

מדינת ישראל
משרד האוצר
החשב הכללי

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2017

מדינת ישראל

דוחות כספיים ליום

31 בדצמבר 2017

(בלתי מבוקרים)

אוגוסט 2018

החשב הכללי
ACCOUNTANT GENERAL
STATE OF ISRAEL

ירושלים, 28 באוגוסט 2018

לכבוד,

משתמשי הדוחות הכספיים,

אני מתכבד להציג בפניכם את הדוחות הכספיים של מדינת ישראל ליום 31 בדצמבר 2017.

הקורא היסודי והמעמיק של הדוחות הכספיים ימצא בהם אוצר של מידע, שאין דומה לו בהיקף וברוחב היריעה, לגבי פעילותה של ממשלת ישראל על זרועותיה.

מידע זה, המוגש באופן המאפשר עיון מעמיק והשוואה, עשוי להפתיע את הקורא הישר ואף להפריך מיתוס או שניים הרווחים בציבור לגבי תפקוד הממשלה. כך לדוגמה, ניתן לגלות כי סך הוצאות משרדי הממשלה עלה בין השנים 2010 ו-2017 בלמעלה מ-50%, מ-202 מיליארד ₪ ל-310 מיליארד ₪, וכי גידול זה נובע ברובו מהגידול בהוצאות המשרדים האזרחיים דווקא, אשר עומד על כ-60% באותן השנים. בכלל זה, עלו באופן משמעותי הוצאותיהם של משרדי הבריאות (77%), הרווחה (68%), החינוך (65%), השיכון (80%) ומשרדים נוספים, אשר פועלים להגדלת הרווחה החברתית והפחתת אי השוויון באוכלוסייה. גידול זה בהוצאות מפגין, לצד הגידול בתקציב המוקצה לפעילות המשרדים, גם את השיפור המשמעותי ביכולת הביצוע של המשרדים, המאפשר להם להוציא אל הפועל יותר תכניות, יותר מהר. כמובן, עליה זו בהוצאות הממשלה לא הייתה מתאפשרת ללא גידול עקבי ומשמעותי בתוצר הלאומי הגולמי ועמו בתשלומי המיסים לממשלה, מחד, וניהול כלכלי אחראי מאידך, אשר איפשר בשנים האחרונות את הורדת נטל החוב ותשלומי הריבית, והפניית מקורות גדולים יותר לרווחת האזרחים. פירוט לגבי הביצוע של המשרדים בשנת הדוח ניתן למצוא בפרק התקציב.

הדוחות הכספיים מלמדים גם על השפעותיהם של רבים מהאירועים הכלכליים המהותיים שאירעו בשנת 2017. מילים יכולות לצייר תמונות שונות, אך המספרים מציגים באופן מהימן ומלא את ההשלכות של אותם שינויים, בטווח הקצר והארוך. העלייה בהתחייבויות המוסד לביטוח לאומי כתוצאה מהגדלת קצבת הנכות הכללית, השפעתה של הוראת השעה בעניין מס מופחת על דיבידנד, על גירעון שנת 2017 שהיה נמוך במיוחד, והשינויים במצאי קרקעות המדינה כתוצאה מתכניות הממשלה בתחום הדיור, הם דוגמאות ספורות לכך. רבות נוספות תוכלו למצוא בדוחות הכספיים המלאים הערוכים בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים מקובלים, וכן בפרק המידע הנוסף, אותו יצרנו במיוחד על מנת להרחיב לגבי תכניות הממשלה בהווה ובעתיד.

אנו באגף החשב הכללי מאמינים כי הנגשת המידע מאפשרת בטווח הקצר בקרה ציבורית על פעילות הממשלה, ובטווח הארוך, שיפור והתייעלות של הממשלה. לפיכך אנו פועלים במהלך השנה כולה להרחבת המידע הנכלל בדוחות ולשיפור איכותו. במסגרת זו פעלנו גם להגדלת מספר הגופים הממשלתיים הכלולים בדוחות, והשנה הגיע סך הישויות הנכללות בדוח הכספי לכ-200.

לסיום, ברצוני להודות לעוסקים במלאכה החשובה של הפקת ועריכת הדוחות הכספיים של מדינת ישראל, ובראשם החטיבה לחשבונאות ודיווח באגף החשב הכללי בראשות עוזי שר, סגן בכיר לחשב הכללי, החשבים והחשבונאים הראשיים במשרדי הממשלה, רשות החברות הממשלתיות ומנהלי הכספים בחברות הממשלתיות ובתאגידים הסטטוטוריים המאוחדים בדוחות.

בברכה,
רוני חזקיהו

תוכן עניינים

עמוד	חלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017
1	פרק 1 - כללי
1	פרק 2 - תכולת הדוחות הכספיים המאוחדים
2	פרק 3 - הגירעון התקציבי
3	פרק 4 - התפתחות הגירעון, ההוצאות וההכנסות בתקציב המדינה
9	פרק 5 - תמצית נתוני הדוחות הכספיים
	חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל ליום 31 בדצמבר 2017
17	דוחות על המצב הכספי
19	דוחות על הביצוע הכספי
20	דוחות על השינויים בנכסים נטו/ הון
	ביאורים לדוחות הכספיים:
21	ביאור 1 - כללי
23	ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית
40	ביאור 3(א) - מזומנים ושווי מזומנים
40	ביאור 3(ב) - אשראי לזמן קצר
41	ביאור 4 - פיקדונות והשקעות לזמן קצר
41	ביאור 5(א) - חייבים בגין הלוואות לזמן ארוך
42	ביאור 5(ב) - הלוואות לזמן ארוך
47	ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה
51	ביאור 7 - מלאי
52	ביאור 8 - השקעות בישויות מוחזקות
55	ביאור 9(א) - חייבים בגין תמלוגים
56	ביאור 9(ב) - נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע
57	ביאור 10 - נכסים פיננסיים ואחרים
60	ביאור 11 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי
66	ביאור 12(א) - רכוש קבוע
71	ביאור 12(ב) - קרקעות בידי המדינה
73	ביאור 13 - נכסים בלתי מוחשיים
74	ביאור 14 - מלוות פנים
79	ביאור 15 - מלוות חוץ
83	ביאור 16 - זכאים ויתרות זכות
85	ביאור 17 - התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה
88	ביאור 18 - התחייבויות בגין זכויות עובדים
93	ביאור 19 - עתודות בגין אירועי ביטוח
96	ביאור 20 - הפרשה לתביעות משפטיות
97	ביאור 21 - התחייבויות אחרות לזמן ארוך
98	ביאור 22 - ערבויות המדינה
100	ביאור 23 - התחייבויות תלויות

עמוד	תוכן עניינים (המשך)
103	ביאור 24 - הכנסות ממסים ואגרות
104	ביאור 25 - הכנסות מהעברות
104	ביאור 26 - הכנסות מעסקאות חליפין
106	ביאור 27 - הכנסות אחרות
107	ביאור 28 - שכר עבודה והטבות לעובדים
108	ביאור 29 - תמיכות, הקצבות והעברות
111	ביאור 30 - הוצאות תפעוליות
112	ביאור 31 - הוצאות הנהלה וכלליות
113	ביאור 32 - הוצאות מימון, נטו
114	ביאור 33 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות
117	ביאור 34 - אירועים לאחר מועד הדיווח
חלק ב' פרק 2 - דוחות כספיים מאוחדים ממשלת ישראל ליום 31 בדצמבר 2017	
121	דוחות על המצב הכספי
123	דוחות על הביצוע הכספי
חלק ב' פרק 3 - נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המתייחסים לממשלת ישראל – סולו ליום 31 בדצמבר 2017	
127	נתונים על המצב הכספי
129	נתונים על הביצוע הכספי
130	נתונים על השינויים בנכסים נטו/ הון
131	מידע נוסף 1 - כללי
131	מידע נוסף 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית
132	מידע נוסף 3 - מזומנים ושווי מזומנים
133	מידע נוסף 4(א) - השקעות בישויות מוחזקות
138	מידע נוסף 4(ב) - התחייבויות בגין הפסדי ישויות מוחזקות
139	מידע נוסף 5 - רכוש קבוע
140	מידע נוסף 6 - מלוות פנים
140	מידע נוסף 7 - מלוות חוץ
141	מידע נוסף 8 - התחייבויות בגין זכויות עובדים
142	מידע נוסף 9 - הכנסות ממסים ואגרות
143	מידע נוסף 10 - שכר עבודה והטבות לעובדים
144	מידע נוסף 11 - תמיכות, הקצבות והעברות
145	מידע נוסף 12 - קשרים, התקשרויות ועסקאות מהותיות עם ישויות מאוחדות

תוכן עניינים (המשך)

עמוד

חלק ב' פרק 4 - תחומי פעילות

147	 תחומי פעילות
150	 תחום פעילות ממשל ומינהל
156	 תחום פעילות חינוך, בריאות, חברה ורווחה
164	 תחום פעילות תשתיות
174	 תחום פעילות ביטחון וביטחון פנים

נספחים לדוחות הכספיים:

180	 נספח א - רשימת ישויות הנכללות בדיווח הכספי בשנת 2017
187	 נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל
190	 נספח ג - רשימת הקרנות הדו לאומיות
191	 נספח ד - רשימת התאגידים הסטטוטוריים
193	 נספח ה - תמצית הנתונים הכספיים של המוסד לביטוח לאומי

חלק ג' - דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2017

197	 מבוא לדוחות על ביצוע התקציב
201	 הגירעון התקציבי
202	 הכנסות המדינה לפי סעיפים תקציביים
204	 ביצוע תקציב ההוצאות לפי חשבונות
206	 ביצוע תקציב ההוצאות לפי סעיפים תקציביים
208	 השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי חשבונות
211	 השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי סעיפים תקציביים
214	 ביאורים לדוחות על ביצוע התקציב

חלק ד' - מידע נוסף

303	 כללי
306	 התחייבויות בתחום חברתי
315	 פנסיה תקציבית
334	 פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי
339	 התקשרויות מהותיות
340	 החוב הממשלתי
346	 החברות הממשלתיות
353	 הכנסות מתמלוגים
356	 תוכניות הממשלה בתחום הדיר

חלק א'

**מבוא לדוחות הכספיים של מדינת ישראל
ליום 31 בדצמבר 2017**

1. כללי

ממשלת ישראל הצטרפה לממשלות של מדינות בעולם המערבי המובילות רפורמות מרחיקות לכת בחשבונאות הממשלתית, במטרה לספק גילוי נאות ושקיפות לפעילותן הכספית. ביום ה- 5 באוגוסט 2004, ביוזמת אגף החשב הכללי, התקבלה החלטת ממשלה מספר 2375 בדבר אימוץ התקינה החשבונאית הבינלאומית למגזר הציבורי (IPSAS) ויישומה במשרדי הממשלה וכן בתאגידים הסטטוטוריים שאופי פעילותם אינו עסקי.

לאור החלטת הממשלה, נמצאת ממשלת ישראל בשנים האחרונות בתהליך השלמת רפורמה מקיפה בחשבונאות הממשלתית, שעיקרה אימוץ הדרגתי של התקינה החשבונאית הבינלאומית למגזר הציבורי, ניהול חשבונאי של נכסי המדינה והתחייבויותיה תוך מעבר הדיווח החשבונאי מבסיס מזומן לבסיס מצטבר, וכן הגברת אמינותו של הדיווח הכספי באמצעות ביקורת חיצונית על הדוחות הכספיים. רפורמה זו באה על מנת להעניק לציבור, למקבלי ההחלטות ולמשתמשי הדוחות הכספיים האחרים, מידע אמין ושלם על מצבה הכספי של ממשלת ישראל, מתוך אמונה כי שקיפות היא אבן יסוד במנהל תקין ויעיל.

הדוחות הכספיים המוגשים להלן, מהווים נדבך נוסף ביישום הרפורמה החשבונאית שמוביל אגף החשב הכללי במהלך השנים האחרונות וכוללים בנוסף לנתונים החשבונאיים גם מידע רב ובכללו דוחות על ביצוע התקציב לשנת הדוח.

ביקורת על נתוני הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים המאוחדים של מדינת ישראל ליום 31 בדצמבר 2017 (להלן: "הדוחות הכספיים") אינם מבוקרים. יחד עם זאת, אגף החשב הכללי הוביל בשנים האחרונות תהליך הדרגתי של מעבר משרדי הממשלה ויחידותיה לדיווח כספי על בסיס מצטבר, ומינוי רואי חשבון חיצוניים לביצוע ביקורת ומתן חוות דעת על דוחותיהם הכספיים. הדוחות הכספיים, נערכו על בסיס מבנה היררכי, המבוסס בעיקרו על כללי החשבונאות בדבר איחוד דוחות כספיים, ומגובש בד בבד עם התקדמות יישומה של הרפורמה החשבונאית בכלל משרדי הממשלה ויחידותיה.

חלק ניכר מנתוני הדוחות הכספיים מוצג בהתאם לכללים שנקבעו בתקינה החשבונאית הבינלאומית למגזר הציבורי (IPSAS). יחד עם זאת יצוין, כי מצבת הנכסים המובאת בדוח אינה מייצגת את מכלול הנכסים המאוחדים של מדינת ישראל. במסגרת מצבת הנכסים המוצגת בדוח לא כלולים עדיין נכסים רבים ששווים או עלותם מהותיים ביותר כגון, השקעות המדינה במערכת הביטחון, קרקעות בידי המדינה (ראה ביאור 12(ב) - קרקעות בידי המדינה), חלק מהנכסים בחו"ל וחלק מהנכסים הבלתי מוחשיים.

בנוסף, יש לציין כי המידע בדבר הנכסים וההתחייבויות של מדינת ישראל אינו מנוהל במלואו במערכת רישום ודיווח חשבונאית כוללת. המידע הכספי בחלקו בלתי מבוקר והינו מבוסס, בין היתר, על מערכות עזר המנוהלות ליד מערכת החשבונות הראשית וכן מדיווחים המתקבלים מגופים שונים המנהלים נכסים והתחייבויות מסוימים עבור מדינת ישראל. בידי אגף החשב הכללי אין מידע מלא על איכות תהליכי הבקרה בחלק מהגופים האמורים.

על כן, טרם ניתן לבצע בדיקת שלמות של הנתונים, ההכרחית לצורך הקביעה כי הדוחות על המצב הכספי משקפים באופן נאות את מכלול הנכסים וההתחייבויות של מדינת ישראל, וכי הדוחות על הביצוע הכספי משקפים באופן נאות את תוצאות פעולותיה.

הגירעון החשבונאי נטו אינו משקף את הגירעון התקציבי של ממשלת ישראל, מאחר והוא מחושב באמצעות שיטות מדידה שונות בתכלית המבוססות על כללי חשבונאות מקובלים על בסיס מצטבר. כללים אלה מבטאים שינויים בנכסים והתחייבויות שאינם כרוכים בהכרח בזרימת מזומנים ואינם משתקפים במלואם בתקציב המדינה, בהתאם לחוק יסודות התקציב ובהתאם למדידת הגירעון התקציבי כפי שמקובלת בעולם.

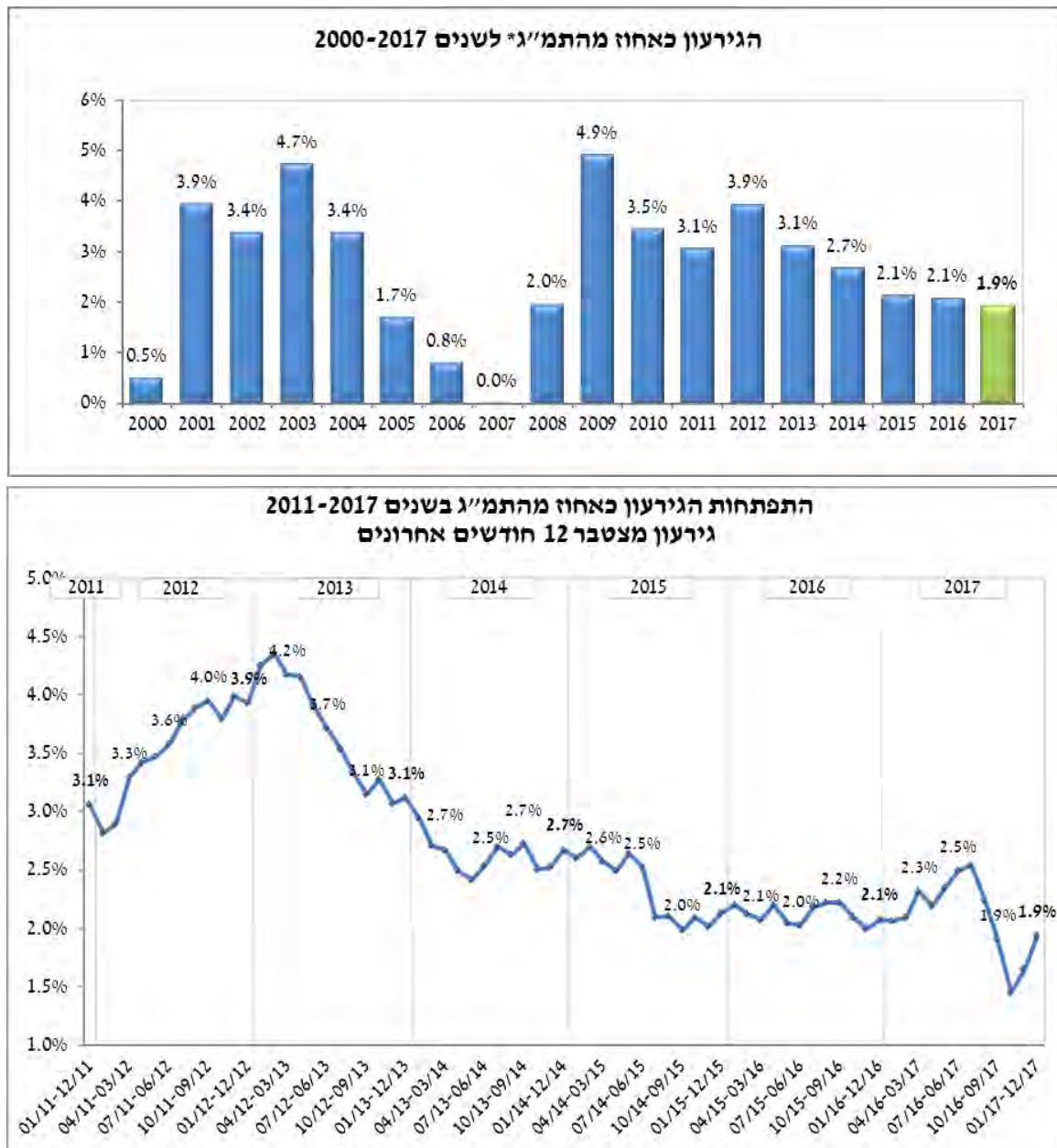
הגירעון החשבונאי נטו הנמדד לפי כללי חשבונאות מקובלים, מביא לידי ביטוי הוצאות הנמדדות חשבונאית כבר היום אך יתממשו לכדי הוצאה במזומן וחייב תקציבי, אם בכלל, בעתיד, לכן גירעון חשבונאי זה אינו דורש מימון שוטף. דוגמה לכך הן ההוצאות בגין זכויות עובדים המוכרות כבר כיום ונובעות מגידול בזכאות העובדים לגמלה, על בסיס חישובים אקטואריים. הוצאות אלו יבואו לידי מימוש בפועל רק לאחר פרישת כל עובד לגמלאות ויפרסו תזרימית על פני השנים הבאות בהתאם לתשלומי הגמלה בפועל. למרות המעבר לפנסיה צוברת וקיבוע האוכלוסייה הזכאית לפנסיה תקציבית, קיצור תקופת ההיוון של ההתחייבות בגין תקופה זו יוצר עלות חשבונאית אקטוארית מהותית, עלות שתקבל ביטוי משמעותי בשנים הקרובות ולאחר מכן תפחת בהדרגה לקראת המועד בו לא תיוותר מחויבות בהקשר זה.

2. תכולת הדוחות הכספיים המאוחדים

הדוחות הכספיים כוללים את פעילותן, מצבן וביצוען הכספי של כ- 200 ישויות ממשלתיות. *בנספחים א' ו' ב', 1-7* לדוחות הכספיים ניתן פירוט של רשימת הישויות הממשלתיות הנכללות בדוחות הכספיים בפילוח לפי תחומי פעילות.

3. גירעון המדינה בשנת 2017

הגירעון בתקציב המדינה בשנת 2017 הסתכם בכ- 24.6 מיליארדי ₪. הגירעון כאחוז מהתמ"ג הסתכם בכ- 1.9%, זאת על פי תמ"ג שנתי שפרסמה באוגוסט 2018 הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בסך של כ- 1,271.6 מיליארדי ₪. 2017 הינה השנה החמישית ברציפות בה הגירעון יורד לעומת קודמתה, ונרשם בה שיעור הגירעון הנמוך ביותר מאז שנת 2007. בתקציב המקורי לשנת 2017 תוכנן גירעון בסך של כ- 36.6 מיליארדי ₪, שהיו כ- 2.9% מהתמ"ג השנתי המתוכנן.

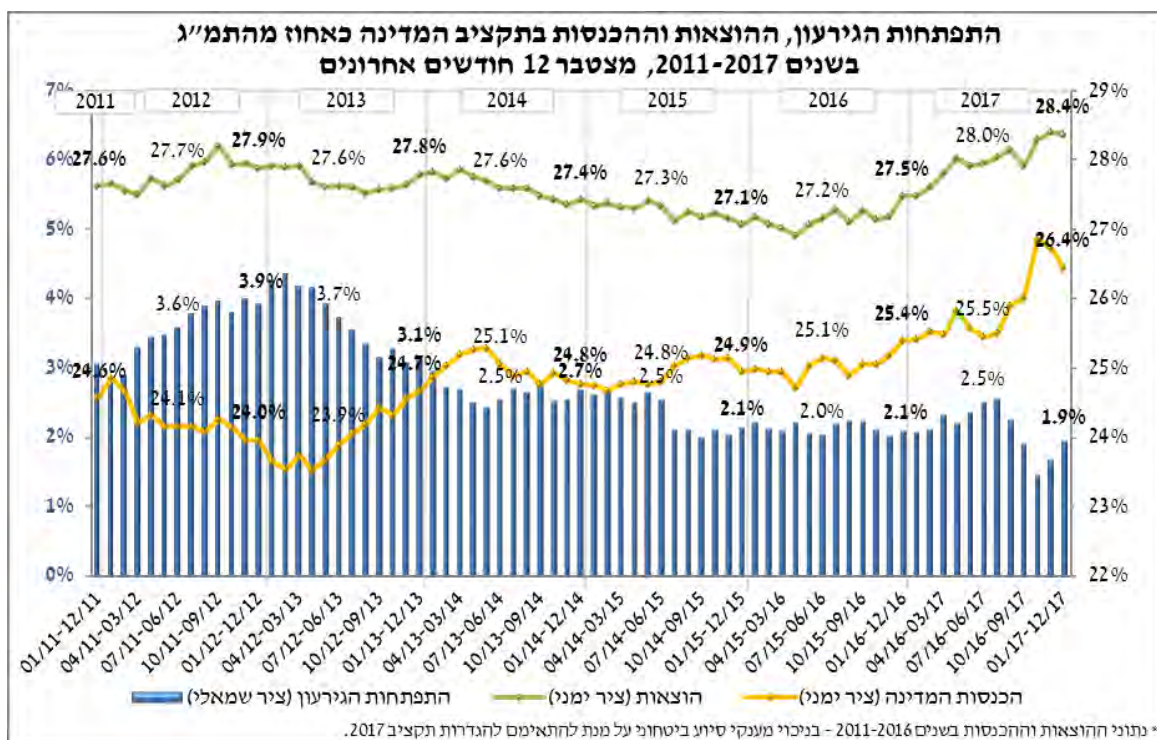
(*) הגירעון כאחוז מהתמ"ג המוצג לעיל מחושב לפי הסדרה המעודכנת ביותר שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ולפיכך ייתכן כי גובה הגירעון בשנה זו או אחרת השתנה במעט מהנתון שהוצג בדוחות הכספיים לשנת 2016. הערה זו נכונה גם לנתוני ההוצאות וההכנסות כאחוז מהתמ"ג בפרק הבא.

4. התפתחות הגירעון, ההוצאות וההכנסות בתקציב המדינה כאחוז מהתוצר

להלן הצגה גרפית המתארת את התפתחות הגירעון, ההוצאות וההכנסות כאחוז מהתמ"ג בשנים 2011 - 2017. הגרפים מציגים נתונים מצטברים ב-12 חודשים אחרונים כאחוז מהתמ"ג המשוקלל בכל נקודת זמן. הניתוח שלהלן מתבסס על נתונים חודשיים שהופקו ממערכת המידע הניהולי של אגף החשב הכללי, המייצרת אומדן חודשי של ביצוע התקציב המתבסס על תזרים המזומנים היומי של הממשלה¹.

גירעון

- בשנים 2011 עד 2017 סביבת הגירעון התקציבי בישראל נעה בטווח שבין 1.5%-4.5% מהתמ"ג.
- משנת 2013 ירד הגירעון בעקביות מרמה של כ-3.9% בסוף שנת 2012 עד לרמה של כ-2.1% מהתמ"ג בסוף שנת 2015. בשנת 2016 רמת הגירעון הייתה יציבה למדי לאורך כל השנה ונותרה נמוכה. שנת 2017 החלה במגמת עלייה בגירעון במחציתה הראשונה, אך החל מחודש אוגוסט הגירעון החל לרדת בחדות, ולבסוף השנה הסתיימה בגירעון של כ-1.9%.
- סביבת הגירעון הנמוכה כאחוז מהתמ"ג בשנת 2017 לוותה בעלייה חדה הן בהוצאות והן בהכנסות כאחוז מהתמ"ג. ההוצאות עלו עד לרמתן במחצית שנת 2010, ואילו ההכנסות עלו לרמתן הגבוהה ביותר מאז סוף שנת 2008 (עיצומו של המשבר הכלכלי).

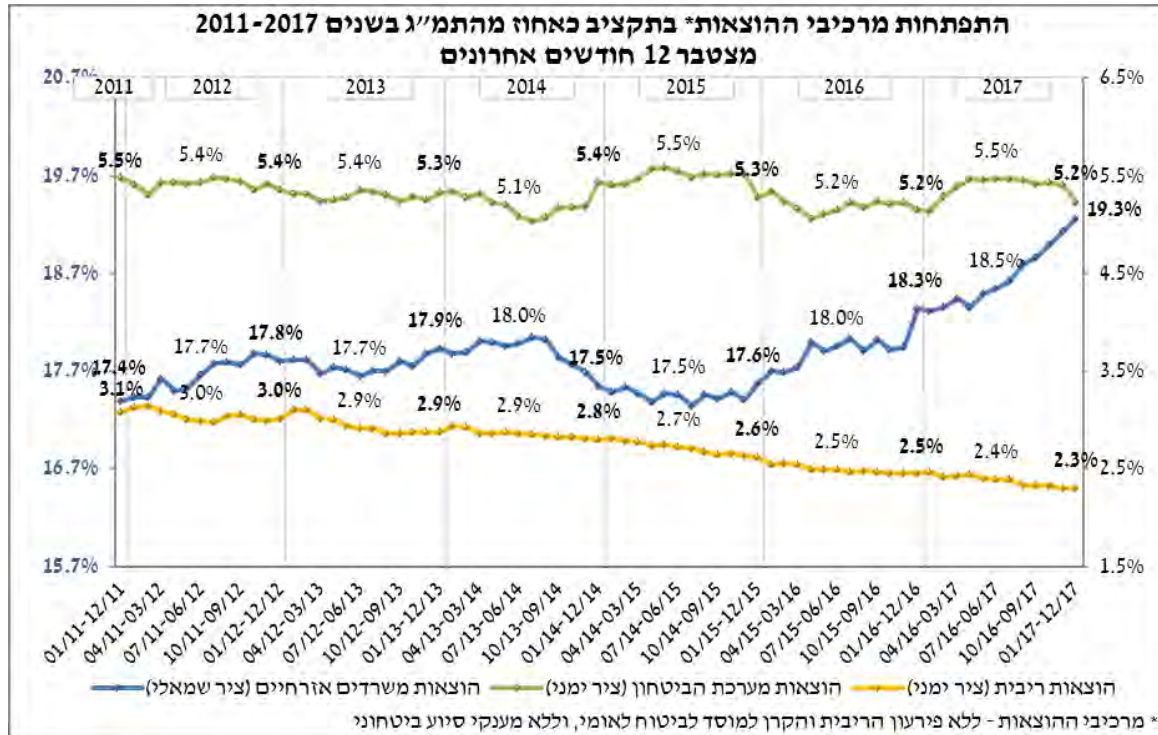

הוצאות

- בשנים 2011-2014 ההוצאה התקציבית הממשלתית (במונחי נטו, ללא הוצאה מותנית בהכנסה) הכוללת את הוצאות המשרדים ללא מתן אשראי, תשלומי הריבית ופירעון קרן למוסד לביטוח לאומי, שמרה על יציבות יחסית (עם עלייה מסוימת בשנת 2012 שנה לאחר המחאה החברתית) בטווח שבין 27.5%-28% מהתמ"ג. החל ממחצית שנת 2014 ההוצאה החלה לרדת במתינות לרמה של כ-27% בתחילת שנת 2016, ובהמשך שנת 2016 החלה עלייה ברמת ההוצאה עד רמה של כ-27.5%. מגמה זו נמשכה ביתר שאת בשנת 2017.
- בשנת 2017 עלתה ההוצאה התקציבית כאחוז מהתמ"ג באופן חד יחסית בכ-0.9 נקודת אחוז מרמה של כ-27.5% לכ-28.4%.
- עיון ברכיבי ההוצאה מלמד כי במהלך התקופה מסוף שנת 2011 ועד מחצית שנת 2014 חלה עלייה בהוצאות המשרדים האזרחיים, ומנקודה זו ועד לרבעון האחרון של שנת 2015 (שנה שהתנהלה כמעט עד לסיומה ללא תקציב מאושר) הייתה ירידה בהוצאות אלו. בשנת 2016 החלה עלייה ניכרת בהוצאות האזרחיות מרמה של כ-27.6% לרמה של כ-28.3% מהתמ"ג. במקביל חלה ירידה בהוצאות מערכת

¹ בתרשימים מסוימים בפרק זה, פוערים בהפרשים/סכימות, אם ישנם, נובעים מעיגול המספרים לספרה אחת אחרי הנקודה.

- הביטחון עד מחצית שנת 2014, לאחר מכן עלייה עד למחצית שנת 2015, וירידה חזרה לרמה של כ-5.2% בסוף שנת 2016.
4. במהלך שנת 2017 הוצאות המשרדים האזרחיים המשיכו לעלות בצורה ניכרת לרמה של כ-19.3% מהתמ"ג בסוף שנת 2017 (עלייה של כנקודות אחוז), ואילו הוצאות מערכת הביטחון שמרו בסופו של דבר על יציבות ברמה של כ-5.2% מהתמ"ג, כאשר ההתפלגות בשנה זו נטתה לריכוז הוצאות הביטחון בתחילת השנה.
5. הוצאות הריבית (ההתייחסות היא לריבית על החוב הממשלתי בלבד כולל אג"ח מיועדות, ללא ריבית על החוב למוסד לביטוח לאומי) המשיכו גם בשנת 2017 לרדת בהתמדה משיעור של כ-3.1% תמ"ג בתחילת התקופה (שנת 2011) לכ-2.3% בסופה. מגמת הירידה החדה בהוצאות הריבית החלה למעשה משנת 2004.

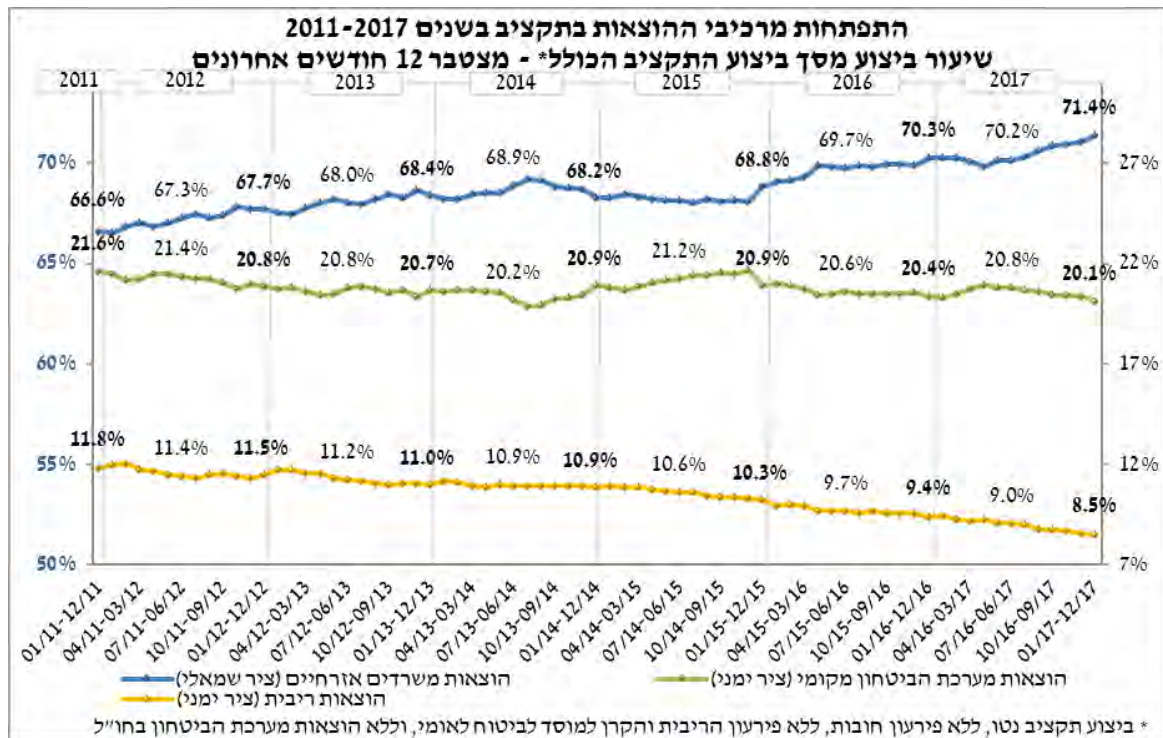

התפתחות מרכיבי הוצאות בתקציב בשנים 2011 – 2017

להלן הצגה של התפתחות המשקל היחסי באחוזים בשנים 2011 – 2017 של כל אחד ממרכיבי ההוצאה הממשלתית מתוך סך ההוצאה הכוללת: הוצאות המשרדים האזרחיים, ההוצאות המקומיות בלבד של מערכת הביטחון ותשלומי הריבית על החוב הממשלתי (ללא ריבית על החוב למוסד לביטוח לאומי).

בשנים האחרונות (החל מתחילת שנת 2008) חלה בעקביות עלייה ניכרת במשקל ההוצאה האזרחית בתקציב על חשבון ירידה בהוצאות המקומיות של מערכת הביטחון ובהוצאות הריבית:

1. ההוצאה האזרחית עלתה מכ-66.6% מסך ההוצאה בסוף שנת 2011 לכ-71.4% בסוף שנת 2017.
 2. ההוצאות המקומיות של מערכת הביטחון ירדו בעקביות מכ-22.6% מסך ההוצאה בסוף שנת 2010 לכ-20.2% במחצית שנת 2014. בעקבות מבצע צוק איתן בקיץ 2014 הוצאות הביטחון שינו כיוון והחלו לעלות עד לרמה של כ-21.6% בסוף הרבעון השלישי של שנת 2015 (זהה לרמתן בסוף 2011), ואז חזרו לרדת עד לרמה של כ-20.1% בסוף שנת 2017.
 3. הוצאות הריבית ירדו בצורה דרמטית ועקבית מכ-11.8% מסך ההוצאה בסוף שנת 2011 לכ-8.5% בסוף שנת 2017. משמעותה של ירידה מצטברת זו בהוצאות הריבית, במונחי תקציב שנת 2017 בלבד, היא הפניה של יותר מכ-11 מיליארד שקלים לטובת הוצאות המשרדים.
- כאמור, ירידה דרמטית הייתה גם בהוצאות הריבית בשנים 2004-2011, כך שהירידה המצטברת אף גבוהה יותר.

הכנסות

- בשנים 2011 עד 2017 סך הכנסות המדינה (ללא הכנסות מיועדות, מענקי סיוע ביטחוני, גביית קרן, גיוס חוב והפרטה) הכוללות את ההכנסות ממסים - ישירים, עקיפים ואגרות - כמרכיב עיקרי, ובנוסף הכנסות אחרות (כגון מלווה מביטוח לאומי, ריבית ותמלוגים שונים), נעו בטווח רחב שבין 23.5%-27.0% מהתמ"ג.
- החל מהרבעון השני של שנת 2013 ועד למחצית שנת 2014 עלו ההכנסות בצורה משמעותית מרמה של כ-23.5% תמ"ג לרמה של כ-25.3% תמ"ג. יש לציין כי בתקופה זו הועלו שיעורי המס בחלק מהמסים ובסוף 2013 התקבלו בנוסף תקבולים נכבדים מרווחים כלואים.
- מהמחצית השנייה של שנת 2014 ועד לסוף שנת 2015 הכנסות המדינה כאחוז מהתמ"ג נותרו ללא שינוי על כ-24.9% מהתמ"ג. עם זאת, יש לציין שללא הורדת שיעור המע"מ לקראת סוף 2015, וללא הגדלת הפרשות לקרן מס רכוש (קרן פיצויים) בסך 1.6 מיליארד ₪, שנעשתה בסוף 2015 על חשבון ההפרשות המיועדות לקרן זו בשנים 2017-2018, הכנסות המדינה כאחוז מהתמ"ג היו רושמות עלייה מסוימת בשנת 2015. בשנת 2016 הכנסות המדינה כאחוז מהתמ"ג עלו בכ-0.5 נקודת אחוז מרמה של כ-24.9% ל-25.4%.
- בשנת 2017 הכנסות המדינה כאחוז מהתמ"ג עלו בצורה חדה בכ-1.0 נקודת אחוז מרמה של כ-25.4% ל-26.4%.
- עיון ברכיבי ההכנסות כאחוז מהתמ"ג מלמד כי במהלך התקופה מסוף שנת 2011 ועד השליש הראשון של שנת 2013 חלה ירידה בהכנסות המדינה, הן ברכיב ההכנסות ממסים והן ברכיב ההכנסות האחרות. מנקודה זו ועד לסוף שנת 2014 ההכנסות ממסים עלו בצורה ניכרת, בעוד ההכנסות האחרות שמרו על יציבות. בשנים 2015-2016 העלייה שנרשמה בהכנסות נבעה בעיקרה מעלייה בהכנסות האחרות, ובפרט במלווה מהביטוח הלאומי.
- שנת 2017 התאפיינה בהכנסות מיסים ישירים חריגות בסדר גודל של כ-15 מיליארד שקלים (1.2% תמ"ג), מתוכם 11 מיליארד שקלים בקירוב הכנסות עודפות כתוצאה מ"מבצע דיבידנד" שנתן הפחתה בשיעורי המס לחברות הארנק מרמה של 30 עד 33 אחוזי מס ל-25%, וזאת למי ששילם עד לסוף ספטמבר 2017. בנוסף, 4 מיליארד שקלים בקירוב הגיעו ממכירת חברת מובילאיי וחברות אחרות.
- מנגד, הפרשה חריגה של 4.2 מיליארד בסוף שנת 2017 לטובת קרן מס רכוש (קרן פיצויים), וזאת על חשבון ההפרשות המיועדות לקרן זו בשנים 2018-2020, הפחיתה את הכנסות המיסים שנרשמו בביצוע תקציב המדינה בשנת 2017.
- בשנת 2017 בוצעו גם הפחתות מיסים לא מבוטלות שעיקריהן הורדת מס הכנסה ליחידים ומס חברות, מתן נקודות זיכוי במס להורים והורדת מכסים על מספר מוצרי ייבוא.
- בשנים 2010 עד תחילת 2013 היחס בין שיעורם של המיסים הישירים ושל המיסים העקיפים כאחוז מהתמ"ג היה דומה למדי, ובשניהם חלה ירידה, בפרט במיסים העקיפים. משנת 2013 ועד מחצית שנת

2014 חלה עלייה בשני סוגי המיסים כאשר העלייה במיסים הישירים הייתה חדה יותר, ונוצר פער בין שיעור המיסים הישירים כאחוז מהתמ"ג לבין שיעור המיסים העקיפים.

בשנת 2015 שיעור המיסים הישירים כאחוז מהתמ"ג חזר לעלות, ובשנת 2016 נרשמה יציבות כך שבסוף השנה השיעור היה של כ-11.7% תמ"ג, רמה דומה לזו של אמצע שנת 2014. זאת על אף הקדמת ההפרשות לקרן מס רכוש (קרן פיצויים) בסוף שנת 2015 והורדת מס חברות בשנת 2016 (אם כי בשנת 2016 סכומי מדרגות המס עודכנו מטה עקב האינפלציה השלילית). שיעור המיסים העקיפים ירד בשנים אלו מכ-11.1% לכ-10.8% תמ"ג (בעיקר בגלל הורדת שיעור המע"מ במשק בנקודת אחוז אחת ל-17%), כך שהפער בין שיעור המיסים הישירים כאחוז מהתמ"ג לבין שיעור המיסים העקיפים גדל.

10. בשנת 2017 התרחב מאד הפער בין שיעור המיסים הישירים כאחוז מהתמ"ג לשיעור המיסים העקיפים. שיעור המיסים הישירים עלה דרמטית מכ-11.7% לכ-13.2% (עלייה שבחלקה מיוחסת להכנסות החריגות שצוינו לעיל), בעוד ששיעור המיסים העקיפים ירד משמעותית לרמה של כ-10.4%.

ביצוע תקציב רב שנתי במשרדי הממשלה (במיליוני ₪) (*)

	שיעור השינוי						ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪							
	2017/ 2016	2016/ 2015	2015/ 2014	2014/ 2013	2013/ 2012	2012/ 2011	ביצוע 2017	ביצוע 2016	ביצוע 2015	ביצוע 2014	ביצוע 2013	ביצוע 2012	ביצוע 2011	ביצוע 2010
נשיא המדינה	1%	(7%)	9%	17%	(4%)	9%	57	56	61	56	48	50	46	45
כנסת	11%	(39%)	50%	(12%)	14%	20%	770	692	1,137	760	863	758	632	559
ראש הממשלה (א)	17%	18%	(21%)	2%	(9%)	16%	2,854	2,445	2,073	2,610	2,559	2,812	2,428	2,109
אוצר	(0%)	20%	11%	15%	6%	5%	7,857	7,894	6,570	5,943	5,175	4,892	4,660	4,443
פנים	11%	(18%)	(7%)	(3%)	38%	4%	987	893	1,085	1,169	1,209	873	838	666
ביטחון פנים	10%	3%	6%	7%	9%	11%	16,908	15,339	14,880	14,093	13,215	12,158	11,000	10,260
משפטים	8%	(0%)	1%	5%	3%	7%	3,362	3,118	3,126	3,082	2,924	2,846	2,650	2,556
חוץ	(8%)	3%	2%	(2%)	(1%)	5%	1,569	1,706	1,655	1,616	1,641	1,664	1,586	1,476
מבקר המדינה	(5%)	(21%)	34%	6%	3%	11%	301	316	401	299	282	273	246	256
גמלאות ופיצויים	4%	5%	3%	(2%)	11%	11%	15,487	14,929	14,275	13,875	14,211	12,851	11,596	11,968
מדע, תרבות וספורט	13%	12%	6%	8%	1%	11%	1,735	1,530	1,367	1,291	1,196	1,179	1,062	944
הגנת הסביבה	(27%)	180%	(56%)	(9%)	(23%)	38%	257	350	125	282	311	405	294	271
סה"כ משרדים מנהליים	6%	5%	4%	3%	7%	10%	52,144	49,269	46,755	45,076	43,634	40,761	37,038	35,553
רשויות מקומיות	14%	11%	14%	(1%)	4%	(7%)	5,565	4,878	4,406	3,854	3,880	3,745	4,035	3,857
חינוך	9%	5%	9%	3%	8%	10%	56,361	51,866	49,207	45,070	43,849	40,515	36,761	34,192
השכלה גבוהה	10%	(1%)	9%	1%	11%	8%	10,864	9,908	9,972	9,151	9,086	8,197	7,558	7,342
רווחה	9%	10%	6%	5%	8%	10%	7,014	6,434	5,868	5,530	5,267	4,897	4,451	4,177
המוסד לבטוח לאומי	5%	21%	8%	(2%)	(1%)	5%	40,282	38,188	31,650	29,331	30,078	30,254	28,727	25,716
בריאות	11%	9%	4%	11%	15%	8%	33,581	30,312	27,883	26,834	24,235	21,064	19,520	18,931
בינוי ושיכון	15%	112%	(40%)	19%	(18%)	28%	4,382	3,818	1,803	3,025	2,542	3,093	2,422	2,440
קליטת עליה	1%	5%	6%	13%	(2%)	3%	1,723	1,702	1,614	1,522	1,351	1,380	1,342	1,295
סה"כ משרדים חברתיים	9%	11%	7%	3%	6%	8%	159,772	147,105	132,403	124,317	120,288	113,145	104,816	97,950
חקלאות ופתוח הכפר	13%	15%	11%	(3%)	3%	17%	1,891	1,679	1,460	1,314	1,353	1,320	1,132	1,055
אנרגיה ומים	40%	3%	(10%)	(62%)	141%	52%	533	380	369	411	1,094	454	298	270
כלכלה	11%	16%	1%	(0%)	12%	1%	6,472	5,818	5,002	4,935	4,953	4,426	4,376	3,761
תיירות	12%	(4%)	8%	19%	(6%)	3%	751	673	704	652	550	588	572	497
תקשורת	(2%)	(22%)	(12%)	64%	(25%)	114%	64	66	84	95	58	77	36	57
תחבורה	18%	7%	(2%)	(8%)	16%	8%	19,277	16,393	15,308	15,610	17,051	14,702	13,653	12,001
מים וביוב	0%	(13%)	(7%)	(14%)	(4%)	(10%)	640	640	738	795	919	957	1,066	1,200
מרכז למיפוי ישראל	2%	8%	(3%)	4%	2%	28%	100	98	91	94	90	88	69	64
סה"כ משרדים כלכליים	15%	8%	(1%)	(8%)	15%	7%	29,728	25,747	23,756	23,906	26,069	22,612	21,202	18,905

ביצוע תקציב רב שנתי במשרדי הממשלה (במיליוני ₪) (*) (המשך)

שיעור השינוי							ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪								
2017/ 2016	2016/ 2015	2015/ 2014	2014/ 2013	2013/ 2012	2012/ 2011	2011/ 2010	ביצוע 2017	ביצוע 2016	ביצוע 2015	ביצוע 2014	ביצוע 2013	ביצוע 2012	ביצוע 2011	ביצוע 2010	
28%	(7%)	13%	46%	21%	48%	69%	4,109	3,213	3,465	3,065	2,093	1,730	1,168	689	הוצאות שונות (ב)
9%	9%	5%	2%	8%	9%	7%	245,753	225,334	206,379	196,364	192,084	178,247	164,224	153,097	סה"כ משרדים אזרחיים
4%	2%	3%	6%	5%	5%	3%	64,899	62,345	61,384	59,632	56,234	53,546	50,811	49,257	סה"כ מערכת הביטחון (ג)
8%	7%	5%	3%	7%	8%	6%	310,652	287,679	267,763	255,996	248,318	231,793	215,035	202,354	סה"כ הוצאות משרדים

א. כדי לשמור על קונסיסטנטיות לעומת שנים קודמות, החל מ-2016 סכום זה כולל גם את משרד הדתות.

ב. ללא השקעות בבנקים מולטי-ליטרליים.

ג. בשנת 2017 בוצע שינוי מתודולוגי בתקצוב משרד הביטחון כך שההכנסות ממענקי הסיוע הביטחוני עברו מצד הכנסות מדינה להכנסות מיועדות במשרד הביטחון. לפיכך, בוצעה התאמה בשנים 2010-2016 לסדרת הנתונים של מערכת הביטחון כך שתהיה כולה בהגדרות תקציב 2017.

(*) דגשים:

1. הנתונים לעיל הופקו ממערכת מידע ניהולי, ללא סעיפי חובות (כ-100.2 מיליארד ₪), ריבית ועמלות (כ-37.1 מיליארד ₪), מפעלים עסקיים (27.0 מיליארד ₪) והוצאה מותנית כנגד הכנסה מיועדת במשרדי הממשלה (36.3 מיליארד ₪).
2. נעשו התאמות סיווג על פני השנים.
3. נתוני הנה"ח ביצוע תקציב נטו, כולל מתן אשראי. ההוצאות ברוטו בסך המשרדים בשנת 2017 גבוהות בכ-36.3 מיליארד ₪, ובפרט במערכת הביטחון (בהמשך להערה ג לעיל) שם הן גבוהות בכ-15.6 מיליארד ₪.
4. הפירוט לעיל אינו בהכרח זהה לפירוט בחלק ג'- ביצוע תקציב הוצאות לפי חשבויות.

5. תמצית נתוני הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים מספקים לממשלה, לכנסת ולכלל הציבור, תמונת מצב מקיפה על האופן בו הרשות המבצעת מנהלת את כלל משאביה. פעילותה של ממשלת ישראל ממומנת בעיקר מכספי מסים, המשמשים למימוש מדיניותה בתחומי הפעילות הבאים: ממשל ומינהל, חברה ורווחה, תשתיות וביטחון וביטחון פנים. מידע מפורט בדבר הכנסותיה והוצאותיה, נכסיה והתחייבויותיה, יחד עם נושאים כספיים חשובים אחרים, מוצג במסגרת הדוחות הכספיים ובביאורים הנלווים אליהם. מידע כאמור, עשוי לתרום להבנה טובה יותר של תהליכים כלכליים בממשלה בעלי השפעה על המדינה ואזרחיה, ומתוך כך, גם לשיפורם וייעולם.

תמצית הנתונים הכספיים של מדינת ישראל (במיליארדי ₪)

ממשלת ישראל סולו		מדינת ישראל מאוחד		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016 (*)	2017	2016 (*)	2017	
הביצוע הכספי				
310	340	351	384	הכנסות ממסים ואגרות
16	12	16	12	הכנסות מהעברות
29	36	83	89	הכנסות מעסקאות חליפין
3	3	5	9	הכנסות אחרות
358	391	455	494	סך הכל הכנסות
109	124	129	145	שכר עבודה והטבות לעובדים
168	186	293	278	תמיכות, הקצבות והעברות
71	73	105	110	הוצאות תפעוליות
10	11	15	13	הוצאות הנהלה ואחרות
29	32	26	26	הוצאות מימון, נטו
387	426	568	572	סך הכל הוצאות
(82)	(40)	-	-	חלק בהפסדי ישויות מוחזקות
(111)	(75)	(113)	(78)	גירעון חשבונאי נטו (**)
המצב הכספי				
75	81	125	133	נכסים שוטפים
121	127	59	59	השקעות פיננסיות והלוואות
237	245	364	376	רכוש קבוע
3	3	7	8	נכסים ואחרים
436	456	555	576	סך הכל נכסים
130	120	166	161	התחייבויות שוטפות
858	887	724	744	מלוות פנים וחוז לזמן ארוך
677	698	695	716	התחייבויות בגין זכויות עובדים
-	-	650	705	עתודות בגין אירועי ביטוח
638	693	188	192	התחייבויות אחרות לזמן ארוך
2,303	2,398	2,423	2,518	סך הכל התחייבויות
(1,867)	(1,942)	(1,868)	(1,942)	התחייבויות נטו/ גירעון בהון (**)

(*) הוצג מחדש.

(**) הגירעון החשבונאי נטו וההתחייבויות נטו/גרעון בהון בדוחות המאוחדים, כוללים את חלק המיעוט ובעלי זכויות המיעוט.

גירעון חשבונאי נטו כנגד גירעון תקציבי (במיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	תיאור
24,617	גירעון תקציבי (*)
21,253	זכויות עובדים - הוצאות אקטואריות וגידול בהפרשות אחרות בניכוי תשלומים
40,060	הפסדי ישויות מוחזקות שאינן מקבלות ביטוי בתקציב
(5,018)	מלוות - הוצאות מימון נטו בניכוי תשלומים במזומן
3,072	תמיכה בקרנות פנסיה - הוצאות שהתהוו בניכוי תשלומים
(6,123)	רכוש קבוע ונכסים קבועים אחרים - הוצאות פחת בניכוי רכישות במזומן השנה
(220)	הלוואות המדינה - הכנסות מימון נטו בניכוי גביה במזומן
861	התחייבויות אחרות לזמן ארוך
(5,604)	חייבים בגין עסקאות חליפין ולא חליפין, נטו
4,722	הפרשות לזמן קצר ויתרות זכאים
312	חייבים בגין תמלוגים
(2,952)	שינויים אחרים בנכסים, התחייבויות ומלוות
74,980	גירעון חשבונאי נטו

(*) ראה חלק ג' - דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2017.

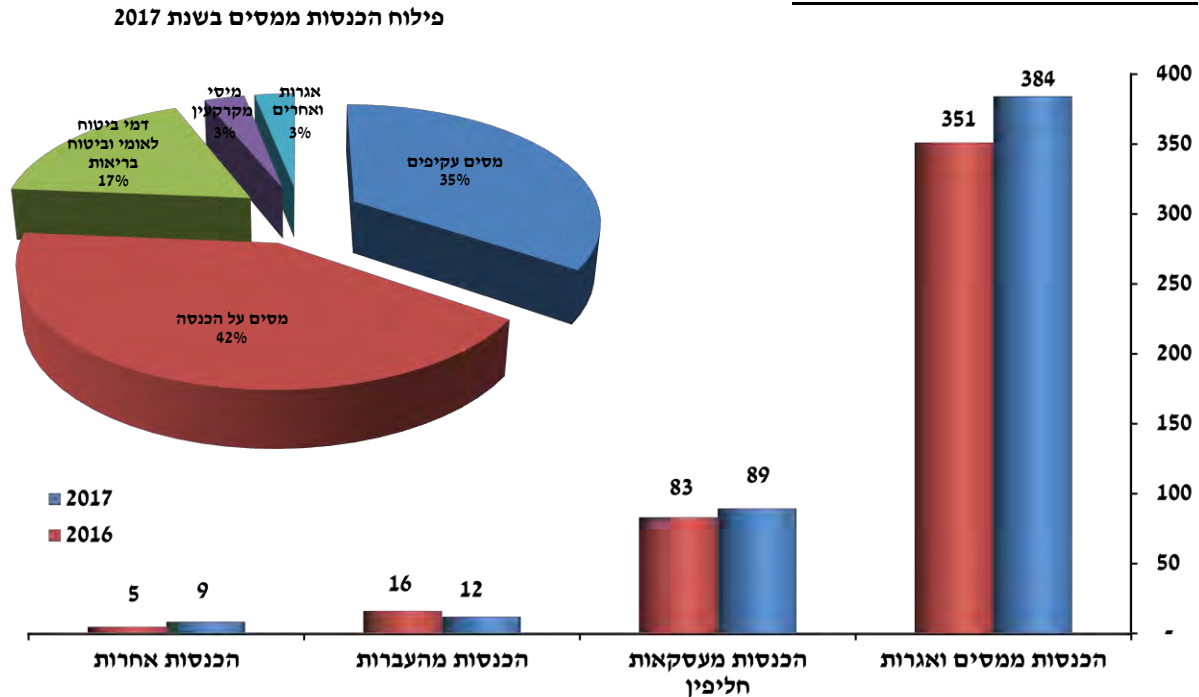
דוחות כספיים - בסיס מצטבר	דוח ביצוע התקציב - בסיס מזומן
- דוחות כספיים מספקים מידע כולל על המצב הכספי של המדינה אשר מסייע בקבלת החלטות ניהוליות ומציג כיצד המדינה נשאה באחריותיות (Accountability) בעת השימוש בסך המשאבים שהופקדו בידיה. - הכנסות - מוכרות בעת התהוותן ללא קשר למועד גבייתן. - הוצאות - מוכרות בעת היווצרות המחויבות ללא קשר למועד הפירעון.	- דוח ביצוע תקציב מתאר את האופן בו הממשלה עשתה שימוש במקורות שעמדו לרשותה במהלך תקופה נתונה, להשגת מטרותיה במהלך אותה תקופה. - תקבולים - סכומים המתקבלים במזומן כגון מסים ואגרות שנגבו. - תשלומים - סכומים ששולמו במזומן כגון תשלומי קצבאות.

ניתוח נתונים פיננסיים נבחרים מהדוחות הכספיים המאוחדים של מדינת ישראל

הכנסות

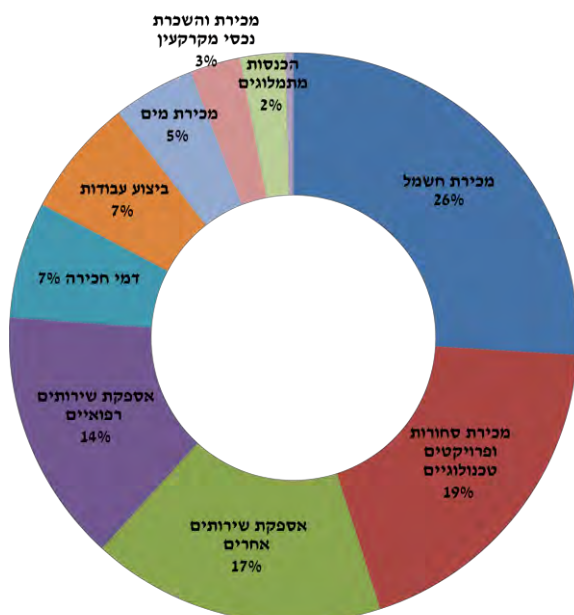
שנת 2017 הסתיימה בגרעון חשבונאי של כ- 78 מיליארדי ₪. סך ההכנסות לשנת 2017 הסתכמו בכ- 494 מיליארדי ₪ לעומת כ- 455 מיליארדי ₪ בשנת 2016 (גידול של כ- 8.6%), עיקר הגידול נובע מהכנסות ממסים ואגרות.

הכנסות מדינת ישראל במיליארדי ₪ :

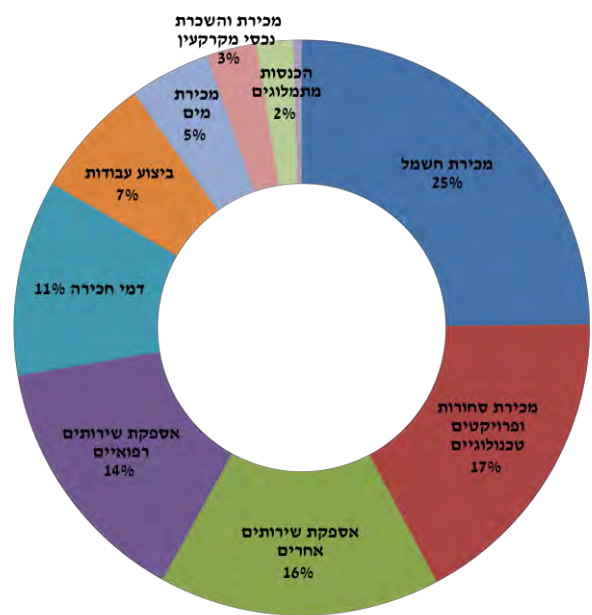

פילוח הכנסות מעסקאות חליפין

שנת 2016

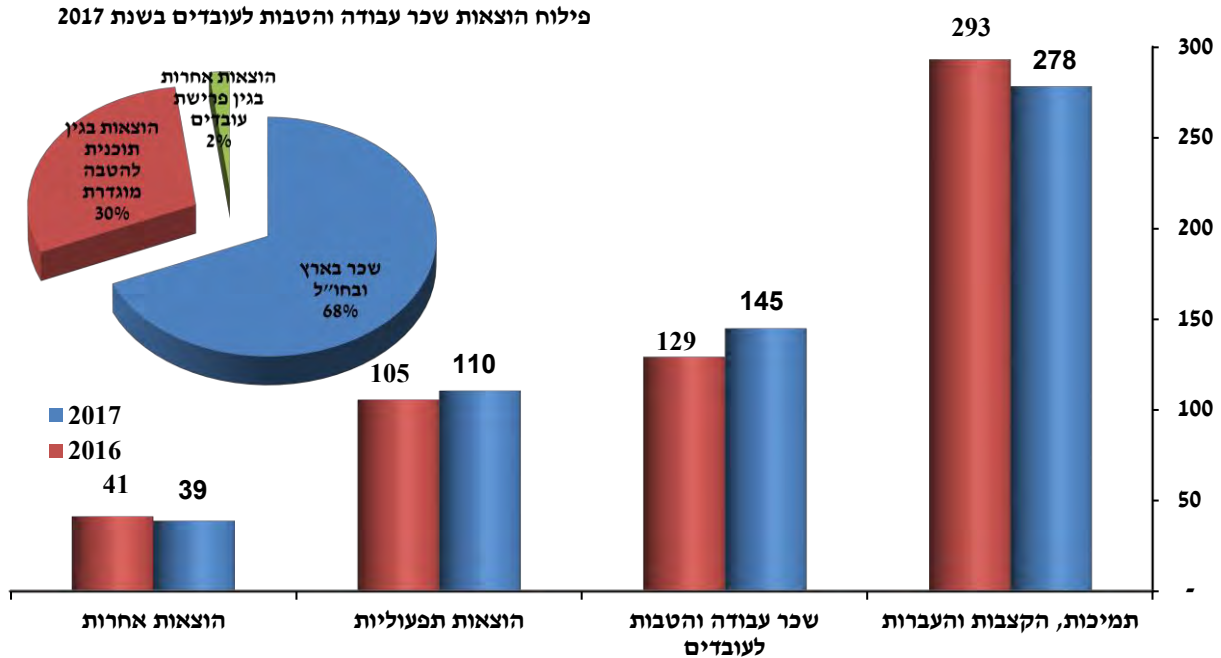
שנת 2017

הוצאות

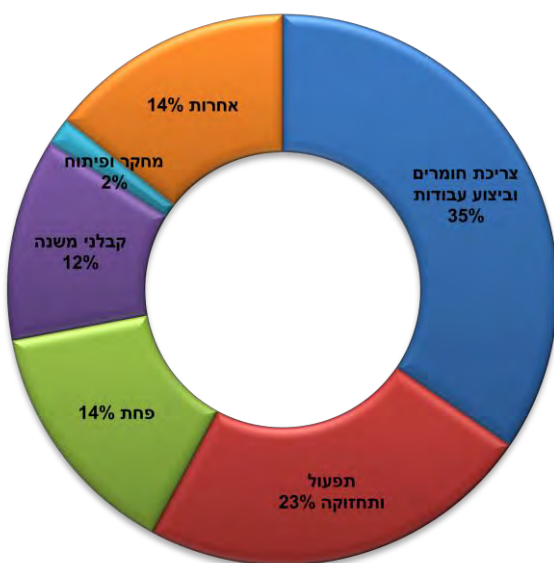
סך ההוצאות לשנת 2017 הסתכמו בכ- 572 מיליארדי ₪ לעומת כ- 568 מיליארדי ₪ בשנת 2016 (גידול של כ- 0.6%), עיקר הגידול נובע מעליה בהוצאות שכר עבודה והטבות לעובדים בקיזוז ירידה בהוצאות תמיכות, הקצבות והעברות.

הוצאות מדינת ישראל במיליארדי ₪:

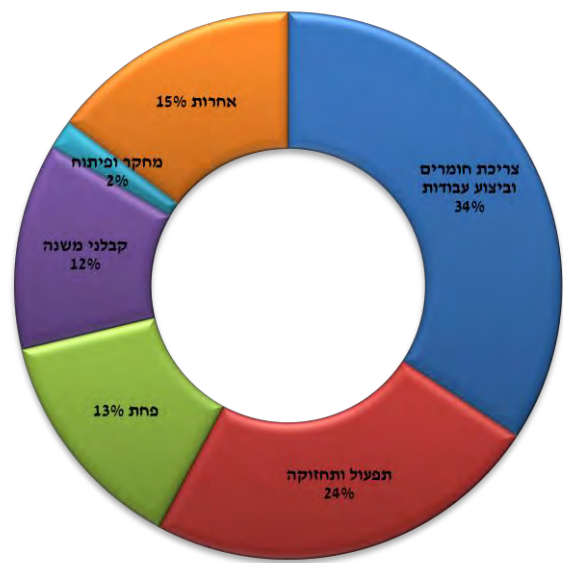

פילוח הוצאות תפעוליות

שנת 2016

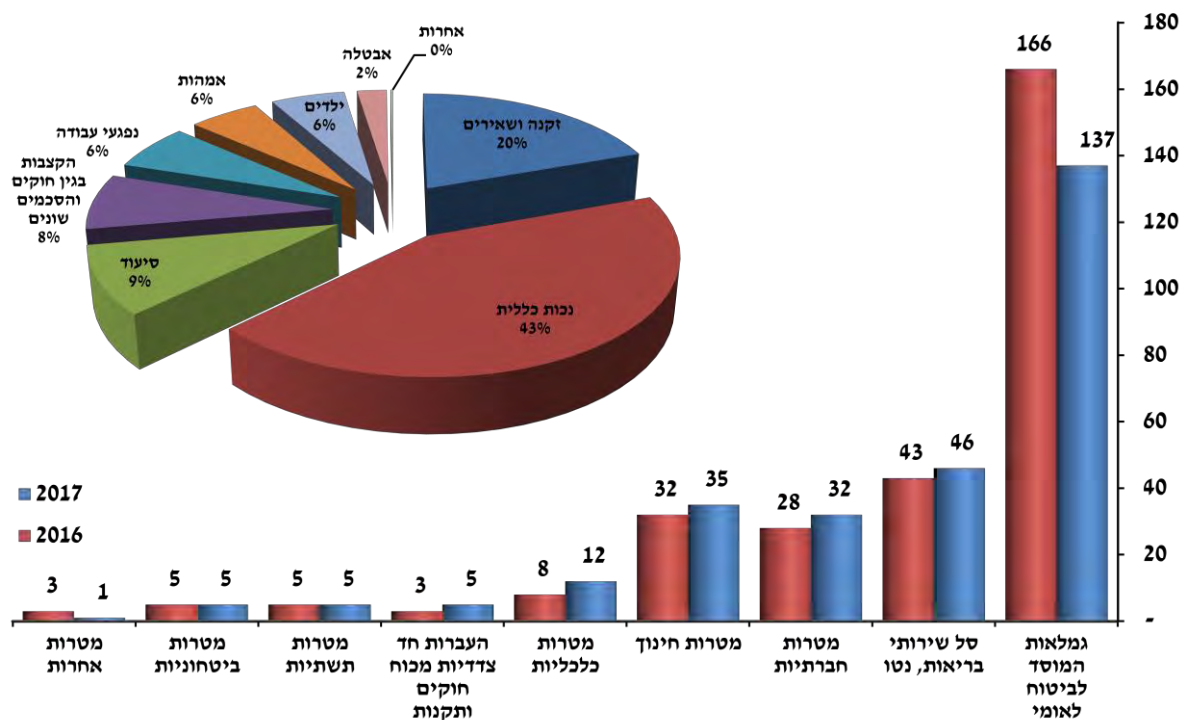
שנת 2017

פילוח הוצאות תמיכות במיליארדי ₪:

סך ההוצאות בגין תמיכות, הקצבות והעברות בשנת 2017 הסתכמו לסך של 278 מיליארדי ₪ לעומת סך של 293 מיליארדי ₪ בשנת 2016 (קיטון של כ- 5%), הקיטון נובע בעיקרו משערוכים בקרנות המוסד לביטוח לאומי.

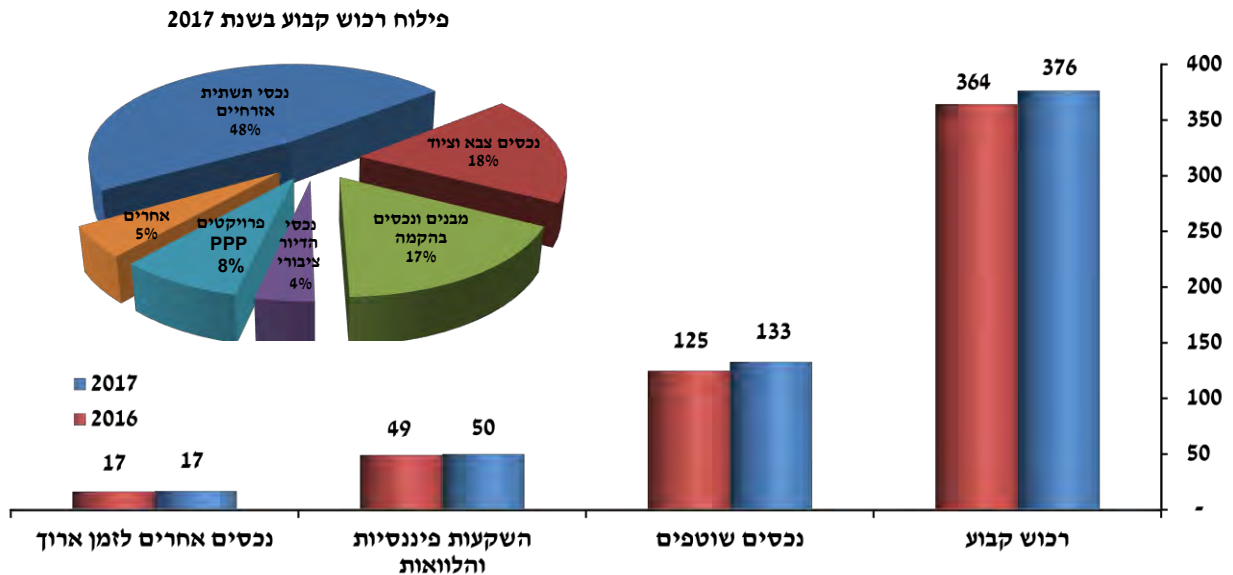
פילוח גמלאות המוסד לביטוח לאומי בשנת 2017

נכסים

סך הנכסים ליום 31 בדצמבר 2017 הסתכמו בכ- 576 מיליארדי ₪ לעומת כ- 555 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2016 (גידול של כ- 3.9%). נכסי המדינה המוצגים בתרשים אינם כוללים נכסים בעלי ערך כגון קרקעות המדינה (אומדן השווי ליום 31 בדצמבר 2017 הינו כ- 460 מיליארדי ₪) וערך זכויות ממשאבי טבע (אומדן השווי ליום 31 בדצמבר 2017 הינו כ- 22 מיליארדי ₪).

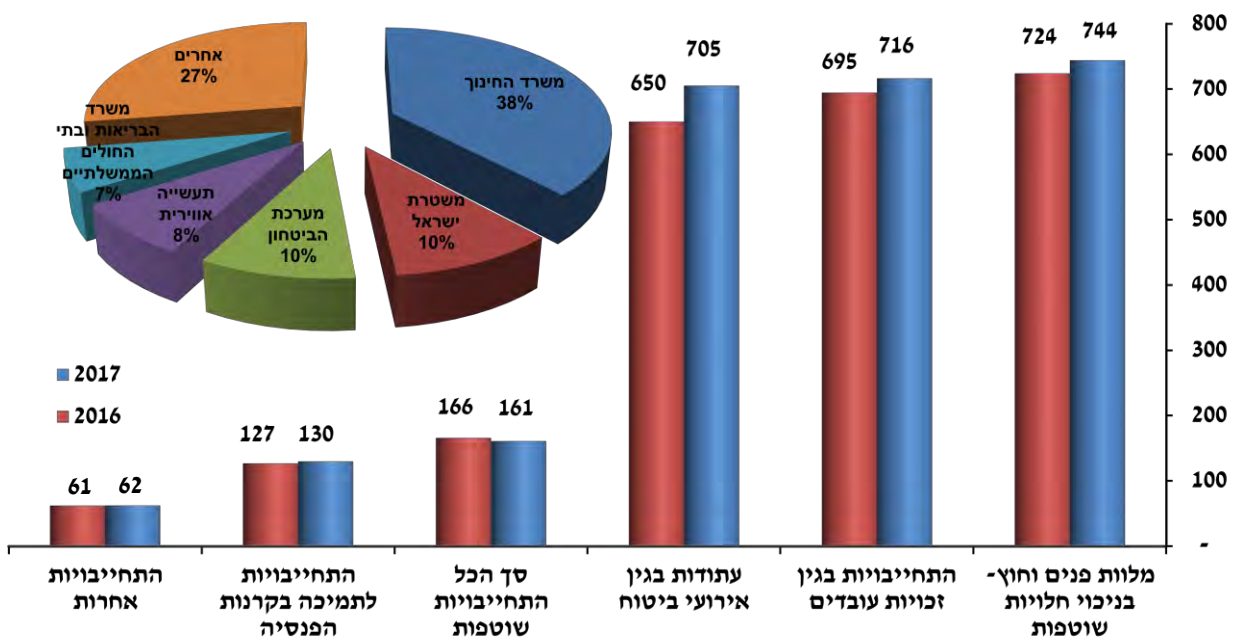
הרכב נכסי מדינת ישראל במיליארדי ₪:

התחייבויות

סך ההתחייבויות ליום 31 בדצמבר 2017 הסתכמו בכ- 2,518 מיליארדי ₪ לעומת כ- 2,423 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2016 (גידול של כ- 4%).

הרכב התחייבויות מדינת ישראל במיליארדי ₪:

חלק ב' פרק 1

מדינת ישראל

דוחות כספיים מאוחדים ליום

31 בדצמבר 2017

(בלתי מבוקרים)

דוחות על המצב הכספי מאוחדים (במיליוני ₪)

31 בדצמבר		
2017	2016 (*)	ביאור
נכסים שוטפים		
35,878	38,963	3(א) מזומנים ושווי מזומנים
26,732	25,268	4 פיקדונות והשקעות לזמן קצר
2,065	2,096	5(א) חייבים בגין הלוואות לזמן ארוך
53,848	59,923	6 חייבים ויתרות חובה
6,347	6,661	7 מלאי שוטף
124,870	132,911	סך הכל נכסים שוטפים
נכסים שאינם שוטפים		
10,959	9,638	5(ב) הלוואות לזמן ארוך
3,728	3,781	8 השקעות בישויות מוחזקות
9,396	9,072	9(א) חייבים בגין תמלוגים
34,591	36,671	10 נכסים פיננסיים ואחרים
2,802	3,222	7 מלאי בלתי שוטף
28,549	30,317	11 השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי
335,757	346,080	12(א) רכוש קבוע
4,222	4,619	13 נכסים בלתי מוחשיים
430,004	443,400	סך הכל נכסים שאינם שוטפים
		9(ב) נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע
		12(ב) קרקעות בידי המדינה
554,874	576,311	סך הכל נכסים

(*) הוצג מחדש.

מצבת הנכסים המובאת בדוח אינה מייצגת את מכלול הנכסים המאוחדים של מדינת ישראל. במסגרת מצבת הנכסים המוצגת בדוח לא כלולים עדיין נכסים רבים ששווים או עלותם מהותיים ביותר כגון, השקעות המדינה במערכת הביטחון, קרקעות בידי המדינה (ראה ביאור 12(ב) - קרקעות בידי המדינה), חלק מהנכסים בחו"ל וחלק מהנכסים הבלתי מוחשיים.

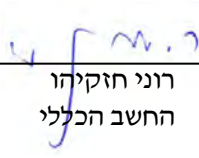
הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על המצב הכספי מאוחדים (במיליוני ₪)

31 בדצמבר		ביאור
2017	2016 (*)	
התחייבויות שוטפות		
1,654	2,672	3(ב) אשראי לזמן קצר
81,698	68,468	14 מלוות פנים- חלויות שוטפות
9,684	10,774	15 מלוות חוץ- חלויות שוטפות
72,745	78,998	16 זכאים ויתרות זכות
165,781	160,912	סך הכל התחייבויות שוטפות
התחייבויות שאינן שוטפות		
612,863	637,061	14 מלוות פנים- בניכוי חלויות שוטפות
111,082	106,915	15 מלוות חוץ- בניכוי חלויות שוטפות
126,783	129,855	17 התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה
694,533	716,362	18 התחייבויות בגין זכויות עובדים
650,115	705,196	19 עתודות בגין אירועי ביטוח
7,726	7,802	20 הפרשה לתביעות משפטיות
31,541	30,871	21 התחייבויות אחרות לזמן ארוך
22,873	23,669	11 התחייבויות בגין פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי
2,257,516	2,357,731	סך הכל התחייבויות שאינן שוטפות
2,423,297	2,518,643	סך הכל התחייבויות
		22 ערבויות המדינה
		23 התחייבויות תלויות
נכסים נטו/ הון (התחייבויות נטו/ גירעון בהון)		
(1,868,571)	(1,942,496)	מיוחס למדינת ישראל
148	164	מיוחס לבעלי זכויות המיעוט
(1,868,423)	(1,942,332)	סך הכל התחייבויות נטו/ גירעון בהון
554,874	576,311	סך הכל התחייבויות וגירעון בהון
(*) הוצג מחדש.		

(*) הוצג מחדש.

הגירעון בהון הינו מספר שיורי שאינו מייצג את הגירעון הממשלתי המצטבר, מאחר ומצבת הנכסים כפי שמוצגת בדוחות הכספיים המאוחדים איננה שלמה. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ובביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים.

 עוזי שר, רו"ח החשבונאי הראשי	 רוני חזקיהו החשב הכללי	28 באוגוסט 2018 תאריך אישור הדוחות
--	--	---------------------------------------

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על הביצוע הכספי מאוחדים (במיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2016 (*)	ביאור	
הכנסות			
383,888	350,817	24	הכנסות ממסים ואגרות
12,141	16,271	25	הכנסות מהעברות
396,029	367,088		סך הכל הכנסות מעסקאות שאינן חליפין
89,476	83,157	26	הכנסות מעסקאות חליפין
8,554	4,896	27	הכנסות אחרות
494,059	455,141		סך הכל הכנסות
הוצאות			
144,613	128,884	28	שכר עבודה והטבות לעובדים
278,196	293,012	29	תמיכות, הקצבות והעברות
110,240	105,254	30	הוצאות תפעוליות
11,025	9,940	31	הנהלה וכלליות
25,104	25,595	32	הוצאות מימון, נטו
2,428	5,471		הוצאות אחרות
571,606	568,156		סך הכל הוצאות
40	49	8	חלק ברווחי (הפסדי) ישויות מוחזקות
(77,507)	(112,966)		גירעון נטו
מיוחס ל			
(77,516)	(112,969)		מדינת ישראל
9	3		בעלי זכויות המיעוט
(77,507)	(112,966)		גירעון נטו

(*) הוצג מחדש.

הנתונים על הביצוע הכספי אינם מנוהלים במלואם במערכת רישום ודיווח חשבונאית כוללת. לעניין זה, מבוסס הדיווח על הביצוע הכספי, בין היתר, על מערכות עזר המנוהלות ליד מערכת החשבונות הראשית ועל שימוש בהערכות ואומדנים.

הגירעון החשבונאי המאוחד נטו אינו משקף את הגירעון התקציבי של מדינת ישראל, מאחר והוא מחושב באמצעות שיטות מדידה שונות בתכלית המבוססות על כללי חשבונאות מקובלים על בסיס מצטבר. כללים אלה מבטאים שינויים בנכסים והתחייבויות שאינם כרוכים בהכרח בזרימת מזומנים ואינם משתקפים במלואם בתקציב המדינה, בהתאם לחוק יסודות התקציב ובהתאם למדידת הגירעון התקציבי כפי שמקובלת בעולם. הגירעון החשבונאי נטו מביא לידי ביטוי הוצאות הנמדדות חשבונאית כבר היום אך יתממשו לכדי הוצאה במזומן וחייב תקציבי בעתיד. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ובביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים.

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בנכסים נטו/ הון (התחייבויות נטו/ גרעון בהון) מאוחדים (במיליוני ₪)

מיוחס לבעלי זכויות המיעוט	מיוחס למדינה	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	גירעון נטו לתקופה	שינויים בנכסים נטו (**)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (*)	ביאור
164	(1,964,981)	(1,964,817)	(77,507)	(3,697)	(1,883,613)	גירעונות נצברים
-	22,485	22,485	-	7,295	15,190	סך הכל קרנות הון חוץ תקציביות 33
<u>164</u>	<u>(1,942,496)</u>	<u>(1,942,332)</u>	<u>(77,507)</u>	<u>3,598</u>	<u>(1,868,423)</u>	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

(**) לרבות מייעוד עודפים, מהשפעה מצטברת לתחילת השנה כתוצאה מהכרה בנכסים, משינוי שיטה חשבונית והערכה מחדש של נכסים והתחייבויות.

הגירעון בהון המאוחד הינו מספר שיורי שאינו מייצג את הגירעון הממשלתי המצטבר, מאחר ומצבת הנכסים כפי שמוצגת בדוחות הכספיים המאוחדים איננה שלמה. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים וביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים.

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2017

ביאור 1 - כללי

א. הדוחות הכספיים המאוחדים של מדינת ישראל ליום 31 בדצמבר 2017 (להלן: "הדוחות הכספיים") מוגשים בהתאם לסעיף 12 לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב], ובהתאם לסעיף 49 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

ב. הדוחות הכספיים המאוחדים משקפים את פעילותם, מצבם וביצועם הכספי של: הרשות המחוקקת, הרשות המבצעת, הרשות השופטת, החברות הממשלתיות וחלק מהתאגידים הסטוטוריים. להלן תיאור תמציתי של הגופים הנכללים בדוחות הכספיים:

(1) **הרשות המחוקקת** - כנסת ישראל היא הרשות המחוקקת ובית הנבחרים של מדינת ישראל. הכנסת מבצעת שלושה תפקידים עיקריים נוספים: פיקוח על עבודת הממשלה, בחירת נשיא המדינה ומבקר המדינה ודיון בענייני המדינה באמצעות ועדות הכנסת ועבודת המליאה. בכנסת פועלות 12 ועדות קבועות בנושאים כגון כספים, חוץ וביטחון, חוקה חוק ומשפט. הוועדות דנות בהצעות חוק, בתקנות שקבעה הממשלה, בהצעות לסדר היום ובבקשות שהגישו תושבים לכנסת ולממשלה.

(2) **הרשות המבצעת** - ממשלת ישראל היא הרשות המבצעת של מדינת ישראל, בראשה עומד ראש הממשלה, וחברים בה שרים אשר ממונים על משרדי הממשלה השונים. בידי ממשלת ישראל הסמכות ברוב ההיבטים הממלכתיים והציבוריים והיא מייצגת את מדינת ישראל כלפי חוץ.

(3) **הרשות השופטת** - הרשות השופטת בישראל מורכבת מבתי משפט ומבתי דין, שלהם העניק חוק יסוד השפיטה - סמכות שפיטה. בידי בתי המשפט סמכות שפיטה כללית: בעניינים פליליים, אזרחיים ומנהליים. בידי בתי הדין סמכות שפיטה מיוחדת לעניינים מסוימים ולאנשים מסוימים. במילוי תפקידי השפיטה אין הרשות השופטת תלויה באדם או ברשות אחרת, אי התלות היא אישית ועניינית.

(4) **החברות הממשלתיות** - החברות הממשלתיות כפופות לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 ונמצאות בפיקוח רשות החברות הממשלתיות, המהווה גורם מטה ממשלתי לעניין פיקוח ובקרה עליהן, הפרטות וביצוע שינויים מבניים בהן. לאור קיומה של שליטה, כהגדרתה בתקן חשבונאות ממשלתי מס' 6, אוחדו בדוחות כספיים אלה דוחותיהן הכספיים של החברות הממשלתיות הנשלטות. לפירוט בדבר שיעורי ההחזקה של ממשלת ישראל בחברות הממשלתיות, וכן מידע לגבי הדיווח הכספי שהתקבל מכל אחת מהן ראה נספחים א' ו-ב' לדוחות הכספיים. מידע נוסף לגבי הדוחות הכספיים של החברות הממשלתיות ניתן למצוא באתר האינטרנט של רשות החברות הממשלתיות שכתובתו www.gca.gov.il.

(5) **התאגידים הסטוטוריים** - התאגידים הסטוטוריים הוקמו בחקיקה מיוחדת שהיא מקור הסמכות לפעולתם. בישראל הוקמו תאגידים שמטרותיהם מגוונות, ולחלק מהתאגידים פעילות חשבונאית נפרדת מזו של הממשלה. בדוחות הכספיים אוחדו דוחותיהם הכספיים של חלק מהתאגידים הסטוטוריים. למידע לגבי הדיווח הכספי שהתקבל מכל אחד מהם, ראה נספחים א' ו-ד' לדוחות הכספיים.

ג. מערכות מידע

הדוחות הכספיים מבוססים על נתונים שנרשמו במערכות הפיננסיות ובמערכות השונות של הישויות הממשלתיות: מערכת רוחבית כוללת במשרדי הממשלה (להלן: "מרכז"ה²) במרבית משרדי הממשלה; מערכת "אביב פיננסית" בחלק מבתי החולים הממשלתיים; מערכת "אנפה" המרכזת את המידע מהחברות הממשלתיות ומערכות ייעודיות נוספות הנמצאות בשימוש הישויות הממשלתיות. **חלק מנתונים אלה אינם מבוקרים.**

² מערכת מרכז"ה הינה מערכת ארגונית-תשתיתית החובקת את המערכות המנהליות במרבית המערך הממשלתי. מטרת המערכת לנהל ביעילות את הרישום והמעקב אחר נכסי המדינה ומשאביה. הנושאים המנוהלים במרכז"ה כוללים בין היתר את מערך הניהול הפיננסי, ביצוע התשלומים, מצבת התחייבויות המדינה, נכסי המדינה, משאבי אנוש, העברות ותמיכות.

ביאור 1 - כללי (המשך)

ד. ביקורת על הנתונים

ביקורת המדינה

כאמור בסעיף א' לעיל, הדוחות הכספיים מוגשים בהתאם לסעיף 12 לחוק מבקר המדינה. מבקר המדינה אחראי על ביצוע ביקורת חיצונית על מגוון פעולותיהם של מנהל המדינה וגופים ציבוריים שונים, כדי להבטיח פיקוח על כספי ציבור ואחריותיות (Accountability). ההיבטים שעל מבקר המדינה לבחון הם אלה: חוקיות וסדירות, חיסכון, יעילות, אפקטיביות וטוהר המידות. ביקורת המדינה חלה על כל משרדי הממשלה, מוסדות המדינה, כל זרועות מערכת הביטחון, הרשויות המקומיות, החברות הממשלתיות והתאגידים הסטטוטוריים.

ביקורת על הדוחות הכספיים

כמפורט בנספח א' לדוחות הכספיים, מרבית מהישויות הממשלתיות בוקרו על-ידי רואי חשבון חיצוניים. יחד עם זאת, יצוין כי חלק מהמידע, לרבות מספרי ההשוואה שהוצגו בדוחות הכספיים, אינו מבוקר וייתכן כי קיימות במסגרתו סטיות מהותיות ביחס לתוצאות בפועל. נוסף על כך, המידע הנכלל בדוחות הכספיים המתקבל מהחברות הממשלתיות באמצעות רשות החברות הממשלתיות ומהתאגידים הסטטוטוריים ברובו מבוקר, אך בחלק מהמקרים מבוסס על דוחות כספיים לא מבוקרים ליום 31 בדצמבר 2017, או על דוחות כספיים מבוקרים או לא מבוקרים לתקופות קודמות. המידע המבוקר של החברות הממשלתיות והתאגידים הסטטוטוריים במקרים אלה לכשיפורסם עלול להיות שונה באופן מהותי מהמידע שעל בסיסו נערכו ואוחדו דוחות כספיים אלה.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים המאוחדים של מדינת ישראל ליום 31 בדצמבר 2017 (להלן: "הדוחות הכספיים") נערכו בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים המפורסמים על-ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ממשלתית. תקנים אלה מבוססים על תקני חשבונאות בין לאומיים למגזר הציבורי (IPSAS) המפורסמים על-ידי הוועדה הבין לאומית לתקני חשבונאות למגזר הציבורי (IPSASB) של הפדרציה הבין לאומית של רואי החשבון (IFAC), תוך התאמתם לסוגיות מיוחדות העולות מעריכת הדוחות הכספיים של מדינת ישראל. כמו כן, דוחותיהן של מרבית מהישויות המאוחדות, בעיקר של החברות הממשלתיות, נערכו בהתאם לתקני הדיווח הכספי הבין לאומיים (IFRS) או בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל. בקשר לעריכת דוחות כספיים אלה יצוין כדלקמן:

(1) בסיסי המדידה ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים ערוכים על בסיס העלות ההיסטורית, למעט נכסים והתחייבויות שונים המוצגים על בסיס מדידה אחר, כמפורט בביאורים לדוחות הכספיים. עיקרי המדיניות החשבונאית המתוארים להלן יושמו באופן עקבי ביחס לכל השנים המוצגות, אלא אם כן צוין אחרת.

(2) בסיס הדיווח

ממשלת ישראל נמצאת בסיומה של רפורמה חשבונאית, שבמהלכה היא עוברת לדיווח על בסיס מצטבר. נכון ליום 31 בדצמבר 2017, עברו משרדי הממשלה לדיווח על בסיס מצטבר.

(3) שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעת הכנתם של הדוחות הכספיים, עריכתם והצגתם על פי כללי החשבונאות המקובלים, נדרשו הנהלות הישויות הממשלתיות להשתמש בשיקול דעת, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל סכומים של נכסים והתחייבויות. מעצם טיבם של אומדנים והנחות, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים, נדרשות הנהלות הישויות הממשלתיות להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי ודאות משמעותית. בשיקול הדעת בקביעת האומדנים מתבססות ההנהלות על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיזוניים, וכן על הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת. לעניין אומדנים קריטיים ראה סעיף כד' להלן.

(4) תקופת המחזור התפעולי

תקופת המחזור התפעולי של מרבית הישויות הממשלתיות הינה שנה. לפיכך הנכסים השוטפים וההתחייבויות השוטפות כוללים פריטים המיועדים והצפויים להתממש בתקופת המחזור התפעולי העוקבת.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. בדוחות כספיים אלה

הממשלה	-	ממשלת מדינת ישראל.
רשויות המדינה	-	לשכת נשיא המדינה, הכנסת, ועדת הבחירות המרכזית, משרד מבקר המדינה, מערכת בתי המשפט והנהלת בתי הדין הרבניים.
מדינת ישראל מאוחדת	-	רשויות המדינה, הממשלה ורשויות המאוחדות על ידה.
ישות כלולה	-	ישות אשר בה יש למדינה השפעה מהותית ושאינה ישות בשליטה משותפת או ישות מאוחדת.
ישות בשליטה משותפת	-	ישות אשר בה יש למדינה שיתוף מוסכם של שליטה בפעילות, על פי הסדר מחייב.
ישות מאוחדת	-	ישות המאוחדת בדוחות הכספיים של מדינת ישראל (להרכב הישויות המאוחדות ראה נספח א - רשימת ישויות הנכללות בדיווח הכספי בשנת 2017).
ישות מוחזקת	-	ישות כלולה או ישות בשליטה משותפת או ישות מאוחדת.
דוחות כספיים מאוחדים	-	דוחות כספיים של קבוצת ישויות (המורכבת מהישות השולטת ומהישויות הנשלטות), המוצגים כדוחות כספיים של ישות בודדת.
משרד ממשלתי	-	משרד ממשלתי או יחידת סמך של הממשלה (להרכב המשרדים הממשלתיים ראה נספח א - רשימת ישויות הנכללות בדיווח הכספי בשנת 2017).
ישות ממשלתית	-	משרד ממשלתי או ישות מאוחדת.
חברה ממשלתית	-	חברה ממשלתית או חברה מעורבת כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (לרשימת החברות הממשלתיות ראה נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל).
תאגיד סטטוטורי	-	ישות בעלת אישיות משפטית נפרדת, שהוקמה מכוח חוק או חיקוק או צו הממלאת תפקיד בעל אופי ציבורי שלא למטרת השאת רווחים, (לרשימת התאגידים הסטטוטוריים ראה נספח ד - רשימת התאגידים הסטטוטוריים).
חשכ"ל	-	אגף החשב הכללי במשרד האוצר.
שווי הוגן	-	מחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או מחיר שהיה משולם להעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה.
מדד	-	מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מעת לעת.
הוראות תכ"ם	-	הוראות תקנון כספים ומשק. הוראות המתפרסמות על-ידי החשכ"ל, המסדירות התנהלות תקינה בנושא כספים ומשק, ומחייבות כל גוף או גורם במגזר הממשלתי לפעול על פיהם.

ג. דוחות כספיים מאוחדים

כאשר למדינה יש הכוח, בין במישרין ובין בעקיפין, לקבוע את המדיניות הפיננסית והתפעולית של ישות כדי להשיג הטבות מפעולותיה, והוא ניתן למימוש בהווה, מתקיימת שליטה בישות והיא תסווג כישות מאוחדת. בבחינת שליטה נלקחות בחשבון זכויות הצבעה פוטנציאליות שניתן לממשן באופן מיידי. הדוחות הכספיים המאוחדים של המדינה, מציגים את מדינת ישראל מאוחדת כישות כלכלית אחת, החל מהמועד שבו מושגת שליטה ועד למועד אובדן השליטה.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

זכויות המיעוט

זכויות המיעוט מייצגות את החלק בנכסים נטו וברווחים ובהפסדים של ישויות מאוחדות, שאינו מוחזק על-ידי המדינה. אם חלקו של המיעוט בהפסדים של ישות שאוחדה עולה על זכויות המיעוט בהון של הישות המאוחדת, עודף ההפסדים, המיוחסים למיעוט, מוקצים למדינה, למעט במקרים שקיימת למיעוט מחויבות ניתנת לאכיפה (binding obligation) ויש לו יכולת לבצע השקעה נוספת כדי לכסות את ההפסדים. אם לאחר מכן הישות שאוחדה מדווחת על עודפים, עודפים אלה מוקצים למדינה, עד אשר יושב במלואו חלק המיעוט בהפסדים שהוכר קודם לכן על ידי המדינה. זכויות המיעוט מוצגות בסעיף נפרד במסגרת הדוח על המצב הכספי המאוחד של המדינה במסגרת נכסים נטו/הון.

יתרות הדדיות והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות בין ישויות ממשלתיות, בוטלו במסגרת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים. עשויות להיות יתרות ו/או הכנסות והוצאות פנימיות שלא בוטלו במלואן. המדינה ערכה בשנים האחרונות מבחני שליטה על פי התקינה החשבונאית הממשלתית. בהתאם למבחנים אלה נקבע אם מתקיימת שליטה. ישויות שבהן מתקיימת שליטה נכללו בדוחות הכספיים כמפורט בנספח א - רשימת ישויות הכלולות בדיווח הכספי בשנת 2017. כאשר מתקיימת שליטה בישות בהתאם למבחנים לעיל, נתוני הישות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום אובדן השליטה. במקרים מסוימים הותאמה המדיניות החשבונאית המיושמת בישויות המאוחדות לפי הצורך, על מנת להבטיח עקביות עם המדיניות החשבונאית שאומצה על ידי המדינה.

יצוין כי נתוני הישויות ששימשו לצורך האיחוד מבוססים על הדוחות הכספיים של הישויות המאוחדות ליום 31 בדצמבר 2017. במקרים שבהם לא התקבלו דוחות כאמור, התבססו הנתונים על הדוחות הכספיים האחרונים שהתקבלו או על טיוטות של דוחות כספיים אלה. לצורך עריכת הדוחות הכספיים, בחלק מהמקרים, נלקחו נתוני הישויות המאוחדות כלשונם מהדוחות הכספיים של הישויות ללא התאמות הנדרשות למדיניות החשבונאית של המדינה.

עוד יצוין כי המדינה אינה מציגה דוחות כספיים מאוחדים מלאים, הכוללים איחוד של כל התאגידים הסטוטוריים הנמצאים בשליטתה. נכון לדוחות כספיים אלה, מאוחדים בדוחות הכספיים נתוני 43 תאגידים סטוטוריים מתוך רשימת התאגידים הסטוטוריים - ראה נספח ד - רשימת התאגידים הסטוטוריים. נתוני יתר התאגידים הסטוטוריים אינם מקבלים ביטוי כלשהו בדוחות כספיים אלה, וטרם הושלמה הבחינה לעניין ההשלכות שבהחזקת תאגידים אלה, העשויים להיות בשליטתה של המדינה בהיבט של דיווח כספי.

ד. מטבע הפעילות ועסקאות במטבע חוץ

(1) מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

הדוחות הכספיים של המדינה מוצגים בשקל חדש, שהינו מטבע הפעילות של המדינה, ומעוגלים למיליון הקרוב, למעט אם צוין אחרת. השקל הינו המטבע שמייצג באופן הטוב ביותר את הסביבה הכלכלית שבה פועלת המדינה ואת עסקאותיה (להלן: "מטבע הפעילות").

(2) עסקאות במטבע חוץ

עסקאות שבוצעו במטבע השונה ממטבע הפעילות (להלן: "מטבע חוץ") מתורגמות למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף בתאריכי העסקאות. נכסים והתחייבויות כספיים, הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. הפרשי שער בגין הפריטים הכספיים הינם ההפרש שבין העלות המופחתת במטבע הפעילות לתחילת השנה או ביום היווצרות הפריט, כמאוחר, כשהיא מותאמת לריבית האפקטיבית ולתשלומים במשך השנה, לבין העלות המופחתת במטבע חוץ לפי שער החליפין לסוף השנה.

נכסים והתחייבויות לא כספיים, הנקובים במטבע חוץ והנמדדים בשווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום שבו נקבע השווי ההוגן. פריטים לא כספיים, הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה.

הפרשי שער הנובעים מתרגום למטבע הפעילות מוכרים בדרך כלל בדוח על הביצוע הכספי, פרט להפרשים אשר מוכרים בדוח על השינויים בנכסים נטו/הון, הנובעים מתרגום של פריטים הנזקפים ישירות לדוח על השינויים בנכסים נטו/הון.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

(3) פעילות חוץ

הנכסים וההתחייבויות של פעילויות חוץ תורגמו לש"ח לפי שערי החליפין שבתוקף למועד הדיווח. הכנסות והוצאות של פעילויות חוץ, תורגמו לש"ח לפי שערי החליפין שבתוקף במועדי העסקאות.

הפרשי השער בגין התרגום מוכרים בדוח על השינויים בנכסים נטו/הון, ומוצגים במסגרת השינויים בנכסים נטו/הון.

(4) פרטים בדבר מדד המחירים לצרכן ושערי מטבע חוץ

להלן פרטים על מדדי המחירים לצרכן, שערי החליפין של מטבעות עיקריים ושיעורי השינוי בתקופת הדוח:

31 בדצמבר		
2016	2017	
112.6	113.05	מדד המחירים לצרכן (בנקודות)
3.845	3.467	דולר של ארה"ב (ב- ש"ח ל- 1 דולר)
4.044	4.153	אירו (ב- ש"ח ל- 1 אירו)
שיעור השינוי לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר (באחוזים)		
2016	2017	
(0.2)	0.40	מדד המחירים לצרכן
(1.46)	(9.83)	דולר של ארה"ב
(4.78)	2.69	אירו

ה. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים כוללים יתרות מזומנים הניתנות לשימוש מיידי ופיקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר אשר משך הזמן ממועד ההפקדה המקורי ועד למועד הפדיון הינו עד שלושה חודשים, ברמת נזילות גבוהה, אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי. שווי מזומנים כוללים, בין היתר, פיקדונות לזמן קצר שהופקדו בבנק ישראל או בבנקים אחרים, אשר מקיימים את הקריטריונים לעיל.

ו. ירידת ערך נכסים פיננסיים

בכל תאריך דוח על המצב הכספי נבחן אם קיימת ראיה אובייקטיבית לירידת ערך של נכס פיננסי או של קבוצת נכסים פיננסיים.

ראיה אובייקטיבית לירידת ערך של נכס פיננסי או של קבוצת נכסים פיננסיים עשויה לכלול מידע הניתן לצפייה, ושהוא לתשומת לב המדינה באשר לאירועי הפסד של חייב, כגון קשיים פיננסיים משמעותיים, הפרת חוזה, אי עמידה בתנאים (default), פיגור בתשלומי ריבית או קרן, צפי כי החייב ייכנס להליך פשיטת רגל או להסדר פיננסי חדש וסימנים נוספים.

בדוחות הכספיים בוצעו הן הפרשות כלליות והן הפרשות ספציפיות בהתאם לאמור להלן:

(1) הלוואות שיכון/הלוואות לדיר

הפרשה לחובות מסופקים בגין הלוואות לשיכון/הלוואות לדיר הינה בהתאם לדיווחי הבנקים. ההפרשה כוללת הפרשה מזערית שחושבה על פי הוראות המפקח על הבנקים. הפרשה מזערית בגין הלוואות דיר מחושבת לפי נוסחה, בהתחשב בעומק הפיגור, באופן שבו שיעורי ההפרשה גדלים ככל שמעמיק הפיגור. כל מדרגת הפרשה הינה בשיעור של 8% מהחוב, כאשר המדרגה הראשונה היא בעומק פיגור של מעל 6 חודשים והאחרונה בעומק פיגור של מעל 33 חודשים עם הפרשה מרבית של 80%.

(2) הלוואות אחרות

ההפרשה לחובות מסופקים נקבעה בהתבסס על הערכה לגבי ההפסדים הגלומים בהלוואות ובהתחשב במכלול הסיכונים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, בהיקף המידע עליו ובטיבו, והביטחונות שנתקבלו בגין ההלוואות.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

(3) חייבים אחרים

בוצעו הפרשות נוספות לחובות מסופקים בגין יתרות חייבים מעסקאות חליפין ועסקאות שאינן חליפין, אשר חושבו בחלקן באופן ספציפי ובחלקן בהתאם לאומדן.

ז. מלאי שוטף ומלאי בלתי שוטף

מלאי נמדד כנמוך מבין העלות ושווי המימוש נטו. העלות של מלאי כוללת את העלויות לרכישתו ולהבאתו למיקומו ולמצבו הקיים כגון עלויות הובלה, עלויות חומרי גלם, עבודה ישירה, עלויות ישירות אחרות ועלויות תקורה קבועות בייצור, המבוסס על קיבולת נורמלית של מתקני היצור.

כאשר ישות רוכשת מלאי בהסדר הכולל מרכיב אשראי אפקטיבי, ההפרש בין מחיר הרכישה בתנאי אשראי רגילים ובין הסכום ששולם מוכר כהוצאות ריבית במהלך תקופת המימון.

מלאי, המוחזק לצורך חלוקה ללא תמורה או בתמורה סמלית, או מלאי, המשמש לצריכה בתהליך ייצור של סחורות המיועדות לחלוקה ללא תמורה או בתמורה סמלית, נמדד כנמוך מבין העלות ועלות השחלוף הנוכחית.

מלאי בלתי שוטף הינו מלאי שאינו מיועד ואינו צפוי להתממש בתוך שנה ממועד הדיווח או בתקופת המחזור התפעולי הרגיל של הישות, אם היא עולה על שנה. מלאי בלתי שוטף כולל גם מלאי חירום שהישות מחויבת להחזיק בו לצורך שימוש בעיתות חירום.

עלות המלאי נקבעת בהתאם לנוסחאות האלה:

חומרי גלם	-	ממוצע משוקלל
תוצרת בתהליך ותוצרת גמורה	-	בעיקר עלות מזוהה
דלקים	-	ממוצע משוקלל
חלקי חילוף ופריטים כלליים	-	בעיקר ממוצע משוקלל
תרופות	-	בעיקר ממוצע משוקלל
ציוד עזר רפואי	-	ממוצע משוקלל
מזון	-	ממוצע משוקלל
אחר	-	ממוצע משוקלל ועלות מזוהה

ח. השקעות בישויות כלולות ובישויות בשליטה משותפת

(1) ישויות כלולות

ישויות כלולות הינן ישויות שבהן יש למדינה השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אשר אינן ישויות מאוחדות.

קיימת חזקה הניתנת לסתירה לפיה החזקה בשיעור של 20% או יותר מכוח ההצבעה בישות מושקעת מקנה השפעה מהותית.

בבחינת קיומה של השפעה מהותית מובאות בחשבון זכויות הצבעה פוטנציאליות, הניתנות למימוש או להמרה באופן מיידי למניות הישות המוחזקות.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

(2) ישויות בשליטה משותפת

השקעות בישויות כלולות והשקעות בישויות בשליטה משותפת מטופלות בדוחות הכספיים בהתאם לשיטת השווי המאזני. זאת למעט השקעות בישויות כלולות וישויות בשליטה משותפת, אשר נרכשו ומוחזקות במטרה לממשן תוך שנה ממועד רכישתן לראשונה, אשר מטופלות לפי שיטת העלות.

על פי שיטת השווי המאזני, ההשקעות מוכרות לראשונה לפי עלותן, לרבות עלויות עסקה, ונכללות בדוח על המצב הכספי בעלות המותאמת לשינויים שאירעו לאחר הרכישה בחלקה של המדינה בנכסים נטו/הון של הישות הכלולה או הישות בשליטה משותפת. מוניתין הקשור לישות הכלולה או לישות בשליטה משותפת נכלל בערך בספרים של ההשקעה. חלוקות שהתקבלו מהישות מקטינות את הערך בספרים של ההשקעה. כאשר חלקה של המדינה בהפסדי הישות עולה על זכויות המדינה באותה ישות (כולל זכויות כלשהן לזמן ארוך אשר במהותן הינן חלק בהשקעות המדינה נטו בישות), הערך של אותן זכויות מופחת לאפס, והמדינה לא מכירה בהפסדים נוספים של הישות. זאת, אלא אם כן קיימת מחויבות משפטית או משתמעת של המדינה לתמיכה בישות, או מחויבות לשלם או שבוצעו תשלומים בעבור הישות שאם כך מוכרת התחייבות בהתאם. אם הישות מדווחת לאחר מכן על עודפים, המדינה שבה להכיר בחלקה באותם עודפים רק לאחר שחלקה בעודפים משתווה לחלקה בגירעונות שלא הוכרו.

הדוח על הביצוע הכספי משקף את חלקה של המדינה בתוצאותיהן של ישויות כלולות או ישויות בשליטה משותפת. כאשר חל שינוי, אשר נזקף ישירות לנכסים נטו/הון של הישות הכלולה או הישות בשליטה משותפת, המדינה מכירה בחלקה בשינוי האמור בדוח על השינויים בנכסים נטו/הון. עודפים וגירעונות, הנובעים מעסקאות בין המדינה לבין ישויות כלולות או ישויות בשליטה משותפת, בוטלו בהתאם לשיעור ההחזקה של המדינה באותה ישות.

(3) אובדן השפעה מהותית או שליטה משותפת

המדינה מפסיקה ליישם את שיטת השווי המאזני החל מאותו מועד שבו איבדה את ההשפעה המהותית או את השליטה המשותפת. אם נותרה השקעה בישות, היא מטופלת כנכס פיננסי. במועד זה המדינה מכירה בדוחות על הביצוע הכספי בכל הפרש בין תמורה כלשהי ממימוש ההשקעה בישות לבין הערך בספרים של ההשקעה.

קביעת השווי המאזני של ההשקעות בישויות כלולות ובישויות בשליטה משותפת מבוססת על דוחות כספיים של הישויות ליום 31 בדצמבר 2017 או לתקופות קודמות כמפורט בביאור 2 ג', כפי שהתקבלו מהן או מרשות החברות הממשלתיות. לרשימת הישויות המוחזקות לרבות שיעורי ההחזקה בהן ומידע על הדוחות הכספיים שעליהם התבססה קביעת השווי המאזני (דוח מבוקר/ טיוטה) - ראה נספחים ב' ו' לדוחות הכספיים.

ט. השקעות אחרות

השקעות בניירות ערך סחירים

מוצגות לפי שווי שוק או לפי ערך הפדיון נכון למועד הדיווח. עלויות עסקה הניתנות לייחוס נזקפות בדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

השקעות בשטרי הון המירים

מוצגות לפי עלות בתוספת ריבית ו/או הצמדה בהתאם לתנאי שטרי ההון.

הלוואות לזמן ארוך

מוצגות לפי יתרה משוערכת למועד הדיווח בתוספת ריבית ו/או הצמדה שנצברה על ההשקעה וטרם נפרעה.

נגזרים פיננסיים

מוצגים לפי אומדן שווי הוגן, המבוסס על תזרים מזומנים עתידי מהוון למועד הדיווח. עלויות עסקה הניתנות לייחוס נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי

הסדר זיכיון למתן שירות (הסדרי P.P.P - Public Private Partnership), הינו הסדר מחייב בין המדינה לבין המפעיל, שבו המפעיל משתמש בנכס זיכיון למתן שירות על מנת לספק שירותים ציבוריים מטעמה של המדינה למשך תקופת זמן מוגדרת, ומקבל תמורה בגין השירותים שהוא מספק לאורך תקופת ההסדר.

המדינה מכירה בנכס המסופק על ידי המפעיל ו/ או בשדרוג של נכס קיים של המדינה כנכס זיכיון למתן שירות, אם מתקיימים שני התנאים הבאים:

(1) המדינה שולטת או מסדירה אילו שירותים המפעיל חייב לספק בהקשר לנכס, למי הוא חייב לספק אותם ובאיזה מחיר; וכן,

(2) המדינה שולטת בזכות שייר משמעותית כלשהי בנכס בתום תקופת ההסדר - באמצעות בעלות, זכות מוטב (beneficial entitlement) או בדרך אחרת.

המדינה מודדת לראשונה את נכס הזיכיון למתן שירות לפי שווי הוגן. במקביל, מוכרת התחייבות באותו הסכום שבו נמדד נכס זיכיון למתן שירות, תוך התאמה בגין כל תמורה כספית אחרת כלשהי המועברת מהמדינה למפעיל או מהמפעיל למדינה.

בהסדרים הכוללים מרכיב של הקמה, המדינה מכירה בנכס בשלב ההקמה, אם צפוי שהטבות כלכליות עתידיות או פוטנציאל שירות הקשורים לפריט יזרמו אל המדינה, וכן כאשר עלות הפריט או שווי הוגן ניתנים למדידה באופן מהימן. אחרת המדינה מכירה בנכס במועד הראשון שבו התנאים לעיל מתקיימים.

בהסדרים הכוללים נכס קיים, אשר מקיים את התנאים להכרה בנכס זיכיון למתן שירות, הנכס מסווג מחדש כנכס זיכיון למתן שירות.

הסדרי P.F.I – הסדרים שבהם המדינה נושאת בעלויות הספקת השירותים מהנכס

בהסדרים אלה המדינה משלמת למפעיל תשלומים קבועים ו/או משתנים, המעוגנים בחוזה ההסדר, לאורך תקופת ההסדר. במסגרת הסדרים אלה מכירה המדינה בנכס זיכיון למתן שירות ובמקביל בהתחייבות פיננסית, כאשר קיימת מחויבות בלתי מותנית לשלם למפעיל מזומן או נכס פיננסי אחר בעבור שירותי ההקמה או השדרוג. ההתחייבות הפיננסית משקפת את התשלומים הבלתי מותנים שעתידים להיות משולמים למפעיל.

הנכס וההתחייבות הפיננסית הקשורה נמדדים לראשונה לפי שווי הוגן של הנכס.

מדידת השווי הוגן של הנכס נעשית בהתאם לשיטת היוון תזרים מזומנים עתידי בגין רכיב ההקמה. היוון תזרים המזומנים נעשה לפי שיעור התשואה הגלום בפרויקט ובהתחשב במאפייני ההסדר והסיכונים הספציפיים של היזם בפרויקט. במקרים שבהם שיעור זה אינו זמין, נעשה שימוש בשיעור התשואה על אג"ח ממשלתית צמודת מדד לתקופה הזוהה לתקופת ההסדר.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

הסדרי B.O.T – הסדרים שלא כוללים תשלומים למפעיל או הסדרים שכוללים תשלומים מופחתים

בהסדרים אלה המדינה מתגמלת את המפעיל בגין נכס הזיכיון למתן השירות על ידי מתן זכות להפיק הכנסות ממשתמשים שהינם צדדים שלישיים.

הנכס נמדד לראשונה לפי שווי ההוגן. התמורה למפעיל מפוצלת לחלק של התחייבות פיננסית בגין הפרש שלילי, אם קיים, בין הכנסות ממשתמשים בנכס זיכיון לבין סכומים מוגדרים בהסכם, ולחלק של הכנסות נדחות בגין הזכות שניתנה למפעיל להפיק הכנסות ממשתמשים שהינם צדדים שלישיים, אשר יוכרו לאורך תקופת ההסדר. כל חלק מההתחייבות מוכר לראשונה בשווי ההוגן של התמורה ששולמה או שעומדת לתשלום.

בהסדרים שלפיהם המדינה נושאת במלוא סיכון הביקוש הנובע מההפעלה, על ידי מחויבות למתן רשת בטחון למפעיל או לחילופין מחויבות לרכוש את כל התפוקות, יהיה הטיפול החשבונאי דומה לזה המיושם בהסדרי P.F.I.

בחלק מהפרויקטים, עקב היעדר נתונים בדבר השווי ההוגן של הנכסים, הרישום בעת ההכרה נעשה לפי עלות ההקמה בפועל, כפי שנמסרה על ידי המפעיל.

במהלך שנת 2017 בוצעה מדידה מחדש של יתרות נכסי הזיכיון וההתחייבויות בגינם, בעבור פרויקטי ההתפלה והתחבורה, עקב עדכון ההנחות ששימשו למדידתם. עדכון היתרות הנ"ל בוצע למפרע.

פחת

פחת נזקף לדוח על הביצוע הכספי לפי שיטת הקו הישר, על פי אומדן אורך החיים השימושיים של כל חלק משמעותי מפרטי נכסי ה-P.P.P, קרקעות אינן מופחתות. אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופת ההשוואה הינו כדלקמן:

כבישים	-	125 שנים
מתקני התפלה	-	40 שנים
רכבת קלה	-	20 שנים
מבני ציבור	-	50 שנים

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש בכל שנת דיווח. שינויים מטופלים כשינוי באומדן חשבונאי.

במהלך שנת 2017 בחנה המדינה את אורך החיים השימושיים של הרכבת הקלה ועדכנה אותו ל-20 שנים החל ממועד ההכרה לראשונה. השפעת שינוי זה על הוצאות הפחת, בתקופה השוטפת ובתקופת ההשוואה, אינה מהותית.

יא. רכוש קבוע

כאשר מלאי נמכר, מוחלף או מחולק, יוכר הערך בספרים של מלאי זה כהוצאה בתקופה שבה הוכרו ההכנסות הקשורות. אם אין הכנסות קשורות, תוכר ההוצאה כאשר הסחורות מחולקות או עם מתן השירות הקשור. הסכום של ירידת ערך כלשהי של מלאי וכל ההפסדים בגין מלאי מוכרים כהוצאה בתקופה שבה התרחשו. סכום הביטול של ירידת ערך כלשהי של מלאי מוכר כהפחתת סכום המלאי שהוכר כהוצאה בתקופה שבה מתרחש הביטול.

הכרה ומדידה

רכוש קבוע מוכר לראשונה לפי עלות, לרבות עלויות שניתן לייחס במישרין לרכישת רכוש קבוע או להקמתו לשם הבאתו למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שבו התכוונה ההנהלה. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ואת שכר העבודה הישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שבו התכוונה ההנהלה. כמו כן, עלות הרכוש קבוע כוללת את אומדן עלויות פירוק ופינוי הפריטים ואת שיקום האתר שבו ממוקם הפריט (כאשר קיימת מחויבות לפירוק ופינוי או שיקום האתר). כאשר נכס מתקבל ללא עלות או בעלות סמלית, עלותו היא שווי ההוגן במועד קבלתו. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד המקושר אליה, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה.

פריט רכוש קבוע, שנרכש תמורת פריט לא כספי אחר במסגרת עסקה בעלת מהות מסחרית, נמדד במועד ההכרה לראשונה בהתאם לשווי ההוגן של הנכס שנמסר.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

חלקי חילוף, ציוד עזר וציוד גיבוי מסווגים כרכוש קבוע כאשר הם עומדים בהגדרת רכוש קבוע בהתאם לתקן חשבונאות ממשלתי 17, אחרת הם מסווגים כמלאי. כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים (לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות) יש אורך חיים שונה, הם מטופלים כפריטים נפרדים של הרכוש הקבוע.

שינויים במחויבות לפירוק ופינוי פריטים ושיקום האתר שבו הם ממוקמים, למעט שינויים הנובעים מחלוף הזמן, מתווספים או מנוכים מעלות הנכס בתקופה שבה הם מתרחשים. הסכום שמנוכה מעלות הנכס לא יעלה על ערכו בספרים. יתרה, אם קיימת, מוכרת מיידית בדוח על הביצוע הכספי.

בתקופות שלאחר ההכרה לראשונה פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי עלותם בניכוי פחת שנצבר ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצבר.

רווח או הפסד הנובע מגריעת פריט רכוש קבוע ייקבע כהפרש בין התמורה נטו מהמימוש, אם קיימת, לבין הערך בספרים של הפריט, ויירשם בסעיף הכנסות אחרות או הוצאות אחרות, לפי העניין, בדוח על הביצוע הכספי.

עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע ועלויות עוקבות אחרות מוכרות כחלק מהערך בספרים של אותו פריט, אם צפוי כי התועלת הכלכלית העתידית או פוטנציאל השירות הגלומים בפריט תזרום לישות וכי עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך של החלק שהוחלף נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר שלו.

נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שבו התכוונה ההנהלה.

פחת נזקף לדוח על הביצוע הכספי, לפי שיטת הקו הישר על פי אומדן אורך החיים השימושיים של כל חלק משמעותי מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ששיטה זאת משקפת את דפוס צריכת ההטבות הכלכליות העתידיות או את פוטנציאל השירות הגלומים בנכס. קרקעות בבעלות אינן מופחתות. נכסים חכורים בחכירה מימונית, לרבות קרקעות ושיפורים במושכר מופחתים על פני התקופה הקצרה מבין תקופת השכירות לבין אורך החיים השימושיים של הנכס.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופת ההשוואה הינו כדלקמן:

נכסי תשתית אזרחיים	-	20-125 שנים
נכסי צבא וציוד בטחוני	-	10-50 שנים
מבנים	-	10-25 שנים
נכסי הדיור הציבורי	-	15 שנים ויותר
מכונות וציוד	-	4-10 שנים
ציוד וריהוט משרדי	-	7-15 שנים
כלי רכב ותחבורה	-	4-15 שנים
חומרה ומערכות מחשב	-	3-10 שנים
ציוד ומכשור רפואי	-	5-14 שנים

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש בכל שנת דיווח. שינויים, אם ישנם, מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

נכסי מורשת

נכסי מורשת הינם נכסים בעלי חשיבות תרבותית, סביבתית או היסטורית ולרוב ערכם אינו משתקף במלואו בערך הכספי המבוסס אך ורק על מחירי שוק, לפיכך ניתן גילוי בלבד באשר לנכסי המורשת. עם זאת, כאשר לנכס מורשת קיימת עלות כספית כלשהי, היא נכללת בסעיף הרלוונטי בקבוצות הרכוש הקבוע, בעיקר בסעיף מבנים ונכסים בהקמה.

מצבת הנכסים, לרבות רכוש קבוע, כפי שמוצגת בדוחות כספיים אלה איננה שלמה וטרם הוכרו בדוחות הכספיים הנכסים העיקריים הבאים:

- א. קרקעות בידי המדינה - בביאור 12(ב) - קרקעות בידי המדינה ניתן גילוי בדבר ההיקף הכמותי ואומדן השווי של הקרקעות שבידי המדינה, המנוהלות על-ידי רשות מקרקעי ישראל.
- ג. חלק מהשקעות המדינה במערכת הביטחון.
- ד. מרבית הנכסים בחו"ל.
- ה. חלק מנכסי הנדל"ן בארץ.

כמו כן, יצוין כי בעקבות אילוצים שמקורם בקושי שבאיתור מסמכי הרכישה המקוריים ו/או חוסר יכולת לגזור את העלות ממסמכי בעלות ישנים, הופעל לגבי חלק מהנכסים מודל לקביעת שווי הוגן. לפיכך, המדיניות החשבונאית שיושמה בדוח זה אינה בהכרח עקבית כמתחייב מכללי חשבונאות מקובלים. על מנת להשלים את עבודת מיפוי הנכסים, מתבצעות פעילויות נוספות במסגרת סקר נכסי הדיור הממשלתי וביניהן:

- א. עדכון השווי הכספי של אלה מהמבנים הרשומים במערכות המידע, אשר חסרים לגביהם נתוני עלות או שווי הוגן.
- ב. תחזוקת מערך המידע שהוקם על נכסים המוחזקים בחו"ל על-ידי משרדי החוץ ומשרדים נוספים, בהיקף של למעלה מ-110 נכסי מקרקעין בבעלות המדינה ורישומם החשבונאי.
- ג. ביצוע סקרי נכסי מקרקעין וקליטתם במערכות המידע.
- ד. הכרה בנכס בגין תוצאות סקר לגבי מקרקעי בתי החולים הממשלתיים.
- ה. רישום נכסים הנכללים במסגרת תכנית ההתנתקות (יחידת פינוי אתרים זמניים).

כמו כן, יצוין כי קיימות קבוצות נכסים נוספות של מקרקעי מוסדות חינוך ומבניהם אשר הוקצו על-ידי המדינה ללא תמורה לרשויות מקומיות, ולגביהן כוונת המדינה לבחון הקמת מערך הערות אזהרה לצורך מעקב ומניעת שינויים בנכסים.

יב. היוון עלויות אשראי

עלויות אשראי ספציפי ועלויות אשראי שאינו ספציפי הונו לנכסים כשירים במהלך התקופה הנדרשת להשלמה ולהקמה עד למועד שבו הם מוכנים לשימוש המיועד. עלויות אשראי שאינו ספציפי מהוונות באותו אופן לאותה השקעה בנכסים כשירים או לאותו חלק ממנה שלא ממומן באשראי ספציפי, תוך שימוש בשיעור שהוא הממוצע המשוקלל של שיעורי העלות בגין אותם מקורות אשראי שעלותם לא הוונה באופן ספציפי. הפרשי שער הנובעים מאשראי במטבע חוץ, מהוונים אם הם נחשבים כתיאום לעלויות הריבית. עלויות אשראי אחרות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

הכנסות מהשקעות זמניות של אשראי ספציפי שהתקבל לצורך השקעה בנכס כשיר מנוכות מעלויות האשראי הכשירות להיוון.

יג. נכסים בלתי מוחשיים

נכס בלתי מוחשי הינו נכס לא כספי, הניתן לזיהוי וחסר מהות פיזית. נכס ניתן לזיהוי אם הוא ניתן להפרדה או נובע מהסדרים מחייבים (לרבות זכויות חוזיות או זכויות משפטיות אחרות), וזאת מבלי להתחשב אם זכויות אלה ניתנות להעברה או ניתנות להפרדה מהישות או מזכויות וממחויבויות אחרות.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

הכרה לראשונה

נכס בלתי מוחשי, שנרכש על ידי המדינה, מוכר לראשונה לפי עלות, לרבות עלויות שניתן לייחסן במישרין להכנת הנכס הבלתי מוחשי לשימוש המיועד. נכסים בלתי מוחשיים שנרכשו במסגרת עסקה שאינה חליפין נמדדים בהתאם לשוויים ההוגן במועד העסקה.

נכסים בלתי מוחשיים שנרכשו במסגרת עסקה להחלפת נכסים תמורת נכסים לא כספיים או בתמורה לשילוב של נכסים כספיים ולא כספיים, נמדדים במועד ההכרה לראשונה בהתאם לשווי הוגן של הנכסים שנמסרו. יציאה בגין פריט בלתי מוחשי שהוכרה לראשונה כהוצאה, אינה מוכרת כחלק מהעלות של נכס בלתי מוחשי במועד מאוחר יותר.

מחקר ופיתוח

יציאות הקשורות בפעילויות מחקר המבוצעות במטרה לרכוש ידע והבנה מדעיים או טכניים חדשים, נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

פעילויות פיתוח קשורות בתכנית לייצור מוצרים או תהליכים חדשים או לשיפור משמעותי של מוצרים או תהליכים קיימים.

עלויות בגין פעילויות פיתוח מוכרות כנכס בלתי מוחשי אם ורק אם מתקיימים התנאים האלה:

- ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח;
- קיימת היתכנות טכנולוגית של השלמת הנכס הבלתי מוחשי כך שהוא יהיה זמין לשימוש או למכירה;
- צפויה הטבה כלכלית עתידית או פוטנציאל שירות עתידי מהמוצר;
- לישות כוונה, יכולת ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בנכס או למכרו;
- קיימים משאבים טכניים, פיננסיים ואחרים המתאימים להשלמת הפיתוח ולשימוש בנכס הבלתי מוחשי או למכירתו.

העלויות שהוכרו כנכס בלתי מוחשי בגין פעילויות הפיתוח כוללות את עלות החומרים, שכר עבודה ישיר, הוצאות תקורה שניתן לייחסן ישירות להכנת הנכס לשימוש המיועד ועלויות אשראי שהונו. עלויות אחרות בגין פעילויות פיתוח נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

מדידה עוקבת

נכס בלתי מוחשי מוצג לפי עלות בניכוי כל הפחתה שנצברה ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו. עלויות עוקבות מוכרות כנכס בלתי מוחשי אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס שבגינו הן הוצאו. יתר העלויות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

הפחתה

סכום בר פחת של נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים מוגדר מוקצה באופן שיטתי על פני אורך חייו השימושיים לפי שיטת הקו הישר. הוצאות ההפחתה מוכרות כהוצאות בדוח על הביצוע הכספי אלא אם כן הן נכללות בערך בספרים של נכס אחר. מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר אינם מופחתים באופן שיטתי, אלא נבחנים אחת לשנה לפחות לירידת ערך.

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרים בישות אינם מופחתים באופן שיטתי כל עוד הם אינם זמינים לשימוש. לפיכך נכסים בלתי מוחשיים אלה, כגון עלויות פיתוח, נבחנים לירידת ערך אחת לשנה לפחות, עד למועד שבו הופכים להיות זמינים לשימוש.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופת ההשוואה הינו כדלקמן:

תוכנה ופרייקטי מחשוב	-	20-3 שנים
נכסים בפיתוח	-	10-3 שנים
ידע ופטנטים	-	20-4 שנים

האומדנים בדבר שיטת הפחתה, אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש בכל שנת דיווח. שינויים, אם ישנם, מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

המדינה בוחנת את אומדן אורך החיים השימושיים של נכס בלתי מוחשי שאינו מופחת מדי שנה על מנת לקבוע אם האירועים והנסיבות ממשיכים לתמוך בקביעה כי לנכס הבלתי מוחשי אורך חיים בלתי מוגדר.

יד. חכירות

חכירות מצדדים שלישיים שבהן נושאת המדינה באופן מהותי בכל הסיכונים והתשואות מהנכס, מסווגות כחכירות מימוניות. המדינה מכירה בדוחותיה הכספיים בנכסים החכורים על ידי בחכירה מימונית, כנגד הכרה בהתחייבויות במועד ההכרה לראשונה, לפי הנמוך מבין השווי ההוגן של הנכס החכור והערך הנוכחי של תשלומי החכירה המינימליים. המדינה מכירה בגין נכסים בחכירה מימונית שהינם בני פחת, בהוצאות פחת, כאשר מדיניות הפחת של נכסים אלה עקבית עם מדיניות הפחת לגבי נכסים בני פחת שבבעלות המדינה. הפחתת הנכס מתבצעת על פני התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה ואורך החיים השימושיים של הנכס, אלא אם כן קיימת ודאות סבירה כי המדינה תשיג בעלות על הנכס בתום תקופת החכירה. תשלומי חכירה מינימליים, המשתלמים במסגרת חכירה מימונית, נחלקים בין הוצאות המימון לבין הפחתת יתרת ההתחייבות. הוצאות המימון מוקצות לכל תקופה מתקופת החכירה, כך שמתקבל שיעור ריבית תקופתית קבוע על היתרה הנוותרת של ההתחייבות. תשלומי החכירה המינימליים מתעדכנים בגין דמי חכירה מותנים כאשר ההתניה מתבררת.

יתר החכירות מסווגות כחכירות תפעוליות, כאשר הנכסים החכורים אינם מוכרים בדוח על המצב הכספי. המדינה מכירה בתשלומי החכירה בגין חכירה תפעולית, למעט דמי חכירה מותנים, כהוצאה בדוח על הביצוע הכספי על בסיס קו ישר לאורך תקופת החכירה, לרבות תקופת האופציה הקיימת למדינה אשר במועד ההתקשרות בחכירה קיימת ודאות סבירה שהאופציה תמומש.

המדינה מציגה בדוח על המצב הכספי נכסים המוכרים על ידי לצדדים שלישיים בחכירה תפעולית, בהתאם למהות הנכס ומכירה בהכנסות מהחכירה על בסיס קו ישר לאורך תקופת החכירה.

בחכירה של קרקע ומבנים, מרכיבי הקרקע והמבנים נבחנים בנפרד לצורכי סיווג החכירות, כאשר שיקול משמעותי בסיווג מרכיב הקרקע הינו העובדה כי קרקע בדרך כלל בעלת אורך חיים בלתי מוגדר.

טו. מענקי ממשלה

מענקי ממשלה בלתי מותנים מוכרים לראשונה בשווי הוגן במועד הענקתם.

מענקים מהמדען הראשי שבמשרד הכלכלה למטרות עידוד מחקר ופיתוח (להלן: "מענקי מדען") מטופלים כנכס פיננסי בדוחות הכספיים.

מענקי מדען שניתנו נמדדים לפי שוויים ההוגן בניכוי המענקים לתוכניות שנכשלו ולא יניבו הכנסה ובניכוי המענקים שכבר שולמו בגינם התמלוגים. השווי ההוגן מגלם את הסיכון לכישלון בהתאם לענף, ומהווה בהתאם לתקופת ההחזר הצפויה. שינויים בשווי הוגן, אם קיימים, נזקפים לדוח על הביצוע הכספי.

הלוואות עומדות ומענקים מותנים מהווים נכסים תלויים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, ועל כן אינם כלולים בדוחות על המצב הכספי.

טז. נכסים תלויים

נכסים תלויים נובעים בדרך כלל מאירועים בלתי מתוכננים או אירועים לא צפויים, אשר אינם בשליטתה המלאה של הישות, ואשר יוצרים את האפשרות של תזרים חיובי של הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות לישות. בדוחות הכספיים ניתן גילוי לקיומם של נכסים תלויים, רק כאשר תזרים חיובי של הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות הוא צפוי אך אינו ודאי למעשה. נכסים תלויים נאמדים באופן מתמשך, כך שאם הסבירות השתנתה באופן שתזרים חיובי של הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות הוא ודאי למעשה, וערך הנכס ניתן למדידה באופן מהימן, הנכס וההכנסה הקשורה בו מוכרים בדוחות הכספיים בתקופה שבה התרחש השינוי.

יז. החוב הממשלתי

מלוות הפנים והחוץ של ממשלת ישראל הכוללים איגרות חוב מונפקות, הלוואות ומכשירי חוב אחרים, נמדדים לפי שיטת העלות המופחתת. לפרטים נוספים ראה ביאור 14 - מלוות פנים וביאור 15 - מלוות חוץ.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יח. הפרשות

המדינה מכירה בהפרשות בדוחות הכספיים כאשר מתקיימים התנאים האלה ביחד: קיימת למדינה מחויבות קיימת (משפטית או משתמעת) בהווה כתוצאה מאירועי העבר, צפוי שיידרש תזרים שלילי של משאבים המגלמים הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות כדי לסלקה וניתן לערוך אומדן מהימן של סכום המחויבות. הסכום המוכר כהפרשה, הינו האומדן הטוב ביותר של הוצאה הנדרשת לסילוק המחויבות הקיימת במועד הדיווח. כאשר ההשפעה של ערך הזמן הינה מהותית, יימדד סכום ההפרשה לפי הערך הנוכחי של ההוצאות הנדרשות לסילוק המחויבות. הערך בספרים של ההפרשה מותאם על מנת לשקף את חלוף הזמן ומוכר כהוצאות מימון.

חוזים שגלום בהם הפסד

הפרשה לחוזים שגלום בהם הפסד מוכרת כאשר ההטבות הכלכליות או פוטנציאל השירות הצפויים להתקבל מהחוזים שנחתמו על ידי המדינה נמוכים מהעלויות הבלתי נמנעות כתוצאה מעמידה במחויבויותיה החוזיות. ההפרשה נמדדת על פי הנמוך מבין הערך הנוכחי של העלות החזויה נטו לביטול החוזה והערך הנוכחי של העלות החזויה נטו להמשך קיום החוזה. בטרם ההפרשה מוכרת, מכירה המדינה בירידת ערך של הנכסים הקשורים לאותו חוזה.

שינוי מבני

הפרשה לשינוי מבני מוכרת כאשר המדינה מאשרת תוכנית פורמלית ומפורטת לשינוי מבני, והיא יצרה ציפייה תקפה אצל אלה המושפעים מביצוע השינוי המבני, באמצעות התחלת יישום התוכנית או מסירת הודעה בדבר מרכיביה העיקריים לאלה המושפעים ממנה. ההפרשה כוללת את היציאות הישירות הנובעות מהשינוי המבני, הכרוכות בהכרח בשינוי המבני ואשר אינן מיוחסות לפעילויות הנמשכות של המדינה.

שיקום אתר

בהתאם למדיניות של המדינה לשימור הסביבה ובהתאם לדרישות החוק, מוכרת הפרשה לשיקום אתר שבו נמצאת קרקע מזוהמת וההוצאה הנוגעת לדבר במועד שבו מזוהמת הקרקע.

הפרשה לחובות מסופקים

בדוחות הכספיים בוצעו הן הפרשה כללית והן הפרשה ספציפית. ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים מחושבת באופן ספציפי בגין חובות מזוהים אשר לדעת המדינה גבייתם מוטלת בספק. ההפרשה הכללית לחובות מסופקים בוצעה לפי גיל החוב.

המדינה רושמת בסעיף "הכנסות אחרות" את הסכומים בגין הקטנת הפרשה לחובות מסופקים או גביית חוב שהוכר כאבוד בשנים קודמות.

תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר מתקיימים התנאים האלה ביחד: למדינה קיימת מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, יותר סביר מאשר לא (more likely than not) כי המדינה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד את המחויבות באופן מהימן. כאשר השפעת ערך הזמן מהותית, נמדדת ההפרשה בהתאם לערכה הנוכחי.

יט. התחייבויות בגין זכויות עובדים

התחייבויות בגין פנסיה תקציבית וצוברת מחושבות תוך שימוש בהערכות אקטואריות. התחייבויות בשל סיום יחסי עובד מעביד, באשר לעובדים שאינם נכללים בפנסיה תקציבית, מחושבות בהתאם לתנאי העסקה של אותם עובדים, לפרטים נוספים ראה ביאור 18 - התחייבויות בגין זכויות עובדים.

התחייבויות בגין הטבות אחרות לעובדים כוללות משכורות, ימי חופשה, מחלה, הבראה והפקדות לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאות עם מתן השירותים. כאשר למדינה קיימת מחויבות משפטית או משתמעת, שניתן לאמוד אותה באופן מהימן, למתן מענקים לעובדים, המדינה מכירה בהתחייבות זו במועד שבה קמה המחויבות.

התחייבות המדינה בגין זכאות עובדיה לימי חופשה ומחלה המוצגת בדוחות הכספיים אינה מלאה ואינה נמדדת על ידי הערכות אקטואריות, מאחר ושטרם הושלמה הקמתה של מערכת מידע, התומכת בחישוב ההתחייבות האמורה, ברמה הממשלתית.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כ. עתודות בגין אירועי ביטוח

המוסד לביטוח לאומי

קרנות הביטוח הן אומדני התחייבויות של ענפי הביטוח לתאריך הדוחות הכספיים כלפי אלה מהמבוטחים או התלויים, שלגביהם נוצרה עד לתאריך הדוחות הכספיים עילה לזכאות לקבלת סכומים, בין שכבר אושרה זכאותם ובין שעדיין לא אושרה זכאותם, ואף אם טרם הוגשה בקשה לגמלה. הקרנות אינן כוללות את התחייבויות המוסד לביטוח לאומי (להלן: "המוסד") הנובעות מייחולי המבוטחים לגמלאות שב"תהליך הרכישה". מאידך אין הדוח על המצב הכספי כולל בצד הנכסים את ייחולי המוסד להכנסות מדמי ביטוח שהמבוטחים יהיו חייבים בעתיד בעד השנים שלאחר שנת הדוח. קרנות הביטוח מתייחסות לענפים האלה: זקנה ושאיירים, נכות כללית, נפגעי עבודה וסיעוד המוגדרים על ידי המוסד כענפים ארוכי מועד. המוסד אינו מחשב קרן בענף ילדים. כמו כן, המוסד אינו נוהג לחשב קרנות בענפים שהוגדרו על ידו כקצרי מועד. הוועדה הבין לאומית לתקינה חשבונאית למגזר הציבורי (IPSASB) בוחנת כיום את נושא התקינה החשבונאית בנוגע לקרנות ביטוח בגופים של ביטוח סוציאלי במגמה לפרסם תקן בין לאומי בנושא. כאשר יפורסם תקן בין לאומי כאמור תשקול מנהלת המוסד את מדיניותה באשר לאופן חישוב הקרנות בכלל ענפי הביטוח. קרנות הביטוח נקבעו על בסיס הערכה אקטוארית שנתית המבוצעת על ידי אקטואר המוסד.

הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה

הערכת היתרות התלויות בענפי הביטוח, המכוסים באמצעות הקרן הפנימית לביטוחי הממשלה, נעשתה חלקית על בסיס פרטני וחלקית לפי חישוב אקטוארי, ומהווה את סכום אומדן עלות סילוק התביעות שהוגשו.

כא. הכרה בהכנסות מעסקאות שאינן חליפין

עסקאות שאינן חליפין הן עסקאות שאינן כוללות חליפין של ערכים, השווים בקירוב זה לזה, בין הצדדים לעסקה.

הכנסות מעסקאות שאינן חליפין כוללות את סוגי ההכנסות האלה:

(1) מיסים ואגרות

סכומים שהמדינה גובה מכוח חוקים ו/או תקנות. מיסים אינם כוללים קנסות או עונשים אחרים המוטלים עקב הפרת חוק. הכנסות בגין מיסים אשר הוכרו בדוחות הכספיים הינם חובות המס הוודאיים, אשר בגינם קיימת יכולת גבייה.

הכנסות מדמי ביטוח לאומי נרשמות על בסיס מצטבר כמפורט להלן:

(א) הכנסות ממעסיקים בגין עובדים שכירים - על פי דיווחי המעסיקים בהתאם לשכר העובדים. כאשר לא התקבל דיווח נרשם החיוב על פי קביעת המוסד לביטוח לאומי.

(ב) הכנסות מלא שכירים - על פי חיובי המוסד לביטוח לאומי בהתאם לשומת המס האחרונה של המבוטח או בהתאם לשיעור המינימלי הקבוע בחוק. לפירוט נוסף בדבר המדיניות החשבונאית שננקטה בגין הכנסות ממסים ראה ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה וביאור 24 - הכנסות ממסים ואגרות.

(2) העברות

העברות הינן הכנסות מעסקאות שאינן חליפין, שאינן מיסים או תקציב. הכנסות מהעברות כוללות סיוע מחו"ל שנוצל, תרומות, מתנות, קנסות או עונשים אחרים המוטלים עקב הפרת חוק ועוד.

נכס הנוצר כתוצאה מעסקה שאינה חליפין נמדד בעת ההכרה לראשונה לפי שווי ההוגן במועד הרכישה. הכנסות מעסקאות שאינן חליפין מוכרות בגובה הנכס שהוכר בגין אותה עסקה, בניכוי כל התחייבות שהוכרה. כאשר ההתחייבות מוקטנת במועד מאוחר יותר, בשל התרחשותו של אירוע המס או עקב התקיימותו של תנאי, סכום הקטנת ההתחייבות מוכר כהכנסות.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כב. הכרה בהכנסות מעסקאות חליפין

(1) הכנסות ממכירת סחורות

הכנסות ממכירת סחורות במהלך העסקים הרגיל נמדדות על פי השווי ההוגן של התמורה שהתקבלה או התמורה שיש זכויות לקבלה, בניכוי הנחות מסחריות והנחות כמות. במקרים שבהם תקופת האשראי היא קצרה ומהווה את האשראי המקובל בענף התמורה העתידית אינה מהוונת.

במקרים שבהם תקופת האשראי חורגת מהמקובל בענף, המדינה מכירה בתמורה העתידית כאשר היא מהוונת תוך שימוש בריבית הסיכון של הלקוח. ההפרש בין השווי ההוגן והסכום הנקוב של התמורה העתידית מוכר כהכנסת ריבית על פני תקופת האשראי.

הכנסות ממכירת סחורות (כולל מקרקעין ודירות) מוכרות כאשר מתקיימים התנאים האלה ביחד: קיימת ראייה משכנעת (בדרך כלל ביצוע של הסכם מכירה) שהסיכונים והתשואות המשמעותיים הועברו לקונה, אין להנהלה מעורבות נמשכת עם הסחורה והיא אינה שומרת על שליטה אפקטיבית עליה, צפוי שהטבות כלכליות או פוטנציאל שירות הקשור לעסקה יזרום אל המדינה וסכומי ההכנסות והעלויות בגין העסקה ניתנים למדידה באופן מהימן.

(2) הכנסות מהספקת שירותים

הכנסות משירותים נזקפות לדוח על הביצוע הכספי באופן יחסי בהתאם לשלב השלמת העסקה, במועד הדיווח. ההכנסות נמדדות לפי השווי ההוגן של התמורה שהתקבלה או התמורה שיש זכויות לקבלה.

(3) הכנסות מדמי שכירות

הכנסות מדמי שכירות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת החכירה. ההכנסות נמדדות לפי השווי ההוגן של התמורה שהתקבלה או התמורה שיש זכויות לקבלה.

(4) הכנסות מריבית

מוכרות לפי שיטת הריבית האפקטיבית.

(5) הכנסות מדיבידנדים

הכנסות מדיבידנדים מוכרות בעת התגבשות זכותה של המדינה כבעלת מניות לקבלת הדיבידנד, ואם מתקבל הדיבידנד בגין מניות סחירות, מכירה המדינה בהכנסות מדיבידנד ביום האקס.

(6) הכנסות מתמלוגים

הכנסות מתמלוגים מוכרות בעת הזכויות להן בהתאם למהות ההסכם הרלוונטי. תמלוגים נצברים בהתאם לתנאי ההסכם הרלוונטי ומוכרים כהכנסות לפי אותו בסיס, אלא אם כן, לאור מהותו של ההסכם, נאות יותר להכיר בהכנסות על בסיס שיטתי הגיוני אחר.

(7) חוזי הקמה

הכנסות והוצאות מחוזי הקמה נזקפות לדוח על הביצוע הכספי באופן יחסי לשיעור השלמת החוזה, כאשר ניתן לאמוד באופן מהימן את תוצאותיו. הכנסות מחוזה הקמה כוללות את הסכום המקורי שנכלל בחוזה בתוספת סכומים בגין שינויים בעבודה, תביעות ותמריצים. עלויות החוזה מוכרות עם היווצרותן, למעט כאשר הן יוצרות נכס המיוחס לפעילות עתידית שנקבעה בחוזה. כאשר אין אפשרות להעריך באופן מהימן את תוצאות חוזה ההקמה, מוכרת ההכנסה מהחוזה רק בגובה העלויות שהתהוו וצפוי שניתן יהיה להשיבן. עלויות החוזה מוכרות בתקופה שבה הן מתהוות. הפסד צפוי מחוזה הקמה נזקף מיידית לדוח על הביצוע הכספי.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כג. תמיכות, העברות והקצבות

תמיכות הן הטבות לרווחת הציבור המסופקות על ידי המדינה, שבעבורן היא אינה מקבלת תמורה ישירה ממקבלי אותן הטבות, השווה בקירוב לערכם של הסחורות והשירותים שסופקו.

תמיכות המקיימות את התנאים שלהלן, מוכרות כהוצאות במהלך תקופת הדיווח:

(1) התקיימו תנאי הזכאות לקבלת התמיכה במהלך תקופת הדיווח.

(2) סכום ההוצאה ניתן למדידה באופן מהימן.

תמיכות נרשמות כהתחייבות בדוחות הכספיים בתקופה שבה התרחשו אירועים שיצרו את התמיכה, כל עוד מתקיימים כל אלה:

(1) למדינה יש מחויבות קיימת בגין תמיכה כתוצאה מאירוע מהעבר;

(2) צפוי כי יידרש תזרים של משאבים החוצה בגין המחויבות; וכן,

(3) ניתן לאמוד את סכום התמיכה באופן מהימן.

כד. אומדנים קריטיים

להלן מידע בדבר אומדנים קריטיים, ששימשו בהכנת הדוחות הכספיים ואשר שינוי מהותי בהם עשוי לשנות את ערכם של הנכסים וההתחייבויות, לרבות נכסים והתחייבויות תלויים, המוצגים בדוחות הכספיים:

חייבים בגין תמלוגים

חייבים בגין תמלוגים נכללים בדוחות הכספיים בהתאם לשוויים ההוגן, המבוסס בין היתר על הנחות באשר ליכולת ההצלחה של פרויקטים שבגינם ניתנו המענקים, גובה התמלוגים ועיתוי התקבול. קיימת אי ודאות מהותית בגין אומדנים אלה ושינויים בהנחות עלולים להשפיע על ערכו של הנכס בספרים, לפרטים נוספים ראה ביאור 9(א) - חייבים בגין תמלוגים.

סכום בר השבה של נכס או יחידה מניבה מזומנים

הסכום בר השבה של נכסים בודדים או יחידות מניבות מזומנים מבוסס על אומדנים והנחות, ובין היתר לגבי שיעור היוון לפני מס ושיעור צמיחה. שינויים בהנחות או אומדנים אלה עשויים להשפיע באופן מהותי על ערכם של נכסים בספרים ולהביא להכרה בהפסד מירידת ערך או לשינוי בסכום ההפסד מירידת ערך שהוכר בדוחות הכספיים.

התחייבויות בגין זכויות עובדים

התחייבויות בגין זכויות עובדים מבוססות על מספר רב של נתונים, ומחושבות תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב ההתחייבויות כרוך בקביעת הנחות, בין השאר לגבי שיעורי ההיוון, שיעורי תשואה צפויים, שיעורי עליות שכר עתידיות, שיעורי תחלופת עובדים, לוחות תמורתה, שיעור גידול בקצבה לפנסיה והנחות שונות נוספות. קיימת אי וודאות בגין הנחות אלה ושינויים בהן עשויים להשפיע באופן מהותי על ערכן של ההתחייבויות בספרים, לפרטים נוספים ראה ביאור 18 - התחייבויות בגין זכויות עובדים.

עתודות בגין אירועי ביטוח

העתודות בגין אירועי ביטוח נוגעות בעיקר לקרנות הביטוח של המוסד לביטוח לאומי, ומבוססות על הנחות אקטואריות של ענפי הביטוח השונים כלפי מבטחים, שלגביהם נוצרה עילת זכאות לתאריך הדיווח. שינויים בהנחות האקטואריות, כמו שינויים בהנחות לגבי המבטחים שצריכים להיכלל באומדן ההתחייבות, עשויים להשפיע באופן מהותי על ערכן של העתודות בספרים, לפרטים נוספים ראה ביאור 19 - עתודות בגין אירועי ביטוח.

התחייבויות תלויות והפרשה לתביעות משפטיות

בהסתמך על חוות דעתם של היועצים המשפטיים של הישויות הממשלתיות, נקבעים סיכויי תביעות משפטיות שהוגשו כנגד ישויות אלה, במידת האפשר, ועל פיהם נאמד הסכום שאותו יש לכלול כהפרשה בדוחות הכספיים. הערכות אלה מתבססות על מיטב שיפוט המקצועי, בהתחשב בשלב שבו מצויים ההליכים וכן על ניסיון העבר. תוצאות התביעות בפועל עלולות להיות שונות מהערכות אלה, דבר העשוי לגרום לביטול או ליצירת הפרשה בגין תביעה. לפרטים נוספים ראה ביאור 20 - הפרשה לתביעות משפטיות וביאור 23 - התחייבויות תלויות.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע

אומדן שווי התמלוגים העתידיים לצורכי הגילוי כנכסים תלויים חושב לגבי הסכמי תמלוגים מהותיים בלבד, שלגביהם צפוי תזרים חיובי של הטבות כלכליות. האומדן נקבע על פי הערך הנוכחי של סכום התמלוגים הצפוי להתקבל, הנגזר, בין היתר, מכמות ההפקה הצפויה של המשאב בשטח החזקה, מחיר המכירה הצפוי, תקופת ההפקה ופריסתה וכן שיעור התמלוגים האפקטיבי, המביא בחשבון משתנים שונים ושיעורי היוון כמקובל בענף, לפרטים נוספים ראה ביאור 9(ב) - נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע.

קרקעות בידי המדינה

אומדן השווי של הקרקעות שבידי המדינה, לצורכי הגילוי, בוצע בהתאם למתודולוגיה כמפורט בביאור 12(ב) - קרקעות בידי המדינה. המדינה פעלה לקביעת אומדן השווי ההוגן באופן אובייקטיבי ככל שניתן, אך בשל מורכבותם והיקפם של הנתונים, ובשל המגבלות במערך הנתונים הקיים וחוסר במידע כספי היסטורי, עלולים להיגרם שינויים מהותיים בנתונים ובהנחות ששימשו בהערכת אומדן השווי, אשר ישפיעו באופן מהותי על שווי הקרקעות. לפרטים נוספים ראה ביאור 12(ב) - קרקעות בידי המדינה.

ביאור 3(א) - מזומנים ושווי מזומנים (במיליוני ₪)

31 בדצמבר		
2017	2016 (*)	
12,935	9,678	בשקלים
9,873	11,486	בנק ישראל
22,808	21,164	בנקים אחרים
1,933	1,678	במטבע חוץ
13,964	12,767	בנק ישראל
15,897	14,445	בנקים אחרים
258	269	קופות ודמי מחזור
38,963	35,878	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

ביאור 3(ב) - אשראי לזמן קצר (במיליוני ₪)

31 בדצמבר		
2017	2016 (*)	
2,138	1,329	בנקים בשקלים
534	325	בנקים במטבע חוץ
2,672	1,654	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

ביאור 4 - פיקדונות והשקעות לזמן קצר (במיליוני ₪)

31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
12,631	14,945	א	פיקדונות מיועדים ופיקדונות המוגבלים בשימוש
11,606	10,787	ב	השקעות אחרות לזמן קצר
1,031	1,000	ג	פיקדון כספי ניכויים
25,268	26,732		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

א. כולל פיקדונות מיועדים ומוגבלים בשימוש של משרדי ממשלה, חברת דואר ישראל בע"מ ורשות שדות התעופה בישראל.

ב. כולל פיקדונות, איגרות חוב וניירות ערך סחירים אחרים, המוחזקים בעיקר על ידי התעשיות הביטחוניות, רשות שדות התעופה בישראל והמועצה להסדר ההימורים בספורט.

ג. פיקדון בגין כספי ניכויים (תשלומים פנסיוניים) משכר עבודתם של עובדי אי"ש וחבל עזה שאינם ישראלים. כספי הפיקדון מנוהלים בנאמנות על ידי בתי השקעות שזכו במכרז החשב הכללי. הזכות לכספי הפיקדון וכספי העובדים אשר נוכו והועברו לחשב הכללי נכללים במסגרת ביאור 21 - התחייבויות אחרות לזמן ארוך.

ביאור 5(א) - חייבים בגין הלוואות לזמן ארוך (במיליוני ₪)

31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
1,711	1,761		חלויות שוטפות
1,627	1,528		חייבים בגין הלוואות שחלף מועד פרעון
65	70		ריבית לקבל
3,403	3,359		
(1,307)	(1,294)		בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
2,096	2,065		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

ביאור 5(ב) - הלוואות לזמן ארוך (במיליוני ₪)

31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
שיכון וחטיבה להתיישבות			
8,321	9,495	א(1)	הלוואות שיכון
49	61	א(2)	הלוואות החטיבה להתיישבות
8,370	9,556		
רשויות מקומיות ותאגידי מים			
1,352	1,463	א(3)	
הלוואות לעובדים			
1,071	1,006	א(4)	עובדי מדינה
124	120	א(5)	עובדי הוראה וסטודנטים להוראה
1,195	1,126		
חינוך			
67	73	א(6)	אוניברסיטת בן גוריון
16	20	א(7)	סטודנטים
83	93		
הסדרי חוב והסדרי הבראה			
87	171	א(8)	ממשלת אקוודור
100	100	א(9)	הסתדרות מדיצינית הדסה
33	40	א(10)	מועצות דתיות
220	311		
אחרים			
395	501	א(11)	
11,615	13,050		סך הכל הלוואות
(1,710)	(1,761)		בניכוי חלויות שוטפות
(267)	(330)		בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
9,638	10,959		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

ביאור 5(ב) - הלוואות לזמן ארוך (במיליוני ₪) (המשך)

א. פירוט ההלוואות לזמן ארוך

ממשלת ישראל מעמידה הלוואות במטרה לסייע ולתמרץ את המשק בתחומים שונים כגון: שיכון, תיירות, חקלאות, רווחה. העמדת ההלוואות נעשית ישירות ללווים או באמצעות המערכת הבנקאית. סיכון הגבייה בהלוואות המועמדות באמצעות המערכת הבנקאית יכול לחול על המדינה ו/או על הבנקים, בהתאם להסכמים הפרטניים.

(1) הלוואות שיכון

(א) הלוואות שיכון הינן הלוואות המועמדות על ידי הממשלה באמצעות הבנקים למשכנתאות, לסיוע בדיוור ל"זכאים" כהגדרתם בחוק הלוואות לדיוור התשנ"ב - 1992 והתקנות שהותקנו על פיו וכן בהתאם להחלטות ממשלה המתקבלות מעת לעת.

(ב) הכללים להעמדת הלוואות השיכון מוסדרים בהסכמי המסגרת בין אגף החשב הכללי לבנקים למשכנתאות, בהנחיות ובחוזרים משותפים של אגף החשב הכללי ומשרד הבינוי והשיכון המופצים מעת לעת.

(ג) בהתאם להחלטת הממשלה מספר 2212 מיום 12 באוגוסט 2007 ובהתאם להסכם שנחתם בין הממשלה לבין הבנקים למשכנתאות בחודש מאי 2008, לחלק מזכאי משרד הבינוי והשיכון מועמדת הלוואות השיכון ממקורות הבנק, במקום ממקורות המדינה, כנגד סבסוד הריבית ותשלום עמלה על ידי המדינה.

(ד) הלוואות שיכון ניתנות גם למגזר החקלאי (קיבוצים) - בהתאם לקריטריונים שנקבעו על ידי אגף החשב הכללי ומשרד הבינוי והשיכון.

(2) הלוואות החטיבה להתיישבות

החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית (להלן: "החטיבה להתיישבות") עוסקת על פי החלטת ממשלת ישראל החל משנת 1967 בהקמה ובביסוס כלכלי וחברתי של ישובים כפריים (חקלאים וקהילתיים). תקציב החטיבה שימש בחלקו למתן הלוואות כמפורט להלן:

(א) הלוואות תשתית - עד שנת 2011 ניתנו למתיישבים בודדים הלוואות תשתית. ההלוואות ניתנו כהלוואות עומדות ו/או מותנות ו/או כמענק. הלוואות התשתית לאגודות ניתנו כהלוואות לתקופה של 37 שנים (7 שנים ראשונות בתנאי גרייס), הלוואות תשתית למתיישבים יוכרו כמענק, ואם יקיימו את משקם במשך חמש שנים ברציפות, ממועד קבלת ההלוואה.

(ב) הלוואות לאמצעי ייצור לאגודות ולמתיישבים - הלוואות לאמצעי ייצור ניתנות למתיישבים ואגודות לצורך פיתוח אמצעי ייצור. הלוואות אלה ניתנו לתקופה של 30 שנה (10 שנים ראשונות בתנאי גרייס). יצוין כי 75% מסכום ההלוואה הינו בתנאי מענק ו- 25% מיועד להחזר.

(ג) הלוואות לבנייה - תנאי החזר של ההשקעות בבתי המגורים ובמבני הציבור יהיו בנוסח ובתנאים, עליהם יוסכם בין המיישבת לבין המרכז החקלאי וממשלת ישראל. בהיעדר הסכם, כאמור, ההלוואות נרשמות צמודות מדד, לתקופה של 35 שנה (חמש שנים ראשונות בתנאי גרייס).

נתוני ההלוואות ויתרתן לימים 31 בדצמבר 2017 ו- 31 בדצמבר 2016, מוצגים על בסיס דיווח שהתקבל מחשבות החטיבה להתיישבות. יצוין כי הגבייה בשנים האחרונות בגין הלוואות שניתנו באמצעות החטיבה להתיישבות מתבצעת במסגרת "מבצע גבייה". לפיכך נרשמה הפרשה לחובות מסופקים בגין מלוא יתרת ההלוואות שהוכרו כנכס במסגרת ביאור זה. כמו כן, ניתן מידע בדבר יתרת ההלוואות העומדות שלא הוכרו כנכס.

במסגרת טיפול החשב הכללי בכלל החובות למדינה (למעט חובות מס), נעשים מאמצים לבצע מיפוי כולל של החובות בהחטיבה להתיישבות, במקביל פועלת החטיבה להתיישבות בשיתוף החשב הכללי לגבות חובות אלה לרבות ביצוע הסדרי חוב בגינם.

במסגרת החלטת ממשלה מס' 1998 מחודש אוקטובר 2016, בנושא אצילת סמכויות הממשלה בתחום ההתיישבות והסדרת מערכת היחסים שבין ממשלת ישראל לבין החטיבה להתיישבות, הוחלט כי לא תועמדה הלוואות חדשות באמצעות החטיבה להתיישבות.

ביאור 5(ב) - הלוואות לזמן ארוך (במיליוני ₪) (המשך)

(3) רשויות מקומיות ותאגידי מים

הממשלה מעמידה הלוואות לרשויות מקומיות ולתאגידי מים באמצעות בנק דקסיה ישראל. ההתקשרות עם בנק דקסיה ישראל לצורך ניהול הלוואות מתקציב המדינה הינה בהתאם להליך מכריזי שנערך בשנת 2011. הסכם ההתקשרות הנוכחי הינו לעשר שנים עד ליום 23 בפברואר 2022, כאשר התמורה נקבעה ביחס להיקף החזרי הלוואות במשך תקופת ההתקשרות.

(4) עובדי מדינה

הממשלה מעמידה הלוואות ייעודיות לעובדי המדינה על פי קריטריונים המוגדרים מראש על-ידי החשב הכללי. במסגרת זו התקשרה המדינה עם בנקים מסחריים כמפורט להלן:

(א) ביום 10 במאי 2007 התקשרה הממשלה עם בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "בנק דיסקונט") בהסכם למתן הלוואות, משיכת יתר ושירותים בנקאיים לעובדי המדינה. הסכם זה הוארך בחודש פברואר 2015 עד ליום 30 ביוני 2015.

(ב) ביום 1 במרס 2015 חתמה הממשלה עם בנק יהב על הסכם להעמדת הלוואות תקציביות לעובדי מדינה, לתקופה של שבע שנים, אשר נכנס לתוקף החל מיום 1 ליולי 2015. הלוואות אלה מועמדות מכספי הגבייה החוזרת של רכיב הקרן (הן מהלוואות ההסכם הנוכחי והן מהלוואות שהועמדו בהתקשרויות המדינה הקודמות כמפורט לעיל).

(5) עובדי הוראה וסטודנטים להוראה

הממשלה מעמידה הלוואות ייעודיות לעובדי הוראה והלוואות מותנות לסטודנטים במוסדות להכשרת עובדי הוראה, על פי קריטריונים ייחודיים לאוכלוסיות הזכאיות להלוואות אלו. במסגרת זו התקשרה המדינה עם בנקים מסחריים כמפורט להלן:

(א) עד ליום 30 ביוני 2014, הייתה לממשלה התקשרות עם בנק דיסקונט למתן הלוואות לעובדי הוראה והלוואות מותנות לסטודנטים במוסדות להכשרת עובדי הוראה.

(ב) ביום 13 במרס 2014 נחתם הסכם בין הממשלה לבנק מסד בע"מ (להלן: "בנק מסד") לתקופה של חמש שנים, שנכנס לתוקפו החל מיום 1 ביולי 2014, במסגרתו מעמידה המדינה הלוואות בשני מסלולים:

- הלוואות מותנות לסטודנטים במוסדות להכשרת עובדי הוראה – הלוואות אשר הופכות למענקים לסטודנטים בהתקיים עמידה בקריטריונים הנקבעים על ידי משרד החינוך;

- הלוואות לעובדי הוראה.

(ג) ההלוואות מועמדות הן מכספי הפיקדון שהופקד על ידי בנק מסד בחשבון החשב הכללי בבנק ישראל בסכום של 618 מיליון ₪, והן מכספי הגבייה החוזרת של רכיב הקרן (הן מהלוואות ההסכם הנוכחי והן מהלוואות שהועמדו בהתקשרויות המדינה הקודמות כמפורט לעיל).

(6) אוניברסיטת בן גוריון

בשנת 2000 העמידה ממשלת ישראל באמצעות הוועדה לתכנון ותקצוב, הלוואה בסך של כ- 26 מיליון אירו לאוניברסיטת בן גוריון, לצורך ביצוע פרויקט ייסוד והקמה של המרכז הבינלאומי למאבק במדבור בשדה בוקר. הממשלה קיבלה מהבנק הגרמני KfW הלוואה בסכום זהה המשמשת כמקור המימון להלוואה שניתנה על ידי לאוניברסיטה, מועד סיום ההלוואה הינו 31 בדצמבר 2030.

(7) סטודנטים

הלוואות לסטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה ניתנות על-ידי קרן הסיוע לסטודנטים באמצעות בנק הדואר. מקור המימון להלוואות הינו תקציב שמעבירה הממשלה מידי שנה באמצעות משרד החינוך. ההלוואות אינן נושאות ריבית (למעט ריבית פיגורים) וצמודות למדד המחירים לצרכן. נוסף על הלוואות, מעניקה קרן הסיוע לסטודנטים מענקים אשר ניתנים באמצעות בנק הדואר.

ביאור 5(ב) - הלוואות לזמן ארוך (במיליוני ₪) (המשך)

(8) ממשלת אקוודור

יתרת החוב של ממשלת אקוודור נובעת מעסקה שבוצעה בין ממשלת ישראל לממשלת אקוודור בתחילת שנות ה-80. היקף החוב המקורי הינו בסך של 163 מיליון דולר של ארה"ב. חוב זה טופל מספר פעמים בעבר במסגרת "מועדון פריז" (פורום אשר מגבש, בין היתר, פתרונות מעשיים לקשיים בתשלום חובות של מדינות חייבות ובכלל זה פריסה מחודשת או מחיקת חובות). ההסדר כלל פריסה של החוב על פי התנאים שהוגדרו על ידי המועדון. נכון למועד הדיווח, חוב זה משולם כסדרו.

(9) הסתדרות מדיצינית הדסה

במסגרת הסכם ההבראה שנחתם עם בית החולים הדסה ביום 24 ביוני 2014, העמידה הממשלה לרשות בית החולים הלוואה בסך של 100 מיליון ₪. בהתאם להסכם ניתנה תקופת גרייס עד סוף שנת 2020 לתשלומי הקרן בלבד (תשלומי הריבית ישולמו באופן שוטף). החל משנת 2021, יחל בית החולים לשלם את סכומי הקרן, בתוספת ריבית, למשך עשר שנים. כמו כן, במסגרת הסכם זה העבירו בית החולים ונשות הדסה נכסים שאינם תפעוליים למדינה תמורת סכום של 150 מיליון ₪. בהסכם נקבע כי ככל ששווי "הנכסים נטו" (כהגדרתו בהסכם ההבראה) יעלה על סכום של 150 מיליון ₪, יופחת ההפרש בין שווי הנכסים נטו, במצטבר, לבין סך של 150 מיליון ₪ שניתנו כמענק מהלוואות המדינה. נכון לתאריך 31 בדצמבר 2017, טרם הסתיימה הערכת שווי "הנכסים נטו" בשל מחלוקת בין המדינה לבין ארגון נשות הדסה.

(10) מועצות דתיות

בשנת 2010 הוחלט להעמיד הלוואות למועצות הדתיות כחלק מתכניות הבראה פרטניות, שגובשו ושאושרו למועצות דתיות בעלות גרעון נצבר. תנאי ההלוואה לכל מועצה נקבעו בהתאם לכושר ההחזר הצפוי של המועצה ובהתאם לחלק היחסי של סכום הפירעון השוטף של ההלוואה מסך התקציב השנתי של כל מועצה.

(11) אחרים

הלוואות להסדרי הקיבוצים והמושבים, ערוץ 10, הבימה, רשת ועוד.

ביאור 5(ב) - הלוואות לזמן ארוך (במיליוני ₪) (המשך)

ב. התפלגות ההלוואות לזמן ארוך לפי מועדי פירעון

31 בדצמבר 2017	
1,711	2018
1,548	2019
1,263	2020
1,058	2021
531	2022
5,504	2023 ואילך
11,615	סך הכל

ג. מידע בדבר הלוואות עומדות ומענקים מותנים

הלוואות עומדות ומענקים מותנים מהווים נכסים תלויים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים ועל כן אינם כלולים בדוחות על המצב הכספי.

31 בדצמבר			
2016	2017		
1,974	1,638	א(1)	זכאי משרד השיכון
836	650	א(2)	הלוואות החטיבה להתיישבות
132	124	א(5)	סטודנטים להוראה
14	9	א(3)	רשויות מקומיות ותאגידי מים
7	5		אחרים
2,963	2,426		סך הכל

ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה (במיליוני ₪)

31 בדצמבר			
2016 (*)	2017		
22,325	25,424	א	חייבים בגין עסקאות שאינן חליפין
16,926	17,710	א	חייבים בגין עסקאות חליפין
7,279	8,655	ב	מקדמות לספקים
6,410	6,353		הכנסות לקבל
5,686	5,970	ג	ביטוח לאומי – חובות הציבור
1,143	1,737		עבודות בביצוע בניכוי מקדמות
1,864	2,162	ד	הוצאות מראש
165	714		שיקים לגבייה
536	589		הלוואות ומקדמות לעובדים
1,681	2,149		אחרים
64,015	71,463		סך הכל חייבים ויתרות חובה
(10,167)	(11,540)	ה	בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
53,848	59,923		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

א. פירוט חובות בגין עסקאות חליפין ובגין עסקאות שאינן חליפין

31 בדצמבר					
2016 (*)	2017	עסקאות חליפין	עסקאות שאינן חליפין		
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	ישות	
14,709	17,022	16,997	25	(1)	רשות המסים בישראל
8,343	7,897	-	7,897		חברות ממשלתיות
5,830	6,138	6,138	-	ג	מוסד לביטוח לאומי
2,757	2,902	-	2,902	(2)	רשות מקרקעי ישראל
409	2,383	63	2,320		משרד הביטחון
2,272	1,636	-	1,636	(3)	משרד הבריאות
1,052	1,213	-	1,213		משרד הבינוי והשיכון
1,190	907	-	907		משרד הכלכלה והתעשייה
765	898	897	1		מערכת בתי המשפט
336	649	649	-		רשות האכיפה והגבייה
656	633	633	-		הרשות הממשלתית למים ולביוב
312	338	-	338		המשרד לביטחון פנים
208	241	41	200		תאגידים סטטוטוריים אחרים
412	277	6	271		משרדים אחרים
39,251	43,134	25,424	17,710		סך הכל חייבים

(*) הוצג מחדש.

ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה (במיליוני ₪) (המשך)

(1) אומדן חובות לרשות המסים בגין עסקאות שאינן חליפין

31 בדצמבר			
2016	2017		
5,556	7,951	(א)	מס הכנסה יחידים וחברות
2,393	2,790	(ב)	מס רכישה
1,946	2,108	(ג)	מס שבח
1,837	1,338	(ד)	מס ערך מוסף
1,634	1,656	(ה)	מסים על ניכויים
981	836	(ו)	מס רכוש
776	597	(ז)	מיסי בלו
427	597	(ח)	מיסי ייבוא
116	132	(ט)	מס מכירה
13	11	(י)	מס קנייה מקומי
(995)	(1,019)	(יא)	בניכוי תקבולים במשמורת
14,684	16,997		סך הכל

החובות אשר הוכרו כנכסים בדוחות הכספיים הינם חובות המס אשר בגינם קיימת, קרוב לוודאי, יכולת גבייה, כפי שהוגדרה ברשות המסים בישראל: תיקים פעילים, בקבוצת מיון חוב כוודאי.

(א) מס הכנסה יחידים וחברות - חובות מס של יחידים וחבר בני אדם על פי דוחות שנתיים שהוגשו לרשות המסים בישראל ו/או על פי שומות שנקבעו בתיקים אלו, לפי פקודת מס הכנסה. הסכומים המוצגים כוללים הקפאות והסדרים והינם בערכים משוערכים וכוללים ריבית והצמדה.

(ב) מס רכישה - חובות מס רכישה המוטלים על הרוכש זכות במקרקעין או פעולה באיגוד מקרקעין, לפי שומה עצמית או הצהרה של הרוכש ו/או לפי שומות שנקבעו, לפי חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963. הסכומים המוצגים הינם בערכים משוערכים וכוללים ריבית, הצמדה וקנסות.

(ג) מס שבח - חובות מס שבח המוטלים על השבח במכירת זכות במקרקעין או על פעולה באיגוד מקרקעין, לפי שומה עצמית או הצהרה של המוכר ו/או לפי שומות שנקבעו, לפי חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963. הסכומים המוצגים הינם בערכים משוערכים וכוללים ריבית, הצמדה וקנסות.

(ד) מס ערך מוסף - חובות מס של עוסקים המבוססים על הדוחות שהוגשו על ידי העוסקים או על פי שומות שנקבעו מכוח הוראות חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. הסכומים המוצגים הינם בערכים משוערכים.

(ה) מסים על ניכויים (שכר, שוק ההון, דיבידנד וכו') - חובות בגין ניכויי מס במקור של מעבידים/משלמים על פי דוחות ניכויים (חודשיים/דו-חודשיים), וכן חובות של חברות בגין ניכוי מס במקור מתשלומי דיבידנד לבעלי מניות, שדווחו לרשות המסים ו/או על פי שומות ניכויים שנקבעו בתיקים אלו, לפי פקודת מס הכנסה וניכויים בגין רווחים בשוק ההון.

(ו) מס רכוש - חובות מס רכוש המוטלים על בעלי קרקע, לפי חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961 (מס רכוש בוטל החל מיום 1 בינואר 2000). הסכומים המוצגים מורכבים מקרן סכום החוב ומסכומי ההצמדה, אשר קיימת ודאות כי ייגבו בעתיד, על פי שקלול אחוז הגבייה בפועל מהקרן בשנת הדיווח ועל פי סוג החוב.

ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה (במיליוני ₪) (המשך)

- (ז) מיסי בלו - חובות של יצרני הדלק. ככלל, מתייחסים החובות לעשרת הימים האחרונים של תקופת הדיווח, בהתאם לחוק.
- (ח) מיסי יבוא - חובות מס של יחידים וחבר בני אדם המוטלים על טובין שיובאו ולא שולמו מלוא המסים המתחייבים על פי תעריף המכס (החובות נוצרים בדרך כלל לאחר שחרור הטובין). הסכומים המוצגים הינם בערכים משוערכים וכוללים ריבית והצמדה וקנסות.
- (ט) מס מכירה - חובות מס מכירה המוטלים על מוכר זכות במקרקעין או עושה פעולה באיגוד מקרקעין (כולל קבלנים), לפי שומה עצמית או הצהרה של המוכר ו/או לפי שומות שנקבעו, לפי חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963 (מס מכירה בוטל החל מיום 1 באוגוסט 2007). הסכומים המוצגים הינם בערכים משוערכים וכוללים ריבית, והצמדה וכן קנסות.
- (י) מס קנייה מקומי - חובות מס בגין ייצור מקומי של עוסקים פעילים בתחולת החוק.
- (יא) תקבולים במשמורת - תקבולי מסים נכון למועד הדוחות הכספיים שלגביהם זהות החייב וסוג המס טרם התבררו.

יצוין כי מערכות המידע של רשויות המס אינן עונות במרבית המקרים על מכלול הצרכים החשבונאיים לצורך ניהול נתוני חייבים על בסיס מצטבר בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים. הדבר בא לידי ביטוי בהיעדר קשר חשבונאי בין נתוני המערכות לניהול מצבת החובות לבין תנועות המזומן במערכות הדיווח. כמו כן קיים קושי בהפרדת הנתונים למרכיבים הנדרשים לצורך הצגה חשבונאית נאותה.

- (2) עיקר החובות כלפי רשות מקרקעי ישראל הינם בגין דמי חכירה שנתיים שוטפים וחובות העבר.
- (3) עיקר החובות כלפי משרד הבריאות הינם בגין חובותיהן של קופות החולים לבתי החולים הממשלתיים בעבור שירותים רפואיים, שניתנו למבוטחי קופות החולים בבתי החולים הממשלתיים.
- ב.** מקדמות לספקים - כוללות סך של כ- 7,665 מיליוני ₪ (כ- 6,751 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2016) בגין מקדמות לספקים של משרד הביטחון בהתאם לתנאי ההתקשרות עימם.

ג. החובות למוסד לביטוח לאומי הינם בגין הגורמים האלה:

- (1) חייבים בגין דמי ביטוח - חובות המשולמים למוסד לביטוח לאומי ממעסיקים ומשכירים. הסכומים כוללים הפרשי הצמדה וקנסות על פיגור בתשלום דמי ביטוח על פי סעיף 364 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשנ"ה-1995.
- (2) יתרת חובות מעסיקים שכוללת הכנסות לקבל בגין חודש דצמבר בהתאם לאומדנים המגובשים על ידי המוסד לביטוח הלאומי.
- (3) חובות הציבור בגין גמלאות, תאגידים בפירוק ופיצויים מצד שלישי.

בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 (ובעבר לפי חוק מס מקביל שתוקפו היה עד ליום 31 בדצמבר 1995) המוסד לביטוח לאומי גובה בעבור קופות החולים דמי ביטוח בריאות מן המעסיקים והלא שכירים כחלק מדמי הביטוח. סכומים אלה אינם שייכים למוסד, והוא מחויב להעבירם לקופת חולים עם הגבייה.

לעניין הפרשה לחובות מסופקים בגין חייבים למוסד לביטוח לאומי, ראה סעיף (ה) להלן.

- ד.** היתרה כוללת סך של כ- 1,443 מיליוני ₪, בגין השלמת עלות סל הבריאות - יתרת החוב מייצגת מקדמות שהועברו לקופות החולים על ידי משרד הבריאות, בהתאם לאומדן עלות סל הבריאות לשנת 2017. עלות הסל הסופית תיקבע עם קביעת מדד יוקר הבריאות הממוצע לשנת 2017, במחצית הראשונה של שנת 2018, ולאחר קביעתה תושלם ההתחשבות. לפירוט נוסף על גובה סל הבריאות שהועבר במהלך השנה לקופות החולים, ראה ביאור 29 - תמיכות, הקצבות והעברות.

ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה (במיליוני ₪) (המשך)

ה. הרכב ההפרשה לחובות מסופקים

31 בדצמבר		
2016 (*)	2017	
4,761	4,978	המוסד לביטוח לאומי - בגין חובות הציבור
1,638	2,431	חברות ממשלתיות
963	791	משרד הבינוי והשיכון
791	961	המוסד לביטוח לאומי - בגין עסקאות שאינן חליפין
596	579	משרד הכלכלה והתעשייה
483	599	משרד הבריאות
435	540	הרשות הממשלתית למים ולביוב
500	661	אחרים
10,167	11,540	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

לממשלה קיימים חובות נוספים, בעיקר ברשות המסים בישראל, אשר אינם עומדים בכללי ההכרה כנכס בדוחות הכספיים, מאחר שאינם ניתנים, בשלב זה, לאימות ו/או מתייחסים לחובות בתיקים שאינם פעילים. משרדי הממשלה פועלים לטיוב ולגביית החובות לממשלה. ביום 14 ביולי 2013 התקבלה החלטת ממשלה מספר 545 בדבר העמקת פעילות הגבייה בממשלה, שעיקרה יצירת מנגנון וכלים פרקטיים להסדרת פעילות הגבייה הממשלתית. בעקבות ההחלטה הוקם ברשות האכיפה והגבייה מנהל הגבייה הממשלתי אשר אמון על גביית החובות למשרדי הממשלה במסלול ההוצאה לפועל ובמרכז גביית קנסות.

ביאור 7 - מלאי (במיליוני ₪)

31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
מלאי שוטף			
4,326	4,225	א	חומרי גלם, תוצרת בתהליך ותוצרת גמורה
1,196	1,069	ב	מלאי דלקים
785	736	ג	חלקי חילוף ופריטים כלליים
354	317		אחר
6,661	6,347		סך הכל מלאי שוטף
מלאי בלתי שוטף			
2,035	1,559	ד	מלאי דלקים
577	510		תרופות
276	351		חומרי גלם ותוצרת בתהליך
248	287		ציוד חירום
86	95		ציוד עזר רפואי
3,222	2,802		סך הכל מלאי בלתי שוטף

(*) הוצג מחדש.

א. כולל בעיקר מלאי חומרי גלם ומלאי תוצרת בתהליך של התעשייה האווירית לישראל בע"מ בגין מטוסים אזרחיים ומטוסי מנהלים בסך של כ- 2,049 מיליוני ₪, וכן מלאי חומרי גלם ומלאי תוצרת בתהליך של תעש מערכות בע"מ בסך של כ- 611 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2016 כ- 1,972 מיליוני ₪ וכ- 690 מיליוני ₪, בהתאמה). מלאי חומרי הגלם ומלאי תוצרת בתהליך מוצגים לאחר הפרשות בגין מלאי איטי.

ב. כולל בעיקר את מלאי הדלקים השוטף בחברת החשמל לישראל בע"מ בסך של כ- 1,161 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2016 כ- 1,031 מיליוני ₪).

ג. כולל חלקי חילוף ופריטים כלליים מסוגים שונים אשר משמשים את הישויות הממשלתיות לצרכי עבודה שוטפים.

ד. כולל בעיקר את מלאי הדלקים בחברת החשמל לישראל בע"מ בסך של כ- 1,253 מיליוני ₪.

בחלק ממשרדי הממשלה תהליך ניהול המלאי, רישומו וסיווגו באופן שוטף במערכות המידע, לוקה בחסר ואינו מאפשר הצגתו באופן נאות ובהתאם לכללי חשבוניות מקובלים בדוחות הכספיים. כמו כן, יצוין כי ייתכן שמידע בדבר עלות המלאי הנמצא במשרדי הממשלה לאחר ניפוקו מהמחסנים (מלאי במצבורים) אינו כלול בדוחות הכספיים אף ששווי עשוי להיות מהותי. כמו כן, נתוני המלאי של משרד הביטחון, לרבות יחידות הסמך שלו, כפי שדווחו על ידו, הינם חלקיים, אין אחידות בהערכת עלות המלאי, והם מבוססים בין היתר על אומדני עלות, הערכת מחירי המכירה או הערכות אחרות שאינם בהכרח עקביים למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל.

ביאור 8 - השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪)

הרכב ההשקעות

31 בדצמבר				
2017	2016 (*)			
				השקעה בחברות מוחזקות
1,312	1,277	א		השקעה במניות חברות מוחזקות
7	2			אג"ח, הלוואות ושטרי הון, נטו
1,319	1,279			סך הכל השקעה בחברות מוחזקות
2,462	2,449	ב		השקעה בקרנות דו-לאומיות וישויות אחרות
3,781	3,728			סך הכל

(*) הוצג מחדש.

ביאור 8 - השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪) (המשך)

א. פירוט התנועה בגין השקעה במניות (**)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (*)	עליה (ירידה) בהיקף ההשקעה	חלק ברווח/ (הפסד)	דיבידנד	שינויים הוניים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	אחוז אחזקה ליום 31 בדצמבר 2017
חינוך, בריאות, חברה ורווחה						
658	-	6	-	-	664	50%
קרן קיסריה אדמונד בנימין דה רוטשילד						
285	-	21	-	-	306	50%
חברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ						
50	-	-	-	-	50	50%
חברת בנין הבימה בע"מ						
49	-	(3)	-	13	59	38%
בית התפוצות בע"מ						
35	-	(3)	-	3	35	50%
נכסי חיל בע"מ						
19	-	-	-	-	19	
אחרים						
1,096	-	21	-	16	1,133	
תשתיות						
89	-	(2)	-	-	87	50%
חלמיש חברה ממשלתית עירונית לדיוור לשיקום ולהתחדשות שכונות בת"א יפו בע"מ						
62	-	-	-	-	62	50%
פי גלילות מסופי נפט וצינורות בע"מ						
30	-	-	-	-	30	24%
מכון היהלומים הישראלי בע"מ						
181	-	(2)	-	-	179	
סך הכל						
1,277	-	19	-	16	1,312	

(*) הוצג מחדש.

(**) על בסיס הדיווחים הכספיים שהתקבלו מרשות החברות הממשלתיות, לפירוט נוסף ראה נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל. יצוין כי בחלק מהמקרים לא נרשמה תנועה בחשבון השקעה במהלך שנת 2017, עקב אי קבלת דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2017 של אותן חברות מוחזקות.

ביאור 8 - השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪) (המשך)

ב. השקעה בקרנות דו-לאומיות וישויות אחרות (**)

ממשלת ישראל יחד עם מספר ממשלות זרות הקימה קרנות דו-לאומיות לצורך קידום אינטרסים משותפים בתחומים כמו- מחקר חקלאי, מחקר תעשייתי, קידום החינוך וקידום פרויקטי מו"פ משותפים בין חברות הייטק ישראליות וחברות מהמדינות הזרות. הממשלה מחזיקה ב- 50% מהזכויות בקרנות אלה, ההשקעה בקרנות מוצגת בשיטת השווי המאזני.

שם הקרן	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (*)	הצגה לראשונה	עליה בהיקף ההשקעה	חלק ברווח/ (הפסד)	דיבידנד	שינויים בהון	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	אחוז אחזקה ליום 31 בדצמבר 2017
GIF	447	-	-	5	-	12	464	50%
BARD	207	-	-	-	-	(20)	187	50%
BSF	67	-	-	10	-	(8)	69	50%
BIRD	138	-	-	4	-	(14)	128	50%
USIEF	10	-	-	-	-	(1)	9	50%
ישראל - סין (***)	10	-	-	-	-	-	10	50%
אחר	56	-	-	5	-	-	61	
	935	-	-	24	-	(31)	928	
ישויות אחרות (****)	1,514	-	133	(3)	(108)	(2)	1,534	
סך הכל	2,449	-	133	21	(108)	(33)	2,462	

(*) הוצג מחדש.

(**) על בסיס הדיווחים הכספיים שהתקבלו מהקרנות הדו-לאומיות, לפירוט נוסף ראה נספח ג - רשימת הקרנות הדו לאומיות. יצוין כי בחלק מהמקרים לא נרשמה תנועה בחשבון השקעה במהלך שנת 2017, עקב אי קבלת דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2017 של אותן קרנות.

(***) פעילות המנוהלת כמיזם משותף ואינה במסגרת ישות משפטית רשומה.

(****) ישויות כלולות וישויות בשליטה משותפת המוחזקות על- ידי חברות ממשלתיות המאוחדות בדוחות כספיים אלה ומוצגות על בסיס שווי מאזני.

ביאור 9(א) - חייבים בגין תמלוגים (במיליוני ₪)

31 בדצמבר		
2016	2017	
9,020	8,682	א
376	390	ב
9,396	9,072	

א. הרשות לחדשנות

ענף	שוי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	מענקים שניתנו	תמלוגים שהתקבלו	שינוי בשוי ההוגן	שוי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	שיעור מענקים שניתנו
תקשורת	3,731	371	(110)	(535)	3,457	31%
תוכנה	2,081	176	(52)	(89)	2,116	15%
מדעי החיים	1,622	317	(94)	(245)	1,600	26%
אלקטרוניקה	864	145	(43)	(155)	811	12%
אלקטרואופטיקה	399	68	(20)	(84)	363	6%
כימיקלים	126	35	(10)	(28)	123	3%
אחר	197	83	(25)	(43)	212	7%
סך הכל	9,020	1,195	(354)	(1,179)	8,682	100%

על פי סעיף 21 לחוק לעידוד מחקר תעשייה ופיתוח בתעשייה, התשמ"ד - 1984 (להלן: "חוק המו"פ"), חברה, אשר קיבלה תמיכה מלשכת המדען הראשי, מחויבת בתשלום של תמלוגים מכל הכנסה הנובעת מהמוצר שפותח במסגרת התוכנית או הנובע ממנה, לרבות שירותים הנלווים למוצר או הכרוכים בו. נכס התמלוגים הינו בגין מענקים שניתנו על-ידי המדען הראשי שבמשרד הכלכלה והתעשייה למטרות של עידוד מחקר ופיתוח על-ידי סיוע כספי ישיר מתוקף חוק המו"פ. החל מיום 1 בינואר 2017 עבר תחום פעילות המדען הראשי לאחריות הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית שהוקמה מכוח חוק מחקר ופיתוח בתעשייה. התמלוגים ברובם מחושבים בשיעור של 3% - 3.5% ממכירות המוצרים המבוססים על הידע שנתמך. העיקרון שמאחורי מודל גביית התמלוגים הינו השתתפות בסיכון, שמשמעותו החזר המענק במקרה של הצלחה בלבד ושימוש בכספי התמלוגים לצורך תמיכה בתוכניות מחקר חדשות. העמדת המענקים מסייעת, בין היתר, לגידול בפעילות המו"פ בישראל, לשמירת האינטרסים המשקיים המקומיים ולהשאת הייצור והפעילות העסקית בישראל.

יתרת המענקים המופחתת ליום 31 בדצמבר 2017, מהוונת בריבית דולרית בשיעור של 2.8% - 3.5% (ליום 31 בדצמבר 2016, ריבית דולרית בשיעור של 2.8% - 3.8%), בהתאם לתקופת ההחזר הצפויה. יתרת המענקים צמודה לריבית ליבור לתקופה של 12 חודשים, והתמלוגים שהתקבלו צמודים לשער החליפין של דולר ארה"ב. אומדן המענקים לתוכניות שנכשלו ולא יניבו הכנסה מחושב בהתייחס לסיכון לכישלון בשיעור שבין 27% ל- 84% (ממוצע של כ- 61%), בהתאם לענף.

ב. עיקר התמלוגים האחרים הינם בגין מטה החשכ"ל ומשרד האנרגיה.

יצוין כי טרם הסתיימה בחינתם של כלל נכסי התמלוגים העשויים לקבל ביטוי בדוחות הכספיים המאוחדים של מדינת ישראל, וייתכן כי קיימים נכסים נוספים אשר יש להציגם בדוחות הכספיים בהתאם לתקינה הממשלתית.

ביאור 9(ב) - נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע (במיליוני ₪)

במדינת ישראל קיימים משאבי טבע הכוללים, בין היתר, נפט וגז טבעי, אשלג, פוספטים, חצץ וחול. המדינה העניקה זכויות לגופים שונים (להלן: "הזכיינים") לצורך הפקה וקרייה של משאבי הטבע, ובתמורה הזכיינים משלמים למדינה תמלוגים הנגזרים בעיקר מהמכירות העתידיות (להלן: "הסדרי התמלוגים"). הסדרי תמלוגים אלה יכולים להיות מכוח חוק, החלטות מנהליות, הסכמים והסדרים.

תזרימי המזומנים של המדינה בגין משאבי הטבע הנובעים מהסדרי התמלוגים לא קיבלו ביטוי בדוחות כספיים אלה וזאת בהתאם לכללי חשבוניות מקובלים. יחד עם זאת, בהתאם לתקן חשבוניות ממשלתי מספר 19 - הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים, כאשר צפוי תזרים פנימה של הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות, יש לתת גילוי לנכסים תלויים ובמידת האפשר לאמוד את שוויים.

אומדני שווי התמלוגים העתידיים לצרכי הגילוי, כנכסים תלויים, נקבעים על-פי הערך הנוכחי של התמלוגים הצפויים להתקבל. אלה נגזרים, בין היתר, מכמות ההפקה הצפויה של המשאב בשטח החזקה, ממחיר המכירה הצפוי, מתקופת ההפקה ופריסתה, וכן משיעור התמלוגים האפקטיבי המביא בחשבון משתנים שונים ושיעורי היוון במקובל בענף.

להלן אומדני השווי של נכסים תלויים בגין תמלוגים עתידיים מהותיים שלהם זכאית המדינה ממשאבי טבע:

31 בדצמבר 2017			
נפט וגז	א	17,439	
מחצבי חול וחצץ	ב	3,285	
אשלג	ג	1,142	
פוספטים	ד	125	
סך הכל		21,991	

א. נפט וגז

אומדן השווי של התמלוגים העתידיים מנפט וגז, לצורך הגילוי, נקבע רק לגבי אתרים שבהם הוכח כי קיימת בהפקה כדאיות כלכלית ("תגלית מסחרית") וניתנה לזכיון חזקה בשטח החזקה. אומדן השווי של התמלוגים העתידיים ליום 31 בדצמבר 2017, המצוין לעיל, מתייחס למאגר "תמר" (לא כולל מאגר תמר SW שאין בעברו תוכנית פיתוח מאושרת) ולמאגר "לווייתן". האומדן לתמלוגים ממאגר "תמר" מתבסס על כמויות הפקה עתידיות של BCM 241 להפקה מדורגת עד לשנת 2041. האומדן לתמלוגים ממאגר "לווייתן" מתבסס על כמויות הפקה עתידיות של BCM 358 להפקה מדורגת במשך 45 שנים החל משנת 2020. אומדנים אלו מתייחסים לתמלוגים הצפויים להיות משולמים למדינה מכוח חוק הנפט, התשי"ב - 1952. יובהר כי סכום זה אינו כולל את אומדן הכנסות המדינה ממיסים מתחום זה, הכוללים: מיסי חברות, מס הכנסה, בהתאם לפקודת מס הכנסה וכן היטל רווחי נפט מכוח חוק מיסוי רווחי נפט, התשע"א - 2011 (חוק "ששינסקי", להלן בביאור זה: "החוק"). ומנגד הטבות מס בגין הוצאות חיפוש נפט וגז והטבות מס בגין רווחים מהכנסות בתחום זה. בהתאם לחוק, תקים המדינה קרן לניהול כספי של היטל רווחי נפט. לפירוט נוסף ראה ביאור 33 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות - קרן היטל על רווחים ממשאבי טבע.

ב. מחצבי חול וחצץ

אומדן השווי של התמלוגים העתידיים מבוסס על עתודות המשאב במחצבים הפעילים בלבד, לגביהם יש למדינה הסכמי התקשרות עם זכיינים.

ג. אשלג

אומדן השווי של התמלוגים העתידיים מאשלג נגזר מהמתווה שהוסכם בין המדינה לבין מפעלי ים המלח וכולל את השפעות המלצות ועדת ששינסקי 2 אשר קיבלו תוקף של חוק בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 - 2016), התשע"ו - 2015. האומדן חושב בהתאם לערך הנוכחי של סכום התמלוגים השנתי הצפוי במשך יתרת תקופת ההסכם (עד שנת 2030).

ד. פוספטים

אומדן השווי של התמלוגים העתידיים מפוספטים בגין הפקה צפויה למשך 15 שנה.

השווי של התמלוגים העתידיים ממשאבי טבע נערך לגבי הסכמי תמלוגים מהותיים בלבד. תשתית הנתונים ועריכתם מבוססת על אומדנים רבים אשר נתונים לתנודתיות רבה, ונועדו לצרכי גילוי במסגרת דוחות כספיים אלה בלבד. יודגש כי הנתונים בפועל עשויים להיות שונים באופן מהותי מאומדנים אלה.

ביאור 10 - נכסים פיננסיים ואחרים (במיליוני ₪)

31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
12,623	14,134	א	עודף נכסים בגין הטבות לאחר סיום העסקה
4,880	2,098	ב	נכסי פיקוח
4,708	2,577	ג	השקעות במניות ושטרי הון המירים
2,320	4,219	ד	השקעות באגרות חוב
1,367	1,872	ה	חייבים בגין עסקאות שאינן חליפין, נטו
1,311	1,343	ו	השקעות מיועדות
1,157	1,262	ז	השקעות בבנקים בין-לאומיים
515	480	ח	חייבים בגין פיצוי לזוכים בהליך פלילי
355	358	ט	פיקדונות מראש בגין קרנות אשראי
280	393	י	השקעה בשותפויות מוגבלות
174	161	יא	פיקדונות מימוש בגין ערבויות מדינה
-	37	יב	עסקאות החלף
6,981	5,657		אחרים
36,671	34,591		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

א. יתרה זו מורכבת מעודף נכסים על התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד בחברות ממשלתיות ובתאגידים הסטטוטוריים כדלקמן:

31 בדצמבר		
2017	2016 (*)	
6,289	7,602	חברת החשמל לישראל בע"מ
4,280	4,227	חברת נמלי ישראל בע"מ
1,229	1,281	חברת נמל אשדוד בע"מ
606	609	חברת נמל חיפה בע"מ
219	415	אחרים
12,623	14,134	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

ב. סעיף זה מתייחס בעיקר לחברת החשמל, שבתנאים מסוימים נוקטת גישה חשבונאית שונה מהמקובל ביחס לעיתוי זקיפת ההוצאות וההכנסות לדוח על הביצוע הכספי. זאת במטרה לשקף וליצור הקבלה נאותה בין ההוצאות בפועל לבין ההכנסות שייווצרו לחברה לפי מועדי ההכרה בהן כתלות בתעריף החשמל. אחד התנאים ליישום הגישה האמורה קובע כי התעריפים שבפיקוח נבנים כך שיכסו את העלויות הצפויות (כולל תשואה נדרשת להון), בקשר לאספקת השירות או המוצר שבפיקוח.

להלן פירוט סכומי נכסי (התחייבויות) הפיקוח, נטו:

31 בדצמבר		
2017	2016	
4,880	2,098	מוצג בנכסים לא שוטפים - נכסים פיננסיים ואחרים
(3,986)	(6,388)	מוצג בהתחייבויות שאינן שוטפות - התחייבויות אחרות לזמן ארוך
894	(4,290)	סך הכל

ביאור 10 - נכסים פיננסיים ואחרים (במיליוני ₪) (המשך)

ג. סעיף זה כולל בעיקר השקעות של מדינת ישראל במניות חברת בזק, חברת אל על ובנק לאומי (השקעות בסך של כ- 1,985 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2017, וכ- 1,536 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2016), והשקעות פיננסיות סחירות אחרות של קרנית – קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים (השקעות בסך של כ- 2,663 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2017 וכ- 950 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2016).

ד. סעיף זה כולל בעיקר השקעה באגרות חוב של קרנית – קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים בסך של כ- 2,023 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2016 כ- 3,945 מיליוני ₪).

ה. סעיף זה נוגע ליתרות חוב אשר הועברו ממשרדי ממשלה שונים לטיפול המרכז לגביית קנסות ברשות האכיפה והגבייה.

ו. יתרה זו מורכבת מהשקעות בניירות ערך ואגרות חוב הרשומים למסחר והמוצגים לפי שווי שוק, וכן מפיקדונות וחשבונות נזילים בתאגידים בנקאיים. עיקר היתרה מתייחסת לחברות הממשלתיות האלה:

(1) חברת דואר ישראל בע"מ

השקעות בסך של כ- 797 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2017 (כ- 844 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2016). ההשקעות מיועדות בעיקר לכיסוי גירעון אקטוארי כלהלן: במסגרת הסכמי המעבר לחברה התחייבה החברה לכסות את הגירעון האקטוארי הנובע מהתחייבויותיה לפנסיה לעובדים המבוטחים בפנסיה תקציבית ולהעביר את הכספים לכיסוי ההתחייבות לקופה מרכזית לקצבה, אשר תוקם לשם כך.

(2) נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

השקעות בסך של כ- 296 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2017 (כ- 292 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2016), המשמשות כחלק מכריות הביטחון לבעלי אגרות החוב. הפיקדונות בבנקים במטבע ישראלי נושאים ריבית שנתית בשיעור של 0.08%, והפיקדונות בבנקים במטבע חוץ נושאים ריבית שנתית בשיעור של 1.01% - 1.10%.

(3) רכבת ישראל בע"מ

השקעות בסך של כ- 208 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2017 (כ- 197 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2016), המיועדות בעיקר לתשלום לבעלי אגרות חוב ולכיסוי ההתחייבויות בשל פרישה מוקדמת. בשנת 2015 הופקד סך של כ- 150 מיליוני ₪ לחשבון בנק ייעודי לטובת בעלי אגרות חוב, אשר ישמש כ"קרן שמורה" לטובת תשלום לבעלי אגרות חוב. ההשקעה במניות ובאגרות חוב נמדדת בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. הפיקדונות נושאים ריבית שנתית משתנה אשר ליום 31 בדצמבר 2017 הייתה 0.05% - 0.09% בדומה ליום 31 בדצמבר 2016.

ז. כחלק מהשתתפות הממשלה בהשקעות בבנקים אזוריים לפיתוח, נחתמה על ידי הממשלה ביוני 2015 אמנת היסוד של הבנק האסייתי להשקעות בתשתיות³, ובחודש דצמבר 2016 נחתם הסכם בין הממשלה לבנק ישראל להעברת ההתחייבויות והייצוג של המדינה מבנק ישראל לממשלה במוסדות הבין-לאומיים האלה: קבוצת הבנק העולמי⁴, קבוצת הבנק הבין-אמריקאי לפיתוח⁵ והבנק האירופאי לשיקום ופיתוח⁶. כחלק מהסכם זה שילמה הממשלה לבנק ישראל את שוויין ההוגן של המניות שבנק ישראל רכש בארגונים אלה.

במסגרת האמנות וההסכמים האלה קיימות למדינה התחייבויות נוספות כלפי המוסדות שלעיל, מעבר לסכומי ההשקעה בפועל, לתשלום על- פי דרישה (Capital Callable), ואותן יוכלו המוסדות לממש רק בעת הצורך. אפשרות שסבירות התממשותה נמוכה.

ח. היתרה משקפת סכומים שנפסקו כפיצוי לטובת זוכים בהליך פלילי, בהתאם לפסקי דין בבתי משפט, ונמצאים בהליכי גבייה ברשות האכיפה והגבייה.

³ AIIB – Asian Infrastructure Investment Bank
⁴ IBRD – International Bank For Reconstruction and Development
⁵ IDA – International Development Association
⁶ MIGA – Multilateral Investment Guarantee Agency
⁷ IFC – International Finance Corporation
⁸ IDB – Inter-American Development Bank
⁹ IIC – Inter-American Investment Corporation
¹⁰ EBRD – European Bank for Reconstruction and Development

ביאור 10 - נכסים פיננסיים ואחרים (במיליוני ₪) (המשך)

ט. ממשלת ישראל התקשרה עם מספר בנקים לצורך העמדת אשראי לעסקים קטנים, לעסקים בינוניים וליצואנים, כאשר בחלק מסיכון האשראי נושאת המדינה. במסגרת ההסכמים מפקידה הממשלה בבנקים פיקדונות מראש בשיעור מסוים מגובה האשראי הניתן על ידי הבנק. הסכום המופיע בדוח על המצב הכספי מהווה את יתרת הפיקדונות מראש בגין קרנות האשראי אשר הופקדו על ידי ממשלת ישראל בבנקים מסחריים שונים. לפירוט נוסף ראה ביאור 22 - ערבויות המדינה.

הרכב הפיקדונות לפי בנקים

31 בדצמבר		
2016	2017	
122	119	בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ
108	90	בנק אוצר החייל בע"מ
67	71	בנק הפועלים בע"מ
22	27	בנק מזרחי טפחות בע"מ
26	26	הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ
13	23	בנק לאומי בע"מ
358	355	סך הכל

הרכב הפיקדונות לפי מהות הפיקדונות

31 בדצמבר		
2016	2017	
173	175	קרן לעסקים קטנים
175	170	קרן עסקים בינוניים
10	10	קרן יצואנים
358	355	סך הכל

י. כחלק מצעדי הממשלה להתמודדות עם משבר האשראי העולמי ועל מנת לסייע לחברות ישראליות למחזר את חובן בשוק האשראי החוץ בנקאי, הקימה המדינה בשנת 2009 שלוש קרנות השקעה בשיתוף המגזר הפרטי. ההתחייבות הכוללת להשקעה בשלוש הקרנות יחדיו הינה בהיקף של כ- 4.5 מיליארדי ₪. רבע מסכום זה מגויס באמצעות התחייבות המדינה והיתר באמצעות גיוס הון מהגופים המוסדיים בישראל. במסגרת הסכם השותפות עם קרנות המנוף, המדינה מבטיחה תשואה מינימלית ליתר השותפים בקרנות, ואף משתפת אותם בחלק מרווחיה.

יא. ממשלת ישראל התקשרה עם מספר בנקים לצורך העמדת אשראי לגופים שונים במשק בערבות המדינה. בהתאם לכתבי הערבות שנחתמו, במועד שבו הלווה נקלע לקשיים ואינו משלם את חובו (default) מפקידה הממשלה בבנקים פיקדונות מימוש בגובה ערבות המדינה ביחס לחוב. הסכום המופיע להלן מהווה את יתרת פיקדונות המימוש אשר הופקדו על ידי ממשלת ישראל בבנקים מסחריים שונים ומהווה בטוחה כנגד חוב הלווה המגובה בערבות המדינה. הפיקדונות נושאים ריבית בשיעור הזהה לשיעור הריבית הנזקף על חוב הלווה בבנק.

הרכב הפיקדונות לפי מהות הפיקדונות

31 בדצמבר		
2016	2017	
146	158	מושבים
15	16	תיקון 39 לחוק עידוד השקעות הון
161	174	סך הכל

יב. ראה ביאור 21 – התחייבויות אחרות לזמן ארוך.

ביאור 11 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (במיליוני ₪)

הרכב ההשקעה בפרויקטים לפי תחום

השקעה ליום 31 בדצמבר 2016	השקעה ליום 31 בדצמבר 2017	הפחתה נצברת ליום 31 בדצמבר 2017	פחת השנה	הפחתה נצברת ליום 31 בדצמבר 2016	השקעה ליום 31 בדצמבר 2017	תוספות	השקעה ליום 31 בדצמבר 2016 (*)
9,637	10,596	788	72	716	11,384	1,031	10,353
2,045	1,909	817	136	681	2,726	-	2,726
1,604	1,590	123	14	109	1,713	-	1,713
1,395	1,383	83	12	71	1,466	-	1,466
440	437	25	3	22	462	-	462
15,121	15,915	1,836	237	1,599	17,751	1,031	16,720
1,224	1,182	486	42	444	1,668	-	1,668
1,557	1,510	361	47	314	1,871	-	1,871
1,670	1,625	185	45	140	1,810	-	1,810
4,451	4,317	1,032	134	898	5,349	-	5,349
2,266	2,220	65	46	19	2,285	-	2,285
727	708	57	19	38	765	-	765
670	685	64	15	49	749	30	719
644	951	210	17	193	1,161	324	837
4,307	4,564	396	97	299	4,960	354	4,606
2,330	2,686	-	-	-	2,686	356	2,330
2,340	2,552	-	-	-	2,552	212	2,340
-	283	-	-	-	283	283	-
4,670	5,521	-	-	-	5,521	851	4,670
28,549	30,317	3,264	468	2,796	33,581	2,236	31,345

(*) הוצג מחדש.

ביאור 11 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (במיליוני ₪) (המשך)

הרכב ההתחייבויות בגין פרויקטים לפי תחום

תחבורה	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (*)	תוספות	הפחתה/ פירעון	עלויות מימון ואחרות	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	חלויות שוטפות	התחייבות נטו ליום 31 בדצמבר 2017
כביש חוצה ישראל	6,715	978	(632)	377	7,438	(666)	6,772
הרכבת הקלה ירושלים	2,538	-	(230)	172	2,480	(236)	2,244
כביש 431	1,650	-	(140)	58	1,568	(109)	1,459
מנהרות הכרמל	1,393	-	(147)	112	1,358	(147)	1,211
הנתיב המהיר בת"א	463	-	(28)	23	458	(27)	431
	12,759	978	(1,177)	742	13,302	(1,185)	12,117
מים							
מתקן התפלה באשקלון	1,448	-	(240)	161	1,369	(216)	1,153
מתקן התפלה בחדרה	1,032	-	(139)	97	990	(128)	862
מתקן התפלה בשורק	1,382	-	(152)	127	1,357	(141)	1,216
	3,862	-	(531)	385	3,716	(485)	3,231
מבני ציבור							
קריית החדרכה של צה"ל	1,615	-	(132)	19	1,502	(117)	1,385
מרכז הדרכה	514	-	(17)	4	501	(18)	483
בתי משפט	318	28	(25)	12	333	(29)	304
מבני ציבור ואחרים	560	319	(201)	20	698	(69)	629
	3,007	347	(375)	41	3,034	(233)	2,801
אנרגיה סולרית							
פלוט A	2,330	356	-	-	2,686	-	2,686
פלוט B	2,340	212	-	(1)	2,551	-	2,551
פלוט PV	-	283	-	-	283	-	283
	4,670	851	-	(1)	5,520	-	5,520
סך הכל	24,298	2,176	(2,083)	1,181	25,572	(1,903)	23,669

(*) הוצג מחדש.

ביאור 11 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (במיליוני ₪) (המשך)

א. כללי

בשנים האחרונות חלה צמיחה משמעותית בהיקף הביצוע של פרויקטים המבוצעים בשיתוף המגזר הפרטי (פרויקטים מסוג P.P.P - Public Private Partnership), אשר הביאו לתנופה בפיתוח התשתיות במדינת ישראל בהיקף של עשרות מיליארדי שקלים. בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי, המדינה מעבירה לזכיין (ישות מהמגזר הפרטי) זכות לספק שירותים לציבור, וזאת באמצעות שימוש בתשתיות או במתקנים קיימים או המוקמים במיוחד למטרה זאת. החוזים שנחתמים עם הזכיינים השונים הם למימון, הקמה, אחזקה ותפעול של הפרויקטים. במסגרת שיטה זו הממשלה מקדמת פרויקטים בתחום התחבורה, המים, הבינוי הציבורי והאנרגיה הסולרית.

ב. פירוט הפרויקטים

(1) תיאור פרויקטי תחבורה

כביש חוצה ישראל

הסכמי זיכיון בשיטת B.O.T לכביש אגרה שמשתרע משורק בדרום ועד עין תות בצפון לתקופה של 30 שנה, עד לשנת 2029. הקטעים שבין שורק לעירון נפתחו לתנועה בשנת 2004, והקטע הנוסף מעירון ועד עין תות נפתח לתנועה בשנת 2009. זיכיון הפרויקט הוא חברת דרך ארץ הייזי (1997) בע"מ.

כביש חוצה ישראל צפון

הסכם זיכיון בשיטת B.O.T לכביש אגרה ממבואות יוקנעם ועד מחלף סומך לתקופה של 34 שנה. הסכם הזיכיון נחתם בשנת 2014, וזיכיון הפרויקט הוא חברת שפיר חוצה הצפון בע"מ. הקטע הדרומי ממבואות יוקנעם ועד למחלף תל קשיש (קטע 7) צפוי להיפתח לתנועה בסוף שנת 2018, והקטע הצפוני שמסתיים במחלף סומך צפוי להיפתח לתנועה בשנת 2019.

רכבת קלה ירושלים

הסכם זיכיון בשיטת B.O.T לקו הרכבת באורך של 13.8 ק"מ מפסגת זאב בצפון העיר, דרך מרכז העיר ועד להר הרצל בדרום מערב העיר לתקופה של 30 שנה, עד לשנת 2036. הפרויקט החל לפעול בשנת 2011, וזיכיון הפרויקט הוא חברת CITYPASS בע"מ. מתנהל כיום הליך בורות בין המדינה והזכיון בגין תביעות שהגישו שני הצדדים, בין היתר, לגבי מועד ההפעלה המסחרי. נכון למועד הדוח הכספי, טרם התקבלו הכרעות או החלטות מהותיות במסגרת הליך הבורות.

כביש 431

הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לדרך פרברית מהירה באורך של כ- 22 ק"מ, המהווה את הציר הדרומי של טבעת הדרכים מסביב למטרופולין גוש דן, לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2031. הכביש נפתח לתנועה בשנת 2009, וזיכיון הפרויקט הוא חברת נתיבי היובל בע"מ. במהלך תקופת התפעול יקבל הזכיון תשלום חצי שנתי קבוע בסך של 53 מיליוני ₪ (במחירי מועד חתימת החוזה), וכן תשלום חצי שנתי בהתאם להיקף נסיעת רכבים על הכביש.

מנהרות הכרמל

הסכם זיכיון בשיטת B.O.T למערכת כבישי אגרה (כביש 23) באורך של כ- 6.5 ק"מ, מהם כ- 4.7 ק"מ מנהרות, הסלולות מתחת לרכס הכרמל ומחברות בין מחלף חיפה מדרום מערב לצומת הצ'ק פוסט במזרח לתקופה של 35 שנה, עד לשנת 2040. הפרויקט החל לפעול בשנת 2010, וזיכיון הפרויקט הוא חברת כרמלטון בע"מ. במסגרת ההסכם, הזכיון מחויב להעביר לממשלה, כחוב נחות, תשלומים בסך של כ- 240 מיליוני ₪ (נכון ליום 31 בדצמבר 2017) שישולמו בהתקיים תנאים מסוימים.

הנתיב המהיר בת"א

הסכם זיכיון בשיטת B.O.T לכביש אגרה באורך 13 ק"מ במקביל לכביש מספר 1, המתחיל סמוך לנתב"ג ומסתיים בכניסה לנתיבי איילון בתל אביב (מחלף "קיבוץ גלויות") לתקופה של 30 שנה, עד לשנת 2036. הכביש נפתח לתנועה בשנת 2011, וזיכיון הפרויקט הוא חברת שפיר נתיב מהיר בע"מ. במסגרת הפרויקט הוקם חניון "חנה וסע" באזור מחלף שפירים. החניון מכיל 2000 מקומות חניה, וממנו מופעלים, ללא תשלום, שירותי הסעות (שאטל) לאזור הקריה בתל אביב ולמתחם הבורסה ברמת גן.

ביאור 11 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (במיליוני ₪) (המשך)

(2) תיאור פרויקטי מים

עקב מצב חירום במשק המים שהוכרז בשנת 1999, קבעה ממשלת ישראל, בהחלטה מס' 4895 משנת 1999, כי יש להיערך להתפלת מי ים. בעקבות ההחלטה, נכון למועד הדוח הכספי, הוקמו והופעלו חמשת מתקני ההתפלה (כולל מתקן התפלה בפלמחים בשיטת B.O.O ומתקן התפלה באשדוד, שנכלל במסגרת הרכוש הקבוע), בעלי כושר ייצור חוזי של 585 מיליון קוב מים בשנה (מלמ"ש). למתקנים קיימת יכולת ייצור מים מעבר ליכולת החוזית, אשר ניתן לנצל במידת הצורך באמצעות הסכמים ייעודיים וזמניים עם הזכיינים.

בהחלטות ממשלה משנת 2007, נקבע כי משק המים יהיה משק סגור והתשלום על המים המותפלים יתבצע באמצעות תעריפי המים. התשלום לזכיינים המפעילים את המתקנים מתבצע דרך מקורות חברת המים בע"מ, אשר אחראית על העברתם בהתאם להוראות הרשות הממשלתית למים וביוב.

בכל אחד מהמתקנים התשלום עבור המים מורכב ממחיר קבוע וממחיר משתנה. המחיר הקבוע משולם למפעיל בכפוף לעמידתו בדרישות הזמינות בהסכם. המחיר המשתנה משולם למפעיל כנגד כל מ"ק מים מותפלים אשר מתקבל על פי סטנדרטים שנקבעו ותוכנית ההפקה המאושרת על ידי הרשות הממונה. הוראות ההסכם מכילות גם דרישות לעניין איכות המים. בשנת 2017, נרכשו ונקלטו מים מותפלים בהיקף של כ- 585 מלמ"ק מים מותפלים, בסך כולל של כ- 1,505 אלפי ₪ (לא כולל מע"מ).

מתקן התפלה אשקלון
 הסכם זיכיון בשיטת B.O.T להתפלת מי ים לתקופה של כ- 25 שנה, עד לשנת 2027. הפרויקט החל בשנת 2001, וזיכיון הפרויקט הוא חברת VID בע"מ. מתקן ההתפלה בעל כושר ייצור חוזי של 115 מיליון קוב מים בשנה.

מתקן התפלה חדרה
 ההסכם זיכיון בשיטת B.O.T להתפלת מי ים לתקופה של כ- 25 שנה, עד לשנת 2032. הפרויקט החל בשנת 2006, וזיכיון הפרויקט הוא חברת H2ID בע"מ. מתקן ההתפלה בעל כושר ייצור חוזי של 127 מיליון קוב מים בשנה.

מתקן התפלה שורק
 הסכם זיכיון בשיטת B.O.T להתפלת מי ים לתקופה של כ- 27 שנה, עד לשנת 2037. הפרויקט החל בשנת 2010, וזיכיון הפרויקט הוא חברת SDL בע"מ. מתקן ההתפלה בעל כושר ייצור חוזי של 150 מיליון קוב מים בשנה.

מתקן התפלה פלמחים
 הסכם זיכיון בשיטת B.O.O להתפלת מי ים לתקופה של כ- 27 שנה, עד לשנת 2029. הפרויקט החל בשנת 2002, וזיכיון הפרויקט הוא חברת דרך הים התפלה בע"מ. מתקן ההתפלה בעל כושר ייצור חוזי של 90 מיליון קוב מים בשנה.

מתקן התפלה אשדוד
 הסכם להקמה ותפעול של מתקן להתפלת מי ים לתקופה של כ- 27 שנה, עד לשנת 2038. הפרויקט החל בשנת 2011, וזיכיון הפרויקט הוא חברת אשדוד התפלה בע"מ (חברת בת של מקורות פיתוח וייזום בע"מ). מתקן ההתפלה בעל כושר ייצור חוזי של 100 מיליון קוב מים בשנה. מאחר שזיכיון הפרויקט, חברת אשדוד התפלה בע"מ, מוחזקת ב-100% על ידי חברת בת של מקורות חברת המים בע"מ, המתקן נכלל במסגרת ביאור רכוש קבוע. לאחר השלמת עבודות ההקמה של המתקן ותחילת הפעלתו, התגלה כי נדרשות השלמות מסוימות לצורך תפעול תקין ומלא של המתקן. בימים אלה נערכים דיונים בין הגורמים הרלבנטיים בדבר המתווה המקובל לביצוע התיקונים הנדרשים במתקן.

ביאור 11 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (במיליוני ₪) (המשך)

(3) תיאור פרויקטי מבני ציבור

אגף הכנסת החדש
הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2026. הפרויקט החל לפעול בשנת 2008, וזכיון הפרויקט הוא חברת שפיר הנדסה אזרחית וימית בע"מ. הפרויקט כולל אגף משרדים חדש ("אגף קדמה"), חניון תת-קרקעי, מבנה מרכז אנרגיה, הרחבת מבנים קיימים, התקנה ואספקה של מערכות וציוד למתקנים, וכן ביצוע עבודות פיתוח והסדרי תנועה חדשים במתחם הכנסת ובסמוך לו.

מרכז אנרגיה
הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 20 שנה, עד לשנת 2021. הפרויקט החל לפעול בשנת 2001, וזכיון הפרויקט הוא חברת אנרגי מערכי אנרגיה לירושלים בע"מ. מרכז האנרגיה מיועד לאספקת מערכת קירור וחימום לקריית הממשלה בירושלים. המרכז כולל מערכות הולכה וחלוקה של חשמל ומערך גנרატורים לייצור חשמל.

חניון הלאום
הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 22 שנה, עד לשנת 2023. ההתקשרות הינה משנת 2000, וזכיון הפרויקט הוא חברת שפיר הנדסה בע"מ. החניון תת-קרקעי ומכיל 1,500 מקומות חניה לכלי רכב. לזכיון ניתנה הרשאה להקמה והפעלה של שטח מסחרי על גג החניון. כמו כן לזכיון יש אופציה להארכת תקופת הזיכיון בתשלום עד שנת 2028. לאחר מכן, יעבור המתחם לבעלות משותפת של ממשלת ישראל ועיריית ירושלים.

מרכז הדרכה של משטרת ישראל
הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2037. הפרויקט החל בשנת 2011, וזכיון הפרויקט הוא קבוצת פוליסיטי בע"מ. הפרויקט מהווה מרכז הדרכה ארצי של משטרת ישראל בסמוך לבית שמש. מטרתו היא לאחד את מרבית בתי הספר הקיימים של משטרת ישראל לצורכי ייעול ושדרוג מערך ההדרכה. במהלך תקופת ההפעלה הזכיון זכאי לתשלום רבעוני קבוע מהמדינה ולתשלום משתנה בעבור הארוחות אשר יועדו על ידו לטובת המשתמשים במתקן, וכן תשלומים משתנים נוספים בעבור שירותים אחרים שהוא יעמיד למשתמשים.

ג'נרי 2
הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2038. הפרויקט החל בשנת 2013, וזכיון הפרויקט הוא חברת שיכון ובינוי בע"מ. הפרויקט כולל הקמה, ניהול ותחזוקה של בניין ג'נרי 2 בקריית הממשלה בירושלים ותפעול ותחזוקה של בניין וחניון ג'נרי 1.

קריית ההדרכה של צה"ל בנגב
הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 25 שנה. הפרויקט אוכלס במלואו בשנת 2016. הפרויקט מהווה קמפוס הדרכתי המאחד בתוכו שבעה בתי ספר תומכי לחימה. במהלך תקופת ההפעלה זכאי הזכיון לתשלומים דו-חודשיים קבועים מהמשרד ולתשלומים משתנים בעבור הסעדה, שהייה והוצאות מסוימות נוספות.

בתי משפט באשקלון, לוד, פתח תקווה, הרצליה ובתי ים
הסכמי זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 20 שנה. הפרויקטים החלו בשנים 2004 – 2009, וזכיון הפרויקטים הוא קבוצת אשטרום בע"מ. בהתאם להסכמים, כ-60% מהתמורה המשולמת בתקופת תחזוקת המבנה הינה בגין יתרת עלויות ההקמה.

בית משפט בתל אביב
הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 20 שנה, עד לשנת 2029. הפרויקט החל לפעול בשנת 2014, וזכיון הפרויקט הוא חברת סולל בונה תשתיות בע"מ. הפרויקט כולל מגדל חדש, חניון תת-קרקעי ועבודות נוספות במתחם היכל המשפט ברחוב ויצמן 1 בתל אביב.

ביאור 11 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (במיליוני ₪) (המשך)

(4) תיאור פרויקטי אנרגיה סולארית

בהתאם להחלטות ממשלה מס' 2390 מיום 23 במרס 2007 ומספר 3338 מיום 27 במרס 2008, ועדת מכרזים בין-משרדית המשותפת למשרד האוצר, למשרד האנרגיה ולרשות החשמל, קידמה מכרזים להקמת שלוש תחנות כוח מאנרגיית השמש באזור אשלים שבנגב בשיטת B.O.T: שתי תחנות כוח בטכנולוגיה תרמו-סולרית בהיקף של עד 121 מגה-וואט כל אחת ותחנת כוח בטכנולוגיה פוטו-וולטאית בהיקף של 30 מגה-וואט. מכרזים אלה הינם ראשוניים מסוגם, הן בהיקף החשמל המיוצר והן בעלות ההקמה הכוללת, מהווים פריצת דרך מהותית בתחום האנרגיה המתחדשת בארץ ויהיו מודל לפעילות טכנולוגית בתחום. שלוש התחנות, הצפויות לספק, לכשתושלם הקמתן, כ- 1.5% מסך ייצור החשמל במשק, מהוות אבן דרך משמעותית לקראת עמידה ביעדי הממשלה לייצור 10% מהחשמל במשק ממקורות אנרגיה מתחדשים עד שנת 2020.

עלות ההקמה המוערכת של שלושת הפרויקטים הינה כ- 6.9 מיליארדי ₪. נכון למועד פרסום הדוח הכספי, החל מתקן פלוט PV לפעול, ואילו שאר הפרויקטים נמצאים בשלבי הקמה.

מתקן פלוט A

הסכם זיכיון בשיטת B.O.T לייצור חשמל מאנרגיית השמש בטכנולוגיה תרמו-סולרית לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2038. במרס 2009 פורסמו מסמכי המכרז, ובספטמבר 2013 נחתם הסכם הזיכיון עם הזוכה במכרז. זכיין הפרויקט הוא חברת נגב אנרגיה בע"מ. הסגירה הפיננסית הושלמה ביולי 2015, ולאחר מכן החלה תקופת ההקמה. תחנת הכוח בעלת כושר ייצור חוזי של 121 מגה וואט. מועד סיום הקמת התחנה הצפוי הינו במהלך הרבעון האחרון של שנת 2018.

מתקן פלוט B

הסכם זיכיון בשיטת B.O.T לייצור חשמל מאנרגיית השמש בטכנולוגיה תרמו-סולרית לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2037. במרס 2009 פורסמו מסמכי המכרז, ובדצמבר 2012 נחתם הסכם הזיכיון עם הזוכה במכרז. זכיין הפרויקט הוא חברת מגלים בע"מ. הסגירה הפיננסית הושלמה ביוני 2014, ולאחר מכן החלה תקופת ההקמה. תחנת הכוח בעלת כושר ייצור חוזי של 121 מגה וואט. מועד סיום הקמת התחנה הצפוי הינו במהלך הרבעון האחרון של שנת 2018.

מתקן פלוט PV

הסכם זיכיון בשיטת B.O.T לייצור חשמל מאנרגיית השמש בטכנולוגיה פוטו-וולטאית לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2037. במרס 2009 פורסמו מסמכי המכרז, ובאפריל 2012 נחתם הסכם הזיכיון עם הזוכה במכרז. הסגירה הפיננסית הושלמה בדצמבר 2013. זכיין הפרויקט הוא חברת אשלים סאן פי-וי בע"מ. תחנת הכוח בעלת כושר ייצור חוזי של 30 מגה וואט. המתקן החל לפעול ביום 28 בדצמבר 2017.

ביאור 12(א) - רכוש קבוע (במיליוני ₪)

נכסי תשתית אזוריים	נכסי צבא וציוד ביטחוני	מבנים ונכסים בהקמה	נכסי הדיור הציבורי	מכונות וציוד	ציוד וריהוט משרדי	כלי רכב ותחבורה	חומרה ומערכות מחשוב	ציוד ומכשור רפואי	אחר	סך הכל
ב	ג	ד, ה	ו	ז	ח	ט	י			
עלות										
302,586	125,569	75,703	15,715	23,260	8,192	6,118	5,766	2,938	1,801	567,648
-	-	149	-	12	46	11	6	-	2	226
12,550	4,966	14,371	443	1,432	673	900	827	207	195	36,564
(739)	(354)	(11,041)	(503)	(682)	(156)	(601)	(206)	(19)	-	(14,301)
314,397	130,181	79,182	15,655	24,022	8,755	6,428	6,393	3,126	1,998	590,137
פחת נצבר										
128,890	59,175	13,280	1,050	12,269	5,934	3,751	4,757	2,196	589	231,891
-	-	52	-	11	22	4	5	-	2	96
6,344	2,590	1,470	161	1,267	519	649	543	167	90	13,800
(295)	(47)	(105)	(37)	(539)	(133)	(510)	(50)	(14)	-	(1,730)
134,939	61,718	14,697	1,174	13,008	6,342	3,894	5,255	2,349	681	244,057
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2017										
179,458	68,463	64,485	14,481	11,014	2,413	2,534	1,138	777	1,317	346,080
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2016 (*)										
173,696	66,394	62,423	14,665	10,991	2,258	2,367	1,009	742	1,212	335,757

(*) הוצג מחדש.

ביאור 12(א) - רכוש קבוע (במיליוני ₪) (המשך)

א. כללי

נתוני הרכוש הקבוע המוצגים אינם כוללים נכסי מדינה מהותיים, בעיקר את הקרקעות שבידי מדינת ישראל המנוהלות על ידי רשות מקרקעי ישראל. **בביאור 12(ב) - קרקעות בידי המדינה**, ניתן גילוי בדבר ההיקף הכמותי ואומדן השווי של הקרקעות שבידי המדינה, המנוהלות על ידי רשות מקרקעי ישראל.

ב. נכסי תשתית אזרחיים

(1) כבישים

מערכת הכבישים הבין-עירוניים בישראל היא נכס מקרקעין בבעלות מדינת ישראל ומשמשת את כלל הציבור. רוב הכבישים הבין-עירוניים מצויים בסביבה פתוחה שייעודה בתוכנית בניין עיר הוא חקלאי (או קרקע שאינה מתוכננת). מקצת הדרכים מצויות בסביבה עירונית בנויה. סך כל אורך מסלולי הכבישים בישראל כ- 8,256 ק"מ והם נחלקים פונקציונלית כדלקמן:

(א) מסלולי כבישים מהירים	כ- 417 ק"מ;
(ב) מסלולי כבישים ראשיים	כ- 3,369 ק"מ;
(ג) מסלולי כבישים אזוריים	כ- 1,931 ק"מ;
(ד) מסלולי כבישים מקומיים	כ- 2,053 ק"מ;
(ה) מסלולי מחלפים	כ- 485 ק"מ.

הנתונים הכספיים בדבר מערכת הכבישים הבין-עירוניים מבוססים על עבודת מיפוי ושומה שנערכה באגף השמאי הממשלתי, בהתאם לאומדני שווי הוגן, ביחס לנתוני הכבישים ליום 31 בדצמבר 2008. החל ממועד זה ועד ליום 31 בדצמבר 2017 נצברו העלויות בפועל בגין השקעות נוספות שבוצעו בכבישים. הנתונים הכספיים בגין הכבישים בכללותם מוצגים החל מיום 1 בינואר 2009 בשיטת העלות המופחתת.

העקרונות ששימשו לאומדן נתוני הכבישים ביישום מודל השווי ההוגן מבוססים, בין היתר, על אומדני שווי לפי סוג הכביש, הקובע את מאפייניו הפיזיים (רוחב רצועת קרקע, רמת ביצוע מלאכות הסלילה, גובה ההשקעה הכספית בהקמה ועוד).

אומדן שווי הכבישים, בכפוף לעקרונות החישוב המתוארים לעיל, הוא מקורב ונועד אך ורק לצורך רישום בדוחות הכספיים.

יצוין כי נתוני מערכת הכבישים הבין-עירוניים הנכללים בביאור זה, אינם כוללים פרויקטים הכלולים בביאור 11 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי.

(2) נכסי תשתית אחרים

נכסי תשתית אחרים כוללים בעיקר תחנות כוח, לרבות קרקעות; תחנות מיתוג וטרנספורמציה; רשתות חלוקה ונכסי תשתית אחרים של חברת החשמל לישראל בע"מ; מפעלי מים לרבות מקרקעין ומחבורים של מקורות חברת המים בע"מ, וכן נכסי תשתית של רכבת ישראל בע"מ; נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ וחברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ.

ביאור 12(א) - רכוש קבוע (במיליוני ₪) (המשך)

ג. נכסי צבא וציוד ביטחוני

משרד הביטחון החל בשנים האחרונות למפות חלק מנכסי מערכת הביטחון, לרבות נכסי צבא ונכסי יחידות הסמך.

להלן פירוט הנכסים העיקריים הכלולים בביאור:

- (1) כלי רכב, כלי טייס, כלי שיט וטנקים;
- (2) נכסי דיוור - ללא מחנות צה"ל והמבנים שבשטחם;
- (3) השקעות בנכסים בחו"ל.

רכוש ספציפי במפעלים. יצוין כי מיפוי הנכסים במערכת הביטחון הינו חלקי בלבד, ובמקרים רבים מבוסס על הערכות ואומדנים שונים בדבר שוויים. מרבית הנכסים מנוהלים במערכות עזר מבזורות שאינן מהוות חלק ממערכת הנהלת החשבונות המרכזית. הנתונים נאספו באופן ידני, ולא ניתן לבצע בקרת שלמות לעניין הרישום החשבונאי בגינם. כמו כן, לא ניתן לקבוע את רמת מהימנותם ואת התאמתם למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל, לפירוט נוסף ראה ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית.

ד. מבנים ונכסים בהקמה

בסעיף זה נכללים בעיקר מבני משרדים, לרבות מרכיב הקרקע, אשר בניהול מינהל הדיוור הממשלתי, נכסים בהקמה, כבישים בהקמה ושיפורים במושכר. הפרויקטים שנכללו בביאור הינם בעיקר פרויקטים חדשים, שניתן היה לאתר את מסמכי העלות הרלוונטיים לגביהם, לרבות בתי המשפט בחיפה, באר שבע, נצרת ואילת, בית משרד החוץ ובניין הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

חלק גדול מהנכסים נרכשו ו/או נבנו ו/או התקבלו לפני שנים רבות, חלקם עוד לפני קום המדינה, ונתוני העלות ההיסטורית אינם זמינים לגביהם. במקרים אלה בוצעה הערכת שווי הנכסים באמצעות "מודל שווי הוגן" - מודל אשר באמצעותו ניתן לאמוד שווי של נכס על סמך מגוון מאפייניו, כגון מיקום, שטח, גיל המבנה, סוג הבנייה וקומה. במסגרת המודל הוגדרו מקדמים שונים הנותנים מענה למשתנים השונים המשפיעים על שווי נכס, כגון הפחתה לגודל וכיוצא בזה. המודל נבדק סטטיסטית והוגדר כתקף.

תוצאות המודל כוללות את נתוני נכסי הדיוור הממשלתי ואינן כוללות נכסים אלה:

- (1) מגוון נכסי נדל"ן ייעודיים המנוהלים על ידי משרדי ממשלה שונים, כגון חלק מבתי הסוהר, בתי חולים, תחנות ניטור זיהום אוויר וכו'.
- (2) נכסים המנוהלים על ידי משרד הביטחון.
- (3) נכסים בחו"ל.

ה. נכסי מורשת

בשנים האחרונות התחיל הליך של מיפוי נכסי המורשת המהותיים על ידי משרדי הממשלה. נכסי מורשת הינם נכסים בעלי חשיבות תרבותית, סביבתית או היסטורית, ולרוב ערכם אינו משתקף במלואו בערך הכספי המבוסס אך ורק על מחירי שוק. לפיכך, ניתן מידע איכותי בלבד לגבי נכסי המורשת, וכאשר לנכסי המורשת קיימת עלות כספית כלשהי, היא נכללת בסעיף הרלוונטי בקבוצות הרכוש הקבוע, בעיקר בסעיף מבנים ונכסים בהקמה.

ביאור 12(א) - רכוש קבוע (במיליוני ₪) (המשך)

1. נכסי הדיור הציבורי

(1) הרכב

שינוי נטו		31 בדצמבר			
		2016		2017	
ערך כספי	יחידות	ערך כספי	יחידות	ערך כספי	יחידות
חברה משכנת					
רכוש מנהלי (2)(א)					
131	(420)	5,227	19,619	5,358	19,199
(94)	(517)	2,352	12,709	2,258	12,192
17	87	1,326	7,797	1,343	7,884
54	(850)	8,905	40,125	8,959	39,275
רכוש בהשקעה (2)(ב)					
(206)	(729)	4,778	23,601	4,572	22,872
(31)	(50)	982	2,310	951	2,260
(238)	(779)	5,760	25,911	5,522	25,132
(184)	(1,629)	14,665	66,036	14,481	64,407
סך הכל					

(2) כללי

נכסי הדיור הציבורי הינם דירות המשמשות למתן פתרונות דיור לזכאים. הדירות מנוהלות באמצעות חברות משכנות, המשכירות אותן לזכאים לדיור וכן מבצעות את מכירתן לדייריהן, בהתאם לכללים שנקבעים מעת לעת במשרד האוצר ובמשרד הבינוי והשיכון. הדירות נחלקות לשני סוגים עיקריים - רכוש מנהלי ורכוש בהשקעה:

(א) הרכוש המנהלי- כולל דירות שנרכשו על ידי המדינה ו/או דירות שנרכשו על ידי החברות המשכנות, על פי הוראות משרד הבינוי והשיכון, מכספי תקציב המדינה. דירות אלה מנוהלות על ידי החברות המשכנות מכוח הסכמי ניהול שונים שנכרתו עם החברות השונות. הרכוש המנהלי רשום בטאבו על שם המדינה או נמצא בהליך רישום כאמור.

(ב) רכוש בהשקעה- כולל דירות הרשומות ברובן על שם החברות, שנבנו או נרכשו על ידי החברות באמצעות הלוואות מדינה, ואשר קיימת מחלוקת לגבי הבעלות עליהן. בהתאם למבחני שליטה ובעלות, נרשמו הדירות כרכוש קבוע במשרד הבינוי והשיכון.

(3) מדיניות חשבונאית

בשנת 2010 הוצגו לראשונה נכסי הדיור הציבורי בדוחות הכספיים של מדינת ישראל בהתאם למודל שווי הוגן, לרבות הצגה מחדש של נתוני ההשוואה לשנה קודמת. מודל השווי הוגן של נכסי הדיור הציבורי נקבע כדלקמן:

(א) דירות שנרכשו עד ליום 31 בדצמבר 2009 - לפי אומדן המחיר הממוצע למ"ר בהתאם ליישוב שבו מצויים הנכסים. האומדן מבוסס על נתוני מכירה של דירות בשנים 2007 - 2008 כפי שדווחו על ידי החברות המשכנות (עמידר - החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ ועמידור ניהול נכסים בע"מ). הדירות מופחתות בשיטת הקו הישר לתקופה של מאה שנים.

(ב) דירות שנרכשו מיום 1 בינואר 2010 ואילך - לפי עלות הרכישה בפועל. הדירות מופחתות בשיטת הקו הישר לתקופה של מאה שנים.

(ג) קרוונים ומגורונים - לפי עלות של 1,000 ₪ למ"ר, מופחתים בשיטת הקו הישר לתקופה של 15 שנים.

ביאור 12(א) - רכוש קבוע (במיליוני ₪) (המשך)

ז. מכונות וציוד

בסעיף זה נכללים בעיקר מכונות וציוד של חברות ממשלתיות ותאגידים סטטוטוריים שונים, כגון חברת רכבת ישראל בע"מ; חברת החשמל לישראל בע"מ; חברות הנמלים - חיפה ואשדוד; רשות שדות התעופה בישראל; רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ והתעשייה האווירית לישראל בע"מ.

ח. כלי רכב ותחבורה

(1) כלי רכב

בסעיף זה נכללו בעיקר כלי הרכב המנוהלים ורשומים במינהל הרכב הממשלתי, במשטרת ישראל ובחברות הממשלתיות.

חלק מכלי הרכב שבבעלות המדינה מנוהלים ורשומים במינהל הרכב הממשלתי. כלי הרכב הכלולים בדוחות אינם כוללים מידע חשבונאי בדבר חלק מרכבי מערכות הביטחון וכן מרכבי משרד החוץ בחוץ לארץ.

(2) כלי תחבורה אחרים

בסעיף זה נכללים כלי טיס וכלי שיט של משטרת ישראל.

ט. חומרה ומערכות מחשוב

בסעיף זה נכללים חומרה, תוכנות ויישומי מחשב שונים המשמשים לפעילות השוטפת.

י. ציוד ומכשור רפואי

סעיף זה כולל בעיקר את הציוד הרפואי הקיים בתי החולים הממשלתיים, לרבות מכשירי הדמיה, חדרי ניתוח, מכשור רפואי נלווה, ציוד עזר רפואי ופריטים נוספים המשמשים את בתי החולים בפעילותם, כגון מיטות אשפוז, מוצרי טקסטיל וכלי מטבח.

נתוני הרכוש הקבוע של מדינת ישראל אינם מוצגים בשלמותם, בעיקר עקב אי ניהול מערכות לרישום מאפייניו החשבונאיים של הרכוש הקבוע, בידי חלק מהישויות המדווחות. כמו כן יצוין כי נתוני משרד הביטחון, כפי שדווחו על ידו, הינם חלקיים, ונערכו בהתבסס על דיווחים ידניים ועל אומדנים שונים שלא ניתן לקבוע את רמת מהימנותם ואת התאמתם למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל.

ביאור 12(ב) - קרקעות בידי המדינה (במיליוני ₪)

31 בדצמבר 2017					
סך הכל קרקעות בידי המדינה		קרקעות פנויות (ג)		קרקעות תפוסות (ב)	
מיליוני ₪	אלפי דונם	מיליוני ₪	אלפי דונם	מיליוני ₪	אלפי דונם
149,912	390	146,489	97	3,423	293
182,668	15,632	164,518	14,646	18,150	986
76,544	307	74,070	182	2,474	125
51,153	286	49,520	203	1,633	83
460,277	16,615	434,597	15,128	25,680	1,487

הנתונים לעיל מוצגים לפי מודל השטחים (להלן: "המודל") בפילוח לפי ייעודן.

א. כללי

פעילות רשות מקרקעי ישראל (להלן: "רמ"י") מעוגנת בחוק יסוד מקרקעי ישראל, התש"ך - 1960, חוק רשות מקרקעי ישראל, התש"ך - 1960 והאמנה בין מדינת ישראל והקרן הקיימת לישראל משנת 1961. רמ"י מנהלת את קרקעות המדינה, את רשות הפיתוח ואת קרן קיימת לישראל בהתאם למדיניות הנקבעת על ידי מועצת מקרקעי ישראל. מועצת מקרקעי ישראל ממונה על ידי הממשלה מכוח סעיף 3 לחוק רשות מקרקעי ישראל ובין תפקידיה העיקריים: קביעת המדיניות הקרקעית שלפיה תפעל הרשות והפיקוח על פעולותיה.

הסכומים המוצגים מבוססים על אומדן לשווי ההוגן של הקרקעות שבבעלות המדינה ובבעלות רשות הפיתוח (להלן: "קרקעות בידי המדינה") המנוהלות על ידי רמ"י. קרקעות שבבעלות הקרן הקיימת לישראל, הגם שהן מנוהלות על ידי רמ"י, אינן בבעלות המדינה ולפיכך אינן נכללות בביאור זה.

הקרקעות מהוות נכס מהותי בידי המדינה. לצורך הגברת איכותם ואמינותם של הדוחות הכספיים ובמטרה להקנות שקיפות לנכסים - בוצעה בשנים האחרונות עבודה מקיפה של פילוח ואמידת שוויין של הקרקעות.

אומדן השווי ההוגן בוצע בהתאם למתודולוגיה אשר גובשה בשיתוף אגף החשב הכללי, אגף שומת מקרקעין של משרד המשפטים (להלן: "השמאי הממשלתי") ורמ"י. אומדן השווי מתבסס על מידע ממערכת המידע הגאוגרפית של רמ"י (GIS), מידע כספי מאגף הכספים של רמ"י ומידע מהשמאי הממשלתי.

להלן עיקרי המתודולוגיה שגובשה לצורך אומדן השווי:

הקרקעות בידי המדינה פולחו לשתי קבוצות על פי הזכות הקניינית, באופן הבא:

- (1) קרקעות אשר עיקר הזכויות בהן הועברו (הוחכרו) לגורמים אחרים (להלן: "קרקעות תפוסות");
- (2) קרקעות אשר עיקר הזכויות בהן טרם הועברו (הוחכרו) לגורם אחר והינן בידי מדינת ישראל (להלן: "קרקעות פנויות").

לצורך אומדן השווי פולחו הקרקעות לפי מחוזות, תתי-מחוזות ובחלוקה לפי ייעוד השימוש, על מנת לשקף את רמות המחירים השונות.

ב. קרקעות תפוסות

קרקעות אלה מהוות כ- 9% מכלל הקרקעות בידי המדינה. בהתאם לתנאי החכירה של קרקעות אלה, העבירה המדינה את רוב הסיכונים והתשואות הכרוכים בבעלות לחוכרים. אומדן זכויות המדינה בקרקעות אלה הוערך באמצעות היוון ההכנסות הצפויות מניהולן השוטף - גביית דמי חכירה שנתיים, דמי היתר בעת שינויי ייעוד וניצול, וכן תמורה מהקניית בעלות לחוכרים בהתאם להחלטת מועצת רמ"י (החלטות מספר 1185 ו- 1370). תקופת הנבת תזרים המזומנים נקבעה בהתאם לשימושי הקרקעות וייעודן (מגורים, חקלאות, תעשייה ואחר). תזרים המזומנים הוון בשיעורים שבין כ- 0.18% לכ- 3.11% לשנה, בהתאם לתקופת ההנבה הצפויה. כמו כן, הובאה בחשבון גם החלטת מועצת רמ"י, כאמור לעיל, ולפיה תעביר המדינה את הבעלות בקרקעות חכורות, ללא תמורה, או בתמורה מופחתת, לידי חוכריהן, שהם בעלי דירות בבתי קומות או בבתים צמודי קרקע הבנויים על מגרשים של עד 280 מטר. כמו כן, אומדן השווי ההוגן של קרקעות תפוסות (קרקע חקלאית) כולל רכיבים המשקפים שווי פוטנציאל לשיווק חוזר של קרקעות, אשר בעת שינוי ייעודן המדינה רשאית להחזירן לידיה, ואשר זכות ההנאה העתידית משימוש חוזר בהן הינה בידי המדינה.

ביאור 12(ב) - קרקעות בידי המדינה (במיליוני ₪) (המשך)

ג. קרקעות פנויות

קרקעות אלה מהוות כ- 91% מכלל הקרקעות בידי המדינה. שימושן העתידי של מרבית הקרקעות טרם נקבע (בין שייעודן יהיה לשימוש המדינה לצורך אספקת שירותים ובין שלצורך שיווקן בעתיד).

לצורך אומדן שווי הזכויות פולחו הקרקעות על פי ייעודן ומיקומן הגיאוגרפי, והוערכו לפי מחיר ממוצע בעסקאות דומות בתחום המיקום הגיאוגרפי הרלוונטי. האומדן התבסס על תוצאות מכרזים לשיווק קרקע, שומות שנערכו וניסיונם של שמאי האגף. האומדן מתייחס לשווי הקרקע במצב הפיתוח הקיים (AS-IS) ואינו כולל שווי של כבישים ותשתיות לאומיות אחרות, הכלולים במסגרת נכסים בביאורים אחרים בדוחות הכספיים.

ד. חישוב שכבת הכמויות

במסגרת התהליך לשיפור איכות המידע בדוחות הכספיים ולצורך חישוב שטחי הקרקעות וייעודיהן, פותח ברמ"י "מודל השטחים" שבו מבוצע חיתוך של שכבת הרצף התכנוני העדכני עם שכבת הבעלויות. כל זאת במטרה להביא לדיוק מירבי באמידת השטחים הפנויים והתפוסים.

אומדן השווי של הקרקעות בידי המדינה, כמצוין לעיל, נועד אך ורק לצורך מתן גילוי בדוחות הכספיים של המדינה, והאומדן אינו בגדר שומת מקרקעין. הקרקעות אינן נאמדות באופן פרטני, והאומדן מבוסס על פי קבוצות פילוח, ממוצע שווי של מספר שטחים באזור גיאוגרפי מסוים, אומדנים רבים אחרים ובכפוף למגבלות המידע הקיים במערכות המידע של מדינת ישראל.

ביאור 13 - נכסים בלתי מוחשיים (במיליוני ₪)

עלות	תוכנה ופרויקטי מחשוב (א)	נכסים בפיתוח	ידע, פטנטים ואחרים	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2016 (*)	10,672	1,412	276	12,360
תוספות, נטו	1,175	(86)	13	1,102
ליום 31 בדצמבר 2017	11,847	1,326	289	13,462
פחת נצבר				
ליום 31 בדצמבר 2016 (*)	7,093	901	144	8,138
פחת השנה, נטו	647	63	(5)	705
ליום 31 בדצמבר 2017	7,740	964	139	8,843
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2017	4,107	362	150	4,619
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2016 (*)	3,579	511	132	4,222

(*) הוצג מחדש.

א. היתרה המופחתת מורכבת בעיקר מהפרויקטים האלה:

- (1) חברת החשמל לישראל בע"מ - מערכות מידע ופתרונות התומכים בתהליכים עסקיים בחברה בתחומים האלה: שירות לקוחות וחיוב (Billing), שרשרת החשמל, תכנון והקמה של פרויקטים הנדסיים, תוכנות בנושאי ביטחון ובטיחות, וכן תוכנות העוסקות בנושאים ניהוליים, עסקיים ולוגיסטיים. היתרה המופחתת הינה כ- 1,231 מיליוני ₪ (היתרה המופחתת ליום 31 בדצמבר 2016 הינה כ- 1,279 מיליוני ₪).
- (2) מוסד לביטוח לאומי - בשנת 2010 יזם והפעיל המוסד פרויקט חידוש של מערך המידע של המוסד. הפרויקט כולל הקמה של תשתיות טכנולוגיות ויישומיות חדשות אשר ישמשו את דור העתיד של מערכות המוסד ובו בזמן כולל הפרויקט פיתוח של מערך ליבה חדש ומערכות מטה חדשות. המועד הצפוי להשלמת הפרויקט הינו בשנת 2022. היתרה המופחתת הינה כ- 403 מיליוני ₪ (היתרה המופחתת ליום 31 בדצמבר 2016 הינה כ- 343 מיליוני ₪).
- (3) מרכב"ה - מערכת רוחבית כוללת במשרדי הממשלה - מערכת מידע אינטגרטיבית לניהול תהליכי העבודה ומשאבי הארגון בתחומי הלוגיסטיקה, פיננסים ומשאבי אנוש. היתרה המופחתת הינה כ- 122 מיליוני ₪ (היתרה המופחתת ליום 31 בדצמבר 2016 הינה כ- 121 מיליוני ₪).
- (4) נט המשפט - מערכת אשר משדרגת את מערכות המחשב של בתי המשפט ומאפשרת עבודה ללא נייר, מבוססת על תיק אלקטרוני המוגש באמצעות כרטיסי הזדהות חכמים וחתימה דיגיטלית. היתרה המופחתת הינה כ- 83 מיליוני ₪ (היתרה המופחתת ליום 31 בדצמבר 2016 הינה כ- 84 מיליוני ₪).
- (5) מערכת "כלים שלובים" ("נט הוצל"פ") - פרויקט המבוצע ברשות האכיפה והגבייה, ומטרתו, בין היתר, לשדרג את תשתיות המחשוב של לשכות ההוצאה לפועל, תוך תמיכה ברפורמה בתחום ההוצאה לפועל. היתרה המופחתת הינה כ- 79 מיליוני ₪ (היתרה המופחתת ליום 31 בדצמבר 2016 הינה כ- 83 מיליוני ₪).
- (6) התעשייה האווירית לישראל בע"מ - עלויות בגין פיתוח ורישוי הסבות מטוסים מתצורת נוסעים לתצורת מטען/תדלוק. היתרה המופחתת הינה כ- 69 מיליוני ₪ (היתרה המופחתת ליום 31 בדצמבר 2016 הינה כ- 146 מיליוני ₪).

מיפוי הנכסים הבלתי מוחשיים של ממשלת ישראל אינו מלא ואינו כולל נכסים ששוויים עשוי להיות מהותי. בחלק ממשרדי הממשלה קיים מידע חלקי בלבד בגין נכסים אלה. בשלב זה לא ניתן לאמוד באופן נאות את היקפם של כלל הנכסים הבלתי מוחשיים בממשלה.

ביאור 14 - מלוות פנים (במיליוני ₪)

31 בדצמבר		
2017	2016 (*)	
444,465	453,304	מלוות סחירים (**)
157,510	141,650	קרנות פנסיה
51,515	50,307	חברות ביטוח
28,941	24,250	מלוות אחרים שאינם סחירים (***)
6,495	6,846	אמיסיות
861	841	מלוות ופיקדונות חוב שונים
183	181	מלוות חובה ישנים
689,970	677,379	סך הכל (ללא פרמיה וניכיון)
15,559	17,182	פרמיה וניכיון
705,529	694,561	סך הכל כולל פרמיה וניכיון
(68,468)	(81,698)	בניכוי חלויות שוטפות (****)
637,061	612,863	סך הכל
		ה
		א

(*) הוצג מחדש.

(**) כולל התחייבויות בגין מלוות שהונפקו על ידי חברות ממשלתיות, בסך כ- 12 מיליארדי ₪, בעיקר על ידי חברת החשמל לישראל בע"מ, אשר מתוכן 0.4 מיליארד ₪ הונפקו בערבות ממשלת ישראל. התחייבויות אלה כוללות יתרת פרמיה וניכיון בגין, לפירוט ראה ביאור 22 - ערבויות המדינה.

(***) מלוות שאינם סחירים שהונפקו על ידי חברות ממשלתיות.

(****) כולל ריבית לשלם בסך של כ-10 מיליארדי ₪ (כ-10.5 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2016).

ביאור 14 - מלוות פנים (במיליוני ₪) (המשך)

א. הרכב והתפלגות מלוות פנים לפי מועדי פירעון

31 בדצמבר 2017							מלווה/שנת פירעון
סך הכל	2023 ואילך	2022	2021	2020	2019	2018	
444,465	200,356	39,866	51,974	51,541	54,941	45,787	(1) מלוות סחירים
157,510	133,564	2,877	2,664	3,420	4,104	10,881	(1) קרנות פנסיה
51,515	34,373	3,758	3,721	3,270	3,314	3,079	(1) חברות ביטוח
							מלוות אחרים שאינם
28,917	18,071	1,983	2,171	2,713	937	3,042	(2) סחירים
6,495	3,572	419	521	578	616	789	(3) אמיסיות
861	861	-	-	-	-	-	(4) פיקדונות חוב שונים
183	158	5	5	5	5	5	(5) מלוות חובה ישנים
689,946	390,955	48,908	61,056	61,527	63,917	63,583	סך הכל (ללא פרמיה וניכיון)
15,559	12,198	1,496	113	405	1,180	167	פרמיה וניכיון
705,505	403,153	50,404	61,169	61,932	65,097	63,750	סך הכל כולל פרמיה וניכיון
24							(2) התאמות למאוחד
705,529							סך הכל

(1) בעקבות תיקון 14 לחוק מלווה המדינה, התשל"ט - 1979 הועברו כלל איגרות החוב הסחירות, איגרות החוב המונפקות לקרנות הפנסיה ואיגרות החוב המונפקות לחברות הביטוח מבנק ישראל לניהול בחשב הכללי.

(2) מלוות שהונפקו על ידי חברות ממשלתיות בעיקר, חברת החשמל לישראל בע"מ, מקורות חברת המים בע"מ וחברת נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ. האג"ח הסחירות של חברות אלו נכללו תחת סעיף מלוות סחירים. המלוות הלא סחירים של חברות אלה וכן של יתר החברות הממשלתיות מופיעים תחת סעיף מלוות אחרים שאינם סחירים והתאמות למאוחד.

(3) האמיסיות כוללות הפקדות בחשב הכללי של מוסדות כספיים וגופים אחרים. מדובר בסכומים שהופקדו לתקופה של 17 שנים וביכולת חלק מהגופים למחזר את הפקדותיהם:

(א) קופות גמל מבטיחות תשואה - קופות גמל בבעלות החברות "מנורה" ו"כלל", אשר על פי אישור אגף שוק ההון מבטיחות תשואה מינימלית לעמיתים. על פי ההסכמים עם החשב הכללי, כספי העמיתים מופקדים בחשבון החשב הכללי להבטחת התשואה.

(ב) חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ - הפקדות בחשב הכללי בפיקדונות ממוחזרים. הסכום האמור מיועד לתשלום פנסיה לעובדי נמלי ישראל בעת הצורך. מחודש מאי 2005 הופסקה פעולת מיחזור הפיקדונות, והם נפרעים על פי לוחות הסילוקין הקיימים.

(4) פיקדונות השייכים לגופים שונים שהפקידו את הסכומים האמורים בחשבון החשב הכללי. הכספים ניתנים למשיכה בהתאם לתנאים שסוכמו בין החשב הכללי לבין הגופים המפקידים.

(5) מנהל מלוות המדינה בבנק ישראל מנהל בעבור החשב הכללי את מלוות החובה הישנים. יתרת מלוות החובה מוצגת בניכוי הפחתה, הנובעת משום שחלף זמן ניכר מהמועד שבו היו זכאים בעלי מלוות החובה לפדותם ומשום שנערכו מספר מבצעים רחבי היקף לאיתור בעלי המלוות. ההפחתה חושבה בהסתמך על אומדנים שנערכו ביחדת ניהול החוב באגף החשב הכללי. יתרת מלוות החובה לפני הפחתה הינה כ- 559 מיליוני ₪ (כ- 576 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2016).

ביאור 14 - מלוות פנים (במיליוני ₪) (המשך)

ב. מאגר ההשאלות

החשב הכללי מנהל מאגר השאלות המאפשר לעושי השוק הראשיים באיגרות חוב ממשלתיות, אשר מונו על ידו, לשאול איגרות חוב ממשלתיות ולסחור בהן בשוק המשני. בעת השאלת איגרות החוב מעמיד עושה השוק הראשי בטוחות במזומן על מלוא שווי האיגרת, ואלה מופקדות בחשבונות ייעודיים של הממשלה בבנק ישראל. ככלל, סכום הבטוחות שווה לערך השוק של איגרות החוב המושאלות ומשוערך על בסיס יומי. בהתאם להסכמי ההשאלות, קיימים תנאים ומגבלות באשר לשימוש הממשלה בכספי הבטוחות, ולכן הנכס וההתחייבות כאמור (האיגרת והבטוחה) מקווצים ומוצגים בנטו בסכום אפס. יתרות הבטוחות המופקדות בבנק ישראל המכסות את איגרות החוב המושאלות המיוחסות להן הינן כ- 4,852 מיליוני ₪ (כ- 3,830 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2016).

ג. מלוות קצרי מועד (מק"מ)

חוק מלוות קצר מועד, התשמ"ד - 1984 מסמיך את הממשלה להנפיק איגרות חוב שיימכרו לבנק ישראל בלבד. הבנק ימכור אותן לציבור, ויקנה אותן ממנו לצורך ויסות אמצעי התשלום במשק ולצורך מילוי תפקידיו. הממשלה חייבת להפקיד בבנק ישראל את מלוא התמורה מאיגרות החוב, ואינה רשאית להשתמש בתמורה זו אלא לשם פירעון המלוות, לפי החוק האמור, או לתשלום הריבית עליו.

הסכום משקף את מחיר הפדיון של המלוות בניכוי יתרת הניכיון שטרם הופחתה. בהתאם לכללי חשבוונאות מקובלים של קיזוז מכשירים פיננסיים, הפיקדון מקווצ בגין המלוות מההתחייבות שבגינו. להלן פירוט יתרת ההתחייבות לבנק ישראל בגין מלוות קצרי מועד והפיקדון המיוחס להן:

31 בדצמבר		
2016	2017	
103,405	90,613	התחייבות לבנק ישראל
(103,405)	(90,613)	בניכוי פיקדון בבנק ישראל
-	-	סך הכל

ד. ניתוח רגישות - מלוות פנים

רווח (הפסד) משינוי ב-	1%	שווי במאזן (*)	-1%
מדד המחירים לצרכן	(3,927)	392,725	3,927
סך הכל	(3,927)	392,725	3,927

ביאור 14 - מלוות פנים (במיליוני ₪) (המשך)

ה. פירוט בסיסי הצמדה ותנאי ריבית (יתרת קרן וריבית צבורה)

צמוד למדד המחירים לצרכן					לא צמוד					31 בדצמבר 2017
סך הכל	6-8%	4.8-6%	3-4.8%	0-3%	מעל 8%	6-8%	4.8-6%	3-4.8%	0-3%	
444,465	-	-	68,425	114,640	-	17,339	76,671	46,785	120,605	מלוות סחירים
157,510	-	139,689	17,821	-	-	-	-	-	-	קרנות פנסיה
51,515	2,144	39,784	9,587	-	-	-	-	-	-	חברות ביטוח
28,917	-	13,188	10,880	3,478	-	66	-	515	790	מלוות אחרים שאינם סחירים
6,495	-	6,317	178	-	-	-	-	-	-	אמיסיות
861	-	815	-	34	-	-	-	-	12	פיקדונות חוב שונים
183	-	-	-	183	-	-	-	-	-	מלוות חובה ישנים
689,946	2,144	199,793	106,891	118,335	-	17,405	76,671	47,300	121,407	סך הכל (ללא פרמיה וניכיון)
15,559	-	-	2,652	3,673	-	1,325	5,711	2,068	130	פרמיה וניכיון
705,505	2,144	199,793	109,543	122,008	-	18,730	82,382	49,368	121,537	סך הכל כולל פרמיה וניכיון
(68,468)										בניכוי חלויות שוטפות
637,037										סך הכל לאחר חלויות שוטפות
24										התאמות למאוחד
637,061										סך הכל

ביאור 14 - מלוות פנים (במיליוני ₪) (המשך)

ה. פירוט בסיסי הצמדה ותנאי ריבית (יתרת קרן וריבית צבורה) (המשך)

צמוד למדד המחירים לצרכן					לא צמוד					31 בדצמבר 2016
סך הכל	6-8%	4.8-6%	3-4.8%	0-3%	מעל 8%	6-8%	4.8-6%	3-4.8%	0-3%	
453,304	-	-	76,370	108,801	-	16,935	88,696	52,090	110,412	מלוות סחירים
141,650	-	23,563	118,087	-	-	-	-	-	-	קרנות פנסיה
50,307	2,288	38,914	9,105	-	-	-	-	-	-	חברות ביטוח
24,155	-	9,426	10,902	3,371	206	-	-	-	250	מלוות אחרים שאינם סחירים
6,846	-	6,520	326	-	-	-	-	-	-	אמיסיות
841	-	796	-	33	-	-	-	-	12	פיקדונות חוב שונים
181	-	-	-	181	-	-	-	-	-	מלוות חובה ישנים
677,284	2,288	79,219	214,790	112,386	206	16,935	88,696	52,090	110,674	סך הכל (ללא פרמיה וניכיון)
17,182	-	-	3,313	4,573	-	1,305	5,722	2,172	97	פרמיה וניכיון
694,466	2,288	79,219	218,103	116,959	206	18,240	94,418	54,262	110,771	סך הכל כולל פרמיה וניכיון
(81,698)										בניכוי חלויות שוטפות
612,768										סך הכל לאחר חלויות שוטפות
95										התאמות למאוחד
612,863										סך הכל

ביאור 15 - מלוות חוץ (במיליוני ₪)

31 בדצמבר		
2016	2017	
63,566	66,806	הנפקות עצמיות (*)
36,142	31,190	מלוות בערבות מדינה זרה
18,165	17,307	איגרות הבונדס
2,826	2,402	מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים
120,699	117,705	סך הכל (כולל ריבית צבורה)
67	(16)	פרמיה וניכיון
(9,684)	(10,774)	בניכוי חלויות שוטפות (**)
111,082	106,915	סך הכל

(*) כולל התחייבויות בגין מלוות שהונפקו על ידי חברת החשמל לישראל בע"מ בסך של כ-19.6 מיליארדי ₪ (כ-23.6 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2016). התחייבויות אלה כוללות יתרת פרמיה וניכיון בגין.

(**) כולל ריבית לשלם בסך של כ-1.1 מיליארד ₪ (כ-0.9 מיליארד ₪ ליום 31 בדצמבר 2016).

א. הרכב והתפלגות מלוות חוץ לפי זמני פירעון

31 בדצמבר 2017								
מלוות/שנת פירעון		2018	2019	2020	2021	2022	2023 ואילך	סך הכל
(1)	הנפקות עצמיות	4,379	8,668	7,963	-	5,201	40,595	66,806
(2)	מלוות בערבות מדינה זרה	2,551	2,380	2,521	2,376	2,150	19,212	31,190
(3)	איגרות הבונדס	3,519	3,948	2,899	1,821	1,724	3,396	17,307
(4)	מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים	325	220	161	146	131	1,419	2,402
	סך הכל (ללא פרמיה וניכיון)	10,774	15,216	13,544	4,343	9,206	64,622	117,705

(1) איגרות חוב שהונפקו בשווקים פיננסיים בחו"ל ללא ערבות ממשלה זרה. כדי להקטין ולגוון את חשיפת החוב הממשלתי לשינויים במטבע חוץ, מתבצעות עסקאות גידור בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים הנקבעת על ידי החשב הכללי. בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בדבר מכשירים פיננסיים, מוצג הנכס שנוצר מעסקאות אלה במסגרת ההשקעות לזמן קצר או ארוך - לפי העניין וההתחייבויות בהתחייבויות אחרות. לפירוט נוסף בדבר הפוזיציות הפתוחות בגין עסקאות אלה והשינויים שחלו בהן במהלך השנה, ראה ביאור 10 - נכסים פיננסיים ואחרים.

(2) איגרות חוב שהונפקו בשוק ההון בארה"ב בערבות ממשלת ארה"ב.

(3) איגרות ושטרות שהונפקו באמצעות ארגון הבונדס - איגרות חוב לא סחירות ולא עבירות המיועדות בעיקר ללקוחות קמעונאיים ואשר שווקו באמצעות ארגוני הבונדס בחו"ל. האיגרות הונפקו בדולר ארה"ב, דולר קנדי, אירו וליש"ט.

ביאור 15 - מלוות חוץ (במיליוני ₪) (המשך)

א. הרכב והתפלגות מלוות חוץ לפי זמני פירעון (המשך)

(4) הלוואות שממשלת ישראל קיבלה ממדינות זרות (בעיקר מארה"ב ומגרמניה), כולל פיקדונות של קרנות דו-לאומיות. ממשלת ישראל ומספר ממשלות זרות הקימו ביחד קרנות דו-לאומיות לצורך קידום אינטרסים משותפים, כגון מחקר חקלאי, מחקר תעשייתי וקידום החינוך. כחלק ממדיניות ההשקעה של קרנות אלה הופקדו כספי הקרנות בפיקדונות נושאי ריבית בחשבון החשב הכללי. להלן מבנה פיקדונות של קרנות דו-לאומיות והרכבן:

31 בדצמבר				
2017		2016 (*)		
שם הקרן	יתרת קרן	ריבית לשלם	סך הכל	סך הכל
BARD	382	6	388	429
BIRD	288	1	289	321
BSF	139	1	140	155
USIEF	17	-	17	19
ישראל - סין	17	-	17	19
סך הכל	843	8	851	943

(*) הוצג מחדש.

ב. ניתוח רגישות - מלוות חוץ

רווח (הפסד) משינוי ב-	1%	שווי במאזן (*)	-1%
שער הדולר	(724)	72,436	724
שער היורו	(237)	23,747	237
סך הכל	(962)	96,183	962

(*) היתרות המאזניות של חלק ממלוות הממשלה ליום 31 בדצמבר 2017, אשר מושפעות משינוי בשערי חליפין של הדולר והיורו, לפני פרמיה וניכיון.

ביאור 15 - מלוות חוץ (במיליוני ₪) (המשך)

ג. פירוט בסיסי הצמדה ותנאי ריבית (יתרת קרן וריבית צבורה)

31 בדצמבר 2017									
ס"ה עובר לטבלה הבאה	דולר ארצות הברית								
	י"ן יפני	ריבית קבועה					ליבור		
		ריבית קבועה	מפל 8%	6-8%	4.8-6%	3-4.8%	0-3%	4.8-6%	3-4.8%
43,981	2,295	7,652	10,019	5,271	14,727	3,495	-	-	522
31,190	-	448	-	14,369	-	16,373	-	-	-
15,863	-	-	-	-	4,880	8,020	-	-	2,963
1,022	-	-	282	-	-	182	17	534	7
92,056	2,295	8,100	10,301	19,640	19,607	28,070	17	534	3,492
31 בדצמבר 2017									
יחידת מטבע אירופית									
לירה שטרלינג									
דולר קנדי									
ס"ה מועבר									
Euribor									
ריבית קבועה									
ריבית קבועה									
ריבית משתנה									
מטבלה קודמת									
סך הכל	3-4.8%	0-3%	0-3%	6-8%	0-3%	3-4.8%	0-3%	0-3%	
66,806	-	-	-	474	-	6,455	15,896	-	43,981
31,190	-	-	-	-	-	-	-	-	31,190
17,307	888	500	2	-	38	-	10	6	15,863
2,402	-	-	-	-	-	666	714	-	1,022
117,705	888	500	2	474	38	7,121	16,620	6	92,056
(10,774)									
(16)									
106,915									

ביאור 15 - מלוות חוץ (במיליוני ₪) (המשך)

ג. פירוט בסיסי הצמדה ותנאי ריבית (יתרת קרן וריבית צבורה) (המשך)

31 בדצמבר 2016		דולר ארצות הברית		ין יפני		סה"כ עובר	
		ליבור		ריבית קבועה		ריבית קבועה	
		0-3%	3-4.8%	4.8-6%	0-3%	3-4.8%	0-3%
		633	-	-	3,877	16,272	17,907
הנפקות עצמיות		50,576	-	964	8,475	2,448	2,448
מלוות בערבות מדינה זרה		36,142	-	-	614	-	-
איגרות הבונדס		16,757	-	-	-	-	-
מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים		1,310	8	313	-	-	-
סך הכל (כולל ריבית צבורה)		104,785	3,764	1,277	9,089	2,448	104,785
31 בדצמבר 2016		יחידת מטבע אירופית		לירה שטרלינג		דולר קנדי	
		Euribor		ריבית קבועה		ריבית קבועה	
		0-3%	0-3%	0-3%	0-3%	0-3%	0-3%
		50,576	6,226	479	-	-	-
הנפקות עצמיות		36,142	-	-	-	-	-
מלוות בערבות מדינה זרה		16,757	15	29	-	479	875
איגרות הבונדס		1,310	817	-	-	-	-
מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים		104,785	7,058	29	479	479	875
סך הכל (כולל ריבית צבורה)							
בניכוי חלויות שוטפות							
פרמיה וניכיון							
סך הכל							

ביאור 16 - זכאים ויתרות זכות (במיליוני ₪)

31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
19,910	16,647	א	מקדמות מלקוחות ומזמיני עבודות
14,386	14,214	ב	זכאים בגין שכר ומשכורת
14,226	12,619	ג	ספקים ונותני שירותים
5,359	5,415	ד	הוצאות לשלם
4,653	4,554	ה	זכאים לגמלאות הביטוח הלאומי
3,574	3,083	ו	פיקדונות דואר ישראל
2,137	1,950	ז	התחייבויות בגין תמיכות
2,036	2,076	ח	זכאים בגין מסים
1,730	1,574	ט	הכנסות מראש
1,903	1,426	י	חלויות שוטפות פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי
988	899	יא	הפרשה לתביעות משפטיות
552	445	יב	פיקדונות בתי משפט
406	407	יג	רשות פלסטינאית
174	151		רשויות מקומיות
6,964	7,285		אחרים
78,998	72,745		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

א. היתרה מייצגת ברובה תקבולים שנתקבלו ממזמיני עבודות בניכוי הוצאות בגין עבודות בביצוע. מרבית היתרה נובעת מהתעשייה האווירית לישראל בע"מ, ממשרד הבינוי והשיכון ומרשות מקרקעי ישראל.

ב. הרכב זכאים בגין שכר ומשכורת

31 בדצמבר		
2017	2016 (*)	
7,665	7,614	הוצאות לשלם בגין שכר
6,573	6,505	הפרשות להטבות עובד לזמן קצר
148	95	אחרות
14,386	14,214	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

ביאור 16 - זכאים ויתרות זכות (במיליוני ₪) (המשך)

- ג. מרבית היתרה נובעת מהתחייבויות פתוחות לספקים של חברת החשמל לישראל בע"מ; התעשייה האווירית לישראל בע"מ; רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ; רכבת ישראל בע"מ; נתיבי ישראל - החברה הלאומית לתשתיות תחבורה בע"מ ומשרד הביטחון.
- ד. הוצאות לשלם בגין טובין ושירותים שהתקבלו בפועל, אולם טרם הוגשה דרישת התשלום בגינם. מרבית היתרה נובעת מהתחייבויות של חברת החשמל לישראל בע"מ, רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ, חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ וכן בגין התחייבויות משרד העלייה והקליטה בעבור שכירת מקבצי דיור ותוכניות תמיכה לעולים חדשים.
- ה. הזכאויות לגמלה למבוטחים מחושבות בעבור תביעות שהוגשו בגין שנת הדוח הכספי והשנים שקדמו לה, אשר טרם שולמו עד ליום 31 בדצמבר 2017. וכן בעבור אומדן תביעות (המבוסס על תחשיב של המוסד לביטוח לאומי) שטרם הוגשו, אולם צפוי שתיווצר בגין זכאות השייכת לתקופת הדוח הכספי.
- ו. פיקדונות לפי דרישה של חברת דואר ישראל בע"מ, מתוכם כ- 2.8 מיליארדי ₪ מהווים פיקדונות הציבור (ליום 31 בדצמבר 2016 כ- 2.7 מיליארדי ₪).
- ז. מרבית היתרה נובעת מהתחייבות משרד החינוך לעובדי הוראה הזכאים בחופשת הקיץ לתשלום משכורתם, בהתאם להיקף משרתם ולתקופת עבודתם במהלך שנת הלימודים.
- ח. היתרה כוללת זכאים בגין החזרי מע"מ, החזרי מס הכנסה יחידים וחברות, מס הכנסה שלילי ומס סולר.
- ט. היתרה כוללת בעיקר תמלוגים מראש של חברות אוטובוסים למשרד התחבורה והבטיחות בדרכים; הכנסות מראש של משרד הבינוי והשיכון ממכירת דירות בדיוור הציבורי; הכנסות מראש של רשות מקרקעי ישראל בגין קדמי מימון; הכנסות מראש של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ בגין דמי חיבור, חלוקה וקיבולת ופרמיות מראש של אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ.
- י. לפירוט נוסף ראה ביאור 11 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי.
- יא. ההפרשה לתביעות משפטיות כוללת בעיקר הפרשה בחברת החשמל לישראל בע"מ, רכבת ישראל בע"מ וחברת נמל אשדוד בע"מ.
- יב. התחייבות בגין פיקדונות בתי משפט נובעת מהפקדת סכומי כסף על ידי בעלי דין, כתנאי להליכים מסוימים בתיקים. לפירוט נוסף ראה סעיף ה' בביאור 21 - התחייבויות אחרות לזמן ארוך.
- יג. התחייבות שוטפת בגין גביית כספי מסים בעבור הרשות הפלסטינאית והעברתם לידיה. הפעילות מתבצעת באמצעות רשות המסים בישראל, הגובה את כספי המסים בעבור הרשות הפלסטינאית (מסי היבוא על טובין המיובאים לשטחי עזה ויריחו, מס הכנסה מעבודתם של תושבי עזה ויריחו שהועסקו כדין בישראל ומס ערך מוסף).

ביאור 17 - התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה (במיליוני ₪)

31 בדצמבר			
2016	2017		
93,037	92,259	א	סיוע לקרנות הפנסיה הוותיקות
16,554	17,198	ב	התחייבות בגין כרית ביטחון לקרנות הפנסיה הגרעוניות
10,920	10,720	ג	סיוע לקרנות הפנסיה המאוזנות
-	3,145	ד	התחייבות בגין כרית ביטחון לקרנות הפנסיה המאוזנות
5,726	6,019	ה	התחייבות בגין אי העלאת גיל פרישה
546	514	ו	התחייבויות מכוח הסכם קואליציוני
126,783	129,855		סך הכל

א. סיוע לקרנות הפנסיה הוותיקות

בסעיף 78 יד. לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח"), נקבע כי הממשלה תסייע לקרנות הפנסיה הוותיקות שמונה להן מנהל מיוחד (להלן: "הקרנות שבהסדר") ובכלל זה לעמיתיהן, באמצעות העברת כספים מתקציב המדינה בסך של 78,300 מיליוני ₪. הסכום האמור יועבר ל- 8 קרנות הפנסיה שהוגדרו כקרנות הגרעוניות ויהיה צמוד למדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, באופן שכל סכום יועבר לקרן שבהסדר כשהוא מעודכן לפי שיעור עליית המדד הידוע, במועד העברת כל סכום, לעומת המדד לחודש ינואר 2003, ובתוספת ריבית צמודה בשיעור של 4% לשנה.

העברת הכספים לכל קרן שבהסדר, במסגרת הסיוע, תיעשה בהתאם להוראות המפקח על הביטוח. בהתאם לאמור, קבע המפקח על הביטוח לוח סילוקין המפרט כללים בדבר העברת כספי הסיוע והכולל לוח תזרים מזומנים. תשלומים בגין הסיוע, בהתאם ללוח הסילוקין, כפופים ליכולתו של משק המדינה.

להלן, יתרת התחייבויות המדינה, בהתאמה לסיוע הישיר ששולם בפועל לקרנות עד לתאריך הדיווח:

31 בדצמבר			
2016	2017		
67,922	67,922		סיוע ישיר במונחי 1 בינואר 2003
(21,848)	(23,527)		סיוע ישיר ששולם משנת 2003 ועד לשנה שקדמה לשנת הדיווח במונחי 2003
(1,679)	(1,702)		סיוע ישיר ששולם בגין בשנה המדווחת במונחי 2003
44,395	42,693		יתרת סיוע במונחי 1 בינואר 2003
48,642	49,566		ריבית והצמדה שנצברו למועד הדיווח
93,037	92,259		יתרת סיוע ישיר לפירעון במונחים שוטפים
37,338	41,649		סיוע ישיר שנפרע עד ליום 31 בדצמבר במונחים שוטפים

ביאור 17 - התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה (במיליוני ₪) (המשך)

ב. התחייבויות בגין כרית ביטחון לקרנות הפנסיה הגרעוניות

ביום 19 במאי 2003 הודיעו הממונה על התקציבים במשרד האוצר והממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון דאז, על דעת שר האוצר דאז, לוועדת הכספים של הכנסת, על החלטה להקצות סך של 7 מיליארדי ₪ לשם מתן כרית ביטחון להקלת התמודדות הקרנות שבהסדר עם תנודתיות בתשואה. על מנת להבטיח שימוש מיטבי בכרית הביטחון האמורה, הוחלט להקים ועדה ציבורית לבחינת אופן השימוש בכרית הביטחון.

ביום 15 בינואר 2014 הגישה הממשלה לכנסת את הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 28) (כרית ביטחון לקרנות פנסיה ותיקות), התשע"ג-2012 (להלן: "הצעת חוק כרית הביטחון"), אשר מתבססת על הצעת חוק שהוגשה בעבר ביום 5 בנובמבר 2012. במסגרת הצעת החוק הוצע לעגן מתן כרית ביטחון לקרנות שבהסדר בהתאם לתנאים ובהיקפים כמפורט בהצעה, כאשר הסכום המרבי שיוקצה לכרית הביטחון יעמוד על 11.32 מיליארדי ₪. סכום זה יעודכן לפי שיעור השינוי שחל במדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן: "המדד"), בין מדד החישוב לעומת מדד חודש דצמבר 2008 ובתוספת ריבית בשיעור של 3.48% לשנה בשל התקופה האמורה.

ביום 3 בפברואר 2014 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת חוק כרית הביטחון. הצעת החוק הועברה לוועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת להכנתה לקריאה שנייה ולקריאה שלישית, וביום 16 בינואר 2017 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את תיקון 33 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), המסדיר את מתן כרית הביטחון לקרנות שבהסדר. לנוכח האמור, נכללת בדוחות הכספיים התחייבות של המדינה בגין כרית הביטחון לקרנות שבהסדר. סכום התחייבות המדינה לקרנות הוערך לפי תקרת הפיצוי כשהיא נושאת ריבית והצמדה והכל כמפורט בחוק.

ג. סיוע לקרנות הפנסיה המאוזנות

ביום 4 באוגוסט 2003 תוקנה תקנה 41 כ. לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 שבמסגרתה נקבע כי כלל קרנות הפנסיה בישראל ישקיעו באג"ח מיועדות מסוג "ערד" בשיעור של 30% מנכסי הקרנות. האמור התבצע כחלק משינוי מדיניות הממשלה להנפקת אג"ח מיועדות לקרנות הפנסיה ובמקביל להסדר ההבראה שיושם לגבי חלק מקרנות הפנסיה הוותיקות ושעוגן בפרק ז'1 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

לנוכח טענותיהן של 10 קרנות הפנסיה שהסדר זה לא חל לגביהן (להלן: "קרנות הפנסיה המאוזנות"), ובהתאם להודעת הממונה על שוק הון מיום 11 בדצמבר 2003, אישר בשנת 2004 שר האוצר דאז, נוהל בעניין סיוע כספי לקרנות הפנסיה המאוזנות (להלן: "נוהל הסיוע"). בהתאם לאמור בנוהל הסיוע תקבל כל קרן ותיקה מאוזנת סיוע כספי מאוצר המדינה בגין כל שנת כספים משנת הכספים 2004 ואילך. הסיוע, ככלל, מבוסס על שיעור של 1.57% (שהינו ההפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על איגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין 4%) על נכסי הקרן שאינם אג"ח "מירון" או "ערד", העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתים.

ד. התחייבויות בגין כרית ביטחון לקרנות הפנסיה המאוזנות

ביום 16 בינואר 2017 עבר בקריאה שלישית בכנסת תיקון 33 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח). התיקון מעניק סיוע ממשלתי לקרנות פנסיה ותיקות שאינן בהסדר באמצעות העמדת כרית ביטחון, כדי למתן את השפעת השינויים בעקום הריבית על זכויותיהם של העמיתים בקרנות האמורות, בכפוף לעריכת שינויים בזכויות ובחובות של העמיתים בהן.

הסכום המרבי של כרית הביטחון לקרנות הוותיקות שאינן בהסדר יהיה 2.5 מיליארד ₪, בתוספת שיעור שינוי המדד לעומת מדד חודש דצמבר 2011, תוספת ריבית בשיעור של 3.48% לשנה ובניכוי סך הסכומים שהועברו לקרנות מתוך כרית הביטחון.

ביאור 17 - התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה (במיליוני ₪) (המשך)

ה. התחייבות בגין אי העלאת גיל פרישה

31 בדצמבר			
2016	2017		
5,607	5,913	(1)	סיוע לקרנות מכוח חוק הפיקוח
119	106	(2)	התחייבות למימון פרישה מוקדמת
5,726	6,019		סך הכל

(1) סיוע לקרנות מכוח חוק הפיקוח

בהתאם לסעיף 78(ב)(8) לחוק הפיקוח, כל עוד לא הועלה גיל הפרישה לגיל 67 לגבר ולאשה, יכולה ההפרש על ידי הגדלת הסיוע הממשלתי מעבר לסכום האמור בסעיף א' לעיל (סיוע לקרנות הפנסיה הוותיקות).

היתרות המוצגות לשנים 2016 ו-2017 מתבססות על הערכות מעודכנות של הקרנות שבהסדר, כפי שמפורסמות בדוחות הכספיים המבוקרים שלהן ליום 31 בדצמבר 2017. שיטת חישוב הערך הנוכחי של הסיוע הממשלתי האמור היא בהתאם להפרש בין הערכות אלה:

1. הערכה של סך התחייבויות הפנסיוניות של הקרן שבהסדר כפי שיהיו אם יועלה גיל הפרישה לגיל 67 לגבר ולאשה (גיל פרישה מעודכן כפי שהוצע בחלק ב' לתוספת של הצעת חוק גיל פרישה), לבין;
2. הערכה של סך התחייבויות הפנסיוניות של הקרן שבהסדר כשגיל הפרישה הוא גיל 67 לגבר שנולד בחודש מאי 1942 ואילך וגיל 64 לאשה שנולדה בחודש מאי 1953 ואילך.

לעניין זה, "התחייבויות פנסיוניות" - התחייבויות צבורות והתחייבויות פנסיוניות בשל זכויות הצפויות להיצבר בקרן, בניכוי דמי גמולים עתידיים.

(2) התחייבות למימון פרישה מוקדמת

בהתאם להחלטת ועדה ציבורית בראשות נשיא בית הדין הארצי בדימוס השופט גולדברג ז"ל ולהסכם בין משרד האוצר ללשכת התיאום של הארגונים הכלכליים משנת 2004, נקבע כי הממשלה תממן את העלות הנוספת הכרוכה בהפיכת פורשים מוקדמים לפנסיונרים בקרן פנסיה שבה הם מבוטחים, בהגיעם לגיל 65 לגבר ו-60 לאשה. לפי כך יהיו זכאים לקבל מקרן הפנסיה, ממועד הגיעם לגיל האמור ואילך, את הפנסיה שנצברה לזכותם באותה קרן, ולה היו זכאים באותו גיל אלמלא נחקק חוק גיל פרישה, התשס"ד-2004. לעניין זה "פורשים מוקדמים" - עובדים שפרשו לפרישה מוקדמת עד ליום 31 בדצמבר 2003, אשר הינם עמיתים בקרן ותיקה גירעונית ואשר מעבידם מממן את עלות הפרישה המוקדמת באופן שוטף.

ערך יתרת ההתחייבות חושב בעבור הפורשים העתידיים בהתבסס על אומדן תשלום לפורש.

ו. התחייבויות לתשלום מכוח הסכם קואליציוני

בסיכום הדברים בין שר האוצר לבין יו"ר הסתדרות הכללית החדשה, מיום 5 בינואר 2004, הוסכם כי עמיתים הנמנים על הקבוצות כאמור בסיכום הדברים (פורשים בתקופה שבין 20 למרס 1996 ל-30 בספטמבר 2003) יהיו זכאים לתוספת לקצבה בשל הפרש שבין הקצבה המחושבת לפי שיטת ממוצע היחסים של השכר לבין קצבה המחושבת לפי שיטת "השנים האחרונות", אשר תחושב בהתאם לאמור בסיכום הדברים. בהתאם לסיכומים קואליציוניים משנת 2007 והסכם בין משרד האוצר למשרד לענייני גמלאים מיום 20 בינואר 2008, זכאי גם מי שפרש מקרן פנסיה ותיקה בשיטת ממוצעים, בתקופה שמיום 1 בינואר 1987 ליום 19 במרס 1996, למלוא התוספת בהתאם לחישוב כאמור. הסכומים ששולמו לקרנות הפנסיה בהתאם לאמור לעיל בשנת הכספים 2017 מסתכמים לסך של 52 מיליוני ₪ (56 מיליוני ₪ בשנת 2016). הסכום המוצג לעיל הינו אומדן מעודכן של הקרנות שבהסדר בדבר כל ההתחייבויות האקטואריות המפורטות בסעיף זה.

ביאור 18 - התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪)

31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
688,071	666,715	א	התחייבויות בגין פנסיה תקציבית, נטו
14,860	15,036	ב	התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד, נטו
13,431	12,782	ג	התחייבויות בגין הטבות אחרות לזמן ארוך
716,362	694,533		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

א. התחייבות בגין פנסיה תקציבית, נטו

האוכלוסייה שבעבורה נערך חישוב ההתחייבות לפנסיה תקציבית מפורטת בטבלה שלהלן:

31 בדצמבר				
מספר זכאים		חבות במיליוני ₪		
2017	2016 (*)	2017	2016	
				גמלאים מקבלי קצבה
(**)	(**)	210,958	200,434	מערכת הביטחון
56,035	57,844	88,726	83,381	גמלאי הוראה
21,508	21,849	61,015	57,594	שוטרים וסוהרים
43,897	45,788	59,224	56,958	גמלאי מדינה
14,841	14,928	6,936	6,751	התחייבויות אחרות (***)
1,678	1,847	2,940	2,476	ביטוח לאומי
		429,799	407,594	
				עובדים פעילים
46,783	44,408	89,584	87,408	עובדי הוראה
(**)	(**)	72,719	74,965	מערכת הביטחון
16,206	15,493	49,429	50,853	שוטרים וסוהרים
23,323	22,082	42,863	42,050	עובדי מדינה
1,654	1,470	3,269	3,369	ביטוח לאומי
		257,864	258,645	
		408	476	אחרים
		688,071	666,715	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

(**) נתון מסווג.

(***) אוכלוסיות שלגביהן קיימות התחייבויות בגין המרכיבים הבאים: הקפאת זכויות, רציפות זכויות ופנסיה מוקדמת.

יתרת ההתחייבויות בגין פנסיה תקציבית המוצגת בדוח על המצב הכספי משקפת את החבות הקיימת כלפי העובדים והגמלאים הזכאים, נכון למועד הדוחות הכספיים. חישוב יתרת ההתחייבויות שנצברה התבסס על הוותק הפנסיוני שנצבר לעובד עד מועד הדיווח, יחסית לאומדן הוותק הפנסיוני המקסימלי הצפוי בהתאם לקבוע בחקיקה ובכפוף להנחות אקטואריות.

יתרת ההתחייבויות, כאמור, אינה כוללת את החבות העתידית שתיווצר בגין עובדים פעילים במהלך שנות עבודתם הצפויות. בהתחשב בחבות עתידית זו, החבות המלאה ליום 31 בדצמבר 2017, מוערכת בכ- 754 מיליארדי ₪.

ביאור 18 - התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪) (המשך)

(1) ההתחייבויות כוללות את ההתחייבויות האלה:

(א) התחייבויות לפי חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970 (להלן: "חוק הגמלאות"), מחושבות בהתבסס על הנתונים, השיטה וההנחות כמתואר בסעיף 2 להלן (בסיסים לעריכת נתונים). ההתחייבויות שחושבו הן בגין הקבוצות האלה:

1) התחייבויות לקצבה עתידית בגין עובדים פעילים וכן התחייבות לקצבת שאירים וקצבה בשל מצב בריאות לקוי לאותם עובדים.

2) התחייבויות לקצבה עתידית בגין עובדים אשר פרשו לגמלאות כתוצאה ממצב בריאות לקוי וכן התחייבויות לקצבת שאירים לאותם עובדים.

3) התחייבויות לקצבה בגין גמלאים אשר זכאים לקצבת פרישה לפי חוק הגמלאות, ופרשו מעבודתם עד ליום 31 בדצמבר 2017, וכן התחייבויות לקצבת שאירים של גמלאים כאמור.

4) התחייבויות לקצבאות שאירים בגין עובדים או גמלאים שנפטרו עד ליום 31 בדצמבר 2017.

5) התחייבויות להשתתפות בתשלום קצבה של גמלאים שהיו עובדי מדינה, שעברו להיות מבוטחים בקרן פנסיה ותיקה או עברו למעביד אחר בפנסיה תקציבית, ואשר חל לגביהם הסכם רציפות (להלן: "גמלאי ברציפות זכויות").

(ב) התחייבויות לפי חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה-1985 (להלן: "חוק שירות הקבע") בגין חיילי שירות קבע, מחושבות בהתבסס על הנתונים, השיטה וההנחות כמבואר בסעיף 2 להלן (בסיסים לעריכת נתונים) ולפי הקבוצות המנויות בפסקה א', בשינויים המתחייבים.

(ג) התחייבויות לפי חוק גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, התשכ"ט-1969, בגין נושאי משרה שהחוק חל לגביהם, מחושבות בהתבסס על הנתונים, השיטה וההנחות כמבואר בסעיף 2 להלן (בסיסים לעריכת נתונים) ולפי הקבוצות המנויות בפסקה א', בשינויים המתחייבים.

(ד) התחייבויות מכוח הסכמי שכר מהשנים 1988 ו-1993 בין המדינה, המרכז לשלטון מקומי וארגוני המורים, שבהם נקבעו מסלולי פרישה מוקדמת לעובדי הוראה שהינם עובדי בעלויות שונות (שלטון מקומי, גופים מוכרים במערכת החינוך וכד'). בשל הקושי להעריך את כמות הזכאים בגין העובדים הפעילים, חושבה הפרשה בגין גמלאים מקבלי קצבה בלבד.

(2) בסיסים לעריכת נתונים

(א) נתונים

1) נתוני שכר ופנסיה - נתוני השכר והפנסיה אשר שימשו להערכת ההתחייבויות לעובדים ולגמלאים הם בעיקר נתוני המשכורות והקצבאות של חודש דצמבר 2017 בתוספת החלק היחסי של התשלומים השנתיים המגיעים לעובד (כגון ביגוד והבראה).

2) עובדים בחופשה ללא תשלום (להלן: "חל"ת") - עובדים שנכללו בדיווח ליום 31 בדצמבר 2017 כשוהים בחל"ת נכללו באוכלוסיית הפעילים, וההתייחסות אליהם היא כאל עובדים פעילים רגילים, תוך התחשבות בתקופות שאינן מקנות זכויות פנסיוניות ובתקופות זכאות עקב רכישה של זכויות פנסיוניות.

ביאור 18 - התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪) (המשך)

(3) הקפאת זכויות⁷ והסכמי רציפות⁸ - חישוב המחויבות לשנת 2017 עבור הקפאת זכויות נערך על בסיס רשימה מקובצת של עובדים שהקפאו זכויות, אשר התקבלה ממנהלת הגמלאות במשרד האוצר. הרשימה האמורה אינה שלמה עקב מחסור בנתונים זמינים, וייתכן שהקפאת זכויות לא קיבלה ביטוי מדויק בהערכת התחייבויות הממשלה לקצבה. חישוב המחויבות לשנת 2017 עבור רציפות זכויות נערך בהתאם לרשימה של גמלאים שהתקבלה ממנהלת הגמלאות במשרד האוצר.

(4) חקיקה בנושא ניכוי תשלומים משכרו של עובד וגיל הפרישה - בפרק ט"ז בחוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2015 ו-2016, התשס"ג – 2003), נקבע כי מעביד (ובכלל זה: המדינה), אשר הסדר הפנסיה החל לגבי עובדיו או חלק מהם הוא תשלום קצבה מאוצר המדינה, ינכה תשלומים מעובד בהסדר פנסיה תקציבית. הניכוי יהיה בשיעור של 2% מהמשכורת הקובעת שלפיה הייתה משולמת לו קצבה, אילו היה יוצא לקצבה באותו מועד.

(5) חקיקה בנושא הפרישה - בחוק גיל פרישה התשס"ד-2004, נקבע כי גיל פרישת חובה יועלה בהדרגה לגיל 67 לגבר ולאישה. בהתאם לזאת, תוקן חוק הגמלאות, כך שגיל פרישת חובה לעובד מדינה שונה בהתאם לאמור. נוסף על כך, הועלה בהדרגה גיל זכאות לקצבת פרישה למי שפוטר לאחר עשר שנות שירות (כאמור בסעיף 15(4) לחוק הגמלאות) מגיל 40 לגיל 42, גיל הפרישה של שוטר וסוהר מגיל 55 לגיל 57, וגיל פרישה של גננת מגיל 57 לגיל 59. בהתאם להסכם "עקרונות הסיכום התקציבי לתקציב הביטחון לשנים 2015-2020" עודכן חוק שירות הקבע בצבא ההגנה לישראל (גימלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה – 1985 כך שמועד הפרישה הממוצע לקצבה לקצינים יעמוד על גיל 43 ולגנדים על גיל 53.

(6) ביום 6 באוגוסט 2014 פורסם חוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד-2014. חוק זה כלל, בין השאר, תיקון לחוק שירות המדינה (גימלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970, וחוק שירות הקבע בצבא ההגנה לישראל (גימלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה-1985, וכן חל לגבי הסדרי פנסיה תקציבית אחרים המשולמים מאוצר המדינה. התיקונים האמורים כוללים הוראות שונות בעניין הסדרת אופן תשלום חלק מקצבה של זכאי לקצבה לפי החוקים האמורים לבן זוגו לשעבר. כמו כן החוק כולל הכרה בבן זוג לשעבר של עובד או גימלאי כשאייר במקרה של פטירה של העובד או הגימלאי, בכפוף להתקיימות תנאים מסוימים.

(ב) שיטה

(1) ההערכות נעשו לפי שווי הוגן ובשיטת Projected unit credit.

(2) ריבית ההיוון - לצורך ביצוע ההיוון, נלקח וקטור ריביות של איגרות תלוש אפס (Zero Coupon) אשר חושב על ידי החברה המצטטת ליום 31 בדצמבר 2017. הקטנה של 0.01% בווקטור ריביות ההיוון תגדיל את הערך הנוכחי של ההתחייבות לפנסיה (לא כולל פיצויי פטורים) בכ- 0.12% ותסתכם לסך של כ- 0.88 מיליארד ₪. בשנת 2017, וקטור איגרות חוב ממשלתיות תלוש אפס ירד במעט לעומת שנת 2016.

(3) לוחות חיים וגריעה - לצורך חישוב החבות לשנת 2017, נערך החישוב בהתאם ללוחות מעודכנים לפי חוזר אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון שמספרו 1-3-2013 "דרך חישוב המאזן האקטוארי ומקדמי התקנון של קרן הפנסיה". הלוחות המעודכנים כאמור קודמו לשנת 2017 לפי נוסחת קצב הירידה בשיעורי התמותה לאחר יום 31 בדצמבר 2008 המפורסמת בחוזר כאמור. כמו כן, ללוחות אלה נוסף גורם שיפור תמותה עתידי המשתנה לפי גיל ומין.

⁷ **הקפאת זכויות** - עובדים שחוק הגמלאות חל עליהם שעבדו בשירות המדינה מעל 10 שנים והפסיקו את עבודתם בשירות המדינה, יהיו זכאים, ככלל, לפנסיה תקציבית בהגיעם לגיל הפרישה בהתאם למספר שנות עבודתם והשכר הקובע למועד הפסקת העבודה. האמור לא יחול לגבי מי שקיבל פיצויים עקב הפסקת שירותו או לגבי מי שחל לגבי הסכם רציפות. הסדר דומה חל גם לגבי חייל שחל עליו חוק שירות הקבע.

⁸ **הסכמי רציפות** - עובדים שעברו משירות המדינה לגופים עימם יש למדינה הסכמי רציפות (דהיינו: עיריות, קרנות פנסיה ותיקנות וכו') וביקשו להחיל לגביהם את ההסכם האמור, תשולם להם פנסיה לפי השכר הקובע בגוף אליו עברו ולפי תקופת שירותם בשירות המדינה (ובלבד שהשכר הקובע לא יעלה על השכר הקובע לפי הדרגה המקסימאלית בסולם הדרוג של העובד בשירות המדינה).

ביאור 18 - התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪) (המשך)

(ג) הנחות היסוד

ההנחות האקטואריות העיקריות אשר היוו בסיס לחישוב ההתחייבות לפנסיה תקציבית הן אלה:

1) כללי - החישוב נערך בהנחה שהעובדים ימשיכו בעבודתם עד למועד פרישתם לפי ניסיון העבר. חישוב ההתחייבויות נערך על פי הוותק הפנסיוני שצבר הזכאי עד למועד הדוחות הכספיים ולפי שכר עתידי צפוי, ובהנחה שהעובד יפרוש לפנסיה זקנה במועד שבו יתמלאו תנאי זכאותו על בסיס שיעורים של פרישות מוקדמות לפנסיה לפי גיל ומין.

2) נתוני שכר ועובדים - קצב גידול השכר העתידי נקבע בהתאם לגיל העובד, מינו ותנאי העסקתו.

• שיעורי הגידול בשכר האישי - חישוב החבות האקטוארית מתבסס על מחקרים שנעשו ואשר נבחנו בהם נתוני שכר פנסיוני של קבוצות עובדים מהשנים המפורטות להלן:

- 2016-2011 עובדי מדינה, שוטרים וסוהרים;

- 2004-2001 משרתי צבא קבע;

- 2007-1996 לגבי מורים.

• מנגנון עדכון המשכורת הקובעת לגמלה - בעבור רוב הגמלאים, המשכורת הקובעת מעודכנת אחת לשנה, בהתאם לשיעור עליית המדד.

3) פרישות מוקדמות - שיעורי פרישות מוקדמות לצורך החישוב האקטוארי מתבססים על נתוני מחקר בגין שנים 2011-2006, והמשתנים לפי סוג אוכלוסייה, מין וגיל.

4) שיעורי העזיבה - יציאת עובדים תוך ויתור על זכויות הקצבה בתמורה לסכום פיצוי חד-פעמי. בחישוב ליום 31 בדצמבר 2017 הובאו בחשבון שיעורי עזיבה לאוכלוסיית הפעילים. החישוב מבוסס על מחקר שנעשה לגבי כלל עובדי המדינה. החישוב של שיעורי עזיבות לאוכלוסיית הפעילים מבין משרתי צבא קבע, מבוסס על מחקר שבוצע על ידי משרד הביטחון.

3) ההתחייבות האקטוארית מהווה אומדן המתבסס על שיטה, נתונים והנחות כאמור. ההתחייבויות המדויקות של הממשלה לקצבה ייוודעו רק במועד פטירת העובד והגמלאי ושאריתם אשר יהיו המבוטחים האחרונים. עד לאותו מועד, ניתן רק להעריך את ההתחייבויות באמצעות הנחות יסוד באשר לאירועים עתידיים שאינם ודאיים והמשפיעים על רמת הקצבאות שישולמו, מועד תחילת התשלום של כל קצבה עתידית ואורך תקופת התשלום של כל קצבה. הנחות אלה נבחנות מעת לעת ומעודכנות על בסיס נתונים ומחקרים עדכניים.

החבות האמורה אינה כוללת את החבויות האלה:

(א) פנסיית גישור בצה"ל - עד מועד פרסום הדוח הכספי, טרם נקבעו תקנות לחישוב פנסיית הגישור של משרתי הקבע בפנסיה צוברת, לרבות הכלל כי קצבת פנסיית הגישור לא תעלה על קצבת הפנסיה התקציבית הרעיונית של משרת הקבע, וזאת כחלק מיישום עקרונות הסיכום התקציבי לתקציב הביטחון לשנים 2015-2020. כמו כן, לא קיימת תמימות דעים לגבי יישום מודל הקבע החדש ששינה את גיל הפרישה וישנה את אופן ניהול כ"א והשכר בצבא, שינויים שישפיעו מהותית על עלויות פנסיית הגישור. לאחר שייקבעו התקנות ותאומת היתכנות יישום מודל הקבע החדש ע"י משרד האוצר, אפשר יהיה לבצע הנחות לצורך הערכה ראשונית של החבות בגין פנסיית הגישור של משרתי הקבע.

(ב) פנסיית גישור לעובדים נוספים בגופי ביטחון אחרים - התחייבויות לתשלום פנסיית גישור לעובדים המבוטחים בפנסיה צוברת בתקופת הפרישה המוקדמת ועד ההגעה לגיל הפרישה הקבוע בחוק. טרם הוסדרו התקנות ליישום פנסיית הגישור לגופים אלה, כפי שנקבע בהסכמות.

(ג) היוון עתידי אפשרי - קבלת חלק מהקצבה במועד הפרישה כסכום הוני.

לאור האמור לעיל, חישוב החבות בגין הפנסיה התקציבית במערכת הביטחון הינה חלקית ואינה מייצגת את מלוא החבות.

ביאור 18 - התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪) (המשך)

ב. התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד, נטו

בהתאם לחוקי העבודה וההסכמים הקיימים, מכוסות רוב התחייבויות הממשלה בגין פיצויי פיטורים על ידי הפקדות שוטפות לקופות הגמל (כהגדרתן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, הכוללות קרנות פנסיה, קופות גמל לקצבה שהן קופות ביטוח, קופות גמל לא משלמות לקצבה וקופות גמל אישיות לפיצויים (להלן ביחד: "קופות גמל"), בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963. סכומי הצבירה בקופות הגמל הינם על שם העובד. קופות הגמל מקבלות על עצמן את חבות הממשלה הנובעת מהסכמי העבודה ומשחררות את הממשלה מתשלומים נוספים. יתרת ההתחייבות הכלולה בדוחות הכספיים הוערכה, כאמור, באופן שמרני כך שכל העובדים יהיו זכאים להשלמת פיצויי פיטורים.

התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד, כוללות התחייבות להשלמת פיצויי פיטורים בשיעור 2.33% מהשכר החודשי לכל שנת עבודה בעבור כל העובדים שאינם בפנסיה תקציבית, למעט אזרחים עובדי צה"ל דור א' (אלה שנקלטו לפני ספטמבר 2007), שבעבורם חושבה התחייבות לפיצויים בשיעור של 8.33% לכל תקופת העבודה. חישוב ההתחייבות האמורה נעשה מטעמי שמרנות, שכן קיימות נסיבות של סיום עבודה אשר אינן מחייבות בהשלמה כאמור.

ייתכן כי ישנם עובדים אשר אינם בתחולת סעיף 14 לחוק, אולם סביר כי מדובר במספר שאינו מהותי ולפיכך לא בוצעה הערכה של סכומים אשר הופקדו בקופות הגמל ואשר אמורים להקטין את ההתחייבות בגינם.

יצוין כי ההתחייבות עשויה לכלול מרכיבים שונים נוספים בגין סיום יחסי עובד מעביד, זאת מפאת חוסר האחידות בסיווג הנתונים בהתאם לדיווחים שהתקבלו בגין חברות ממשלתיות.

ג. התחייבות בגין הטבות אחרות לזמן ארוך

31 בדצמבר		
2016 (*)	2017	
4,665	5,129	משרד החינוך
1,307	1,370	משטרת ישראל
1,174	1,277	מערכת הביטחון
1,042	1,085	תעשייה אווירית
857	880	משרד הבריאות ובתי החולים הממשלתיים
167	182	הנהלת בתי משפט
3,570	3,508	אחרים
12,782	13,431	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

התחייבויות בגין הטבות אחרות לזמן ארוך כוללות הפרשות בגין חופשה, מחלה והתחייבויות אחרות לזמן ארוך. יתרת התחייבויות אלה לזמן קצר מוצגות במסגרת ביאור 16 - זכאים ויתרות זכות.

התחייבויות בגין הטבות אחרות לזמן ארוך כוללות נתונים שדווחו על ידי חלק ממשדרי הממשלה, בעיקר בגין הפרשה לפדיון ימי מחלה. בשלב זה, לא קיים מערך מידע אמין לניהול נתוני הטבות אחרות לזמן ארוך, בחלק ממשדרי הממשלה לא קיימים נתונים זמינים, כנדרש על פי כללי חשבוונאות מקובלים.

ביאור 19 - עתודות בגין אירועי ביטוח (במיליוני ₪)

31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
		א	קרנות מוסד לביטוח לאומי
406,225	405,987		זקנה ושאיירים
154,855	200,506		נכות כללית
51,454	55,182		נפגעי עבודה
30,639	37,201		סיעוד
643,173	698,876		
		ב	קרנות אחרות
231	224		התחייבויות בגין חוזי ביטוח
6,711	6,096		עתודות ביטוח אחרות
6,942	6,320		
650,115	705,196		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

א. קרנות מוסד לביטוח לאומי

(1) קרנות המוסד לביטוח לאומי (להלן: "הקרנות") הן אומדני התחייבויות של ענפי הביטוח בסוף שנת הדיווח כלפי אלה מהמבוטחים או תלויים, שלגביהם נוצרה עד למועד הדוח הכספי עילה לזכאות. זאת בין שכבר אושרה זכאותם ובין שעדיין לא אושרה, ואף אם טרם הוגשה בקשה לגמלה.

(2) הקרנות אינן כוללות התחייבויות הנובעות מהגמלאות אשר המוסד לביטוח לאומי (להלן: "המוסד") יהיה חייב לשלם למבוטחים שב"תהליך הרכישה" של הגמלאות. מצד שני, הדוח על המצב הכספי אינו כולל בצד הנכסים את ההכנסות מדמי ביטוח אשר המבוטחים יהיו חייבים לשלם בעד השנים שלאחר מועד הדוח הכספי.

(3) הקרנות מתייחסות לענפים המוגדרים על ידי המוסד כענפים ארוכי מועד. ביטוח לאומי אינו מחשב קרן בענף ילדים. כמו כן, ביטוח לאומי אינו נוהג לחשב קרנות בענפים שהוגדרו על ידו כקצרי מועד.

(4) הקרנות נקבעו על בסיס הערכה אקטוארית ומחושבות בהתבסס על הנתונים, השיטה וההנחות כמתואר להלן:

(א) בסיסים לעריכת הנתונים

- כללי - החישובים נעשו, בענפים מסוימים, על נתונים פרטניים (SERIATIM) בעבור כל מבוטח, ובענפים אחרים על נתונים מקובצים.
- נערך חישוב לגבי מבוטחים שזכאים לקצבה לתאריך הדוחות הכספיים, אף אם טרם הגישו בקשה לקצבה (I.B.N.R - Incurred but not reported).
- החישוב נערך על פי סכום הזכאות העומד לזכות המבוטח במועד הדיווח, תוך התאמה לשינוי בסכום הקצבה המעודכן נכון למועד החישוב.

(ב) השיטה

הקרנות חושבו לפי שיטת השווי ההוגן.

ביאור 19 - עתודות בגין אירועי ביטוח (במיליוני ₪) (המשך)

(ג) ההנחות האקטואריות העיקריות אשר היוו את הבסיס לחישוב הקרנות

- ריבית ההיוון – שיעורי הריבית שבהם נעשה שימוש בחישוב הערך הנוכחי של ההתחייבויות הינם וקטור ריבית של איגרות תלוש אפס (Zero Coupon).

- לוחות החיים והתמותה ששימשו בבסיס החישוב הם כדלקמן:

(1) בענף זקנה ושאיירים ובתת-ענף תלויים של ענף נפגעי עבודה – נעשה לראשונה בשנת הדוח שימוש בשיעורי התמותה שהיוו את הבסיס ל"חלופה הבינונית" בפרסום הלמ"ס, "תחזית אוכלוסיית ישראל עד שנת 2065", מחודש מאי 2017. שיעורי תמותה אלה כוללים שיפורים עתידיים בתוחלת החיים. בשנת 2016 נעשה לצורך חישוב של קרנות הביטוח בענפים אלה שימוש בשיעורי תמותה, ששימשו לדין וחשבון האקטוארי המלא ליום 31 בדצמבר 2013 (להלן: "הדוח האקטוארי המלא") שפרסם המוסד בינואר 2017 והיוו את הבסיס לתחזית הבינונית בפרסום הלמ"ס "תחזיות אוכלוסייה לישראל לטווח ארוך: 2009-2059".

(2) בענף נפגעי עבודה (פרט לתת-ענף תלויים) – נתוני התמותה לאוכלוסייה הכללית הינם על פי לוחות גריעה ששימשו לדוח האקטוארי המלא.

(3) בענף נכות כללית – נעשה שימוש בטבלת תמותה של מקבלי קצבת נכות כללית, המבוססת על מחקר עדכני שנערך בלשכת אקטואר המוסד בשנת 2011. קרן הביטוח בענף נכות כללית חושבה לפי החקיקה החדשה בגין קצבאות נכים שנכנסה לתוקף ביום 1 במרס 2018. החקיקה הגדילה את קצבאות נכות כללית בצורה מהותית, והביאה לגידול בקרן הביטוח בסך של כ- 35 מיליארד ₪ (כ-23% ביחס לקרן ההתחלתית). עיקר השפעות החקיקה הינו תוספת עתידית לקצבה, כך שהקצבה החודשית המלאה לא תפחת מ-3,700 ₪ לחודש, לאחר פעימה עתידית שתיכנס לתוקף לא יאוחר מיום 1 בינואר 2022.

(4) בענף סיעוד – נתוני התמותה הינם על פי לוחות גריעה ששימשו לדוח האקטוארי המלא.

(ד) תוספת וותק בענף זקנה ושאיירים

בחוק ההסדרים לשנים 2017 ו-2018 נערך שינוי בשיטת חישוב תוספת הוותק בקצבאות זקנה ושאיירים, כך שחישוב הוותק ייעשה החל משנת הביטוח הראשונה. השינוי הוחל בארבע פעימות בין השנים 2017 עד 2020. על פי חוק ההסדרים לשנת 2019 תוקן החוק כך שיוקדמו שתי הפעימות שנותרו מהשנים 2019-2020 לשנים 2018-2019.

המוסד לביטוח לאומי מבצע תשלומי גמלאות שאינן נכללות בחוק הביטוח הלאומי. תשלומים אלה מבוצעים בהתאם לסעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי ומכוח הסכמים עם המדינה, וממומנים על ידי משרד האוצר ומשרד הביטחון.

ביאור 19 - עתודות בגין אירועי ביטוח (במיליוני ₪) (המשך)

ב. קרנות אחרות

הקרנות האחרות כוללות התחייבויות בגין חוזי ביטוח ועתודות אחרות, ומנוהלות על ידי חברות ממשלתיות וקרנות פנימיות.

(1) הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים

קרנית – הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים, הינה תאגיד ציבורי שהוקם מכוח חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975. קרנית עוסקת בנזקי גוף בלבד, ומפצה נפגעי תאונות דרכים שאין בידם לתבוע מבטח היכול לפצותם, במקרים המנויים בחוק. היתרה כוללת הפרשה שנרשמה בקרנית בסך של כ- 5,218 מיליוני ₪.

(2) הקרן הפנימית לביטוחי הממשלה

הקרנות האחרות כוללות חבות אקטוארית לכיסוי נזקי רכוש ונזקי ביטוח נוספים במשרדי הממשלה, ומנוהלות על ידי הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה. לפירוט נוסף ראה ביאור 33 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות.

(3) קרנות של חברות ביטוח ממשלתיות

הקרנות כוללות בעיקר את קנט - קרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בע"מ ואת אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ (להלן: "אשרא"). קרנות ביטוח של חברות ביטוח ממשלתיות חושבו בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984, על תיקוניהן. בענף ביטוח סיכוני סחר חוץ לא נדרשת, על פי הנחיות המפקח על הביטוח, הערכה אקטוארית, והתביעות התלויות כוללות תביעות תלויות ידועות, הכוללות הפרשה מתאימה לסילוק והוצאות הטיפול עד לסוף התקופה ואשר טרם שולמו למועד הדיווח. כן הן כוללות תוספת לתביעות תלויות המחושבות לפי שיטת עודף הכנסות על הוצאות.

(4) ביטוחי סחר חוץ

אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ (להלן: "אשרא") הינה חברה ישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ הנמצאת בבעלות ממשלתית מלאה ומטרתה לסייע ליצואנים הישראליים, תוך מתן ביטוחי אשראי והשקעות בעסקאות יצוא לטווח בינוני וארוך. עתודות בגין ביטוחי סחר חוץ שהוכרו בדוחות הכספיים, חושבו בהתאם לחשיפה של הממשלה בגין התביעות התלויות הקיימות כנגד אשרא למועד הדיווח, וזאת מכוח הסכמי הערבות שנחתמו בין הממשלה לאשרא, לפירוט נוסף ראה ביאור 22 - ערבויות המדינה.

ביאור 20 - הפרשה לתביעות משפטיות (במיליוני ₪)

המדינה מהווה צד בתביעות אזרחיות שונות המוגשות נגדה, אשר בחלקן היא עשויה להיות מחויבת בפיצוי כספי. ההליך השיפוטי נמשך בדרך כלל על פני מספר תקופות חשבונאיות, כאשר לאורך התקופה, אומדן הסכום שבו תחויב המדינה יכול להשתנות. הנהלות הגופים הממשלתיים ויועציהם המשפטיים העריכו כי צפוי שחלק מתביעות אלה יגרמו למחויבות בישויות הממשלתיות השונות וכי קיים אומדן מהימן של סכום המחויבות. לפירוט נוסף ראה ביאור 23 - התחייבויות תלויות. להלן יתרות ההפרשה בגין תביעות משפטיות, על פי נושאי התביעות:

31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
5,852	5,640	א	דיני נזיקין
199	241		הפרות חוזיות
138	65		דיני עבודה
1,613	1,780	ב	אחר
7,802	7,726		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

א. היתרה כוללת הפרשה המבוססת ברובה על עבודה אקטוארית בסך של כ- 3,685 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2016 כ- 3,635 מיליוני ₪) בענף אחריות מקצועית ברפואה, במוסדות רפואיים ממשלתיים ובלשכות הבריאות המחוזיות, המנוהל על ידי הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה.

ב. היתרה כוללת הפרשות שונות שנרשמו בישויות מאוחדות, בעיקר ברשות שדות התעופה בישראל בסך של כ- 1,098 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2016 כ- 1,099 מיליוני ₪) ובמשרד הבינוי והשיכון בסך של כ- 233 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2016 כ- 340 מיליוני ₪).

יש לציין כי נוסף על האמור לעיל, קיימות מספר רב של תביעות משפטיות נגד הישויות הממשלתיות. חלק מתביעות אלה אינן מתועדות בישויות הממשלתיות, ובחלקן סכום החשיפה אינו ניתן להערכה באופן מהימן. התוצאות הסופיות בגין חלק מתביעות אלה עשויות להשפיע על מצבן הכספי של הישויות הממשלתיות השונות או על תוצאות פעולתן. תשתית הנתונים ועריכת האומדנים לחשיפה, התבססו, בין היתר, על מקורות מידע חסרים. תביעות משפטיות, המתנהלות בפרקליטות המדינה, מנוהלות במערכת מידע שהטמעתה טרם הסתיימה לצורכי החישוב החשבונאי. כמו כן, בחלק מהישויות הממשלתיות לא קיימת תשתית נאותה לניהול ומעקב אחר התביעות.

ביאור 21 - התחייבויות אחרות לזמן ארוך (במיליוני ₪)

31 בדצמבר			
2016	2017		
5,674	4,763	א	פיקדונות מיועדים וערבונו
6,388	3,986	ב	התחייבויות פיקוח
1,573	1,822		פיקדונות בגין קרנות
719	1,405		התחייבויות בגין רכוש קבוע
1,100	750	ג	התחייבויות בגין חיסכון ארוך טווח בענף הילדים
697	677	ד	פיקדונות בתי המשפט
186	247	ה	התחייבויות בגין ערבויות המדינה
253	208		קרנות מיועדות של ביטוח לאומי
236	208		התחייבויות בגין בנקים בין-לאומיים
-	74	ו	עסקאות החלף
14,713	16,731		התחייבויות אחרות
31,539	30,871		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

א. פיקדון מיועד הינו מזומן או נכס אחר, אשר הופקד בידי ישות ממשלתית על ידי גורם חיצוני לאותה ישות כתוצאה מהנסיבות האלה:

(1) הפיקדון הינו כמשמורת או כעירבון, במטרה להחזירו למפקיד בתוך תקופה מוגדרת, בין שבסכום הקרן הנומינלית, ובין שבסכום הכולל ריבית ו/או הצמדה;

(2) כאשר הוטלו מראש על ידי המעביר מגבלות או התניות מוגדרות המוגבלות בזמן באשר למטרת השימוש בכספים, בהתאם להסכם שנחתם בין הצדדים, ואין לישות הממשלתית אפשרות מעשית לשימוש בו, זולת החזרת הכספים. זאת כל עוד לא נעשה בו השימוש למטרתו המיועדת.

ב. ראה סעיף ד' בביאור 10 - נכסים פיננסיים ואחרים.

ג. במסגרת חוק ההסדרים לשנים 2015-2016 נקבע בסעיף 74 זכאותו של ילד לחיסכון ארוך טווח. החיסכון מנוהל באמצעות המוסד לביטוח לאומי. מידע מפורט לעניין זה ניתן בדוחות הכספיים של המוסד לביטוח לאומי ליום 31 בדצמבר 2017.

ד. כספים אשר הופקדו בבתי המשפט השונים על ידי בעלי דין, בגין ערבונו, החרמות או כתנאי להליכים מסוימים בתיקים משפטיים שונים. פיקדונות אלה צפויים לחזור למפקידים בתום ההליך המשפטי, לפי החלטת בית המשפט. היתרה מוצגת בניכוי יתרות שוטפות של פיקדונות בתי המשפט המוצגות במסגרת ביאור 16 - זכאים ויתרות זכות.

ה. הפרשה בגין אומדן למימוש ערבויות שניתנו על ידי המדינה, לפירוט ראה ביאור 22 - ערבויות המדינה.

ו. כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים של החוב הממשלתי ולצורך גידור החשיפה למטבע חוץ מבצע החשב הכללי עסקאות החלף מטבעיות (SWAP) ועסקאות אקדמה (FORWARD). עסקאות גידור מסוג דולר-שקל מסייעות בהקטנת החשיפה למטבע דולר ארה"ב, בעוד שעסקאות גידור דולר-יורו מסייעות בפיזור החשיפה. סך היקף העסקאות הפתוחות ליום 31 בדצמבר 2017 עומד על כ- 3.88 מיליארדי דולרים. השווי ההוגן של עסקאות הגידור נכון ליום 31 בדצמבר 2017 הינו שלילי וזאת לאור התחזקות השקל מול הדולר (ייסוף).

להלן פירוט השווי ההוגן של עסקאות הגידור הפתוחות בחלוקה למועדי סיום העסקה:

31 בדצמבר		
2016 (*)	2017	
203	(174)	שנה עד חמש שנים
(6)	-	שש עד עשר שנים
(53)	(107)	מעל עשר שנים
144	(281)	סך הכל בגין עסקאות החלף
(107)	207	התחייבויות בגין עסקאות CSA
37	(74)	סך הכל

יתרת עסקאות החלף לשנת 2016, נכללה בביאור 10 - נכסים פיננסיים ואחרים.

ביאור 22 - ערבויות המדינה (במיליוני ₪)

ערבויות המדינה מועמדות ברובן מתוקף חוק ערבויות מטעם המדינה, התשי"ח-1958 (להלן: "חוק ערבויות המדינה"). בהתאם לחוק ערבויות המדינה, סכום ערבויות המדינה התקפות אשר הועמדו מכוחו לא יעלה, בכל עת, על עשרה אחוזים מסכום תקציב המדינה לאותה שנת כספים, למעט תקציב הפיתוח. נכון לשנת 2017, עמד סכום זה על כ- 32 מיליארדי ₪. להלן פירוט סכומי הערבויות שניתנו על ידי המדינה מכוח חוק ערבויות המדינה, וכן מכוח חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959; תקנות הנכים (תגמולים ושיקום) (ערבויות למלוות נכים), התשי"ד – 1954; תקנות הנכים (תגמולים ושיקום) (ערבויות להסכמים), התשט"ו-1955, וכן מכוח חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תשי"ו-1950.

31 בדצמבר				
2017	2016 (*)			
מסגרת אפקטיבית	חשיפה בפועל	חשיפה בפועל		
16,404	10,478	11,529	א	חוק ערבויות מטעם המדינה התשי"ח - 1958
81	81	89	ב	ערבויות לנכים ומשפחות שכולות
16,485	10,559	11,618		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

מסגרת אפקטיבית - מסגרת הערבות כפי שנקבעה בכתב הערבות או יתרת הערבות בתוקף מתוך מסגרת הערבות, נכון למועד הדוח הכספי. יצוין כי מסגרת הערבות אינה חורגת מהסכום אשר אושר על ידי ועדת הכספים של הכנסת לאותה מטר, בהתאם לסעיף 2(א) לחוק ערבויות המדינה.

חשיפה בפועל - סכום הערבות המנוצל מתוך המסגרת האפקטיבית נכון למועד הדוח הכספי, אשר טרם מומש, ללא התחייבויות למתן ערבות שניתנו ואשר עשויות להתממש, כגון אישורים עקרוניים לביטוח עסקאות סחר חוץ אשר יתממשו לכדי פוליסות עם יציאת העסקאות לפועל.

א. הרכב לפי מטרת הערבות

31 בדצמבר				
2017	2016 (*)			
מסגרת אפקטיבית	חשיפה בפועל	חשיפה בפועל		
13,001	8,680	8,955	(1)	סחר חוץ
386	386	1,493	(2)	חברת החשמל לישראל
1,210	941	992	(3)	קרנות למתן הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים
1,807	471	89	(4)	מחיר למשתכן
16,404	10,478	11,529		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

(1) סחר חוץ

31 בדצמבר			
2017	2016		
חשיפה בפועל	חשיפה בפועל		
8,671	8,955	(א)	אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ
9	-	(ב)	החברות "כלל ביטוח אשראי" ו"בסס"ח"
8,680	8,955		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

(א) אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ הינה חברה ממשלתית המבטחת עסקאות יצוא מפני חדלות פירעון של הקונה במדינת היעד. כמו כן, החברה מנפיקה ערבות נגדית לערבויות חוזיות, שהבנקים מנפיקים עבור יצואנים המתמודדים במכרזים בחו"ל (ערבות מכרז), ערבות ביצוע וכו'. פעילות החברה מגובה בערבות המדינה בסכום מקסימלי של 3,500 מיליוני דולר ארה"ב.

ביאור 22 - ערבויות המדינה (במיליוני ₪) (המשך)

סכום החשיפה בפועל המוצג בטבלה לעיל מביא בחשבון פוליסות וערבויות שהונפקו, ואינו כולל אישורים עקרוניים, אשר ניתנו וטרם התממשו לכדי פוליסות.

(ב) במסגרת תוכנית לעידוד הייצוא משנת 2014 שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, מהווה המדינה מבטח משנה בעבור חברות ביטוח האשראי הפרטיות – כלל ביטוח אשראי ובסס"ח בגין התקופה השנייה בעסקאות יצוא לטווח בינוני – ארוך.

(2) חברת החשמל לישראל בע"מ

ערבויות מדינה להלוואות שלקחה החברה מבנק בארה"ב לצורך מימון הקמת הקו הימי של צנרת הגז הטבעי.

להלן פירוט בדבר הערבויות

31 בדצמבר 2017		
שנת מתן הערבות	שנת סיום הערבות	מיליוני ₪
ערבויות בדולר ארה"ב		
2006	2025	355
2007	2025	31
סך הכל		386

(3) קרנות למתן הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים

בשל הקשיים הקיימים לעסקים קטנים ובינוניים בהשגת אשראי למימון פעילות שוטפת וצמיחה, יסדה המדינה קרנות להעמדת הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים בערבות המדינה. ההלוואות ניתנות מכספי גופים מממנים, כאשר המדינה ערבה לגופים אלה בגין חדלות פירעון של הלוואות בשיעור של כ- 70% מגובה ההלוואה ועד למכסה כוללת בעבור כל גוף מממן.

בחודש אפריל 2016 החלה לפעול קרן חדשה להלוואות לעסקים קטנים ובינוניים בערבות המדינה, שבה משתתפים לראשונה, לצד הבנקים, גם הגופים המוסדיים כנותני אשראי. מסגרת האשראי בקרן תעמוד בשלב הראשון על 6.6 מיליארדי ₪.

(4) ערבויות לפרויקטי "מחיר למשתכן"

כחלק ממדיניות הממשלה ושר האוצר להקל על חסרי דירה לרכוש דירה, יזמה הממשלה את תוכנית "מחיר למשתכן". במסגרת התוכנית מעניקה המדינה הנחות משמעותיות במחיר הקרקע במכרזים שבהם מתחרים יזמים על המחיר הנמוך ביותר למ"ר דירה. חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה-1974 (להלן – חוק המכר) קובע מספר חלופות שמטרתן להבטיח את השקעתם של רוכשי דירות, ובהן ערבות בנקאית ("ערבות חוק מכר") וביטוח על ידי מבטח. במכרזי "מחיר למשתכן", אשר פורסמו עד לחודש אפריל 2016, לא נדרשו הקבלנים להעמיד לרוכשים בטוחה מסוג מסוים. חלק מהקבלנים אשר זכו במכרזים אלה בחרו שלא לקבל ליווי פיננסי מתאגיד בנקאי לפרויקט הבניה שאותו התחייבו לבנות, ולהבטיח את זכויות רוכשי הדירות בפרויקט באמצעות רישום הערת אזהרה על שמם. על אף האפשרות לרישום הערת אזהרה כאמור, המהווה חלופה אפשרית על פי חוק המכר, בהיעדר בטוחה מסוג ערבות חוק מכר או ביטוח, נוצר פער בין מועד העמדת המשכנתאות על-ידי הבנקים לבין תזרים הפרויקט. פער שבגיניו הרוכשים אינם מסוגלים לשלם לקבלן את תמורת הדירה במועד שיאפשר מימוש של חוזה רכישת הדירות ובנייתן. לצורך פתרון הבעיה ומימוש הפרויקטים האמורים מועמדת ערבות מדינה לבנקים אשר מעמידים משכנתאות לרוכשים, ערבות שתתממש במקרה שבו פרויקט הבניה לא יושלם.

ב. ערבויות לנכים ומשפחות שכולות

ערבויות הניתנות על ידי משרד הביטחון מכוח חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959; תקנות הנכים (תגמולים ושיקום) (ערבויות למלוות נכים), התשי"ד-1954; תקנות הנכים (תגמולים ושיקום) (ערבויות להסכמים), התשט"ו-1955 וכן מכוח חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תשי"ו-1950 לזכאי משרד הביטחון שאין ביכולתם להמציא את הערבות הנדרשת להלוואות הניתנות להם לצורכי דיור ויצירת מקורות פרנסה.

ביאור 23 - התחייבויות תלויות

א. התחייבויות תלויות בגין תביעות משפטיות

המדינה מהווה צד בתביעות אזרחיות רבות המוגשות נגדה, אשר לא ניתן להעריך את תוצאותיהן באופן מהימן או לבצע אומדן מהימן של סכום המחויבות הצפוי בגינן. התוצאות הסופיות בגין תביעות אלה עשויות להשפיע על מצבן הכספי של הישויות הממשלתיות השונות או על תוצאות פעילותן. מאחר שלא ניתן כאמור להעריך את סיכויי התממשות או לאמוד באופן מהימן את הסכום שעשוי להיפסק בגינן, לא נרשמה בגינן התחייבות בדוחות הכספיים, וניתן גילוי בלבד, וזאת בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים. מודגש כי סכומי התביעות התלויות אינם מהווים אומדן לתוצאות התביעות בפועל, אלא להיקף החשיפה הנובעת מהסעד הנתבע.

ב. להלן פירוט חלקי של תביעות מהותיות

- (1) תביעות העומדות כנגד רשות מקרקעי ישראל שהיקף חשיפתן הכולל הינו כ- 2.1 מיליארדי ₪ (ליום 31 בדצמבר 2016 כ- 2.1 מיליארדי ₪).
- (2) תביעות משפטיות שהוגשו כנגד חברת החשמל לישראל בע"מ, לרבות בקשות להכרה בתובענות כייצוגיות, בעיקר בגין תביעות כספיות, יחסי עבודה ונזקי גוף אשר היקפן הכולל מסתכם לסך של כ- 12.8 מיליארדי ₪, מתוכן סך של כ- 11.8 מיליארדי ₪ בגין בקשות להכרה בתובענות כתובענות ייצוגיות ובגין בקשות לתובענות ייצוגיות שהתקבלו (ליום 31 בדצמבר 2016 כ- 18.8 וכ- 17.7 מיליארדי ₪, בהתאמה).
- (3) תביעות משפטיות שהוגשו כנגד רשות שדות התעופה בישראל, אשר היקפן הכולל מסתכם לסך של כ- 9.5 מיליארדי ₪, מתוכן סך של כ- 4 מיליארדי ₪ בגין בקשות להכרה בתובענות כתובענות ייצוגיות ובגין בקשות לתובענות ייצוגיות שהתקבלו (ליום 31 בדצמבר 2016 כ- 6 וכ- 0.5 מיליארדי ₪, בהתאמה).
- (4) תביעות משפטיות שהוגשו כנגד חברת דואר ישראל בע"מ, אשר היקפן הכולל מסתכם לסך של כ- 2.5 מיליארדי ₪ (ליום 31 בדצמבר 2016 כ- 2.6 מיליארדי ₪).
- (5) תביעות משפטיות שהוגשו כנגד המוסד לביטוח לאומי אשר היקפן הכולל מסתכם לסך של כ- 0.9 מיליארדי ₪, מתוכן סך של כ- 0.8 מיליארדי ₪ בגין בקשות להכרה בתובענות כתובענות ייצוגיות ובגין בקשות לתובענות ייצוגיות שהתקבלו (ליום 31 בדצמבר 2016 כ- 2.6 וכ- 1.6 מיליארדי ₪, בהתאמה).
- (6) תביעות משפטיות שהוגשו כנגד רכבת ישראל בע"מ אשר היקפן הכולל מסתכם לסך של כ- 3.4 מיליארדי ₪, מתוכן סך של כ- 0.9 מיליארדי ₪ בגין בקשות להכרה בתובענות כתובענות ייצוגיות ובגין בקשות לתובענות ייצוגיות שהתקבלו (ליום 31 בדצמבר 2016 כ- 2 וכ- 0.7 מיליארדי ₪, בהתאמה).
- (7) תביעות משפטיות שהוגשו כנגד מקורות חברת המים בע"מ, אשר היקפן הכולל מסתכם לסך של כ- 1.1 מיליארדי ₪ (ליום 31 בדצמבר 2016 כ- 1 מיליארדי ₪).

יש לציין כי נוסף על האמור לעיל קיימות מספר רב של תביעות משפטיות נגד הישויות הממשלתיות. חלק מתביעות אלה אינן מתועדות בישויות הממשלתיות, ובחלקן סכום החשיפה אינו ניתן להערכה באופן מהימן. התוצאות הסופיות בגין חלק מתביעות אלה עשויות להשפיע על מצבן הכספי של הישויות הממשלתיות השונות או על תוצאות פעולתן. תשתית הנתונים ועריכת האומדנים לחשיפה התבססו, בין היתר, על מקורות מידע חסרים. תביעות משפטיות המטופלות בפרקליטות המדינה מנוהלות במערכת מידע שהטמעתה טרם הסתיימה לצרכי הטיפול החשבונאי. כמו כן, בחלק מהישויות הממשלתיות לא קיימת תשתית נאותה לניהול ולמעקב אחר התביעות.

ביאור 23 - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. רשת ביטחון ממשלתית לחיסכון פנסיוני

עקב המשבר הפיננסי העולמי שהתרחש בשנת 2008 והשלכותיו על החיסכון הפנסיוני של החוסכים בישראל, החליטה ממשלת ישראל, בישיבתה מיום 14 בדצמבר 2008 בהחלטה מספר 4323 (שאושרה על-ידי ועדת הכספים של הכנסת), על מתן הגנה לחיסכון הפנסיוני של חוסכים שתוך שלוש שנים מיום 30 בנובמבר 2008 ימלאו להם 60 שנה או יותר, ואשר עיקר חסכוניהם הפנסיוניים חשופים לתנודות בשוק ההון.

גורמי המקצוע במשרד האוצר העריכו כי תוכנית ההגנה על החיסכון הפנסיוני תכלול עד כ- 200,000 חוסכים בעלי היקף נכסים מרבי של כ- 100 מיליארדי ₪. יחד עם זאת, לא ניתן לאמוד בצורה מהימנה את היקף החשיפה הכספית של הממשלה בגינה. להלן עיקרי התוכנית שגובשה:

(1) מועד הפעלת התוכנית ותוקפה:

מועד ההפעלה הוא 30 בנובמבר 2008 (להלן: "המועד הקובע"), כאשר התקופה הקובעת הינה שלוש שנים מיום זה.

(2) התנאים לקבלת הגנה על כספי החיסכון המוגן:

(א) העמית הגיע לגיל פרישה וחלפו שלוש שנים לפחות מהמועד הקובע.

(ב) סך הנכסים הפנסיוניים שלו, לרבות פנסיה תקציבית, קרנות פנסיה, ביטוח מנהלים וקופות גמל לתגמולים במועד מימוש ההסדר (כהגדרתו בהחלטת הממשלה) נמוך מ- 1.5 מיליון ₪.

(ג) כספי החיסכון שההגנה חלה עליהם, יועברו לקופת גמל משלמת לקצבה, וישמשו מיד לאחר מועד מימוש ההסדר לקצבה בלבד בידי העמית.

(ד) העמית הודיע על רצונו בהחלת ההגנה לפי החלטת הממשלה לגביו, בסמוך למועד מימוש ההסדר.

(3) הכספים המוגנים:

(א) כספי החיסכון המוגן הם הכספים הצבורים לזכותו של עמית בקופת גמל לתגמולים, למעט בקופת גמל מרכזית לקצבה, בקרן ותיקה ובקופת גמל מבטיחת תשואה, ושערב המועד הקובע טרם החל לקבל בגינם קצבה.

(ב) למבוטחים שסך נכסיהם הפנסיוניים נמוך מ- 1.25 מיליון ₪ - היקף הכספים המוגנים לא יעלה על 0.75 מיליון ₪, בניכוי מחצית שוויים, נכון למועד הקובע, של המקורות הפנסיוניים הבאים: פנסיה תקציבית, קרן ותיקה וקופת גמל מבטיחת תשואה.

(ג) למבוטחים שסך נכסיהם הפנסיוניים נע בין 1.25 מיליון ₪ ל- 1.5 מיליון ₪ - היקף הנכסים המוגנים לא יעלה על 0.6 מיליון ₪, בניכוי מחצית שוויים, נכון למועד הקובע, של המקורות הפנסיוניים הבאים: פנסיה תקציבית, קרן ותיקה וקופת גמל מבטיחת תשואה.

(ד) לא תינתן הגנה לסכומים שנמשכו לפני המועד הקובע, לכספי קצבה שמומשו לפני המועד הקובע, לכספים שנמשכו שלא כקצבה לאחר המועד הקובע או לכספים שהופקדו לאחר המועד הקובע, ואולם הם יובאו בחשבון לצורך חישוב סך החיסכון הפנסיוני.

(4) היקף ההגנה:

ההגנה תהיה בגובה ההפרש החיובי, אם ישנו במועד מימוש ההסדר, בין הסכום המוגן כשהוא צמוד למדד המחירים לצרכן הידוע במועד הקובע, לבין הגובה מבין אלה:

(א) כספי החיסכון המוגן בתוספת או בניכוי התשואה ברוטו שנוקפה לזכותו של העמית בשל התקופה החל במועד הקובע ועד למועד מימוש ההסדר.

(ב) כספי החיסכון המוגן בתוספת או בניכוי הפרשי מדד הסמן (כהגדרתו בהחלטת הממשלה), בין מדד הסמן במועד מימוש ההסדר לבין מדד הסמן במועד הקובע.

ד. כתבי שיפוי

כתב שיפוי (או מכתב שיפוי Letter of Indemnity) הינו מכשיר הגנה הדומה במהותו לכתב ביטוח לכיסוי חבות בנזיקין המעניק למקבלו שיפוי בגין נזקים שייתבע בגינם (להלן: "החבות"). המדינה רשאית, במקרים חריגים ומיוחדים שבהם קיימת פעילות חיונית בעבור הציבור, להעניק כתב שיפוי לגופים או ליחידים שאינם עובדי ציבור ומעניקים שירותים למדינה. זאת לשם כיסוי החבות, אשר עלולה להיווצר מהתרחשותו של אירוע שנבע ממטן השירות למדינה (לדוגמה לחברי גופים וועדות לא סטטוטוריים שאינם עובדי מדינה).

ביאור 23 - התחייבויות תלויות (המשך)

כתב השיפוי ניתן כאמור במקרים שבהם אין יכולת ממשית של נותני השירות לרכוש הגנה ביטוחית בעבור השירות הניתן למדינה. במקרים אלה, חלופת הנפקת כתב שיפוי מהווה פתרון קצה שבו המדינה נוטלת על עצמה את החשיפה לסיכון בגובה גבולות האחריות שנקבעו על-ידי כתב השיפוי. המאפיין המרכזי של המקרים שבהם ניתן כתב השיפוי הינו חשיפה גבוהה במיוחד של נותן השירות בגין הפעילות שהוא אמור לבצע, ובלעדי מתן כתב השיפוי לא ניתן יהיה לקיים את הפעילות החיונית.

בידי משרדי הממשלה קיים בסיס חלקי של נתונים ותשתית לניהול כתבי שיפוי שניתנו על-ידי משרדי הממשלה. עדיין חסר תיעוד מלא בגין כתבי השיפוי שניתנו וטרם הושלם תהליך ניהול מובנה ושיטתי במסגרת מערכות המידע. לפיכך, אין בידי הממשלה מידע מלא על היקף החשיפה וסבירות התממשות של ההתחייבויות על פי כתבי שיפוי שהוענקו על ידה, ואין באפשרותה לבצע הערכה כאמור באופן סביר. לאור זאת, כתבי שיפוי שהוענקו על-ידי המדינה, ובגיןם תיתכן חשיפה לממשלה, אינם מקבלים גילוי מלא בדוחות הכספיים. התוצאות הסופיות שיתכן ושיתממשו בגין חלק מכתבי שיפוי אלה, עלולות להשפיע לעיתים על מצב הכספי של משרדי הממשלה השונים ו/או על תוצאות פעולותיהם השוטפות, וזאת בשל הסטת משאבים תקציביים החיוניים לפעילות השוטפת לכיסוי התחייבויות על פי כתב שיפוי שהונפק.

ה. האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי

האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי (להלן: "האפוטרופוס הכללי") הינו יחידה במשרד המשפטים הפועלת מכוח חיקוקים שונים ובהם חוק האפוטרופוס הכללי, התשל"ח-1978 (להלן: "חוק האפוטרופוס הכללי"), חוק החברות, התשנ"ט-1999, פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983, פקודת פשיטת הרגל, התש"ס-1980, חיקוקים נוספים והחלטות ממשלה. המאפיין המרכזי של האפוטרופוס הכללי הוא מעמדו כנאמן בעבור אחרים, בין כמנהל רכוש ובין כמפקח על נאמנים, חלקם אנשים פרטיים וחלקם רשויות המדינה וגופים אחרים (להלן: "הזכאים").

הפעילות הכספית של האפוטרופוס הכללי הינה ברובה עצמאית ומבוצעת מחוץ לתקציב המדינה. פעילות זו משקפת את מגוון התחומים שעליהם מופקד האפוטרופוס הכללי ובהם - איתור נכסים עזובים והשבתם, ניהול נכסים מחולטים, ניהול הליכי פשיטת רגל ופירוקי חברות, קבלת כספי עיזבונות לטובת מדינת ישראל, פיקוח על אפוטרופוסים ומנהלי עיזבון ועוד.

ההיקף הכולל של הנכסים הכספיים הנמצאים בחזקת האפוטרופוס הכללי והמונהלים על ידו (להלן: "כספי הזכאים"), מסתכם ליום 31 בדצמבר 2017 לסך של כ- 7.1 מיליארדי ₪ (ליום 31 בדצמבר 2016, כ- 6.9 מיליארדי ₪).

כספי הזכאים מנוהלים, על פי חוק, בהשקעה משותפת בקרנות הפועלות במתכונת של קרן נאמנות. כספי הקרנות מושקעים במשותף בניירות ערך ופיקדונות במטבע חוץ ובשקלים, בהתאם למדיניות ולהנחיות של ועדת השקעות הפועלת לפי סעיף 10 לחוק האפוטרופוס הכללי, או, בכל הנוגע לכספי נעדרים, בפקדון נושא תשואה במשרד האוצר (ליום 31 בדצמבר 2017 כ- 726 מיליוני ₪). נוסף על הנכסים הכספיים המנוהלים כמפורט לעיל, האפוטרופוס הכללי מקבל לידיו כנאמן רכוש אחר של נעדרים, פושטי רגל וחברות בפירוק. רכוש זה כולל נכסי מקרקעין ודברי ערך, הנרשמים במערכת נפרדת - "מערכת רכוש" - ללא ערכים כספיים, והמעקב אחריהם מתבצע במערכת זו. למועד הדוח הכספי טרם נערך אומדן מהימן של השווי הכספי של נכסים אלה.

1. התחייבויות תלויות אחרות

יצוין כי נוסף על האמור לעיל, עלולות להיות למדינה התחייבויות תלויות נוספות, שאינן מתועדות או שתוצאותיהן אינן ניתנות להערכה מהימנה, ולא ניתן לבצע אומדן סביר של סכום המחויבות הצפוי בגין. התוצאות הסופיות בגין חלק מתביעות או תלויות חשבוניות שאינן מתועדות או שתוצאותיהן אינן ניתנות להערכה מהימנה עלולות להשפיע על מצב הכספי של הישויות הממשלתיות השונות ו/או על תוצאות פעולתן.

2. התקשרויות מהותיות

לפרטים בדבר ההתקשרויות המהותיות ליום 31 בדצמבר 2017, ראה להלן חלק ג' - דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2017.

ביאור 24 - הכנסות ממסים ואגרות (במיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2016 (*)	
מסים ישירים והכנסות מאגרות		
108,705	87,454	מס הכנסה - שכירים - יחידים
67,175	63,288	דמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות
36,535	29,002	מס הכנסה - חברות
15,169	14,068	מסים ממלכ"רים וממוסדות כספיים
11,888	11,631	מיסי מקרקעין
7,748	7,623	הכנסות מאגרות
4,059	2,874	מס הכנסה - מיסוי שוק ההון
251,279	215,940	
מסים עקיפים		
93,161	91,989	מס ערך מוסף
20,181	24,610	מס קנייה ומכס
18,571	17,768	מיסי דלק
696	510	אחרים
132,609	134,877	
383,888	350,817	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

נתוני ההכנסות ממסים ואגרות נרשמו ברובם בהתבסס על נתונים ממערכות ייעודיות של הישויות השונות שאינן עונות בהכרח על מכלול הצרכים החשבונאיים לניהול נתוני ההכנסות על בסיס מצטבר. ולכן תשתית הנתונים ועריכתם התבססו בין היתר על אומדנים שונים. חלק מהותי מנתוני ההכנסות ממסים אינם מנוהלים במתכונת המאפשרת את הצגתם באופן מהימן על בסיס מצטבר מסיבות שונות, לרבות חוסר עקביות בהגדרת יתרות החוב בתחילת השנה ובסופה, היעדר קשר חשבונאי בין מערך הגבייה במזומן למערך ניהול החייבים, חוסר יכולת טכנית להפריד נתוני חייבים שאינם עומדים בכללי ההכרה כנכס בדוחות הכספיים וכיוצא בזה.

ביאור 25 - הכנסות מהעברות (במיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
10,330	13,353	סיוע מחו"ל שנוצל	
982	1,188	מענקים	
403	351	תרומות	
426	1,379	הכנסות חד-צדדיות אחרות	
12,141	16,271	סך הכל	

(*) הוצג מחדש.

ביאור 26 - הכנסות מעסקאות חליפין (במיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
22,206	21,589	מכירת חשמל	
15,583	15,874	מכירת סחורות ופריקטים טכנולוגיים	
14,133	13,886	א	אספקת שירותים אחרים
12,795	11,961	ב	אספקת שירותים רפואיים
9,839	5,493	ג	דמי חכירה
6,078	5,581	ביצוע עבודות	
4,052	3,875	מכירת מים	
2,513	2,392	מכירת והשכרת נכסי מקרקעין	
1,865	2,128	ד	הכנסות מתמלוגים
412	378	אחרות	
89,476	83,157	סך הכל	

(*) הוצג מחדש.

א. סעיף זה כולל בעיקר הכנסות מאספקת שירותים הניתנים על ידי חברת דואר ישראל בע"מ, רכבת ישראל בע"מ, המועצה להסדר ההימורים בספורט, חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ ורשות שדות התעופה בישראל.

ב. סעיף זה כולל הכנסות מאספקת שירותים רפואיים הניתנים על ידי בתי החולים הממשלתיים ולשכות הבריאות לקופות החולים וללקוחות נוספים.

ג. סעיף זה כולל דמי חכירה שוטפים ודמי חכירה מהוונים מהקצאת קרקעות במכרזים ברשות מקרקעי ישראל. ההכנסות מדמי חכירה מוצגות בפרוט בביאור 29 - תמיכות, הקצבות והעברות, אך בניכוי הנחות שניתנו. ההנחות הסתכמו לסך של כ- 3,332 מיליוני ₪ (בשנת 2016 כ- 1,916 מיליוני ₪).

ביאור 26 - הכנסות מעסקאות חליפין (במיליוני ₪) (המשך)

ד. פירוט הכנסות מתמלוגים לפי סוג:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2016	2017		
772	778	גז ונפט	
257	360	מחצבי חול וחצץ	
573	218	(1)	אשלג
101	214	תחבורה ציבורית	
425	295	אחר	
2,128	1,865	סך הכל	

(1) בהמשך לכתב התביעה שהגישה המדינה בשנת 2011 נגד חברת מפעלי ים המלח בע"מ (להלן: "מי"ה") על סך של כ- 291 מיליוני דולר ארה"ב⁹ בגין תשלום תמלוגים בחסר ואי תשלום תמלוגים על מוצרי המשך, פסקו ביום 19 במאי 2014 כבוד הבוררים את החלטתם במסגרת פסק דין חלקי, ובו התקבלו טענות המדינה במלואן ברוב קולות. בהתאם לפסק הבוררות, על מי"ה לשלם למדינה תמלוגים על מכירת מוצרי המשך המיוצרים על ידי חברות הקונצרן, שמפעליהן ממוקמים הן באזור ים המלח ובשטחי סביבתו והן מחוצה לו, הן בארץ והן בחוץ לארץ. כמו כן, קבעו כבוד הבוררים כי התמלוגים על מוצרי המשך יחושבו על פי הנוסחה הקבועה בסעיף 15(א)(2) לחוק זיכיון ים המלח, תשכ"א-1961 ולא על פי מחירי העברה פנימיים שנקבעו בין חברות קשורות שהן חברות בקונצרן.

לאחר מתן פסק הבוררות החלקי עברה הבוררות לשלב השני, של מתן חשבונות, בו נקבעו הסכומים המדויקים שלהם זכאית המדינה.

בהתאם לכך, שילמה מי"ה למדינה בשנים 2014 - 2017 סכום של כ- 900 מיליוני ₪ בגין תמלוגים בחסר עבור השנים 2000 - 2015 כולל תשלומי ריבית והצמדה.

היקף התמלוגים הסופי יתברר בסוף שלב ההתחשבות כאמור.

⁹ בעקבות הסכם קציר המלח אשר כלל את העלאת שיעור התמלוגים שמי"ה משלמת למדינה, תוקן כתב התביעה בשנת 2012 לסך של כ- 265 מיליוני דולר ארה"ב.

ביאור 27 - הכנסות אחרות (במיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
3,967	38	א	שינוי ביתרות חשבונות פיקוח נדחים
1,816	1,439	ב	הפחתת התחייבות פרויקטי P.P.P
774	600	ג	הכנסות בעבור פיצוי צד שלישי
1,997	2,819		אחרות
8,554	4,896		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

- א. הכנסות בגין שינוי ביתרות חשבונות פיקוח נדחים של חברת החשמל לישראל בע"מ.
- ב. הכנסות מהפחתת התחייבות למימון פרויקטים מסוג P.P.P אשר בהם העבירה הממשלה את זכויותיה לשימוש בנכס ולגביית ההכנסות בגינו. לפירוט נוסף, ראה ביאור 11 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי.
- ג. הכנסות שהתקבלו במוסד לביטוח לאומי, לפי סעיף 328 לחוק, מחברות ביטוח ואחרים, בגין פיצוי על גמלה ששולמה למבוטחים.

ביאור 28 - שכר עבודה והטבות לעובדים (במיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
99,063	94,071	א	שכר בארץ ובחו"ל
42,670	32,540	ב	הוצאות בגין תוכנית להטבה מוגדרת
2,880	2,273	ג	הוצאות אחרות בגין פרישת עובדים
144,613	128,884		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

א. הוצאות השכר כוללות את עלויות העסקת עובדים של הממשלה ואת כל הזכויות הנלוות המגיעות לעובדים מכוח חוקי השכר והצווים השונים.

ב. הוצאות בגין תוכנית להטבה מוגדרת

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
25,979	15,849	(1)	הפסד אקטוארי
10,656	9,353	(2)	עלות שירות שוטף
6,079	7,384	(3)	עלות היוון
(44)	(46)		בקיצוץ רכישת זכויות
42,670	32,540		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

(1) הפסד אקטוארי הינו הפער בין ההתחייבות, כפי שנצפתה בתחילת השנה, לבין ההתחייבות שנמדדה בסוף שנת הדיווח. הוצאה זו תלויה בפרמטרים חיצוניים כגון שיעור ריבית ההיוון ומרכיבי הצמדה, ועשויה להשתנות באופן מהותי משנה לשנה. בשנת 2017 וקטור איגרות חוב ממשלתיות תלוש אפס ירד במעט לעומת שנת 2016.

(2) הזכויות שנצברו בשנת הדיווח לעובדי המדינה (הפעילים והגמלאים) הזכאים לפנסיה תקציבית.

(3) עלות ההיוון מייצגת את הגידול בערך הנוכחי של ההתחייבות לפנסיה תקציבית, כתוצאה מהתקרבות בשנה אחת לתקופות הפירעון שבהן יבוצעו תשלומי הפנסיה בפועל. לפירוט נוסף ראה ביאור 18 - התחייבויות בגין זכויות עובדים.

ג. הוצאות אחרות בגין פרישת עובדים כוללות בעיקר הוצאות בגין פיצויי פיטורים.

ככלל, הוצאות בגין פרישת עובדים, במרבית משרדי הממשלה, אינן מנוהלות במערכות הכספיות כנדרש על פי כללי חשבונאות מקובלים. לפיכך הוצאות אלה מבוססות על אומדנים והערכות שונות, וייתכן כי אינן מייצגות באופן נאות את מכלול ההוצאות שהתהוו על בסיס מצטבר. לפירוט נוסף ראה ביאור 18 - התחייבויות בגין זכויות עובדים.

ביאור 29 - תמיכות, הקצבות והעברות (במיליוני ₪)

הרכב לפי מטרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2016 (*)	2017		
166,343	136,651	א	גמלאות המוסד לביטוח לאומי
42,883	45,506	ב	סל שירותי בריאות, נטו
28,478	31,951	ג	מטרות חברתיות
31,830	35,463	ד	מטרות חינוך
7,936	11,517	ה	מטרות כלכליות
3,202	5,214	ו	העברות חד צדדיות מכוח חוקים ותקנות
4,858	4,922		מטרות תשתיות
4,567	4,597		מטרות ביטחוניות
2,165	1,557	ז	מטרות בריאות שונות
750	818		מטרות ממשלתיות ומנהלתיות
293,012	278,196		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

א. גמלאות המוסד לביטוח לאומי - הרכב לפי ענפי הביטוח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2016 (*)	2017		
95,215	26,688		זקנה ושאימים
22,091	59,142		נכות כללית
13,847	12,895		סיעוד
10,428	10,580		הקצבות בגין חוקים והסכמים שונים
8,777	8,756		נפגעי עבודה
6,775	7,449		אמהות
5,758	7,805		ילדים
3,068	3,116		אבטלה
330	163		פשיטת רגל ופירוק תאגידים
54	57		אחרות
166,343	136,651		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

גמלאות המוסד לביטוח לאומי מייצגות את תשלומי הקצבות ואת השינוי האקטוארי שחל בהתחייבויות המוסד לביטוח לאומי לזכאים. לפירוט ראה דוחות כספיים של המוסד לביטוח לאומי.

ביאור 29 - תמיכות, הקצבות והעברות (במיליוני ₪) (המשך)

ב. סל שירותי בריאות, נטו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
23,658	24,960	שירותי בריאות כללית
10,522	11,345	מכבי שירותי בריאות
5,191	5,547	קופת חולים מאוחדת
3,512	3,654	קופת חולים לאומית
42,883	45,506	סך הכל

מימון סל שירותי הבריאות נקבע בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד - 1994 ותקנותיו. עיקר מקורות מימון סל הבריאות הינם מגביית דמי ביטוח בריאות ומתקציב המדינה. סל שירותי הבריאות, נטו מוצג בניכוי דמי מנהל (בגין תפעול מערך גביית דמי הביטוח הלאומי), ואינו כולל השתתפות עצמית של קופות החולים.

ג. מטרות חברתיות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016 (*)	2017	
8,521	9,704	(1) תמיכות ברשויות מקומיות
5,271	5,752	(2) מתן שירותי רווחה
4,013	4,269	העברות לניצולי השואה
3,899	4,829	העברות למפעילי תחבורה ציבורית
1,859	1,934	סיוע בתחום שיכון ודיור
1,409	1,592	מעונות יום וצהרונים
3,506	3,871	אחרות
28,478	31,951	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

(1) כולל מענקי איזון לרשויות המקומיות בסך של כ- 3.3 מיליארדי ₪ בשנת 2017 (בשנת 2016 כ- 3 מיליארדי ₪).

(2) הוצאות מתן שירותי רווחה מוצגות בניכוי השתתפויות רשויות מקומיות ברכש שירותי רווחה, שהסתכמו לסך של כ- 1,734 מיליוני ₪ (בשנת 2016 לכ- 1,612 מיליוני ₪).

ד. מטרות חינוך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016 (*)	2017	
20,151	22,558	מוסדות חינוך ממלכתי
9,861	10,820	המועצה להשכלה גבוהה
1,233	1,302	מוסדות תורניים
135	152	המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער
450	631	אחרות
31,830	35,463	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

עלויות נוספות בגין תמיכות במטרות חינוך נכללו במסגרת ביאור 28 – שכר עבודה והטבות לעובדים וביאור 30 - הוצאות תפעוליות (בעיקר בגין הסעת תלמידים).

ביאור 29 - תמיכות, הקצבות והעברות (במיליוני ₪) (המשך)

ה. מטרות כלכליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2016 (*)	
7,428	4,665	(1) העברות לקרנות פנסיה הוותיקות
2,242	2,228	תמיכה בתעשייה והטבות לעידוד השקעות הון
1,847	1,043	אחרות
11,517	7,936	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

(1) לפירוט נוסף ראה ביאור 17 - התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה.

ו. העברות חד-צדדיות מכוח חוקים ותקנות

העברות מכוח חוקים ותקנות כוללות העברות מרשות מקרקעי ישראל לקרן קיימת לישראל בגין גבייה עבור קרקעות הנמצאות בבעלותה בסך של כ- 2.7 מיליארד ₪ (בשנת 2016 כ- 1.3 מיליארד ₪).

ז. מטרות בריאות שונות

תמיכות בקופות החולים על פי מבחני תמיכה בהתאם לסעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985. קופות החולים מקבלות מהממשלה תמיכה כספית, במסגרת הסכמי ייצוב, שעיקר מטרתה ייצוב הכלכלי לטווח ארוך, לצד מטרות נוספות בנוגע לשירותי הבריאות שהן מעניקות. בשנת 2017 טרם נחתמו הסכמי ייצוב לשנים 2017 – 2019 ולכן לא ניתנו תמיכות בגין הסכמי ייצוב לשנה זו. עלות התמיכה בקופות החולים בשנת 2017 הסתכמה לסך של כ- 803 מיליוני ₪ (1,379 מיליוני ₪ בשנת 2016).

ביאור 30 - הוצאות תפעוליות (במיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
37,788	36,377	א	צריכת חומרים וביצוע עבודות
25,929	24,501		תפעול ותחזוקה
14,825	14,950		פחת
13,476	12,555		קבלני משנה
1,903	1,676		מחקר ופיתוח
1,550	1,450		שכירות
14,769	13,745		אחרות
110,240	105,254		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

א. הוצאות תפעול ותחזוקה - הרכב לפי תשומות עיקריות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2016 (*)	
11,091	10,762	תפעול ותחזוקה – ביטחון (**)
5,467	5,239	ארנונה, מים, חשמל ואנרגיה
2,019	1,891	תחזוקת מחשוב וציוד
1,609	1,346	אבטחה וניקיון
1,390	1,400	תחזוקת מבנים
675	638	תחזוקת רכבים
3,680	3,224	אחרות
25,929	24,501	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

(**) הרכב ההוצאות הינו מידע מסווג.

ביאור 31 - הוצאות הנהלה וכלליות (במיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
1,774	1,689	א	אירועים, טקסים ופעילות הסברה
1,527	1,554		ייעוץ
1,480	1,375	ב	הנהלה
1,421	1,415	ג	משרדיות
1,212	736	ד	חובות מסופקים ואבודים
783	512	ה	משפטיות
576	602		שכירות מבנים
321	262		הדרכה
1,931	1,795		אחרות
11,025	9,940		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

א. הרכב הוצאות אירועים, טקסים ופעילות הסברה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
985	561		פרסומים, הסברה
343	297		אירועים, טקסים וכנסים
446	831		אחרות
1,774	1,689		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

ב. כולל בעיקר הוצאות שכר עובדי ההנהלה.

מערכות המידע הקיימות בתחום השכר אינן תומכות בסיווג הוצאות השכר לפי מהותן, לפיכך לא ניתן בשלב זה לבצע הפרדה נאותה בין הוצאות שכר הנהלה לבין שאר הוצאות השכר.

ג. כולל בעיקר הוצאות בגין דואר, תקשורת, ציוד משרדי, אירוח, צילומים, הדפסות וספרות מקצועית.

ד. הרכב ההוצאות (הכנסות) נטו בגין חובות מסופקים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
(52)	(8)		הלוואות המדינה
1,264	744		אחרים
1,212	736		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

ה. כולל בעיקר תשלומים בגין פסקי דין, וכן הוצאות בגין תביעות משפטיות.

ביאור 32 - הוצאות מימון, נטו (במיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
הוצאות מימון נטו בגין החוב הממשלתי			
מלוות פנים			
11,057	10,838	א	איגרות חוב סחירות
7,535	6,457	ב	קרנות פנסיה
2,630	2,398		חברות ביטוח
358	334		אמיסיות
48	40		פיקדונות חוב שונים
21,628	20,067	סך הכל הוצאות מימון נטו בגין מלוות פנים	
מלוות חוץ			
(1,271)	1,729		מלוות בערבות מדינה זרה
(1,040)	427		איגרות הבונדס
(354)	604		הנפקות עצמיות
(393)	(71)		מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים
482	68		עסקאות החלף ואקדמה, נטו
(2,576)	2,757	סך הכל הוצאות (הכנסות) מימון נטו בגין מלוות חוץ	
19,052	22,824	סך הכל הוצאות מימון נטו בגין החוב הממשלתי	
6,052	2,771	הוצאות (הכנסות) מימון אחרות, נטו	
25,104	25,595	סך הכל	

(*) הוצג מחדש.

א. הרכב הוצאות מימון בגין אגרות סחירות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2016	2017		
13,464	12,702		הוצאות ריבית
(2,626)	(1,645)		הפרשי הצמדה והפחתת פרמיה/ נכיון
10,838	11,057	סך הכל	

ב. הרכב הוצאות מימון נטו בגין אגרות חוב לא סחירות שהונפקו לקרנות הפנסיה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2016	2017		
6,670	7,243		הוצאות ריבית
(213)	292		הפרשי הצמדה והפחתת פרמיה/נכיון
6,457	7,535	סך הכל	

ביאור 33 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות (במיליוני ₪)

כללי

קרנות הון ממשלתיות משמשות לניהול פעילות ייחודית במסגרת הממשלתית, תוך יצירת הפרדה חשבונאית ותקציבית בין פעילות הקרנות לבין הפעילות הרגילה של הממשלה. תוקפן ומעמדן של קרנות אלה יכול לנבוע מכוח חוק, הוראות חקיקה או מהחלטה מנהלית. מקורות הכנסתן של קרנות אלה, עשויים לנבוע מפעילות מתוקצבת בהתאם לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 או ממקורות אחרים מחוץ לתקציב המדינה.

31 בדצמבר			
2016 (*)	2017		
10,015	14,906	א	קרן פיצויים (מס רכוש)
-	2,202	ב	קרן העתקת מחנות צה"ל
2,128	2,148	ג	קרן ערבויות המדינה
1,333	1,419	ד	הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה
459	459	ה	קרן היטל על רווחים ממשאבי טבע
1,255	1,351		קרנות הון אחרות
15,190	22,485		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

א. קרן פיצויים (מס רכוש)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016	
10,015	הכנסות מגביית מסים
4,993	ריבית שנצברה לקרן
109	הוצאות בגין פיצויים
(211)	תנועה בשנת 2017
4,891	
14,906	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

קרן פיצויים (מס רכוש) מנוהלת מכוח חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961 (להלן: "החוק"), הקובע את מטרותיה ומגדיר את מקורותיה, כדלקמן:

2א. קרן פיצויים [תיקון: תשמ"ט, תשנ"ט]
(א) 25% ממס הרכוש וכן 15% ממס רכישה כמשמעותו בסעיף 9 לחוק מס שבח מקרקעין, תשכ"ג-1963, הנגבים בכל שנה יהיו קרן מיוחדת לתשלום פיצויים בעד נזק (להלן: "קרן פיצויים").
(ב) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לשנות את השיעור הקבוע בסעיף קטן (א); הודעה על כך תפורסם ברשומות.
(ג) כספי קרן הפיצויים שלא הוצאו יושקעו בדרך שיוורה שר האוצר; רווחי ההשקעות יצורפו לקרן הפיצויים ויהיו חלק ממנה.

בתוקף סמכותו של שר האוצר לפי סעיף 2א(ב) לחוק, ביום 29 בינואר 2018 פורסמו תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (שיעור ההפרשה לקרן פיצויים) (הוראת שעה), התשע"ח-2018, אשר במסגרתן שונה שיעור ההפרשה לקרן הפיצויים לשנת 2017 ל-75% ולשנים 2018 עד 2020 ל-0%.

ביאור 33 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות (במיליוני ₪) (המשך)

ב. קרן העתקת מחנות צה"ל

ביום 17 באפריל 2011 התקבלה החלטת ממשלת ישראל מספר 3161 בנושא העתקת מחנות צה"ל לנגב, במסגרתה נקבע בין השאר כי ההעברה תמומן על ידי רשות מקרקעי ישראל, משרד הביטחון ומשרד האוצר. בנוסף להחלטה זו, החליטה הממשלה בהחלטה מספר 2392 מיום 4 בינואר 2015 על פינוי מחנות צה"ל מאזורי ביקוש (תוכנית שוה"ם 3). בהתאם להחלטות הממשלה, נחתם סיכום תקציבי בין אגף התקציבים במשרד האוצר, משרד הביטחון, רשות מקרקעי ישראל ומשרד ראש הממשלה שקבע אבני דרך לתשלום בגין פינוי הקרקע על ידי משרד הביטחון.

ביצוע הפינוי החלופי על ידי משרד הביטחון נעשה בקצב שאינו זהה ללוחות הזמנים של הפינוי כפי שאושרו על ידי רשות מקרקעי ישראל. המשמעות של עובדה זו, העברת הכספים מרשות מקרקעי ישראל נעשית לפי אבני דרך בקצב מהיר יותר מאשר ביצוע ההוצאה על ידי משרד הביטחון. על מנת לסנכרן בין העברת הכספים לבין ביצוע העבודות נפתחה בחשב הכללי קרן חוץ תקציבית. הרישום בוצע בהתאם לעקרונות שסוכמו בין אגף התקציבים ואגף החשב הכללי במשרד האוצר במטרה לאפשר את קיומן ורישומן הנאות של עסקאות רשות מקרקעי ישראל עם גופים ממשלתיים, כפי שאושרו ע"י הממשלה ותוקצבו בחוק התקציב.

ג. קרן ערבויות המדינה

2,128	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
37	היוון עלויות
29	זקיפת עמלות
23	זקיפת ריבית
(69)	מימוש ערבויות
20	תנועה בשנת 2017
2,148	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

ממשלת ישראל מעמידה ערבויות לגופים שונים במשק. בעבור העמדת הערבויות הממשלה גובה עמלות אשר משמשות אותה לכיסוי ההפסדים הנוצרים בעקבות מימוש ערבויות אלה. לפירוט ערבויות אלה, ראה ביאור 22 - ערבויות המדינה.

תנועה בגין ערבויות שנרשמו בקרן ערבויות המדינה

ערבות	זקיפת עמלות	זקיפת ריבית	היוון עלויות	מימוש ערבויות (*)	סך הכל הכנסות נטו
אשרא	22	-	-	-	22
עסקים קטנים	-	-	37	(61)	(24)
חברת חשמל	4	-	-	-	4
שונים	3	23	-	(8)	18
סך הכל	29	23	37	(69)	20

(*) הוצאות בגין מימוש ערבויות הינן תשלומים של הממשלה בגין אי עמידה של לוויים בתנאי ההלוואה/אשראי שקיבלו. יש לציין כי בחלק מהערבויות שניתנו באמצעות המערכת הבנקאית, התשלום מופקד בפקדון על שם המדינה ומהווה בטוחה להלוואה במקרה של חדלות פירעון (default). לאחר עמידה בתנאי כתב הערבות, הפיקדון מועבר לרשות הבנקים. אם נגבים כספים מהלווה, הפיקדון מוחזר לממשלה. לפירוט פיקדונות אלה, ראה ביאור 10 - נכסים פיננסיים ואחרים.

ביאור 33 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות (במיליוני ₪) (המשך)

ד. הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה

הקרן הפנימית לביטוחי הממשלה בהנהלת ענבל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הקרן הפנימית") הינה קרן כספית בבעלות הממשלה שאינה למטרת רווח, אשר כספיה מוחזקים על-ידי החשב הכללי במשרד האוצר. הקרן הפנימית פועלת בהתאם להוראות החשב הכללי כקבוע בפרק 4 לתכ"ס (תקנות כספים ומשק), וכל פעולותיה נעשות בעבור ממשלת ישראל וגופים אשר בשליטתה של ממשלת ישראל. הקרן הפנימית נועדה לכסות עלויות ונזקים בתחומים העיקריים האלה:

- רכוש ממשלתי (כולל כלי רכב) ורכוש של גופים הקשורים לממשלה.
- חבות המדינה והיחידות הממשלתיות כלפי הציבור.
- חבות המדינה והיחידות הממשלתיות כלפי עובדיהן.

הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה עורכת דוחות כספיים עצמאיים המאוחדים בדוחות הכספיים של מדינת ישראל.

ה. קרן היטל על רווחים ממשאבי טבע

ביום 30 במרס 2011 אישרה הכנסת את חוק מיסוי רווחי נפט, התשע"א-2011, אשר תוקן ביום 30 בנובמבר 2015 במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016), התשע"ו-2015 (להלן: "תיקון חקיקה 2015"). כחלק מתיקון חקיקה זה השתנה שם החוק לחוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע (להלן: "החוק"). סעיף 53 לחוק הטיל על הממשלה חובה להקים קרן לניהול כספים המתקבלים מכספי היטל על רווחים ממשאבי טבע שנגבים לפי החוק ובכלל זה: גז, נפט, אשלג, ברום וכד', אשר יועברו למטרות חברתיות וכלכליות. בסעיף 53(ב) לחוק נקבע, בין היתר, כי הקרן תוקם בחוק שיסדיר את אופן פעולתה, את אופן הוצאת הכספים שינוהלו בה ואת המטרות שלשמן יועברו, לפירוט ראה ביאור 9(ב) - נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע.

ביום 14 ביולי 2014, אישרה הכנסת את חוק קרן לאזורי ישראל, התשע"ד-2014, אשר תוקן אף הוא במסגרת תיקון חקיקה 2015, הקובע, כי תוקם קרן לניהול הכנסות המדינה מהיטל על רווחים ממשאבי טבע (להלן: "הקרן").

הקרן תנהל את הכנסות המדינה מההיטל על רווחים ממשאבי טבע (להלן: "ההיטל") בראייה כלכלית ארוכת טווח לשם השאתם ובמטרה לאפשר את המשך קיומה של הקרן לדורות רבים. הכנסות המדינה מההיטל יומרו לנכסים במטבע חוץ ויופקדו בחשבון ייעודי בבנק ישראל (להלן: "חשבון הקרן"). נכסי הקרן יכללו את הכנסות המדינה מההיטל ואת הפירות שינבעו מהכנסות כאמור, והם אינם ניתנים לעיקול, המחאה או שיעבוד. נכסי הקרן יושקעו מחוץ למדינת ישראל ובמטבע חוץ. אחת לשנה יועבר לאוצר המדינה מחשבון הקרן סכום כמפורט בחוק (להלן: "סכום ההקצאה השנתי"). סכום ההקצאה השנתי ישמש למטרות חברתיות, כלכליות וחינוכיות כפי שתחליט הממשלה, ויאושר כחלק מחוק התקציב השנתי. הכנסת, לפי בקשת הממשלה, רשאית לאשר מתן הלוואה מנכסי הקרן לאוצר המדינה, בתנאים הקבועים בחוק.

תחולתו של החוק הוא במועד שבו הגיעו הכנסות המדינה מההיטל לסכום העולה על מיליארד ₪. במועד זה יועבר מאוצר המדינה לחשבון הקרן הסכום האמור לאחר שהומר לנכסים במטבע חוץ.

עד למועד שבו הכנסות המדינה מההיטל יגיעו למיליארד ₪, מופקדים כספי ההיטל בקרן חוץ-תקציבית, המנוהלת במטה החשב"ל. יתרתה של הקרן ליום 31 בדצמבר 2016 ו-2017 הסתכמה לסך של כ-459 מיליוני ₪. בשנת 2017 לא היו הכנסות מהיטל זה.

ביאור 34 - אירועים לאחר מועד הדיווח

להלן תיאור אירועים שאירעו לאחר מועד הדוחות הכספיים שאינם מחייבים התאמה ואין בהם משום השפעה על נתוני הדוחות הכספיים למועד הדיווח:

א. חתימה על הסדר הנכסים עם חברת החשמל

ביום 3 בינואר 2018 נחתמו שני הסכמים להסדרת נכסי חברת החשמל. האחד, בין עיריית תל אביב, חברת החשמל ורשות מקרקעי ישראל בנוגע לנכסי חברת החשמל בעיר תל אביב-יפו. השני, בין חברת החשמל, החשב הכללי ורשות מקרקעי ישראל בנוגע לכלל נכסי חברת החשמל. ההסכמים מתייחסים לשלל נושאים וביניהם העברת חלק מהנכסים לרשות מקרקעי ישראל, רישומם על שם המדינה והסדרת זכויות חברת החשמל ביתר הנכסים. במסגרת ההסכמים, תפנה חברת החשמל מספר נכסים באופן שיאפשר, בין היתר, פיתוח יחיד והקמת שטחי תעסוקה ומסחר. עם מימוש הסדר הנכסים ובהתאם לתנאים המפורטים בו, איגרות חוב צמיתות אשר הנפיקה החברה למדינה יוכלו להיפרע בערך הנומינלי של הקרן בסך של כ-15.5 מיליון ₪. יצוין כי תיקון סעיף 62 לחוק משק החשמל, תשנ"ו-1996, היווה תנאי מתלה לכניסת ההסכמים לתוקף. בחודש יולי 2018, תוקן סעיף 62 לחוק משק החשמל באופן שמאפשר לשר האוצר ולשר האנרגיה לאשר את הסדר הנכסים עם חברת החשמל.

ב. פרסום מיון מוקדם למתקן התפלה בשורק

ביום 26 באפריל 2018 פרסמה ועדת מכרזים בין משרדית את השלב הראשון (PQ) במכרז פומבי להקמה ותפעול של מתקן להתפלת מי-ים, בעל יכולת ייצור של 150-200 מיליון מ"ק בשנה. הפרויקט יבוצע בשיתוף המגזר הפרטי, בשיטת B.O.T, ובמסגרתו ייבחר זכיין פרטי אשר יהיה אחראי לתכנון, למימון, להקמה, לתפעול ולתחזוקה של המתקן. תקופת הזיכיון תימשך כ-25 שנה ובסופה יעביר הזכיין את המתקן לידי המדינה. מתקן זה צפוי להיות המתקן השישי להתפלת מי ים שמוקם בישראל, בהמשך למתקנים קיימים באשקלון, שורק, חדרה, פלמחים ואשדוד.

ג. בחירת זוכה במכרז להקמת מתקן טיפול בפסולת בשפד"ן

ביום 10 באפריל 2018 נבחרה הצעתה של חברת Zero Waste בבעלות משותפת של חברת שיכון ובינוי בע"מ וחברת GES כהצעה זוכה במכרז. מתקן הפסולת יטפל בכ-1,000 טון פסולת ביום באמצעות תהליך ביולוגי, ובו יופקו מהפסולת תוצרי מחזור לרבות גז מתאן אשר ישמש להפקת חשמל מאנרגיה מתחדשת וקומפוסט באיכות חקלאית. הפרויקט יבוצע בשיטת B.O.T, ובמסגרתו הזכיין הנבחר יתכנן, יממן, יקים ויתפעל את המתקן. תקופת הזיכיון תימשך 25 שנים ותחל לאחר השלמת סגירה פיננסית ולאחריה כשלוש שנות הקמה.

ד. חתימה על הסכם עם נתג"ז המעודד פיתוח מאגרי גז קטנים

ביום 26 במרץ 2018 נחתם הסכם בין משרד האנרגיה לחברת נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן: "החברה") להקמת מקטע של מערכת ההולכה למאגרי גז טבעי קטנים. החברה תבצע את הפרויקט באמצעות חברת אנרגיאן, בעלת החזקה במאגרי הגז 'כריש' ו'תנין'. המקטע יוקם על בסיס open access אשר יאפשר חיבור של מאגרי גז נוספים בעתיד. באשר לפיתוח שיבוצע בכל מקרה על ידי חברת אנרגיאן, העלות התוספתית הינה כ-400 מיליון ₪, מהם 100 מיליון ₪ מתקציב המדינה וכ-300 מיליון ₪ במסגרת תעריף הולכת הגז הטבעי.

ה. הפרטת התעשייה הצבאית לישראל

ביום 28 באוגוסט 2005 קיבלה ועדת השרים לענייני הפרטה (להלן: "הועדה") החלטה בדבר הפרטת התעשייה הצבאית לישראל (להלן: "החברה" או "תעש" או "נצר השרון בע"מ") ואופן ביצועה. בעקבות חילוקי דעות שנתגלו בין גורמי ממשלה, גורמי הסתדרות, הנהלת החברה והעובדים התנהלו לאורך השנים משאים ומתנים סביב מתווה מודל ההפרטה.

ביום 23 בדצמבר 2013 החליטה ועדת השרים לענייני הפרטה כי בשלב ראשון תעבור הפעילות העסקית של החברה לחברה ממשלתית חדשה (להלן: "תעש מערכות"), ותוקם חברה ממשלתית חדשה נוספת בשם תומר בע"מ (להלן: "תומר") לצורך פעילות ההנעה והעברת הנכסים וההתחייבויות הקשורים בפעילות ההנעה של תעש מערכות לחברה זו. בשלב שני, תופרט תעש מערכות.

לאחר מספר חודשים של משא ומתן, הגיע משרד האוצר להסכמה עם חברת אלביט על מכירת חברת תעש מערכות. במסגרת המשא ומתן נקבע כי אלביט מערכות תשלם סכום של כ-1,800 מיליון ₪ ועוד 100 מיליון ₪ בהתאם לביצועי תעש מערכות עד לשנת 2026. העסקה כפופה לאישורים נוספים בטרם תושלם.

ביאור 34 - אירועים לאחר מועד הדיווח (המשך)

ו. הרפורמה במשק החשמל

ביום 19 ביולי 2018 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את הרפורמה במשק החשמל ובחברת החשמל. הרפורמה צפויה לפתח את משק החשמל, לחזק את התחרות לטובת הצרכן ולאפשר התייעלות דרמטית בהוצאות חברת החשמל. במסגרת הרפורמה שאושרה תוגבר התחרות בתחום ייצור החשמל באמצעות מכירת כמחצית מאתרי הייצור של חברת החשמל והפיכת יחידת ניהול מערכת החשמל לחברה ממשלתית נפרדת; תפתח תחרות בתחום האספקה, ויתבצע שינוי מבני שישפר וייעל את פעילותה של חברת החשמל. הרפורמה תביא למיקוד חברת החשמל והשקעותיה במקטעי הרשת - ההולכה והחלוקה, באופן שיבטיח את אמינות אספקת החשמל לכלל הצרכנים בישראל, וכן יבטיח האצה בחיבור אנרגיות מתחדשות וייצור פרטי בכלל.

ז. תיקון להחלטת משכורת לנושאי משרה שיפוטית בפנסיה צוברת

ביום 24 באפריל 2018 פורסם תיקון להחלטת משכורת נושאי משרה שיפוטית (תיקון), התשע"ח - 2018. על פי התיקון ישולמו מענקים לנושאי משרה שיפוטית בפנסיה צוברת, אשר אופן חישובם מפורט בתקנה ואשר נקבע בהתאם לתאריך מינוי אותם נושאי משרה. עוד נקבע, כי ישולמו מענקי סיום כהונה לנושאי משרה שיפוטית בפנסיה צוברת, אשר אופן חישובם מפורט בתקנות ואשר נקבע בהתאם לתאריך מינוי אותם נושאי משרה ומספר חודשי הכהונה שאותם השלימו. כמו כן נקבעו בתקנות הנחיות נוספות לעניין ימי חופשה ועוד. כאמור בסעיף 8א לתקנות תחולתה של החלטה זו 60 ימים מיום פרסומה.

ח. הנפקת אג"ח דולר בחו"ל

ביום 10 בינואר 2018 הנפיקה ממשלת ישראל בחו"ל אג"ח בהיקף כולל של 2 מיליארד דולר. האיגרות הונפקו לשני טווחים: 10 שנים בהיקף של 1 מיליארד דולר בקופון של 3.25%, וטווח נוסף ל- 30 שנה בהיקף של 1 מיליארד דולר ובקופון של 4.125%. זוהי ההנפקה ה-12 של מדינת ישראל בדולר.

ט. הנפקת פרטית של אג"ח אירו למשקיע אסייתי

ביום 18 ביולי 2018 ביצעה ממשלת ישראל הנפקה פרטית של אג"ח למשקיע אסטרטגי אסייתי בהיקף של 250 מיליון אירו. האיגרת הונפקה לטווח של 3 שנים בקופון של 0.05%. זוהי ההנפקה הפרטית הראשונה של מדינת ישראל משנת 2012.

חלק ב' פרק 2

ממשלת ישראל

תמצית נתונים כספיים מאוחדים ליום

31 בדצמבר 2017

(בלתי מבוקרים)

ממשלת ישראל – תמצית נתונים על המצב הכספי מאוחדים (במיליוני ₪)

31 בדצמבר		
2017	2016 (*)	
נכסים שוטפים		
38,900	35,813	מזומנים ושווי מזומנים
25,268	26,732	פיקדונות והשקעות לזמן קצר
2,088	2,037	חייבים בגין הלוואות לזמן ארוך
58,934	52,999	חייבים ויתרות חובה
6,650	6,336	מלאי שוטף
131,840	123,917	סך הכל נכסים שוטפים
נכסים שאינם שוטפים		
9,638	10,952	הלוואות לזמן ארוך
3,781	3,728	השקעות בישויות מוחזקות
9,072	9,396	חייבים בגין תמלוגים
36,336	34,590	נכסים פיננסיים ואחרים
3,223	2,803	מלאי בלתי שוטף
30,184	28,406	השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי
345,762	335,490	רכוש קבוע
4,517	4,122	נכסים בלתי מוחשיים
442,513	429,487	סך הכל נכסים שאינם שוטפים
574,353	553,404	סך הכל נכסים

(*) הוצג מחדש.

מצבת הנכסים המובאת אינה מייצגת את מכלול הנכסים המאוחדים של ממשלת ישראל. במסגרת מצבת הנכסים המוצגת לא כלולים עדיין נכסים רבים ששווים או עלותם מהותיים ביותר כגון, השקעות המדינה במערכת הביטחון, קרקעות בידי המדינה (ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 12/ב) - קרקעות בידי המדינה), חלק מהנכסים בחו"ל וחלק מהנכסים הבלתי מוחשיים.

ממשלת ישראל – תמצית נתונים על המצב הכספי מאוחדים (במיליוני ₪)

31 בדצמבר		
2017	2016 (*)	
התחייבויות שוטפות		
2,677	1,655	אשראי לזמן קצר
68,468	81,698	מלוות פנים- חלויות שוטפות
10,774	9,684	מלוות חוץ- חלויות שוטפות
78,298	71,927	זכאים ויתרות זכות
160,217	164,964	סך הכל התחייבויות שוטפות
התחייבויות שאינן שוטפות		
637,061	612,863	מלוות פנים- בניכוי חלויות שוטפות
106,915	111,082	מלוות חוץ- בניכוי חלויות שוטפות
129,855	126,783	התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה
715,104	693,322	התחייבויות בגין זכויות עובדים
705,196	650,115	עתודות בגין אירועי ביטוח
7,797	7,719	הפרשה לתביעות משפטיות
30,195	30,843	התחייבויות אחרות לזמן ארוך
23,476	22,674	התחייבויות בגין פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי
2,355,599	2,255,401	סך הכל התחייבויות שאינן שוטפות
2,515,816	2,420,365	סך הכל התחייבויות
נכסים נטו/ הון (התחייבויות נטו/ גירעון בהון)		
(1,941,627)	(1,867,109)	מיוחס לממשלת ישראל
164	148	מיוחס לבעלי זכויות המיעוט
(1,941,463)	(1,866,961)	סך הכל התחייבויות נטו/ גירעון בהון
574,353	553,404	סך הכל התחייבויות וגירעון בהון

(*) הוצג מחדש.

הגירעון בהון הינו מספר שיורי שאינו מייצג את הגירעון המצטבר, מאחר ומצבת הנכסים כפי שמוצגת לעיל איננה שלמה. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ובחלק ב' פרק 1 - בביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים.

ממשלת ישראל – תמצית נתונים על הביצוע הכספי מאוחדים (במיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2016 (*)	
הכנסות		
383,714	350,667	הכנסות ממסים ואגרות
11,947	16,154	הכנסות מהעברות
395,661	366,821	סך הכל הכנסות מעסקאות שאינן חליפין
89,383	83,035	הכנסות מעסקאות חליפין
8,539	4,881	הכנסות אחרות
493,583	454,737	סך הכל הכנסות
הוצאות		
142,558	127,005	שכר עבודה והטבות לעובדים
278,070	292,900	תמיכות, הקצבות והעברות
109,537	104,553	הוצאות תפעוליות
10,922	9,777	הנהלה וכלליות
25,084	25,580	הוצאות מימון, נטו
2,423	5,471	הוצאות אחרות
568,594	565,286	סך הכל הוצאות
40	49	חלק ברווחי (הפסדי) ישויות מוחזקות
(74,971)	(110,500)	גירעון נטו
מיוחס ל		
(74,980)	(110,503)	ממשלת ישראל
9	3	בעלי זכויות המיעוט
(74,971)	(110,500)	גירעון נטו
(*) הוצג מחדש.		

הנתונים על הביצוע הכספי אינם מנוהלים במלואם במערכת רישום ודיווח חשבונאית כוללת. לעניין זה, מבוסס הדיווח על הביצוע הכספי, בין היתר, על מערכות עזר המנוהלות ליד מערכת החשבונות הראשית ועל שימוש בהערכות ואומדנים.

ממשלת ישראל – תמצית נתונים כספיים מאוחדים ליום 31 בדצמבר 2017

תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים של ממשלת ישראל משקפים את פעילותם, מצבם וביצועם הכספי של: הרשות המבצעת¹⁰, החברות הממשלתיות וחלק מהתאגידים הסטוטוריים. להלן תיאור תמציתי של הגופים הנכללים בתמצית זו:

(1) **הרשות המבצעת** - ממשלת ישראל היא הרשות המבצעת של מדינת ישראל, בראשה עומד ראש הממשלה וחברים בה שרים אשר ממונים על משרדי הממשלה השונים. בידי ממשלת ישראל הסמכות ברוב ההיבטים הממלכתיים והציבוריים והיא מייצגת את מדינת ישראל כלפי חוץ.

(2) **החברות הממשלתיות** - החברות הממשלתיות כפופות לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 ונמצאות בפקוח רשות החברות הממשלתיות, המהווה גורם מטה ממשלתי לעניין פיקוח ובקרה עליהן, הפרטתן וביצוע שינויים מבניים בהן. לאור קיומה של שליטה, כהגדרתה בתקן חשבונאות ממשלתי מס' 6, בדוחות כספיים אלו אוחדו דוחותיהן הכספיים של החברות הממשלתיות הנשלטות. לפירוט בדבר שיעורי ההחזקה של ממשלת ישראל בחברות הממשלתיות, וכן מידע לגבי הדיווח הכספי שהתקבל מכל אחת מהן ראה נספחים א' ו-ב' לדוחות הכספיים. מידע נוסף לגבי הדוחות הכספיים של החברות הממשלתיות ניתן למצוא באתר האינטרנט של רשות החברות הממשלתיות שכתובתו www.gca.gov.il.

(3) **התאגידים הסטוטוריים** - התאגידים הסטוטוריים הוקמו במעשה חקיקה מיוחד שהוא מקור הסמכות לפעולתם. בישראל הוקמו תאגידים שמטרותיהם מגוונות, כאשר לחלק מהתאגידים פעילות חשבונאית נפרדת מזו של הממשלה. בדוחות הכספיים אוחדו דוחותיהם הכספיים של חלק מהתאגידים הסטוטוריים. למידע לגבי הדיווח הכספי שהתקבל מכל אחד מהם, ראה נספחים א' וד' לדוחות הכספיים.

¹⁰ נתוני הדוחות הכספיים של ממשלת ישראל סולו נכללים בחלק ב' פרק 3.

חלק ב' פרק 3

ממשלת ישראל

**נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים
המאוחדים המיוחסים לממשלת ישראל – סולו
ליום 31 בדצמבר 2017**

(בלתי מבוקרים)

נתונים על המצב הכספי (במיליוני ₪)

31 בדצמבר		מידע נוסף	
2016 (*)	2017		
נכסים שוטפים			
22,381	25,266	3	מזומנים ושווי מזומנים
11,122	9,178		פיקדונות והשקעות לזמן קצר
5,657	5,814		חייבים בגין הלוואות לזמן ארוך
34,587	40,191		חייבים ויתרות חובה
878	927		מלאי שוטף
74,625	81,376		סך הכל נכסים שוטפים
נכסים שאינם שוטפים			
10,835	9,523		הלוואות לזמן ארוך
87,399	93,372	4(א)	השקעות בישויות מוחזקות
9,479	9,167		חייבים בגין תמלוגים
13,581	14,589		נכסים פיננסיים ואחרים
1,732	1,809		מלאי בלתי שוטף
28,406	30,184		השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי
208,787	214,981	5	רכוש קבוע
1,244	1,589		נכסים בלתי מוחשיים
361,463	375,214		סך הכל נכסים שאינם שוטפים
436,088	456,590		סך הכל נכסים
(*) הוצג מחדש.			

מצבת הנכסים המובאת לעיל אינה מייצגת את מכלול הנכסים של ממשלת ישראל - סולו. במסגרת מצבת הנכסים לעיל לא כלולים עדיין נכסים רבים ששווים או עלותם מהותיים ביותר כגון, השקעות המדינה במערכת הביטחון, קרקעות בידי הממשלה ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 12(ב) - קרקעות בידי המדינה, חלק מהנכסים בחו"ל וחלק מהנכסים הבלתי מוחשיים.

נתונים על המצב הכספי (במיליוני ₪)

31 בדצמבר		מידע נוסף	
2017	2016 (*)		
התחייבויות שוטפות			
307	370		אשראי לזמן קצר
88,441	74,007	6	מלוות פנים- חלויות שוטפות
7,776	7,218	7	מלוות חוץ- חלויות שוטפות
33,795	38,593		זכאים ויתרות זכות
130,319	120,188		סך הכל התחייבויות שוטפות
התחייבויות שאינן שוטפות			
768,490	796,439	6	מלוות פנים- בניכוי חלויות שוטפות
89,373	90,853	7	מלוות חוץ- בניכוי חלויות שוטפות
460,000	508,099	4(ב)	התחייבויות בגין הפסדי ישויות מוחזקות
126,783	129,855		התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה
676,983	698,236	8	התחייבויות בגין זכויות עובדים
231	224		עתודות בגין אירועי ביטוח
6,612	6,688		הפרשה לתביעות משפטיות
21,732	24,159		התחייבויות אחרות לזמן ארוך
22,674	23,476		התחייבויות בגין פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי
2,172,878	2,278,029		סך הכל התחייבויות שאינן שוטפות
2,303,197	2,398,217		סך הכל התחייבויות
(1,867,109)	(1,941,627)		התחייבויות נטו/ גירעון בהון
436,088	456,590		סך הכל התחייבויות וגירעון בהון
(*) הוצג מחדש.			

(*) הוצג מחדש.

הגירעון בהון הינו מספר שיורי שאינו מייצג את הגירעון הממשלתי המצטבר, מאחר ומצבת הנכסים כפי שמוצגת בדוחות הכספיים המאוחדים איננה שלמה. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ולאמור בחלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל.

נתונים על הביצוע הכספי (במיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		מידע נוסף	
2017	2016 (*)		
הכנסות			
340,334	310,007	9	הכנסות ממסים ואגרות
12,187	16,360		הכנסות מהעברות
352,521	326,367		סך הכל הכנסות מעסקאות שאינן חליפין
35,503	28,962		הכנסות מעסקאות חליפין
3,442	2,919		הכנסות אחרות
391,466	358,248		סך הכל הכנסות
הוצאות			
123,792	108,976	10	שכר עבודה והטבות לעובדים
186,438	168,283	11	תמיכות, הקצבות והעברות
73,227	70,539		הוצאות תפעוליות
8,836	7,720		הנהלה וכלליות
30,930	29,298		הוצאות מימון, נטו
2,339	2,658		הוצאות אחרות
425,562	387,474		סך הכל הוצאות
40,884	81,277	4(א),4(ב)	חלק בהפסדי ישויות מוחזקות
(74,980)	(110,503)		גירעון נטו

(*) הוצג מחדש.

הנתונים על הביצוע הכספי אינם מנוהלים במלואם במערכת רישום ודיווח חשבונאית כוללת. לעניין זה, מבוסס הדיווח על הביצוע הכספי, בין היתר, על מערכות עזר המנוהלות ליד מערכת החשבונות הראשית ועל שימוש בהערכות ואומדנים.

הגירעון החשבונאי נטו המיוחס לממשלת ישראל – סולו אינו משקף את הגירעון התקציבי של ממשלת ישראל, מאחר והוא מחושב באמצעות שיטות מדידה שונות בתכלית המבוססות על כללי חשבונאות מקובלים על בסיס מצטבר. כללים אלה מבטאים שינויים בנכסים והתחייבויות שאינם כרוכים בהכרח בזרימת מזומנים ואינם משתקפים במלואם בתקציב המדינה, בהתאם לחוק יסודות התקציב ובהתאם למדידת הגירעון התקציבי כפי שמקובלת בעולם. הגירעון החשבונאי נטו המיוחס לממשלת ישראל – סולו מביא לידי ביטוי הוצאות והכנסות הנמדדות חשבונאית כבר היום אך יתממשו לכדי הוצאה/הכנסה במזומן וחיוב תקציבי בעתיד. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים וחלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל.

נתונים על השינויים בנכסים נטו/ הון (במיליוני ₪)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	גירעון נטו לתקופה	שינויים בנכסים נטו (**)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (*)	
(1,964,112)	(74,980)	(6,833)	(1,882,299)	גירעונות נצברים
22,485	-	7,295	15,190	סך הכל קרנות הון חוץ תקציביות
(1,941,627)	(74,980)	462	(1,867,109)	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

(**) לרבות מייעוד עודפים, מהשפעה מצטברת לתחילת השנה כתוצאה מהכרה בנכסים, משינוי שיטה חשבונית והערכה מחדש של נכסים והתחייבויות.

הגירעון בהון המיוחס לממשלת ישראל – סולו הינו מספר שיורי שאינו מייצג את הגירעון הממשלתי המצטבר, מאחר ומצבת הנכסים כפי שמוצגת בדוח איננה שלמה. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ובחלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל.

מידע נוסף

1. כללי

- א. להלן נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים של ממשלת ישראל ליום 31 בדצמבר 2017 (להלן: "הדוחות המאוחדים") המיוחסים לממשלת ישראל עצמה (להלן: "מידע כספי נפרד").
- ב. המידע הכספי הנפרד משקף את פעילותה, מצבה וביצועה הכספי של הרשות המבצעת. לפירוט הישויות הנכללות במסגרת המידע הכספי הנפרד, ראה חלק ב' נספח א - רשימת ישויות הנכללות בדיווח הכספי בשנת 2017.

2. עיקרי המדיניות החשבונאית

כללי המדיניות החשבונאית אשר פורטו בדוחות המאוחדים יושמו בעקביות על ידי הממשלה בכל התקופות המוצגות במידע הכספי הנפרד, לרבות האופן שבו סווגו הנתונים הכספיים במסגרת הדוחות המאוחדים בשינויים המתחייבים מהאמור להלן:

א. נתונים על המצב הכספי

נתונים אלה כוללים מידע בדבר הנכסים וההתחייבויות הכלולים בדוחות המאוחדים המיוחסים לממשלת ישראל עצמה, תוך פירוט לפי סוגי הנכסים וההתחייבויות.

בנתונים אלה מוצגות השקעות בישויות מאוחדות באופן הבא: יתרת ההשקעה מוצגת בסכום נטו של סך הנכסים בניכוי סך ההתחייבויות המיוחסות לחלק הממשלה בישויות המאוחדות, בהתבסס על נתוני הדוחות המאוחדים.

ב. נתונים על הביצוע הכספי

נתונים אלה כוללים מידע בדבר ההכנסות וההוצאות הכלולות בדוחות המאוחדים המיוחסים לממשלת ישראל עצמה, תוך פירוט לפי סוגי ההכנסות וההוצאות.

בנתונים אלה מוצגות תוצאות פעילות הישויות המאוחדות באופן הבא: החלק שמיוחס לממשלה בתוצאות פעילות הישות המאוחדת מוצג בסכום נטו של סך ההכנסות בניכוי סך ההוצאות, בהתבסס על נתוני הדוחות המאוחדים.

ג. מדיניות חשבונאית

עסקאות עם ישויות מאוחדות ותוצאותיהן, אשר בוטלו במסגרת הדוחות המאוחדים, נמדדות ומוצגות במסגרת הסעיפים הרלוונטיים בנתונים על המצב הכספי ובנתונים על הביצוע הכספי, באותו אופן שבו היו נמדדות ומוצגות עסקאות אלה, אילו היו מבוצעות עם צדדים שלישיים.

3. מזומנים ושווי מזומנים (במיליוני ₪)

31 בדצמבר		
2017	2016 (*)	
		בשקלים
12,259	9,082	בנק ישראל
611	618	בנקים אחרים
12,870	9,700	
		במטבע חוץ
1,875	1,623	בנק ישראל
10,280	10,802	בנקים אחרים
12,155	12,425	
241	256	קופות ודמי מחזור
25,266	22,381	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

4(א). השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪)

הרכב ההשקעות

31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
51,153	46,689	א	השקעה בחברות מוחזקות השקעה במניות חברות מוחזקות
7,770	7,276		איגרות חוב ושטרי הון צמיתים
24,913	24,514		שטרי הון, הלוואות ויתרות חובה לזמן ארוך
32,683	31,790	ב	
(738)	(997)	ב	בניכוי חלויות שוטפות
31,945	30,793		סך הכל אג"ח, הלוואות ושטרי הון, נטו
83,098	77,482		סך הכל השקעה בחברות מוחזקות
9,347	8,983	ג	השקעה בתאגידים סטטוטוריים
927	934	ד	השקעה בקרנות דו-לאומיות
93,372	87,399		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

4(א). השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪) (המשך)

א. פירוט התנועה בגין השקעה במניות (**)

תאריך ליום 31 בדצמבר 2016 (*)	שינוי בהיקף השקעה	חלק ברווח/ (הפסד)	דיבידנד	שינויים הוניים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	אחוז אחזקה ליום 31 בדצמבר 2017
תשתיות						
17,523	-	4,733	-	(1,495)	20,761	100%
7,142	-	362	-	19	7,523	100%
3,425	161	160	-	(171)	3,575	99.99%
2,497	-	209	(23)	(11)	2,672	100%
1,891	-	96	-	(11)	1,976	100%
1,257	-	53	(100)	(1)	1,209	100%
1,144	-	(42)	-	(8)	1,094	100%
828	-	80	-	-	908	100%
417	55	13	-	(39)	446	100%
1,569	-	43	(3)	(60)	1,549	
37,693	216	5,707	(126)	(1,777)	41,713	
ביטחון וביטחון פנים						
3,605	-	446	(20)	(49)	3,982	100%
3,441	-	292	(16)	(319)	3,398	100%
76	-	6	(1)	-	81	
7,122	-	744	(37)	(368)	7,461	
חינוך, בריאות, חברה ורווחה						
658	-	6	-	-	664	50%
300	14	(7)	-	13	320	100%
285	-	21	-	-	306	50%
391	-	15	-	41	447	
1,634	14	35	-	54	1,737	
ממשל ומנהל						
117	-	14	-	(12)	119	100%
83	-	4	(1)	(1)	85	100%
40	-	(2)	-	-	38	
240	-	16	(1)	(13)	242	
46,689	230	6,502	(164)	(2,104)	51,153	

(*) הוצג מחדש.

(**) על בסיס הדיווחים הכספיים שהתקבלו מרשות החברות הממשלתיות, לפירוט נוסף ראה חלק ב, נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל.
יצוין כי בחלק מהמקרים לא נרשמה תנועה בחשבון השקעה במהלך שנת 2017, עקב אי קבלת דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2017 של אותן חברות מוחזקות.

4(א). השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪) (המשך)

ב. פירוט התנועה בגין השקעות עיקריות בשטרי הון, הלוואות ויתרות חובה לזמן ארוך

תשתיות	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (*)	העמדת (פירעון) הלוואות / יתרות חובה לזמן ארוך	הפרשי שער ממומשים	שיערוך יתרות השקעה	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (1)	חלויות שוטפות
חברת החשמל לישראל בע"מ	5,072	(316)	6	(235)	4,527	322
רכבת ישראל בע"מ	20,377	1,211	-	-	21,588	247
מקורות חברת מים בע"מ	276	(98)	-	(178)	-	-
ממשל ומנהל						
בנק החקלאות לישראל בע"מ	4,523	-	-	543	5,066	-
אחרים	1,542	47	-	(87)	1,502	169
סך הכל	31,790	844	6	43	32,683	738

(*) הוצג מחדש.

(1) התפלגות לפי זמני פירעון

31 בדצמבר 2017	
738	2018
754	2019
559	2020
351	2021
343	2022
29,938	2023 ואילך וללא תאריכי פירעון
32,683	סך הכל

4(א). השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪) (המשך)

ג. פירוט התנועה בגין השקעה בתאגידים סטטוטוריים (*)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	שינויים הוניים	חלק ברווח/ (הפסד)	הצגה לראשונה (**)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016	
תשתיות					
6,305	(271)	78	-	6,498	רשות שדות התעופה בישראל
418	(58)	22	-	454	הרשות לפיתוח ירושלים
354	-	168	186	-	תאגיד השידור הישראלי
144	1	14	-	129	רשויות ניקוז
131	-	6	-	125	הרשות השניה לטלוויזיה ולרדיו
69	(1)	(7)	77	-	המועצה לענף הלול
63	-	(1)	64	-	המועצה לייצור צמחים ושיווקם
26	2	-	1	23	אחרים
7,510	(327)	280	328	7,229	
חינוך, בריאות, חברה ורווחה					
1,075	43	(3)	-	1,035	יד ושם, רשות הזיכרון לשואה ולגבורה
233	16	6	-	211	רשות העתיקות
127	-	(7)	-	134	מרכז יצחק רבין לחקר ישראל
80	-	-	-	80	המועצה להסדר ההימורים בספורט
70	-	(1)	-	71	יד יצחק בן צבי
39	3	1	-	35	אחרים
1,624	62	(4)	-	1,566	
ממשל ומנהל					
121	(8)	23	-	106	האפוטרופוס הכללי
50	-	-	-	50	קרנית - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים
31	1	-	-	30	מועצת בתי העלמין היהודיים בתל רגב
6	6	(2)	-	2	אחרים
208	(1)	21	-	188	
בטחון ובטחון פנים					
5	(1)	6	-	-	הרשות הלאומית למלחמה בסמים ושימוש לרעה באלכוהול
9,347	(267)	303	328	8,983	סך הכל

(*) על בסיס הדיווחים הכספיים שהתקבלו מהתאגידים הסטטוטוריים, לפירוט נוסף ראה חלק ב, נספח ד - רשימת התאגידים הסטטוטוריים.

יצוין כי בחלק מהמקרים לא נרשמה תנועה בחשבון השקעה במהלך שנת 2017, עקב אי קבלת דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2017 של אותם תאגידים סטטוטוריים.

(**) נתונים אלו כוללים לראשונה את חלקה של הממשלה בנכסים נטו של 4 תאגידים סטטוטוריים, לפירוט נוסף ראה חלק ב, נספח ד - רשימת התאגידים הסטטוטוריים.

4(א). השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪) (המשך)

ד. השקעה בקרנות דו-לאומיות (**)

ממשלת ישראל ביחד עם מספר ממשלות זרות הקימה קרנות דו-לאומיות לצורך קידום אינטרסים משותפים בתחומים כגון: מחקר חקלאי, מחקר תעשייתי, קידום החינוך וקידום פרויקטי מו"פ משותפים בין חברות הייטק ישראליות וחברות מהמדינות הזרות. הממשלה מחזיקה ב- 50% מהזכויות בקרנות אלו, ההשקעה בקרנות מוצגת בשיטת השווי המאזני.

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (*)	חלק ברווח/ (הפסד)	שינויים הוניים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	אחוז אחזקה ליום 31 בדצמבר 2017
447	5	12	464	50%
קרן דו-לאומית ישראל - גרמניה - GIF				
207	-	(20)	187	50%
קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב למחקר חקלאי - BARD				
67	10	(8)	69	50%
קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב למדע - BSF				
138	4	(14)	128	50%
קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב למחקר ופיתוח תעשייתיים - BIRD				
10	-	(1)	9	50%
קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב לחינוך - USIEF				
10	-	-	10	50%
קרן דו-לאומית ישראל - סין (***)				
55	5	-	60	
אחר				
934	24	(31)	927	
סך הכל				

(*) הוצג מחדש.

(**) על בסיס הדיווחים הכספיים שהתקבלו מהקרנות הדו-לאומיות, לפירוט נוסף ראה חלק ב, נספח ג - רשימת הקרנות הדו לאומיות.

יצוין כי בחלק מהמקרים לא נרשמה תנועה בחשבון השקעה במהלך שנת 2017, עקב אי קבלת דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2017 של אותן קרנות.

(***) פעילות המנוהלת כמיזם משותף ואינה במסגרת ישות משפטית רשומה.

4(ב). התחייבויות בגין הפסדי ישויות מוחזקות (במיליוני ₪)

הרכב ההתחייבויות

31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
495,951	451,284	(א)	התחייבויות מהשקעה בתאגידים סטטוטוריים
12,148	8,716	(ב)	התחייבויות מהשקעה במניות חברות מוחזקות (**)
508,099	460,000		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

(**) על בסיס הדיווח הכספי שהתקבל מרשות החברות הממשלתיות, לפירוט נוסף ראה חלק ב, נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל.

א. פירוט התנועה בגין התחייבויות מהשקעה בתאגידים סטטוטוריים

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	שינויים הוניים	חלק בהפסד/ (רווח)	הצגה לראשונה	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (*)	
495,935	-	44,664	-	451,271	המוסד לביטוח לאומי (**)
16	3	-	-	13	אחר
495,951	3	44,664	-	451,284	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

(**) בשנת 2016 חלקה של הממשלה בהפסדי המוסד לביטוח לאומי הסתכם לסך של כ- 82,490 מיליוני ₪.

ב. פירוט התנועה בגין התחייבויות מהשקעה במניות חברות מוחזקות

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	שינויים הוניים	חלק בהפסד	עלייה בהיקף השקעה	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (*)	
12,148	383	-	-	8,716	סך הכל (**)

(*) הוצג מחדש.

(**) על בסיס הדיווח הכספי שהתקבל מרשות החברות הממשלתיות, לפירוט נוסף ראה חלק ב, נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל.

יצוין כי בחלק מהמקרים לא נרשמה תנועה בחשבון השקעה במהלך שנת 2017, עקב אי קבלת דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2017 של אותן חברות מוחזקות.

5. רכוש קבוע (במיליוני ₪)

עלות	נכסי תשתית אזוריים	נכסי צבא וציוד בטחוני	מבנים ונכסים בהקמה	נכסי הדיור הציבורי	מכונות וציוד	ציוד וריהוט משרדי	כלי רכב ותחבורה	חומרה ומערכות מחשוב	ציוד ומכשור רפואי	אחר	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2016 (*)	107,704	125,561	34,066	15,715	2,353	1,974	3,520	2,768	2,938	695	297,294
תוספות	5,700	4,957	5,751	443	425	267	739	686	207	176	19,351
גריעות	-	(354)	(6,520)	(503)	(5)	(3)	(348)	(186)	(19)	(1)	(7,939)
ליום 31 בדצמבר 2017	113,404	130,164	33,297	15,655	2,773	2,238	3,911	3,268	3,126	870	308,706
פחת נצבר											
ליום 31 בדצמבר 2016 (*)	15,901	59,174	3,258	1,050	1,047	1,358	2,146	2,136	2,196	241	88,507
פחת השנה	970	2,589	341	161	257	261	432	405	167	69	5,652
גריעות	-	(47)	(5)	(37)	(3)	(4)	(290)	(32)	(14)	(2)	(434)
ליום 31 בדצמבר 2017	16,871	61,716	3,594	1,174	1,301	1,615	2,288	2,509	2,349	308	93,725
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2017	96,533	68,448	29,703	14,481	1,472	623	1,623	759	777	562	214,981
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2016 (*)	91,803	66,387	30,808	14,665	1,306	616	1,374	632	742	454	208,787

(*) הוצג מחדש.

הרכוש הקבוע של מדינת ישראל הינו הנכס המהותי ביותר מסך נכסי המדינה ומהווה כ- 47% מסך נכסי המדינה (בשנת 2016 כ- 48%). נתוני הרכוש הקבוע המוצגים אינם כוללים נכסי מדינה מהותיים, כגון הקרקעות שבידי מדינת ישראל המנוהלות על ידי רשות מקרקעי ישראל. ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל ביאור 12/ב) - קרקעות בידי המדינה, בדבר ההיקף הכמותי ואומדן השווי של הקרקעות שבידי המדינה, המנוהלות על ידי רשות מקרקעי ישראל.

6. מלוות פנים (במיליוני ₪)

31 בדצמבר		
2016	2017	
443,974	432,478	מלוות סחירים
195,950	205,845	ביטוח לאומי
141,650	157,510	קרנות פנסיה
50,307	51,515	חברות ביטוח
6,846	6,495	אמיסיות
841	861	מלוות ופיקדונות חוב שונים
181	183	מלוות חובה ישנים
839,749	854,887	סך הכל (ללא פרמיה וניכיון)
17,182	15,559	פרמיה וניכיון
856,931	870,446	סך הכל כולל פרמיה וניכיון
(88,441)	(74,007)	בניכוי חלויות שוטפות (*)
768,490	796,439	סך הכל

(*) כולל ריבית לשלם בסך של כ- 11.5 מיליארדי ₪ (כ- 12 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2016).

7. מלוות חוץ (במיליוני ₪)

31 בדצמבר		
2016	2017	
39,950	47,188	הנפקות עצמיות
36,142	31,190	מלוות בערבות מדינה זרה
18,165	17,307	איגרות הבונדס
2,826	2,402	מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים
97,083	98,087	סך הכל (כולל ריבית צבורה)
67	(16)	פרמיה וניכיון
(7,777)	(7,218)	בניכוי חלויות שוטפות (*)
89,373	90,853	סך הכל

(*) כולל ריבית לשלם בסך של כ- 1.1 מיליארד ₪ (כ- 0.9 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2016).

8. התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪)

31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
680,656	659,591	א	התחייבויות בגין פנסיה תקציבית, נטו
6,542	6,927		התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד, נטו
11,038	10,465	ב	התחייבויות בגין הטבות אחרות לזמן ארוך
698,236	676,983		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

א. התחייבות בגין פנסיה תקציבית

האוכלוסייה שבעבורה נערך חישוב התחייבות הממשלה לפנסיה תקציבית מפורטת בטבלה שלהלן:

31 בדצמבר				
מספר זכאים		חבות במיליוני ₪		
2017	2016 (*)	2017	2016 (*)	
				גמלאים מקבלי קצבה
(**)	(**)	210,958	200,434	מערכת הביטחון
56,035	57,844	88,726	83,381	גמלאי הוראה
21,508	21,849	61,015	57,594	שוטרים וסוהרים
43,634	45,530	58,449	56,174	גמלאי מדינה
14,841	14,928	6,936	6,751	התחייבויות אחרות (***)
		426,084	404,334	
				עובדים פעילים
46,783	44,408	89,584	87,408	עובדי הוראה
(**)	(**)	72,719	74,965	מערכת הביטחון
16,206	15,493	49,429	50,853	שוטרים וסוהרים
23,317	22,076	42,840	42,031	עובדי מדינה
		254,572	255,257	
		680,656	659,591	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

(**) נתון מסווג.

(***) אוכלוסיות שלגביהן קיימות התחייבויות בגין המרכיבים הבאים: הקפאת זכויות, רציפות זכויות ופנסיה מוקדמת.

8. התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪) (המשך)

ב. התחייבויות בגין הטבות אחרות לזמן ארוך

31 בדצמבר		
2017	2016 (*)	
5,129	4,665	משרד החינוך
1,370	1,307	משטרת ישראל
1,200	1,199	עובדי המוסד לביטוח לאומי (**)
1,277	1,174	מערכת הביטחון
880	855	משרד הבריאות ובתי החולים הממשלתיים
1,182	1,265	אחרים
11,038	10,465	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

(**) חלק משרד האוצר בהתחייבויות של המוסד לביטוח הלאומי לזכויות עובדים בעת פרישה, פדיון ימי מחלה וימי חופשה שלא נוצלו.

9. הכנסות ממסים ואגרות (במיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2016 (*)	
		מסים ישירים ואגרות
108,705	87,454	מס הכנסה - שכירים - יחידים
37,269	29,364	מס הכנסה - חברות
23,210	22,281	ביטוח בריאות
15,169	14,068	מסים ממלכ"רים וממוסדות כספיים
11,888	11,631	מיסי מקרקעין
7,548	7,458	הכנסות מאגרות
4,059	2,874	מס הכנסה - מיסוי שוק ההון
207,848	175,130	
		מסים עקיפים
93,161	91,989	מס ערך מוסף
20,181	24,610	מס קנייה ומכס
18,571	17,768	מיסי דלק
573	510	אחרים
132,486	134,877	
340,334	310,007	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

10. שכר עבודה והטבות לעובדים (במיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
77,882	73,709	א	שכר בארץ ובחו"ל
43,468	33,347	ב	הוצאות בגין תוכנית להטבה מוגדרת
2,442	1,920		הוצאות אחרות בגין פרישת עובדים
123,792	108,976		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

א. הוצאות השכר כוללות את עלויות העסקת עובדים של משרדי הממשלה ואת כל הזכויות הנלוות המגיעות לעובדים מכוח חוקי השכר והצווים השונים.

ב. הוצאות בגין תוכנית להטבה מוגדרת

לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר			
2017	2016 (*)		
26,776	16,619		הפסד אקטוארי
10,658	9,374		עלות שירות שוטף
6,080	7,401		עלות היוון
(46)	(47)		בקיצוז רכישת זכויות
43,468	33,347		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 ביאור 18 - התחייבויות בגין זכויות עובדים.

11. תמיכות, הקצבות והעברות (במיליוני ₪)

לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר			
2016 (*)	2017		
42,883	45,506	א	סל שירותי בריאות, נטו
39,061	41,192	ב	גמלאות המוסד לביטוח לאומי
31,469	35,488	ג	מטרות חברתיות
31,830	35,463	ד	מטרות חינוך
8,162	11,749	ה	מטרות כלכליות
3,217	5,240	ו	העברות חד צדדיות מכוח חוקים ותקנות
4,844	5,542		מטרות תשתיות
4,567	4,597		מטרות ביטחוניות
2,165	1,557	ז	מטרות בריאות שונות
85	104		מטרות ממשלתיות ומנהלתיות
168,283	186,438		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

א. סל שירותי בריאות, נטו

לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר			
2016	2017		
23,658	24,960		שירותי בריאות כללית
10,522	11,345		מכבי שירותי בריאות
5,191	5,547		קופת חולים מאוחדת
3,512	3,654		קופת חולים לאומית
42,883	45,506		סך הכל

ב. גמלאות המוסד לביטוח לאומי – למידע נוסף ראה דוח כספי של המוסד לביטוח לאומי ליום 31 בדצמבר 2017.

ג. תמיכות במטרות חברתיות

לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר			
2016 (*)	2017		
8,521	9,704		תמיכות ברשויות מקומיות
5,327	5,824		מתן שירותי רווחה
5,339	6,455		העברות למפעילי תחבורה ציבורית
4,014	4,269		העברות לניצולי השואה
1,859	1,934		סיוע בתחום שיכון ודירור
1,409	1,592		מעונות יום וצהרונים
5,000	5,710		אחרות
31,469	35,488		סך הכל

(*) הוצג מחדש.

11. תמיכות, הקצבות והעברות (במיליוני ₪) (המשך)

ד. תמיכות במטרות חינוך

לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר		
2016 (*)	2017	
20,151	22,558	מוסדות חינוך ממלכתי
9,861	10,820	המועצה להשכלה גבוהה
1,233	1,302	מוסדות תורניים
135	152	המנהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער
450	631	אחרות
31,830	35,463	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

ה. תמיכות במטרות כלכליות

לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר		
2016 (*)	2017	
4,665	7,428	העברות לקרנות פנסיה הוותיקות
2,298	2,312	תמיכה בתעשייה והטבות לעידוד השקעות הון
1,199	2,009	אחרות
8,162	11,749	סך הכל

(*) הוצג מחדש.

ו. העברות חד- צדדיות מכוח חוקים ותקנות

העברות מכוח חוקים ותקנות כוללות העברות מרשות מקרקעי ישראל לקרן קיימת לישראל בגין גבייה בעבור קרקעות הנמצאות בבעלותה בסך של כ- 2.7 מיליארד ₪ (בשנת 2016 כ- 1.3 מיליארד ₪).

ז. תמיכות במטרות בריאות שונות

תמיכות בקופות החולים על פי מבחני תמיכה בהתאם לסעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985. קופות החולים מקבלות מהממשלה תמיכה כספית, במסגרת הסכמי ייצוב, שעיקר מטרתה ייצוב הכלכלי לטווח ארוך, לצד מטרות נוספות בנוגע לשירותי הבריאות שהן מעניקות. בשנת 2017 טרם נחתמו הסכמי ייצוב לשנים 2017 – 2019, ולכן לא ניתנו תמיכות בגין הסכמי ייצוב לשנה זו. עלות התמיכה בקופות החולים בשנת 2017 הסתכמה לסך של כ- 803 מיליוני ₪ (1,379 מיליוני ₪ בשנת 2016).

12. קשרים, התקשרויות ועסקאות מהותיות עם ישויות מאוחדות

לממשלת ישראל ישנם קשרים, התקשרויות ועסקאות מהותיות רבות עם ישויות המאוחדות על ידה, לפרטים נוספים ראה דוחות כספיים של הישויות.

חלק ב' פרק 4

מדינת ישראל

תחומי פעילות

תחומי פעילות

משרדי הממשלה נעזרים בחברות ממשלתיות וגופים סטטוטוריים, אלה מהווים את מכלול מנגנוני השלטון היוצרים ניהול כלל מדינתי. פעילותם הכספית של מנגנוני השלטון מוצגת בחלק זה בחלוקה לארבעה תחומים מרכזיים המורכבים משנים עשר תחומי משנה המשקפים את הפעילות השלטונית, החברתית, התשתיתית והביטחונית.

חלוקת הפעילות לתחומים אלו נעשתה בהתאם לשוני במטרותיהן, באופיין ובמאפייניהן של הפעילויות השונות. מבנה תחומי הפעילות ותחומי הפעילות המשניים, פרטים אודותיהם ותמצית נתוניהם הכספיים מובאים בחלק זה.

הנתונים הכספיים המוצגים בחלק זה כוללים בעיקר התייחסות לרכיבים הבאים:

הכנסות

1. **הכנסות מעסקאות שאינן חליפין** - אלו הכנסות המהוות את מרבית ההכנסות ברוב משרדי הממשלה והן כוללות: הכנסות ממסים, הכנסות מאגרות, העברות חד צדדיות, הכנסות מתקציב ועוד.

2. **הכנסות מעסקאות חליפין** - כוללות הכנסות מאספקת שירותים, מכירת סחורות, שימוש בנכסים תמורת דמי שימוש ועוד.

הוצאות

1. **תמיכות, הקצבות והעברות** - העברות מזומנים או שווה מזומנים, שניתנו במסגרת סעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, או במסגרת עסקה שאיננה עסקת חליפין והועברה לגורם מבצע, סוכן או ישירות ליחידים. תמיכות מתחלקות לשני סוגים עיקריים:

- זכאות - העברה שנותן התמיכה חייב לבצע מכוח חוק או מכוח הוראות חקיקה, אם המקבל עונה על דרישות זכאות שנקבעו בהוראת חקיקה זו.

- מענקים - תמיכות שאינן זכאויות, הנובעות בדרך כלל מכוח הסכמים, מהחלטות ממשלה או מהוראות מנהליות אחרות. אין חובה סטטוטורית להעביר תמיכות אלו, ולנותן התמיכה עשוי להיות שיקול דעת בהעברתן.

2. **הוצאות נוספות** - כוללות שכר עבודה והטבות לעובדים, הוצאות תפעוליות, הוצאות הנהלה וכלליות, הוצאות מימון ועוד.

נכסים

1. **נכסים שוטפים** - כוללים מזומנים ושווי מזומנים, חייבים ויתרות חובה, מלאי ועוד.

2. **נכסים שאינם שוטפים** - כוללים השקעה ברכוש קבוע, הנפקת אג"ח ומתן הלוואות לזמן ארוך, פיקדונות לזמן ארוך בבנקים ועוד.

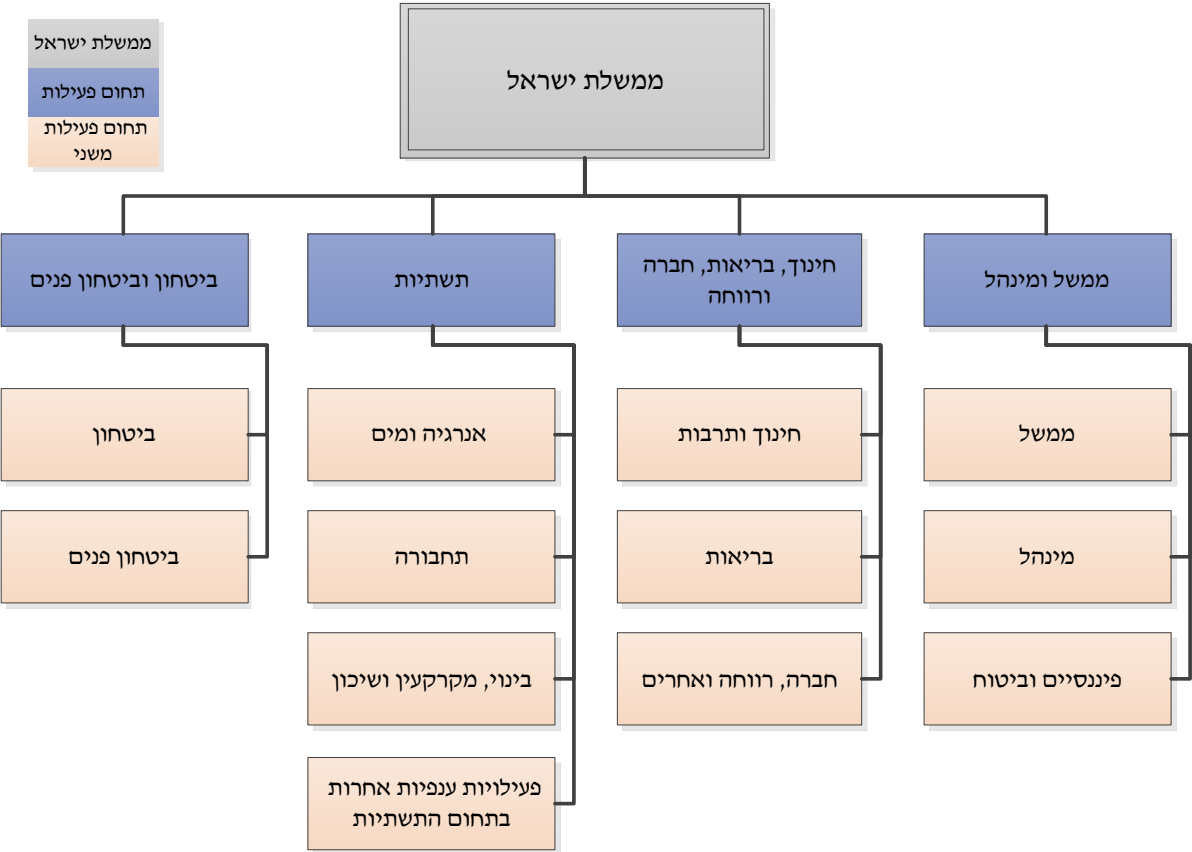
התחייבויות

1. **התחייבויות שוטפות** - כוללות חלויות שוטפות של התחייבויות בגין מלוות ואגרות חוב סחירות שהונפקו הן על ידי המדינה והן על ידי חברות ממשלתיות, זכאים שונים ועוד.

2. **התחייבויות שאינן שוטפות** - כוללות התחייבויות בגין זכויות עובדים, התחייבויות בגין מלוות ואגרות חוב סחירות שהונפקו בארץ ובחו"ל, עתודות בגין אירועי ביטוח הנובעות בעיקרן מקרנות הביטוח של המוסד לביטוח לאומי ועוד.

הנתונים הכספיים בחלק זה מתבססים על המידע המופיע בחלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל לרבות ההערות וההסתייגות בנוגע למידע חסר ואחר.

הרכב תחומי הפעילות

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של מדינת ישראל בחלוקה לתחומי פעילות (במיליוני ₪):

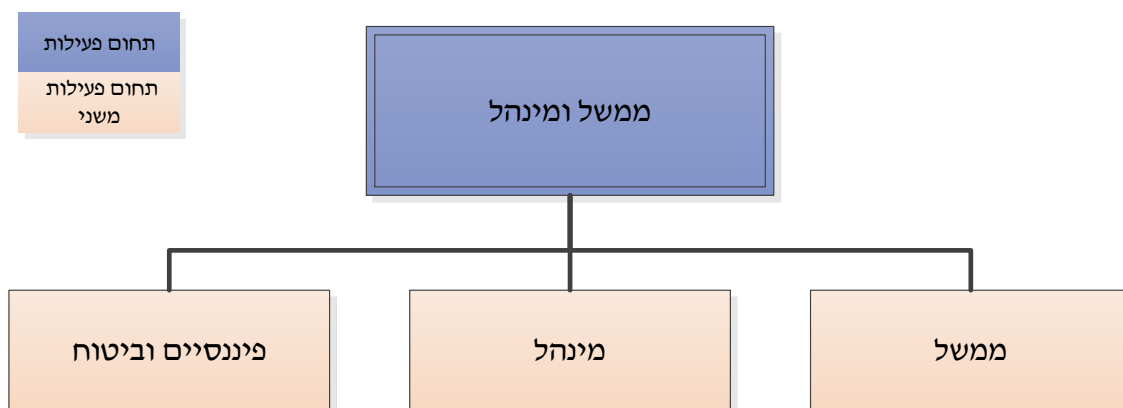
31 בדצמבר 2017						
ממשל ומנהל	חינוך, בריאות, חברה ורווחה	תשתיות	ביטחון וביטחון פנים	התאמות למאורח (*)	מאורח	
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	103,348	219,229	34,435	93,615	(54,598)	396,029
הכנסות מעסקאות חליפין	3,602	16,649	53,515	18,456	(2,746)	89,476
הכנסות אחרות	2,566	9,770	5,019	122	(8,923)	8,554
סך הכל הכנסות	109,516	245,648	92,969	112,193	(66,267)	494,059
תמיכות, הקצבות והעברות הוצאות נוספות	56,807	224,101	26,600	5,860	(35,172)	278,196
	80,596	69,669	57,627	121,695	(36,177)	293,410
סך הכל הוצאות	137,403	293,770	84,227	127,555	(71,349)	571,606
נכסים שוטפים	87,444	49,265	40,262	34,987	(79,047)	132,911
נכסים שאינם שוטפים	135,041	195,488	296,446	87,046	(270,621)	443,400
סך הכל נכסים	222,485	244,753	336,708	122,033	(349,668)	576,311
התחייבויות שוטפות	126,845	30,644	53,687	29,760	(80,024)	160,912
התחייבויות שאינן שוטפות	1,910,513	720,916	78,693	367,312	(719,703)	2,357,731
סך הכל התחייבויות	2,037,358	751,560	132,380	397,072	(799,727)	2,518,643

(*) מורכב בעיקר מביטולי עסקאות, יתרות, הכנסות והוצאות בין משרדי הממשלה לבין תאגידים סטטוטוריים וחברות ממשלתיות וביטולי השקעות הממשלה בתאגידים הסטטוטוריים ובחברות הממשלתיות.

31 בדצמבר 2016						
ממשל ומנהל	חינוך, בריאות, חברה ורווחה	תשתיות	ביטחון וביטחון פנים	התאמות למאורח (*)	מאורח	
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	76,831	201,393	30,118	91,680	(32,934)	367,088
הכנסות מעסקאות חליפין	2,522	16,002	47,089	19,377	(1,833)	83,157
הכנסות אחרות	3,473	8,404	799	111	(7,891)	4,896
סך הכל הכנסות	82,826	225,799	78,006	111,168	(42,658)	455,141
תמיכות, הקצבות והעברות הוצאות נוספות	50,223	247,368	21,393	5,770	(31,742)	293,012
	63,421	64,786	51,564	118,130	(22,757)	275,144
סך הכל הוצאות	113,644	312,154	72,957	123,900	(54,499)	568,156
נכסים שוטפים	73,765	44,706	35,181	33,086	(61,868)	124,870
נכסים שאינם שוטפים	129,233	185,829	283,101	83,606	(251,765)	430,004
סך הכל נכסים	202,998	230,535	318,282	116,692	(313,633)	554,874
התחייבויות שוטפות	127,620	27,495	39,319	27,031	(55,684)	165,781
התחייבויות שאינן שוטפות	1,817,095	664,202	83,721	356,300	(663,802)	2,257,516
סך הכל התחייבויות	1,944,715	691,697	123,040	383,331	(719,486)	2,423,297

(*) מורכב בעיקר מביטולי עסקאות, יתרות, הכנסות והוצאות בין משרדי הממשלה לבין תאגידים סטטוטוריים וחברות ממשלתיות וביטולי השקעות הממשלה בתאגידים הסטטוטוריים ובחברות הממשלתיות.

1. תחום פעילות ממשל ומינהל

1.1 תחום פעילות משני ממשל

פירוט לגבי הישויות

משרד ראש הממשלה

משרד ראש הממשלה הוא המשרד הממשלתי האחראי על תיאום פעילויות משרדי הממשלה בתחומים השונים וסיוע לראש ממשלת ישראל בסדר יומו. המשרד אחראי בין השאר, על גיבוש מדיניות הממשלה, ניהול ישיבות הממשלה ופיקוח על ביצוע מדיניות הממשלה. כמו כן, ממונה המשרד על הגופים הממשלתיים הנכללים ישירות באחריותו של ראש הממשלה ובכללם גופים כגון: הרשות לקידום מעמד האישה, גנזך המדינה, מטה התקשוב הממשלתי וכן יחידות סמך נוספות המוצגות במסגרת תחומי פעילות אחרים כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ונתיב.

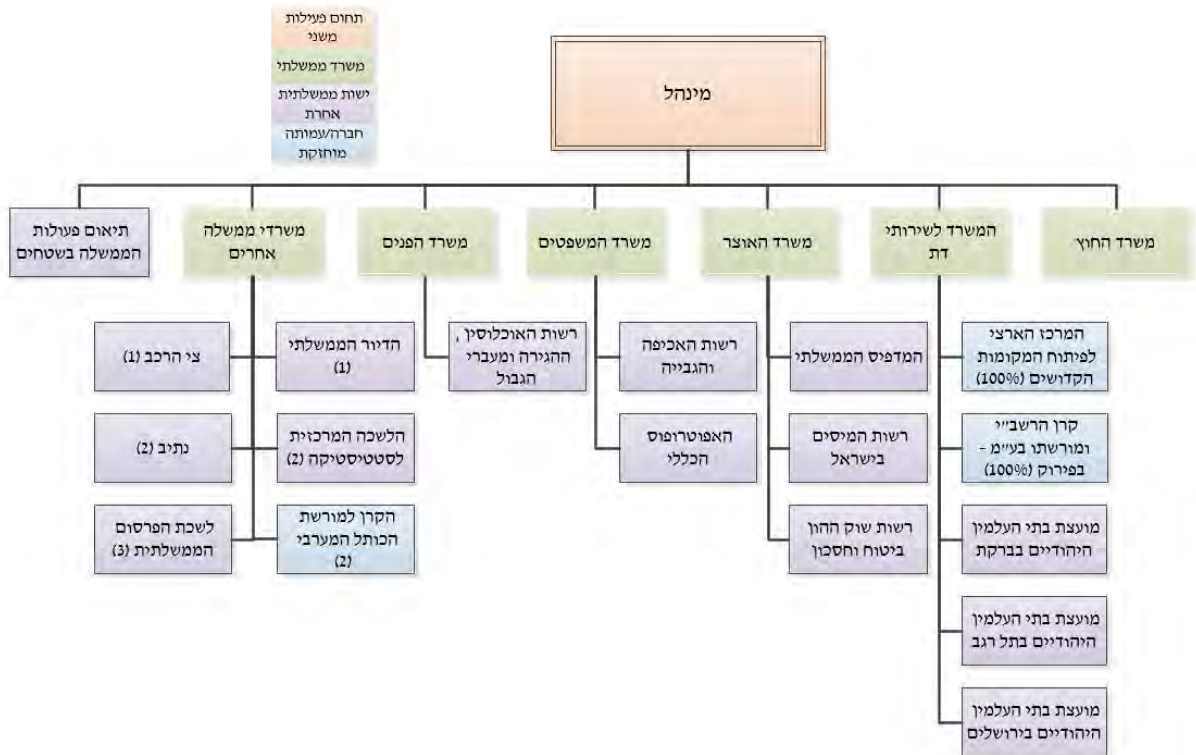
תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני ממשל לשנים 2017 ו-2016 (במיליוני ₪):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
4,520	5,185	הכנסות מעסקאות שאינן חליפין
261	263	הכנסות מעסקאות חליפין
26	28	הכנסות אחרות
4,807	5,476	סך הכל הכנסות
366	340	תמיכות, הקצבות והעברות
4,302	4,929	הוצאות נוספות
4,668	5,269	סך הכל הוצאות
1,636	1,779	נכסים שוטפים
1,349	1,627	נכסים שאינם שוטפים
2,985	3,406	סך הכל נכסים
1,038	1,105	התחייבויות שוטפות
2,154	2,177	התחייבויות שאינן שוטפות
3,192	3,282	סך הכל התחייבויות

1.2 תחום פעילות משני מינהל

הרכב הישויות

- (1) כפופות עסקית/תפעולית למטה החשכ"ל.
- (2) כפופות עסקית/תפעולית למשרד ראש הממשלה.
- (3) כפופה עסקית/תפעולית למשרד התרבות והספורט.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד האוצר

משרד האוצר הינו המשרד הכלכלי המרכזי של הממשלה. המשרד אחראי על תכנון וביצוע המדיניות הכלכלית - פיסקאלית של הממשלה, לרבות הכנת הצעת תקציב המדינה, פיקוח על ביצוע תקציב המדינה, ניהול הכנסות המדינה, גביית מסים ישירים ועקיפים, ופיקוח על שוק ההון, החיסכון והביטוח. במשרד קיימים אגפים, לשכות ויחידות העוסקים בתחומים שונים הקשורים למדיניות הכלכלית במשק ובכלכלה, אגף החשב הכללי, אגף התקציבים, רשות המיסים, רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון, אגף השכר והסכמי עבודה, רשות החברות, אגף הכנסות המדינה, מחקר וקשרים בינלאומיים והרשות לזכויות ניצולי השואה. בנוסף, הוכפפו מינהל התכנון ורשות מקרקעי ישראל למשרד האוצר. המשרד ממלא תפקידים רבים הקשורים לכלכלת ישראל ומקיים מגעים עם הכנסת וועדותיה בנושאי כלכלה, תקצוב וחקיקה כלכלית. כמו כן, מנהל המשרד מגעים שוטפים עם גורמים כלכליים בארץ ובחו"ל, בנושאים הקשורים לכלכלת המדינה.

רשות המסים בישראל

תפקידה העיקרי של רשות המסים בישראל הוא גביית מסים, ואכיפת חוקי היבוא והיצוא במדינת ישראל.

- בנושאי מס הכנסה ומיסוי מקרקעין, אמונה הרשות על גביית מסים ישירים, מסי מקרקעין, היטלים מיוחדים, מסים משכר ומסים על הכנסות. הרשות פועלת מתוקף חוקים, תקנות והוראות שצוים כדלקמן: פקודת מס הכנסה, חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963, חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961, חוקי עידוד, חוק מס ערך מוסף (מס שכר ורווח), התשל"ו-1975, חוק העבירות המנהליות, התשמ"ו-1985, פקודת המסים (גבייה), חוק מס הכנסה (מיסוי בתנאי אינפלציה), התשמ"ב-1982, חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 וכן הוראות שונות המתייחסות למסים הכלולות בחוקים ובתקנות אחרים.

- בנושאי מכס ומע"מ, אמונה הרשות על גביית המסים העקיפים, המוטלים על צריכת סחורות ושירותים. המסים אותם גובים הם: מס ערך מוסף - המוטל בשיעור אחיד על כל הפעולות במשק, מכס - המוטל על יבוא סחורות, מס קנייה - המוטל הן על הייצור המקומי והן על היבוא, בלו על דלק - מס קצוב המוטל על כל סוגי הדלק.

ב. משרד הפנים

משרד הפנים מספק שירותים ומידע בנושאים אזרחיים, בהם רישום אוכלוסין, הנפקת תעודות ודרכונים, שירותי חירום, פיקוח על הבחירות, מינהל השלטון המקומי, מינהל המים שבסמכותו נמצא ניהול שיקום ופיתוח של מערכת המים ברשויות המקומיות, ותאגידי מים וביוב ופיקוח על אתרי רחצה. בנוסף, מופקד משרד הפנים על פעילותה של רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול.

רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול

רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול, מהווה יחידת סמך של משרד הפנים, הרשות מופקדת על ניהול מרשם האוכלוסין (לרבות שירותי תיעוד והנפקת תעודות זהות ודרכונים), מתן אזרחות, אישור ופיקוח על כניסה ויציאה מהארץ, פיקוח ורישוי כלי ירייה, וכן על טיפול בשוהים זרים בישראל, לרבות עובדים פלסטינים, שוהים בלתי חוקיים, עובדים זרים ופליטים. פעילות הרשות נשענת על מספר חוקים, בהם חוק מרשם האוכלוסין וחוק הכניסה לישראל.

ג. משרד החוץ

משרד החוץ מופקד על גיבוש מדיניות החוץ של ממשלת ישראל, על ביצועה והסברתה. הוא מייצג את המדינה בפני ממשלות זרות וארגונים בינלאומיים, מסביר את עמדותיה ובעיותיה ברחבי העולם, שוקד על קידום קשרי הכלכלה, התרבות והמדע ומקדם את שיתוף הפעולה עם ארצות מתפתחות. המשרד פועל לטיפוח הקשרים עם הקהילות היהודיות בתפוצות ושומר על זכויותיהם של אזרחים ישראלים השוהים בחו"ל. את משימותיו המגוונות מבצע המשרד באמצעות המשרד הראשי בירושלים ונציגויות ישראל בחו"ל.

ד. משרד המשפטים

במסגרת תפקידיו העיקריים של משרד המשפטים נמנים ארגון מערכת בתי המשפט בישראל, הכנת נוסח לרוב הצעות החקיקה לכנסת, ייעוץ משפטי לממשלה ולמשרדי הממשלה ואכיפת החוק הפלילי באמצעות מערכת התביעה הכללית. המשרד מונה כ- 50 יחידות ותחומי אחריות רבים ומגוונים ובכללם מערך הייעוץ והחקיקה, פרקליטות המדינה, הסיוע המשפטי האזרחי, הסנגוריה הציבורית, אגף האפטרופוס הכללי והכונס הרשמי, אגף רישום והסדר מקרקעין, אגף השמאי הממשלתי הראשי ונציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות. המשרד ממונה על רשות התאגידים שבחסותה רשם החברות, רשם השותפויות, רשם העמותות, רשם המשכונות, רשם ההקדשות, רשם המפלגות, וכן על הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, רשם גורמים מאשרים על פי חוק חתימה אלקטרונית, הרשות לטכנולוגיה, מידע והגנת הפרטיות, מחלקת זכויות יהודים יוצאי ארצות ערב.

המשרד אמון על הסדרה ורישוי מקצועות בתחומים משפטיים ומקצועיים שונים ובהם רואי חשבון, מתווכים במקרקעין, שמאי מקרקעין, חוקרים פרטיים, שירותי שמירה, נוטריונים, עורכי פטנטים וטוענים שרעיים.

רשות האכיפה והגבייה

רשות האכיפה והגבייה פועלת כיחידה עצמאית במשרד המשפטים וכוללת את מערכת ההוצאה לפועל ואת המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות:

- מערכת ההוצאה לפועל - פועלת מתוקף חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967, ומשמשת אדם או חברה לשם מימוש פסק דין שניתן לטובתו על ידי בית משפט או בית דין המוסמך לכך, וכן למימוש מסמכים המקנים זכויות כספיות שתוקפן דומה לתוקפו של פסק דין, כגון שטר משכנתא, שטר חוב או המחאה. הליך ההוצאה לפועל מוסדר באמצעות דיני ההוצאה לפועל.
- המרכז לגביית אגרות, קנסות והוצאות - פועל מתוקף חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995. על פי חוק זה מוסמך המרכז לגבות קנסות שהטיל בית משפט, קנסות מנהליים, קנסות ברירות משפט, אגרות בתי משפט והוצאות לטובת המדינה.

ה. המשרד לשירותי דת

המשרד לשירותי דת הינו הישות הממשלתית האחראית על מתן שירותי דת איכותיים, נגשים וזמינים לציבור היהודי בישראל. המשרד מלווה את האזרח מרגע לידתו, דרך חופה וקידושין ועד לטיפול בקבורה. המשרד מפקח על 132 מועצות דתיות המספקות את שירותי הדת בערים וברשויות המקומיות, וכן הסדרת עבודתן ופיקוח על פעילותן של כ- 600 גופי קבורה הפזורים ברחבי הארץ. המשרד אחראי על פיתוח מבני דת, מקוואות, בתי כנסת, פיתוח בתי עלמין ומציאת פתרונות קבורה.

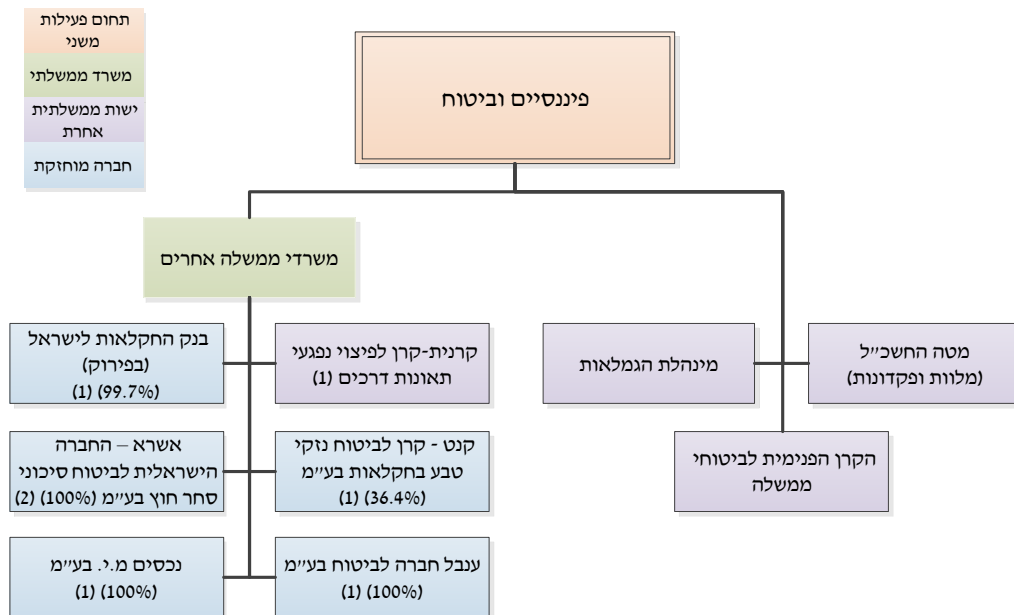
תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני מינהל לשנים 2017 ו- 2016 (במיליוני ₪):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
15,363	19,850	הכנסות מעסקאות שאינן חליפין
928	1,220	הכנסות מעסקאות חליפין
131	140	הכנסות אחרות
16,422	21,210	סך הכל הכנסות
6,850	7,705	תמיכות, הקצבות והעברות
9,958	10,982	הוצאות נוספות
16,808	18,687	סך הכל הוצאות
18,726	21,778	נכסים שוטפים
30,066	35,558	נכסים שאינם שוטפים
48,792	57,336	סך הכל נכסים
6,918	6,709	התחייבויות שוטפות
3,326	3,908	התחייבויות שאינן שוטפות
10,244	10,617	סך הכל התחייבויות

1.3 תחום פעילות משני פיננסיים וביטוח

הרכב הישויות

- (1) כפופות עסקית/תפעולית למשרד האוצר.
(2) כפופה עסקית/תפעולית למשרד הכלכלה והתעשייה.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. מטה החשכ"ל

מהווה יחידת מטה בתוך משרד האוצר, האחראית על תחומים ייחודיים בעלי השפעה מרכזית ורחבה על פעילות הממשלה. החשב הכללי אחראי, בין היתר, על התחומים העיקריים הבאים:

- ביצוע תקציב המדינה, גיוס החוב, ניהול נכסי המדינה ובכללם הדיור והרכב הממשלתי, חתימה על חוזים והתקשרויות שעורכת המדינה, מימון פעילות הממשלה וניהול החוב הממשלתי, ייזום וקידום פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (PPP) בתחומי התחבורה, מים, אנרגיה ותשתיות אחרות, ביצוע ביקורת פנימית בממשלה בכל הנוגע לכספים, נכסים והתקשרויות, הפעלת ועדות מכרזים בין-משרדיות בנושאים שונים, פרסום הדוחות הכספיים של מדינת ישראל וטיפול בחשבונאות הממשלתית, וביצוע רכש ממשלתי מרכזי וקביעת המדיניות בנושא זה.
- אחריות ישירה על ביצוע מספר חוקים והוראות ובכללם, חוק נכסי המדינה, התשי"א-1951, חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, חוק מלווה המדינה, התשל"ט-1979, חוק ערבויות מטעם המדינה, התשי"ח-1958, חוק ערבויות סחר חוץ, התשי"ט-1959, חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, חוק שירות המדינה (גמלאות), התשל"ל-1970, חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992 (סעיף ג2) והוראות התכ"ס.

ב. מינהלת הגמלאות

מינהלת הגמלאות של משרד האוצר הינה הגוף האחראי מטעם שר האוצר והחשב הכללי על תשלומי הפנסיה התקציבית לגמלאי השירות הציבורי, בהתאם לחוק שרות המדינה (גמלאות, נוסח משולב), התשל"ל-1970. המינהלת משלמת את הגמלה לכלל הגמלאים בפנסיה התקציבית בממשלה, למעט גמלאי משרד הביטחון, משטרת ישראל, שרות בתי הסוהר וחלק מיחידות הסמך הקשורות למשרד הביטחון. כמו כן, מהווה המינהלת זרוע של שר האוצר והחשב הכללי לביצוע תשלומי הסיוע השונים לקרנות הפנסיה ולמעסיקים, לביצוע הסכמי השכר, לניהול מערך הסליקה של ניכויי השכר לכלל עובדי וגמלאי המדינה ועוד, הכול בהתאם למדיניות הממשלה.

ג. קרנית - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים

קרנית הינה תאגיד סטטוטורי שהוקם מכוח חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה – 1975, במטרה לאפשר מתן פיצוי לנפגעי תאונות דרכים במקרים הבאים:

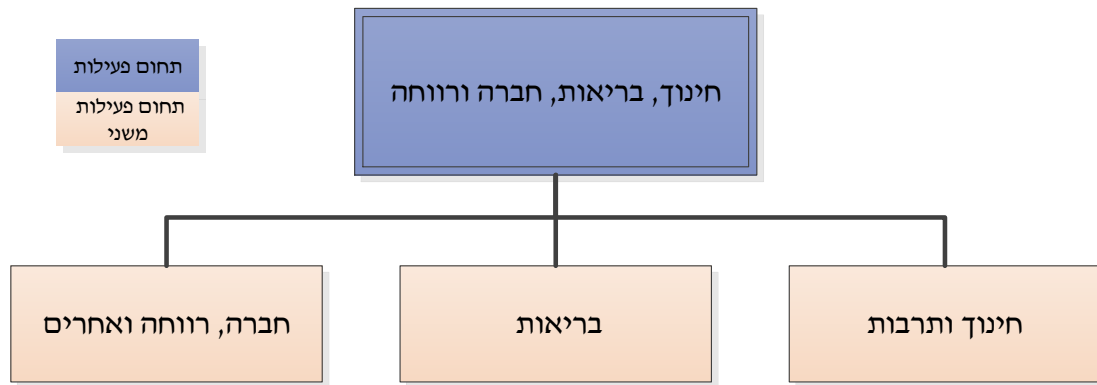
- הנוהג ברכב האחראי לפיצויים – אינו ידוע.
- אין לנוהג ברכב ביטוח רכב חובה או שהביטוח שיש לו אינו מכסה את החבות הנדונה.
- המבטח נמצא בפירוק או שמונה לו מנהל מורשה.
- מקרים מיוחדים אשר נקבעו בחוק בעקבות הסכמים מדיניים מול הרשות הפלסטינית.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני פיננסיים וביטוח לשנים 2017 ו- 2016 (במיליוני ₪):

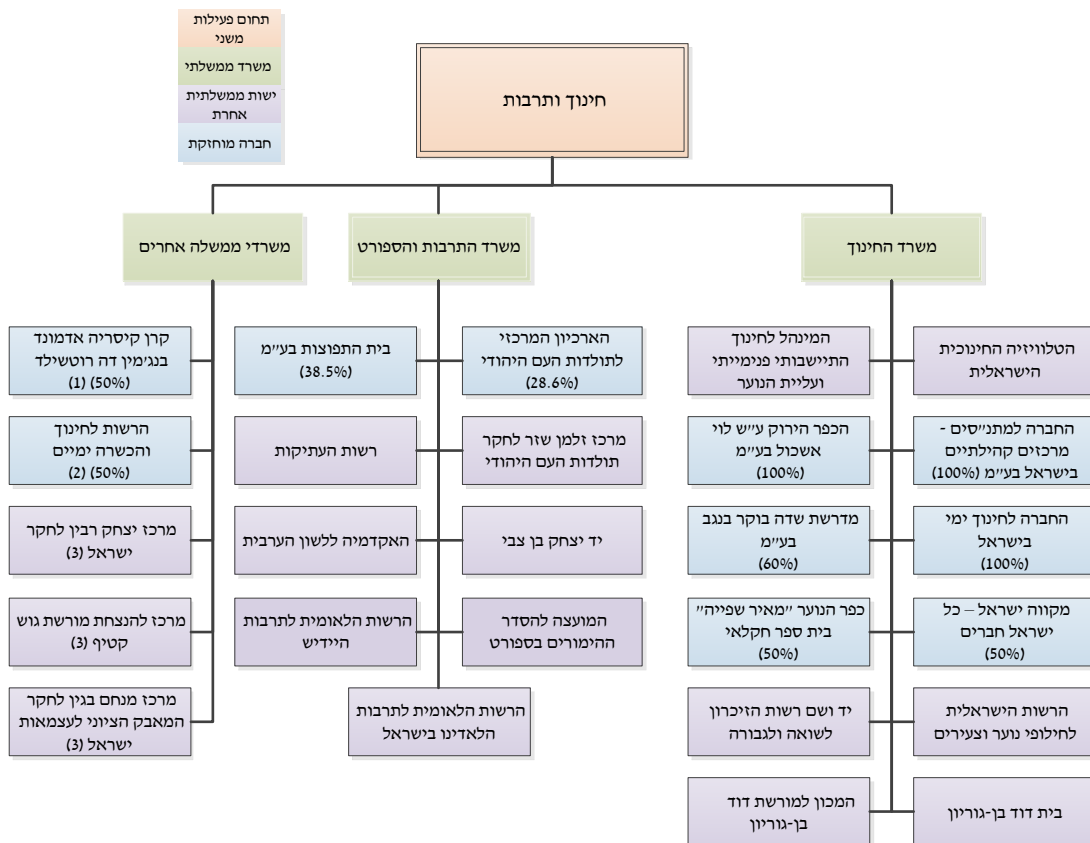
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
57,067	78,372	הכנסות מעסקאות שאינן חליפין
1,431	2,237	הכנסות מעסקאות חליפין
3,364	2,458	הכנסות אחרות
61,862	83,067	סך הכל הכנסות
43,329	49,088	תמיכות, הקצבות והעברות
49,963	65,703	הוצאות נוספות
93,292	114,791	סך הכל הוצאות
51,884	63,070	נכסים שוטפים
109,026	113,265	נכסים שאינם שוטפים
160,910	176,335	סך הכל נכסים
119,146	117,350	התחייבויות שוטפות
1,826,614	1,924,542	התחייבויות שאינן שוטפות
1,945,760	2,041,892	סך הכל התחייבויות

2. תחום פעילות חינוך, בריאות, חברה ורווחה

2.1 תחום פעילות משני חינוך ותרבות

הרכב הישויות

- (1) כפופה עסקית/תפעולית למשרד האוצר.
- (2) כפופה עסקית/תפעולית למשרד התחבורה והבטיחות בדרכים.
- (3) כפופות עסקית/תפעולית למשרד ראש הממשלה.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד החינוך

משרד החינוך אחראי על מערכת החינוך, ובכלל זה גנים, בתי ספר, השכלה גבוהה וחינוך בלתי פורמאלי. פעילות המשרד מתמקדת בחקיקה ותכנון שירותי החינוך וההשכלה, רישוי בעלי מקצוע בתחום החינוך וההוראה ופיקוח על מוסדות החינוך. המשרד אחראי על ביצועם של מספר חוקים מרכזיים, לרבות חוק לימוד חובה, התשי"ט-1949, חוק חינוך ממלכתי, התשי"ג-1953, חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958, חוק חינוך מיוחד, התשמ"ח-1988, חוק הספריות הציבוריות, התשל"ה-1975 ועוד. יעדיו המרכזיים של המשרד כוללים, בין היתר, יישום המלצות כוח המשימה הלאומי לקידום החינוך בישראל, צמצום פערים וקידום ההישגים בלימודים, טיפוח ערכים והנחלת מורשת עם, קידום החינוך המדעי והטכנולוגי, העצמה ושיפור איכות כוח אדם בהוראה ועוד.

המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער

המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער הינו יחידת סמך של משרד החינוך אשר משמשת כמחוז ארצי לבתי ספר אזוריים - התיישבותיים ובתי הספר בכפרי נוער, כמטה מרכזי לטיפול בחינוך הפנימייתי במשרד החינוך וכמרכז פדגוגי ארצי בתחומי מדעי החיים, החקלאות והחינוך הימי. מערכת החינוך התיישבותי כוללת כ- 130 בתי ספר המיועדים לתלמידי כיתות ז' עד י"ב.

ב. משרד התרבות והספורט

משרד התרבות והספורט קובע פרויקטים ומקדם פרויקטים באמצעות יחידותיו:

- מינהל הספורט – מעניק סיוע, מקדם פעילויות ספורטיביות, תומך בספורט עממי ובקידום הספורט ברשויות מקומיות ומחזק קשרים עם רשויות וארגוני ספורט בין-לאומיים.
- מינהל התרבות – מסייע למוסדות וליוצרים בתחום התרבות והאומנות ומקצה משאבים ותמיכות בנושא, מסייע למפעלי תרבות ולקיום אירועי תרבות ארציים. כמו כן, המשרד מסייע בקיום קשרי תרבות עם מדינות העולם.

רשות העתיקות

רשות העתיקות הינה תאגיד סטטוטורי שהוקם מכוח חוק רשות העתיקות התשמ"ט - 1989. תפקידה של הרשות הוא לטפל בכל ענייני העתיקות בישראל, לרבות עתיקות תת-ימיות.

מטרותיה העיקריות של הרשות הינן: חפירה, חשיפה של אתרים, שימור, שיחזור ופיתוח של אתרים ועתיקות, קיום פיקוח על חפירות ארכיאולוגיות, הפעלת פיקוח לעניין עבירות לפי חוק העתיקות, ניהול אוצרות העתיקות של המדינה, עריכת מחקרים ארכיאולוגיים וקידום, קיום ועידוד פעולות חינוך והסברה בתחום הארכיאולוגיה וקיום קשרים מדעיים בינלאומיים בתחום הארכיאולוגיה.

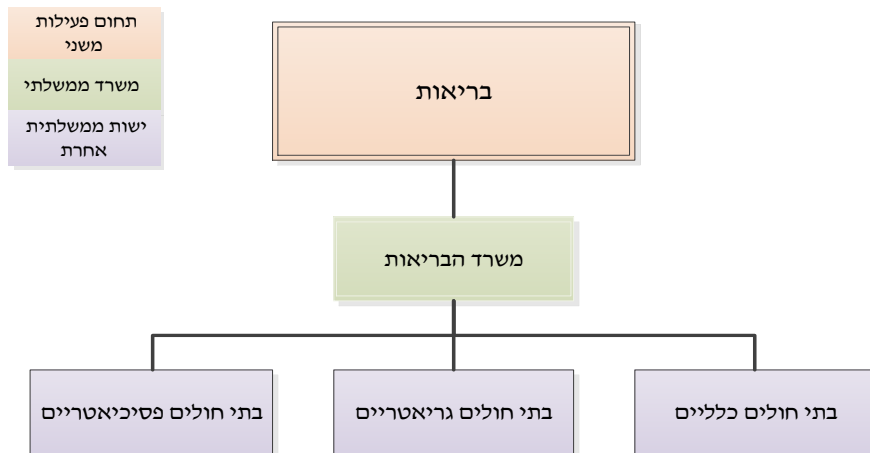
תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני חינוך ותרבות לשנים 2017 ו-2016 (במיליוני ₪):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
63,739	69,763	הכנסות מעסקאות שאינן חליפין
3,238	3,455	הכנסות מעסקאות חליפין
53	92	הכנסות אחרות
67,030	73,310	סך הכל הכנסות
34,921	38,877	תמיכות, הקצבות והעברות
34,818	37,332	הוצאות נוספות
69,739	76,209	סך הכל הוצאות
2,664	3,022	נכסים שוטפים
1,924	2,030	נכסים שאינם שוטפים
4,588	5,052	סך הכל נכסים
4,940	5,398	התחייבויות שוטפות
8,397	9,205	התחייבויות שאינן שוטפות
13,337	14,603	סך הכל התחייבויות

2.2 תחום פעילות משני בריאות

הרכב הישויות

פירוט לגבי הישויות המהותיות

משרד הבריאות

משרד הבריאות מופקד על מערכת שירותי הבריאות במדינת ישראל בהיבטים של קביעת המדיניות הכללית, הפיקוח, הרישוי, תיאום המערכת והצבת סטנדרטים. כמו כן, מתפעל המשרד, באורח ישיר, כמחצית ממיטות האשפוז לסוגיהן (באמצעות בתי החולים הממשלתיים) ואת עיקר מערכת השירותים האישיים, במסגרת התחנות לבריאות המשפחה. משימותיו העיקריות של המשרד כוללות:

- תכנון, פיקוח ובקרה, רישוי ורישום של עבודת שירותי מערכת הבריאות בישראל, רישוי בעלי מקצועות רפואיים, הכנת תכנית אב למחקר הרפואי השימושי, הכשרת כוח אדם סיעודי לעבודה במוסדות הרפואה, ארגון והכנת מערכת הבריאות לשעת חירום, מתן תמיכות לעמותות וארגוני בריאות ומתן תמיכות ייחודיות על פי הסכמים עם קופות החולים.
- הבטחת שירותי אשפוז כלליים, פסיכיאטריים, שיקומיים וסיעודיים, הבטחת שירותי רפואה מונעת, פיקוח ובקרה על קופות החולים כמתחייב מחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 ופיקוח על ייצור מזון לצריכה מקומית וליצוא.

להלן בתי החולים הכפופים למשרד הבריאות:

בתי חולים כלליים	בתי חולים גריאטריים	בתי חולים פסיכיאטריים
המרכז הרפואי המשולב ע"ש חיים שיבא	המרכז הרפואי גריאטרי דורות, נתניה	המרכז הרפואי לבריאות הנפש ע"ש אברבנאל
הקריה הרפואית רמב"ם	המרכז הרפואי שהם	המרכז הרפואי לבריאות הנפש מעלה הכרמל
המרכז הרפואי אסף הרופא	המרכז הרפואי גריאטרי שמואל הרופא	ההמרכז הרפואי לבריאות הנפש באר יעקב - נס ציונה
המרכז הרפואי ע"ש אדית וולפסון	המרכז הרפואי גריאטרי ראשון לציון	המרכז הרפואי לבריאות הנפש - מזור
המרכז הרפואי זיו בצפת	המרכז הרפואי גריאטרי פלימן	המרכז הרפואי לבריאות הנפש איתנים/כפר שאול
המרכז הרפואי ע"ש ברוך פדה, פוריה		המרכז בריאות הנפש באר שבע
המרכז הרפואי הלל יפה		המרכז הרפואי לבריאות הנפש לב השרון
המרכז הרפואי גליל		המרכז הרפואי לבריאות הנפש שער מנשה
המרכז הרפואי האוניברסיטאי ברזילי		
המרכז הרפואי תל אביב ע"ש סוראסקי		
המרכז הרפואי בני ציון		

בכותלי בתי החולים הכלליים פועלים תאגידי בריאות הכוללים קרן מחקרים רפואיים, פיתוח תשתיות ושירותי בריאות ליד בית החולים. תאגיד בריאות מהווה ישות משפטית עצמאית.

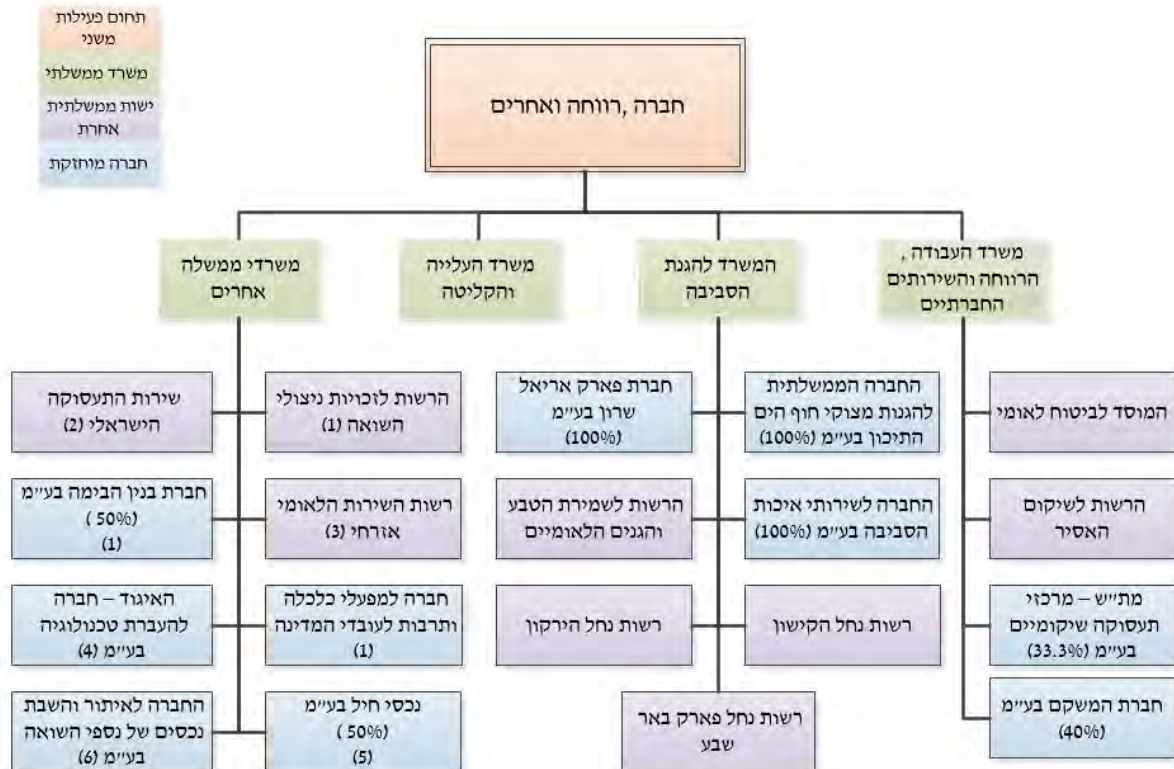
תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני בריאות לשנים 2017 ו-2016 (במיליוני ₪):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
56,532	60,821	הכנסות מעסקאות שאינן חליפין
12,684	13,294	הכנסות מעסקאות חליפין
203	197	הכנסות אחרות
69,419	74,312	סך הכל הכנסות
45,760	47,469	תמיכות, הקצבות והעברות
24,512	26,441	הוצאות נוספות
70,272	73,910	סך הכל הוצאות
14,018	15,945	נכסים שוטפים
3,347	3,535	נכסים שאינם שוטפים
17,365	19,480	סך הכל נכסים
13,115	13,997	התחייבויות שוטפות
5,046	5,202	התחייבויות שאינן שוטפות
18,161	19,199	סך הכל התחייבויות

2.3 תחום פעילות משני חברה, רווחה ואחרים

הרכב הישויות

- (1) כפופות עסקית/תפעולית למשרד האוצר.
- (2) כפופה עסקית/תפעולית למשרד הכלכלה והתעשייה.
- (3) כפופה עסקית/תפעולית למשרד ראש הממשלה.
- (4) כפופה עסקית/תפעולית למשרד החוץ.
- (5) כפופה עסקית/תפעולית למשרד הביטחון.
- (6) כפופה עסקית/תפעולית למשרד המשפטים.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים

משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים פועל במטרה להגן, לשקם ולסייע לכל אדם, משפחה וקהילה הנתונים במצבים של משבר זמני או מתמשך מפאת מוגבלות, עוני, סטייה חברתית, קשיי תפקוד, אבטלה, אפליה או ניצול. המשרד מגיש את שירותיו לציבור באמצעות יחידותיו ובאמצעות הרשויות המקומיות, עמותות וארגונים שונים. שירותי הסיוע כוללים: אבחון וטיפול, מניעה והסברה, הכשרה ורישום של בעלי מקצוע, הקמה ואחזקה של פנימיות ומעונות לנפגעי אלימות ולאנשים עם מוגבלויות.

המוסד לביטוח לאומי

המוסד לביטוח לאומי הינו גוף שהוקם בשנת 1954 ופועל מתוקף חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995, במטרה להבטיח לאוכלוסיות חלשות ולכאלו שנקלעו למצוקה זמנית או ממושכת בסיס כלכלי לקיומן. פעילותו של המוסד לביטוח לאומי כוללת בין היתר: תשלום גמלאות בגין קצבאות זקנה ושאיירים, אימהות, ילדים, נפגעי עבודה, נכות כללית, סיעוד, אבטלה, פשיטת רגל, פירוק תאגיד ועוד. לבד מגמלאות בכסף, נותן המוסד לביטוח לאומי שירותי שיקום והכשרה מקצועית לנכים, לאלמנות ונפגעי פעולות איבה, שירותי סיעוד ושירותי ייעוץ לקשישים. המוסד לביטוח לאומי מופקד גם על ביצוע חוקים נוספים והסכמים בתחום הביטוח הסוציאלי, כגון חוק הבטחת הכנסה, תשמ"א-1980. בנוסף, המוסד לביטוח לאומי גובה את דמי ביטוח הבריאות ומופקד על חלוקת הכספים בין קופות החולים ועל ניהול שוטף של קובץ המבוטחים בביטוח בריאות. מקורות המימון העיקריים של המוסד לביטוח לאומי הינם: דמי הביטוח הלאומי שנגבים מאזרחי המדינה, הקצאת משרד האוצר על פי חוק הביטוח הלאומי, מימון החוקים והסכמים על ידי משרד האוצר והכנסות הריבית על השקעות באג"ח מיעודות המונפקות למוסד על ידי ממשלת ישראל.

ב. משרד העלייה והקליטה

משרד העלייה והקליטה מעניק סיוע לעולים ולתושבים חוזרים. חלק ניכר מהתשלומים הישירים לעולים הינם על פי חקיקה, אך בנוסף, המשרד קובע מדיניות ונהלים, מקצה תקציבי סיוע לעולים, ומעניק שירותים מיוחדים בתחום הדיוור, התעסוקה והקליטה בקהילה. בין השירותים המיוחדים: סיוע ברכישה ושכירות של דירות ובתים, תוכנית לעידוד עולים ליזמות, תוכנית לעידוד חזרה של אנשי מחקר ופיתוח, לימודי עברית באולפן וסיוע לסטודנטים עולים. כמו כן, מפרסם המשרד מחקרים ונתונים הקשורים לקליטת עליה.

ג. המשרד להגנת הסביבה

המשרד להגנת הסביבה אחראי על ייזום וביצוע מדיניות הממשלה בתחומי איכות הסביבה. הפעילות העיקרית של המשרד כוללת ניסוח של מדיניות ארצית משולבת וכוללנית, פיתוח אסטרטגיות, תקנים וקדימויות להגנת הסביבה וכן עידוד שימוש מושכל במשאבי הסביבה. המשרד אחראי כמו כן ליישום המדיניות הסביבתית - לאומית, למעורבות בתהליכי התכנון הפיסי, להדרכת הרשויות המקומיות לגבי אחריותן הסביבתית, לפיקוח ואכיפה של חוקי איכות הסביבה ברשויות המקומיות, לניסוח דרישות והתניות סביבתיות ברישיונות עסק, לליווי והכוונה של היחידות הסביבתיות ועוד.

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים הוקמה כשני תאגידים נפרדים: רשות הגנים הלאומיים ורשות שמורות הטבע. בהתאם לתיקון לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, בשנת 1998 אוחדו שני התאגידים לתאגיד אחד – הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים.

מטרות הרשות הן: לשמור על הטבע ועל אתרי המורשת, לטפח אותם לרווחת הציבור ולחנכו בהתאם למטרות אלה.

ד. הרשות לזכויות ניצולי השואה

הרשות לזכויות ניצולי השואה משמשת זרוע של מדינת ישראל לביצוע חוק נכי רדיפות הנאצים התשי"ז-1957, חוק נכי המלחמה בנאצים התשי"ד-1954 וחוק ההטבות לניצולי שואה התשס"ז-2007.

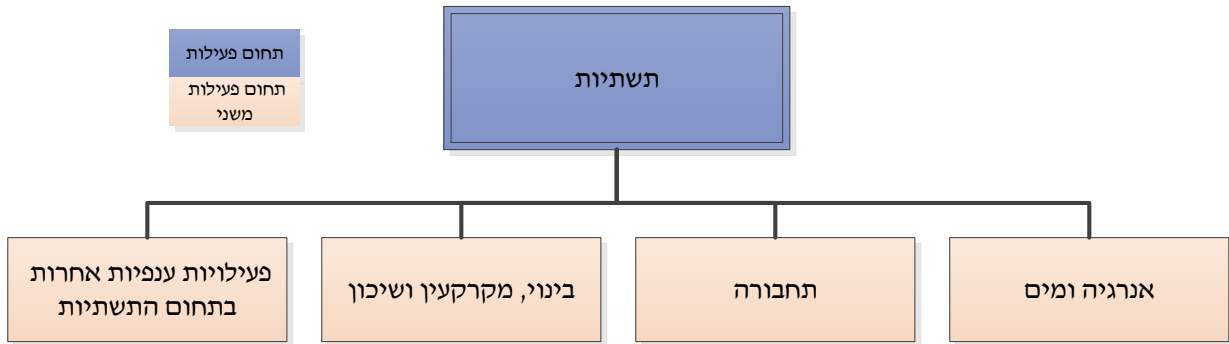
הרשות מעניקה תגמולים חודשיים ושנתיים, טיפול רפואי ושירותי שיקום ורווחה לציבור ניצולי השואה, נכי רדיפות הנאצים ונכי המלחמה בנאצים, על מנת לשפר את רווחתם. לאחרונה, הרשות מפעילה תכנית מקיפה לאיתור ניצולי שואה על מנת לעזור להם למצות את זכויותיהם.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני חברה, רווחה ואחרים לשנים 2016 ו- 2017 (במיליוני ₪):

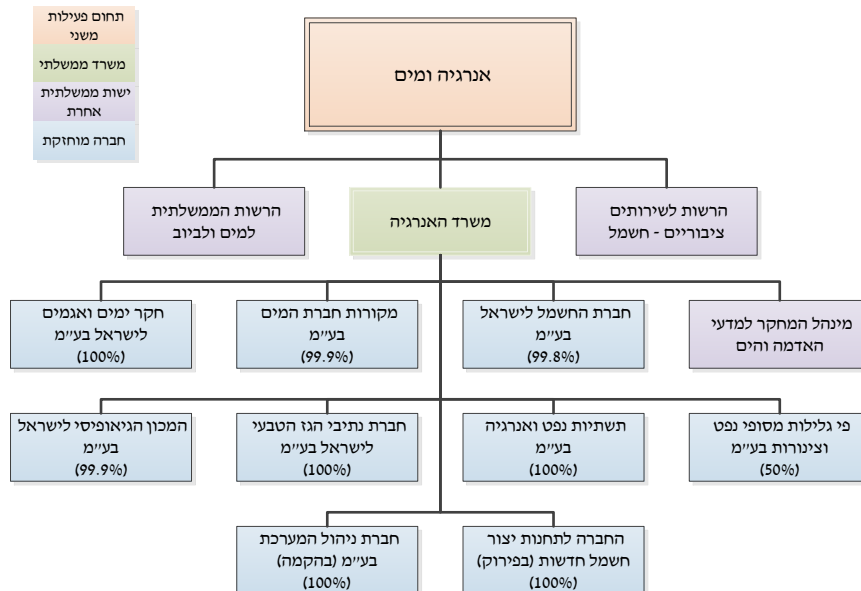
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
81,297	89,035	הכנסות מעסקאות שאינן חליפין
368	391	הכנסות מעסקאות חליפין
8,141	9,473	הכנסות אחרות
89,806	98,899	סך הכל הכנסות
166,726	137,799	תמיכות, הקצבות והעברות
5,527	5,965	הוצאות נוספות
172,253	143,764	סך הכל הוצאות
28,452	31,929	נכסים שוטפים
180,558	189,923	נכסים שאינם שוטפים
209,010	221,852	סך הכל נכסים
9,452	11,269	התחייבויות שוטפות
650,760	706,509	התחייבויות שאינן שוטפות
660,212	717,778	סך הכל התחייבויות

3. תחום פעילות תשתיות

3.1 תחום פעילות משני אנרגיה ומים

הרכב הישויות

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד האנרגיה

משרד האנרגיה מופקד, בין היתר, על תכנונה וביצועה של מדיניות לאומית בתחום האנרגיה ותשתית משאבי הטבע במדינת ישראל. הפעילות הממשלתית מתבטאת בתכנון התפתחותו של משק האנרגיה, בקביעת מדיניות ויישומה במשק הישראלי, בהסדרת המבנה הענפי של התחומים השונים של משק האנרגיה הישראלי, בפיקוח על משק הדלק ומשק החשמל, בהסדרת חיפושי הנפט והגז, ייעול השימוש באנרגיה, פיתוח מקורות אנרגיה חלופיים ובארגון משק האנרגיה לשעת חירום. כמו כן, מתבצעים באמצעותו מחקרים מקיפים בתחום מדעי האדמה תוך פיתוח תשתיות של מידע טכנולוגי, מדעי וכלכלי לשימוש כלל מגזרי המשק.

חברת החשמל לישראל בע"מ

חברת החשמל לישראל בע"מ נוסדה בשנת 1923 ופועלת מכוח רישיונות שניתנו לה על ידי המדינה בייצור, הולכה, חלוקה, סחר ואספקה של חשמל, כולל הקמת תשתיות לטובת פעילויות אלו. החברה מוגדרת כספק שירות חיוני והוכרזה כמונופולין על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים.

החברה מחזיקה 100% בחברה הלאומית לאספקת פחם בע"מ אשר רוכשת את הפחם עבור תחנות הכוח של החברה.

מקורות חברת המים בע"מ

מקורות חברת המים בע"מ נוסדה בשנת 1937, במטרה לפתח את מקורות המים בארץ ישראל ולספקם לתושביה. החברה פועלת כרשות מים בהתאם לחוק המים, התשי"ט-1959 (להלן: "חוק המים"). בשל היקף פעילותה, פריסתה הארצית ובהתאם לסעיף 46 לחוק המים, הוסמכה החברה (בנוסף לפעילותה כחברת המים הלאומית) כ"רשות המים הארצית", אשר תפקידה הינם להקים את המפעל הארצי, לנהלו, להרחיבו, להחזיקו במצב תקין וכן לספק ממנו מים.

החברה הינה המפיקה וספקית המים הגדולה והעיקרית במדינת ישראל. החברה מפיקה ומספקת כיום כ- 70% מצריכת המים במדינה וכ- 80% מהצריכה הביתית, בעוד שאר המים מופקים על ידי ספקים מקומיים וקטנים יחסית, המפיקים מים לצריכה עצמית - בעיקר לחקלאות.

החברה עוסקת גם בהקמת מפעלי מים חדשים, בהקמה וניהול פרויקטים לטיהור שפכים, במחקרים, בפיתוח טכנולוגיה ובעבודות קבלניות לגורמים חיצוניים.

ב. הרשות הממשלתית למים ולביוב

הרשות הממשלתית למים ולביוב, הוקמה במטרה ליצור גוף בעל ראייה כוללת של צרכי משק המים והביוב, על ידי ריכוז הסמכויות בידי גורם מקצועי - ממשלתי שבידיו הכלים והיכולת לנהל ולפקח בצורה הנכונה והיעילה ביותר את משק המים והביוב בישראל. מנהל הרשות אחראי על ניהול משק המים בהתאם למדיניות הממשלה ובהתאם לכללים שקבעה מועצת הרשות בנושאי מים וביוב, הסדרת משק המים, קביעת כללים, תעריפים ותקנים.

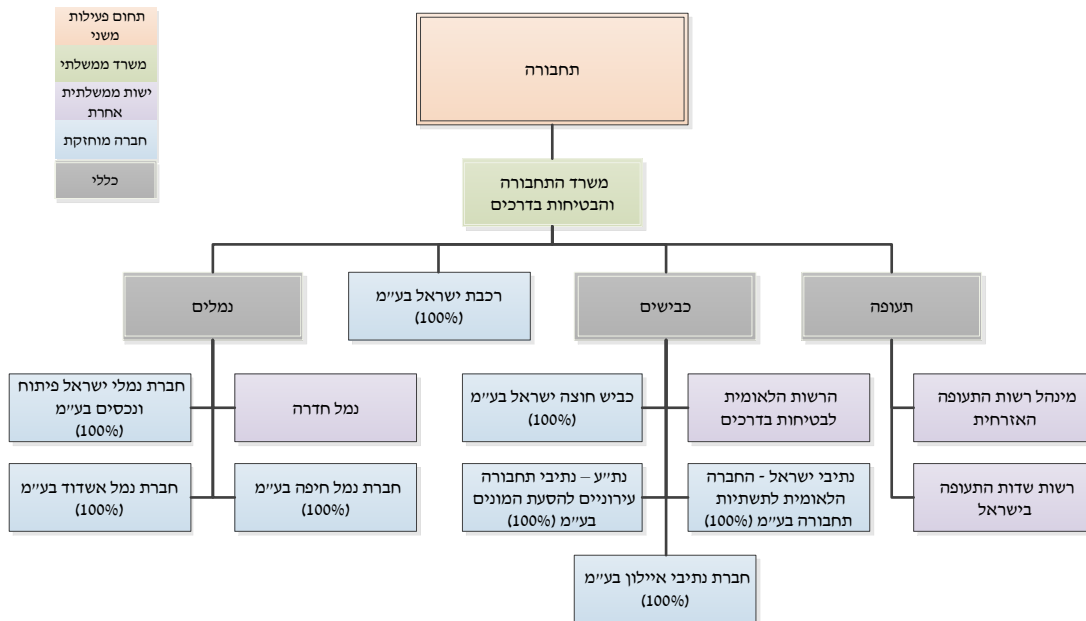
תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני אנרגיה ומים לשנים 2017 ו-2016 (במיליוני ₪):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
192	341	הכנסות מעסקאות שאינן חליפין
27,973	28,663	הכנסות מעסקאות חליפין
263	4,329	הכנסות אחרות
28,428	33,333	סך הכל הכנסות
451	458	תמיכות, הקצבות והעברות
26,905	28,027	הוצאות נוספות
27,356	28,485	סך הכל הוצאות
14,012	13,175	נכסים שוטפים
94,229	96,439	נכסים שאינם שוטפים
108,241	109,614	סך הכל נכסים
15,114	18,022	התחייבויות שוטפות
68,003	63,144	התחייבויות שאינן שוטפות
83,117	81,166	סך הכל התחייבויות

3.2 תחום פעילות משני תחבורה

הרכב הישויות

פירוט לגבי הישויות המהותיות

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ממונה על קביעת המדיניות בענף התחבורה ועל שירותי התחבורה ביבשה, באוויר ובים. המשרד עוסק כמו כן בחקיקה המסדירה את ענייני התחבורה, קביעת מחירים בתחבורה, פיקוח ואכיפת חוקי התעבורה על העוסקים בענף ומתן שירותים מטאורולוגיים. משימותיו העיקריות של המשרד כוללות:

- בתחום התחבורה היבשתית, אחראי המשרד על קיום שירותי תחבורה לצורך הסעת נוסעים והובלת מטענים, הן בזמן רגיעה והן בשעת חירום, פיתוח כבישים עירוניים ובין עירוניים, פיתוח תשתית הרכבות והנמלים, רישוי כלי רכב, פיקוח על חברות התחבורה הציבורית ופעילות לשיפור הבטיחות בדרכים.
- בתחום התחבורה האווירית, אחראי המשרד (באמצעות רשות התעופה האזרחית) על מתן שירותי תעופה בינלאומיים ופנים ארציים, פיקוח על רשות שדות התעופה, פיקוח על חברות התעופה הישראליות, פיקוח על בטיחות הטיסה והכושר האווירי, הענקת זכויות טייס לחברות התעופה, תכנון המרחב האווירי ומתן רישוי לעוסקים ולכלי התעופה.
- בתחום התחבורה הימית, אחראי המשרד (באמצעות מינהל הספנות והנמלים) על קיום שירותי הים והנמלים, פיקוח על חברות הספנות הישראליות ועל כלי שיט ימיים, הכשרת כוח אדם ימי ומתן רישוי למקצועות הימיים ולכלי השיט.

חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ

חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ הינה חברה בבעלות מלאה של מדינת ישראל, אשר נוסדה בשנת 2004 והחלה לפעול ביום 17 בפברואר 2005. הקמת החברה הינה תוצאה של שינוי מבני אשר נערך בהתאם לחוק הספנות והנמלים, התשס"ד-2004, במסגרתו בוטל חוק רשות הנמלים אשר המסמיק את פעולתה של רשות הנמלים ותחתיה הוקמו ארבע חברות ממשלתיות: החברה ושלוש חברות נמל: חברת נמל אשדוד, חברת נמל חיפה וחברת נמל אילת (בשנת 2013 הופרטה חברת נמל אילת). בנוסף, החברה הוסמכה כחברת הפיתוח והנכסים לתקופה של 49 שנה מיום התחילה. החל משנת 2013, החברה מפקדת על הקמת הנמלים החדשים - נמל הדרום באשדוד ונמל המפרץ בחיפה.

חברות נמל אשדוד וחיפה

חברות נמל אשדוד וחיפה הינן חברות בבעלות ממשלתית מלאה אשר נוסדו בשנת 2004 כחלק מהיערכות המדינה ליישום הרפורמה בנמלי הים וביום 17 בפברואר 2005 החלה בפעילות העסקית על פי הוראות חוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ד-2004.

החברות הוסמכו להפעיל את נמלי אשדוד וחיפה, בהתאמה, ולתת בהם שירותי נמל ושירותים נלווים, תוך שמירה על הבטיחות ואיכות הסביבה ובמטרה לתת מענה לציבור צורכי הנמלים ולהפעיל את שטחי הנמלים כנמלים תחרותיים ומודרניים.

רכבת ישראל בע"מ

רכבת ישראל בע"מ הינה חברה בבעלות ממשלתית מלאה אשר נוסדה בשנת 1998. החברה עוסקת בהסעת נוסעים, בשינוע מטענים ובהקמת התשתיות הנדרשות לפעילותה. מטרת החברה הינן להקים, לפתח, לנהל, להחזיק ולהפעיל את רשת מסילות הברזל בישראל. החברה פועלת למימוש מדיניות הממשלה בתחום התחבורה הרכבתית. כמו כן, החברה מחויבת להפעיל את שירותי ההסעות לנוסעים, שירותי הובלת מטענים ושירותי התשתית כדן, ברמת שירות נאותה, ובאופן רציף ותקין.

רשות שדות התעופה בישראל

רשות שדות התעופה בישראל הוקמה בשנת 1977 כתאגיד סטטוטורי מכוח חוק רשות שדות התעופה, התשל"ז-1977. תפקידי הרשות הינם החזקה, הפעלה, פיתוח, ניהול ונתינת שירותים נלווים בשדות תעופה המפורטים בחוק, תכנון והקמה של שדות תעופה כפי שנקבע בתוכנית אב של הרשות וכן נקיטת אמצעים לביטחונם של שדות התעופה ושל בני האדם, הטובין, כלי הטייס, המבנים, המתקנים והציוד שבהם.

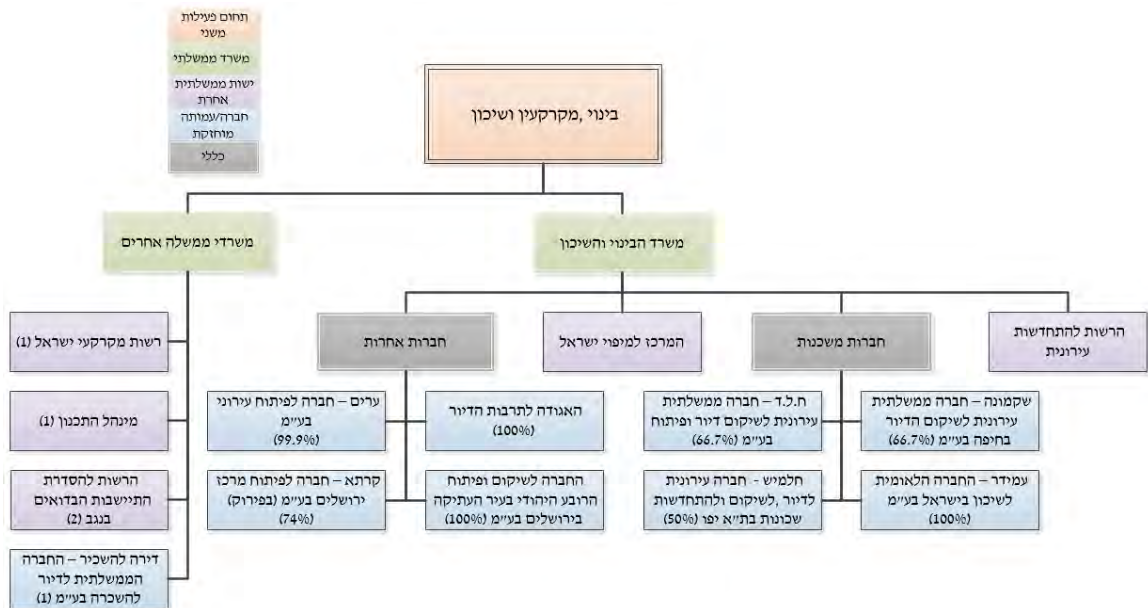
תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני תחבורה לשנים 2017 ו-2016 (במיליוני ₪):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
16,720	19,235	הכנסות מעסקאות שאינן חליפין
7,643	8,322	הכנסות מעסקאות חליפין
9	102	הכנסות אחרות
24,372	27,659	סך הכל הכנסות
8,861	9,795	תמיכות, הקצבות והעברות
11,796	13,874	הוצאות נוספות
20,657	23,669	סך הכל הוצאות
7,065	7,427	נכסים שוטפים
155,290	161,860	נכסים שאינם שוטפים
162,355	169,287	סך הכל נכסים
7,263	9,482	התחייבויות שוטפות
9,412	8,972	התחייבויות שאינן שוטפות
16,675	18,454	סך הכל התחייבויות

3.3 תחום פעילות משני בינוי, מקרקעין ושיכון

הרכב הישויות

- (1) כפופות עסקית/תפעולית למשרד האוצר.
(2) כפופה עסקית/תפעולית למשרד החקלאות ופיתוח הכפר.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד הבינוי והשיכון

משרד הבינוי והשיכון אחראי לתכנון ולביצוע מדיניות הממשלה בנושאים של פתרונות דיור לכלל האוכלוסייה בישראל. המשרד עוסק ביצירת תשתיות ובבנייה, במתן פתרונות דיור בשיכון הציבורי, סבסוד המשכנתאות לרכישת דירה לרבות בקרה ופיקוח על הבנקים למשכנתאות, וטיפול בקבוצות חריגות ובמעוררים על הזכאות. בין השאר, המשרד מעודד הגברת הבנייה למגורים, אכיפת תקני בנייה, שיקום שכונות ותיקות והתחדשות עירונית.

ב. רשות מקרקעי ישראל

רשות מקרקעי ישראל היא הגוף המנהל על פי חוק מקרקעי ישראל, התש"ך-1960, את קרקעות המדינה, קרקעות קרן קיימת לישראל וקרקעות רשות הפיתוח, המהוות כ-93% משטח מדינת ישראל, בהתאם למדיניות הנקבעת על ידי מועצת מקרקעי ישראל, המועצה קובעת את המדיניות הקרקעית, שלפיה ינוהלו מקרקעי ישראל ומאשרת את תקציבה של הרשות. בראש המועצה עומד שר האוצר. תחומי הפעילות המרכזיים של הרשות הינם: ניהול מלאי המקרקעין שבאחריות הרשות, יצירת עתודות לקרקע בבעלות ציבורית למטרות לאומיות, שיווק קרקעות והקצאתן ליעודים שונים, טיפול בחוכרים ומשתכנים ופיקוח על שימושי קרקע שונים.

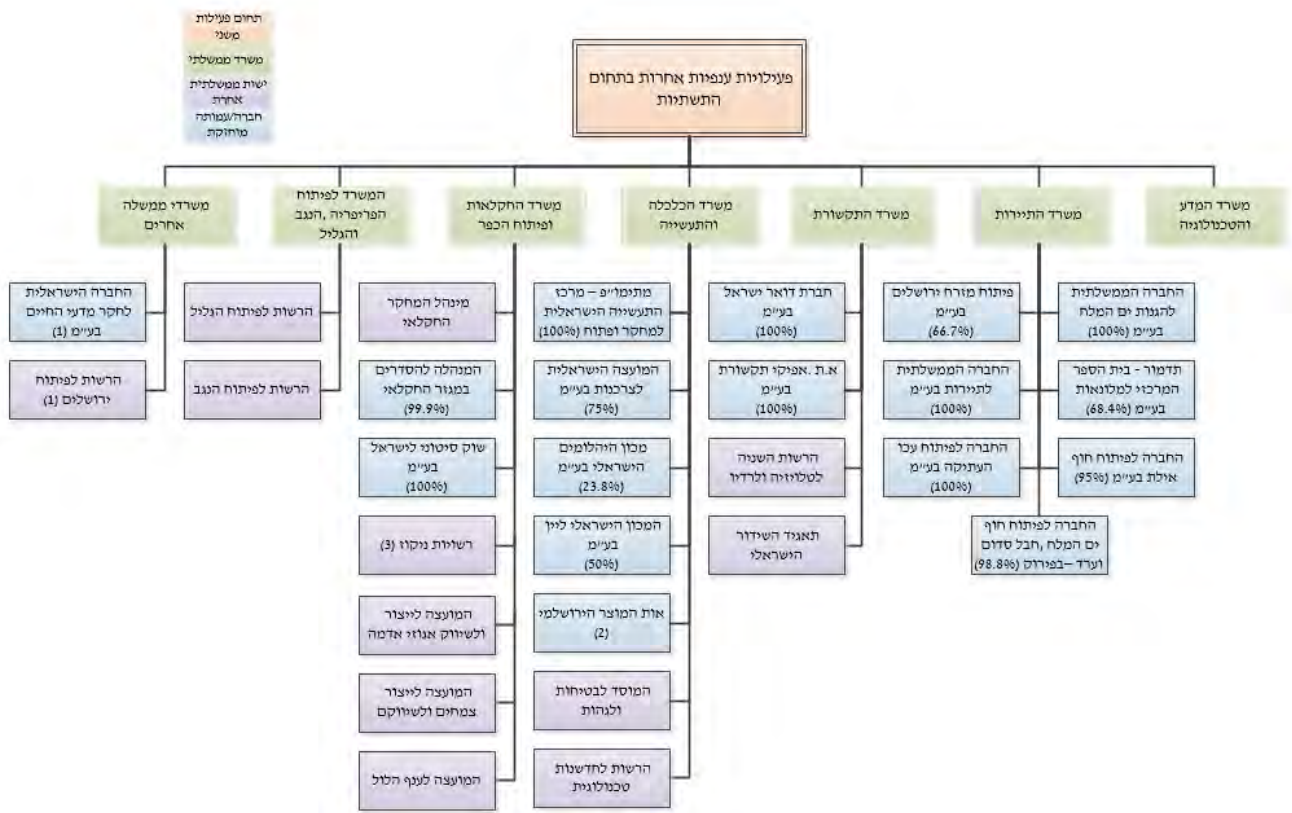
תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני בינוי, מקרקעין ושיכון לשנים 2016 ו- 2017 (במיליוני ₪):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
4,089	4,534	הכנסות מעסקאות שאינן חליפין
9,348	14,496	הכנסות מעסקאות חליפין
339	370	הכנסות אחרות
13,776	19,400	סך הכל הכנסות
6,919	10,587	תמיכות, הקצבות והעברות
7,054	8,290	הוצאות נוספות
13,973	18,877	סך הכל הוצאות
9,201	13,157	נכסים שוטפים
21,546	26,204	נכסים שאינם שוטפים
30,747	39,361	סך הכל נכסים
12,333	20,138	התחייבויות שוטפות
3,890	4,213	התחייבויות שאינן שוטפות
16,223	24,351	סך הכל התחייבויות

3.4 תחום פעילות משני פעילויות ענפיות אחרות בתחום התשתיות

הרכב הישויות

- (1) כפופה עסקית/תפעולית למשרד ראש הממשלה.
- (2) מוגדרת כחברה כלולה בדוחות הכספיים של ממשלת ישראל בשל זכות הממשלה במינוי 40% מחברי דירקטוריון החברה.
- (3) רשויות הניקוז המאוחדות הינן:
 - רשות ניקוז ונחלים גליל מערבי.
 - רשות ניקוז ים המלח.
 - רשות ניקוז ירדן דרומי.
 - רשות ניקוז ירקון.
 - רשות ניקוז כנרת.
 - רשות ניקוז כרמל.
 - רשות ניקוז ערבה.
 - רשות ניקוז קישון.
 - רשות ניקוז שקמה - בשור.
 - רשות ניקוז שורק - לכיש.
 - רשות ניקוז שרון.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד התקשורת

משרד התקשורת הוא משרד כלכלי אשר אחראי על כלל תחומי התקשורת במדינה, בכללם עיתונות, רדיו, אינטרנט, טלפון, דואר ועוד.

בתחומי אחריותו של המשרד: קביעת מדיניות התקשורת, פיתוח תשתית התקשורת, רישוי ופיקוח על ספקים של שירותי תקשורת, פיקוח על חברת הדואר, מדיניות בקרה וקביעת תעריפים לשירותי התקשורת השונים, ניהול משק התדרים, בקרה ופיקוח על שירותי הטלוויזיה בכבלים וכו'. כמו כן, החל משנת 2013 ממונה המשרד על לשכת הפרסום הממשלתית.

חברת דואר ישראל בע"מ

חברת דואר ישראל בע"מ הינה חברה בבעלות ממשלתית מלאה אשר נוסדה בשנת 2003 והחלה בפעילותה ביום 1 במרץ 2006. הכנסות החברה נובעות משני תחומי פעילות מרכזיים: תחום שירותי הדואר - הכולל בתוכו את מגוון השירותים של העברת דואר לסוגיו השונים בארץ ובחו"ל, שירותי שליחים, בלדרות שירותי העברת מסרים באמצעים אלקטרוניים ועוד. תחום זה מהווה את מרכיב ההכנסות העיקרי של החברה. תחום השירותים הכספיים ואשנב- הכולל את השירותים הניתנים מטעמה של חברת בנק הדואר (חברה בת), המתבצע ביחידות הדואר השונות והכולל שירותי קבלת תשלומים בעבור מוטבים, ניהול חשבונות עו"ש בהתאם למגבלות וסייגים, שירותים מקוונים שונים, המרת מט"ח והעברת כספים לחו"ל ועוד.

ב. משרד הכלכלה והתעשייה

משרד הכלכלה והתעשייה הוא משרד כלכלי שמטרתו העיקרית הינה עידוד הצמיחה הכלכלית של ישראל, מיצוי הפוטנציאל האנושי והשבחתו, פיקוח על סחר פנים וחוף וטיפול בענייני תעסוקה. לצורך השגת מטרותיו, מפעיל המשרד מספר כלי סיוע עיקריים: הענקת הטבות במסגרת החוק לעידוד השקעות הון, התשנ"א- 1990 וחוק המו"פ (מחקר ופיתוח בתעשייה), התשמ"ד- 1984, השקעות בפיתוח אזורי תעשייה, תמיכה ועידוד היצוא, סיוע לעסקים קטנים ובינוניים, קידום ופיתוח ההון האנושי ועוד.

ג. משרד התיירות

משרד התיירות הינו משרד כלכלי שאחראי לשיווק ישראל כיעד תיירותי ברחבי העולם באמצעות נציגויות בחו"ל העוסקות בשיווק ישראל ע"י קמפיינים, יחסי ציבור, שיתופי פעולה עם סיטונאים וסוכני תיירות ומעצבי דעת קהל. כמו כן, המשרד עוסק בפיתוח תשתיות תיירות ציבוריות באמצעות חברת פיתוח כלל ארצית ובאמצעות חברות פיתוח אזוריות. כמו כן, מטפל המשרד בנושא הגנות בים המלח. המשרד מסייע בהקמת מיזמים תיירותיים עסקיים (אטרקציות, בתי מלון וכו') בכל הארץ על ידי מתן מענקים על פי החוק לעידוד השקעות הון, התשנ"א- 1990.

ד. משרד המדע והטכנולוגיה

משרד המדע והטכנולוגיה מופקד על קביעת מדיניות מדע מחקרי, תשתית יצירת קשרי חוץ מדעיים, הפצת המדע בקהילה, פיתוח המדע בפריפריה (מו"פ אזורי) וסוכנות החלל הישראלית.

המשרד מרכז את עבודות המועצה הלאומית למחקר ופיתוח, מסייע למוסדות המחקר בתחום התשתיות, עוסק בקשרי חוץ בתחום המדע, מפתח פעילויות לקירוב המדע לקהילה, מפעיל את הסוכנות לחקר החלל ומפעיל תוכניות מחקר ישימות לתעשייה.

ה. משרד החקלאות ופיתוח הכפר

משרד החקלאות ופיתוח הכפר אחראי על יישום מדיניות הממשלה לפיתוח הייצור של תוצרת חקלאית לסוגיה ואספקתה לאוכלוסייה באיכות, סדירות ומחירים סבירים. המשרד עוסק בסיוע ליישובים לשם פיתוחם החקלאי וביסוסם הכלכלי והחברתי. במסגרת עבודתו המשרד אחראי על מדיניות השיווק של תוצרת חקלאית מישראל בארץ ובחו"ל וכן על מחקר ופיתוח, הדרכה, מימון השקעות מועדפות, והגנה על הצומח והפיקוח הווטרינרי.

ו. הרשות לפיתוח ירושלים

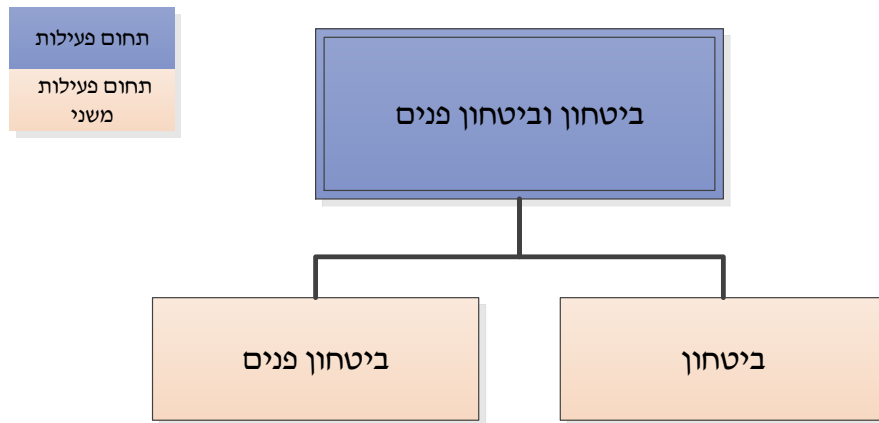
הרשות לפיתוח ירושלים הינו תאגיד שהוקם ביולי 1988 מכוח חוק הרשות לפיתוח ירושלים, התשמ"ח – 1988. מטרותיה של הרשות הן: ליזום, לתכנן ולעודד יוזמות ופעולות לפיתוחה הכלכלי של ירושלים, לתאם בין הגופים השונים העושים לפיתוח העיר ולפעול למען ריכוז מוסדות ציבור בירושלים.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני פעילויות ענפיות אחרות בתחום התשתיות לשנים 2016 ו-2017 (במיליוני ₪):

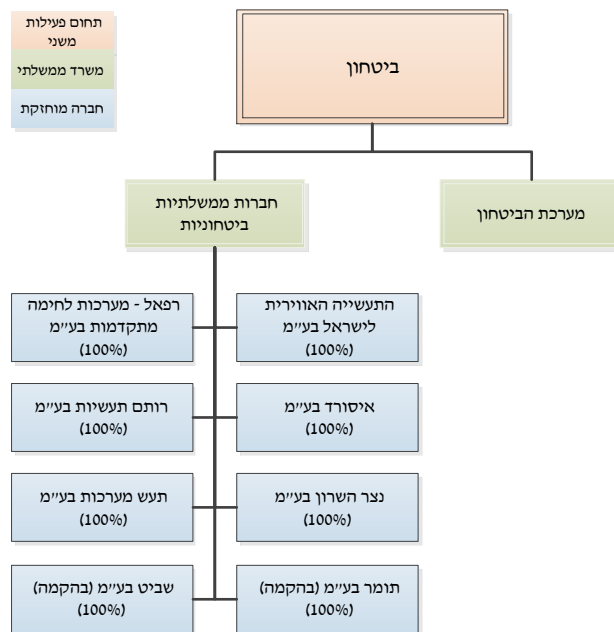
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
9,192	11,004	הכנסות מעסקאות שאינן חליפין
2,460	2,469	הכנסות מעסקאות חליפין
198	247	הכנסות אחרות
11,850	13,720	סך הכל הכנסות
5,176	5,763	תמיכות, הקצבות והעברות
6,514	8,219	הוצאות נוספות
11,690	13,982	סך הכל הוצאות
5,304	6,741	נכסים שוטפים
12,042	11,948	נכסים שאינם שוטפים
17,346	18,689	סך הכל נכסים
4,915	6,332	התחייבויות שוטפות
2,388	2,335	התחייבויות שאינן שוטפות
7,303	8,667	סך הכל התחייבויות

4. תחום פעילות ביטחון וביטחון פנים

4.1 תחום פעילות משני ביטחון

הרכב הישויות*

* התרשים אינו כולל את כל הישויות הכלולות בתחום פעילות משני ביטחון.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד הביטחון

משרד הביטחון אחראי לביטחון המדינה ברמה המדינית, הצבאית והאזרחית. ייעוד המשרד לממש את יעדי הביטחון הלאומי שבאחריותו: לאפשר את בניין צה"ל ופעולתו ולהשלימם במישורי חברה, טכנולוגיה, תעשייה ויחסי חוץ ביטחוניים. הביטחון הלאומי הוא העיסוק בהגנה על קיום המדינה, חיי תושביה, שלמותה הטריטוריאלית, עצמאותה, ביטחון הפנים שלה, מעמדה בעולם, המאזן הדמוגרפי, התפיסה האידיאולוגית, חיילים משוחררים, מורשת ועוד. המשרד עוסק, בין היתר, בנייה ובקרת תקציב הביטחון ורכישות עבור צה"ל. כמו כן, מפרסם המשרד הנחיות למצבי חירום ומעניק שירותים לציבור, לרבות שיקום נכי צה"ל, מפעלי הנצחה ותמיכה במשפחות שכולות וסיוע לחיילים משוחררים.

מערכת הביטחון במדינת ישראל כוללת שלושה יסודות ארגוניים:

- דרג מדיני - שר הביטחון עומד בראש מערכת הביטחון, על יחידותיה.
- מערכת צבאית - צבא ההגנה לישראל. בראש המערכת הצבאית עומד המטה הכללי של צה"ל (המטכ"ל) ובראשו הרמטכ"ל, שהוא דרג הפיקוד העליון בצבא.
- מערכת אזרחית - משרד הביטחון, יחידות סמך ותאגידים.

ב. התעשייה האווירית לישראל בע"מ

התעשייה האווירית לישראל בע"מ נוסדה בשנת 1966 והינה חברה בבעלות מלאה של מדינת ישראל. החברה והחברות המאוחדות שלה עוסקות בתחום של פיתוח וייצור מטוסי מנהלים, השבחה ותחזוקה של מטוסים צבאיים ואזרחיים, הסבת מטוסי נוסעים לתצורת מטען, יצור חלקי מטוסים, פיתוח וייצור של כלי טיס בלתי מאוישים, פיתוח וייצור לוויינים, מערכות נשק וחימוש ומערכות אלקטרוניות, אלקטרו-אופטיות ואחרות, תוך שימוש בטכנולוגיות מתקדמות. מוצרי החברה ושירותיה כוללים מגוון רחב של מוצרים, הן לשוק הצבאי/ביטחוני והן לשוק האזרחי. מרבית הכנסות החברה הינן הכנסות מייצוא מוצרי החברה ושירותיה ללקוחות שונים ברחבי העולם. עם זאת, מהווה משרד הביטחון אחד מלקוחותיה העיקריים של החברה.

ג. נצר השרון בע"מ

התעשייה הצבאית לישראל (לשעבר – התעשייה הצבאית לישראל בע"מ (תעש)), נוסדה בשנת 1989 והינה חברה בבעלות מלאה של מדינת ישראל. החברה עוסקת בעיקר בייצור, פיתוח ואספקת נשק, תחמושת ואמצעי לחימה אחרים למערכת הביטחון, ליצוא ולגופים מקומיים. פעילות החברה מרוכזת ומבוצעת מול לקוחותיה בחמישה תחומי עסקים עיקריים: תחמושת כבדה, מערכות רכב קרבי משוריין, חמ"מ אוויר קרקע, הנעה וחימוש רקטי ותחמושת קלה. בנוסף החברה פעילה גם בתחום ביטחון העורף - בין השאר בפיתוח יכולות למניעת פיגועים במקומות הומי אדם, אבטחת גבולות ומעברים, מיגון גגות בפני טילי קאסם, הגנה על תחבורה ציבורית, אבטחת שדות תעופה, מטוסים וכדומה.

ד. רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ

רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ נוסדה בשנת 1995 והחלה את פעילותה בשנת 2002 הינה בבעלות מלאה של מדינת ישראל. רפאל מפתחת אמצעי לחימה מתקדמים עבור צה"ל ומערכת הביטחון, תוך ביסוס חוסנה הכלכלי על ידי פעילות בשוק הבינלאומי. החברה מציעה היום ללקוחותיה מגוון רחב ביותר של פתרונות חדשניים בחזית הטכנולוגיה העולמית, ובכלל זה מערכות יבשתיות, אוויריות וימיות וכן במערכות בחלל. הייעוד של החברה ממוקד בצרכים המרכזיים של מערכת הביטחון, תוך התבססות על מגוון טכנולוגיות ויכולות מערכתיות, שחלקן מוגדר כתשתיות לאומיות.

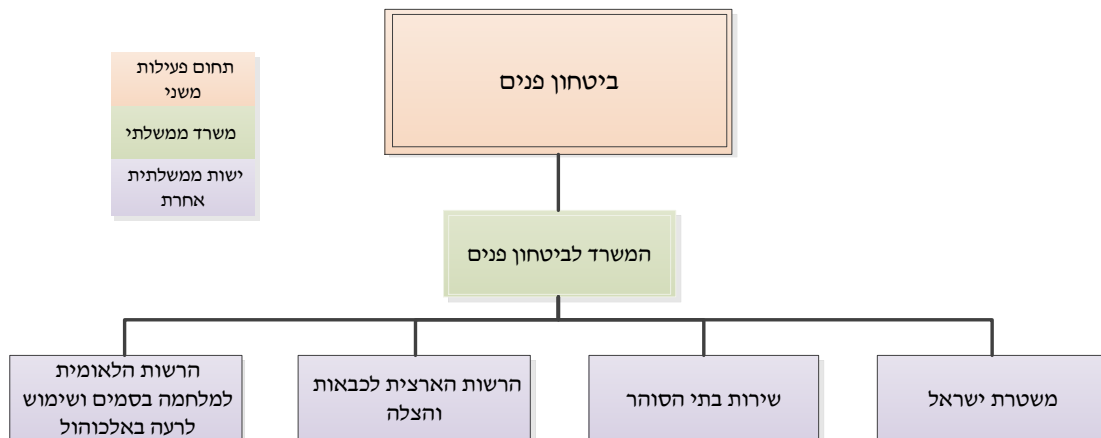
תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני ביטחון לשנים 2017 ו-2016 (במיליוני ₪):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
75,399	75,796	הכנסות מעסקאות שאינן חליפין
19,030	18,107	הכנסות מעסקאות חליפין
98	104	הכנסות אחרות
94,527	94,007	סך הכל הכנסות
5,683	5,747	תמיכות, הקצבות והעברות
98,398	101,284	הוצאות נוספות
104,081	107,031	סך הכל הוצאות
32,262	34,051	נכסים שוטפים
80,211	83,336	נכסים שאינם שוטפים
112,473	117,387	סך הכל נכסים
25,298	27,835	התחייבויות שוטפות
245,673	253,948	התחייבויות שאינן שוטפות
270,971	281,783	סך הכל התחייבויות

4.2 תחום פעילות משני ביטחון פנים

הרכב הישויות

פירוט לגבי הישויות המהותיות

המשרד לביטחון פנים

המשרד לביטחון פנים הוא גוף מטה משולב האחראי לאכיפת החוק ושמירת הסדר הציבורי ולפעילות ביטחון פנים במדינת ישראל באמצעות הגופים הבאים: משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר (שב"ס), הרשות למלחמה בסמים ואלכוהול, הרשות להגנה על עדים, רישוי כלי ירייה ונציבות הכבאות. המשרד הוא הממונה על אכיפת החוק, שמירת הסדר הציבורי ופעילות ביטחון הפנים במדינת ישראל. הקווים המנחים לעבודת המשרד וזרועותיו נגזרים מקווי היסוד של הממשלה ומהבסיס החוקי לעבודת הזרועות.

ייעוד המשרד הוא להוות את הזרוע המרכזית של ממשלת ישראל אשר אמונה על אכיפת חוק, התמודדות מול תופעות פשיעה, שמירה על הסדר הציבורי והגנה על הציבור מפני טרור, כליאת אסירים ושיקומם, שמירה ופיקוח על עצורים, הגנה על עדים במסגרת התוכנית להגנת עדים, מניעת אלימות ועבריינות בחברה, ומניעה וטיפול בתחום הסמים והאלכוהול.

משטרת ישראל

משטרת ישראל פועלת לאכיפת חוק, לקיום הסדר הציבורי, לשמירה על ביטחון הנפש והרכוש, תוך כיבוד זכויות היסוד של האדם, כל זאת על פי הסמכויות שהוענקו לכל שוטר בפקודת המשטרה (נוסח חדש), התשל"א-1971 ובחיקוקים נוספים, ובכללן, סמכויות לצורך חקירת עבירות ותפיסת עבריינים, תביעת נאשמים לדין, סמכויות בעניין פיקוח והסדרת התנועה בדרכים וסמכויות בנושא רישוי וניהול עסקים. המשטרה אחראית על אכיפת חוק ושמירה על הסדר הציבורי במדינה, ומופקדת על ביצוע התפקידים והמשימות בתחומים אלה:

- לחימה בפשיעה: חקירת עבירות, גילוי עבריינים והבאתם לדין, חשיפה של עבירות בלתי מדווחות ומניעת עבירות.
- שמירה על הסדר הציבורי: טיפול בפניות אזרחים בנושאים של הפרות חוק וסדר, טיפול בהפגנות ובהתקהלויות בלתי חוקיות, טיפול בנושא של רישוי עסקים ואחריות לאבטחת הציבור.
- פיקוח והסדרת התנועה בדרכים: הזרמת התנועה והכוונתה, אכיפה של דיני התעבורה, חקירת תאונות דרכים והבאתם של עברייני תנועה לדין.
- כמו כן, פועלת המשטרה בתחום ביטחון פנים למניעה וסיכול של פיגועים חבלניים.

שירות בתי הסוהר

שירות בתי הסוהר (שב"ס) הוא משרד ביטחוני וזרוע מבצעת של ממשלת ישראל. תחומי הפעילות העיקריים של השירות הם החזקת אסירים ועצורים במשמרת בטוחה ונאותה, תוך מילוי צרכיהם הבסיסיים ושמירה על כבודם. השירות פועל להקניית כלים מתקנים לאסירים שמטרתם לשפר את יכולתם של האסירים להיקלט ולהשתלב בחברה עם שחרורם.

שירות בתי הסוהר הנו ארגון ביטחוני בעל ייעוד חברתי, המשתייך למערכת אכיפת החוק. תמצית תפקידו: אחזקת אסירים במשמורת בטוחה ונאותה, תוך שמירה על כבודם, מילוי צרכיהם הבסיסיים והקניית כלים מתקנים לכל האסירים המתאימים לכך, על מנת לשפר את יכולתם להיקלט בחברה עם שחרורם. על כן, פועל שירות בתי הסוהר לטיפול אנשי הסגל, פיתוח מתקני כליאה הולמים ואנושיים, תוך מיצוי טכנולוגיות מתקדמות והתייחסות מעמיקה לאדם שבאסיר.

הרשות הארצית לכבאות והצלה

הרשות הארצית לכבאות והצלה במשרד לביטחון הפנים הוקמה מכח חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה התשע"ב- 2012 במסגרת רפורמה כוללת במערך שירותי הכבאות בישראל.

עד לכינון הרשות פעל מערך הכבאות באמצעות איגודי ערים ומחלקות עירוניות לשירותי כבאות.

הרשות הינה רשות ממלכתית ארצית שאחראית על קיומם של שירותי כבאות והצלה במדינה, לשם הצלת חיי אדם ורכוש, הגברת הבטיחות באש, כיבוי דליקות ומניעת דליקות.

הרשות מחולקת לגוף המטה - נציבות כבאות והצלה ולשבעה מחוזות כבאות והצלה האחראים על למעלה מ- 110 תחנות כיבוי ברחבי הארץ.

תפקידי הרשות כוללים:

- כיבוי שריפות, מניעת התפשטותן והצלת חיי אדם ורכוש מדליקות.
- מניעת דליקות לפי הוראות החוק.
- חילוץ והצלת לכודים.
- טיפול באירוע של חומרים מסוכנים לפי הוראות החוק.
- פעולות נוספות לשם הצלת הנפש והרכוש, שלשם ביצוען נדרש ציוד הנמצא בידי הרשות.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני ביטחון פנים לשנים 2017 ו-2016 (במיליוני ₪):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
16,297	17,830	הכנסות מעסקאות שאינן חליפין
347	350	הכנסות מעסקאות חליפין
15	18	הכנסות אחרות
16,659	18,198	סך הכל הכנסות
87	114	תמיכות, הקצבות והעברות
19,742	20,440	הוצאות נוספות
19,829	20,554	סך הכל הוצאות
831	942	נכסים שוטפים
3,396	3,710	נכסים שאינם שוטפים
4,227	4,652	סך הכל נכסים
1,733	1,919	התחייבויות שוטפות
110,626	113,364	התחייבויות שאינן שוטפות
112,359	115,283	סך הכל התחייבויות

נספחים לדוחות הכספיים

נספח א - רשימת ישויות הנכללות בדיווח הכספי בשנת 2017

להלן רשימת ישויות הנכללות בדיווח הכספי בשנת הכספים 2017 וכן מידע בדבר חוות הדעת של רואה החשבון החיצוני על דוחותיהן הכספיים של הישויות השונות (במידה ובוקרו):

שם הישות	תחום פעילות משני	דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2017	חוות דעת המבקר
רשויות המדינה			
לשכת נשיא המדינה	1	✓	חלקה
הכנסת	1	✓	חלקה
ועדת הבחירות המרכזית	1	✓	חלקה
משרד מבקר המדינה	1	(*)	
מערכת בתי המשפט	1	(*)	
הנהלת בתי הדין הרבניים	1	✓	חלקה
משרדים ממשלתיים			
תחום פעילות ממשל ומנהל			
משרד ראש הממשלה	1	(*)	
משרד האוצר	2	✓	חלקה
משרד החוץ	2	(*)	
המשרד לשירותי דת	2	✓	חלקה
משרד המשפטים	2	✓	חלקה
רשות האכיפה והגבייה	2	✓	חלקה
משרד הפנים	2	✓	הסתייגות
תיאום פעולות הממשלה בשטחים	2	(*)	
המדפיס הממשלתי	2	✓	חלקה
רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול	2	✓	הסתייגות
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה	2	✓	חלקה
לשכת הפרסום הממשלתית	2	✓	חלקה
נתיב	2	✓	חלקה
רשות המסים בישראל	2	(*)	
מינהל הרכב הממשלתי	2	(*)	
מינהל הדיור הממשלתי	2	✓	הסתייגות
הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית	2	(*)	
מטה החשכ"ל	3	(*)	
הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה	3	✓	חלקה
מינהלת הגמלאות	3	(*)	
רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון	3	✓	חלקה
תחום פעילות חינוך, בריאות, חברה ורווחה			
משרד החינוך	4	(*)	
המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער	4	✓	הסתייגות
הטלוויזיה החינוכית הישראלית	4	✓	הסתייגות
משרד הבריאות	5	(*)	

שם הישות	תחום פעילות משני	דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2017	חוות דעת המבקר
המרכז הרפואי המשולב ע"ש חיים שיבא	5	✓	הסתייגות
הקריה הרפואית רמב"ם	5		(*)
המרכז הרפואי אסף הרופא	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי ע"ש אדית וולפסון	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי זיו בצפת	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי ע"ש ברוך פדה, פוריה	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי הלל יפה	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי גליל	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי האוניברסיטאי ברזילי	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי תל אביב ע"ש סוראסקי	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי בני ציון	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי לבריאות הנפש ע"ש אברבנאל	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי לבריאות הנפש מעלה הכרמל	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי לבריאות הנפש באר יעקב - נס ציונה	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי לבריאות הנפש - מזור	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי לבריאות הנפש איתנים/כפר שאול	5	✓	הסתייגות
המרכז בריאות הנפש באר שבע	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי לבריאות הנפש לב השרון	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי לבריאות הנפש שער מנשה	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי גריאטרי דורות, נתניה	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי שהם	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי גריאטרי שמואל הרופא	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי גריאטרי ראשון לציון	5		(*)
המרכז הרפואי גריאטרי פלימן	5	✓	הסתייגות
משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים	6		(*)
משרד התרבות והספורט	6		(*)
המשרד להגנת הסביבה	6		(*)
משרד העלייה והקליטה	6	✓	חלקה
שירות התעסוקה הישראלי	6	✓	חלקה
רשות לזכויות ניצולי השואה	6	✓	חלקה
רשות השירות הלאומי אזרחי	6	✓	חלקה
תחום פעילות תשתיות			
משרד האנרגיה	7	✓	חלקה
הרשות לשירותים ציבוריים חשמל	7		(*)
הרשות הממשלתית למים ולביוב	7	✓	הסתייגות
מינהל המחקר למדעי האדמה והים	7	✓	חלקה
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	8	✓	חלקה
הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים	8	✓	חלקה
נמל חדרה	8	✓	חלקה
משרד הבינוי והשיכון	9	✓	הסתייגות

שם הישות	תחום פעילות משני	דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2017	חוות דעת המבקר
רשות מקרקעי ישראל	9		(*)
המרכז למיפוי ישראל	9	✓	הסתייגות
הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב	9	✓	חלקה
מינהל התכנון	9	✓	חלקה
משרד המדע והטכנולוגיה	10	✓	חלקה
משרד התיירות	10	✓	הסתייגות
משרד התקשורת	10		(*)
המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי	10		(*)
משרד הכלכלה והתעשייה	10	✓	חלקה
משרד החקלאות ופיתוח הכפר	10	✓	חלקה
מינהל המחקר החקלאי - מרכז וולקני	10	✓	חלקה
תחום פעילות ביטחון וביטחון פנים			
משרד הביטחון	11		(*)
שירות בתי הסוהר	12	✓	הסתייגות
משטרת ישראל	12	✓	הסתייגות
המשרד לביטחון פנים	12	✓	הסתייגות
הרשות הארצית לכבאות והצלה	12	✓	הסתייגות
ישויות מאוחדות			
תחום פעילות ממשל ומנהל			
הקרן למורשת הכותל המערבי	2	✓	חלקה
מועצת בתי העלמין היהודיים בברקת	2		(**)
מועצת בתי העלמין היהודיים בתל רגב	2	✓	חלקה
קרן הרשב"י ומורשתו בע"מ	2		(***)
מועצת בתי העלמין היהודיים בירושלים	2	✓	חלקה
האפוטרופוס הכללי	2		(**)
המרכז הארצי לפיתוח המקומות הקדושים	2	✓	חלקה
קרנית - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים	3	✓	חלקה
אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ	3	✓	חלקה
נכסים מ.י. בע"מ	3	✓	חלקה
ענבל חברה לבטוח בע"מ	3	✓	חלקה
קנט - קרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בע"מ	3	✓	הסתייגות
בנק החקלאות לישראל בע"מ	3	✓	(***)
תחום פעילות חינוך, בריאות, חברה ורווחה			
החברה למתנ"סים - מרכזים קהילתיים בישראל בע"מ	4	✓	חלקה
הכפר הירוק ע"ש לוי אשכול בע"מ	4	✓	חלקה
החברה לחינוך ימי בישראל (ביה"ס ימיים)	4	✓	חלקה
מדרשת שדה בוקר בנגב בע"מ	4		(*)
כפר הנוער "מאיר שפייה" בית ספר חקלאי הדסה בארה"ב	4	✓	חלקה
מקווה ישראל - כל ישראל חברים	4		(**)
רשות העתיקות	4		(**)

שם הישות	תחום פעילות משני	דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2017	חוות דעת המבקר
בית דוד בן-גוריון	4		(**)
האקדמיה ללשון הערבית	4		(**)
המכון למורשת דוד בן-גוריון	4		(*)
הרשות הישראלית לחילופי נוער וצעירים	4	✓	חלקה
יד יצחק בן צבי	4		(**)
מרכז זלמן שזר לחקר תולדות העם היהודי	4	✓	חלקה
יד ושם, רשות הזיכרון לשואה ולגבורה	4	✓	חלקה
הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובאלכוהול	4		(*)
הרשות לשיקום האסיר	4		(**)
הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו	4		(**)
המועצה להסדר ההימורים בספורט	4		(**)
מרכז יצחק רבין לחקר ישראל	4		(**)
מרכז להנצחת מורשת גוש קטיף	4		(**)
מרכז מנחם בגין לחקר המאבק הציוני לעצמאות ישראל	4	✓	חלקה
הרשות הלאומית לתרבות היידיש	4	✓	חלקה
הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו בישראל	4	✓	הסתייגות
החברה לאיתור ולהשבת נכסים של נספי השואה בע"מ	6		(***)
החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ	6	✓	הסתייגות
החברה הממשלתית להגנות מצוקי חוף הים התיכון בע"מ	6	✓	חלקה
חברת פארק אריאל שרון בע"מ	6		(*)
האיגוד חברה להעברת טכנולוגיה בע"מ	6	✓	חלקה
מוסד לביטוח לאומי	6	✓	חלקה
רשות נחל הירקון	6	✓	הסתייגות
רשות נחל הקישון	6	✓	חלקה
הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים	6		(**)
רשות נחל פארק באר שבע	6	✓	חלקה
תחום פעילות תשתיות			
המכון הגיאופיסי לישראל	7	✓	חלקה
חברת החשמל לישראל בע"מ	7	✓	חלקה
תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ	7	✓	חלקה
החברה לניהול המערכת	7		(***)
מקורות חברת המים בע"מ	7	✓	חלקה
נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ	7	✓	חלקה
חברת תחנות ייצור חשמל חדשות בישראל בע"מ	7		(***)
חקר ימים ואגמים לישראל בע"מ	7	✓	חלקה
המוסד לבטיחות ולגהות	8		(*)
רכבת ישראל בע"מ	8	✓	חלקה
כביש חוצה ישראל בע"מ	8		(*)
נתיבי ישראל - החברה הלאומית לתשתיות תחבורה בע"מ	8	✓	הסתייגות
נתיבי תחבורה עירוניים להסעת המונים בע"מ	8		(*)

שם הישות	תחום פעילות משני	דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2017	חוות דעת המבקר
חברת נתיבי איילון בע"מ	8	✓	חלקה
רשות שדות התעופה בישראל	8	✓	חלקה
חברת נמל אשדוד בע"מ	8	✓	חלקה
חברת נמל חיפה בע"מ	8	✓	חלקה
חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ	8		(*)
ערים חברה לפיתוח עירוני בע"מ	9	✓	חלקה
חלד חברה ממשלתית עירונית לשיקום דיור ופיתוח בע"מ	9	✓	חלקה
קרתא חברה לפיתוח מרכז ירושלים בע"מ	9		(***)
שקמונה חברה ממשלתית עירונית לשיקום הדיור בחיפה בע"מ	9	✓	חלקה
עמידר - החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ	9		(*)
דירה להשכיר - החברה הממשלתית לדיור להשכרה בע"מ	9	✓	חלקה
האגודה לתרבות הדיור	9		(**)
חברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ	9	✓	הסתייגות
הרשות לפיתוח הגליל	10		(**)
הרשות לפיתוח הנגב	10		(**)
הרשות לפיתוח ירושלים	10	✓	חלקה
שוק סיטוני לישראל בע"מ	10	✓	חלקה
החברה לפיתוח חוף ים המלח חבל סדום וערד בע"מ	10		(***)
החברה הישראלית לחקר מדעי החיים בע"מ	10	✓	חלקה
החברה לפיתוח עכו העתיקה בע"מ	10	✓	חלקה
החברה הממשלתית להגנות ים המלח בע"מ	10	✓	חלקה
החברה לפיתוח חוף אילת בע"מ	10		(*)
המועצה הישראלית לצרכנות בע"מ	10		(*)
המכון הישראלי ללין בע"מ	10	✓	חלקה
תדמור - ביה"ס המרכזי למלונאות בישראל בע"מ	10		(***)
פיתוח מזרח ירושלים בע"מ	10		(*)
חברת דואר ישראל בע"מ	10	✓	חלקה
א.ת. אפיקי תקשורת בע"מ	10		(*)
המנהלה להסדרים במגזר החקלאי בע"מ	10	✓	חלקה
מתימו"פ - מרכז התעשייה הישראלית למחקר ופיתוח	10		(***)
החברה הממשלתית לתיירות בע"מ	10		(*)
רשות ניקוז ים המלח	10	✓	חלקה
רשות ניקוז - ירדן דרומי	10		(**)
רשות ניקוז ירקון	10		(**)
רשות ניקוז כנרת	10		(**)
רשות ניקוז כרמל	10		(**)
רשות ניקוז ערבה	10	✓	חלקה
רשות ניקוז קישון	10		(**)
רשות ניקוז שקמה-בשור	10		(**)
רשות ניקוז שורק-לכיש	10		(**)

שם הישות	תחום פעילות משני	דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2017	חוות דעת המבקר
רשות ניקוז שרון	10		(*)
רשות ניקוז ונחלים גליל מערבי	10	✓	חלקה
המועצה לייצור ושיווק של אגוזי אדמה	10		(*)
המועצה לייצור צמחים ושיווקם	10		(**)
המועצה לענף הלול	10		(**)
תאגיד השידור הישראלי	10	✓	חלקה
תחום פעילות ביטחון וביטחון פנים			
איסורד בע"מ	11	✓	חלקה
גפים בע"מ	11		(***)
התעשייה האווירית לישראל בע"מ	11	✓	חלקה
נצר השרון בע"מ	11	✓	הסתייגות
רותם תעשיות בע"מ	11	✓	הסתייגות
רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ	11	✓	חלקה
שביט שירותי ניהול למשרד הביטחון	11	✓	חלקה
תעש מערכות בע"מ	11	✓	חלקה
תומר בע"מ	11		(*)

(*) חוות הדעת של ישויות אלו בגין דוחותיהן הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017, טרם פורסמה עד למועד עריכת הדוחות הכספיים של ממשלת ישראל. המידע הכלול בדוחות הכספיים של ממשלת ישראל ושימוש לאיחוד אותן ישויות, מבוסס על נתוני הנהלת חשבונות או על טיוטות בלתי מבוקרות ליום 31 בדצמבר 2017. מידע זה אינו סופי וטרם הסתיים בגינו הליך הביקורת החיצונית עד למועד עריכת הדוחות הכספיים. המידע המבוקר של ישויות אלו, לכשיפורסם, עלול להיות שונה באופן מהותי מהמידע שעל בסיסו נערכו הדוחות הכספיים המאוחדים של ממשלת ישראל.

(**) ישויות אלו אוחדו על בסיס דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2016 או לתקופות מוקדמות יותר, זאת מאחר ודוחותיהן הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017, טרם הוגשו עד למועד עריכת הדוחות הכספיים של ממשלת ישראל. המידע המבוקר של ישויות אלו, לכשיפורסם, עלול להיות שונה באופן מהותי מהמידע שעל בסיסו נערכו הדוחות הכספיים המאוחדים של ממשלת ישראל.

(***) חברות שאינן פעילות, בהקמה או בפירוק, אשר לא הגישו דוחות כספיים.

מפתח תחום פעילות משני

1. ממשל
2. מינהל
3. פיננסים וביטוח
4. חינוך ותרבות
5. בריאות
6. חברה, רווחה ואחרים
7. אנרגיה ומים
8. תחבורה
9. בינוי, מקרקעין ושיכון
10. פעילויות ענפיות אחרות בתחום התשתיות
11. ביטחון
12. ביטחון פנים

הדוחות הכספיים המאוחדים של מדינת ישראל לשנת 2017, נערכו על בסיס מבנה היררכי המבוסס בעיקרו על כללי החשבונאות בדבר איחוד דוחות כספיים וכן בהתאם לצרכי דיווח כספי של הישויות השונות הנכללות במסגרת דוחות המדינה.

לאור מגבלות יישום שונות, הן ברמה המתודולוגית והן בהיבטי עלות תועלת, מגובש המבנה ההיררכי לדיווח הכספי בד בבד עם התקדמות יישומה של הרפורמה החשבונאית בכלל משרדי הממשלה ויחידותיה ולכן אינו בהכרח מוצג בתצורתו הסופית.

כמו כן, טרם הוגדר המבנה ההיררכי לצרכי דיווח כספי בגין החברות הממשלתיות והתאגידים הסטטוטוריים, לפיכך משויכות ישויות אלו בשלב זה לרמה ההיררכית העליונה, למרות שיתכן כי בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, יש להציג כמה מהן תחת משרד ממשלתי זה או אחר.

נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל (ממוין לפי תחום פעילות) (*)

שם חברה	תחום פעילות משני	דוח כספי	אחוז אחזקה	סטטוס חשבונאי
תחום פעילות מממשל ומנהל				
הקרן למורשת הכותל המערבי	1	מבוקר	100	שליטה
המרכז הארצי לפיתוח המקומות הקדושים	1	מבוקר	100	שליטה
קרן הרשב"י ומורשתו בע"מ	1	בפירוק	100	שליטה
אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ	2	מבוקר	100	שליטה
נכסים מ.י. בע"מ	2	מבוקר	100	שליטה
ענבל חברה לבטוח בע"מ	2	מבוקר	100	שליטה
קנט - קרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בע"מ	2	מבוקר	36.37	שליטה
בנק החקלאות לישראל בע"מ	2	מבוקר	99.72	שליטה
החברה לניהול קרן השתלמות לאקדמאים במדעי החברה והרוח	2	-	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים בע"מ	2	-	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות למשפטיים בע"מ	2	-	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות לעובדי מדינה בדירוג האחד בע"מ	2	-	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות לרוקחים בע"מ	2	-	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות לשופטים בע"מ	2	-	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות לעובדים הסוציאליים בע"מ (ק.ל.ע)	2	-	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות לביו כימאים ומיקרוביולוגים (ק.ס.מ)	2	-	50	(**)
החברה לניהול קרן גמול השתלמות למורים העל יסודיים	2	-	30	(**)
החברה לניהול קרן גמול השתלמות למורים וגננות	2	-	50	(**)
החברה לניהול קרן גמול השתלמות למורים תיכוניים, סמינרים ומפקחים	2	-	37.50	(**)
תחום פעילות חינוך, בריאות, חברה ורווחה				
קרן קיסריה אדמונד בנימין דה רוטשילד	3	טיוטה	50	שליטה משותפת
הרשות לחינוך והכשרה ימיים	3	טיוטה 2016	50	שליטה משותפת
החברה למתנ"סים - מרכזים קהילתיים בישראל בע"מ	3	מבוקר	100	שליטה
הכפר הירוק ע"ש לוי אשכול בע"מ	3	מבוקר	100	שליטה
החברה לחינוך ימי בישראל (ביה"ס ימיים)	3	מבוקר	100	שליטה
מדרשת שדה בוקר בנגב בע"מ	3	טיוטה	60	שליטה
כפר הנוער "מאיר שפייה" בית ספר חקלאי הדסה בארה"ב	3	מבוקר	50	שליטה
מקווה ישראל - כל ישראל חברים	3	טיוטה 2016	50	שליטה
הארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	3	טיוטה 2016	28.57	כלולה
בית התפוצות בע"מ	3	מבוקר 2016	38.46	כלולה
החברה לאיתור ולהשבת נכסים של נספי השואה בע"מ	4	בפירוק	100	שליטה
החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ	4	מבוקר	100	שליטה
החברה הממשלתית להגנות מצוקי חוף הים התיכון בע"מ	4	מבוקר	100	שליטה
חברת פארק אריאל שרון בע"מ	4	טיוטה	100	שליטה
האיגוד חברה להעברת טכנולוגיה בע"מ	4	מבוקר	100	שליטה
חברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ	4	מבוקר 2016	50	שליטה משותפת
חברת "המשקם" - לתעסוקה קשישים ובעלי כושר עבודה מוגבל בע"מ	4	מבוקר 2016	40	כלולה
נכסי חיל בע"מ	4	טיוטה 2016	48.78	כלולה
חברת בנין הבימה בע"מ	4	טיוטה 2016	50	שליטה משותפת

שם חברה	תחום פעילות משני	דוח כספי	אחוז אחזקה	סטטוס חשבונאי
מת"ש מרכזי תעסוקה שיקומיים בע"מ	4	מבוקר 2016	33.33	כלולה
אולם נחמני 4 בע"מ	4	בפירוק	50	שליטה משותפת
תחום פעילות תשתיות				
פי גלילות מסופי נפט וצינורות בע"מ	5	מבוקר 2015	50	שליטה משותפת
המכון הגיאופיסי לישראל	5	מבוקר	99.90	שליטה
חברת החשמל לישראל בע"מ	5	מבוקר	99.85	שליטה
תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ	5	מבוקר	100	שליטה
החברה לניהול המערכת	5	לא פעילה	100	שליטה
מקורות חברת המים בע"מ	5	מבוקר	99.99	שליטה
נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ	5	מבוקר	100	שליטה
חברת תחנות ייצור חשמל חדשות בישראל בע"מ	5	בפירוק	100	שליטה
חקר ימים ואגמים לישראל בע"מ	5	מבוקר	99.99	שליטה
רכבת ישראל בע"מ	6	מבוקר	100	שליטה
כביש חוצה ישראל בע"מ	6	טיוטה	100	שליטה
נתיבי ישראל - החברה הלאומית לתשתיות תחבורה בע"מ	6	מבוקר	100	שליטה
נתיבי תחבורה עירוניים להסעת המונים בע"מ	6	טיוטה	100	שליטה
חברת נתיבי איילון בע"מ	6	מבוקר	100	שליטה
חברת נמל אשדוד בע"מ	6	מבוקר	100	שליטה
חברת נמל חיפה בע"מ	6	מבוקר	100	שליטה
חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ	6	טיוטה	100	שליטה
ערים חברה לפיתוח עירוני בע"מ	7	מבוקר	100	שליטה
חלד חברה ממשלתית עירונית לשיקום דיור ופיתוח בע"מ	7	מבוקר	66.68	שליטה
קרתא חברה לפיתוח מרכז ירושלים בע"מ	7	בפירוק	74	שליטה
שקמונה חברה ממשלתית עירונית לשיקום הדיור בחיפה בע"מ	7	מבוקר	66.67	שליטה
עמידר - החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ	7	טיוטה	100	שליטה
דירה להשכיר - החברה הממשלתית לדיור להשכרה בע"מ	7	מבוקר	100	שליטה
האגודה לתרבות הדיור	7	מבוקר 2015	100	שליטה
חברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ	7	מבוקר	100	שליטה
חלמיש חברה ממשלתית עירונית לדיור לשיקום ולהתחדשות שכונות בת"א יפו בע"מ	7	מבוקר	50	שליטה משותפת
שוק סיטוני לישראל בע"מ	8	מבוקר	100	שליטה
החברה לפיתוח חוף ים המלח חבל סדום וערד בע"מ	8	בפירוק	98.76	שליטה
החברה הישראלית לחקר מדעי החיים בע"מ	8	מבוקר	100	שליטה
החברה לפיתוח עכו העתיקה בע"מ	8	מבוקר	100	שליטה
החברה הממשלתית להגנות ים המלח בע"מ	8	מבוקר	100	שליטה
החברה לפיתוח חוף אילת בע"מ	8	טיוטה	95	שליטה
המועצה הישראלית לצרכנות בע"מ	8	טיוטה	75	שליטה
המכון הישראלי ליין בע"מ	8	מבוקר	50	שליטה
תדמור - ביה"ס המרכזי למלונאות בישראל בע"מ	8	בפירוק	68.42	שליטה
פיתוח מזרח ירושלים בע"מ	8	טיוטה	66.66	שליטה
חברת דואר ישראל בע"מ	8	מבוקר	100	שליטה

שם חברה	תחום פעילות משני	דוח כספי	אחוז אחזקה	סטטוס חשבונאי
א.ת. אפיקי תקשורת בע"מ	8	טיוטה	100	שליטה
המנהלה להסדרים במגזר החקלאי בע"מ	8	מבוקר	100.00	שליטה
מתימו"פ – מרכז התעשייה הישראלית למחקר ופיתוח	8	בפירוק	100	שליטה
החברה הממשלתית לתיירות בע"מ	8	טיוטה	100	שליטה
מכון היהלומים הישראלי בע"מ	8	מבוקר 2015	23.81	כלולה
אות המוצר הירושלמי	8	טיוטה 2015	-	כלולה
תחום פעילות ביטחון וביטחון פנים				
איסורד בע"מ	9	מבוקר	99.99	שליטה
גפים בע"מ	9	בפירוק	100	שליטה
התעשייה האווירית לישראל בע"מ	9	מבוקר	100	שליטה
נצר השרון בע"מ	9	מבוקר	100	שליטה
רותם תעשיות בע"מ	9	מבוקר	100	שליטה
רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ	9	מבוקר	100	שליטה
שביט שירותי ניהול למשרד הביטחון	9	מבוקר	100	שליטה
תעש מערכות בע"מ	9	מבוקר	100	שליטה
תומר בע"מ	9	טיוטה	100	שליטה

(*) חלק מהחברות הממשלתיות מהוות זרוע ביצוע לתחומי התמחותן.

(**) קרנות ההשתלמות נשלטות על-ידי הממשלה, שליטה זו אינה מקנה לה זכויות ברווחים ו/או בהון :

מפתח תחום פעילות משני

1. מינהל
2. פיננסים וביטחון
3. חינוך ותרבות
4. חברה, רווחה ואחרים
5. אנרגיה ומים
6. תחבורה
7. בינוי, מקרקעין ושיכון
8. פעילויות ענפיות אחרות בתחום התשתיות
9. ביטחון

נספח ג - רשימת הקרנות הדו לאומיות (ממוין לפי שם הקרן)

31 בדצמבר				שם הקרן
2016	2017	2016	2017	
אחוז אחזקה	דוח כספי	אחוז אחזקה	דוח כספי	
50	מבוקר ספטמבר 2016	50	מבוקר ספטמבר 2017	קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב לחינוך - USIEF
50	מבוקר ספטמבר 2016	50	מבוקר ספטמבר 2017	קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב למדע - BSF
50	טיוטה ספטמבר 2016	50	מבוקר ספטמבר 2017	קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב למחקר ופיתוח תעשייתיים - BIRD
50	טיוטה דצמבר 2016	50	מבוקר דצמבר 2016	קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב למחקר חקלאי - BARD
50	טיוטה דצמבר 2016	50	טיוטה דצמבר 2017	קרן דו-לאומית ישראל - גרמניה - GIF
50	טרם התקבל	50	טרם התקבל	קרן דו-לאומית ישראל - סין
50	מבוקר דצמבר 2015	50	מבוקר דצמבר 2016	קרן דו-לאומית ישראל - קוריאה
50	מבוקר מרץ 2016	50	מבוקר מרץ 2017	קרן דו-לאומית ישראל - סינגפור
50	מבוקר מרץ 2016	50	מבוקר מרץ 2017	קרן דו-לאומית ישראל - קנדה

נספח ד - רשימת התאגידים הסטטוטוריים

א. תאגידים סטטוטוריים המאוחדים בדוח הכספי של מדינת ישראל לשנת 2017 (*)

שם התאגיד	תחום פעילות משני	דוח כספי
מועצת בתי העלמין היהודיים בברקת	1	מבוקר 2016
מועצת בתי העלמין היהודיים בתל רגב	1	מבוקר
מועצת בתי העלמין היהודיים בירושלים	1	מבוקר
האפטרופוס הכללי	1	מבוקר 2016
קרנית - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים	2	מבוקר
רשות העתיקות	3	מבוקר 2016
בית דוד בן-גוריון	3	מבוקר 2016
האקדמיה ללשון הערבית	3	מבוקר 2016
המכון למורשת דוד בן-גוריון	3	מבוקר
הרשות הישראלית לחילופי נוער וצעירים	3	מבוקר
יד יצחק בן צבי	3	מבוקר 2016
מרכז זלמן שזר לחקר תולדות העם היהודי	3	מבוקר
יד ושם, רשות הזיכרון לשואה ולגבורה	3	מבוקר
המועצה להסדר ההימורים בספורט	3	מבוקר 2016
מרכז יצחק רבין לחקר ישראל	3	מבוקר 2016
מרכז להנצחת מורשת גוש קטיף	3	מבוקר 2016
מרכז מנחם בגין לחקר המאבק הציוני לעצמאות ישראל	3	מבוקר
הרשות הלאומית לתרבות היידיש	3	מבוקר
הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו בישראל	3	מבוקר
הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו	3	מבוקר 2016
הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובאלכוהול	3	מבוקר
הרשות לשיקום האסיר	3	מבוקר 2016
מוסד לביטוח לאומי	4	מבוקר
רשות נחל הירקון	4	מבוקר
רשות נחל הקישון	4	מבוקר
רשות נחל פארק באר שבע	4	מבוקר
הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים	4	מבוקר 2016
המוסד לבטיחות ולגהות	5	מבוקר
רשות שדות התעופה בישראל	5	מבוקר
הרשות לפיתוח הגליל	6	מבוקר 2016
הרשות לפיתוח הנגב	6	מבוקר 2016
הרשות לפיתוח ירושלים	6	מבוקר
רשות ניקוז ונחלים גליל מערבי	6	מבוקר
רשות ניקוז ים המלח	6	מבוקר
רשות ניקוז - ירדן דרומי	6	מבוקר 2016
רשות ניקוז ירקון	6	מבוקר 2016
רשות ניקוז כנרת	6	מבוקר 2016
רשות ניקוז כרמל	6	מבוקר 2016
רשות ניקוז ערבה	6	מבוקר
רשות ניקוז קישון	6	מבוקר 2016
רשות ניקוז שקמה-בשור	6	מבוקר 2016
רשות ניקוז שורק-לכיש	6	מבוקר 2016
רשות ניקוז שרון	6	מבוקר
המועצה לייצור ושיווק של אגוזי אדמה	6	מבוקר
המועצה לייצור צמחים ושיווקם	6	מבוקר 2016
המועצה לענף הלול	6	מבוקר 2016
תאגיד השידור הישראלי	6	מבוקר

(*) לתאגידים אלו בוצעו מבחני שליטה בהתאם לתקן חשבונאות ממשלתי מספר 6 – דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים (מעודכן 2010), ונמצא כי לממשלה ישנה שליטה מלאה (100%) בתאגידים אלו.

מפתח תחום פעילות משני

1. מינהל
2. פיננסים וביטוח
3. חינוך ותרבות
4. חברה, רווחה ואחרים
5. תחבורה
6. פעילויות ענפיות אחרות בתחום התשתיות

ב. תאגידי סטטוטוריים שאינם נכללים בדוח הכספי של מדינת ישראל לשנת 2017 (*)

שם התאגיד	שם התאגיד
בנק ישראל	לשכת עורכי הדין
האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים	מגן דוד אדום בישראל
האקדמיה ללשון העברית	מועצת החלב
המועצה להשכלה גבוהה	מכון התקנים הישראלי
המרכז הישראלי לקידום תרבות האדם	קרן וולף
המרכז למורשת יהדות אתיופיה	קרן לשיקום מחצבות
הרשות הלאומית להסמכת מעבדות	רשות הפיתוח
רשות ניירות ערך	רשות השידור - בפירוק
הרשות לפיקוח חקלאי	

(*) הליך יישום מבחני השליטה על התאגידים הסטטוטוריים בהתאם לתקן חשבונאות ממשלתי מספר 6 – דוחות מאוחדים ונפרדים (מעודכן 2010) נמצא בעיצומו. בחלק מהתאגידים לעיל נמצא כי לממשלה קיימת שליטה ובחלקם טרם הושלמה הבחינה. תהליך האיחוד והבחינה ימשך בשנים הבאות.

נספח ה - תמצית הנתונים הכספיים של המוסד לביטוח לאומי (במיליארדי ₪)

תמצית דוחות על המצב הכספי		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
		2017	2016 (*)
נכסים שוטפים (**)	א	27	26
נכסים שאינם שוטפים (**)	ב	189	180
סך הכל נכסים		216	206
התחייבויות שוטפות	ג	6	7
התחייבויות שאינן שוטפות	ד	706	650
סך הכל התחייבויות		712	657
גרעון בהון	ה	(496)	(451)
סך הכל התחייבויות וגרעון בהון		216	206

(*) הוצג מחדש.

(**) כולל התאמה למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל.

א. סעיף זה כולל בין היתר את יתרות חשבונות המוסד לביטוח לאומי בבנק ישראל, בבנקים אחרים ויתרות חייבים. במסגרת יתרות החייבים מוצגות יתרות בגין חובות הציבור וחייבים בגין עסקאות שאינן חליפין בניכוי הפרשה לחובות מסופקים, ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 6 - חייבים ויתרות חובה.

ב. כולל בעיקר יתרת אגרות חוב של ממשלת ישראל אשר הונפקו עבור המוסד לביטוח לאומי על ידי בנק ישראל ומוחזקות על ידי המוסד לביטוח לאומי בסך של כ- 186 מיליארדי ₪ (כ- 176 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2016). המדיניות החשבונאית המיושמת בדוחות של מדינת ישראל הינה מדידת מכשירים פיננסיים מסוג זה בעלותם המופחתת, ראה ביאור 1 - כללי. המוסד לביטוח לאומי מיישם מדיניות חשבונאית של שווי הוגן למדידת אגרות חוב אלו.

ג. כולל שני רכיבים עיקריים:

(1) יתרות של כ- 5 מיליארדי ₪ (כ- 5 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2016), כאשר יתרות אלו משקפות את הזכויות לגמלה למבוטחים אשר מחושבות עבור תביעות שהוגשו בגין שנת הדיווח והשנים שקדמו לה אשר טרם שולמו עד לתאריך הדוח, וכן עבור אומדן תביעות שטרם הוגש, אולם תיווצר בגין זכאות לתקופה שלפני תאריך זה, ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 16 - זכאים ויתרות זכות.

(2) יתרות של כ- 0.4 מיליארדי ₪ (כ- 2 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2016), המשקפות את התחייבות המוסד לביטוח לאומי בגין חיסכון ארוך טווח בענף ילדים, שהוכרה לראשונה בשנת 2016.

ד. כולל את היתרות הבאות:

(1) קרנות הביטוח הלאומי בסך של כ- 699 מיליארדי ₪ (כ- 643 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2016), ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 19 - עתודות בגין אירועי ביטוח.

(2) התחייבויות בגין זכויות עובדים בסך של כ- 6 מיליארדי ₪ (כ- 6 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2016) הכוללות בעיקר את התחייבות המוסד לביטוח לאומי בגין פנסיה תקציבית, אשר מוצגות כחלק מהיתרות בסעיף א' בביאור 18 - התחייבויות בגין זכויות עובדים.

ה. כתוצאה מהשפעת ההתאמה למדיניות החשבונאית המיושמת בדוחות של מדינת ישראל הגירעון בהון/ הגרעון החשבונאי נטו המוצגים לעיל ולהלן שונים מהמדווח בדוחות הכספיים של המוסד לביטוח לאומי (ראה פירוט בסעיף ב' לעיל).

נספח ה - תמצית הנתונים הכספיים של המוסד לביטוח לאומי (במיליארדי ₪) (המשך)

תמצית דוחות על הביצוע הכספי		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
		2017	2016 (*)
דמי ביטוח	ו	47	44
הכנסות מהעברות	ז	27	23
הכנסות מימון (**)	ח	8	7
הכנסות אחרות		1	1
סך הכל הכנסות		83	75
גמלאות, תשלומים ותמיכות	ט	70	65
גידול בקרנות הביטוח	ט	56	91
שכר עבודה ונלוות	י	1	1
הנהלה וכלליות		1	1
סך הכל הוצאות		128	158
גירעון נטו		(45)	(83)

(*) הוצג מחדש.

(**) כולל התאמה למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל.

ו. מורכב מדמי ביטוח מעסיקים ודמי ביטוח לא שכירים, ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 24 - הכנסות ממסים ואגרות.

ז. מורכב מהשתתפות ממשלת ישראל במימון הגמלאות בענפים: ילדים, זקנה ושארית, נכות כללית, סיעוד, אמהות והענקות מטעמי צדק ומתבצעת בהתאם לסעיף 32 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995.

ח. הכנסות המימון משקפות את הכנסות הריבית והפרשי ההצמדה הנובעות מהחזקת אגרות החוב של ממשלת ישראל. בהתאם למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל, לא נכללו הכנסות מימון בגין התאמות לשווי הוגן של אגרות חוב (ראה פירוט בסעיף ב' לעיל).

ט. הוצאות אלו מוצגות במסגרת ביאור 29 - תמיכות, הקצבות והעברות.

י. הוצאות אלו מוצגות במסגרת ביאור 28 - שכר עבודה והטבות לעובדים.

חלק ג'

מדינת ישראל

דוחות על ביצוע התקציב

לשנת 2017

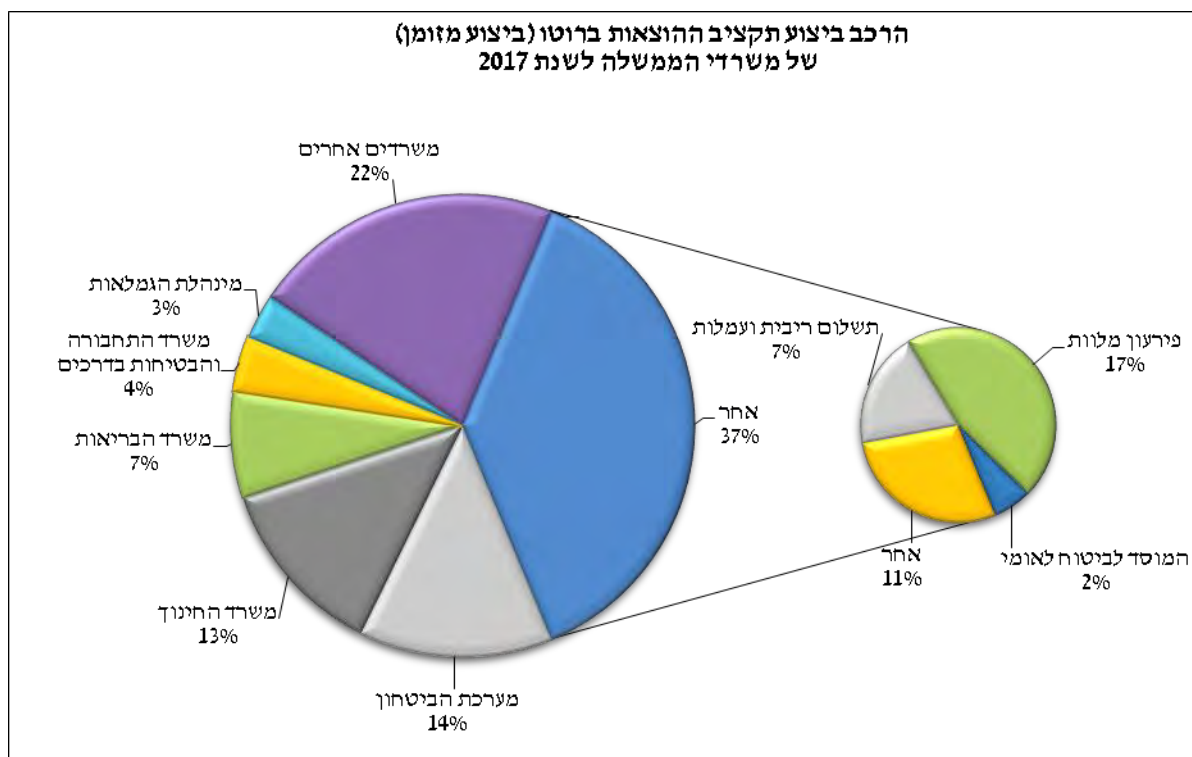
ונתוני ביצוע רב שנתי

(בלתי מבוקרים)

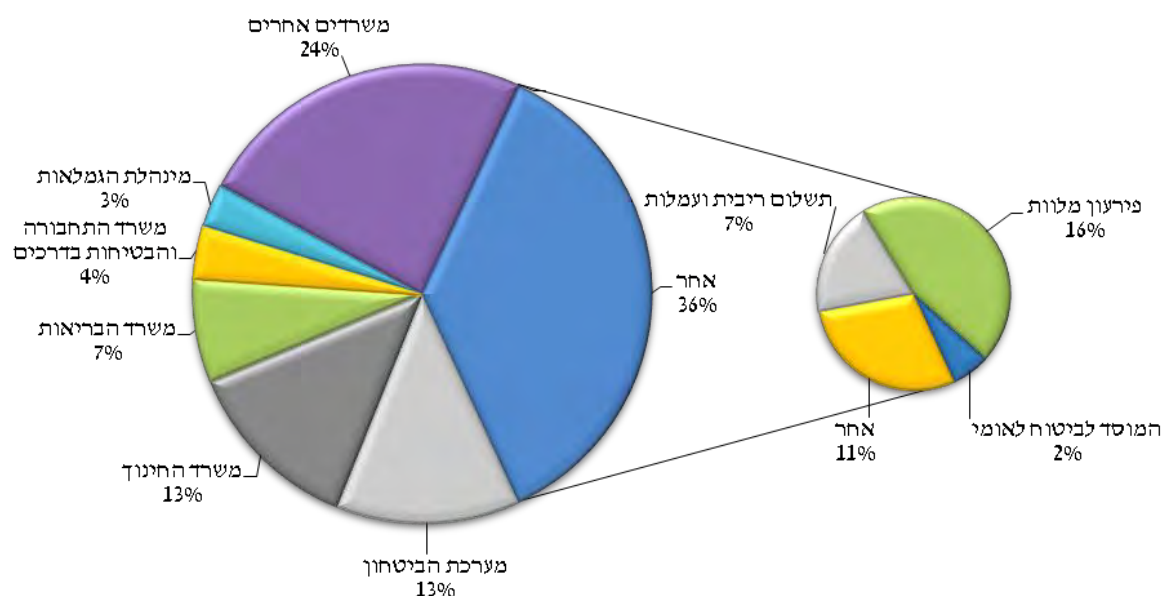
מבוא לדוחות על ביצוע התקציב

תקציב המדינה משקף את תכנית העבודה של משרדי הממשלה ונחשב לאחד מהתהליכים החשובים והמשפיעים ביותר על עבודת הממשלה, שכן במסגרתו מפורטות משימותיה של הממשלה באופן תכליתי ומחייב, כפי שנגזר ממדיניותה וממטרותיה. התקציב הינו כלי העבודה העיקרי למימוש פעילותם של משרדי הממשלה, המגדיר את היקפי הפעילות בתוכניות השונות ומאפשר קיום בקרה אחר פעילות הממשלה. ביצוע התקציב, משקף את האופן שבו מומשו המשימות שהוגדרו לביצוע במסגרת תקציב המדינה. להלן עקרונות ההצגה של נתוני ביצוע התקציב:

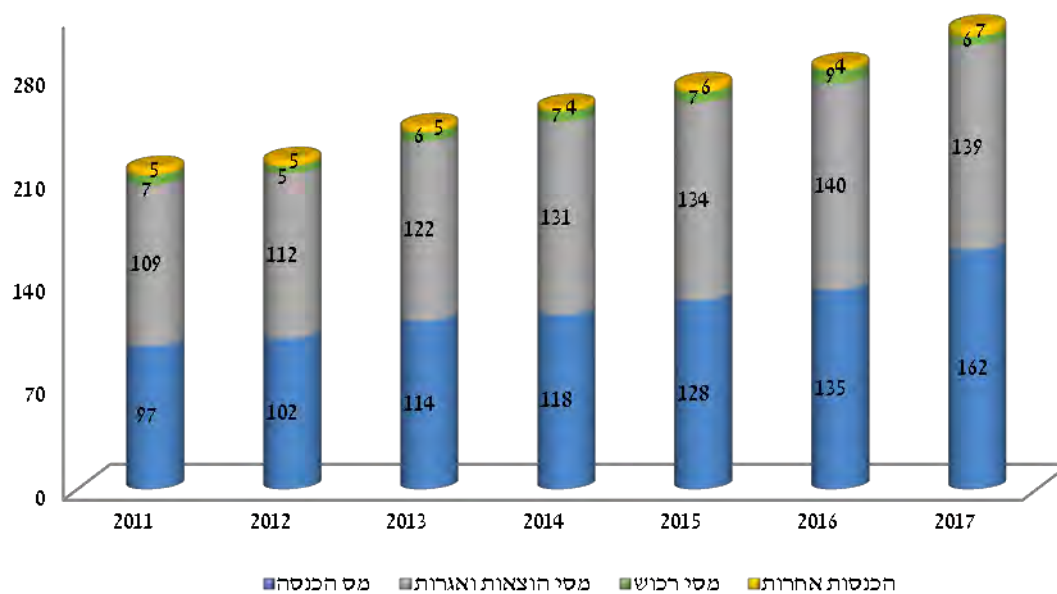
1. נתוני ביצוע התקציב מוצגים הן על פי החשבות המבצעת והן על פי סעיפי התקציב כפי שאושרו על ידי הכנסת. מתכונת ההצגה כאמור, מאפשרת מעקב יעיל אחר ביצוע התקציב לפי יחידות הממשלה השונות ומביאה לנטילת אחריות הדיווח (Accountability) של הגורמים המבצעים על נתוני הביצוע שבאחריותם. כמו כן, הצגה זו הינה בהתאם לגילוי הנדרש בתקן חשבונאות ממשלתי מספר 24 בדבר "הצגה של מידע בדבר תקציב בדוחות הכספיים" ובהתאם לנורמות המומלצות על ידי ארגון ה-OECD.
2. לצד נתוני ביצוע התקציב של כל יחידת ביצוע ממשלתית, ניתן פירוט לפי תחומי פעולה (רמת הפירוט המצרפית השנייה בהיררכית תקציב המדינה) מהותיים באופיים או בהיקפם הכספי (תקציב ברוטו הגבוה מכ- 10 מיליון ₪), לרבות הסברים לתחומי פעולה מרכזיים בפעילותה של היחידה הממשלתית וכן לתת ביצוע מהותי בתקציב המזומנים ובהכנסה המיועדת (ביצוע נמוך מכ- 60% או תת ביצוע של 50 מיליון ₪ ומעלה), ביחס לתקציב ברוטו. בנוסף, מוצגים נתוני ביצוע רב שנתיים ומידע לגבי השינויים התקציביים שחלו במהלך שנת 2017. **בהשוואות בין השנים יש לנקוט משנה זהירות לאור שינויים שחלו במבנה התקציב המדינה.**
3. במסגרת הביאורים לדוחות על ביצוע התקציב, ניתן מידע בדבר התקשרויות (ובכללן תמיכות) מהותיות עם גורמי חוץ, שיתרתן למועד הדיווח עולה על 50 מיליון ₪ או התקשרויות שנדרש לפרסמן, בכפוף לקריטריונים אחרים (במערכת הביטחון מעל 100 מיליון ₪) שבוצעו על ידי יחידות הממשלה השונות. ליחידות הממשלתיות השונות עשויות להיות התקשרויות מהותיות נוספות אשר לא מוצגות במסגרת הדוח, מכיוון שיתרתן למועד הדיווח נמוכה מ- 50 מיליון ₪. יש לציין כי, התקשרויות מהותיות רוחביות שבוצעו על ידי מנהל הרכש אינן מוצגות במסגרת הביאורים, שכן ברמת החשבויות התקשרויות אלו לרוב אינן מהותיות.

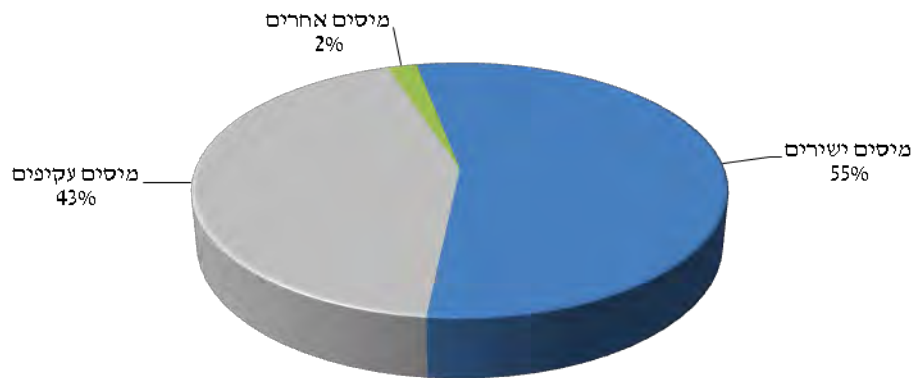
הרכב ביצוע תקציב ההוצאות ברוטו כולל התחייבויות
של משרדי הממשלה לשנת 2017

תקבולים שוטפים של ממשלת ישראל (במיליארדי ₪)

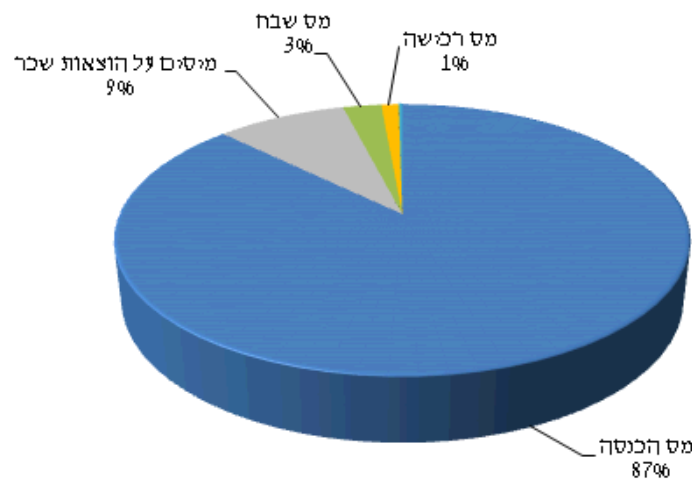

פילוח תקבולי מס לשנת 2017

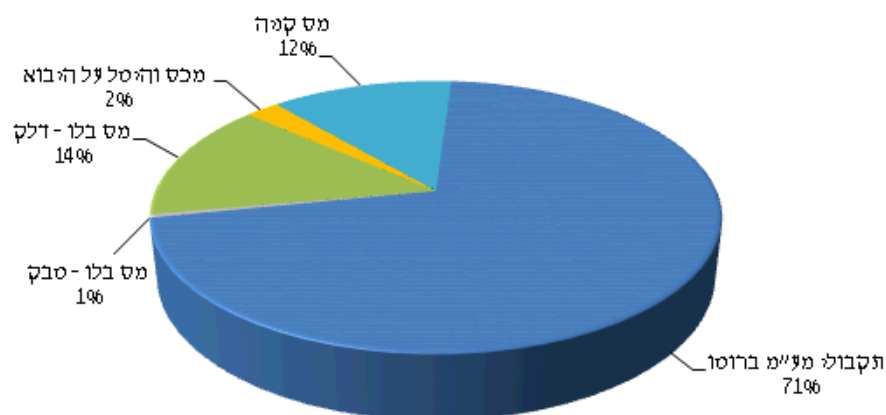

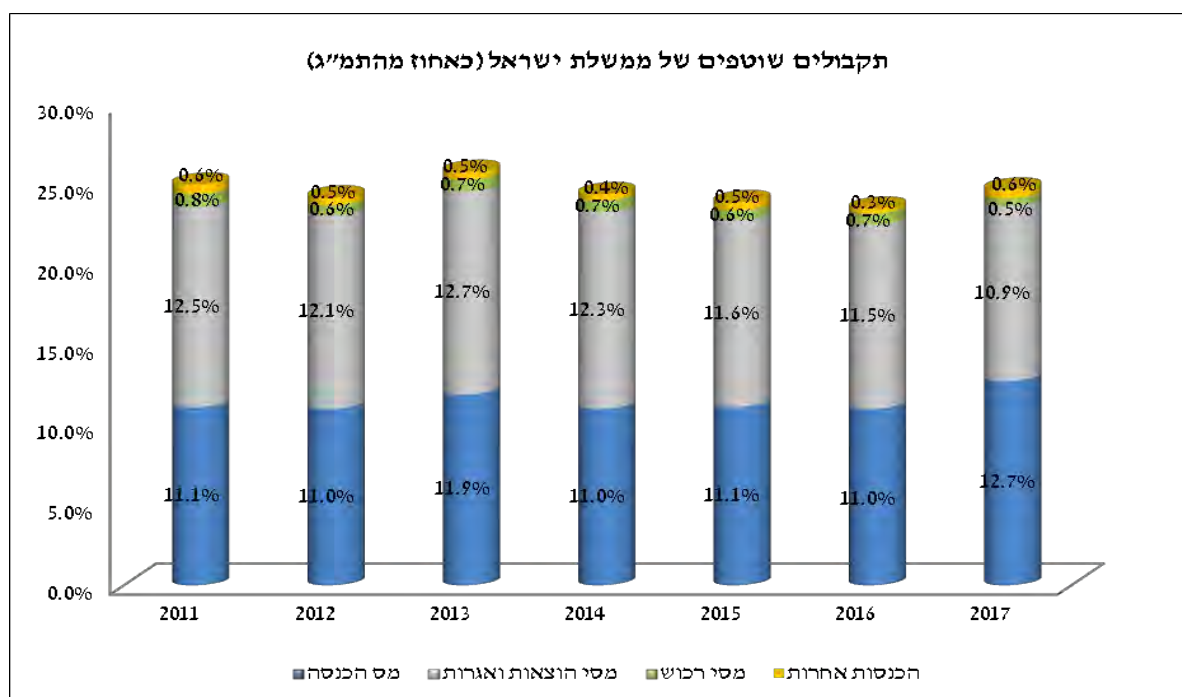
שנת 2017:
סך ההכנסות ממסים ישירים כ- 168 מיליארדי ₪
סך ההכנסות ממסים עקיפים כ- 133 מיליארדי ₪
סך מיסי הוצאה אחרים כ- 6 מיליארדי ₪ (אגרות כלי רכב, אגרות אחרות, קנסות ורישיונות)

מס הכנסה לשנת 2017

מס עקיפים לשנת 2017

בעת עיון בניתוח נתוני ביצוע התקציב המוצג במסגרת הפרק יש להתחשב בעובדות הבאות:

- התכנון התקציבי מושפע לעיתים ממספר רב של אי ודאויות כגון: מדדי מחירים, ריביות, שערי חליפין, הסכמי שכר ואישורים סטטוטוריים.
- שינויים בתקציב המבוצעים בסוף השנה משפיעים באופן משמעותי על ביצוע התקציב הסופי.
- מפעלים עסקיים כהגדרתם בסעיף 8 לחוק יסודות התקציב פועלים כמשק סגור. תקציבם אינו משפיע לצרכי חישוב מגבלת ההוצאה וחישוב הגירעון. מקור הכנסות המפעלים העסקיים יכול ויהיה ממתן שירות לציבור הרחב, שירות למשרדי הממשלה, מתקציב או מכירת נכסים אשר בבעלות המדינה. באופן דומה אופן ביצוע ורישום ההוצאות והתחייבויות של המפעלים העסקיים יכול ויקבע גם בהתאם לחוקים ולתקנות ספציפיים החלים על הגוף העסקי בנוסף לחוק יסודות התקציב. השוני בין מקור הסמכות של המפעל העסקי לבין חוק יסודות התקציב יכול להביא לפרשנויות שונות לגבי אופן הרישום של ההכנסות וההוצאות של המפעל העסקי. דוחות התקציב המפורסמים על ידי אגף החשב הכללי נצמדים לסעיפים התקציבים כפי שאושרו על ידי הכנסת במסגרת חוק התקציב.
- אגף התקציבים במשרד האוצר אחראי על בניית התקציב המפורט והצעת התקציב מובאת לאישור הכנסת. חוק התקציב לשנים 2017-2018 אושר בכנסת בתאריך 22 בדצמבר 2016.

אגף החשב הכללי משתמש בשתי מערכות עיקריות לניהול ביצוע תקציב המדינה: מערכת מרכב"ה (מערכת רוחבית כוללת במשרדי הממשלה) - המערכת הפיננסית העיקרית הכוללת את מערך התשלומים, הניהול החשבונאי והרישום התקציבי, ומערכת פנימית של אגף החשב הכללי (להלן: "מערכת המידע הניהולי") - העוסקת בניהול יעדי המאקרו של תקציב המדינה ומספקת מידע וניתוח כלכלי וסטטיסטי יומי של הפעילות התקציבית וזאת לצורך ניהול קופת הממשלה.

ממשלת ישראל החלה ביישום של מערכת מרכב"ה בשנת 2001. מערכת מרכב"ה הינה מערכת ארגונית-תשתיתית החובקת את המערכות המנהליות במרבית המערך הממשלתי. מערכת מרכב"ה הוטמעה כאמור בתהליך הדרגתי בכל משרדי הממשלה למעט מערכת הביטחון אשר ניהול החשבונות בה מתבצע במערכותיה הפנימיות. הדיווח הכולל של הביצוע נעשה על ידי איחוד וטיוב של כלל המערכות.

מערכת המידע הניהולי מייצרת את "אומדן ביצוע התקציב" המבוסס על תזרים המזומנים היומי המותאם לשינוי היתרות של הממשלה בבנקים. מערכת המידע הניהולי מספקת מידע יומי עדכני, מפורט ומורכב על הגירעון ומימונו, ההכנסות, ההוצאות ומשתנים מאקרו-כלכליים נוספים, ומשמשת ככלי תומך בקבלת החלטות בזמן אמת.

נכון למועד עריכת הדוחות הכספיים לשנת 2017 ובהתאמה לשנים קודמות, מדידת הגירעון הממשלתי נעשית על פי מערכת המידע הניהולי בהתאם למתודולוגיית המדידה התקציבית, ואילו הדיווח הסופי המפורט של ביצוע התקציב במשרדי הממשלה נעשה על פי מערכת המרכב"ה. כפועל יוצא ממתודולוגיות דיווח שונות על ידי המערכות, מוצגת בדוח הגירעון התקציבי התאמה של כ- 1,099 מיליון ₪ בין דיווח אומדן הגירעון המבוסס על מערכת המידע הניהולי לבין המידע ממערכת מרכב"ה, הפרש זה אינו מהותי.

בחודש ינואר 2018 פורסם בהתאם למערכת המידע הניהולי אומדן גירעון ראשוני של כ- 24.8 מיליארדי ₪ שהם כ- 1.97% מהתמ"ג. הגירעון עודכן עקב תנועות שעברו בהתאמה לדוחות הכספיים, והגירעון הסופי עומד על כ- 24.6 מיליארדי ₪ שהם כ- 1.94% מהתמ"ג.

דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2017

הגירעון התקציבי (במיליוני ₪)

אחוז ביצוע מתקציב על שינויו	הפרש מתקציב על שינויו	אחוז ביצוע מתקציב מקורי	הפרש מתקציב מקורי	ביצוע	תקציב על שינויו	תקציב מקורי	
הכנסות							
98.8%	5,300.7	98.8%	5,300.7	441,516.8	446,817.5	446,817.5	הכנסות המדינה
79.9%	9,160.9	80.8%	8,607.8	36,309.6	45,470.5	44,917.4	הכנסה מיועדת במשרדי הממשלה
118.5%	(4,295.5)	123.4%	(5,234.7)	27,567.9	23,272.4	22,333.2	הכנסה ממפעלים עסקיים
98.0%	10,166.1	98.3%	8,673.8	505,394.3	515,560.4	514,068.1	סך הכל הכנסות
הוצאות							
92.7%	24,904.2	99.7%	987.2	314,423.1	339,327.3	315,410.3	תקציבים רגילים
77.5%	9,457.0	84.7%	5,890.9	32,537.2	41,994.2	38,428.1	תקציבי פיתוח
118.2%	(4,246.6)	123.2%	(5,185.9)	27,519.1	23,272.5	22,333.2	תקציבי מפעלים עסקיים
100.7%	(648.3)	100.5%	(514.2)	100,190.2	99,541.9	99,676.0	פירעון מלוות
100.3%	(128.1)	97.2%	1,071.9	37,148.8	37,020.7	38,220.7	תשלום ריבית ועמלות
94.6%	29,338.2	99.6%	2,249.9	511,818.4	541,156.6	514,068.3	סך הכל הוצאות
				(6,424.1)	הפרש		
בניכוי							
85.4%	18,500.3	85.4%	18,500.3	105,607.2	124,107.5	124,107.5	(1) תקבולים ממלוות ומחשבונות הון
101.0%	743.2	101.0%	853.9	(87,951.9)	(87,208.7)	(87,098.0)	(2) פירעון מלוות והשקעות הון
	(753.0)		196.0	(561.0)	(1,314.0)	(365.0)	מתן אשראי מתקציבי פיתוח
				1,098.6			(3) התאמה נדרשת לבסיס מזומן
				(24,617.0)	(36,644.5)	הגרעון הכולל ללא אשראי נטו	

- (1) למעט הכנסות שוטפות מרשות מקרקעי ישראל בסך של כ- 567.4 מיליוני ₪, תקבולים בגין הפרשות לפנסיה ופיצויים ומלווה מהמוסד לביטוח לאומי.
- (2) למעט מהמוסד לביטוח לאומי.
- (3) התאמות שונות הנדרשות לצורך הצגת הגירעון הממשלתי על בסיס מזומן בהתאם לשינויים ביתרות המזומנים בבנקים.

הכנסות המדינה לפי תחומי פעולה (במיליוני ₪)

פרטים	תקציב (*)	ביצוע	הפרש	אחוז ביצוע
תקבולים שוטפים	302,000.0	313,624.1	(11,624.1)	103.8%
תקבולים ממלוות ומחשבוניות הון	144,817.5	127,892.7	16,924.8	88.3%
סך הכל	446,817.5	441,516.8	5,300.7	98.8%

(1) תקבולים שוטפים

תחום פעולה	פרטים	תקציב (*)	ביצוע	הפרש	אחוז ביצוע
0001	מס הכנסה	124,580.0	146,896.3	(22,316.3)	117.9%
0002	מיסים על הוצאות שכר	13,827.0	14,765.9	(938.9)	106.8%
0003	מס שבח	4,100.0	4,342.8	(242.8)	105.9%
0004	מס רכישה	8,150.0	1,987.3	6,162.7	24.4%
0005	מס רכוש וריבוי נכסים	900.0	5.4	894.6	0.6%
0006	מס מכירה	-	5.0	(5.0)	***
0007	מס מעסיקים	373.0	402.9	(29.9)	108.0%
	מס הכנסה ורכוש	151,930.0	168,405.6	(16,475.6)	110.8%
0011	מכס והיטל על היבוא	3,300.0	3,018.4	281.6	91.5%
0013	מס קניה	20,100.0	16,440.2	3,659.8	81.8%
0014	תקבולי מע"מ ברוטו	94,909.3	94,036.2	873.1	99.1%
0015	מס טבק - בלו	-	554.0	(554.0)	***
0018	מס דלק	18,700.0	18,757.4	(57.4)	100.3%
0024	אגרות כלי רכב	-	4,829.6	(4,829.6)	***
0025	אגרות קנסות ורשיונות אחרים	7,300.0	1,579.9	5,720.1	21.6%
	מיסי הוצאה	144,309.3	139,215.7	5,093.6	96.5%
0034	ריבית במט"ח	230.0	180.9	49.1	78.7%
0035	גביית ריבית	590.0	656.4	(66.4)	111.3%
0041	ריבית מבנק ישראל	430.0	125.5	304.5	29.2%
	ריבית ורווחים	1,250.0	962.8	287.2	77.0%
0042	תמלוגים ממפעלים עסקיים	490.0	236.6	253.4	48.3%
0043	תמלוגים מאוצרות טבע	910.0	1,301.4	(391.4)	143.0%
0044	תמלוגים מחברות ממשלתיות	1,240.0	1,327.3	(87.3)	107.0%
0045	דיבידנדים מחברות ממשלתיות	510.0	306.3	203.7	60.1%
	תמלוגים ודיבידנדים	3,150.0	3,171.6	(21.6)	100.7%
0046	החזר ע"ח שנים קודמות	-	120.2	(120.2)	***
0047	הכנסות שונות	990.7	1,237.3	(246.6)	124.9%
0048	הכנסה מיועדת מעל האומדן	60.0	248.2	(188.2)	413.7%
0050	דמי שימוש בנכסים ממשלתיים	310.0	262.7	47.3	84.7%
	תקבולים שונים	1,360.7	1,868.4	(507.7)	137.3%
סך הכל	תקבולים שוטפים	302,000.0	313,624.1	(11,624.1)	103.8%

(*) תקציב על שינוייו.

(2) תקבולים ממלוות ומחשבונות הון

תחום פעולה	פרטים	תקציב (*)	ביצוע	הפרש	אחוז ביצוע
0051	גביית קרן	2,870.0	1,978.2	891.8	68.9%
0053	גביית קרן במט"ח	428.0	332.0	96.0	77.6%
0063	הכ. ממנהל מקרקעי ישראל	150.0	567.4	(417.4)	378.3%
	החזר השקעות והלוואות	3,448.0	2,877.6	570.4	83.5%
0071	הפרשות לפנסיה-יח' משקיות	8.4	16.0	(7.6)	190.5%
0072	הפרשות לפנסיה מ. עסקיים	1.6	-	1.6	0.0%
0073	הפרשות לפנסיה - חברות	-	2.1	(2.1)	***
	הפרשות לפנסיה ופיצויים	10.0	18.1	(8.1)	181.0%
0075	הכנסות הון	892.0	775.7	116.3	87.0%
	הכנסות הון	892.0	775.7	116.3	87.0%
0081	מלווה מהמוסד לבטוח לאומי	20,550.0	21,700.0	(1,150.0)	105.6%
0082	הכנסה מאמיסיות והפקדות	-	4.3	(4.3)	***
0083	מלוות פנים	107,867.5	89,008.6	18,858.9	82.5%
	מלוות בארץ	128,417.5	110,712.9	17,704.6	86.2%
0084	מלוות חוץ	12,050.0	13,508.4	(1,458.4)	112.1%
	מלוות חוץ	12,050.0	13,508.4	(1,458.4)	112.1%
סך הכל	תקבולים ממלוות ומחשבונות הון	144,817.5	127,892.7	16,924.8	88.3%

(*) תקציב על שינויו.

ביצוע תקציב ההוצאות לפי חשבויות (במיליוני ₪)

שם המשרד	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
		הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות (*) אחוז ביצוע (**) אחוז
מערכת הביטחון	1	(18,494.0)	75,231.6	(15,577.0)	5,817.2	92.3%	-
משרד החינוך	2	(3,255.8)	67,317.5	(3,184.9)	2,694.6	96.0%	2,416.9
משרד הבריאות	3	(4,706.3)	39,101.9	(4,720.4)	737.0	98.1%	741.2
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	4	(980.2)	20,161.1	(346.3)	622.4	96.9%	169.2
מינהלת הגמלאות	5	(852.3)	16,425.6	(730.4)	89.4	99.5%	2.3
משרד הבינוי והשיכון	6	(3,645.5)	13,035.4	(2,937.5)	5,716.0	56.2%	4,383.8
משטרת ישראל	7	(631.6)	12,672.5	(358.9)	455.8	96.4%	194.7
רשות מקרקעי ישראל	8	(10,805.4)	11,005.4	(16,135.7)	(5,311.7)	148.3%	-
בתי חולים ממשלתיים	9	(10,762.6)	10,762.7	(10,777.0)	(14.3)	100.1%	-
משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים	10	(2,185.8)	9,791.8	(2,127.6)	756.0	92.3%	626.1
משרד הפנים	11	(0.5)	7,145.1	(5.3)	1,233.4	82.7%	1,223.7
משרד הכלכלה והתעשייה	12	(146.0)	5,353.8	(127.6)	625.4	88.3%	592.1
רשות לזכויות ניצולי השואה	13	-	5,115.3	(2.6)	69.4	98.6%	57.1
רשות המסים בישראל	14	(465.1)	4,480.0	(452.0)	291.1	93.5%	238.5
המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער	15	(265.6)	3,995.1	(219.5)	284.0	92.9%	218.1
שירות בתי הסוהר	16	(236.3)	3,869.2	(197.3)	190.6	95.1%	159.4
משרד ראש הממשלה	17	(1,009.3)	3,759.6	(9.8)	1,597.8	57.5%	587.4
משרד החקלאות ופיתוח הכפר	18	(137.6)	2,462.0	(124.9)	651.8	73.5%	635.1
המשרד לביטחון פנים	19	(313.5)	2,420.3	(286.7)	562.3	76.8%	519.1
משרד המשפטים	20	(592.8)	2,368.7	(568.1)	316.2	86.7%	288.9
קרנות הגנת הסביבה	21	(716.8)	2,296.7	(592.0)	2,094.7	8.8%	1,167.7
משרד העלייה והקליטה	22	(3.1)	2,256.0	(2.1)	529.6	76.5%	489.8
מערכת בתי המשפט	23	(202.9)	2,112.3	(202.5)	250.0	88.2%	235.1
משרד החוץ	24	(77.5)	2,039.0	(33.7)	434.5	78.7%	384.2
רשות לחדשנות	25	(381.7)	1,890.7	(362.7)	90.1	95.2%	96.9
משרד התרבות והספורט	26	(17.6)	1,761.3	(8.8)	419.2	76.2%	388.4
המשרד להגנת הסביבה	27	(630.1)	1,668.8	(32.3)	986.1	40.9%	385.8
מרכז החינוך העצמאי	28	-	1,597.5	-	63.3	96.0%	54.7
משרד התיירות	29	(105.8)	1,205.3	(49.4)	415.2	65.6%	356.7
הכנסת	30	(0.2)	1,167.5	(0.1)	414.9	64.5%	99.8
משרד האוצר	31	(189.1)	888.5	(95.2)	346.6	61.0%	210.0
הרשות הממשלתית למים ולביוב	32	(104.3)	886.0	(2.1)	245.1	72.3%	136.6
רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול	33	(110.6)	878.2	(102.6)	128.7	85.3%	119.8

ביצוע תקציב ההוצאות לפי חשבויות (במיליוני ₪) (המשך)

שם המשרד	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
		ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	אחוז ביצוע	לשנים הבאות (*) אחוז ביצוע
המשרד לשירותי דת	34	869.9	(10.4)	536.0	(6.6)	333.9	61.6%
משרד האנרגיה	35	837.7	(6.5)	456.2	(6.6)	381.5	54.5%
מעין החינוך התורני תיאום פעולות הממשלה בשטחים	36	804.1	(3.6)	704.8	(3.8)	99.3	87.7%
רשות האכיפה והגבייה	37	610.2	(345.9)	497.5	(332.4)	112.7	81.5%
משרד המדע והטכנולוגיה	38	585.4	(221.4)	444.0	(221.4)	141.4	75.8%
לשכת הפרסום הממשלתי	39	583.4	(67.3)	422.6	(21.2)	160.8	72.4%
מינהל הדיור הממשלתי	40	573.0	(578.9)	553.0	(562.0)	20.0	96.5%
מינהל המחקר החקלאי - מרכז וולקני	41	548.6	(255.7)	380.9	(184.0)	167.7	69.4%
מינהל התכנון	42	516.9	(140.0)	322.7	(97.6)	194.2	62.4%
המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי	43	393.8	(9.7)	297.0	(4.5)	96.8	75.4%
משרד מבקר המדינה	44	366.2	-	274.4	-	91.8	74.9%
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה	45	358.8	-	301.2	-	57.6	83.9%
הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב	46	304.2	(9.3)	254.4	(6.7)	49.8	83.6%
שירות התעסוקה הישראלי	47	295.5	(205.0)	196.5	(126.9)	99.0	66.5%
הנהלת בתי הדין הרבניים	48	275.9	(5.0)	265.4	(5.0)	10.5	96.2%
הטלוויזיה החינוכית הישראלית	49	235.7	(4.1)	170.3	(3.9)	65.4	72.3%
המרכז למיפוי ישראל	50	218.6	(25.9)	135.5	(9.3)	83.1	62.0%
מינהל המחקר למדעי האדמה והים	51	172.3	(20.8)	113.3	(13.3)	59.0	65.8%
רשות השירות הלאומי אזרחי	52	154.1	(49.0)	87.7	(3.9)	66.4	56.9%
מטה החשב"ל	53	147.1	-	114.6	-	32.5	77.9%
הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים	54	194,430.9	(4,543.3)	191,590.7	(1,722.0)	2,840.2	98.5%
משרד התקשורת	55	127.9	-	84.5	-	43.4	66.1%
נתיב	56	118.0	(20.6)	76.4	(12.0)	41.6	64.7%
המדפיס הממשלתי	57	89.5	-	65.9	-	23.6	73.6%
מינהל הרכב הממשלתי	58	89.4	(83.4)	42.1	(63.3)	47.3	47.1%
לשכת נשיא המדינה	59	76.2	(51.0)	(77.4)	(49.9)	153.6	***
הרשות לשירותים ציבוריים חשמל	60	67.6	(2.7)	59.7	(2.6)	7.9	88.3%
רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון	61	54.6	-	32.8	-	21.8	60.1%
נמל חדרה	62	54.6	(15.5)	47.2	(15.5)	7.4	86.4%
ועדת הבחירות המרכזית	63	42.0	(42.0)	30.0	(30.1)	12.0	71.4%
	64	32.1	-	18.5	-	13.6	57.6%
סך הכל		541,156.6	(68,742.9)	511,818.4	(63,877.5)	29,338.2	94.6%
						19,929.8	98.3%

(*) התחייבויות לשנים הבאות - על פי חוק יסודות התקציב, ניתן לבצע התחייבויות לשנה העוקבת על בסיס תקציב מזומן (ללא הרשאה להתחייב).

(**) אחוז ביצוע לאחר התחייבויות לשנים הבאות.

(***) נתוני התחייבויות לשנים הבאות אינם כוללים את מערכת הביטחון ומשרד מבקר המדינה.

ביצוע תקציב ההוצאות לפי סעיפים תקציביים (במיליוני ₪)

סעיף תקציבי	תיאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
		ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	אחוז ביצוע	לשנים הבאות (*)
01	נשיא המדינה ולשכתו	67.6	(2.7)	59.7	(2.6)	88.3%	7.7
02	הכנסת	1,040.1	(.2)	652.9	(.1)	62.8%	99.9
04	משרד ראש הממשלה	2,913.3	(14.6)	2,129.4	(12.1)	73.1%	759.0
05	משרד האוצר	3,545.8	(730.9)	2,846.3	(620.7)	80.3%	531.6
06	משרד הפנים	463.0	(.5)	303.4	-	65.5%	158.1
07	משרד לביטחון הפנים	18,248.5	(1,118.7)	17,114.0	(834.4)	93.8%	852.4
08	משרד המשפטים	4,972.5	(1,016.8)	4,295.6	(990.7)	86.4%	634.5
09	משרד החוץ	2,039.0	(77.5)	1,602.8	(33.7)	78.6%	384.2
10	המטה לביטחון לאומי	65.1	-	48.1	-	73.9%	14.5
11	מבקר המדינה	358.8	-	301.2	-	83.9%	-
12	גמלאות ופיצויים	16,377.8	(852.3)	16,254.8	(767.5)	99.2%	2.3
13	הוצאות שונות	2,296.2	-	1,916.2	-	83.5%	202.8
14	בחירות ומימון מפלגות	159.6	-	117.1	-	73.4%	11.6
15	משרד הביטחון	75,228.3	(18,494.0)	69,414.4	(15,577.0)	92.3%	-
16	הוצאות חירום אזרחיות	681.4	-	488.9	-	71.7%	-
17	תאום הפעולות בשטחים	610.3	(345.9)	501.6	(332.3)	82.2%	92.1
18	הרשויות המקומיות משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל,	6,588.6	-	5,570.7	(5.3)	84.6%	1,009.7
19	משרד התרבות והספורט	2,345.7	(84.9)	1,764.8	(30.0)	75.2%	514.2
20	משרד החינוך	61,045.1	(2,654.2)	57,900.9	(2,499.1)	94.8%	2,783.4
21	ההשכלה הגבוהה	10,879.8	-	10,864.1	-	99.9%	-
22	המשרד לשירותי דת	1,105.8	(14.5)	706.3	(10.5)	63.9%	390.8
23	משרד הרווחה	9,964.3	(2,185.8)	9,138.7	(2,124.4)	91.7%	684.9
24	משרד הבריאות	37,877.1	(4,650.0)	37,251.5	(4,658.0)	98.3%	629.5
25	הרשות לזכויות ניצולי השואה	5,140.0	-	5,069.8	(2.6)	98.6%	57.1
26	המשרד להגנת הסביבה	3,264.1	(1,096.9)	579.7	(597.4)	17.8%	1,382.3
27	המוסד לביטוח לאומי	40,287.0	-	40,281.6	-	100.0%	-
29	משרד הבינוי	476.7	(19.1)	331.5	(1.0)	69.5%	85.7
30	המשרד לקליטת העלייה	2,252.1	(3.1)	1,724.8	(2.2)	76.6%	488.2
31	הוצאות ביטחוניות שונות	8,111.5	(278.0)	8,128.1	(294.6)	100.2%	-
33	משרד החקלאות ופיתוח הכפר	2,952.2	(277.6)	2,101.5	(222.4)	71.2%	776.8
34	משרד האנרגיה והמים	897.2	(55.5)	513.4	(10.4)	57.2%	325.7
35	הועדה לאנרגיה אטומית	149.8	-	147.8	-	98.7%	-
36	משרד הכלכלה	4,115.7	(48.1)	3,633.9	(45.3)	88.3%	473.4

ביצוע תקציב ההוצאות לפי סעיפים תקציביים (במיליוני ₪) (המשך)

סעיף תקציבי	תיאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
		הכנסה מיועדת ברוטו	הכנסה מיועדת ברוטו	הכנסה מיועדת ברוטו	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות (*)
37	משרד התיירות	780.0	(5.8)	453.8	(4.0)	58.2%	322.4
38	תמיכות בענפי המשק	3,367.4	(424.6)	3,108.9	(392.4)	92.3%	252.5
39	משרד התקשורת	118.0	(20.6)	76.4	(12.0)	64.7%	24.4
40	משרד התחבורה	670.4	(129.2)	538.1	(129.2)	80.3%	129.6
41	והבטיחות בדרכים הרשות הממשלתית למים ולביוב	158.6	(2.0)	85.5	(2.1)	53.9%	67.2
42	מענקי בינוי ושיכון	3,114.8	(4.3)	2,473.0	-	79.4%	58.3
43	המרכז למיפוי ישראל	172.3	(20.8)	113.3	(13.3)	65.8%	52.0
45	תשלום ריבית ועמלות	37,020.7	-	37,148.8	-	100.3%	-
46	חוק חיילים משוחררים	2,234.1	-	2,217.3	-	99.2%	-
47	רזרבה כללית	5.2	-	-	-	0.0%	-
51	דיור ממשלתי	3,419.0	(3,078.6)	1,441.9	(1,120.7)	42.2%	211.1
52	המשטרה ובתי הסוהר	706.1	(62.7)	636.0	(7.6)	90.1%	17.7
53	משפטים ובתי משפט	11.1	-	5.5	-	49.5%	-
54	רשויות פיקוח	1,308.3	(26.5)	851.7	(20.1)	65.1%	416.0
60	חינוך	1,863.7	(896.7)	1,855.8	(896.7)	99.6%	7.9
67	בריאות	1,067.4	(56.3)	1,041.0	(53.9)	97.5%	24.0
68	רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבולות	878.2	(110.7)	749.6	(102.5)	85.4%	119.8
70	שיכון	9,439.6	(3,622.1)	4,492.5	(2,936.6)	47.6%	4,226.0
73	מפעלי מים	730.4	(102.3)	556.5	-	76.2%	71.4
76	התעשייה	201.5	(60.0)	192.8	(57.5)	95.7%	6.2
78	פיתוח התיירות	436.7	(100.0)	346.4	(45.4)	79.3%	35.7
79	פיתוח התחבורה	19,618.6	(851.0)	19,085.2	(217.0)	97.3%	83.1
83	הוצאות פיתוח אחרות	4,500.1	(1,874.5)	2,883.6	(624.3)	64.1%	452.1
84	תשלום חובות	99,541.9	-	100,190.2	-	100.7%	-
	סך הכל	517,884.1	(45,470.5)	484,299.3	(36,309.6)	93.5%	19,929.8
מפעלים עסקיים							
89	מפעלי משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר	662.4	(662.4)	595.1	(625.2)	89.8%	-
91	פיתוח לאומי	1,000.0	(1,000.0)	-	-	0.0%	-
94	בתי חולים ממשלתיים	10,762.7	(10,762.6)	10,777.0	(10,777.0)	100.1%	-
95	נמל חדרה	42.0	(42.0)	30.0	(30.1)	71.4%	-
98	רשות מקרקעי ישראל	10,805.4	(10,805.4)	16,117.0	(16,135.6)	149.2%	-
	סך הכל מפעלים עסקיים	23,272.5	(23,272.4)	27,519.1	(27,567.9)	118.2%	-
	סך הכל כללי	541,156.6	(68,742.9)	511,818.4	(63,877.5)	94.6%	19,929.8

(*) התחייבויות לשנים הבאות - על פי חוק יסודות התקציב, ניתן לבצע התחייבויות לשנה העוקבת על בסיס תקציב מזומן (ללא הרשאה להתחייב).

(**) אחוז ביצוע לאחר התחייבויות לשנים הבאות.

(***) נתוני התחייבויות לשנים הבאות אינם כוללים את מערכת הביטחון ומשרד מבקר המדינה.

השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי חשבויות (במיליוני ₪) (*)

אחוז ביצוע מתקציב											
שם המשרד	ביאור	תקציב מקורי	שינויים תקציביים	שינויים בהוצאה מותנית בהכנסה	תקציב על שינוי לפני עודפים	עודפים מחויבים	עודפים לא מחויבים	תקציב על שינויי כולל עודפים	ביצוע התקציב	מקורי	על שינויי
מערכת הביטחון	1	70,534.7	1,429.6	-	71,964.3	-	3,267.3	75,231.6	69,414.4	98.4%	92.3%
משרד החינוך	2	63,229.5	1,610.5	(222.5)	64,617.5	2,556.3	143.7	67,317.5	64,622.9	102.2%	96.0%
משרד הבריאות	3	38,831.9	116.5	(400.8)	38,547.6	554.3	-	39,101.9	38,364.9	98.8%	98.1%
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	4	18,786.0	1,162.2	40.0	19,988.2	172.9	-	20,161.1	19,538.7	104.0%	96.9%
מינהלת הגמלאות	5	16,876.4	(574.7)	120.5	16,422.2	3.4	-	16,425.6	16,336.2	96.8%	99.5%
משרד הבינוי והשיכון	6	8,353.7	(858.1)	27.5	7,523.1	4,731.0	781.3	13,035.4	7,319.4	87.6%	56.2%
משרתת ישראל	7	12,092.3	282.1	96.1	12,470.5	202.0	-	12,672.5	12,216.7	101.0%	96.4%
רשות מקרקעי ישראל	8	10,805.4	200.0	-	11,005.4	-	-	11,005.4	16,317.1	151.0%	148.3%
בתי חולים ממשלתיים	9	10,165.8	-	596.9	10,762.7	-	-	10,762.7	10,777.0	106.0%	100.1%
משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים	10	8,890.3	161.1	67.3	9,118.7	673.1	-	9,791.8	9,035.8	101.6%	92.3%
משרד הפנים	11	5,330.5	771.0	-	6,101.5	1,039.0	4.6	7,145.1	5,911.7	110.9%	82.7%
משרד הכלכלה והתעשייה	12	4,740.9	(293.7)	-	4,447.2	892.8	13.7	5,353.8	4,728.4	99.7%	88.3%
רשות לזכויות ניצולי השואה	13	4,125.1	963.9	-	5,089.0	26.3	-	5,115.3	5,045.9	122.3%	98.6%
רשות המסים בישראל	14	3,144.0	914.8	241.9	4,300.7	179.3	-	4,480.0	4,188.9	133.2%	93.5%
המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער	15	3,356.8	288.5	114.5	3,759.8	228.4	7.0	3,995.1	3,711.1	110.6%	92.9%
שירות בתי הסוהר	16	3,592.9	128.7	10.0	3,731.6	137.6	-	3,869.2	3,678.6	102.4%	95.1%
משרד ראש הממשלה	17	2,598.4	714.3	3.4	3,316.1	443.5	-	3,759.6	2,161.8	83.2%	57.5%
משרד החקלאות ופיתוח הכפר	18	1,782.1	38.7	10.8	1,831.6	605.8	24.7	2,462.0	1,810.2	101.6%	73.5%
המשרד לביטחון פנים	19	2,176.7	(478.0)	45.7	1,744.4	675.9	-	2,420.3	1,858.0	85.4%	76.8%
משרד המשפטים	20	2,030.3	125.7	7.0	2,163.0	205.7	-	2,368.7	2,052.5	101.1%	86.7%
קרנות הגנת הסביבה	21	2,328.7	(37.0)	5.0	2,296.7	-	-	2,296.7	202.0	8.7%	8.8%
משרד העלייה והקליטה	22	1,875.7	(181.0)	0.1	1,694.8	554.5	6.7	2,256.0	1,726.4	92.0%	76.5%
מערכת בתי המשפט	23	1,885.3	107.0	-	1,992.3	120.0	-	2,112.3	1,862.3	98.8%	88.2%

השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי חשבויות (במיליוני ₪) (*) (המשך)

אחוז ביצוע מתקציב										
שם המשרד	ביאור	תקציב מקורי	שינויים תקציביים	שינויים בהוצאה מותנית בהכנסה	תקציב על שינויי עודפים לפני עודפים	עודפים מחויבים	עודפים לא מחויבים	תקציב על שינויי כולל עודפים	ביצוע התקציב	על שינויי מקורי
משרד החוץ	24	1,720.8	16.1	-	1,736.9	278.8	23.3	2,039.0	1,604.5	93.2%
רשות לחדשנות	25	1,809.3	82.8	(124.3)	1,767.8	122.9	-	1,890.7	1,800.6	99.5%
משרד התרבות והספורט	26	1,426.9	334.4	-	1,761.3	-	-	1,761.3	1,342.1	94.1%
המשרד להגנת הסביבה	27	(535.3)	(132.3)	214.0	(453.6)	1,687.0	435.4	1,668.8	682.7	***
מרכז החינוך העצמאי	28	1,379.9	193.8	-	1,573.7	23.8	-	1,597.5	1,534.2	111.2%
משרד התיירות	29	937.0	(123.9)	-	813.1	392.2	-	1,205.3	790.1	84.3%
הכנסת	30	887.7	(3.7)	-	884.0	93.1	190.4	1,167.5	752.6	84.8%
משרד האוצר	31	619.7	63.5	2.6	685.8	202.7	-	888.5	541.9	87.4%
הרשות הממשלתית למים ולביוב	32	1,188.3	(402.4)	1.1	787.0	99.0	-	886.0	640.9	53.9%
רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול	33	737.4	(63.8)	63.5	737.1	141.1	-	878.2	749.5	101.6%
המשרד לשירותי דת	34	557.0	5.4	1.7	564.1	305.8	-	869.9	536.0	96.2%
משרד האנרגיה	35	424.8	62.5	6.5	493.8	343.9	-	837.7	456.2	107.4%
מעין החינוך התורני	36	539.8	191.7	-	731.5	72.6	-	804.1	704.8	130.6%
תיאום פעולות הממשלה בשטחים	37	450.7	67.5	-	518.2	92.0	-	610.2	497.5	110.4%
רשות האכיפה והגבייה	38	450.3	(2.0)	4.0	452.3	133.1	-	585.4	444.0	98.6%
משרד המדע והטכנולוגיה	39	33.5	99.5	0.4	133.4	450.0	-	583.4	422.6	1261.5%
לשכת הפרסום הממשלתית	40	230.6	-	342.4	573.0	-	-	573.0	553.0	239.8%
מינהל הדיור הממשלתי	41	356.3	(143.4)	55.0	267.9	280.7	-	548.6	380.9	106.9%
מינהל המחקר החקלאי - מרכז וולקני	42	349.1	7.5	41.0	397.6	119.3	-	516.9	322.7	92.4%
מינהל התכנון	43	284.8	(8.2)	-	276.6	117.2	-	393.8	297.0	104.3%
המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי	44	285.4	(88.3)	-	197.1	169.1	-	366.2	274.4	96.1%
משרד מבקר המדינה	45	358.8	-	-	358.8	-	-	358.8	301.2	83.9%
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה	46	228.2	29.7	-	257.9	41.7	4.7	304.2	254.4	111.5%

השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי חשבויות (במיליוני ₪) (*) (המשך)

אחוז ביצוע מתקציב											שם המשרד
על שינויי	מקורי	ביצוע התקציב	תקציב על שינויי כולל עודפים	עודפים לא מחויבים	עודפים מחויבים	תקציב על שינויי לפני עודפים	שינויים בהוצאה מותנית בהכנסה	שינויים תקציביים	תקציב מקורי	ביאור	
66.5%	78.3%	196.5	295.5	-	9.5	286.0	20.0	15.1	250.9	47	הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב
96.2%	108.5%	265.4	275.9	-	14.1	261.8	-	17.2	244.6	48	שירות התעסוקה הישראלי
72.3%	95.8%	170.3	235.7	-	58.8	176.9	-	(0.8)	177.7	49	הנהלת בתי הדין הרבניים
62.0%	127.5%	135.5	218.6	18.4	51.5	148.7	11.1	31.3	106.3	50	הטלוויזיה החינוכית הישראלית
65.8%	95.3%	113.3	172.3	4.5	53.0	114.8	-	(4.1)	118.9	51	המרכז למיפוי ישראל
56.9%	66.7%	87.7	154.1	-	23.3	130.8	-	(0.7)	131.5	52	מינהל המחקר למדעי האדמה והים
77.9%	73.4%	114.6	147.1	-	26.6	120.5	-	(35.7)	156.2	53	רשות השירות הלאומי אזרחי
98.5%	95.8%	191,590.7	194,430.9	87.2	994.5	193,349.2	77.4	(6,663.0)	199,934.8	54	מטה החשכ"ל
66.1%	40.8%	84.5	127.9	-	33.8	94.1	(0.3)	(113.0)	207.4	55	הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים
64.7%	84.5%	76.4	118.0	3.1	17.1	97.8	0.4	6.9	90.5	56	משרד התקשורת
73.6%	110.6%	65.9	89.5	-	19.8	69.7	-	10.1	59.6	57	נתיב
47.1%	47.1%	42.1	89.4	-	-	89.4	-	-	89.4	58	המדפיס הממשלתי
***	***	(77.4)	76.2	-	70.4	5.8	11.0	(45.5)	40.3	59	מינהל הרכב הממשלתי
88.3%	112.2%	59.7	67.6	-	9.4	58.2	1.4	3.6	53.2	60	לשכת נשיא המדינה
60.1%	74.6%	32.8	54.6	-	14.3	40.4	-	(3.6)	44.0	61	הרשות לשירותים ציבוריים חשמל
86.4%	101.5%	47.2	54.6	-	-	54.6	-	8.1	46.5	62	רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון
71.4%	71.4%	30.0	42.0	-	-	42.0	-	-	42.0	63	נמל חדרה
57.6%	92.7%	18.5	32.1	1.5	12.4	18.3	-	(1.7)	20.0	64	ועדת הבחירות המרכזית
94.6%	99.6%	511,818.4	541,156.6	5,017.4	20,575.9	515,563.3	1,492.3	2.7	514,068.3		סך הכל

(*) לא כולל תקנות הכנסה מיועדת.

השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי סעיפים תקציביים (במיליוני ₪) (*)

סעיף תקציבי	תיאור	תקציב מקורי	שינויים תקציביים	שינויים מותנית בהכנסה	תקציב על שינויי לפני עודפים	עודפים מחויבים	עודפים לא מחויבים	תקציב על שינויי	ביצוע התקציב	אחוז ביצוע מתקציב		מספר תקנות (**)
										מקורי	על שינויי	
01	נשיא המדינה ולשכתו	53.2	0.6	1.4	55.2	12.4	-	67.6	59.7	112.2%	88.3%	28
02	הכנסת	756.7	-	-	756.7	93.0	190.4	1,040.1	652.9	86.3%	62.8%	71
04	משרד ראש הממשלה	2,053.6	(60.3)	5.1	1,998.4	910.2	4.7	2,913.3	2,129.4	103.7%	73.1%	325
05	משרד האוצר	2,743.8	47.0	256.2	3,047.0	498.8	-	3,545.8	2,846.3	103.7%	80.3%	193
06	משרד הפנים	247.7	67.6	-	315.3	143.1	4.6	463.0	303.4	122.5%	65.5%	83
07	משרד לביטחון הפנים	17,304.0	(187.4)	150.0	17,266.6	981.9	-	18,248.5	17,114.0	98.9%	93.8%	247
08	משרד המשפטים	4,365.0	(10.1)	11.0	4,365.9	606.6	-	4,972.5	4,295.6	98.4%	86.4%	162
09	משרד החוץ	1,720.8	5.2	-	1,726.0	289.7	23.3	2,039.0	1,602.8	93.1%	78.6%	45
10	המטה לביטחון לאומי	53.9	(7.2)	-	46.7	18.4	-	65.1	48.1	89.2%	73.9%	18
11	מבקר המדינה	358.8	-	-	358.8	-	-	358.8	301.2	83.9%	83.9%	21
12	גמלאות ופיצויים	16,780.3	(526.4)	120.5	16,374.4	3.4	-	16,377.8	16,254.8	96.9%	99.2%	42
13	הוצאות שונות	2,516.3	(430.6)	-	2,085.7	210.5	-	2,296.2	1,916.2	76.2%	83.5%	44
14	בחירות ומימון מפלגות	151.0	(5.4)	-	145.6	12.5	1.5	159.6	117.1	77.5%	73.4%	9
15	משרד הביטחון	70,531.4	1,429.6	-	71,961.0	-	3,267.3	75,228.3	69,414.4	98.4%	92.3%	58
16	הוצאות חירום אזרחיות	611.1	22.2	-	633.3	-	48.1	681.4	488.9	80.0%	71.7%	22
17	תאום הפעולות בשטחים	450.7	64.1	-	514.8	95.5	-	610.3	501.6	111.3%	82.2%	134
18	הרשויות המקומיות	5,024.9	713.5	-	5,738.4	850.2	-	6,588.6	5,570.7	110.9%	84.6%	58
19	משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל, משרד התרבות והספורט	1,585.4	309.9	0.4	1,895.7	450.0	-	2,345.7	1,764.8	111.3%	75.2%	144
20	משרד החינוך	56,192.7	1,795.9	266.5	58,255.1	2,620.9	169.1	61,045.1	57,900.9	103.0%	94.8%	632
21	ההשכלה הגבוהה	10,551.0	328.8	-	10,879.8	-	-	10,879.8	10,864.1	103.0%	99.9%	23
22	המשרד לשירותי דת	734.9	4.6	1.7	741.2	364.6	-	1,105.8	706.3	96.1%	63.9%	94
23	משרד הרווחה	8,996.4	175.0	67.3	9,238.7	725.6	-	9,964.3	9,138.7	101.6%	91.7%	241
24	משרד הבריאות	38,009.3	(346.1)	(225.8)	37,437.4	439.7	-	37,877.1	37,251.5	98.0%	98.3%	456

השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי סעיפים תקציביים (במיליוני ₪) (*) (המשך)

סעיף תקציבי	תיאור	תקציב מקורי	שינויים תקציביים	שינויים מותנית בהכנסה	תקציב על שינויי לפני עודפים	עודפים מחויבים	עודפים לא מחויבים	תקציב על שינויי	ביצוע התקציב	אחוז ביצוע מתקציב		מספר תקנות תקנות תקנות על שינויי	מספר תקנות תקנות תקנות על שינויי
										מקורי	על שינויי		
25	הרשות לזכויות ניצולי השואה	4,150.1	963.6	-	5,113.7	26.3	-	5,140.0	5,069.8	122.2%	98.6%	43	45
26	המשרד להגנת הסביבה	1,251.5	(199.6)	219.0	1,270.9	1,557.8	435.4	3,264.1	579.7	46.3%	17.8%	80	110
27	המוסד לביטוח לאומי	40,510.9	(258.0)	-	40,252.9	34.1	-	40,287.0	40,281.6	99.4%	100.0%	21	21
29	משרד הבינוי	279.3	40.3	10.1	329.7	147.0	-	476.7	331.5	118.7%	69.5%	46	59
30	המשרד לקליטת העלייה	1,872.6	(179.0)	0.1	1,693.7	551.7	6.7	2,252.1	1,724.8	92.1%	76.6%	93	104
31	הוצאות ביטחוניות שונות	7,839.3	272.2	-	8,111.5	-	-	8,111.5	8,128.1	103.7%	100.2%	5	5
33	משרד החקלאות ופיתוח הכפר	2,156.5	14.0	51.8	2,222.3	705.2	24.7	2,952.2	2,101.5	97.4%	71.2%	127	138
34	משרד האנרגיה והמים	609.4	(39.9)	6.5	576.0	321.2	-	897.2	513.4	84.2%	57.2%	55	68
35	הועדה לאנרגיה אטומית	147.9	(0.1)	-	147.8	-	2.0	149.8	147.8	99.9%	98.7%	2	2
36	משרד הכלכלה	3,678.6	(237.7)	-	3,440.9	661.1	13.7	4,115.7	3,633.9	98.8%	88.3%	184	200
37	משרד התיירות	333.7	129.4	-	463.1	316.9	-	780.0	453.8	136.0%	58.2%	61	64
38	תמיכות בענפי המשק	3,203.1	(61.7)	(124.3)	3,017.1	350.3	-	3,367.4	3,108.9	97.1%	92.3%	84	91
39	משרד התקשורת	90.5	6.9	0.4	97.8	17.1	3.1	118.0	76.4	84.4%	64.7%	45	49
40	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	529.8	19.6	13.7	563.1	107.3	-	670.4	538.1	101.6%	80.3%	83	90
41	הרשות הממשלתית למים ולביוב	112.7	(7.3)	0.8	106.2	52.4	-	158.6	85.5	75.9%	53.9%	28	31
42	מענקי בינוי ושיכון	2,625.5	441.3	-	3,066.8	45.1	2.9	3,114.8	2,473.0	94.2%	79.4%	47	49
43	המרכז למיפוי ישראל	118.9	(4.1)	-	114.8	53.0	4.5	172.3	113.3	95.3%	65.8%	39	40
45	תשלום ריבית ועמלות	38,220.7	(1,200.0)	-	37,020.7	-	-	37,020.7	37,148.8	97.2%	100.3%	10	10
46	חוק חיילים משוחררים	2,423.9	(226.8)	-	2,197.1	-	37.0	2,234.1	2,217.3	91.5%	99.2%	13	15
47	רזרבה כללית	-	5.2	-	5.2	-	-	5.2	-	-	0.0%	1	2
51	דיוור ממשלתי	3,770.0	(745.9)	115.0	3,139.1	279.9	-	3,419.0	1,441.9	38.2%	42.2%	49	67
52	המשטרה ובתי הסוהר	553.8	121.2	1.8	676.8	29.3	-	706.1	636.0	114.8%	90.1%	24	26
53	משפטים ובתי משפט	80.0	(68.9)	-	11.1	-	-	11.1	5.5	6.9%	49.5%	9	9

השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי סעיפים תקציביים (במיליוני ₪) (*) (המשך)

סעיף תקציבי	תיאור	תקציב מקורי	שינויים תקציביים	שינויים מותנית בהכנסה	תקציב על שינויי עודפים	עודפים מחויבים	עודפים לא מחויבים	תקציב על שינויי ביצוע	אחוז ביצוע מתקציב		מספר תקנות (**)
									על שינויי מקורי	מקורי	
54	רשויות פיקוח	945.8	(20.2)	1.0	926.6	381.7	-	1,308.3	851.7	90.1%	156
60	חינוך	2,025.6	(63.9)	(363.3)	1,598.4	265.3	-	1,863.7	1,855.8	91.6%	26
67	בריאות	1,344.2	(139.6)	(175.0)	1,029.6	37.8	-	1,067.4	1,041.0	77.4%	22
68	רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבולות	737.4	(63.8)	63.5	737.1	141.1	-	878.2	749.6	101.7%	87
70	שיכון	5,511.5	(1,406.6)	17.4	4,122.3	4,538.9	778.4	9,439.6	4,492.5	81.5%	188
73	מפעלי מים	1,078.7	(395.1)	0.3	683.9	46.5	-	730.4	556.5	51.6%	34
76	התעשייה	223.9	(64.2)	-	159.7	41.8	-	201.5	192.8	86.1%	25
78	פיתוח התיירות	729.6	(369.1)	-	360.5	76.2	-	436.7	346.4	47.5%	27
79	פיתוח התחבורה	18,463.6	1,029.5	26.0	19,519.1	99.5	-	19,618.6	19,085.2	103.4%	258
83	הוצאות פיתוח אחרות	4,647.2	(545.4)	33.9	4,135.7	364.4	-	4,500.1	2,883.6	62.1%	52
84	תשלום חובות	99,676.0	(134.1)	-	99,541.9	-	-	99,541.9	100,190.2	100.5%	9
סך הכל		491,735.1	2.7	553.0	492,290.8	20,575.9	5,017.4	517,884.1	484,299.3	98.5%	5,183
מפעלים עסקיים											
89	מפעלי משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר	320.0	-	342.4	662.4	-	-	662.4	595.1	186.0%	-
91	פיתוח לאומי	1,000.0	-	-	1,000.0	-	-	1,000.0	-	0.0%	-
94	בתי חולים ממשלתיים	10,165.8	-	596.9	10,762.7	-	-	10,762.7	10,777.0	106.0%	-
95	נמל חדרה	42.0	-	-	42.0	-	-	42.0	30.0	71.4%	-
98	רשות מקרקעי ישראל	10,805.4	-	-	10,805.4	-	-	10,805.4	16,117.0	149.2%	-
סך הכל מפעלים עסקיים		22,333.2	-	939.3	23,272.5	-	-	23,272.5	27,519.1	123.2%	-
סך הכל כללי		514,068.3	2.7	1,492.3	515,563.3	20,575.9	5,017.4	541,156.6	511,818.4	99.6%	5,740

(*) לא כולל תקנות הכנסה מיועדת.

(**) מספר התקנות כולל בתוכו תקנות בגין הכנסה מיועדת ותקנות הרשאה להתחייב.

1. מערכת הביטחון

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו
1510	כח אדם	א	-	26,501.4	-	26,422.9	-	99.7%
1511	הוצאות ביטחון	ב	(18,494.0)	43,389.6	(15,577.0)	37,900.5	5,489.1	87.3%
1512	אגפי שיקום ומשפחות אחרים	ג	-	5,337.3	-	5,091.0	246.3	95.4%
			-	3.3	-	-	3.3	0.0%
			(18,494.0)	75,231.6	(15,577.0)	69,414.4	5,817.2	92.3%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
(22.7%)	5.4%	0.8%	5.7%	3.4%	53,837	69,630	66,058	65,509	61,988	59,965

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
52,041	56,738	8,769	(4,072)	4,697

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר והוצאות כוח אדם נוספות בגין: חיילי קבע, חיילי חובה, אזרחים עובדי צה"ל ועובדי משרד הביטחון, תגמולי מילואים, גמלאות לחיילי קבע ולעובדי משרד הביטחון.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון כלל הרכש של משרד הביטחון בארץ וכן מימון הרכש בחו"ל המבוצע באמצעות המשלחות (רכש ביטחוני, ציוד, שירותים ואחזקה). ההכנסות המיועדות בתחום פעולה זה נובעות ברובן מהכנסות מסיוע אמריקאי, הכנסות מגורמי חוץ וכן השתתפויות ממשרדי ממשלה.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון תגמולים והטבות לנכי צה"ל ולמשפחות שכולות ועלויות הנצחה וכן מימון טיפול רפואי וסוציאלי לנכי צה"ל ולמשפחות שכולות.

התקשרויות מהותיות

יתרת ההתקשרויות המהותיות מעל 100 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 77 מיליארדי ₪, והיא כוללת התקשרויות בסך של כ- 19 מיליארדי ₪ בגין פרויקטים מסווגים לרכש אמצעי לחימה, שחלקן מגובות בהסכמים עם מדינות זרות ובהסכמי "גב אל גב" בין מערכת הביטחון לתעשיות הביטחוניות. להלן פירוט יתרת ההתקשרויות המהותיות הלא מסווגות בסך של כ- 58 מיליארדי ₪:

מאמן טקטי לטייסיים
התקשרות משנת 2009 בהיקף של כ- 234 מיליוני ₪, עם חברת אלביט מערכות לצורך פיתוח מאמן טקטי לטייסיים למטוסי ברק ורעם. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 174 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2028.

אחזקת מאמנים
התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 161 מיליוני ₪, לצורך אחזקת מאמנים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 161 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

הפעלת מסלול לימודי רפואה
התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 183 מיליוני ₪, עם האוניברסיטה העברית בירושלים לצורך הפעלת מסלול לימודי רפואה צבאית. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 183 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2029.

רכישת מטוס אימון מתקדם - לביא
התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 1,881 מיליוני ₪, עם חברת איירמאקי האיטלקית לצורך רכישה של 30 מטוסי אימון מסוג M-3461. בשנת 2016 מוזגה חברת איירמאקי לחברת האם פינמכניקה ושונה שמה לחברת לאונרדו. המימון לעסקה הועמד על ידי קונסורציום של בנקים (בנק זר ובנק ישראלי) וכן על ידי גוף מוסדי בבעלות ממשלת איטליה. ההתקשרות עם חברת לאונרדו הינה בהיקף של כ- 453 מיליון אירו, כאשר סך ההתחייבויות

בגין ההסכם כולל עלויות המימון מוערכות בכ-721 מיליון אירו. ההתחייבות צפויה להיפרע החל מיום 1 באפריל 2018 על פני 15 שנים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-2,994 מיליון ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2032.

ניהול ותפעול מערך מטוסי הלביא, הקמה ואחזקת מערך סימולטורים ומערכות טכנולוגיות למטוסים

התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ-2,535 מיליון ₪, עם חברת תור (שותפות ייעודית בבעלות אלביט והתעשייה האווירית) לצורך ניהול ותפעול מערך מטוסי הלביא, הקמה, תפעול ואחזקת מערך סימולטורים וכן אספקה של מערכות טכנולוגיות שונות עבור מטוסי האימון. ההסכם הינו לתקופה בת 20 שנה.

הקמה - ההתקשרות עם חברת תור הינה בהיקף של כ-435 מיליון ₪, כאשר סך ההתחייבויות בגין ההסכם כולל עלויות המימון מוערכות בכ-700 מיליון ₪. ההתחייבות צפויה להיפרע החל מיום 1 באפריל 2018 על פני 15 שנים עד לשנת 2032. נתח ההקמה ממומן כמעט במלואו ע"י בנק ישראל.

תפעול ותחזוקה - ההתקשרות עם חברת תור בגין התפעול וההחזקה הינה בהיקף של כ-2,100 מיליון ₪, ממומן מתקציב המשרד. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-1,900 מיליון ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2035.

רכש ואחזקת מנועים למטוס אימון לביא

התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ-2,549 מיליון ₪, לצורך רכש ואחזקת מנועים למטוסי האימון. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-1,533 מיליון ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2036.

מרחב המים הכלכליים

התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ-1,790 מיליון ₪, עם מספנה גרמנית בשם TKMS לצורך הצטיידות בספינות מגן להגנה על מרחב המים הכלכליים של מדינת ישראל. במקביל התחייבה ממשלת גרמניה לממן מענק בשיעור של 27.5% מהעסקה ולא יותר מ-115 מיליון אירו. העסקה ממומנת מ-3 מקורות: תקציב של כ-79 מיליון אירו, מענק ממשלת גרמניה של כ-115 מיליון אירו ומימון חיצוני מבנק ישראלי בסך של כ-237 מיליון אירו. סך ההתחייבויות המוערכות בגין הסכם המימון עומד על סך של כ-252 מיליון אירו. בשנת 2017 הוגדלה ההתקשרות בכ-217 מיליון ₪ (כ-52 מיליון אירו). יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-1,421 מיליון ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

תמיכה באחזקת מנועי ספינות

התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ-149 מיליון ₪, לצורך תמיכת חיל הים של ארה"ב באחזקת מנועי ספינות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-101 מיליון ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

רכש תחמושת

התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ-2,316 מיליון ₪, עם תעש מערכות בע"מ לצורך רכש תחמושת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-2,185 מיליון ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

חימושים

התקשרויות משנים 2014 ו-2017 בהיקף של כ-653 מיליון ₪, עם חברת רפא"ל לצורך רכש חימושים. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-653 מיליון ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2021.

רכש חימוש

התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ-448 מיליון ₪, עם התעשייה האווירית לישראל לצורך רכש חימוש. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-367 מיליון ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

רכש ראשי קרב

התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ-253 מיליון ₪, עם חברת ג'נרל דינמיקס לצורך רכישת ראשי קרב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-253 מיליון ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

מערכות מעיל רוח

התקשרויות משנים 2016 ו-2017 בהיקף של כ-1,147 מיליון ₪, עם חברת רפא"ל וחברת אלטא מערכות בע"מ לצורך פיתוח וייצור של מערכות מעיל רוח - מערכת הגנה אקטיבית לטנקים ונמרים. בשנת 2017 נפתחה התקשרות עם חברה אמריקאית לרכש פריטים עבור תתי מכלולים למערכת. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-1,147 מיליון ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2027.

רכש מערכות מרגמה

התקשרויות משנים 2013 ו-2017 בהיקף של כ-416 מיליון ₪, עם חברת אלביט ארה"ב בערוץ ה-USSP לצורך רכש מערכות מרגמה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-330 מיליון ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2024.

רכש ואחזקה של משק תקשורת	התקשרויות משנים 2011 ו-2016 בהיקף של כ- 426 מיליוני ₪, לצורך רכש ואחזקה של משק התקשורת הטקטית ומשק התג"ם. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 331 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2032.
רכש מערכות עבור פרויקט שו"ב	התקשרויות משנת 2017 בהיקף של כ- 266 מיליוני ₪, לצורך רכש מערכות עבור פרויקט שו"ב. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 266 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.
פיתוח מערכות מחשב	התקשרויות משנת 2017 בהיקף של כ- 231 מיליוני ₪, עם חברה אמריקאית לצורך פיתוח מערכות מחשב. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 231 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.
רכש ציוד לרשת תקשורת	התקשרויות משנת 2017 בהיקף של כ- 104 מיליוני ₪, עם חברה אמריקאית לצורך רכש ציוד לרשת תקשורת. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 104 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.
רישוי תוכנות	התקשרויות משנת 2016 בהיקף של כ- 434 מיליוני ₪, עם חברת SHI International Cop. לצורך רישוי תוכנות. הסכם ל-5 שנים. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 265 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.
פרויקט רכש והסבת מטוס	התקשרויות משנת 2016 בהיקף של כ- 251 מיליוני ₪, לצורך רכש מטוס והסבתו, תפעול ואחזקה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 138 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
רכש והסבת מטוסי תובלה	התקשרויות משנת 2010 בהיקף של כ- 1,733 מיליוני ₪, לצורך רכש והסבת מטוסי תובלה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 323 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
רכש מטוס משימה אמריקאי	התקשרויות משנת 2016 בהיקף של כ- 420 מיליוני ₪, עם חברת גאלפסטרים לצורך רכישת מטוס משימה אמריקאי אשר יעבור שינויים ותוספות להסבתו למטוס ישראלי. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 227 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.
רכש מטוסי סופה	התקשרויות משנת 1999 בהיקף של כ- 13,400 מיליוני ₪, לצורך רכש מטוסי F-16 סופה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 135 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.
רכש מטוסי F-35	התקשרויות משנת 2010 בהיקף של כ- 27,043 מיליוני ₪, לצורך רכש מטוסי F-35 כולל תמיכה טכנית, לוגיסטית והדרכות. ההתקשרויות הוגדלה בשנים 2015 ו-2017. העסקה ממומנת בחלקה ע"י קו אשראי חיצוני ע"ס 2.4 מיליארדי דולר. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 26,357 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.
אחזקת מנועי סופה/רעם	התקשרויות משנת 2015 בהיקף של כ- 2,427 מיליוני ₪, עם חברת יונייטד טכנולוגיס קורפוריישן פראט אנד וויטני לצורך אחזקת מנועי סופה/רעם ל-15 שנה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 1,883 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2030.
אחזקת מטוסי תובלה	התקשרויות משנת 2017 בהיקף של כ- 390 מיליוני ₪, עם התעשייה האווירית לישראל בע"מ לצורך אחזקת מטוסי תובלה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 318 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.
רכש חלפים למטוסים	התקשרויות משנת 2017 בהיקף של כ- 104 מיליוני ₪, לצורך רכש חלפים למטוסים. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 104 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.
תמיכה לוגיסטית עבור מל"ט שובל	התקשרויות משנת 2016 בהיקף של כ- 126 מיליוני ₪, עם התעשייה האווירית לישראל בע"מ לצורך תמיכה לוגיסטית עבור מל"ט שובל. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 104 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

רכש מסוקים	התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 241 מיליוני ₪, לצורך רכש מסוקים מחיל הים של ארה"ב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 241 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.
אספקת חלקי חילוף למסוקים	התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 109 מיליוני ₪, עם חברה אמריקאית לצורך אספקת חלקי חילוף למסוקי "יסעור". יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 105 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.
שרות אבטחה, ניקיון והסעדה במעברים	התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 286 מיליוני ₪, עם חברת סער בטחון בע"מ וחברת שלג לבן (1986) בע"מ לצורך שרותי אבטחה, שמירה, בידוק בטחוני, ניקיון והסעדה במעברים בצפון הארץ ובדרום הארץ. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 174 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
שכירת מבנה בפ"ת	התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ- 223 מיליוני ₪, עם דרבן בע"מ לצורך שכירת בניין "סיטי פלאזה" בפתח תקווה לתקופה של 10 שנים. בשנת 2015 שונה הספק מאל-פי נכסים בע"מ ל- דרבן בע"מ. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 118 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.
קריית ההדרכה של צה"ל בנגב	התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 7,400 מיליוני ₪, עם חברת מבט לנגב בע"מ לצורך מימון, תכנון, הקמה, תפעול ואחזקה של קריית ההדרכה של צה"ל בנגב. תקופת הזיכיון הינה 25 שנה. בתום תקופת הזיכיון יעביר הזכיון למשרד את כל הפעילויות, המערכות והציוד בקריית ההדרכה. התשלומים לזכיון החלו בשנת 2015, עם אישור ההפעלה הראשוני, ויבוצעו על פני 23 שנים עד לשנת 2037. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 6,100 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2037.
מבנים ותשתיות - נמל חיפה	התקשרויות משנים 2014 ו-2015 בהיקף של כ- 728 מיליוני ₪, עם חברת שיכון ובינוי-סולל בונה-תשתיות בע"מ לצורך תכנון והקמת מבנים, רציפים ותשתיות בנמל חיפה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 200 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2018.
הקמת מכשול	התקשרויות משנים 2016 ו-2017 בהיקף של כ- 2,589 מיליוני ₪, עם חברת שיכון ובינוי - סולל בונה - תשתיות בע"מ, דניה סיבוס ואחרות לצורך הקמת מכשול בדרום הארץ. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 2,375 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2020.
הקמת מתקן	התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 379 מיליוני ₪, עם חברת שיכון ובינוי - סולל בונה - תשתיות בע"מ לצורך ביצוע עבודות גמר, תשתיות ומערכות למעטפת מבנה עבור פרויקט בינוי לצורך הקמת מתקן. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 256 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
בניית מבנים ותשתיות במסגרת העתקת מחנות לנגב (1)	התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 861 מיליוני ₪, עם חברת שיכון ובינוי-סולל בונה-תשתיות בע"מ וחברת אלקטרה בנייה בע"מ לצורך הקמת מבנים ותשתיות במסגרת העתקת מחנות צה"ל לנגב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 782 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.
בניית מבנים ותשתיות במסגרת העתקת מחנות לנגב (2)	התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 204 מיליוני ₪, עם חברת שיכון ובינוי- סולל בונה-תשתיות בע"מ לצורך תכנון, הקמה ואחזקה של תשתיות בינוי במסגרת העתקת מחנות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 204 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.
מעבר התקשוב לנגב	התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 288 מיליוני ₪, עם התעשייה האווירית בע"מ- מל"מ לצורך הקמת קריית התקשוב בנגב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 288 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2027.
רכש דס"ל 2014	התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 900 מיליוני ₪, לצורך רכש דלק סילוני. האספקות הסתיימו בשנת 2015. תהליך ההתחשבות מול הממשל האמריקאי טרם הסתיים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 289 מיליוני ₪.

רכש דס"ל 2015	התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 528 מיליוני ₪, לצורך רכש דלק סילוני. האספקות הסתיימו בשנת 2016. תהליך ההתחשבות מול הממשל האמריקאי טרם הסתיים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 140 מיליוני ₪.
רכש דס"ל 2017	התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 413 מיליוני ₪, לצורך רכש דלק סילוני. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 413 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
רכש סולר 2014	התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 280 מיליוני ₪, לצורך רכש סולר. האספקות הסתיימו בשנת 2015, תהליך ההתחשבות מול הממשל האמריקאי טרם הסתיים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 101 מיליוני ₪.
רכש סולר 2017	התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 226 מיליוני ₪, לצורך רכש סולר. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 226 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
אספקת בנזין	התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 306 מיליוני ₪, עם חברת הדלק הישראלית בע"מ לצורך אספקת בנזין. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 223 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
שכירת שירותי רכב (ליסינג)	התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 301 מיליוני ₪, עם חברת אלדן תחבורה בע"מ לצורך שכירת שירותי רכב (ליסינג). יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 214 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.
רכש ציוד מכני הנדסי כבד	התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 283 מיליוני ₪, עם צבא ארה"ב לצורך רכש ציוד מכני הנדסי כבד. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 283 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.
תמיכה בסוללות טילי הפטריוט	התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ- 132 מיליוני ₪, עם חיל האוויר האמריקאי לצורך תמיכה בסוללות טילי הפטריוט. ההתקשרות הוגדלה בשנת 2015. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 130 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.
פרויקט הגנ"א 2016 (1)	התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 406 מיליוני ₪, עם חברה אמריקאית לצורך הזמנת יצור בפרויקט הגנ"א. ההתקשרות הוגדלה בשנת 2017. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 238 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.
פרויקט הגנ"א 2016 (2)	התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 347 מיליוני ₪, עם חברה אמריקאית לצורך הזמנת יצור בפרויקט הגנ"א. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 235 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.
פרויקט הגנ"א 2017	התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 301 מיליוני ₪, עם חברה אמריקאית לצורך הזמנת יצור בפרויקט הגנ"א. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 287 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.

2. משרד החינוך

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	אחוז לשנים הבאות
2040	מטה המשרד	א	(79.2)	2,195.3	1,752.8	442.5	79.8%	403.1
2041	חינוך מיוחד	ב	-	6,928.7	6,855.2	73.5	98.9%	67.9
2042	קדם-יסודי	ג	(1,367.9)	8,403.0	8,360.4	42.6	99.5%	-
2043	יסודי וחטיבות-ביניים	ד	(522.5)	14,496.3	14,478.7	17.6	99.9%	2.1
2044	חטיבה עליונה	ה	-	8,743.5	8,701.0	42.5	99.5%	13.1
2046	תכניות חינוכיות משלימות	ו	(384.5)	6,082.4	4,500.3	1,582.1	74.0%	1,522.7
2047	מינהל עובדי הוראה	ז	(2.0)	2,250.2	2,025.6	224.6	90.0%	212.7
2048	שירותי עזר והסעות	ח	(1.5)	3,830.6	3,702.3	128.3	96.7%	83.9
2049	תמיכות בנושאי יהדות	ט	(1.5)	1,507.9	1,444.2	63.7	95.8%	56.1
2110	מטה		-	51.3	51.2	0.1	99.8%	-
2111	תמיכה בהוראה ובמחקר	י	-	10,828.6	10,813.0	15.6	99.9%	-
2310	שירותים אישיים וחברתיים	יא	-	144.1	87.8	56.3	60.9%	50.1
6002	תכנית פיתוח חינוך	יב	(896.7)	1,550.9	1,548.4	2.5	99.8%	2.5
6003	הצטיינות מבני חינוך		-	13.5	13.5	-	100.0%	-
6006	חידוש מבנים	יג	-	291.2	288.5	2.7	99.1%	2.7
	אחרים		-	-	-	(20.4)	***	-
			(3,255.8)	67,317.5	64,622.9	2,694.6	96.0%	2,416.9

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
8.8%	4.2%	9.6%	2.1%	9.1%	61,438	56,447	54,157	49,407	48,374	44,358

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
59,751	64,062	11,009	(6,699)	4,310

א. תחום פעולה זה מיועד למימון ההוצאות השוטפות ושכרם של עובדי מטה המשרד, לרבות בתחומי הדוברות, מחקרים וסטטיסטיקה, קשרי חוץ, מדידה והערכה בחינוך, מימון פעילות מוסדות מורשת כגון "יד ושם", בחינות ונושאים נוספים. כמו כן מיועד התקציב למימון אחזקת המטה, וכן ביטוח תלמידים ורכוש במוסדות החינוך. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-443 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון שעות לימוד, שירותים נלווים והסעות תלמידים בחינוך המיוחד. אוכלוסיית היעד הינה תלמידי החינוך המיוחד בגילאי 3-21, שעברו ועדות השמה וכן תלמידים הזכאים לתכנית השילוב במסגרות החינוך הרגילות מגיל 18-3. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-74 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות האגף לחינוך קדם יסודי המופקד על קביעת מדיניות פדגוגית לילדים בגילאים שלוש עד שש בכל המגזרים. המימון מיועד להשתתפות המדינה בעלויות גן הכוללות שכר גננת, שכר עוזרת גננת ועלויות אחזקה.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר מורים במערך החינוך היסודי ובחטיבות הביניים בחינוך הרשמי והמוכר ובחינוך שאינו רשמי.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון כלל מערך החינוך העל יסודי, בעיקר לתשלומי שכר המורים, השרתים, המזכירים, עובדי הסיוע, עובדי אחזקה אחרים וכן לרכישת ציוד והוצאות אחרות.

ו. תחום פעולה זה מיועד לקיום פעילויות משלימות למידה במערכת החינוך. התחום כולל את תתי הסעיפים הבאים: קידום ילדים ונוער, פעילויות ופרויקטים במערכת החינוך, שירות פסיכולוגי חינוכי, חינוך בלתי פורמאלי, הארכת יום הלימודים, תקשוב, טכנולוגיה ומדעים במערכת החינוך, תכנית למחוננים וחינוך מבוגרים ואחרים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-1,582 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים.

ז. תחום פעולה זה מיועד למימון הכשרות והשתלמויות לעובדי הוראה, השתתפות בהוצאות מנהליות של המכללות להכשרת עובדי הוראה, מימון תכניות מיוחדות להכשרת מורים וכן עבור שעות הדרכה, השתלמויות והפעלת מרכזי פסגה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-225 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים.

ח. תחום פעולה זה מיועד למימון שירותי היקף במערכת החינוך לרבות השתתפות במימון עובדי מינהל, שרתים ומזכירים, לבורנטים וספרנים במוסדות חינוך וקציני בטיחות המועסקים על ידי הרשויות המקומיות ובעלויות החינוך. כמו כן, התקציב מיועד להשתתפות בהסעות תלמידים ומורים וכן למענקי פיתוח, שיפוצים והצטיידות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-128 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים.

ט. תחום פעולה זה מיועד למימון תרבות יהודית, להעמקת החינוך היהודי וללימודי ארץ ישראל. כמו כן יועד התקציב למימון התמיכה במוסדות תורניים והפעילויות הבאות:

(1) כ-1,500 מוסדות תורניים בהם לומדים כ-120,000 תלמידים מעל גיל 18. המוסדות כוללים ישיבות גבוהות, כוללים, ישיבות הסדר, מדרשות לבנות, מסגרות לימוד תורני במוסדות אקדמאים ותוכנית ה"אלף".
(2) גרעינים תורניים המהווים קבוצת משפחות של אנשי תורה וחינוך המתיישבים ביישובי פיתוח על מנת להקים בית מדרש מרכזי ללימודי יהדות, להתערות ביישוב ולקדם את תחומי החינוך, התרבות והרווחה השונים מתוך השקפת עולם יהודית.

(3) ארגוני גג של הישיבות בישראל, המטפלים בדחיית שירותם של תלמידי ישיבות שתורתם אומנותם. גופים אלה מייצגים את הישיבות בפני משרדי ממשלה ומוסדות ציבור ופעילותם מוכרת על ידי שלטונות הצבא. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-64 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים.

י. תחום פעולה זה מיועד למימון המוסדות והפעילויות הבאות:

(1) מימון 31 מוסדות להשכלה גבוהה (אוניברסיטאות ומכללות). עיקר ההשתתפות הציבורית במוסדות אלו מבוצעת על ידי הקצבה ישירה, המחושבת על פי מודל תקצוב להוראה ולמחקר, המבוסס בעיקרו על תפוקות ההוראה והמחקר של המוסדות.

(2) מימון הקצבות ייעודיות לנושאים שונים כגון: הקצבות למחקר, מלגות, פעולות בין אוניברסיטאות, מכינות, הרחבת הנגישות להשכלה גבוהה לאוכלוסיות מיוחדות כגון המגזר הערבי והמגזר החרדי, ועוד.

(3) מימון השתתפות בתקציב ההשכלה הגבוהה לצורך קידום הפעילות המחקרית באוניברסיטאות בתחומים שונים, לרבות הקרן הלאומית למדע, האקדמיה הלאומית למדעים והשתתפות בתכנית Horizon 2020 CERN.

(4) מימון פרויקטי פיתוח פיזי (בינוי) והנגשת מבנים לאנשים בעלי מוגבלויות במוסדות להשכלה גבוהה.

יא. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות רווחה ושירותים חברתיים במסגרת משרד החינוך. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-56 מיליוני ₪, הנובע מהליך ביצוע תקציב זה, שכן משרד החינוך אחראי על ביצוע ההתקשרויות ומשרד הרווחה אחראי על התקצוב וביצועו.

יב. תחום פעולה זה מיועד למימון בינוי, פיתוח והצטיידות של מוסדות חינוך באמצעות הרשויות המקומיות, וכן למימון תשתיות היקפיות לשיפור חזות מבני חינוך. מימון בניית כיתות לימוד מתבצע מתקציב משרד החינוך ומתקציב מפעל הפיס. בניית המוסדות באה לענות על הצרכים הנובעים מגידול טבעי ומהגירה פנימית של האוכלוסייה.

יג. תחום פעולה זה מיועד למימון מענקים לחידוש מבנים במסגרות החינוך השונות, לרבות לפרויקטים המיועדים לעיצוב חזות ואסתטיקה, וכן לביצוע התאמות ושינויים במרכזים פדגוגיים.

התקשרויות מהותיות

הפעלת תכניות הזנה	התקשרויות משנת 2017 בהיקף של כ- 1,252 מיליוני ₪, עם מילגם שירותים לעיר בע"מ לצורך הפעלת מספר תכניות הזנה לילדים: (1) פרויקט הזנה ארצי מכוח חוק ארוחה יומית לתלמיד, התשס"ה- 2005 הקובע כי תלמידי החינוך היסודי וגני החובה הזכאים לכך יקבלו ארוחה חמה אחת ביום, בהתחשב בצורכייהם ובגילם. אוכלוסיית התלמידים הזכאים לארוחה יומית נקבעת על ידי שר החינוך, בהסכמת שר האוצר, מקרב התלמידים במוסדות החינוך ביישובים ובשכונות שבהם חל יום חינוך ארוך (לפי חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה, התשנ"ז-1997); (2) הזנה בתכניות צהרונים לילדים במסגרת החלטת וועדת טרכטנברג תכנית ציל"ה (צהרי יום להעשרה) עד שנה"ל תשע"ז ותכנית ניצנים החל משנה"ל תשע"ח; (3) הזנה במסגרת תכנית מיל"ת (מסגרת יום לימודית) תכנית תוספתית אשר מתקיימת בחלק מבתי הספר בהם לא קיים יום חינוך ארוך; (4) תכנית פיילוט להזנה של ילדים במסגרות החינוך המיוחד. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 1,179 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
הפעלת מתנ"סים והסכם הבראה	התקשרויות משנת 2017 בהיקף של כ- 292 מיליוני ₪, עם החברה למתנ"סים לצורך הפעלת מתנ"סים ברחבי הארץ והתחייבות המשרד לכיסוי התחייבויות החברה בגין סיום יחסי עובד מעביד. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 268 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
תכנית קרב למעורבות בחינוך	התקשרויות משנת 2017 בהיקף של כ- 266 מיליוני ₪, עם החברה למתנ"סים לצורך שינוי חינוכי-חברתי המקדם צמצום פערים ומעודד שוויון הזדמנויות בחברה הישראלית באמצעות פעולות העשרה והעצמה. התכנית מופעלת על ידי החברה למתנ"סים והעמותה לתפנית בחינוך מיסודה של קרן רש"י ופועלת ב-99 רשויות. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 203 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
מערכת לניהול עובדי הוראה	התקשרויות משנת 2017 בהיקף של כ- 50 מיליוני ₪, עם מלם שכר לצורך אפיון, עיצוב ופיתוח של מערכת לניהול עובדי הוראה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 50 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.
תכנית היל"ה	התקשרויות משנת 2017 בהיקף של כ- 125 מיליוני ₪, עם רשת עתיד לצורך מתן שירותים להפעלת שירותי חינוך והשכלה לנוער מנותק ושירותי מידע על נוער בסיכון. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 99 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
תכנית החומש	התקשרויות משנת 2017 בהיקף של כ- 59 מיליוני ₪, עם אקסיומה- הישגים בהשכלה לצורך מתן שירותים פדגוגיים ומנהלתיים במסגרת תכנית החומש במגזר הערבי, הבדואי והדרוזי. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 53 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
שירותי ארגון מנהלי לעובדי הוראה	התקשרויות משנת 2017 בהיקף של כ- 92 מיליוני ₪, עם טלדור מערכות מחשבים לצורך מתן שירותי ארגון מנהלי לביצוע קורסי פיתוח מקצועי וימי עיון לעובדי הוראה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 91 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.

3. משרד הבריאות

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע
0457	המשרד לשוויון חברתי	א	-	143.7	-	60.5	83.2	42.1%
2310	שירותים אישיים וחברתיים	ב	-	19.5	-	11.9	7.6	61.0%
2402	משרד ראשי	ג	(180.0)	1,339.5	(183.1)	1,065.2	274.3	79.5%
2404	הכשרה והדרכה	ד	(68.2)	293.3	(69.3)	271.2	22.1	92.5%
2407	רכש שירותי בריאות	ה	(653.8)	4,394.9	(652.6)	4,243.6	151.3	96.6%
2416	שירותי בריאות הציבור	ו	(77.9)	1,367.7	(84.3)	1,276.4	91.3	93.3%
2420	קופות חולים ובתי חולים	ז	(2,450.6)	28,538.9	(2,450.6)	28,474.9	64.0	99.8%
2440	מרכזים לבריאות הנפש	ח	(915.7)	1,318.1	(918.4)	1,308.2	9.9	99.2%
2450	מרכזים רפואיים	ט	(303.8)	618.9	(299.6)	611.9	7.0	98.9%
6725	בינוי ופיתוח	י	(56.3)	1,067.4	(53.9)	1,041.0	26.4	97.5%
	אחרים		-	-	(8.6)	0.1	(0.1)	***
			(4,706.3)	39,101.9	(4,720.4)	38,364.9	737.0	98.1%
								100.0%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
10.9%	8.8%	3.9%	10.8%	15.1%	33,644	30,337	27,885	26,833	24,227	21,054

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
33,725	34,396	5,003	(4,332)	671

א. תחום פעולה זה מיועד לקידום פרויקטים במסגרת המיזם הלאומי "ישראל דיגיטלית". בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-83 מיליוני ₪, הנובע מתקציב שהתקבל בסוף שנת התקציב אשר נוצרו בגינו התחייבויות שביצוען צפוי בשנה העוקבת.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון חלק משרד הבריאות בתכנית הלאומית לילדים ולנוער בסיכון - תכנית בניהול משרד הרווחה.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון שכרם של עובדי המשרד הראשי, תפעול שוטף של המשרד, מימון פרויקטים הנוגעים לתחום הבריאות, שירותי חירום, פעולות לשעת חירום ועוד. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-274 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שנוצרו בסוף השנה וביצוען צפוי בשנה העוקבת, זאת בשל תקציב שהתקבל בסוף שנת התקציב, וכן כתוצאה מתהליך אישור ההתקשרויות בוועדות המכרזים וחתימה על ההסכמים.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות הכשרה והשתלמויות לרופאים ואחיות, העסקת אחיות שהינן בין היתר עולות חדשות, והפעלת בתי ספר לאחיות ויחידות אחרות המסונפות לבתי חולים.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון מערך הפיקוח והבקרה על מוסדות אשפוז, לרבות רישוי מוסדות רפואה ופיקוח על מקצועות רפואיים, העסקת רופאים ומתמחים, ולקניית שירותי אשפוז במוסדות גריאטריים, וכן למימון אספקת מכשירים רפואיים (כדוגמת פרוטוזות). תחום פעולה זה מיועד גם למימון פעילות של מסגרות שיקום לאנשים עם נכות נפשית בקהילה, אבחון נכי נפש, קניית שירותי גמילה מסמים ואלכוהול, וקניית שירותים מרפאותיים ואמבולטוריים בתחום בריאות הנפש. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-151 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שוטפות בגין חודש דצמבר עבור קניית שירותי אשפוז, שביצוען צפוי בשנה העוקבת.

1. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותן של טיפות חלב, שירותי בריאות התלמיד, מתן חיסונים, תפעול שירות המזון, מעבדות והפעלת לשכות בריאות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-91 מיליוני ₪, הנובע מעיכוב באספקת חיסונים שהתקבלו בתחילת 2018 וכן מתקציב שהתקבל בסוף שנת התקציב בגינו נוצרו התחייבויות שביצוען צפוי בשנה העוקבת.
2. תחום פעולה זה מיועד למימון תמיכות שונות לקופות חולים ולגופים ציבוריים אחרים, כגון בתי חולים ציבוריים, בנוסף לסבסוד בתי החולים הממשלתיים ולמימון העברות מתקציב המדינה לקופות החולים בגין השלמת עלות סל הבריאות, בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1984. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-64 מיליוני ₪, הנובע מתקציב שהתקבל בסוף שנת התקציב.
- ח. תחום פעולה זה מיועד למימון האשפוז הפסיכיאטרי והפעלת בתי חולים פסיכיאטריים ממשלתיים.
- ט. תחום פעולה זה מיועד להפעלת בתי חולים גריאטריים ממשלתיים.
- י. תחום פעולה זה מיועד למימון בינוי ופיתוח תשתיות במערכת הבריאות כגון: חדרי מיון, מחלקות אשפוז, תכנית חיזוק הצפון, בניית תחנות לבריאות המשפחה והקמת בתי ספר לאוכלוסיות מיוחדות.

התקשרויות מהותיות

קניית שירותי אשפוז במוסדות גריאטריים

התקשרויות משנת 2017 בהיקף של כ-3,765 מיליוני ₪, עם כ-280 מוסדות אשפוז גריאטריים לצורך השתתפות המשרד בעלות האשפוז של המטופלים במוסדות אלו, בדרך של הנפקת קודי אשפוז גריאטריים בלשכות הבריאות המחוזיות ותשלום למוסדות בהתאם למשך האשפוז. במהלך שנת 2012 נחתמו הסכמים לשנתיים עם אופציה לשנתיים נוספות. המשרד פרסם מכרז חדש בשנת 2016 שנדחה בשל עתירה לבג"צ. בדצמבר 2017 נדחו העתירות והמכרז עתיד להתפרסם מחדש בשנת 2018. ההתקשרויות הנוכחיות הוארכו בדרך של פטור עד לספטמבר 2018. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-1,575 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.

חיסונים לתינוקות

התקשרויות משנת 2016 בהיקף של כ-325 מיליוני ₪, עם חברת פיזור פרמצבטיקה לצורך רכישת חיסונים כנגד חיידק הפנאומוקוק ("פרבנר") המיועד לתינוקות המתחסנים בטיפות חלב. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-184 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

התקשרויות עם חברת ש.ר.א.ל

התקשרויות משנת 1995 בהיקף של כ-396 מיליוני ₪, עם חברת ש.ר.א.ל. לצורך אספקת תרופות, תכשירים, ציוד רפואי וציוד פונקציונאלי לגופים רפואיים ממשלתיים ולגופים אחרים. בנוסף, החברה מחזיקה את מלאי התרופות והחיסונים של משרד הבריאות. בהתאם להחלטת הממשלה מסי' 1716 מיום 8 באוגוסט 1993, מניות החברה מוחזקות ברובן המכריע (99.9%) על ידי עמותת בתי חולים ציבוריים למען הציבור, שמטרתה, על פי תקנונה, הינה חיזוק הקשר בין בתי החולים הציבוריים לבין הגורמים בקהילה, ופעילותה לקידום רווחת הציבור ביחס לשירות הניתן על ידי בתי החולים הציבוריים. תקופת ההתקשרויות המקורית עם החברה הוארכה מעת לעת באמצעות פטור ממכרז.

בשנת 2014, במסגרת הליך חידוש ההתקשרויות עם החברה ולאור ביקורת שהועלתה כנגד התנהלות החברה, מינתה החשבת הכללית דאז צוות לבחינת רכש התרופות והציוד הרפואי במערכת הבריאות הממשלתית בראשות כלכלן בכיר ובהשתתפות נציגי משרד הבריאות ומשרד האוצר. הצוות בחן בין היתר את מודל ההפעלה של החברה, על מנת לבדוק את יעילות מתכונת הרכש הקיימת, חלופות אפשרויות אחרות ככל שקיימות כאלה ואת היכולת לנצל עוד יותר את היתרון לגודל ככל שקיים במערכת. במקביל, הוקם צוות עבודה משותף למטה החשב הכללי ולמשרד הבריאות אשר פעל לביצוע פיילוט של רכש בתחום החיסונים והתרכיבים לאגף בריאות הציבור במיניסטריון המשרד במטרה לתכנן ולבצע את רכש החיסונים והתרכיבים לשנת 2016. לאור התהליכים הנ"ל, ביום 1 בפברואר 2015 החליטה החשבת הכללית דאז כי הפטור לחברת ש.ר.א.ל יוגבל לשנה אחת עד ליום 31 בינואר 2016 וכי במהלך תקופה זו יבחנו משרדי הבריאות והאוצר אפשרויות שונות לביצוע המטלות המבוצעות כיום באמצעות ש.ר.א.ל ותתקבל החלטה בנוגע למתכונת הרכש לטווח הארוך. במהלך שנת 2016 הוארך הפטור מעת לעת בפטור ממכרז לתקופות קצרות. ביום 25 בדצמבר 2016 הוארך הפטור עד לסוף שנת 2018 בכפוף למתווה שגובש על ידי צוות מקצועי באגף החשב הכללי שאושר על ידי ועדת הפטור במשרד האוצר, במסגרתו על משרד הבריאות לפרסם מכרזים עבור בתי החולים הממשלתיים הכלליים בנושאים ספציפיים בהיקף של 120 מיליון ₪ בשנת 2017 ובהיקף של 110 מיליון ₪ בשנת 2018. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 משרד הבריאות טרם הסדיר את המשך ההתקשרויות עם החברה כנדרש.

חיסוני שגרה	התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 270 מיליוני ₪, עם חברת MDS לצורך רכישת חלק מחיסוני השגרה לתינוקות המתחסנים בטיפות חלב. בהתאם לבקשת החברה, הוסבה התמורה מהתקשרות זו לחברת נובולוג בע"מ, חברת ההפצה של MSD. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 76 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.
הקמת בית חולים כללי ציבורי בעיר אשדוד	התקשרות משנת 2011 בהיקף של כ- 996 מיליוני ₪, עם חברת אסותא אשדוד בע"מ לצורך מימון, תכנון, הקמה ותפעול בית חולים אסותא באשדוד. בית החולים מפעיל 300 מיטות, במתווה שאושר על ידי מינהלת פרויקט בית החולים בעיר אשדוד. במסגרת ההתקשרות העניקה המדינה לחברת אסותא אשדוד בע"מ מענק הקמה בגובה של 570 מיליוני ₪ כולל מע"מ אשר שולם בהתאם לאבני דרך וקצב התקדמות הבנייה. בנוסף, בשנת 2016 חתמה המדינה עם היזם על תיקון להסכם הפרויקט, במסגרתו ויתר היזם על הזכות שניתנה לו מכוח המכרז להפעיל שירותי רפואה פרטיים בתמורה להגדלת מענק ההקמה בסכום של כ- 426 מיליוני ₪ בפריסה ל-10 שנים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 61 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.
תמיכה בבית חולים לניאדו	התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 408 מיליוני ₪, עם בית החולים קרית צאנו ע"ש לניאדו לצורך הסכם הבראה שנחתם בין המדינה לבין בית החולים ביום 7 באוגוסט 2017. במסגרת ההסכם, המדינה התחייבה לסייע לבית החולים בסכום של עד 348 מיליוני ₪ עד לשנת 2023 בכפוף לעמידת בית החולים בתנאי אבני הדרך שנקבעו בהסכם. בנוסף התחייבה המדינה לתמוך בפיתוח תשתיות בסכום של עד 10 מיליוני ₪ בשנה ובסה"כ 60 מיליוני ₪ עד לשנת 2022 בכפוף לאישור הפרויקטים ע"י ועדת השלושה שמונתה לפקח על הפרויקט. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 337 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.
הקמת מבנה כירורגי בבית חולים ברזילי	התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ- 264 מיליוני ₪, עם חברת שיתופית חברה לבניה בע"מ לצורך הקמת מבנה כירורגיה חדש בבית חולים ברזילי באשקלון. במהלך 2014 הוגדלה ההתקשרות ב- 15 מיליון ₪ ובשנת 2016 הוגדלה ההתקשרות ב- 110 מיליון ₪. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 71 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.
תמיכה בקופות חולים	התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 4,322 מיליוני ₪, עם קופות החולים לצורך תמיכה כספית בהתאם להסכמי ייצוב לשנים 2014-2016 ועל פי מבחני תמיכה בהתאם לסעיף 3'א' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 טרם נחתמו הסכמי ייצוב עם קופות החולים לשנים 2017-2019, לכן אין יתרת התקשרויות בגין הסכמי ייצוב. עם זאת, ישנה התקשרות כספית על פי מבחני תמיכה בהתאם לסעיף 3'א' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, בתחומים ספציפיים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 65 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
קניית שירותי שיקום בתחום בריאות הנפש	התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 1,108 מיליוני ₪, עם כ- 200 מסגרות שיקום בתחום הדיור, התעסוקה והפנאי של נכי נפש בקהילה. לצורך ביצוע חוק שיקום נכי נפש בקהילה התש"ס-2000, מממן משרד הבריאות שהות במסגרות דיור למתמודדים עם נכויות נפשיות והעסקתם במסגרות מגוונות. במהלך שנת 2014 פורסם מכרז חדש לתחום הדיור שנדחה בשל עתירה לבג"צ, פורסם שוב במהלך 2016 ונכון ליום כתיבת הדוחות המכרז בוטל בהוראת בית המשפט. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 181 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
הקמת אגף קרדיולוגיה ילדים בבית חולים וולפסון	התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 91 מיליוני ₪, עם רס- אדרת הנדסה אזרחית בע"מ לצורך הקמת אגף קרדיולוגיה ילדים בבית חולים וולפסון בשיתוף עם עמותת הצל ליבו של ילד (ע"ר). יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 77 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.
תמיכה בהסתדרות מדיצינית הדסה	התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 1,300 מיליוני ₪, עם הסתדרות מדיצינית הדסה לצורך מימון הסדר הנושים ותכנית ההבראה שנחתמה בין המדינה, הסתדרות מדיצינית הדסה וארגון נשות הדסה ביום 24 ביוני 2014. במסגרת ההסכם, התחייבה המדינה לסייע לבית החולים לצמצם את חובות העבר והגירעון השוטף בסכום של כ- 1,300 מיליוני ₪ בכפוף לעמידת בית החולים בתנאים שונים שנקבעו בהסכם ובכפוף לתמיכה שוטפת מארגון נשות הדסה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 510 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

4. משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	אחוז לשנים הבאות
4050	משרד ראשי	א	(49.7)	361.0	(49.7)	312.6	48.4	86.6%
4051	תחבורה ימית	ב	(40.1)	76.5	(40.1)	50.2	26.3	65.6%
4052	תעופה	ג	(39.4)	75.2	(39.4)	63.7	11.5	84.7%
4054	תחבורה ציבורית	ד	-	29.8	-	27.0	2.8	90.6%
7950	תחבורה ציבורית	ה	(200.0)	6,842.2	(200.0)	6,573.3	268.9	96.1%
7951	כבישים	ו	(586.0)	6,132.3	(586.0)	5,930.0	202.3	96.7%
7953	פיתוח אחר	ז	-	91.0	-	81.9	9.1	90.0%
7955	תמיכות בתחבורה	ח	(65.0)	6,553.1	(65.0)	6,500.0	53.1	99.2%
	אחרים		-	-	(0.1)	-	-	***
			(980.2)	20,161.1	(980.2)	19,538.7	622.4	96.9%
							169.2	97.8%

שיעור שינוי						ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012		2017	2016	2015	2014	2013	2012
17.7%	7.4%	(2.2%)	(8.2%)	17.7%		19,192	16,301	15,173	15,513	16,900	14,362

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
17,846	19,181	6,266	(4,931)	1,335

נתוני ביצוע רב שנתי נטו ושינויים בחוק התקציב לשנת 2017 נטו כוללים את נתוני נמל חדרה (ראה ביאור 63 לדוחות ביצוע התקציב).

א. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר ותפעול שוטף של המשרד, לרבות הוצאות ארנונה, חשמל, מים, טלפון, פעולות רווחה, הדרכה, ניקיון, חניה, אחזקת מבנים, תיקונים, הובלות ומשלוח דברי דואר.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי שכר והוצאות תפעול שונות של רשות הספנות והנמלים.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר ותפעול שוטף של רשות התעופה האזרחית.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר ותפעול שוטף של רשות התחבורה הציבורית.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון:

- רכבת ישראל- חברה ממשלתית, בגין מימון הוצאות הפיתוח.
 - רכבת קלה ירושלים - בגין עבודות המגזר הציבורי בפרויקט, לרבות תשלום לזכיין.
 - חברת נתיבי תחבורה עירוניים (נת"ע) - חברה ממשלתית, בגין פרויקט הסעת המונים במטרופולין תל אביב.
 - פרויקט המטרונית - הסעת המונים בחיפה.
 - הקמת הרכבל בחיפה.
 - פעולות תכנון וניהול מערך תחבורה.
- בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-269 מיליוני ₪, הנובע מתקצוב יתר של הוצאה מותנית בהכנסות מקק"ל ורמ"י בסך של 200 מיליון ₪.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון פרויקטים לפיתוח ואחזקת כבישים בינעירוניים, המבוצעים ברובם באמצעות חברת נתיבי ישראל החברה הלאומית תשתיות תחבורה בע"מ (להלן: "חברת נתיבי ישראל"), פרויקטים לפיתוח כבישים עירוניים המתבצעים באמצעות חברות עירוניות ("מוריה" בירושלים, "יפה נוף" בחיפה ו-"נתיבי איילון" במטרופולין תל אביב) וכן גורמים עירוניים אחרים ברשויות המקומיות השונות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-202 מיליוני ₪, הנובע מתת ביצוע בהכנסה המיועדת

כתוצאה מהכנסות מקק"ל שתוקצבו ולא התקבלו.

ז. תחום פעולה זה מיועד לפיתוח שירותי רישוי ומערכות לאבטחת מידע, היתכנות כלכלית ופיתוח אחר.

ח. תחום פעולה זה מיועד למימון סובסידיות בתחבורה הציבורית כמפורט להלן:

- (1) סובסידיה למפעילי תחבורה ציבורית, לרבות, אגד, דן ומפעילים נוספים שזכו במכרזים במסגרת הרפורמה בענף התחבורה, וכן סובסידיה למפעילים הוותיקים (אגד ודן) בגין החלפת אוטובוסים ישנים בחדשים.
- (2) סובסידיות ליכאים בתחבורה הציבורית, כגון: קשישים, נוער וזכאי ביטוח לאומי.
- (3) סובסידיה לרכבת ישראל - בגין פעילותה השוטפת.
- (4) תמיכות שונות - לרבות תמיכה בספנות, מימון הנחות לתושבי אילת בטיסות פנים ארציות לעיר ורשת ביטחון למעברי הגבול היבשתיים.

בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-53 מיליוני ₪, הנובע מתת ביצוע בהכנסה המיועדת ממפעילים כתוצאה משינוי בשיטת ההתקשרות עם מפעילי התחבורה הציבורית אשר אינה כוללת יותר גביית תמלוגים.

התקשרויות מהותיות

פיתוח ותחזוקת כבישים בינעירוניים

התקשרויות משנת 2005 בהיקף של כ-58,756 מיליוני ₪, עם חברת נתיבי ישראל לצורך ביצוע פרויקטים ותחזוקת כבישים בינעירוניים. הסכם ההתקשרויות הוארך בשנת 2017.

החל משנת 2005 התחייב משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לביצוע מספר רב של פרויקטים לפיתוח ואחזקת כבישים בינעירוניים כמפורט להלן:

- (1) בקרת תנועה - פרויקט לניתוב והזרמת התנועה בהתאם לעומסי התנועה השונים לצורך שיפור קיבולת הכבישים.
- (2) אחזקת כבישים בינעירוניים.
- (3) פרויקטים בטיחותיים שונים כגון: הסדרי צמתים, יישור עקומות, ייצוב שוליים והפרדות מפלסיות.
- (4) תכנון וקידום זמינות לפיתוח כבישים.
- (5) הקמת כבישים בהתאם לתוכנית הפיתוח שסוכמה עם החברה.
- (6) פרויקטים לביצוע מחלפים.
- (7) ביצוע פרויקטים מסילתיים עבור רכבת ישראל, כגון מסילת עכו-כרמיאל.

יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-26,140 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

הסכם פיתוח והפעלת רכבת ישראל

התקשרויות משנת 2014 בהיקף של כ-44,084 מיליוני ₪, עם רכבת ישראל לצורך ביצוע תכניות הפיתוח שתעודכן ותאושר מדי שנה באישור נציגי הממשלה. כמו כן, במסגרת הסכם הסובסידיה הועברו סיכוני הביקוש אל המדינה, וכן הרכבת התחייבה לרמות שירות ותחזוקה.

יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-37,335 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

סובסידיה למפעילי התחבורה הציבורית

התקשרויות משנת 2001 בהיקף של כ-25,433 מיליוני ₪, עם מפעילי התחבורה הציבורית לצורך סבסוד פעילות התחבורה הציבורית על מנת לאפשר הפעלתה בתעריפים ובהיקפים שקובעת הממשלה. ככלל, מוסדר הענף בחוזים עם מפעילי תחבורה ציבורית, חלקם כתוצאה מזכייה במכרזים וחלקם כתוצאה מהיותם מפעילים היסטוריים בענף כדוגמת אגד ודן. הסכמים אלו צמודים לסל מדדים שונים, כאשר ההפרש ביניהם מגלם סובסידיה המשולמת למפעיל. להלן פירוט ההתקשרויות:

- (1) תמיכה באוכלוסיות מיוחדות כגון: נוער, אזרחים ותיקים, זכאי ביטוח לאומי וכן תמיכה בגין השימוש באמצעי כרטוס מיוחדים המקנים הנחה למשתמשי התחבורה הציבורית, כגון: טעינות בערך צבור, חופשי יומי, חודשי, סמסטריאלי ושנתי. אומדן ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2017 הינו כ-3,523 מיליוני ₪.
- (2) תמיכה בהצטיידות לרכישת אוטובוסים למפעילים מתוקף הסכמים. אומדן ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינו כ-1,119 מיליוני ₪.
- (3) תמיכה ישירה מתוקף הסכמים עם מפעילים. אומדן ההתקשרויות ליום 31 לדצמבר 2017 הינו כ-8,130 מיליוני ₪.
- (4) תמיכה לרכבת ישראל. אומדן ההתקשרויות ליום 31 לדצמבר 2017 הינו כ-1,951 מיליוני ₪.
- (5) בחודש ספטמבר 2017 נחתם הסכם עם חברת דן בנושא מתן שירות תחבורה ציבורית בגוש דן בסכום של 4,227 מיליוני ₪.

יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-18,950 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

התקשרויות בהיקף של כ- 15,418 מיליוני ₪, עם רשויות מקומיות, חברות עירוניות ("מוריה" בירושלים ו"יפה נוף" בחיפה) וחברה ממשלתית ("נתיבי איילון" במטרופולין תל אביב) לצורך מימון פרויקטים תחבורתיים במגזר העירוני, כאשר שיעור ההשתתפות של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים נע בין 70% ל- 100%. בנוסף, קיימות למשרד התקשרויות עם חברות מנהלות המבצעות פרויקטים בעיקר במגזר המיעוטים.

פיתוח כבישים עירוניים

(1) התקשרות משנת 2012 עם חברת מוריה, יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 2,870 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
(2) התקשרות משנת 2011 עם חברת יפה נוף, יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 2,225 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
(3) יתרת ההתקשרות עם חברת נתיבי איילון ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 2,371 מיליוני ₪. כיום לא קיים הסכם בתוקף, אך ישנם מגעים בין החברה למדינה בעקבות רכישת החברה והם צפויים להתגבש לידי הסכם במהלך שנת 2018.
(4) יתרת ההתקשרות עם הרשויות המקומיות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 3,281 מיליוני ₪.
(5) התקשרות משנת 2013 עם החברות המנהלות במגזר המיעוטים, יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 1,083 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 11,830 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2018.

התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 21,450 מיליוני ₪, עם חברת נת"ע לצורך הקמת מערך הסעות המונים במטרופולין תל אביב, המתוכננים לחבר בין ערי ה"לוויין" לבין תל אביב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 16,716 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

נת"ע - נתיבי תחבורה עירוניים

התקשרות משנת 2010 בהיקף של כ- 10,311 מיליוני ₪, עם חברת כביש חוצה ישראל לצורך קידום סלילתו של כביש 6 בקטע שבין להבים לצומת שוקת ותכנון התואי שוקת להבים-נבטים וצומת הנגב, וכן בקטע הצפוני מאזור יקנעם עד שלומי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 7,451 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

חברת כביש חוצה ישראל

התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 124 מיליוני ₪, עם חברת מילגם, חברת טלדור וחברת מוטורולה לצורך הקמה ותפעול מערך המבחנים המעשיים הנדרשים לצורך קבלת רישיון נהיגה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 124 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

מבחני נהיגה מעשיים

התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ- 62 מיליוני ₪, עם חברת נמל אילת לצורך רכישת ציוד נמלי ונכסים אחרים מחברת נמל אילת בתום תקופת ההסמכה (15 שנה עם אופציה להארכה ל- 10 שנים נוספות), וזאת בהתאם להתחייבות המדינה על פי הסכם עם חברת נמל אילת בע"מ מיום 13.1.13. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 62 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2028.

נמל אילת

5. מינהלת הגמלאות

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
1211	גמלאות	א	(850.4)	12,427.1	(728.4)	113.8	99.1%	-
1212	הסדר קרנות הפנסיה	ב	-	3,912.0	-	2.7	99.9%	-
1213	תפעול מנהלת הגמלאות	ג	(1.9)	38.7	(2.0)	6.5	83.2%	2.3
8306	השקעות בחברות	ד	-	47.8	-	(33.6)	170.3%	-
			(852.3)	16,425.6	(730.4)	89.4	99.5%	2.3

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
3.4%	2.0%	1.7%	1.7%	10.3%	15,606	15,087	14,792	14,541	14,293	12,956

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
16,145	15,573	142	(713)	(571)

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי גמלאות חודשיים לעובדי מדינה שפרשו ולשאייריהם. בנוסף לגמלה החודשית, משולמים לגמלאים תשלומים חד פעמיים, כגון: מענק פרישה, הבראה, ביגוד ומענק יובל. כמו כן, מיועד תחום זה למימון תשלומי גמלאות לגמלאי משרדים ביטחוניים, גופים חיצוניים, לרבות רשות השידור, רשות הדואר, המוסד לביטוח לאומי וגמלאי המועצה האזורית חוף עזה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-114 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהקושי לאמוד בצורה מדויקת את סכומי התקציב בתקנות אלו.

ב. תחום פעולה זה מיועד לתשלום סכומי הסיוע שהתחייבה הממשלה להעביר לקרנות הפנסיה הוותיקות הגירעוניות שבהסדר.

ג. תחום פעולה זה מיועד לתפעול שוטף של מנהלת הגמלאות הכולל בין היתר תשלומים בנושאי מחשוב ובקרה.

ד. תחום פעולה זה מיועד לסיוע במימון שכר ותפעול שוטף של החברות תע"ש ורפא"ל. בתחום פעולה זה קיימת חריגה בתקציב המזומנים בסך של כ-34 מיליוני ₪, הנובעת מתקנה המתקצבת מידי שנה במטה החשכ"ל, אך מבוצעת בפועל הן במנהלת הגמלאות והן במטה החשכ"ל.

התקשרויות מהותיות

אין.

6. משרד הבינוי והשיכון

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	אחוז לשנים הבאות
2901	משרד ראשי	א	(19.1)	444.9	(1.0)	113.4	74.5%	85.7
2904	רזרבות	ב	-	31.8	-	31.8	0.0%	-
4201	סבסוד ריבית להלוואות ומענקים	ג	-	1,131.1	-	599.2	47.0%	30.7
4202	סיוע בשכר דירה	ד	(4.3)	1,844.0	-	29.4	98.4%	14.4
4203	עמלות ניהול הסיוע	ה	-	139.7	-	13.2	90.6%	13.2
5435	הרשות להתחדשות עירונית	ו	-	36.2	-	13.8	61.9%	13.8
7002	בנייה חדשה	ז	(2,499.2)	6,812.8	(1,889.3)	3,814.0	44.0%	3,204.0
7003	פעולות פיתוח במרקם הוותיק	ח	(280.0)	664.0	(245.7)	371.5	44.1%	333.7
7004	פעולות שיכון	ט	(33.0)	152.4	(27.6)	35.5	76.7%	30.1
7005	דיוור ציבורי	י	(805.4)	1,746.1	(769.5)	690.0	60.5%	654.1
7006	פיתוח תשתיות יישובי	יא	(4.5)	32.4	(4.4)	4.2	87.0%	4.1
			(3,645.5)	13,035.4	(2,937.5)	5,716.0	56.2%	4,383.8

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
10.0%	97.3%	(34.7%)	10.4%	(9.5%)	4,382	3,984	2,019	3,092	2,800	3,093

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
4,736	9,390	7,711	(3,057)	4,654

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות שוטפות, לרבות שכר, תשלומים ליועצים, אמרכלות, תפעול, פרסומים, רשם הקבלנים והנהלת המשרד. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-113 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מרישום התחייבויות בסוף שנת התקציב, כתוצאה מאישור התקציב וקבלת העודפים בסוף השנה.

ב. תחום פעולה זה מיועד לרזרבה. המשרד אינו יכול לעשות שימוש בכספי רזרבה אלו.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון סבסוד ריבית להלוואות ומענקים לזכאי משרד הבינוי והשיכון. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-599 מיליוני ₪.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון סיוע בשכר דירה לזכאי משרד הבינוי והשיכון.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלום עמלה לגופים המבצעים עבור המשרד פעולות הכרוכות במתן סיוע לזכאים, לרבות מתן הלוואות לדיוור וסיוע בשכר דירה.

ו. תחום פעולה זה מיועד לפעילות הרשות להתחדשות עירונית, הפועלת למען הגדלת היקף המימוש של מיזמים להתחדשות עירונית והאצת ביצועם לשם הגדלת היצע הדיוור במרקם העירוני הבנוי.

ז. תחום פעולה זה מיועד למימון מגוון רב של פעולות פיתוח, כגון: תכנון עתודות קרקע, מדידות, ניהול פרויקטים, חברות מנהלות, חברות מתכננות, ביצוע והשלמת עבודות פיתוח בשכונות חדשות. מימון חלק ניכר מפעילות הפיתוח- מקורו בשיווקי המשרד במתכונת "משק כספי סגור" בכל רחבי הארץ לרבות חריש, ראש העין, נצרת עלית, יבנה, חומת שמואל, מודיעין, מעלה אדומים ועוד. כמו כן נכלל בתחום זה פעולות פיתוח

במסגרת הבנייה הכפרית וסבסוד תשתיות ביישובים כפריים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-3,814 מיליוני ₪, הנובע ברובו מאופן ניהול פרויקטים במסגרת "משק כספי סגור", כאשר ההכנסות בגין השיווק מתקבלות מראש ואילו ההוצאות של הפרויקט מתהוות ומשולמות בהתאם לקצב הפיתוח בפועל. הליכי הפיתוח החל משלב הכנת התוכניות וכלה בביצוע עבודות הפיתוח בפועל, נעשים במסגרת התקשרויות רב שנתיות, בתקופות שבין מספר חודשים למספר שנים. השיווק הרב בשנת 2017 הביא לגידול ניכר בהכנסות שכנגדם קיימות התחייבויות אשר ימומשו בעתיד במזומן.

ח. תחום פעולה זה מיועד בעיקר למימון פעולות במרקם הוותיק, לרבות פעולות במסגרת שיקום שכונות פיזי, פיתוח תשתיות ביישובי מיעוטים, הקמת מוסדות דת והקמת מוסדות ציבור. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-372 מיליוני ₪, הנובע בעיקר בשל העובדה שמימוש ההתחייבויות בתחום זה תלוי בהליכי אישור סטטוטוריים הנמשכים זמן רב.

ט. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות בתחומים שונים המבוצעות על ידי המשרד, כגון: פיתוח מערכות מידע ומיגון יישובי שדרות.

י. תחום פעולה זה מיועד למימון שיפוץ ואחזקה של הדיור הציבורי, לרבות הסכמים שונים עם החברות המשכנות, הקמה, שיפוץ והפעלת דיור מוגן, וכן למימון רכישת דירות עבור דיירי הדיור הציבורי וכן עבור נכים עולים וותיקים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-690 מיליוני ₪, הנובע מכך שהמשרד מתקשר עם חברות הרוכשות דירות, לאחר קבלת תמורה ממכר דירות לקרן שהוקמה לפי חוק דיור ציבורי (זכויות רכישה) ומשכ"ד שהתקבל בגין השנה השוטפת, וכן מקבלת עודפים בגין אותן פעילויות משנים קודמות.

יא. תחום פעולה זה מיועד למימון ההתחייבויות בגין הסכמים שנחתמו במסגרת תוכנית ההתנתקות וכולל ביצוע פעולות תכנון ופיתוח ביישובי ההתנתקות, לרבות ניצן, ניצנים, חלוצה ומזרח לכיש.

התקשרויות מהותיות

הגדלת מלאי הדירות הציבוריות באמצעות הקמת יחידות דיור חדשות במבני הסוכנות היהודית
התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ-530 מיליוני ₪, עם הסוכנות היהודית לצורך השקעה משותפת של המדינה והסוכנות, בחלקים שונים, במימון הקמה של כ-2,650 יחידות דיור על גבי מבנים שבבעלות או בחכירה של הסוכנות, או בסמוך להם. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-515 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

ניהול דירות בדיור הציבורי, ויחידות דיור מוגן גיל הזהב
התקשרות משנת 2010 בהיקף של כ-704 מיליוני ₪, עם חברת עמיגור ניהול נכסים בע"מ לצורך ניהול דירות הדיור הציבורי של המדינה. בנוסף, במסגרת ההסכם, תנהל החברה עבור המשרד כ-4,500 יחידות דיור מוגן עבור גיל הזהב אשר בבעלות הסוכנות היהודית. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-288 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.

ניהול הדירות בדיור הציבורי
התקשרות משנת 2011 בהיקף של כ-1,957 מיליוני ₪, עם חברת עמידר לצורך החלפת ההסדרים הקודמים בין משרד השיכון לבין החברה וניהול הדירות בדיור הציבורי באמצעותה. בהתאם להסכם, עמידר אחראית להעביר את כל הכנסות שכר הדירה של הדירות המנוהלות על ידה למשרד, והמשרד אחראי לשלם את כל ההוצאות, לרבות הוצאות בגין אכלוס חוזר וכן הוצאות ניהול. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-1,712 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.

הסכם גג באר-שבע
התקשרות משנת 2015 עם עיריית באר שבע לצורך יישום הסכם מסגרת כללי עם העירייה, לפיו המדינה מעמידה מראש קדם מימון עבור מרכיבי הפיתוח הנדרשים. ההסכם כולל כ-10 תכניות בניין עיר וכ-20,000 יחידות דיור. יתרת ההזמנות שיצאו מתוקף ההסכם עד ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-554 מיליוני ₪, נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

הגדלת מלאי הדירות בדיור הציבורי
התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ-701 מיליוני ₪, עם חברת עמידר וחברת מטרופוליס לצורך רכישת דירות עבור זכאי משרד הבינוי והשיכון ועבור נכים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-671 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.

שיקום תשתיות ופיתוח ביישובים
התקשרות משנת 2008 בהיקף של כ-1,244 מיליוני ₪, עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע, תכנון, פיתוח וסבסוד עבודות שיקום תשתיות ופיתוח ביישובים כפריים באזורי עדיפות לאומית בכל

כפריים	הארץ, השתתפות בבנייה ושיפוץ מוסדות ציבור והקמת ישובים חדשים בפריפריה. ההתחייבויות הן רב שנתיות ומתבצעות בשלבים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 980 מיליוני ש"ח, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.
עבודות פיתוח באתרים שונים	התקשרות משנת 2008 בהיקף של כ- 210 מיליוני ש"ח, עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות פיתוח באתרים שונים ובסעיפים שונים, כגון: אלעד, יבנה, מעלה אדומים ונצרת עלית. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 176 מיליוני ש"ח, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.
עבודות פיתוח בהר חומה	התקשרות משנת 2008 בהיקף של כ- 264 מיליוני ש"ח, עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות תכנון ופיתוח תשתיות בשכונת הר חומה. ההתחייבויות הן רב שנתיות ומבוצעות בשלבים בהתאם למועד האכלוס. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 109 מיליוני ש"ח, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.
תכנון ופיתוח תשתיות בראש העין	התקשרות משנת 2010 בהיקף של כ- 788 מיליוני ש"ח, עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות תכנון ופיתוח תשתיות בראש העין. ההתחייבויות הן רב שנתיות ומבוצעות בשלבים בהתאם למועד האכלוס. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 647 מיליוני ש"ח, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.
תכנון ופיתוח תשתיות במודיעין	התקשרות משנת 2008 בהיקף של כ- 558 מיליוני ש"ח, עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות תכנון ופיתוח תשתיות באתרים שונים בעיר מודיעין. ההתחייבויות הן רב שנתיות ומבוצעות בשלבים בהתאם למועדי האכלוס. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 219 מיליוני ש"ח, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.
תכנון ופיתוח תשתיות לבנייה חדשה	התקשרות משנת 2010 בהיקף של כ- 3,173 מיליוני ש"ח, עם חברות מנהלות לצורך ביצוע, תכנון ופיתוח תשתיות לבנייה חדשה ביישובים שונים בארץ, באזורי עדיפות לאומית, בנייה כפרית ומיעוטים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 2,381 מיליוני ש"ח, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
תכנון ופיתוח תשתיות ביישובי ההתנתקות	התקשרות משנת 2008 בהיקף של כ- 193 מיליוני ש"ח, עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות תכנון ופיתוח תשתיות ומוסדות ציבור ביישובי ההתנתקות ניצן, ניצנים, ומזרח לכיש. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 160 מיליוני ש"ח, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.
פיתוח תשתיות ביישובי מיעוטים	התקשרות משנת 2008 בהיקף של כ- 1,316 מיליוני ש"ח, עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות תכנון, פיתוח, תשתיות ומוסדות ציבור ביישובי מיעוטים - דרוזים, צירקסים, בדואים וערבים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 1,172 מיליוני ש"ח, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.
תכנון ופיתוח תשתיות ביישוב חריש	התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 772 מיליוני ש"ח, עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות פיתוח בחריש. ההתחייבויות הן רב שנתיות ומבוצעות בשלבים בהתאם למועד האכלוס. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 530 מיליוני ש"ח, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.
פיתוח תשתיות לבנייה באזורי עדיפות לאומית	התקשרות משנת 2008 בהיקף של כ- 1,019 מיליוני ש"ח, עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות פיתוח בשכונות חדשות שהמשרד מקים באזורי עדיפות לאומית. ההתחייבויות הן רב שנתיות, הביצוע נעשה בשלבים בהתאם לאכלוס. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 640 מיליוני ש"ח, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.
פיתוח תשתיות לבנייה באזורי שונים בארץ	התקשרות משנת 2008 בהיקף של כ- 2,385 מיליוני ש"ח, עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות פיתוח בשכונות חדשות שהמשרד מקים. ההתחייבויות הן רב שנתיות והביצוע נעשה בשלבים בהתאם לאכלוס. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 2,003 מיליוני ש"ח, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.
הקמת מוסדות ציבור	התקשרות משנת 2008 בהיקף של כ- 928 מיליוני ש"ח, עם רשויות מקומיות לצורך תכנון ותקצוב מוסדות ציבור בשכונות חדשות וותיקות. ההתחייבויות הן רב שנתיות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 765 מיליוני ש"ח, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

תכנון וניהול פרויקטים הרשות להתחדשות עירונית	התקשרות משנת 2008 בהיקף של כ- 272 מיליוני ₪, עם רשויות מקומיות לצורך ביצוע עבודות תכנון וניהול פרויקטים לתוספת בנייה באזורים מבונים הכוללת פינוי, בינוי ועיבוד. ההתקשרויות הן רב שנתיות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 251 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.
פיתוח יישובים בפריפריה	התקשרות משנת 2009 בהיקף של כ- 742 מיליוני ₪, עם עיריות וחברות שונות לצורך ביצוע עבודות פיתוח ושדרוג תשתיות, מרכזים מסחריים, מתחמי תיירות, מבני ציבור ועוד, זאת על מנת לסייע לרשויות ביישובים החלשים בפריפריה לצמוח פיזית כלכלית וחברתית. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 525 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
תכנון עתודות קרקע	התקשרות משנת 2008 בהיקף של כ- 1,474 מיליוני ₪, עם מתכננים, מודדים ומנהלי פרויקטים לצורך תכנון של יישובים ושכונות עירוניות הכולל ליווי תכנון, ייזום והכנה של הנחיות לתכנון, מדידות ופיקוח וניהול פרויקטים בכל אזורי הארץ. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 775 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.
פעולות תומכות בבנייה חדשה למגורים	התקשרות משנת 2008 בהיקף של כ- 428 מיליוני ₪, עם חברות שונות לצורך ביצוע שיקום תשתיות בשכונות קיימות ברחבי הארץ לצד שכונות חדשות, ופעולות תומכות שונות בשכונות החדשות כגון: ביצוע תשתיות, פיתוח פארקים, השלמות תשתיות, כבישים, הסדרת צמתים ועוד, המסייעות להאצת ענף הנדל"ן. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 344 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.
איגוף עמידר	התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 1,000 מיליוני ₪, עם חברת עמידר לצורך הנפקת אג"ח, כאשר בסכום שיגויס ירכשו דירות חדשות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 1,000 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2029.
ניהול דיור ציבורי	התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 52 מיליוני ₪, עם חברת חלמיש לצורך ניהול דיור ציבורי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 52 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.
הסכמי גג	התקשרות משנת 2017 עם עיריות שונות לצורך הסכמי מסגרת בערים אשדוד, דימונה, טירת הכרמל, לוד, נהריה ומגדל העמק. יתרת ההזמנות שיצאו מתוקף ההסכמים עד ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 287 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקטים או את היקפם התקציבי הכולל.

7. משטרת ישראל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע
0780	משטרת ישראל	א	(568.9)	12,144.6	(351.3)	11,748.5	396.1	96.7%
5250	פיתוח - משטרה	ב	(62.7)	527.9	(7.6)	468.2	59.7	88.7%
			(631.6)	12,672.5	(358.9)	12,216.7	455.8	96.4%
							194.7	97.9%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
10.4%	2.6%	6.1%	6.2%	8.7%	11,858	10,737	10,465	9,862	9,283	8,541

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
11,557	12,041	1,259	(775)	484

א. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר השוטרים וכן למימון תשלומי גמלאות, מענקי פרישה והיוון חלק מתשלומי הפנסיה. תחום פעולה זה מיועד גם לפעילות השוטפת של המשטרה וכן למימון האגפים השונים - אגף החקירות והמודיעין, אגף המבצעים, אגף תחזוקה ולוגיסטיקה, אגף התנועה, אגף משאבי אנוש ומשמר הגבול ולכ"א טכנולוגי. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-396 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שנוצרו בסוף שנת התקציב והתשלום בגין ימומש בשנה העוקבת. תת ביצוע בהכנסה המיועדת נובע בעיקר מתקצוב עודף מול רכישות שירותים ממשטרת ישראל בשנה זו.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון, רכישת ופיתוח אמצעים כגון: ציוד קשר, שינוי בטכנולוגיות מעבדות זיהוי פלילי, פיתוח מערכות בתחום המחשוב ואמצעי לחימה, מאגר ד.נ.א ממוחשב, פרויקטים במחשוב וכן חיזוק המשילות במגזר הערבי וירושלים והקמה ושיפוץ מבני משטרה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-60 מיליוני ₪, הנובע מתקצוב גבוה של הכנסה מיועדת בגין תוכניות מסוימות, כגון: "תוכנית לפינוי נכסים".

התקשרויות מהותיות

בינוי תחנת אילת התקשרות משנת 2010 בהיקף של כ-150 מיליוני ₪, עם ספקים שונים לצורך בינוי תחנת אילת. בשנת 2017 נחתמה התקשרות מול חברת אלקטרה בניה אשר הינה הקבלן המבצע בפרויקט הבינוי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-137 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

חכירת כלי טייס (מסוקים) התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ-363 מיליוני ₪, עם חברת אלביט מערכות לצורך שירותי חכירת כלי טייס (מסוקים). הסכום אינו כולל הוצאות עקיפות של שעות טיסה, דלק וביטוח, כמו כן, חלוקת התשלומים לשנים הבאות אינה כוללת ריבית והצמדה אשר טרם שולמו. ארבעה מסוקים התקבלו במהלך שנת 2017 ושני מסוקים נוספים צפויים להתקבל במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-323 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2037.

מרכז הדרכה התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ-2,100 מיליוני ₪, עם קבוצת "פוליסטי" לצורך הקמה והפעלת מרכז הדרכה ארצי של משטרת ישראל בסמוך לבית שמש. ההתקשרות התבצעה בשיטת P.F.I. במטרה לאחד את מרבית בתי הספר הקיימים לייעול ושידרוג מערך ההדרכה. העלויות הקבועות כוללות מרכיבים כדוגמת בינוי, תשתיות ותחזוקה ללא מרכיב משתנות כדוגמת עלויות הדרכה והסעדה. חלוקת התשלומים לשנים הבאות אינה כוללת ריבית והצמדה אשר טרם שולמו. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-1,829 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2037.

8. רשות מקרקעי ישראל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע
8304	השקעות שונות	א	-	200.0	-	200.0	-	100.0%
9820	שכר תפעול והשירות לאזרח	ב	-	579.5	-	394.9	184.6	68.1%
9821	שמירה על הקרקע	ג	-	108.7	-	62.3	46.4	57.3%
9822	פעולות עסקיות ופיננסיות	ד	-	9,018.1	-	8,256.1	762.0	91.6%
9823	העברות לבעלים	ה	-	1,092.0	-	7,403.8	(6,311.8)	678.0%
9872	הכנסות שוטפות	ו	(892.1)	-	(1,138.7)	-	***	***
9873	הכנסות הון	ז	(9,913.4)	-	(14,996.9)	-	***	***
	אחרים		0.1	7.1	(0.1)	7.1	0.0%	0.0%
			(10,805.4)	11,005.4	(16,135.7)	16,317.1	(5,311.7)	148.3%

א. תחום פעולה זה מיועד לחשבונות רשות מקרקעי ישראל לצורך סבסוד עלויות פיתוח במסגרת תכנית מחיר למשתכן, בהתאם להחלטת הממשלה 315 (דר/23) בדבר תכנית למתן הנחות בקרקע, מענקים וסבסוד פיתוח בבנייה רוויה, ואינו חלק מתקציב המפעל העסקי.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות כלליות, מטה, חטיבות ומרחבים - הוצאות השכר, הוצאות תפעול, מחשוב, אמרכלות, הוצאות חטיבת השירות וכדומה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-185 מיליוני ₪, הנובע מהתקשרויות בסוף שנת 2017 שביצוען צפוי במהלך השנה העוקבת.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שוטפות של חטיבת השמירה על הקרקע, ייעור והוצאות ניהול נכסי רשות הפיתוח.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון הפעילות העיקרית של הרשות, לרבות:
 (1) רכישות זכויות במקרקעין (הפקעות, רכישות ופדיון זכויות בקרקעות חקלאיות).
 (2) תכנון, פיתוח תשתיות ופינויים כלכליים לצורכי פיתוח.
 (3) הנחות בקרקע הניתנות על פי החלטות מועצת מקרקעי ישראל.
 (4) תקציב העברה לרשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב. תקציב זה כולל תקציבי תכנון ופיתוח ביישובי הבדואים בנגב ותקציב להסדרת תביעות ופיצויים בגין מבנים, תשלומי פסק דין ותשלומים בגין חלף היטל השבחה.
 בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-762 מיליוני ₪, הנובע מכך שהתשלום לפינוי מחנות צה"ל שולם מהעברות לבעלים.

ה. תחום פעולה זה מיועד להעברת עודף הכנסות על הוצאות לבעלי הקרקעות השונים (רשות הפיתוח, מדינת ישראל והקרן הקיימת לישראל). הרשות הינה "מפעל עסקי" בהתאם לחוק יסודות התקציב המעביר את עודף ההכנסות על ההוצאות שנוצר במהלך השנה לבעלים. העודף בגין קרקעות רשות הפיתוח וקרקעות המדינה מועבר לקופת המדינה והעודף בגין קרקעות קק"ל מועבר אליה. בתחום פעולה זה קיימת חריגה בתקציב המזומנים בסך של כ-6,312 מיליוני ₪, הנובעת מאומדן תקציבי נמוך של עודף ההכנסות המתוכנן ביחס לעודף ההכנסות בפועל, ובהתאם לאמור בסעיף ד' לעיל.

ו. תחום פעולה זה מיועד לרישום הכנסות מדמי חכירה שנתיים, וכן הכנסות שוטפות, כגון: תמלוגים ממחצבות והכנסות מתחנות דלק.

ז. תחום פעולה זה מיועד לרישום הכנסות בגין דמי היתר לתוספת בניה, דמי הסכמה להעברת בעלות, דמי חכירה מהוונים (החכרת ומכירת קרקע לבניה, למגורים, לתעשייה, למסחר ולתיירות), עודף הכנסות מנכסים של רשות הפיתוח, הכנסות הון שונות והחזר קדם מימון.

התקשרויות מהותיות

הסכם גג - כרמי גת	התקשרות משנת 2014 עם עיריית קריית גת לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 6,442 יחידות דיור. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו תקציבים בסך של כ-916 מיליוני ₪ לפיתוח 6,442 יחידות דיור. הפרויקט צפוי להסתיים בשנת 2019.
הסכם גג - קריית ביאליק	התקשרות משנת 2014 עם עיריית קריית ביאליק לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 7,253 יחידות דיור. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו תקציבים בסך של כ-1,199 מיליוני ₪ לפיתוח 4,573 יחידות דיור ו-14,487 מ"ר למסחר ומשרדים. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.
הסכם גג - מודיעין	התקשרות משנת 2014 עם עיריית מודיעין-מכבים-רעות לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 12,634 יחידות דיור. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו תקציבים בסך של כ-1,801 מיליוני ₪ לפיתוח 7,992 יחידות דיור ו-340 אלף מ"ר שטחי תעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.
הסכם גג - ראשון לציון	התקשרות משנת 2014 עם עיריית ראשון לציון לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 18,361 יחידות דיור ו-446 אלף מ"ר שטחי תעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו תקציבים בסך של כ-1,487 מיליוני ₪ לפיתוח 6,016 יחידות דיור, 400 יחידות לדור מוגן ו-365 אלף מ"ר לשטחי תעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.
הסכם גג - אשקלון	התקשרות משנת 2015 עם עיריית אשקלון לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 32,167 יחידות דיור. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו תקציבים בסך של כ-2,976 מיליוני ₪ לפיתוח 17,992 יחידות דיור, 1,400 יחידות מלונאות ו-720 אלף מ"ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.
הסכם גג - רמלה	התקשרות משנת 2015 עם עיריית רמלה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 7,945 יחידות דיור ו-237 אלפי מ"ר שטחי מסחר ותעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו תקציבים בסך של כ-504 מיליוני ₪ לפיתוח 5,248 יחידות דיור ו-236 אלף מ"ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.
הסכם גג - הרצליה	התקשרות משנת 2016 עם עיריית הרצליה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 7,443 יחידות דיור ו-277.5 אלפי מ"ר שטחי מסחר, אשר מתוך זה חלקה של הרשות 6,871 יחידות דיור ו-313 יחידות לדור מוגן. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו תקציבים בסך של כ-600 מיליוני ₪ לפיתוח 2,943 יחידות דיור (מתוכן 2,684 יחידות דיור בניהול הרשות) ו-205 אלפי מ"ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.
הסכם גג - נתניה	התקשרות משנת 2016 עם עיריית נתניה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 12,700 יחידות דיור (יחידות דיור אלה כוללות 1,842 יחידות דיור שיבנו במקום אתר פסולת בנתניה), 1,100 יחידות דיור לאחסון מלונאי ו-1,778 אלפי מ"ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו תקציבים בסך של כ-443 מיליוני ₪ לפיתוח 1,393 יחידות דיור, 412 יחידות לדור מוגן ו-149 אלפי מ"ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.
הסכם גג - יבנה	התקשרות משנת 2016 עם עיריית יבנה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 12,699 יחידות דיור ו-331 אלפי מ"ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו תקציבים בסך של כ-700 מיליוני ₪ לפיתוח 2,307 יחידות דיור ו-48 אלפי מ"ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.
הסכם גג - עפולה	התקשרות משנת 2016 עם עיריית עפולה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 11,084 יחידות דיור ו-289 אלפי מ"ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו תקציבים בסך של כ-215 מיליוני ₪ לפיתוח 2,169 יחידות דיור ו-2 אלפי מ"ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.
הסכם גג - אור יהודה	התקשרות משנת 2017 עם עיריית אור יהודה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 5,020 יחידות דיור ו-1,140 אלפי מ"ר שטחי תעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.

הסכם גג - אופקים	התקשרות משנת 2017 עם עיריית אופקים והחברה הכלכלית אופקים לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 14,446 יחידות דיור. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו תקציבים בסך של כ-565 מיליוני ₪ לפיתוח 2,416 יחידות דיור ו-111 אלפי מ"ר שטחי תעסוקה, מסחר, תעשייה ומעונות. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.
הסכם גג - אילת	התקשרות משנת 2017 עם עיריית אילת והחברה הכלכלית אילת לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 18,372 יחידות דיור, 6,930 יחידות מלונאות ו-179 אלפי מ"ר שטחי מסחר ותעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו תקציבים בסך של כ-243 מיליוני ₪ לפיתוח 2,220 יחידות מלונאות. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.
הסכם גג - באר יעקב	התקשרות משנת 2017 עם עיריית באר יעקב לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 11,653 יחידות דיור ו-540 אלפי מ"ר שטחים סחירים. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.
הסכם גג - נתיבות	התקשרות משנת 2017 עם עיריית נתיבות לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 13,403 יחידות דיור. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו תקציבים בסך של כ-1,379 מיליוני ₪ לבניית 8,604 יחידות דיור, 300 יחידות דיור מוגן ו-86 אלפי מ"ר שטחי תעסוקה ומסחר ודיור מוגן. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.
עבודות פיתוח ושיווק קרקעות	התקשרויות עיקריות עם חברות מנהלות, חברות עירוניות ורשויות מקומיות לצורך פיתוח תשתיות לקרקעות שיעודן למגורים, תעשייה, מסחר, מלונאות ועוד, לצורך שיווק. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 הרשות שילמה כ-4,000 מיליוני ₪.
עבודות תשתית ופיתוח - "הכניסה לעיר ירושלים"	התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ-574 מיליוני ₪ עם עיריית ירושלים לצורך עבודות תשתית ופיתוח בתכנית "הכניסה לעיר ירושלים". יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-563 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.
עבודות תשתית ופיתוח - כפר ורדים	התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ-84 מיליוני ₪ עם מועצה מקומית כפר ורדים לצורך שיווק ופיתוח תשתיות ציבוריות עבור 1,700 יחידות דיור. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-51 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.
מועצה מקומית שלומי	התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ-249 מיליוני ₪ עם מועצה מקומית שלומי לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 1,175 יחידות דיור. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-195 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.
תכנון וניהול עתודות קרקע	התקשרויות עם חברות מתכננות, חברות עירוניות, יועצי תכנון ורשויות מקומיות לצורך ביצוע פעולות תכנון לקרקעות הנמצאות בניהולה של רשות מקרקעי ישראל, לרבות הגדרת יעוד הקרקע, חלוקת הקרקע למגרשים ואופן השימוש בהם, זאת בכדי ליצור עתודות קרקע זמינות לשיווק ולבניה. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 הרשות שילמה כ-382 מיליוני ₪.
דרום הקריה	התקשרות משנת 2000 בהיקף של כ-360 מיליוני ₪ (נומינלי) לצורך ביצוע פרויקטים תחבורתיים במתחם דרום הקריה - "שרונה". נכון ליום 31 בדצמבר 2017 הרשות שילמה כ-391 מיליוני ₪. לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.
הסכם תע"ש מערכות	התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ-1,500 מיליוני ₪ עם תע"ש מערכות בע"מ לצורך יישום החלטה מס' מח/2 של ועדת שרים לענייני הפרטה מיום 23 בדצמבר 2013 בדבר אבני דרך לתשלום עלויות הבינוי, ההעסקה והפינוי של מפעלי תע"ש מרמת השרון לרמת בקע. במהלך שנת 2017 הוקמה התחייבות בסך של כ-33 מיליוני ₪ ע"ח סכום זה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-1,500 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.
השבת קרקעות	התקשרויות עיקריות עם חוכרים של קרקע חקלאית על פי חוזה בתוקף וכן עם אגודה שיתופית שהיא מושב עובדים, כפר שיתופי, אגודה חקלאית, קיבוץ או מושב שיתופי, אשר מושכרים לה מקרקעין כמשבצת בתנאי נחלה או מחזיקה במשבצת בתנאי נחלה כבת רשות, לצורך השבת ופדיון קרקעות בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל 1469 ו-1470. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 הרשות שילמה 796 מיליוני ₪.
פינוי אתר פסולת נתניה	התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ-230 מיליוני ₪ עם עיריית נתניה לצורך השתתפות המדינה במימון עלות פינוי אתר פסולת נתניה, שבמקומו יבנו 1,842 יחידות דיור. יתרת

ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 125 מיליוני ₪.

הסכם חזית הים
חיפה
התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 800 מיליוני ₪ לצורך מימון פרויקט חזית הים העירונית ושיקוע מסילות הרכבת בחיפה. מימון הפרויקט על ידי הרשות יעשה מתוך תקבולים שיתקבלו בפועל משיווק הפרויקטים על ידי הרשות ולא על ידי קדם מימון. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 800 מיליוני ₪.

ניהול נכסים
התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 275 מיליוני ₪ עם עמידר החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ לצורך ניהול נכסי רשות הפיתוח. ההתקשרות נחתמה לתקופה של 5 שנים כאשר הצדדים רשאים להאריך את תקופת ההתקשרות בחמש שנים נוספות. התקשרות זו מחליפה את ההתקשרות שנחתמה בין הצדדים בשנת 2002. במסגרת ההתקשרות הרשות נדרשת לשלם עמלות בגין ניהול נכסים, עמלת מכר ועמלת גבייה והכנסות אחרות אשר לא יעלו על 55 מיליוני ₪ בשנה. בתום שנתיים מתחילת ההתקשרות הרשות והחברה יבחנו את תשלום התמורה בהתאם לחוזה ההתקשרות, ויהיו רשאים לשנות את התמורה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 53 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.

פינוי שדה התעופה
אילת
התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 363 מיליוני ₪ עם רשות שדות התעופה בישראל לצורך העברת פעילות התעופה משדה התעופה אילת לשדה התעופה ע"ש אילן ואסף רמון בתמנע. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 109 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.

הסכם אסטרטגי
"מעלות-תרחישא"
התקשרות משנת 2017 עם עיריית מעלות-תרחישא לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 6,206 יחידות דיור (מתוכן חלק הרשות 5,589 יח"ד) ו- 277.7 אלפי מ"ר לתעסוקה, מסחר ותיירות. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו תקציבים בסך של כ-76 מיליוני ₪ לפיתוח 233 יחידות דיור ו- 500 מ"ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.

מ.מ פרדיס
התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 168 מיליוני ₪ עם מועצה מקומית פרדיס לצורך שיווק ופיתוח תשתיות ציבוריות עבור 811 יחידות דיור. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 155 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

מ.מ. גן יבנה
התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 281 מיליוני ₪ עם מועצה מקומית גן יבנה לצורך שיווק ופיתוח תשתיות ציבוריות עבור 1,546 יחידות דיור ושטחי מסחר. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 277 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2027.

מבני תעשייה
התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 318 מיליוני ₪ עם מבני תעשייה לצורך עבודות פיתוח תשתיות ציבוריות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 187 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

פינוי מט"ש
הרצליה
התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 140 מיליוני ₪ עם איגודן תשתיות איכות סביבה לצורך ביטול ופינוי מט"ש הרצליה וחיבורו למערכת הולכה של איגודן ומט"ש שפד"ן. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 140 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2027.

בח"א 21
התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 130 מיליוני ₪ עם חברת נמלי ישראל, רשות שדות התעופה ועיריית חיפה לצורך מימון עלויות הגירה לטובת פינוי בית הספר הטכני (בח"א 21). יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 99 מיליוני ₪.

פינוי שטחים
מהמרכז הרפואי
תל-השומר
התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 1,037 מיליוני ₪ לצורך פינוי שטחים מהמרכז הרפואי ע"ש חיים שיבא - תל-השומר לטובת בניו של כ- 3,000 יחידות דיור והשלמת תשתיות נדרשות במרחב, וזאת בהתאם למסמך עקרונות שאושר באוקטובר 2017.

קו מאסף גוש דן
התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 65 מיליוני ₪ עם איגודן תשתיות איכות סביבה לצורך ביצוע קו מאסף ביוב בתחומי הרשויות המקומיות באזור גוש דן. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 65 מיליוני ₪.

הסיירת הירוקה
התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 77 מיליוני ₪ עם רשות הטבע והגנים הלאומיים לצורך ביצוע שירותי פיקוח ואכיפה בשטחים פתוחים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 64 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

9. בתי חולים ממשלתיים

תחום פעולה	תיאור	תקציב על שינויי		ביצוע		הפרש		אחוז ביצוע	
		מיועדת	ברוטו	מיועדת	ברוטו	מיועדת	ברוטו	מיועדת	ברוטו
9401	מרכז רפואי ע"ש ד"ר שיבא תל-השומר	-	1,934.0	-	1,934.0	-	-	100.0%	***
9471	הכנסות מרכז רפואי	(1,934.0)	-	(1,934.0)	-	-	-	100.0%	***
9402	בי"ח ע"ש רמב"ם חיפה	-	1,210.2	-	1,218.0	-	(7.8)	100.6%	***
9472	הכנסות רמב"ם	(1,210.2)	-	(1,218.0)	-	-	7.8	100.6%	***
9403	בית חולים נהריה	-	697.7	-	717.0	-	(19.3)	102.8%	***
9474	הכנסות בי"ח נהריה	(697.7)	-	(717.0)	-	-	19.3	102.8%	***
9404	בי"ח ע"ש וולפסון חולון	-	591.0	-	591.3	-	(0.3)	100.1%	***
9473	הכנסות בי"ח וולפסון תל-גיבורים	(591.0)	-	(591.3)	-	-	0.3	100.1%	***
9405	בי"ח ע"ש אסף הרופא צריפין	-	841.6	-	838.1	-	3.5	99.6%	***
9475	הכנסות בי"ח ע"ש אסף הרופא צריפין	(841.6)	-	(838.1)	-	-	(3.5)	99.6%	***
9406	בית חולים ע"ש הלל יפה חדרה	-	561.9	-	563.7	-	(1.8)	100.3%	***
9476	הכנסות בי"ח הלל יפה חדרה	(561.9)	-	(563.6)	-	-	1.7	100.3%	***
9407	מרכז רפואי ע"ש ברזילי אשקלון	-	539.7	-	535.2	-	4.5	99.2%	***
9477	הכנסות מרכז רפואי ע"ש ברזילי אשקלון	(539.7)	-	(535.2)	-	-	(4.5)	99.2%	***
9408	בי"ח חולים פוריה טבריה	-	320.6	-	320.6	-	-	100.0%	***
9478	הכנסות בי"ח פוריה	(320.6)	-	(320.6)	-	-	-	100.0%	***
9409	בית חולים ע"ש זיו צפת	-	360.1	-	360.1	-	-	100.0%	***
9479	הכנסות בי"ח צפת	(360.1)	-	(360.1)	-	-	-	100.0%	***
9410	בית חולים עירוני	-	413.1	-	406.3	-	6.8	98.4%	***
9480	הכנסות בי"ח עירוני ממשלתי חיפה	(413.1)	-	(406.4)	-	-	(6.7)	98.4%	***
9411	מרכז רפואי עירוני	-	1,752.1	-	1,752.0	-	0.1	100.0%	***
9481	הכנסות מרכז רפואי	(1,752.1)	-	(1,752.1)	-	-	-	100.0%	***
9412	העברת הכנסות בתי חולים ממשלתיים למאגר הכנסות מרכז	-	1,540.7	-	1,540.7	-	-	100.0%	***
9482	השלמת הכנסות בתי חולים	(1,540.7)	-	(1,540.7)	-	-	-	100.0%	***
		(10,762.6)	10,777.0	(10,777.0)	10,777.0	(14.3)	14.4	100.1%	100.1%

נתוני ביצוע רב שנתיים

מוצגים במסגרת משרד הבריאות (ראה ביאור 3 לדוחות ביצוע התקציב).

שינויים בחוק תקציב לשנת 2017

מוצגים במסגרת משרד הבריאות (ראה ביאור 3 לדוחות ביצוע התקציב).

בתי החולים הממשלתיים הכלליים (להלן: "בתי החולים") הינם יחידות סמך של משרד הבריאות, הפועלות כ"מפעל עסקי", על פי סעיף 8 לחוק יסודות התקציב. כפועל יוצא, תקציב הוצאות בתי החולים מותנה בהכנסותיהם. עיקר הכנסותיהם של בתי החולים נובע ממכירת שירותי אשפוז ושירותי בריאות לקופות החולים, כאשר אופן ההתחשבות בין בתי החולים ובין קופות החולים נקבע על ידי משרד הבריאות. בין משרד הבריאות לבין בתי החולים קיימת התחשבות הדדית בנושאים שונים, לרבות העברת מימון לתקציב הפעולה השנתי, תשלומים

המשולמים באופן מרוכז על ידי משרד הבריאות לספקים שונים, גבייה מרוכזת שמבצע המשרד מלקוחות שונים, מימוני ביניים שמעמיד המשרד לרשות בתי החולים, מימון בגין סעיפי תקציב מרכזיים ויחידות נלוות (כגון: בתי ספר לאחיות ובתי ספר לרנטגן) וכן מימון גירעונות משנים קודמות.

התקשרויות מהותיות

מוצגות במסגרת משרד הבריאות (ראה ביאור 3 לדוחות ביצוע התקציב).

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות			
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות	אחוז ביצוע
2301	תחום פעולה כללי	א	1,099.9	(9.2)	1,009.0	(8.3)	90.9	91.7%	89.3	99.9%
2305	אגף משאבי קהילה	ב	124.9	(1.5)	94.8	(1.0)	30.1	75.9%	27.7	98.1%
2306	אגף השיקום	ג	1,325.8	(317.9)	1,214.8	(309.5)	111.0	91.6%	94.5	98.8%
2308	אגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית	ד	2,524.6	(791.9)	2,417.1	(780.2)	107.5	95.7%	70.6	98.5%
2310	התפתחותית (פיגור שכלי) שירותים אישיים וחברתיים	ה	3,976.0	(1,009.6)	3,696.6	(976.2)	279.4	93.0%	224.3	98.6%
2311	נוער צעירים ושירותי תקון	ו	639.4	(51.2)	531.0	(45.4)	108.4	83.0%	92.1	97.5%
2312	תמיכה בפיתוח	ז	99.0	(4.5)	70.7	(3.8)	28.3	71.4%	27.0	98.7%
	אחרים		2.2	-	1.8	(3.2)	0.4	81.8%	0.6	109.1%
			9,791.8	(2,185.8)	9,035.8	(2,127.6)	756.0	92.3%	626.1	98.7%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
9.2%	9.0%	5.6%	4.3%	7.6%	6.908	6.325	5.803	5.493	5.265	4.895

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
השינוי נטו	הפחתה	הגדלה	על שינויים	התקציב מקורי
834	(832)	1.666	7.606	6.772

א. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר עובדים, הוצאות תחזוקת המשרד, שירותי מחשב ומיכון, פעולות הדרגה, תפעול לשכות מחוזיות ולמימון פרויקט קרן הסיוע הממשלתית. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-91 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת תקציב וביצוען צפוי בשנת התקציב העוקבת.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון אוכלוסיות הנזקקים (פרטים ומשפחות) המוכרת למחלקות לשירותים חברתיים ברחבי הארץ /או הנמצאות מתחת לקו העוני, מימון הפעילות של מתנדבי השירות האזרחי בקהילה ובמוסדות הרווחה, מימון המוקד הטלפוני 118, תחנות שיי"ל, פניות הציבור וועדות ערר וכן תמיכה באחזקת תלמידים ממשפחות נזקקות במסגרות של פנימיות חינוכיות.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון שירותי אבחון ושיקום מקצועי לבעלי מוגבלויות, סידור נכים בפנימייה, טיפול קהילתי וביתי לבעלי מוגבלויות, שיקום וטיפול בעיוור וכן אחזקה ותפעול של מעונות ממשלתיים לנכים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-111 מיליון ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת התקציב וביצועה צפוי בשנת התקציב העוקבת, וכן כתוצאה מפער בין צפי הכנסה מהרשויות המקומיות לבין הוצאה בגין הכנסה בפועל.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון שירותים לאנשים בעלי מוגבלות שכלית התפתחותית (להלן: "מש"ה), כגון: שירותי אבחון, מתן טיפול קהילתי וביתי וטיפול חוץ ביתי במעונות ציבוריים ופרטיים למש"ה וכן טיפול חוץ ביתי וקהילתי לאוטיסטים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-108 מיליון ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת תקציב וביצועו צפוי בשנת התקציב העוקבת, וכן כתוצאה מפער בין צפי הכנסה מהרשויות המקומיות לבין ההוצאה בגין הכנסה בפועל.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון:

(1) השתתפות בתשלום שכר עובדי לשכות לשירותים חברתיים ברשויות מקומיות ובהוצאות ארגון ומינהל ברשויות מקומיות.

(2) טיפול וסיוע לאלכוהוליסטים, דרי רחוב, ילדים עניים ומשפחות במצוקה.

(3) אחזקה ותפעול מרכזים למניעת אלימות במשפחה והשתתפות באחזקת ילדי רווחה במעונות יום ומשפחתונים.

(4) שירות לילדים ונוער - טיפול חוץ ביתי הכולל משפחות אומנה, ילדים בפנימיות ופעילויות קהילתיות.

(5) השירות לזקן - טיפול חוץ ביתי הכולל פיקוח על בתי אבות, השתתפות באחזקת זקנים במעונות גריאטריים, וסיוע מיוחד לקשישים (חימום, הבראה, מרכזי יום, מועדונים ודיור מוגן).

בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-279 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת תקציב וביצוען צפוי בשנת התקציב העוקבת, וכן כתוצאה מפער בין צפי הכנסה מהרשויות המקומיות לבין ההוצאה בגין הכנסה בפועל.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון:

(1) שכר חוקרי נוער, קציני מבחן לנוער וקציני מבחן למבוגרים, טיפול בנפגעי סמים, השתתפות בשיקום נוער במסגרת מפעלי תעסוקה לנוער (מפת"נים) ממשלתיים ומוניציפאליים.

(2) שירות לטיפול בצעירים בקהילה הכולל עולים, נוער חרדי מנותק, חברות רחוב וסידור חוץ ביתי לנערים.

(3) שירות לטיפול בנשים ונערות במצוקה, לרבות מקלטים לנשים מוכות, מרכזי סיוע לנשים ונערות קורבנות אונס ומקלט לקורבנות סחר בנשים.

(4) חסות הנוער - סידור נערים ונערות במעונות ופנימיות על פי חוק.

בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-108 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת תקציב וביצוען צפוי בשנת התקציב העוקבת, וכן כתוצאה מפער בין צפי הכנסה מהרשויות המקומיות לבין ההוצאה בגין הכנסה בפועל.

ז. תחום פעולה זה מיועד למימון פיתוח תשתיות במוסדות רווחה.

התקשרויות מהותיות

אין.

11. משרד הפנים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות		
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
0620	מטה ופעולות המשרד	א	(0.5)	256.4	-	185.6	70.8	72.4%	70.3
0621	הבחירות ברשויות	ב	-	32.8	-	11.9	20.9	36.3%	20.9
0622	שירותי דת לעדות לא יהודיות וליהודים קראים	ג	-	133.3	-	87.4	45.9	65.6%	44.9
0623	הרשות למאגר ביומטרי	ד	-	40.5	-	18.5	22.0	45.7%	22.0
1811	העברות לרשויות מקומיות	ה	-	6,075.1	-	5,065.4	1,009.7	83.4%	1,009.7
1812	קרן לצמצום פערים	ו	-	500.0	-	500.0	-	100.0%	-
1890	רזרבות	ז	-	13.5	-	-	13.5	0.0%	-
5432	איגוד ערים כנרת אחרים	ח	-	90.2	-	36.7	53.5	40.7%	53.6
			-	3.3	-	6.2	(2.9)	187.9%	2.3
			(0.5)	7,145.1	(5.3)	5,911.7	1,233.4	82.7%	1,223.7

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
14.0%	9.3%	6.3%	(3.9%)	12.8%	5,906	5,180	4,739	4,456	4,637	4,110

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
5,330	7,145	2,704	(889)	1,815

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות הנהלת המשרד, תקציבי פעולות המטה והוצאות השכר - שיא כוח אדם, עובדים ארעיים, שעות נוספות, כוננויות וכדומה. בנוסף, מתקצבות הוצאות השכר של המינהל לשלטון מקומי, לרבות האגף לביקורת, אגף שכר וכוח אדם ברשויות המקומיות, היחידה לחיוב אישי וכן פעולות הדרכה שערך המשרד ברשויות המקומיות ושכירת שירותי יעוץ חיצוניים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-71 מיליון ₪, הנובע מעודפים מחויבים ותוספות תקציביות, שהתקבלו בסוף השנה ונרשמו התחייבויות בגין אשר טרם מומשו במזומן, וכן, מהתחייבויות מחשוב רבות אשר בהתאם לתוקף מכרז חשכ"ל, תוקפן הוא עד לאמצע השנה כאשר חלק מביצוע המזומן מתבצע בשנה העוקבת.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון ההוצאות הכרוכות בהיערכות משרד הפנים לקראת הבחירות, הכוללות הכנת פנקס בוחרים ומשלוח הודעות לבחור כמתחייב על פי החוק וכן הוצאות השכר של יחידות הפיקוח, וכן תקצוב מימון המפלגות לסיעות ברשויות המקומיות בהתאם לחוק. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-21 מיליון ₪, הנובע מכך שמדובר בהכנת התקשרויות לקראת בחירות כלליות 2018, כך שמימוש המזומן יתבצע בעיקר בשנת 2018.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון שירותי דת שוטפים ופיתוח מבני דת. שירותי דת כוללים הוצאות שוטפות של תפעול האגף, הוצאות שכר של עובדי האגף ותמיכות בעדות לא יהודיות. פיתוח מבני דת כולל הוצאות פיתוח של האגף המשמשות בעיקר להשקעות במבני דת של העדות הלא יהודיות.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות התפעול וכוח האדם של הרשות למאגר ביומטרי האחראית על ניהולו ואבטחתו של המאגר הביומטרי. הרשות פועלת במסגרת הפרויקט להנפקת תיעוד לאומי חדש - דרכונים ותעודות זהות אשר יכללו נתונים ביומטריים של מבקשי התיעוד.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון מענקים ותקציבים המיועדים לרשויות המקומיות. עיקרי המענקים הם: מענקי איזון לרשויות המקומיות, מענקי איזון לפיתוח, מענקי הבראה, מענק הבירה לעיריית ירושלים

ומענקים שוטפים אחרים. כמו כן, במסגרת תוכנית זו מתוקצבים רואי חשבון מבקרים וחשבים מלווים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-1010 מיליוני ₪, הנובע מעודפים מחויבים שהתקבלו בסוף שנת התקציב, אשר נרשמו התחייבויות בגינם וטרם מומשו במזומן, וכן בשל מענקי פיתוח בהרשאה שטרם הגיעו לביצוע.

ו. תחום פעולה זה מיועד לחלוקת המשאבים בגין הקרן לצמצום פערים - מדובר בשינוי חקיקה אשר מבטל את "ערי עולים". יישובים אשר הוגדרו "ערי עולים" היו זכאים לקבלת ארנונה באופן מלא בגין מוסדות ציבור. כתוצאה מביטול "ערי העולים" הוחלט על מנגנון של חלוקת המשאבים בנושא בהיקף של 500 מיליון ₪. החלוקה מבוצעת בהתאם לקריטריונים שנקבעו ומדורגת על פני מספר שנים.

ז. תחום פעולה זה מיועד לתכנית הכוללת רזרבה לתקציב המדינה. המשרד אינו יכול לעשות שימוש בכספי רזרבה אלו.

ח. תחום פעולה זה מיועד להסדרת הפעילות באיגוד ערים כינרת. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-54 מיליוני ₪, הנובע מפרויקטים רב שנתיים בנושאי פיתוח שטרם הגיע מועד הביצוע לאבני הדרך שנקבעו.

התקשרויות מהותיות

אין.

12. משרד הכלכלה והתעשייה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע
0457	המשרד לשוויון חברתי	א	11.0	-	10.4	-	0.6	94.5%
3630	שכר ותפעול	ב	636.8	(12.0)	549.9	(13.1)	86.9	86.4%
3640	רגולציה, מחקר ואכיפה - שוק העבודה	ג(*)	72.7	(8.1)	34.5	(5.4)	38.2	47.5%
3641	עידוד תעסוקת הורים באמצעות סבסוד מעונות, משפחתונים וצהרונים	ד(*)	1,691.2	-	1,639.7	-	51.5	97.0%
3642	עידוד תעסוקת אוכלוסיות יעודיות	ה(*)	259.7	-	152.7	-	107.0	58.8%
3644	הכשרה מקצועית - מבוגרים, בתי ספר מקצועיים ומכללות להנדסאים וטכנאים	ו(*)	1,024.9	(23.0)	874.2	(21.7)	150.7	85.3%
3840	עידוד המגזר העסקי	ז	1,408.8	(42.9)	1,242.4	(28.6)	166.4	88.2%
5411	הרשות להגנת הצרכן	ח	33.7	-	23.6	-	10.1	70.0%
7610	השקעה בפיתוח תשתיות אחרים	ט	201.5	(60.0)	192.8	(57.5)	8.7	95.7%
			13.5	-	8.2	(1.3)	5.3	60.7%
			5,353.8	(146.0)	4,728.4	(127.6)	625.4	88.3%
							592.1	99.4%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
(14.3%)	19.1%	(1.5%)	(0.3%)	10.1%	4,601	5,368	4,508	4,578	4,591	4,171

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
4,595	5,208	1,723	(1,110)	613

(*) ביום 31 ביולי 2016 התקבלה החלטת ממשלה לעניין העברת תחום תעסוקה ממשרד הכלכלה והתעשייה למשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים. החל מיום 1 בינואר 2018 תחומי פעולה 3640, 3641, 3642 ו-3644 צפויים לעבור לאחריות משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות מטה ישראל דיגיטלית.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות הנהלה, שכר, אמרכלות המשרד הראשי והמחוזות והפעולות המשלימות של יחידות המשרד. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-87 מיליוני ₪, הנובע מהתקשרויות המתפרסות על שתי תקופות תקציב.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון ההוצאות הכרוכות באכיפת יחסי עבודה וחוקי עבודה, התארגנות קואופרטיבית ובטיחות בעבודה.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון האגף לעידוד תעסוקת הורים, העוסק בפיתוח ופיקוח על שירותים שנועדו לסייע לאימהות עובדות, ובעיקר לצורך סבסוד שהותם של ילדים בגיל הרך במעונות יום, משפחתונים וצהרונים. בנוסף, יועד תחום זה למימון השתתפות בבינוי ושיפוץ מבנים למעונות יום. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-52 מיליוני ₪, הנובע מתוכניות שהסתיימו לקראת סוף שנה וההתחשבות בגינן בתחילת שנת הכספים הבאה, תוכניות חדשות שהחלו בסוף שנה ואמורות להסתיים

במהלך השנה הבאה, וכן תוכניות אשר מטבען מתפרסות על שתי שנות תקציב.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות לעידוד תעסוקת אוכלוסיות ייעודיות (אנשים עם מוגבלויות, חרדים ומיעוטים) באמצעות מרכזי הכוון תעסוקתי והכשרה מקצועית. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-107 מיליון ₪, הנובע מהתחייבויות בגין רבעון ראשון של שנת 2018.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון פיתוח הון אנושי באמצעות ביצוע קורסי הכשרה מקצועית למובטלים ולאוכלוסיות ייעודיות אחרות, להכשרת נוער בבתי ספר טכנולוגיים והכנתו לחיי עבודה ושירות בצה"ל וכן להכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-151 מיליון ₪, הנובע מתוכניות שהסתיימו לקראת סוף שנה וההתחשבות בגיבן בתחילת שנת הכספים הבאה, תוכניות חדשות שהחלו בסוף שנה ואמורות להסתיים במהלך השנה הבאה, וכן תוכניות אשר מטבען מתפרסות על שתי שנות תקציב.

ז. תחום פעולה זה מיועד לעידוד המגזר העסקי כדלהלן:
1) מרכזי השקעות - מופקד על החוק לעידוד השקעות הון, מעניק תמיכות בשני מסלולים עיקריים, מענקי השקעה ומענקי השתתפות בתעסוקה.
2) סוכנות לעסקים קטנים ובינוניים - תמיכה בעסקים קטנים במספר תחומים ביניהם ייעוץ במוקדי שטח, תמיכות במענקים.
3) קידום ייצוא וסחר חוץ - הכולל את הפעלת מערך נספחים מסחריים, תמיכות כלכליות בחברות ישראליות בתחום הייצוא ותקצוב פעולות מכון הייצוא.
4) השתתפות במימון פעילות מכון היהלומים.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-166 מיליון ₪, הנובע מהתקשרויות לביצוע פרויקטים בעלי אופי מתמשך המתפרסות על שתי תקופות תקציב.

ח. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות הרשות להגנת הצרכן וסחר הוגן.

ט. תחום פעולה זה מיועד למימון פיתוח תשתית תעשייתית וטיפול כולל בנושאי תעשייה שונים באזורי עדיפות לאומית בפרפריה. המינהל לאזורי פיתוח, באמצעות חברות מנהלות, מפתח תשתיות ומשווק קרקעות עבור מפעלי תעשייה.

התקשרויות מהותיות

חוק עידוד השקעות הון

החוק לעידוד השקעות הון משמש מכשיר להמרצת קצב הצמיחה של משק המדינה ולמשיכת הון חיצוני ומקומי. מטרתו של החוק היא עידוד השקעות הון ויוזמה כלכלית, באופן שבו תינתן עדיפות לחדשנות ולפעילות באזורי פיתוח, לשם פיתוח כושר הייצור של משק המדינה, שיפור יכולתו של המגזר העסקי להתמודד בתנאי תחרות בשווקים בינלאומיים ויצירת תשתית למקומות עבודה חדשים וברי-קיימא. לשם ביצוע המטרה מעניק החוק יתרונות למפעלים ולמשקיעים בצורת מענקים והקלות מס. הביצוע המעשי של החוק, עליו ממונים שר האוצר ושר הכלכלה נתון בידי מרכז ההשקעות ורשות המיסים. מרכז ההשקעות במשרד הכלכלה פועל לעידוד יוזמות כלכליות להקמה והרחבה של מפעלים תעשייתיים, מבנים לתעשייה, ולהשקעות הון פיזיות בתעשייה בישראל. המענקים מיועדים למפעלים בתעשייה שאושר להם מענק כאמור. העברת המענקים מותנית בביצוע התכנית שאושרה על ידי מרכז ההשקעות, על בסיס אבני דרך ולאחר ביצוע ההשקעות בפועל. תקופת ביצוע התכנית מוגבלת לחמש שנים ממועד אישורה. להלן פירוט התקשרויות מהותיות במסגרת החוק לעידוד השקעות הון, אשר יתרתן ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 419 מיליון ₪:

חוק עידוד השקעות הון - הקמת מפעל ציוד	התחייבות משנת 2014 בהיקף של כ- 898 מיליון ₪ לאינטל מכונות וציוד בע"מ לצורך הקמת מפעל להשכרת ציוד ושדרוג ציוד אלקטרוני עבור מפעל אינטל בקרית גת בהיקף של כ- 18 מיליארד ₪. התוכנית מזכה את החברה במענקים בסך של 898 מיליון ₪. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 304 מיליון ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.
--	--

חוק עידוד השקעות הון - הקמת מפעל יצור נחושת	התחייבות משנת 2009 בהיקף של כ- 115 מיליון ₪ לערבה מיינס בע"מ לצורך הקמת מפעל לייצור נחושת מתכתית במכרות תמנע. ביצוע ההשקעה בהתאם לתוכנית המאושרת מזכה את החברה במענק בסך של 115 מיליון ₪. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 115 מיליון ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.
--	--

תכנית לעידוד השקעות - תעסוקה	התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 65 מיליון ₪, עם חברת נס.איי.טי בע"מ לצורך מתן תמיכה לחברה עבור העסקת 150 עובדים מקצועיים במרכז פיתוח אשר יוקם על ידה בבאר שבע. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 62 מיליון ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.
-------------------------------------	---

הכשרה מקצועית מקצועות שוחקים	התקשרות משנת 2011 בהיקף של כ- 600 מיליוני ₪, עם עמותת הקרן למען בעלי מקצועות שוחקים לצורך יישום התחייבות הממשלה לסייע בפתרון הקשיים הכספיים הנובעים לעובדים בעבודה שוחקת כתוצאה מהעלאת גיל הפרישה. עיקרי ההסכם כוללים העברת קורסים והכשרה מקצועית לעובדים מעל גיל 50 העובדים במקצוע שוחק, או תשלום דמי קיום לעובדים המתקרבים לגיל פרישה ונפגעו כתוצאה מהעלאתו (פיטורים), צמצום משרה וכד'. לצורך יישום ההסכם הקימו לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים והסתדרות העובדים הכללית את עמותת "הקרן למען בעלי מקצועות שוחקים". יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 397 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.
מרכזי תעסוקה - מגזר מיעוטים	התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 157 מיליוני ₪, עם ארגון הגיוינט לצורך יישום החלטת ממשלה בנושא הקמת 21 מרכזי תעסוקה בשיתוף הגיוינט לאוכלוסיית הבלתי מועסקים במגזר המיעוטים, עידוד תעסוקת נשים במגזר הערבי, ליווי והכוונה של הבלתי מועסקים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 60 מיליוני ₪, והיא צפויה היתה להסתיים בשנת 2017.
סוכנות לעסקים קטנים ובינוניים מוקדי שטח - מערך מעוף	התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 430 מיליוני ₪, עם חברות שונות לצורך הפעלת מוקדי שטח ולייעול מתן השירותים לעסקים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 384 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.
קרנות הון סיכון	התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 226 מיליוני ₪, עם פנינסולה בע"מ וקוגיטו קפיטל אס.אם.אי לצורך הקמת קרנות הון צמיחה. הקרנות יספקו פתרונות מימון לטווח ארוך וכן ישקיעו בעסקים בינוניים ויגשרו על הפער הקיים כיום בין צרכי העסקים לבין היצע ההון הקיים בשוק. גודלה הסופי של כל קרן צפוי לעמוד על בין 300-450 מיליוני ₪ (יתרת הכסף מקורה בעיקר ממשקיעים מוסדיים). יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 157 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.
הכשרה מקצועית בענף הבנייה	התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 87 מיליוני ₪, עם הקרן לעידוד ופיתוח ענף הבניה בישראל לצורך הכשרת עובדים ישראלים בענף הבניין ובמתן מענקי קיום ומענקי התמדה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 82 מיליוני ₪, והיא צפויה היתה להסתיים בשנת 2017.
הכשרה מקצועית	התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 63 מיליוני ₪, עם מגעאר לצורך תשלום שוברים להכשרה מקצועית במוסדות מוכרים לדורשי עבודה ולעובדים בלתי מקצועיים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 63 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.

13. רשות לזכויות ניצולי השואה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
2501	תגמולים לנכים	א	-	44.0	-	30.2	68.6%	12.6
2502	תגמולים ישירים וטיפול רפואי	ב	-	5,071.3	(2.6)	5,015.7	98.9%	44.5
			-	5,115.3	(2.6)	5,045.9	98.6%	57.1

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
3.2%	17.0%	16.6%	16.5%	6.9%	5,043	4,885	4,177	3,583	3,076	2,878

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
4,125	5,115	1,118	(128)	990

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תפעול שוטף של הרשות, כגון: שיפור תהליכי עבודה, הוצאות דואר ומיכון, מחשוב והוצאות תפעול בהן מחוייבת הרשות על ידי משרד האוצר. בנוסף, תחום פעולה זה מיועד למימון שירותים עקיפים לניצולי השואה, כגון: פעולות לרווחת ניצולי השואה, ייעוץ וחווה דעת מומחים, שירותי מענה טלפוני וועדות רפואיות.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלום תגמולים שוטפים לנכי המלחמה, נכי רדיפות הנאצים ולזכאי חוק הטבות. בנוסף, תחום הפעולה נועד למימון שיקום רפואי, תשלום דמי הבראה, הנחות ברכישת תרופות סל, מענק ציוד ביתי, אחזקת טלפון, עזרה ביתית, רכישת שירותי סיעוד, תשלום תמיכות לעמותות העוסקות ברווחת ניצולי השואה וכן תשלום מענק חד שנתי מכח החלטה מנהלית של שר האוצר לפליטי השואה ויוצאי מרוקו, אלגיריה ועירק שאינם זכאים לקבל תגמולים שוטפים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-56 מיליון ₪, הנובע מהתחייבויות בגין הסכמים מתמשכים שהתשלומים בגינם ישולמו בשנת 2018.

התקשרויות מהותיות

אין.

14. רשות המסים בישראל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
0552	רשות המיסים	א	(465.1)	2,750.4	(452.0)	2,472.7	89.9%	225.5
1301	הוצאות שונות	ב	-	1,703.2	-	1,699.0	99.8%	3.8
8302	פיתוח משרד האוצר	ג	-	26.4	-	17.2	65.2%	9.2
			(465.1)	4,480.0	(452.0)	4,188.9	93.5%	238.5

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
19.1%	(1.4%)	38.1%	(9.8%)	48.3%	3,737	3,138	3,184	2,305	2,556	1,723

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
2,921	4,015	1,629	(535)	1,094

א. תחום פעולה זה מיועד למימון מערך גביית המסים בישראל (מסים ישירים ומסים עקיפים) ולביצוע חקיקת מסים, לרבות: פקודת מס הכנסה, פקודת המכס, חוק מע"מ, חוק מיסוי מקרקעין, גביית היטלים מיוחדים, גביית מסים בגין שכר, מיסי רווחים, מס קניה, בלו והיטלי יבוא. תחום הפעולה מכיל גם את התשלומים בגין פיצויי נפגעי איבה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-278 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מיתרת עודפים מחויבים בפריטי ההתחייבות של התפעול, פעולות ומחשוב, וכן תת ביצוע בתקציב השכר הנובע מאי התאמות תקצוביות.

ב. תחום פעולה זה מיועד לתשלומי מענקי הכנסה והחזרי מע"מ לדיפלומטים.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון פרויקטי פיתוח של רשות המסים, בעיקר פרויקטים ממוחשבים.

התקשרויות מהותיות

מערכת סחר חוץ - דור חדש
התקשרות משנת 2008 בהיקף של כ-233 מיליוני ₪, עם חברת מל"ם מערכות וספקים נוספים לצורך פיתוח, תחזוקה ותפעול מערכת סחר חוץ של מדינת ישראל (חישובי מסים, חוקיות, יבוא ואכיפה) לרבות סיוע למלחמה בטרור, בקרה ושמירה על חוקי הסחר הבינלאומי. המערכת משרתת מגוון רחב של משתמשים המעורבים בתהליכי היבוא והיצוא של מדינת ישראל, ומהווה מרכיב חשוב בקיום סחר החוץ של המדינה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-112 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2028.

אתר מכסי במעבר גבול נהר הירדן
התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ-58 מיליוני ₪, עם קונקורדיה וספקים נוספים לצורך תכנון ובנייה של אתר מכסי במעבר גבול נהר הירדן, לייצור, אספקה והתקנה של מערכת שיקוף מכולות ותת מערכות נוספות, וכן תחזוקת מערכת השיקוף, לתקופה של עד 10 שנים מתום שנת האחריות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-52 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2027.

15. המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
2045	חינוך התיישבותי	א	(265.6)	3,987.0	(218.1)	281.3	92.9%	215.4
	אחרים		-	8.1	(1.4)	2.7	66.7%	2.7
			(265.6)	3,995.1	(219.5)	284.0	92.9%	218.1

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
8.6%	6.2%	4.7%	6.7%	6.7%	3,492	3,214	3,027	2,890	2,708	2,537

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
3,206	3,729	719	(195)	524

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער, המשמש כמחוז ארצי של 151 בתי ספר על יסודיים אזוריים-התיישבותיים, כפרי הנוער ופנימיות, שבהם לומדים כ- 84 אלף תלמידים. כמו כן, אחראי המינהל על השמה, קליטה ופיקוח בפנימיות, באגודה לקידום החינוך ובמפעל להכשרת ילדי ישראל. המינהל מפקח על החינוך הימי במדינת ישראל ומשמש מרכז ארצי בתחומי מדעי החיים, הסביבה והחקלאות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-281 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות שביצוען צפוי לשנת התקציב העוקבת.

התקשרויות מהותיות

אין.

16. שירות בתי הסוהר

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	אחוז לשנים הבאות
0770	שירות בתי הסוהר	א	(236.3)	3,711.7	(196.4)	3,531.1	95.1%	147.8
5240	פיתוח - שירות בתי הסוהר	ב	-	157.5	-	147.5	93.7%	11.6
	אחרים		-	-	(0.9)	-	***	-
			(236.3)	3,869.2	(197.3)	3,678.6	95.1%	159.4

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
5.9%	7.7%	2.0%	4.9%	4.6%	3,481	3,287	3,052	2,993	2,854	2,729

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
3,367	3,633	513	(247)	266

א. תחום פעולה זה מיועד למימון:
א. הוצאות שכר ונלוות לעובדי שירות בתי הסוהר.
ב. הוצאות תפעול ואחזקה שוטפות בגין מים, חשמל, ארנונה, דלק, תקשורת וכדומה.
ג. תשלומים לאסירים בגין העסקתם בבתי סוהר, לרבות כלכלה, ביגוד, טיפול רפואי וחינוך.
ד. הפעלת מערך הסוהרים הכולל הוצאות בגין ביגוד, מזון, הכשרה והדרכה.
ה. תשלומים לאחזקת מערכות הביטחון.
ו. תשלומי שכר לגמלאי שירות בתי הסוהר.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-181 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת תקציב וביצוען צפוי בשנת התקציב העוקבת.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פיתוח, שיפוץ והרחבה של בתי סוהר קיימים, וכן למימון הוצאות מחשוב בבתי סוהר, לרבות הקמת מערכת מחשוב חדשה בליבת הארגון, פיתוח והחלפת מערכות מחשוב קיימות.

התקשרויות מהותיות

אין.

17. משרד ראש הממשלה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע
0451	משרד ראשי	א	1,174.7	(3.6)	862.5	(3.8)	312.2	73.4%
0452	משרדי ממשלה ולשכות שרים	ב	295.0	-	213.6	-	81.4	72.4%
0455	נציבות שירות המדינה	ג	147.9	-	111.3	(0.3)	36.6	75.3%
0457	המשרד לשוויון חברתי	ד	241.0	(1.7)	168.1	(1.3)	72.9	69.8%
1051	מטה לביטחון לאומי	ה	65.0	-	48.1	-	16.9	74.0%
8303	פיתוח משרד ראש הממשלה	ו	835.8	(4.0)	758.2	(4.1)	77.6	90.7%
9102	מיזמים לאומיים		1,000.0	-	-	-	1,000.0	0.0%
9171	הכנסות		-	(1,000.0)	-	-	-	***
	אחרים		0.2	-	-	(0.3)	0.2	0.0%
			3,759.6	(1,009.3)	2,161.8	(9.8)	1,597.8	57.5%
							587.4	73.1%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
24.3%	35.0%	13.2%	2.8%	(31.2%)	2,152	1,731	1,282	1,133	1,102	1,603

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
1,592	2,750	1,538	(381)	1,158

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותו השוטפת של משרד ראש הממשלה וכן שירותים מקצועיים, שירותי מיכון, שכר, אמרלות ותפעול שוטף. בנוסף, תחום זה כולל את מימון פעולות לשכת ראש הממשלה, אבטחת ראש הממשלה והמשרד, ייעוץ לראש הממשלה ולמשרד ותפעול בית ראש הממשלה. כמו-כן, נכללות בתחום זה התוכניות הבאות: המועצה להנצחה ותמיכות בארגוני הנצחה, ארכיון המדינה, מערך הגיוור, מטה התקשוב הממשלתי ורשויות סטטוטוריות המתקצבות על ידי משרד ראש הממשלה, בהן מרכז רבין, מרכז בגין ועוד. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-312 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מתוספות תקציביות שהתקבלו בשבוע האחרון של השנה ולכן לא ניתן היה לממשן בפועל.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילויות כגון שכר חברי הממשלה, לשכות שרים ומשרדים שונים כגון: משרד התפוצות, המשרד לנושאים אסטרטגיים, המשרד למודיעין ומשרד ירושלים ומורשת. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-81 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מתוספות תקציביות שהתקבלו בשבוע האחרון של השנה ולכן לא ניתן היה לממשן בפועל. בנוסף ישנן התקשרויות מאמצע השנה אשר מימושן ימשך בשנת התקציב הבאה.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותה של נציבות שירות המדינה, שהינה יחידת סמך במשרד ראש הממשלה, האחראית על ניהול מערך עובדי המדינה לרבות קידום רפורמות בגיוס ומיון כח אדם לשירות המדינה. כמו כן, הנציבות מקיימת קורסים מקצועיים וקורסי הכנה לפרישה לעובדי מדינה ולחברות ממשלתיות.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותו של המשרד לשוויון חברתי. בהתאם להחלטות הממשלה, המשרד לשוויון חברתי עוסק בתחומי פעולה שונים, בהם אזרחים ותיקים, רשות הצעירים, הרשות לפיתוח כלכלי במגזר המיעוטים, הרשות לקידום מעמד האישה ומטה ישראל דיגיטלית. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-73 מיליוני ₪, הנובע מתת ביצוע בתקנות תמיכה כתוצאה מאישור ועדת תמיכות בסוף השנה, וכן מתת ביצוע בתקנות קניות הנובע מהסכם תקציבי מסוף השנה עם האוצר שבגינו נרשמו התחייבויות אך טרם נרשם ביצוע.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון המטה לביטחון לאומי המופקד על הקשר בין גורמי הביטחון השונים לראש הממשלה והממשלה.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון תוכניות ופרויקטים רב שנתיים בתחומים שונים כגון: השקעות בטכנולוגיות ומיחשוב, פרויקטים בתחום הסייבר, פרויקט מסע, פרויקט תגלית, פרויקטים לפיתוח ירושלים ואגן העיר העתיקה והעצמת תשתיות מורשת. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-78 מיליוני ₪, הנובע מכך שמדובר בפרויקטים רב שנתיים. חלק ניכר מהתקציב התקבל רק בימים האחרונים של השנה ולכן לא ניתן היה לממשו בפועל.

התקשרויות מהותיות

פרויקט היובל
התקשרויות משנת 2017 מתוקף החלטת ממשלה 1483 מחודש יוני 2016, בהיקף של כ- 283 מיליוני ₪, עם הרשות לפיתוח ירושלים לצורך פרויקט המפעיל מנועי צמיחה לחיזוק כלכלת עיר הבירה ירושלים בארבעת תחומי הפעילות הבאים: תיירות, תעשייה מתקדמת, אקדמיה ושיפור איכות החיים. בשנה האחרונה ההתקשרויות הורחבה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 263 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

פיתוח ירושלים - מרום
התקשרויות משנת 2012 בהיקף של כ- 454 מיליוני ₪, עם הרשות לפיתוח ירושלים לצורך פרויקטים שנועדו לחזק את כלכלת העיר בתחום התיירות, מחקר, פיתוח ותעשייה בתחום הביו-טכנולוגיה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 119 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.

פיתוח ירושלים - עתיקה חדשה
התקשרויות משנת 2012 מתוקף החלטות ממשלה 4090 ו-4651 בהיקף של כ- 820 מיליוני ₪, עם הרשות לפיתוח ירושלים לצורך חיזוק ומיצוב אגן העיר העתיקה תוך פיתוח המרחב הציבורי התיירותי בירושלים. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 188 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.

מורשת
התקשרויות משנת 2016 בהיקף של כ- 114 מיליוני ₪, עם החברה הממשלתית לתיירות לצורך ביצוע פרויקטים במסגרת תכנית מורשת. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 50 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.

יוזמת עתיד העם היהודי
התקשרויות משנת 2016 בהיקף של כ- 242 מיליוני ₪, עם מוזאיק יונייטד לצורך חיזוק הזהות היהודית של דור העתיד בתפוצות והעמקת הקשר בין יהודי התפוצות לעם ישראל. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 185 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.

חינוך יהודי בתפוצות (מסע)
התקשרויות משנת 2007 בהיקף של כ- 118 מיליוני ₪, עם חברת מסע לצורך ביצוע פרויקט לחיזוק החינוך הציבורי בקרב צעירים יהודים מהתפוצות, באמצעות תוכניות חינוכיות ארוכות טווח בישראל. הפעילות מתבצעת בהתאם להחלטות ממשלה, שאינן מגדירות סכום התקשרויות כולל. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 101 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.

ישראל זכות מלידה (תגלית)
התקשרויות משנת 2011 בהיקף של כ- 760 מיליוני ₪, עם חברת "ישראל זכות מלידה בינלאומית" לצורך חיזוק הזהות היהודית ציונית של צעירים יהודים בעולם וקידום הקשר שלהם עם ישראל, באמצעות ביקור חוויתי חינוכי ציוני בן עשרה ימים בישראל ללא עלות כספית מצד המשתתפים. בדצמבר 2017 נחתם הסכם הארכה לחמש שנים בהיקף של 152 מיליוני ₪ לשנה, המכונה הסכם חומש. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 760 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

הקמת מתחם לאנשים בעלי מוגבלויות
התקשרויות משנת 2017 בהיקף של כ- 75 מיליוני ₪, עם אלון בית נועם (ע"ר) לצורך מיזם משותף להקמת מתחם רב ייעודי לאנשים בעלי מוגבלויות. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 75 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

18. משרד החקלאות ופיתוח הכפר

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע
0406	השלמת טיפול במפוני	א	-	119.0	-	101.2	17.8	85.0%
3301	ההתנתקות הוצאות שוטפות לפעילות המשרד	ב	(118.3)	696.2	(121.7)	474.1	222.1	68.1%
3305	היחידה לשילוב האוכלוסיה הבדואית בנגב	ג	-	37.0	-	14.9	22.1	40.3%
3306	תמיכות בחקלאות	ד	(19.3)	1,528.4	(3.2)	1,187.7	340.7	77.7%
3307	תמיכות לפי חוק צער בעלי חיים	ה	-	13.9	-	3.0	10.9	21.6%
3308	פעולות אחרות באחריות המשרד	ו	-	64.8	-	29.3	35.5	45.2%
	אחרים		-	2.7	-	-	2.7	0.0%
			(137.6)	2,462.0	(124.9)	1,810.2	651.8	73.5%
								99.3%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
17.9%	1.9%	31.1%	(7.3%)	9.3%	1,685	1,430	1,402	1,070	1,155	1,057

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
1,655	2,324	1,411	(742)	669

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות מנהלת תנופה לטיפול במפוני גוש קטיף וצפון השומרון על פי חוק יישום תכנית ההתנתקות, תשס"ה-2005, הכולל מתן פיצויים לזכאים, סיוע במעבר למקומות מגורים חדשים, תעסוקה חדשה והעסקת קבוצות מתיישבים ליישובים חלופיים.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון תקציבי השכר והתפעול המקצועי והשוטף של מספר יחידות מרכזיות: יחידות פיקוח ואכיפה המספקות שירותים לאזרח ולחקלאות (השירותים הווטרינרים, היחידה להגנת הצומח, אגף הדיג ויחידת הפיקוח על הצומח והחיל), היחידה העוסקת במחקר ופיתוח (יחידת המדען הראשי), יחידת שירותי הדרכה לחקלאים, היחידה לפיתוח הכפר ויחידת מנהלת ההשקעות בחקלאות, אשר מאשרת מענקים והטבות מס להשקעות בחקלאות ויחידות מטה הנותנים שירותים מקצועיים ליתר יחידות המשרד. חלק מהותי מפעילותן של היחידות ממומן מאגרות ודמי שירות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-222 מיליון ₪, המורכב מתתי-ביצוע קטנים באוסף רב של פעילויות שונות, אשר חלקן נובע מהרחבת הפעילות בשנת 2017 לעומת שנת 2016 וחלקן נובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת התקציב והתשלום בגין צפוי בשנה העוקבת.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות המטה להסדרת ההתיישבות הבדואית, העוסקת בקביעת האסטרטגיה והמדיניות ליישומה, תיאום בין הגופים המעורבים בביצועה והסרת חסמים ככל שאלה יתעוררו במהלך התהליך. בנוסף המערך אחראי על: התווית תכנית העבודה של הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בתחומי התכנון, הסדרת ההתיישבות והפיתוח הכלכלי. בקרה על הרשות והשגת המשאבים הנדרשים למימוש התוכניות.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון תמיכות ממשלתיות בחקלאות, בתשתיות ובמחקר החקלאי, וכולל כמה מרכיבים שהעיקריים בהם:

- (1) תשלומי סובסידיה לייצור ביצים ופטם על פי חוק הגליל, תשמ"ח-1987.
- (2) השתתפות הממשלה בביטוח מפני נזקי טבע ואסונות טבע בחקלאות.
- (3) פיצויים בגין השמדת בעלי חיים על פי פקודת מחלות בעלי חיים.
- (4) תמיכה במוצרים ציבוריים כגון: הדברה, שטחים פתוחים, שימור קרקע וניקוז.
- (5) הסכם המים שנחתם בין המדינה לבין התאגדות חקלאי ישראל, לפיו ניתנת תמיכה לחקלאים עקב העלאת תעריפי המים.

(6) הסכם למיכון חקלאות ישראל (הסכם להפחתת עובדים זרים).
(7) מענקי השקעות - בהתאם לאמור בחוק עידוד השקעות הון בחקלאות, התשמ"א-1980.
(8) תמיכה במחקר חקלאי לשם פתרון בעיות הקשורות בייצור, ייצוא, עיבוד ושיווק תוצרת חקלאית וביחסי הגומלין של החקלאות והסביבה.
(9) תמיכה בפיתוח הכפר - מענקים להכנת תכניות אב ומתאר וליצירת עוגנים לפיתוח הכפר במועצות אזוריות ובישובים חקלאיים.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-341 מיליוני ₪, המורכב מתת-ביצוע קטנים באוסף רב של פעילויות שונות, כאשר חלקן נובע מהרחבת הפעילות בשנת 2017 לעומת שנת 2016 וחלקן נובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת התקציב והתשלום בגין צפוי בשנה העוקבת.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון תמיכות ממשלתיות לצורך פעולות לקידום רווחת בע"ח שעיקרן הקמת תשתיות, צמצום התרבות בע"ח וחילוץ ושיקום בע"ח. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-11 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת תקציב והתשלום בגין צפוי בשנה העוקבת.

ו. תחום פעולה זה מיועד לתמיכות בגרעיני משימה. התמיכות מהוות מקור תמיכה לקהילה המשימתית בשני אופנים עיקריים:
(1) השתתפות בתשלום שכר למנהלי הגרעינים ולעובדים בגרעין.
(2) השתתפות בתשלום עבור פעילויות חברתיות וקהילתיות אותן מקיים הגרעין בתחום מגוריו.

התקשרויות מהותיות

אחסנת מלאי חירום התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ-149 מיליוני ₪, עם חברות שונות לצורך אחסנת מלאי חירום מספוא וחיטה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-71 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

החטיבה להתיישבות

התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ-676 מיליוני ₪, עם החטיבה להתיישבות לצורך יישום תיקון מס' 2 לחוק 'מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ-ישראל, תשי"ג-1952' מיום 23.12.2015, ובהתאם להחלטת הממשלה מס' 1998 מיום 9.10.2016 אשר במסגרתה הוחלט לאצול מסמכויות הממשלה בתחומים שפורטו בה לשר החקלאות ופיתוח הכפר, אשר יאצילן להסתדרות הציונית העולמית באמצעות החטיבה להתיישבות. כל זאת, בכפוף להסדרת מערכת היחסים בין הממשלה לבין החטיבה באופן שיאפשר פיקוח אפקטיבי מטעם הממשלה על החטיבה. בהתאם להחלטת הממשלה, נחתם ביום 24.4.2017 הסכם מסגרת רב שנתי עם ההסתדרות הציונית העולמית ומכוחו גובשה תכנית עבודה שנתית לשנת 2017 שאושרה על ידי שר החקלאות ועל בסיסה התקשר משרד החקלאות עם ההסתדרות הציונית בהתקשרות שנתית בפורמט ממכרז לפי תקנה 3(19)(א). בדצמבר 2017 נחתם ההסכם בין משרד החקלאות לבין ההסתדרות הציונית לצורך יישום תוכנית העבודה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-479 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

19. המשרד לביטחון פנים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	אחוז ביצוע
0750	משרד לביטחון פנים	א	(10.0)	785.8	(4.2)	513.7	65.4%	98.9%
0755	הרשות להגנה על עדים	ב	-	73.6	-	54.7	74.3%	98.8%
0760	כבאות והצלה	ג	(303.5)	1,532.8	(282.5)	1,266.1	82.6%	97.9%
5230	פיתוח משרד לביטחון אחרים	ד	-	20.7	-	20.2	97.6%	100.0%
			-	7.4	-	3.3	44.6%	85.1%
			(313.5)	2,420.3	(286.7)	1,858.0	76.8%	98.2%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
19.5%	(3.6%)	10.3%	14.7%	21.4%	1,571	1,315	1,364	1,236	1,078	888

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
1,909	2,107	932	(734)	198

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי שכר, הוצאות תפעוליות, פעולות אמרכלות ופרויקטים שונים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-272 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהסיבות הבאות:

1) התקשרויות חוצות שנת תקציב, בהתאם לאופייה של קרן הבלאי (משטרה) שמיועדת להחלפת רכבים פעם ב-4 שנים, ופרויקטים חוצי שנת תקציב נוספים אשר הינם משותפים למשרד לבטי"פ ולמשטרת ישראל.

2) עיכוב ביישום תוכניות בפעילויות השונות שגובשו לקראת סוף השנה, או בהגשת החשבוניות בגין.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי שכר עובדים ופעילות הרשות להגנה על עדים.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי שכר, הוצאות תפעוליות ואמרכלות של הרשות הארצית לכבאות והצלה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-267 מיליוני ₪, הנובע מהתקשרויות רב שנתיות ברשות הכבאות בתחומי בינוי רכש כבאות ותפעול שוטף.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון השתתפות המשרד בפרויקטי בינוי במשטרה, בשירות בתי הסוהר ובמשרד לביטחון פנים. כמו כן, כולל גם תשלומים לעיריית בית שמש בהתאם להסכם פיתוח, במסגרת פרויקט הקמת מרכז הדרכה למשטרת ישראל.

התקשרויות מהותיות

שירותי כיבוי מהאוויר

התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ-350 מיליוני ₪, עם חברת אלביט לצורך מתן שירותי כיבוי מהאוויר באמצעות מטוסים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-300 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

רכישת כבאות

התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ-146 מיליוני ₪, עם זכאים שונים לצורך רכישת כבאות חדשות לנציבות הכבאות והצלה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-146 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.

הקמת מתחם הנציבות

התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ-187 מיליוני ₪, עם זכאים שונים לצורך הקמת מתחם הנציבות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-85 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.

20. משרד המשפטים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	אחוז ביצוע לשנים הבאות
0851	משרד ראשי	א	(585.5)	2,328.0	(559.9)	2,017.8	86.7%	282.7
0852	בתי דין באחריות משרד המשפטים	ב	(7.3)	32.6	(6.8)	28.8	88.3%	3.2
	אחרים		-	8.1	(1.4)	5.9	72.8%	3.0
			(592.8)	2,368.7	(568.1)	2,052.5	86.7%	288.9

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
9.4%	9.9%	4.5%	4.8%	8.8%	1,484	1,357	1,234	1,181	1,127	1,035

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
1,444	1,776	404	(72)	331

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תקציב שכר של כלל יחידות המשרד למעט בתי הדין השרעיים והדרוזיים, וכן תקציב הוצאות והכנסות עבור פעילות כלל יחידות המשרד כגון: הנהלת המשרד הכוללת תקציב להעסקת קבלנים ויועצים, תקציב הדרכה ותקציב המכון להשתלמות פרקליטים, יועץ משפטי לממשלה, פרקליטות המדינה ובכללה היחידה לתביעות ומיקור חוץ והיחידה למיקור חוץ לאכיפת דיני מקרקעין, תשלומים על פי חוק הסיוע המשפטי, תשל"ב-1972, תשלומים על פי חוק הסנגוריה הציבורית, תשנ"ו-1955, מנהלת היחידות המקצועיות (מועצת רואי חשבון, רשם המתוכים, מועצת השמאים, המחלקה לרישוי חוקרים ושירות שמירה, עזבונות, נוטריונים, רשומות), הרשות למשפט וטכנולוגיה, הרשות ליישום חוק איסור הלבנת הון, תלונות הציבור על שופטים, רישום והסדר מקרקעין, רשות הפטנטים, האפטרופוס הכללי, השמאי הממשלתי, רשות התאגידים, היחידה לחקירות שוטרים, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות ובתי דין לעררים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-310 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות שהתשלום בגין צפוי בשנה העוקבת וכן מהתקשרויות והסכמים אשר נפרסים על שתי תקופות תקציב.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי שכר, תפעול, מחשוב ודיר של בתי הדין השרעיים ושל בתי הדין הדרוזיים.

התקשרויות מהותיות

אין.

21. קרנות הגנת הסביבה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
2613	קרנות	א	(716.8)	2,296.7	(592.0)	2,094.7	8.8%	1,167.7
			(716.8)	2,296.7	(592.0)	2,094.7	8.8%	1,167.7
								59.6%

נתוני ביצוע רב שנתיים

מוצגים במסגרת המשרד להגנת הסביבה (ראה ביאור 27 לדוחות ביצוע התקציב).

שינויים בחוק תקציב לשנת 2017

מוצגים במסגרת המשרד להגנת הסביבה (ראה ביאור 27 לדוחות ביצוע התקציב).

- א. תחום פעולה זה מיועד למימון הפעילות של ארבע קרנות:
- קרן הניקיון - קרן זו פועלת ע"פ חוק שמירת הניקיון ומטרתה לרכז את האמצעים הכספיים לשמירה על איכות הסביבה.
 - הקרן למניעת זיהום ים - הקרן הוקמה ע"פ פקודת מניעת זיהום מי הים בשמן ומטרתה לרכז אמצעים כספיים ללחימה בזיהום מי הים והחופים.
 - הקרן למען בע"ח - הוקמה ע"פ חוק צער בע"ח ומטרתה לרכז את האמצעים הכספיים שימשו לפעילות בנושא חינוך, הסברה והדרכה למניעת התעללות בבע"ח וסיוע לארגונים ורשויות מקומיות בטיפול והגנה על בע"ח.
 - קרן שיקום מחצבות מפעלי ים המלח - הוקמה מכוח חוק זיכיון ים המלח ומטרתה לממן שיקום אתרים בהם בוצעה כריה ע"י מפעלי ים המלח.
- בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-2,095 מיליוני ₪, הנובע ברובו מעודפים שהצטברו בקרן הניקיון. עודפים אלו הינם תזרימיים בלבד ומיועדים למימון פרויקטים רב שנתיים בתחום עידוד המיחזור והפחתת הטמנת פסולת.

התקשרויות מהותיות

מוצגות במסגרת המשרד להגנת הסביבה (ראה ביאור 27 לדוחות ביצוע התקציב).

22. משרד העלייה והקליטה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
3011	מינהל	א	(0.1)	264.2	(0.1)	179.8	84.4	80.5
3012	שירותי קליטה	ב	(1.0)	1,436.4	(0.3)	1,012.0	424.4	406.1
3013	תשלומים ישירים	ג	(2.0)	551.5	(1.7)	532.8	18.7	1.7
	אחרים		-	3.9	-	1.8	2.1	1.5
			(3.1)	2,256.0	(2.1)	1,726.4	529.6	489.8

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
1.2%	5.5%	6.1%	12.7%	(2.1%)	1,724	1,704	1,615	1,522	1,350	1,380

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
1,873	2,253	651	(271)	380

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר, הנהלה וכלליות, הוצאות מנהל ואמרכלות תפעול ומיחשוב. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-84 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות שנוצרו בסוף השנה שביצוען והתשלום בגין ימומש בשנה העוקבת וכן מדרישות תשלום בגין ביצוע ב-2017 שטרם הוגשו וישולמו ב-2018.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון שירותי קליטה לעולים במגוון תחומים ביניהם סיוע לעולים בדיוור, מרכזי קליטה, שכירת מקבצי דיור לקשישים עולים, סיוע בתעסוקה, מדע ויזמות באמצעות הכשרות, הסבות מקצועיות, תמריצים למעסיקים, מתן הלוואות ליזמים וסיוע לאוכלוסיות מיוחדות (רופאים, מהנדסים וכד'), סיוע לסטודנטים עולים בשכר לימוד ומלגות, סיוע לקליטה בקהילה, קליטה חברתית, תמיכות בעמותות וברשויות מקומיות, פעולות בתחום החינוך הבלתי פורמאלי, סיוע לרווחת אוכלוסיות העולים, השתלבות נוער ותוכנית לאומית לילדים ולנוער בסיכון, סיוע למימון קליטת עולי אתיופיה, לרבות טיפול באתרי קליטה זמניים, חינוך, קליטה חברתית ותעסוקה, סיוע לעידוד עלייה ולתושבים חוזרים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-424 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות בגין פרויקטים שביצועם החל בסוף שנת 2017 או שיחל בשנת 2018 והתשלום בגינם צפוי להתבצע בשנה העוקבת, וכן בגין ביצוע בשנת 2017 שטרם הוגשו בגינם דרישות לתשלום או שטרם שולם ב-2017 ובגין ביצוע תמיכות בשנת 2017 שהדיווח והתשלום בגינם יתבצעו במהלך 2018.

ג. תחום פעולה זה מיועד לתשלומים ישירים, תשלומים על פי חוקים ועל פי החלטות ממשלה, תשלומי סל קליטה, דמי קיום, הבטחת הכנסה לעולים, סיוע לחיילים ועוד.

התקשרויות מהותיות

מקבצי דיור לעולים התקשרות משנת 1996 בהיקף של כ-4,842 מיליוני ₪, עם חברת עמידר לצורך מתן פתרונות דיור לעולים, לרבות שכירת מקבצי דיור. חברת עמידר משמשת לעניין זה כשלוחה של משרד הקליטה מול בעלי מקבצי הדיור, תקופת השכירות עפ"י חוזים הינה 5 או 10 שנים עם אופציה להאריך את התקופה ב-5 שנים נוספות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-1,073 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2029.

מרכזי קליטה לעולים יוצאי אתיופיה התקשרות משנת 2004 בהיקף של כ-1,166 מיליוני ₪, עם הסוכנות היהודית לצורך הפעלת מרכזי הקליטה לעולים יוצאי אתיופיה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-100 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.

פרויקט קמ"ע (קליטת מדענים עולים) התקשרות משנת 1996 בהיקף של כ-1,326 מיליוני ₪, עם גופי מחקר שונים (מוסדות להשכלה גבוהה, קרנות מחקר, מוסדות רפואה, משרדי ממשלה ועוד) לצורך העסקתם של מדענים בכירים במגזר הציבורי כחוקרים עצמאיים או כחלק מצוותי מחקר באוניברסיטאות, בתי חולים, מפעלים עתירי מחקר ופיתוח ועוד. התוכנית מממנת 60%

מעלות העסקתו של החוקר, עד הגיעו לגיל הפנסיה (הוועדה לתכנון ותקצוב של המועצה להשכלה גבוהה משתתפת במימון נוסף של עד 20%). בעקבות החלטת ממשלה משנת 2010, מדענים חדשים אשר נקלטים בתוכנית זכאים לסיוע לתקופה של עד חמש שנים בלבד, וכן זכאי המעסיק במענק במידה והמדען ייקלט כעובד קבע בתקופה של עד שנתיים לאחר תום תקופת הסיוע. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 160 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

פרויקט קרקע חומה התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ- 275 מיליוני ₪, עם רשויות מקומיות, חברות כלכליות עירוניות וחברות משכנות לצורך בניית מקבצי דיור לעולים קשישים על קרקע חומה (קרקע ביעד ציבורי), בהתאם לשתי החלטות ממשלה שהתקבלו במרס 2011 ובמרס 2012. החלטות הממשלה מאפשרות למשרד להשתתף במענק בנייה של עד 110 אלפי ₪ ליחידת דיור. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 245 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.

23. מערכת בתי המשפט

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			מיועדת	ברוטו	מיועדת	ברוטו	הכנסה	אחוז ביצוע
0854	מערכת בתי המשפט	א	(202.6)	2,024.6	(202.5)	1,805.1	219.5	89.2%
5310	פיתוח משפטים ובתי משפט	ב	-	11.1	-	5.5	5.6	49.5%
5410	הרשות להגבלים עסקיים	ג	(0.3)	76.6	-	51.7	24.9	67.5%
			(202.9)	2,112.3	(202.5)	1,862.3	250.0	88.2%
							235.1	99.3%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
4.8%	1.4%	0.1%	4.8%	(2.3%)	1,660	1,584	1,562	1,560	1,488	1,524

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
1,683	1,909	339	(112)	227

א. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר שופטי ועובדי מערכת בתי המשפט וכלל ההוצאות השוטפות, לרבות ניהול ותחזוקת יחידות בתי המשפט (הנהלה, עליון, מחוזי, שלום ובתי הדין לעבודה). בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-220 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מחיובי נובמבר ודצמבר בגין הוצאות שוטפות שעדיין לא שולמו וכן מרישום התחייבויות בסוף שנת 2017 שמימושן צפוי בשנה העוקבת.

ב. תחום פעולה זה מיועד לתכנון היכל ירושלים, שיפוץ היכל ת"א הקיים, השתתפות במנהלת הקמת בתי משפט, תכנון והקמת בית המשפט בבתי ים והשתתפות בשיפוץ בתי משפט.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי שכר עובדי רשות ההגבלים העסקיים וכלל ההוצאות השוטפות של הרשות. מערכת בתי המשפט מספקת לרשות ההגבלים העסקיים שירותי חשבות (במסגרת תחום פעולה נפרד) על אף שהרשות שייכת למשרד הכלכלה. זאת, בשל הקרבה הגיאוגרפית ולאור היקף הפעילות הכספית הנמוך של הרשות ביחס לפעילות של מערכת בתי המשפט.

התקשרויות מהותיות

אין.

24. משרד החוץ

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
0951	משרד החוץ	א	(77.5)	2,039.0	(33.7)	1,602.8	78.6%	384.2
	אחרים		-	-	-	1.7	***	-
			(77.5)	2,039.0	(33.7)	1,604.5	78.7%	384.2

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
(8.0%)	3.2%	2.4%	(1.5%)	(1.4%)	1,571	1,708	1,655	1,616	1,641	1,664

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
1,643	1,962	496	(178)	318

א. תחום פעולה זה מיועד למימון:

(1) הוצאות שוטפות של הנהלת מטה המשרד בארץ ואגף המינהל, לרבות שכר עובדים, הדרכה, דואר וטלפונים, אחזקת מבנה המשרד, תפעול המטה ומיסי עירייה.

(2) הוצאות תפעול מטה נציגויות המשרד בחו"ל לרבות שכר ונלוות בחו"ל, אמרכלות נציגויות, בטחון הנציגויות בחו"ל, רכש, בינוי ופתיחת נציגויות.

(3) פעילות דיפלומטית בחו"ל הכוללת תשלומי מיסים לאו"ם ותשלומים לארגונים, פרויקטים ופעולות של המערך המדיני, וכו'.

בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-436 מיליוני ₪, הנובע מפרויקטים רב שנתיים, התחייבויות שהתשלום בגינן יתבצע בשנה העוקבת ודחיית פרויקטים. בנוסף, קיים תת ביצוע בהכנסה המיועדת בסך של כ-37 מיליוני ₪ הנובע מאי גבייה מלאה של ההכנסות שהיו צפויות להתקבל במהלך שנת 2017.

התקשרויות מהותיות

אין.

25. רשות לחדשנות

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע
3830	המדען הראשי	א	(381.7)	1,890.7	(362.7)	1,800.6	90.1	95.2%
			(381.7)	1,890.7	(362.7)	1,800.6	90.1	95.2%
								100.4%
								100.4%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)				
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013
***	***	***	***	***	1,438	-	-	-	-

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
1,303	1,509	681	(475)	206

א. תחום פעולה זה מיועד לסיוע בקידום החדשנות הטכנולוגית בתעשייה ובמשק הישראלי על ידי מתן תמיכות וקידום יוזמות חדשניות, זאת כדי להבטיח פיתוח מתמשך של היקף הפעילות והמו"פ הטכנולוגי בישראל. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-90 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי שער בגין התחייבויות בתחום המו"פ האירופאי אשר מנוהלות ביורו בעוד התקציב בגין מנוהל בשקלים, וכן מהתחייבויות המתפרסות על פני שנתיים.

התקשרויות מהותיות

הקמת מרכזי מו"פ פיננסי התקשרות משנת 2010 בהיקף של כ- 93 מיליוני ₪, עם בנק ברקליס פי.א.ל.סי לצורך הקמת מרכזי מו"פ במדינת ישראל אשר ישמשו את התעשייה הפיננסית העולמית. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 54 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.

הקמת מרכזי מו"פ התקשרות משנת 2011 בהיקף של כ- 93 מיליוני ₪, עם סיטיגרופ גלובל מרקטס לימיטד לצורך הקמת מרכזי מו"פ במדינת ישראל אשר ישמשו את התעשייה הפיננסית העולמית. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 52 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.

26. משרד התרבות והספורט

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
1941	מטה המשרדים	א	(0.6)	111.3	-	74.9	67.3%	32.2
1942	מינהל התרבות	ב	(6.0)	1,307.2	(1.1)	1,013.6	77.5%	288.7
1943	מינהל הספורט	ג	(11.0)	342.8	(7.7)	253.6	74.0%	67.5
			(17.6)	1,761.3	(8.8)	1,342.1	76.2%	388.4

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
13.4%	11.9%	2.7%	4.1%	1.6%	1,735	1,530	1,367	1,331	1,278	1,257

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
1,376	2,260	1,102	(218)	884

נתוני ביצוע רב שנתי נטו ושינויים בחוק התקציב לשנת 2017 נטו כוללים את נתוני משרד המדע והטכנולוגיה (ראה ביאור 39 לדוחות ביצוע התקציב).

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תקציב משותף למטה משרדי המדע, הטכנולוגיה והחלל והתרבות והספורט, למימון הוצאות שכר, אחזקת רכב, שכר דירה, תפעול, שירותי יעוץ ומחשוב, וכן למימון פעילותו של מרכז ההסברה בעריכת הטקסים והאירועים הממלכתיים של מדינת ישראל.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון תמיכה תקציבית במוסדות וגופי תרבות שונים כגון: תיאטראות, מוזיאונים, מחזות זמר, קולנוע, מוזיקה ותזמורת, מחול, אופרות, ספרות וכתבי עת, אומנות פלסטית, פסטיבלים, תרבות בקהילה ומורשת עדות ישראל, תרבות ערבית ודרוזית. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-294 מיליוני ₪, הנובע בעיקרו מסכומים המחויבים בהזמנות או בבקשות תמיכה שלא שולמו בשנת 2017, אשר ביצועם והתשלום בגינם צפויים להתבצע בשנה העוקבת.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון הרחבת הפעילות הגופנית באוכלוסייה, לטיפול וקידום המצוינות בחינוך הגופני ובספורט, להשבחת ההוראה וההדרכה בחינוך הגופני, בספורט ובמחול, בבתי ספר ובמערכות הלא פורמאליות, ולפיתוח יוזמות חדשות בחינוך גופני ובספורט. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-89 מיליוני ₪, הנובע בעיקרו מסכומים המחויבים בהזמנות או בבקשות תמיכה שלא שולמו בשנת 2017, אשר ביצועם והתשלום בגינם צפויים להתבצע בשנה העוקבת.

התקשרויות מהותיות

אין.

27. המשרד להגנת הסביבה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע
2611	שכר ותפעול	א	(0.2)	262.6	(0.1)	212.8	49.8	81.0%
2612	פעילות שוטפת	ב	(183.2)	450.3	(5.4)	145.8	304.5	32.4%
2614	פרויקטים מק"ל	ג	(196.7)	254.4	-	19.2	235.2	7.5%
5413	רשות הטבע והגנים	ד	-	428.5	-	274.9	153.6	64.2%
8304	השקעות שונות	ה	(250.0)	273.0	(26.8)	29.8	243.2	10.9%
	אחרים		-	-	-	0.2	(0.2)	***
			(630.1)	1,668.8	(32.3)	682.7	986.1	40.9%
								64.0%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
(28.4%)	171.2%	(58.3%)	(14.6%)	(15.4%)	260	364	134	322	377	445

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
666	2,619	2,346	(393)	1,953

נתוני ביצוע רב שנתי נטו ושינויים בחוק התקציב לשנת 2017 נטו כוללים את נתוני קרנות הגנת הסביבה (ראה ביאור 21 לדוחות ביצוע התקציב).

- א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר, תפעול, מחשוב ודיוור של המשרד להגנת הסביבה ומחוזותיו.
- ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות שוטפת של יחידות המשרד, כגון: מניעה ובקרה על זיהום האוויר, מניעת זיהום מקורות מים, קידום תשתיות איכות הסביבה במפעלים וברשויות מקומיות, מערך התכנון הסביבתי, חינוך והסברה ופעילויות מחקר ופיקוח, תקצוב חברות ממשלתיות ורשויות נחל. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-305 מיליוני ₪, הנובע מכך שחלק עיקרי מההוצאה המותנית בהכנסה שתוקצבה בתחום זה הועברה לביצוע בשנת הכספים הבאה, וכן מכך שבשנת 2017 תקציב מהותי הגיע בסוף השנה מה שגרם לעיכובים רבים בביצוע.
- ג. תחום פעולה זה מיועד למימון פרויקטים שיבוצעו בהתאם להסכם של המדינה עם קק"ל, לפיו קק"ל תעביר סכומים בסך כולל של 390 מיליוני ₪ על פני 2 שנות תקציב (2016-2017) כאשר חלק מהמיזמים יבוצעו ע"י המדינה (המשרד להגנת הסביבה, רט"ג, שיכון וכו') וחלק ע"י הקרן הקיימת לישראל. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-235 מיליוני ₪, הנובע מכך שמדובר בפרויקטים תשתיתיים ארוכי טווח המשולמים בהתאם לאבני דרך בביצוע כל פרויקט.
- ד. תחום פעולה זה מיועד לתקציב של רשות הטבע והגנים הממומן בחלקו על ידי הממשלה ובחלקו נובע מהכנסות בגין פעילות הרשות (כגון: דמי כניסה לאתרים), כאשר ביצוע התקציב נעשה באופן עצמאי על ידי הנהלת הרשות. התקציב מיועד להוצאות תפעול, אחזקה ופיקוח בשמורות הטבע ובגנים, שימור ופיתוח אתרים, מימון מחקרים, השתתפות במימון מיזמים כלכליים ועוד. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-154 מיליוני ₪, הנובע בעיקרו מקימון של התחייבויות בסוף שנת 2017 שהתשלום בגין יחול בשנה העוקבת.
- ה. תחום פעולה זה מיועד למימון ההתקשרות עם החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ שהוכרה בהחלטת ממשלה כזרוע ביצוע לניהול שיקום קרקעות במחנות ומתחמי צה"ל ונצח השרון (לשעבר תע"ש). בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-243 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות בגין פרויקטים רב שנתיים המשולמים בהתאם לשלבי ההתקדמות.

התקשרויות מהותיות

פרויקטים לאיכות הסביבה ברשויות מקומיות
התקשרויות משנת 2008-2013 בהיקף של כ- 1,018 מיליוני ₪, עם רשויות מקומיות לצורך תמיכה בביצוע פרויקטים לקידום נושאים שונים בתחום איכות הסביבה, כגון: הקמת תשתיות לפסולת מוצקה, טיפול בפסולת בניין, חינוך, תחנות הסגר, לחימה במזיקים, הסרת אסבסט ויירוק הרשות. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 443 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

שיקום קרקעות מזהמות
התקשרויות משנת 2016 בהיקף של כ- 125 מיליוני ₪, עם החברה לשירותי איכות הסביבה לצורך ניהול שיקום קרקעות במחנות ומתחמי צה"ל ונצר השרון (לשעבר תע"ש). יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 73 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

סביבה שווה
התקשרויות משנת 2016 בהיקף של כ- 240 מיליוני ₪, עם רשויות מקומיות לצורך קידום הטיפול באוכלוסיות חלשות ולצמצום הפערים בחברה באמצעות פעולות סביבתיות-טיפול מתקדם בפסולת. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 188 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.

סיוע ל"אשכולות" לייעול במשק הפסולת
התקשרויות משנת 2016 בהיקף של כ- 205 מיליוני ₪, עם ריכוז של רשויות מקומיות לצורך סיוע לאשכולות בהתייעלות והוזלה של מערכי איסוף ופינוי פסולת והעלאת אחוזי המיחזור ברשויות. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 193 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.

סיוע למניעת התמוטטות המצוק החופי
התקשרויות משנת 2015 בהיקף של כ- 167 מיליוני ₪, עם החברה הממשלתית להגנת מצוקי חוף הים לצורך התמודדות עם התמוטטות המצוק לאורך חופי מדינת ישראל. החברה פועלת להקמת מכשול לכרסום המים במצוק ע"י הזרמת חול, שוברי גלים, והקמת גאוטויבים. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 110 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.

28. מרכז החינוך העצמאי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	אחוז ביצוע	אחוז לשנים הבאות
2043	יסודי וחיטובות-ביניים	א	1,597.5	-	1,534.2	-	63.3	54.7
			1,597.5	-	1,534.2	-	96.0%	54.7

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
5.6%	6.9%	4.3%	4.6%	2.4%	1,534	1,452	1,358	1,302	1,245	1,216

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
1,380	1,597	244	(26)	218

א. תחום פעולה זה מיועד לתשלום בגין שכר עובדי הוראה, גמלאות, עובדי מטה המרכז לחינוך עצמאי, מימון מוסדות הפטור, תשלומי הסעות וכן הוצאות תפעול ופעילות המרכז ובתי הספר כגון: הוצאות חינוך ורווחה ורישוי ופיתוח. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-63 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שהתקבלו בסוף שנת 2017 והתשלום בגין יחול בשנה העוקבת.

התקשרויות מהותיות

אין.

29. משרד התיירות

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
3701	מינהל ושירותים כלליים	א	-	87.4	-	79.0	90.4%	8.1
3702	פיתוח המוצר התיירותי	ב	(1.5)	23.4	(1.5)	8.0	34.2%	15.4
3703	המינהל לשיווק התיירות	ג	(3.1)	634.7	(3.1)	348.2	54.9%	285.2
3704	פעולות תכנון וכלכלה	ד	(1.2)	26.8	(1.2)	13.4	50.0%	12.6
7801	פיתוח	ה	-	132.3	-	113.0	85.4%	19.2
7802	השקעות בפיתוח אכסון מלונאי	ו	-	110.2	-	106.0	96.2%	4.2
7803	ים המלח	ז	(100.0)	168.5	(100.0)	107.4	63.7%	6.5
7804	סיוע לתעשיית התיירות בגין מבצע צוק איתן אחרים	ח	-	22.0	-	16.5	75.0%	5.5
			-	-	-	(1.4)	***	-
			(105.8)	1,205.3	(49.4)	790.1	65.6%	356.7
							95.1%	

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
12.4%	(1.7%)	5.4%	21.1%	(8.7%)	741	659	671	636	526	575

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
831	1,099	801	(533)	268

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הפעילות השוטפת של המשרד וכולל שכר עובדים, הנהלה וכלליות ועלויות תפעול.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון הכשרת כח אדם בתיירות באמצעות קיום השתלמויות למורי דרך, ופיתוח המוצר התיירותי באמצעות הגדלת ההתמחות במקצועות התיירות השונים. כמו כן תחת תחום זה מתוקצבת פעילות תמיכה בפעולות שיווק ואירועים לקידום התיירות שמבצעות רשויות מקומיות בתחומן. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-15 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות שביצוען צפוי לשנת התקציב העוקבת, בעיקר בגין פעילות תמיכה ברשויות מקומיות. הרשויות מבצעות ומגישות דוחות ביצוע כתנאי לקבלת התשלום רק לאחר השלמת הביצוע ובקרת המשרד.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות שיווק ופרסום בחו"ל, כאשר עיקר התקציב מיועד לקמפיינים במדינות בעלות פוטנציאל לגידול בתיירות הנכנסת, וכן לפעולות שיווק באמצעות לשכות תיירות הפזורות במדינות שונות בעולם. לשכות אלה פועלות לעידוד התיירות הנכנסת לישראל באמצעים שונים ולאורך כל השנה (סמינרים, יחסי ציבור, פרסומות מכר ותדמית, הסכמי שיווק עם סיטונאי תיירות וכדומה). בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-287 מיליוני ₪, הנובע מפעילות שיווק בחו"ל אשר חלקה הגדול מתבצע ברבעון השלישי וברבעון האחרון של השנה בהתאם לתנועת התיירות העולמית, ועל כן התשלומים בגין פעילות זו מתבצעים בשנה העוקבת. כמו כן, רישום החיוב בגין קמפיינים בחו"ל נעשה רק לאחר קבלת דוחות ביצוע מפורטים מהלפי"מ ולאחר בדיקתם במשרד. בנוסף, לשכות התיירות של המשרד בחו"ל חותמות על הסכמי שיווק עם משווקים סיטונאים מקומיים, על מנת שאלה ימכרו חבילות לישראל. בהסכמים אלה התשלום מבוצע רק בתום ההסכם, כך שלעיתים התשלומים זולגים לשנה תקציבית עוקבת.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות בשני מישורים: אגף תכנון- בדיקת עמידה של התוכניות האדריכליות בתקנים הפיזיים של בתי מלון שקיבלו אישור כמפעל מאושר ע"פ חוק, יזום ותכנון תב"עים תיירותיים לבניית בתי מלון ברחבי הארץ. אגף כלכלה- דן ומאשר בקשות של בתי מלון לקבלת אישור כמפעל מאושר ע"פ חוק עידוד השקעות הון ומתן

שירות של סקר כדאיות כלכלי על ההשקעות של היזמים שבחלקו מסובסד על ידי המשרד.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון פיתוח תשתיות תיירותיות המבוצע באמצעות חברות ממשלתיות שהוגדרו כזרוע ביצוע של משרד התיירות. פעילות זו כוללת פיתוח תשתיות תיירות בערי תיירות ובמוקדי תיירות שונים בארץ, בהתאם לתוכנית עבודה ולמדיניות פיתוח שנקבעה על ידי הנהלת המשרד.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון מענקים לגופים הנתמכים ע"פ חוק עידוד השקעות הון להקמה, שדרוג, הסבה והרחבת בתי מלון וכן סיוע בתיירות כפרית במגזרים השונים ברחבי המדינה.

ז. תחום פעולה זה מיועד לביצוע הגנות החוף בים המלח ופיתוח תשתיות תיירותיות בנווה זוהר באמצעות החברה להגנות ים המלח. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-61 מיליוני ₪, הנובע מכך שקשה לחזות את קצב ביצוע התקדמות הפרויקט, ובהתאם לכך, את קצב הגביה ממפעלי ים המלח.

ח. תחום פעולה זה מיועד למימון שיפוי בתי מלון אשר נפגעו בעקבות מבצע צוק איתן, לפי החלטת ממשלה 2026 מיום 23.9.14. השיפוי ניתן בהתאם לנהלים שונים בגין ארנונה, שיפוצים וקרן שיווק בתי מלון.

התקשרויות מהותיות

חוק עידוד השקעות הון

מנהלת ההשקעות במשרד התיירות פועלת לעידוד יוזמות כלכליות להשקעות הון פיזיות בתעשיית התיירות בישראל במסגרת החוק לעידוד השקעות הון. במהלך השנים, אושרו מענקים לחברות שונות, להקמת/הרחבת/השבת/הסבת מבנים לתפעול מלונאי על מנת שיהיו בני תחרות בינלאומית ובעלי תרומה למשק הישראלי. במסגרת נוהל זה, ניתן כתב אישור לשתי חברות, אשר סכומן עולה על 50 מיליוני ₪ כמפורט להלן:

חוק עידוד השקעות הון - הקמת בית מלון
התחייבות משנת 2013 בהיקף של כ- 90 מיליוני ₪ לנצבא החזקות 1995 בע"מ בהתאם לכתב אישור שאושר במנהלת ההשקעות להקמת מלון בירושלים, במסגרת חוק עידוד השקעות הון בתיירות. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 90 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

חוק עידוד השקעות הון - הקמת בית מלון
התחייבות משנת 2008 בהיקף של כ- 72 מיליוני ₪ להרודס בניה ופיתוח בע"מ בהתאם לכתב אישור שאושר במנהלת ההשקעות להקמת מלון בתמנע, במסגרת חוק עידוד השקעות הון בתיירות. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 72 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

פיתוח תשתיות תיירותיות בירושלים
התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 132 מיליוני ₪, עם הרשות לפיתוח ירושלים לצורך פיתוח תשתיות תיירותיות ושדרוג אתרי תיירות בירושלים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 123 מיליוני ₪.

הגנות חופי ים המלח
התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ- 995 מיליוני ₪, עם החברה להגנות ים המלח לצורך ביצוע הגנות הקבע בהיקף של כ-730 מיליון ₪ וכן שיקום ופיתוח האגן הדרומי בהיקף של כ-265 מיליון ₪, זאת בהתאם להחלטות ממשלה משנת 2012 (4064 ו-4254). יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 396 מיליוני ₪.

30. הכנסת (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע
0202	חברי הכנסת	א	-	173.4	-	149.7	23.7	86.3%
0203	פעולות הכנסת	ב	(0.2)	561.1	(0.1)	416.2	144.9	74.2%
0205	תוספת מבנה	ג	-	113.0	-	23.1	89.9	20.4%
0208	גימלאות חברי כנסת	ד	-	72.0	-	56.5	15.5	78.5%
0209	מוזיאון הכנסת	ה	-	120.2	-	7.5	112.7	6.2%
1410	מימון מפלגות	ו	-	127.5	-	98.6	28.9	77.3%
	אחרים		-	0.3	-	1.0	(0.7)	333.3%
			(0.2)	1,167.5	(0.1)	752.6	414.9	64.5%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
10.9%	(27.2%)	23.9%	7.9%	(4.8%)	752	678	932	752	697	732

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
887	1,167	302	(22)	280

(*) תקציב הכנסת נקבע ומבוצע על ידי הכנסת ואינו באחריות הממשלה.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר חברי הכנסת וכן נושאים נלווים, כגון: יועצים פרלמנטאריים, הוצאות רכב, קשר עם הבוחר, הוצאות לינה בבתי מלון, לימוד שפה, אבטחה ומיגון.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון שירותים מקצועיים לוועדות הכנסת, קשרי חוץ, טקסים והנצחה, שכר צוות פרלמנטארי - סיעות, הוצאות עובדי הכנסת, אמרכלות, ביטחון וניהול מערכות מידע. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-145 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות שתמורתן טרם שולמה, מדחיית יישומם של פרויקטים שתוכננו להתבצע בשנת 2017 לשנת 2018, ומשריון תקציבי לטובת החלפת ציוד ומערכות ביטחון.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון עלות ההקמה של אגף המשרדים החדש - "אגף קדמה", הכולל חניון תת קרקעי, מבנה מרכז אנרגיה, הרחבת מבנים קיימים, התקנה ואספקה של מתקנים ומערכות וכן ביצוע עבודות פיתוח והסדרי תנועה חדשים במתחם הכנסת ובסמוך לו. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-90 מיליוני ₪, הנובע משריון תקציבי עבור התחייבויות שונות.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי קצבאות (פנסיה) והוצאות נלוות אחרות לחברי כנסת גמלאים.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון פיצוי בעל זכויות או טובות הנאה במקרקעין הידועים כ"בית פרומין" (משכן הכנסת הישן), בשינויים המחויבים, לפי שומת השמאי הממשלתי הראשי או מי מטעמו, על פי האמור בסעיף 17(ו)(3) לחוק מוזיאון הכנסת, תש"ע-2010. בנוסף, מיועד תחום פעולה זה למימון שיפוץ בית פרומין ותפעולו של מוזיאון הכנסת. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-113 מיליוני ₪, הנובע משריון תקציבי עבור התחייבויות שונות.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שוטפות של המפלגות הנבחרות לכנסת. התקציב נקבע על פי האמור בחוק מימון מפלגות, תשל"ג-1973, הקובע מדדים לפיהם תתוקצב כל מפלגה אשר נבחרה בבחירות לכנסת הנוכחית. כמו כן, מכוח חוק מימון מפלגות, בשנים בהן מתקיימות בחירות לכנסת, נכללות גם הוצאות למימון בחירות עבור מפלגות שנבחרו לכנסת הנוכחית.

התקשרויות מהותיות

**בנייה ותחזוקה של
אגף חדש "קדמה"**

התקשרויות משנת 2001 בהיקף של כ- 372 מיליוני ₪, עם חברת שפיר הנדסה אזרחית וימית בע"מ לצורך תכנון, הקמה ותחזוקה של "אגף קדמה" (אגף משרדים חדש במשכן הכנסת), לרבות הקמת חניון תת קרקעי, מבנה מרכז אנרגיה, הרחבת מבנים קיימים, התקנת ואספקת כל המתקנים, המערכות והציוד וכן ביצוע עבודות פיתוח והסדרי תנועה חדשים במתחם הכנסת ובסמוך לו. ההתקשרויות כוללת שני מרכיבים עיקריים כמפורט להלן:

(1) הקמה - הקמת פרויקט "אגף קדמה". לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 בביאור 11 לדוחות הכספיים - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי.

(2) הפעלה - הפעלת ותחזוקת האגף למשך 25 שנים החל ממועד העברתו לרשותה של הכנסת. התקשרויות זו נחתמה ל- 25 שנים, כאשר הכנסת רשאית להשתחרר מההסכם בכל עת לאחר חמש השנים הראשונות שלאחר תחילת תקופת ההפעלה ובהתראה של שלושה חודשים מראש. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 211 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2033.

31. משרד האוצר (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי			ביצוע			התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	אחוז לשנים הבאות
0551	משרד האוצר ראשי	א	(188.1)	601.9	(95.0)	375.0	226.9	62.3%	123.5	82.8%
1301	הוצאות שונות	ב	-	80.9	-	5.5	75.4	6.8%	44.0	61.2%
2501	תגמולים לנכים	ג	-	24.5	-	24.0	0.5	98.0%	-	98.0%
5108	פעולות מרכזיות	ד	-	52.5	-	19.4	33.1	37.0%	33.1	100.0%
5434	היחידה הארצית לפיקוח על הבניה	ה	(1.0)	36.1	(0.1)	27.0	9.1	74.8%	6.9	93.9%
8305	השקעות בטכנולוגיות ומחשוב אחרים	ו	-	92.6	-	90.9	1.7	98.2%	2.5	100.9%
			-	-	(0.1)	0.1	(0.1)	***	-	***
			(189.1)	888.5	(95.2)	541.9	346.6	61.0%	210.0	84.6%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
(17.2%)	(3.9%)	2.5%	(11.1%)	9.4%	447	539	561	548	617	564

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
433	699	486	(220)	266

(*) תקציב משרד האוצר לא כולל את מינהל הדיור, מינהל הרכב, מינהל התכנון, המדפיס הממשלתי, רשות שוק ההון, רשות המיסים, רשות מקרקעי ישראל וחשבות מטה החשב הכללי המוצגים בביאורים נפרדים.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות מטה משרד האוצר, אגף תקציבים, אגף החשב הכללי, אגף שחר והסכמי עבודה, מחקר כלכלה והכנסות, פעולות בחו"ל ורשות החברות הממשלתיות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-227 מיליוני ₪, הנובע בעיקרו מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת 2017 שהתשלום בגין יחול בשנה העוקבת.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון של הוצאות בגין פסקי דין שנפסקו למשרד האוצר. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-75 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת 2017 שהתשלום בגין יחול בשנה העוקבת.

ג. תחום פעולה זה מיועד לתשלום הוצאות שכר ונלוות עבור הרשות לניצולי שואה.

ד. תחום פעולה זה מיועד לפעולות ניהול ובקרה- ליווי ומימון פרויקט דירה להשכיר. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-33 מיליוני ₪, הנובע מתקציב מהותי בפרויקט שאושר בסוף שנת הכספים ולכן לא ניתן היה לבצעו.

ה. תחום פעולה זה מיועד לתפעול ומימון פעילות היחידה הארצית לפיקוח על הבניה.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות מרכז"ה (מערכת רוחבית כוללת למשרדי הממשלה)- מערכת מידע אינטגרטיבית לניהול תהליכי העבודה ומשאבי הארגון בתחומי הלוגיסטיקה, פיננסים ומשאבי אנוש, לצורך בקרה, ייעול ושיפור עבודת משרדי הממשלה.

התקשרויות מהותיות

מחשוב
התקשרויות משנת 2016 בהיקף של כ- 87 מיליוני ₪, עם SAP ישראל לצורך אספקת תשתית ממשלתית רוחבית ממוחשבת לניהול תהליכי רכש, כספים, נכסים, התחייבויות, ניהול סיכונים ועוד למשרדי הממשלה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 72 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

32. הרשות הממשלתית למים ולביוב

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע
4130	תקציב הרשות הממשלתית למים וביוב	א	(2.0)	158.6	(2.1)	73.1	53.9%	67.2
7330	פעולות במשק המים	ב	(102.3)	188.2	-	103.0	45.3%	0.8
7331	פיתוח מקורות מים	ג	-	462.2	-	54.3	88.3%	54.3
7333	סיוע לתאגידי מים וביוב אחרים	ד	-	77.0	-	14.3	81.4%	14.3
			-	-	-	0.4	***	-
			(104.3)	886.0	(2.1)	245.1	72.3%	136.6
								87.8%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
(0.1%)	0.8%	(14.8%)	(18.2%)	(16.0%)	639	640	634	744	910	1,083

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
1,085	782	205	(509)	(303)

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותה השוטפת של הרשות הממשלתית למים ולביוב הכוללת בין היתר, הוצאות שכר ונלוות, הוצאות תפעוליות והוצאות ייעוץ בקרה וליווי. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-73 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות שביצוע התשלום בגין צפוי להתממש בשנה העוקבת.

ב. תחום פעולה זה מיועד לפיתוח ותכנון פעולות משק המים, וכן לפעולות ניטור איכות המים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-103 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מפילוט לטיהור הזיהום ברמת השרון.

ג. תחום פעולה זה מיועד לפיתוח מפעלי מים ביזמות פרטית, לרבות קידום פרויקטים להשבת קולחין בחקלאות על ידי ליווי ומתן סיוע ליזמות פרטית, וכן למימון סיוע לרשויות מקומיות ולתאגידי מים בדרך של מתן הלוואות ומענקים לצורך פיתוח תשתיות ביוב ביישובים שונים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-54 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות לפרויקטים רב שנתיים.

ד. תחום פעולה זה מיועד למתן מענקי סיוע לרשויות מקומיות אשר מקימות תאגיד מים וביוב, במטרה לעודד את הקמת תאגידי המים והביוב ברשויות ולכיסוי הוצאות הקמת התאגיד. כמו כן יועד תחום זה למתן מענקי סיוע לתאגידי בגין פעילות שוטפת של התאגיד ולצורך ביצוע פרויקטים תשתיתיים.

התקשרויות מהותיות

מפעלי השבת קולחין
התקשרות משנת 2004 בהיקף של כ-2,473 מיליוני ₪, עם יזמים מהמגזר הפרטי לצורך בניית מפעלי השבת קולחין המספקים מים מושבים לחקלאות וזאת כנגד ויתור על מכסות של מים שפירים. משך הקמת הפרויקט נאמד בשלוש שנים, כאשר היזם מקבל מענק מהמשרד בגובה של עד 60% מעלות הפרויקט (למעט פרויקט בין-מפעלי הממומן ב-100%). יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-729 מיליוני ₪.

ביוב ארצי
התקשרות משנת 2004 בהיקף של כ-2,977 מיליוני ₪, עם תאגידי מים וביוב או רשויות מקומיות לצורך פיתוח תשתיות ביוב ארצי. ההסכמים נחתמים בין הקבלנים ובין תאגידי המים והביוב או הרשויות המקומיות, כאשר התשלום מבוצע על ידי הרשות הממשלתית למים ולביוב ישירות לקבלנים, לאחר אישורם על ידי תאגידי המים והביוב או הרשות המקומית ומנהלת הביוב הארצי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-1,938 מיליוני ₪.

תאגידי מים וביוב התקשרות משנת 2009 בהיקף של כ- 860 מיליוני ₪, עם תאגידי מים וביוב ורשויות מקומיות לצורך מתן מענקי סיוע לתאגידי מים וביוב ולרשויות מקומיות לצורך הקמת התאגיד, ביצוע פרויקטים, הרחבת הפעילות לרשויות נוספות ועוד. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 380 מיליוני ₪.

33. רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע
6811	מטה, לשכות אוכלוסין ותפעול	א	(24.3)	581.1	(20.4)	485.6	95.5	83.6%
6812	טיפול בזרים ומעסיקים	ב	-	182.8	-	155.1	27.7	84.8%
6813	ביקורת גבולות	ג	(86.3)	114.3	(82.2)	108.8	5.5	95.2%
			(110.6)	878.2	(102.6)	749.5	128.7	85.3%
								119.8
								99.0%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
9.0%	8.2%	(3.3%)	25.6%	(11.0%)	647	593	548	567	451	507

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
690	768	253	(176)	77

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות רשות האוכלוסין וההגירה האחראית על ביצוע מרשם האוכלוסין של מדינת ישראל, למתן שירותים כגון: הנפקת דרכונים ותעודות זהות חכמות (תיעוד ביומטרי), רישום לידות ופטירות ומעקב אחרי כניסה לישראל ויציאה ממנה. מימון הוצאות מינהל האוכלוסין כוללת: הוצאות שכר, ניהול ופיתוח קבצי מרשם אוכלוסין ופיתוח מערכות מחשוב, הוצאות תפעול לשכות מינהל האוכלוסין. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-96 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מעודפים השייכים ליחידת המחשב ולפרויקטי מיחשוב גדולים אשר אושרו לביצוע בטווח השנים 2017-2018, מפרויקטים חד פעמיים הנמשכים יותר משנה, בעיקר בתחומי רכש ושיפוץ לשכות, וכן מתשלומים שטרם שולמו בגין הרבעון האחרון של שנת 2017.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות האכיפה של מינהל שירות למעסיקים ולעובדים זרים, האמון על מתן השירות בכל הנוגע להעסקתם של עובדים זרים כחוק בישראל, וכן של מנהל אכיפה וזרים המפקח על המסתננים בעת שהייתם בישראל, הסדרת הרישומים, קביעת מעמדם של פליטים וביצוע פעולות להוצאתם של מסתננים מישראל ככל שניתן.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר ופעולות של מינהל מעברי הגבול האמון על הפעלת מעברי הגבול הבינלאומיים ומימוש מדיניות הרשות ושר הפנים בנושא ביקורת ובקרת הגבולות, מהווה גוף מקצועי ומנחה לבקרי הגבול, מתאם את גופי המינהל השונים, מייצג למנכ"ל הרשות ומתכלל את עבודת המטה מול גורמי חוץ בנושא ביקורת הגבולות.

התקשרויות מהותיות

תעודות זהות חכמה התקשרות משנת 2008 בהיקף של כ- 390 מיליוני ₪, עם חברת אנטסרב לצורך ייצור, הנפקה ואספקה של תעודות זהות חכמות הכוללות מאפיינים טכנולוגיים ואמצעי זיהוי ביומטריים. ההתקשרות ממומשת בעיקרה בהתאם לכמות התעודות שמוצרת ומונפקת לאזרחים. הנפקת תעודות הזהות החלה במחצית הראשונה של שנת 2013. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 180 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

34. המשרד לשירותי דת

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	לשנים הבאות	אחוז ביצוע
2201	המשרד לשירותי דת	א	(6.9)	822.5	(3.5)	507.1	310.2	99.4%
2202	הרבנות הראשית	ב	(3.5)	47.4	(3.1)	28.9	17.4	97.7%
			(10.4)	869.9	(6.6)	536.0	327.6	99.3%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
4.0%	(1.7%)	8.1%	19.0%	(8.7%)	529	509	518	479	402	441

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
548	859	400	(89)	311

א. תחום פעולה זה מיועד למימון התחומים הבאים:

- השתתפות בתקציב המועצות הדתיות למימון פעילותן השוטפת ושכר עובדיהן.
- פיקוח ובקרה במועצות הדתיות.
- תפעול ופיתוח בתי עלמין ברחבי הארץ.
- טיפול במקומות הקדושים לרבות קבר הרשב"י והילולת ל"ג בעומר.
- שיפוץ ופיתוח מבני דת, כגון: בתי כנסת ומקוואות.
- תמיכה בעמותות במסגרת תמיכות 3 א' בתחומי הדת.
- הוצאות תפעול המשרד והוצאות שכר עובדים.
- טיפול בנושא שנת השמיטה.
- הזהות היהודית.

בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-315 מיליוני ₪, הנובע מהעברתם של תוספות תקציב בגין תמיכות ופעולות שוטפות של המשרד ע"י אגף תקציבים בסוף חודש דצמבר 2017.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון הרבנות הראשית לישראל, שתחומי פעילותה הינם הרבנים הראשיים לישראל, בחינות ההסמכה לרבנות ודיינות, תחום הכשרות והפיקוח עליו, בריתות למתגיירים ועוד. הרבנות הראשית לישראל מהווה יחידת סמך של המשרד החל משנת 2014, בהתאם להחלטת ממשלה מספר 104 מיום 5 במאי 2013.

התקשרויות מהותיות

אין.

35. משרד האנרגיה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע
3430	מטה המשרד	א	(6.5)	742.9	(6.5)	425.8	317.1	57.3%
5431	רשות הגז הטבעי	ב	-	94.7	-	30.4	64.3	32.1%
	אחרים		-	0.1	(0.1)	-	0.1	0.0%
			(6.5)	837.7	(6.6)	456.2	381.5	54.5%
								98.9%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
48.7%	7.5%	(12.7%)	(68.5%)	161.2%	450	302	281	322	1,022	391

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
425	831	558	(152)	406

א. תחום פעולה זה מיועד למימון מספר פעילויות ובעיקרן:

- 1) ההוצאות השוטפות של המשרד, לרבות שכר עובדים, אמרכלות והוצאות תפעוליות אחרות.
- 2) המדענית הראשית - הכנת תשתיות טכנולוגיות ואנושיות למימוש מדיניות ארוכת טווח מוטת טכנולוגיה בתחומי העיסוק של המשרד, רכישת ידע ויצירת קשרים עם גופים בינלאומיים במטרה לשמור את מדינת ישראל בחזית הידע העולמי בתחומי פעילות המשרד.
- 3) שימור אנרגיה - פעילות לשיפור מאזן האנרגיה של ישראל על ידי ייעול השימוש באנרגיה וניצולה בצורה המיטבית, באמצעות קידום יישום השימוש במקורות אנרגיה חלופיים וכן מתן הסברה והדרכה בתחום שימור משאבי האנרגיה.
- 4) רישוי אוצרות טבע - פעילות המנהל לרישוי אוצרות טבע במשרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים. המנהל עוסק ברגולציה של חיפוש, רישוי והפקה של אוצרות טבע, כגון: חומרי גלם לבנייה ולסלילה, מינרלים תעשייתיים, נפט, גז, פצלי שמן וכבול. כמו כן אחראי המנהל על גביית תמלוגים בנושאים שבתחום אחריותו.
- 5) היערכות לשעת חירום ומשברי אספקת דלק מסיבות שונות, למימון הוצאות ביטוח, אחזקת וריענון של מלאי הדלקים בחירום (אזרחי וצבאי), הנמצאים החל מ-2014 בהחזקה של המדינה ולצמצום תופעת מכירות דלקים לא חוקיות.

בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-317 מיליוני ₪, הנובע בין היתר מתקצוב תקנות במזומן לפעולות אשר נמשכות מעבר לשנת תקציב אחת.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות רשות הגז הטבעי אשר הוקמה מכוח חוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002, ותפקידה הסדרת הפעילות במשק הגז הטבעי ושמירה על הבטיחות בפעילויות במשק הגז הטבעי. לרשות מטלות בנושא קביעת התעריפים ואמות המידה, בטיחות, פיקוח ובקרה על המערכת. רשות הגז הטבעי פועלת לקידום מטרותיו של חוק משק הגז הטבעי, מפקחת על מילוי הוראותיו, הוראות הרישיונות וממלאת את התפקידים שנקבעו לה בחוק.

בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-64 מיליוני ₪, הנובע בין היתר מתקצוב תקנות במזומן לפעולות אשר נמשכות מעבר לשנת תקציב אחת.

התקשרויות מהותיות

חלוקת גז באזור ירושלים	התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ-60 מיליוני ₪, עם רתם גז טבעי בע"מ לצורך חלוקת גז באזור ירושלים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-60 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.
חלוקת גז באזור הצפון	התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ-50 מיליוני ₪, עם חברת רימון גז טבעי צפון בע"מ לצורך חלוקת גז באזור חיפה, נהריה, צפת, כרמיאל והקריות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-50 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.
רכישת בניין	התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ-103 מיליוני ₪, עם TRAFIGURA PTE LTD לצורך רכישת מלאי בניין. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-103 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.

36. מעיין החינוך התורני

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
2043	יסודי וחטיבות- ביניים	א	(3.6)	804.1	(3.8)	704.8	87.7%	93.8
			(3.6)	804.1	(3.8)	704.8	99.3%	93.8

ביצוע רב שנתי (נטו)					שיעור שינוי				
2012	2013	2014	2015	2016	2017	2013/2012	2014/2013	2015/2014	2016/2015
497	500	515	561	614	701	0.7%	2.9%	8.8%	9.6%
									14.1%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
536	800	297	(32)	264

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי עובדי מינהלה, שכר מורים, שרתים ומזכירים, רכישת ציוד ואחזקת בתי הספר, הסעות תלמידים והקצבות אחרות ל-190 מוסדות רשת מעיין החינוך התורני בהם לומדים כ-41,500 תלמידים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-99 מיליוני ₪, הנובע מהזמנות שהתשלום בגיןן יבוצע בשנת 2018.

התקשרויות מהותיות

אין.

37. תיאום פעולות הממשלה בשטחים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	אחוז לשנים הבאות
1731	המנהל האזרחי באיו"ש	א	(336.6)	530.9	(331.6)	433.1	81.6%	86.6
1732	מנהלת תיאום הפעולות בשטחים	ב	(0.3)	54.4	(0.1)	51.0	93.8%	2.8
1733	מפקדת תיאום וקישור חבל עזה	ג	(0.6)	16.5	(0.7)	13.4	81.2%	2.7
	אחרים		(8.4)	8.4	-	-	0.0%	-
			(345.9)	610.2	(332.4)	497.5	81.5%	92.1

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
85.1%	(52.4%)	(571.5%)	(135.1%)	15.4%	165	89	188	(40)	113	98

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
105	264	175	(15)	160

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות מפקדת המנהל האזרחי באיו"ר יהודה ושומרון (איו"ש) ומפקדות תיאום וקישור גזרתיות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-98 מיליוני ש"ח, הנובע מרישום התחייבויות בסוף שנת התקציב.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון מפקדת תיאום הממשלה בשטחים ובית הספר לתיאום וקישור.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון מפקדת התיאום והקישור לאיו"ר חבל עזה.

התקשרויות מהותיות

אין.

38. רשות האכיפה והגבייה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
0855	רשות האכיפה והגבייה	א	(221.4)	585.4	(221.4)	444.0	75.8%	136.8
			(221.4)	585.4	(221.4)	444.0	75.8%	136.8

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)				
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013
22.1%	(4.9%)	(1.4%)	19.5%	13.1%	223	182	192	194	163

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
233	364	205	(74)	131

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותה השוטפת של הרשות, הכוללת את מערכת ההוצאה לפועל ואת המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, לרבות מערכת מחשוב ותחזוקת מבנים בהם פועלות יחידות הרשות (שכירות, ארנונה, חשמל, מים, תחזוקה ובטחון) ופעולות גביה (עיקולים, מסירות, חקירות, מוקד מידע, דפוס ודיוור וכו'). בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-141 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות והתקשרויות שטרם בוצע תשלום בגין, וכן בגין הזמנות והתחייבויות אשר יבוצעו בשנת 2018.

התקשרויות מהותיות

אין.

39. משרד המדע והטכנולוגיה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
1940	מנהל מדע	א	(67.3)	545.3	(21.2)	161.3	70.4%	125.1
1941	מטה המשרדים	ב	-	38.1	-	(0.5)	101.3%	0.6
			(67.3)	583.4	(21.2)	160.8	72.4%	125.7
							94.0%	

נתוני ביצוע רב שנתיים

מוצגים במסגרת משרד התרבות והספורט (ראה ביאור 26 לדוחות ביצוע התקציב).

שינויים בחוק תקציב לשנת 2017

מוצגים במסגרת משרד התרבות והספורט (ראה ביאור 26 לדוחות ביצוע התקציב).

א. תחום פעולה זה מיועד לעידוד צמיחה בתחומים כגון: ננוטכנולוגיה וביוטכנולוגיה, לשילוב מערכות המדע הישראליות במסגרות מדע בינלאומיות לטובת פיתוח מדעי בעל פוטנציאל כלכלי, לביסוס מעמדה העולמי של ישראל בתחום החלל, לקירוב המדע לקהילה על רבדיה, לקידום מדעי וטכנולוגי במגזר הלא יהודי וכן לקידום תחום החלל בישראל. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-161 מיליון ₪, הנובע בעיקרו מסכומים המחויבים בהזמנות או בבקשות תמיכה שלא שולמו בשנת 2017, אשר ביצועם והתשלום בגינם צפויים להתבצע בשנה העוקבת.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון תקציב משותף למטה משרדי המדע, הטכנולוגיה והחלל והתרבות והספורט, למימון הוצאות שכר, אחזקת רכב, שכר דירה, תפעול, שירותי יעוץ ומחשוב.

התקשרויות מהותיות

אין.

40. לשכת הפרסום הממשלתית

תחום פעולה	תיאור	תקציב על שינוי		ביצוע		התחייבויות	
		הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
8902	לשכת הפרסום הממשלתית	-	572.0	-	552.3	96.6%	-
8990	הכנסות לשכת הפרסום הממשלתית	(578.9)	-	(562.0)	-	***	-
	אחרים	-	1.0	-	0.7	70.0%	-
		(578.9)	573.0	(562.0)	553.0	96.5%	-

לשכת הפרסום הממשלתית פועלת כ"מפעל עסקי", על פי סעיף 8 לחוק יסודות התקציב. כפועל יוצא, תקציב הלשכה מותנה במלואו בהכנסותיה. תחום פעולה זה יועד למימון מתן שירותים בתחום הפרסום למשרדי ממשלה, תאגידים סטטוטוריים, חברות ממשלתיות וגופים ציבוריים, ולמתן שירותים מקצועיים ובכללם פיתוח אסטרטגיה פרסומית-שיווקית, הכנת מסרים והפקתם בצורות שונות: מודעות, תשדירי רדיו וטלוויזיה, שיתופי פעולה עם ערוצי תקשורת, פרסומים באינטרנט ובשלטי חוצות והעברת המסרים לאמצעי התקשורת.

התקשרויות מהותיות

אין.

41. מינהל הדיור הממשלתי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
0551	משרד האוצר ראשי	א	(10.5)	18.5	(7.8)	6.2	66.5%	5.7
5107	בניין משרדי ממשלה ובתי משפט	ב	(147.5)	370.4	(135.2)	92.0	75.2%	140.3
5108	פעולות מרכזיות	ג	(97.7)	159.7	(41.0)	69.5	56.5%	37.7
			(255.7)	548.6	(184.0)	167.7	69.4%	183.7
							102.9%	

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
33.3%	53.4%	(56.4%)	794.8%	(650.7%)	197	148	96	221	25	(4)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
156	293	394	(257)	137

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות ניהול נכסי המדינה, בהתאם לחוק נכסי המדינה תשי"א-1951, אשר מטיל על שר האוצר, או מי מטעמו את האחריות לביצוע עסקאות בנכסי מדינה. הפעילות בתחום זה כוללת בין היתר מכירת נכסים, עריכת שמאות, מעקב ושמירה על נכסים, עריכת סקרים ומיפוי של נכסי מדינה. תחום פעולה זה מיועד בנוסף למימון פעילות מינהל הרכש הממשלתי שתפקידו להתוות ולבצע את מדיניות הרכש והלוגיסטיקה הממשלתית. מינהל הרכש מתמחה בביצוע רכש מרכזי, בגיבוש מדיניות לביצוע רכש במגזר הממשלתי ובסיוע לגופים ממשלתיים בביצוע ויישום מדיניות הרכש במשרדם.

ב. תחום פעולה זה מיועד לתכנון והקמה של בתי משפט ברחבי הארץ, תכנון והקמת קריות ממשלתיות ומשרדי ממשלה וכן למימון פעילות הנגשת משרדי ממשלה בהתאם לפרק הנגישות בחוק שיוויין זכויות לאנשים עם מוגבלויות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-92 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות לסוף השנה.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר דירה של משרדי ממשלה ולתכנון והקמה של קריות ממשלתיות ומשרדי ממשלה בירושלים ותל אביב. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-70 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות לסוף השנה.

התקשרויות מהותיות

בניין ג'נרי 2 בקרית הממשלה בירושלים
התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ-861 מיליוני ₪, עם חברת שיכון ובינוי בע"מ לצורך הקמה, ניהול ותחזוקה של בניין ג'נרי 2 בקריית הממשלה בירושלים. בהתאם להסכם תשלום המדינה כ-52 מיליוני ₪ בגין מענק הקמה ולאחר מכן 88 תשלומים רבעוניים בסך של כ-7 מיליון ₪. בשנת 2015 נחתמה תוספת להסכם בסך של כ-165 מיליון ₪ (לפני מע"מ), בשנת 2016 הוחלט על תוספת של 12 מיליון ₪ ובשנת 2017 הוחלט על תוספת של 8 מיליון ₪. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-622 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2040.

השכרת משרדים עבור משרדי הממשלה
התקשרות משנת 1948 בהיקף של כ-8,975 מיליוני ₪, עם בעלי נכסים שונים המשכירים מבנים לשימוש משרדי הממשלה לצורך תשלום לבעלי הנכסים ובמקביל מנהל הדיור מחייב את משרדי הממשלה בגין עלויות אלו. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-5,398 מיליוני ₪.

מרכז האנרגיה בקרית בן גוריון בירושלים
התקשרות משנת 2004 בהיקף של כ-295 מיליוני ₪, עם חברת אנרגיי מערכי אנרגיה לירושלים בע"מ לצורך הקמה ותפעול של בניין מרכז האנרגיה לשימושם של משרד האוצר ומשרד ראש הממשלה, וכן אספקת אנרגיה לקרית הממשלה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-55 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

הקמת בית משפט בלוד	התקשרות משנת 2009 בהיקף של כ- 175 מיליוני ₪, עם קבוצת אשטרום לצורך תכנון, הקמה ותחזוקה של בית משפט בלוד, 60% מהיתרה הנייל הינה בגין פריסה של מענק ההקמה ו- 40% בגין תחזוקה. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 בביאור 11 לדוחות הכספיים - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 115 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2032.
תכנון, הקמה ותחזוקה של בית המשפט בתל אביב	התקשרות משנת 2009 בהיקף של כ- 418 מיליוני ₪, עם חברת שיכון ובינוי-סולל בונה תשתיות בע"מ לצורך הרחבת בית המשפט בתל אביב. הפרויקט כולל תכנון והקמה של מגדל חדש, חניון תת קרקעי ועבודות נוספות במתחם היכל המשפט ברחוב ויצמן 1 בתל אביב וכן תחזוקת המבנה לתקופה של 20 שנה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 202 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2034.
מבנה משרד המשפטים	התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 706 מיליוני ₪, עם אפי נכסים לצורך מימון חלקי בהקמה ותחזוקה של מבנה משרד המשפטים בירושלים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 690 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2041.
קרית מחוזית בירושלים	התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 860 מיליוני ₪, עם אפי נכסים לצורך מימון חלקי, תכנון, הקמה ותחזוקה של הקרית המחוזית בירושלים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 860 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2042.
בית המשפט בבתי-ים	התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 308 מיליוני ₪, עם קבוצת אשטרום לצורך תכנון, הקמה ותחזוקה של בית המשפט בבתי-ים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 308 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2041.
בית המשפט בנצרת	התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 386 מיליוני ₪, עם שיכון ובינוי לצורך תכנון, הקמה ותחזוקה של בית המשפט בנצרת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 386 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2046.
בית המשפט בחדרה	התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 262 מיליוני ₪, עם שיכון ובינוי לצורך תכנון, הקמה ותחזוקה של בית המשפט בחדרה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 262 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2046.

42. מינהל המחקר החקלאי - מרכז וולקני(*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
3302	מנהל המחקר החקלאי אחרים	א	(140.0)	516.9	(97.5)	322.7	62.4%	137.9
			-	-	(0.1)	-	***	-
			(140.0)	516.9	(97.6)	322.7	62.4%	137.9

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
7.6%	(6.4%)	(8.9%)	24.4%	(0.5%)	225	209	223	245	197	198

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
250	377	155	(28)	127

(*) ביום 2 במרץ 2017 התקבל תיקון להחלטת ממשלה 4494 על פיו, יפורק מינהל מדעי האדמה והים, ובמסגרת זו יוסדר מעמד החברה לחקר ימים ואגמים כזרוע ביצוע של הממשלה, יוסדר מעמד המכון הגיאולוגי כיחידת סמך של משרד האנרגיה, והאגף הסייסמולוגי של המכון הגיאופיסי יהיה תחת המכון הגיאולוגי. תהליך זה נמצא כיום בעיצומו וטרם הסתיים.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילויות מחקר ופיתוח בכל ענפי החקלאות, לרבות מטעים, בעלי חיים, קרקע ומים, הגנת הצומח, הנדסה חקלאית, טכנולוגיה של מזון, אחסון תוצרת חקלאית וגידולי שדה. הפעילויות מתבצעות במרכז וולקני בבית דגן ובשתי חוות חקלאיות אזוריות - חוות נווה יער בצפון וחוות גילת בדרום. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-194 מיליוני ₪, הנובע בעיקרו מהתחייבויות בסוף שנת התקציב ומתת ביצוע בהכנסות.

התקשרויות מהותיות

אין.

43. מינהל התכנון

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
5433	יחידת סמך מינהל התכנון	א	(9.7)	393.8	(4.5)	296.9	75.4%	74.0
	אחרים		-	-	-	0.1	***	-
			(9.7)	393.8	(4.5)	297.0	75.4%	74.0

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
275	384	196	(87)	109

א. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר וכוח אדם, ייעוץ, תפעול, שירותי תכנון, תמיכות בוועדות מקומיות ובניית תכניות מתאר. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-97 מיליוני ₪, הנובע ממספר סיבות: תת ביצוע בתשלומי התמיכות לרשויות המקומיות בשל עיכוב בביצוע ובדיווח של גופים אלה, הזמנות שהוקמו בתקנות מזומן וטרם שולמו (כולל התחייבות מול מינהל הדיווח), גידול בתקציבי השכר מעבר למימוש בפועל הנובע משינוי בכללי תקצוב השכר של אגף התקציבים וכן תקציב מזומן עודף שהתקבל עם ההרשאה להתחייב מתוך צורך למימון הרשאות עתידיות.

התקשרויות מהותיות

ביצוע תכניות מתאר התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ-158 מיליוני ₪, עם חברות שונות לצורך ביצוע תכניות מתאר כוללניות ליישובים על פי תכנית העבודה של מינהל התכנון. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-100 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

44. המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
0456	המשרד לשיתוף פעולה אזורי	א	-	37.8	-	19.5	51.6%	17.3
0463	המשרד לפיתוח הנגב	ב	-	328.4	-	254.9	77.6%	71.1
			-	366.2	-	274.4	74.9%	88.4

שיעור שינוי						ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012		2017	2016	2015	2014	2013	2012
57.9%	118.9%	(62.1%)	76.7%	(10.8%)		274	174	79	209	119	133

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
285	366	293	(212)	81

א. תחום פעולה זה מיועד לתכנון וקידום פרויקטים שונים של שיתוף פעולה עם מדינות האיזור.

ב. תחום פעולה זה מיועד להפעלת פרויקטים משותפים עם עמותות וגופים שונים וכן להענקת תמיכות בנושאי התיישבות, בינוי, חינוך, תרבות, קידום בני נוער, ופיתוח טכנולוגי של בתי הספר ביישובים הממוקמים באזורי הפריפריה, הנגב והגליל. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-74 מיליוני ש"ח, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת התקציב.

התקשרויות מהותיות

עידוד התיישבות התחייבות משנת 2016 בהיקף של כ- 168 מיליוני ש"ח לעיריות ומועצות מקומיות בנגב ובגליל לצורך עידוד ההתיישבות באמצעות ביצוע פרויקטים מגוונים, כגון: בתי אגודה, בניית דיור להשכרה, מבנים יבילים, הקמת יחידות דיור ועוד. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 144 מיליוני ש"ח, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

הקמת מוסדות ציבור התחייבות משנת 2016 בהיקף של כ- 518 מיליוני ש"ח לעיריות ומועצות מקומיות לצורך הקמה ושיפוץ של מוסדות ציבור בעיריות וברשויות המקומיות. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 470 מיליוני ש"ח, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.

מטרופולין באר שבע התחייבות משנת 2015 בהיקף של כ- 180 מיליוני ש"ח לעיריית באר שבע לצורך הקמה ושיפוץ של מבני ציבור ומתקני תשתית, בהיקפים משמעותיים, שיש בהם כדי לתרום להפיכת באר שבע למטרופולין של צפון הנגב, ולסייע לקליטת אוכלוסייה בהיקף רחב. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 180 מיליוני ש"ח, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

פרויקטים ארוכי טווח התחייבות משנת 2016 בהיקף של כ- 100 מיליוני ש"ח לעיריות ומועצות מקומיות לצורך תמיכה ברשויות ומועצות מקומיות דרך מרכזי תרבות לצעירים, שילוט רחובות ועוד. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 74 מיליוני ש"ח, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.

פיתוח תעשייתי פריפריה התחייבות משנת 2017 בהיקף של כ- 64 מיליוני ש"ח לעיריות ומועצות מקומיות בפריפריה לצורך הפעלת מיזמים כלכליים ומתחמי עבודה משותפים (האבים) בעיריות ומועצות אזוריות ביישובי הפריפריה החברתית. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 60 מיליוני ש"ח, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

תוכנית הצפון התחייבות משנת 2017 בהיקף של כ- 70 מיליוני ש"ח לעיריות ומועצות מקומיות בצפון הארץ לצורך ביצוע של שלושה פרויקטים: תכנית לעידוד ההגירה החיובית, תכנית להקמת מרכזי שיקום תעסוקתי בערים ובמועצות מקומיות בצפון הארץ ותכנית להרחבת המכללה לחינוך בקצרין. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 70 מיליוני ש"ח, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.

45. משרד מבקר המדינה (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	אחוז לשנים הבאות
1101	ניהול ומטה	א	-	30.7	-	25.8	84.0%	-
1102	ביצוע ביקורת	א	-	145.8	-	134.5	92.2%	-
1103	נציבות תלונות הציבור	א	-	40.2	-	36.1	89.8%	-
1104	הוצאות חד פעמיות	ב	-	20.1	-	8.3	41.3%	-
1106	אמרכלות	א	-	114.9	-	96.5	84.0%	-
	אחרים		-	7.1	-	-	0.0%	-
			-	358.8	-	301.2	83.9%	-

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
(4.6%)	(21.3%)	34.4%	5.8%	3.4%	301	316	401	299	282	273

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
359	359	-	-	-

(*) תקציב משרד מבקר המדינה נקבע על פי סעיף 10 לחוק יסוד מבקר המדינה, לפי הצעת מבקר המדינה ואישורו בידי ועדת הכספים של הכנסת, ואינו באחריות הממשלה. דין וחשבון כספי של המשרד מוגש מידי שנה על ידי מבקר המדינה לאישור ועדת הכנסת לענייני ביקורת המדינה, זאת לפי סעיף 25 לחוק מבקר המדינה. המחוקק קבע דרך זו בקביעת התקציב, בכדי לשמור על עצמאותו של משרד מבקר המדינה ואי תלותו ברשות המבצעת.

א. תחומי פעולה אלו מיועדים למימון משכורות עובדים העוסקים בביצוע ביקורת שוטפת במשרדי הממשלה, במערכת הביטחון וברשויות המקומיות, למימון משכורות עובדים העוסקים בבידור תלונות מאת הציבור שהוגשו למבקר המדינה, המכהן גם כנציב תלונות הציבור, וכן למימון הוצאות תפעוליות שוטפות של המשרד.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות חד פעמיות, בעיקר בתחום המחשוב במשרד.

התקשרויות מהותיות

אין.

46. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי				ביצוע		התחייבויות	
			ברוטו	הכנסה מיועדת	הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע	אחוז לשנים הבאות
0453	סטטיסטיקה ממלכתית	א	304.2	(9.3)	254.4	(6.7)	49.8	83.6%	45.7	98.7%
			304.2	(9.3)	254.4	(6.7)	49.8	83.6%	45.7	98.7%

ביצוע רב שנתי (נטו)					שיעור שינוי				
2012	2013	2014	2015	2016	2017	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
194	199	196	207	220	248	2.3%	(1.4%)	5.4%	6.3%
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2012/2011	12.8%			

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
219	295	96	(20)	76

א. תחום פעולה זה מיועד למימון עריכת דוחות סטטיסטיקה שוטפים ופעולות מיוחדות הדרושות לקיום המערכת הסטטיסטית וכן למימון פעולות ייחודיות של הלמ"ס: הערכות לטרום-מפקד, מפקד האוכלוסין, סקר ארוך טווח וסקר מב"ת.

התקשרויות מהותיות

אין.

47. הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	אחוז לשנים הבאות
3304	הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב	א	-	90.5	-	69.6	20.9	76.9%
8304	השקעות שונות	ב	(205.0)	205.0	(126.9)	126.9	78.1	61.9%
			(205.0)	295.5	(126.9)	196.5	99.0	66.5%
							20.7	73.5%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
79.8%	62.6%	(53.9%)	54.1%	***	70	39	24	52	33	-

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
66	90	40	(16)	25

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכן, תפעול, פרסום, סבסוד מגרשים, תשתיות על, מנהל הרכב והדיוור והשתתפויות במשרדי ממשלה.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילויות (תכנון, מיפוי ומדידות) באגפי הביצוע, ביצוע פרויקטים בתחום פיתוח תשתיות באמצעות חברות מנהלות וביצוע עבודות תכנון סטוטורי באמצעות יועצים וחברות מתכננות, לצד הכנסות מיועדות של תקבולי פיתוח מרשות מקרקעי ישראל. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-78 מיליוני ₪, הנובע מקצב התקדמות איטי בפרויקטים בביצוע המושפע ממספר גורמים, ביניהם: הפרעות באתר ע"י תושבי האיזור, עיכוב של החברות המנהלות בהוצאת מכרזים והתנהלות איטית של המועצות המקומיות בשלב הפיתוח.

התקשרויות מהותיות

פיתוח ותשתיות של ישובים למגזר הבדואי בנגב
התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ- 951 מיליוני ₪, עם ספקים שונים לצורך ביצוע עבודות פיתוח ותשתיות של ישובים למגזר הבדואי בנגב. ההתקשרות מורכבת מהתקשרויות שהוסבו ממשרד השיכון לרשות, בעת הקמתה בשנת 2013, וכן מהתקשרויות חדשות שלאחר ההסבה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 717 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2028.

תכנון, מיפוי ומדידות של מגרשים למגזר הבדואי בנגב
התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ- 143 מיליוני ₪, עם ספקים שונים לצורך עבודות תכנון, מיפוי ומדידות בהקמת ישובים. ההתקשרות מורכבת מהתקשרויות שהוסבו ממשרד השיכון לרשות, בעת הקמתה בשנת 2013, וכן מהתקשרויות חדשות שלאחר ההסבה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 103 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

48. שירות התעסוקה הישראלי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע
3643	שירות התעסוקה	א	274.4	(5.0)	263.9	(5.0)	10.5	96.2%
	אחרים		1.5	-	1.5	-	-	100.0%
			275.9	(5.0)	265.4	(5.0)	10.5	96.2%
							10.3	99.9%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
10.6%	13.8%	1.1%	3.0%	0.7%	260	235	207	205	199	197

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
240	271	47	(15)	31

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הכשרה מקצועית לדורשי עבודה ופעולות תומכות השמה וכן הוצאות שכר לעובדים, הוצאות הנהלה ותפעול כגון: שכירות וארנונה, חשמל, מים, דואר, טלפון, דמי ניהול וניקיון, אבטחה, ציוד משרדי, משפטיות, פרסום, יעוץ, ביקורת וועדות רפואיות, ועדות ערר, מחשוב ומערכות מידע, הדרכה, רווחה, הסברה, דוברות, מחקרים, נסיעות לחו"ל, אחזקת רכב ממשלתי.

התקשרויות מהותיות

אין.

49. הנהלת בתי הדין הרבניים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע
2203	בתי הדין הרבניים	א	235.7	(4.1)	170.3	(3.9)	65.4	72.3%
			235.7	(4.1)	170.3	(3.9)	65.4	72.3%
							63.3	99.1%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
6.6%	10.2%	(3.5%)	0.8%	1.8%	166	156	142	147	146	143

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
174	232	69	(11)	58

א. תחום פעולה זה מיועד למימון:

- 1) תשלומי שכר עבור רבנים ראשיים, דיינים, עובדים קבועים ועוד.
- 2) תפעול שוטף, כגון: תשלומי שכר דירה, אבטחה והוצאות משרדיות.
- 3) טיפול בענייני נשים עגונות.
- 4) ועדת בוחנים האחראית על עריכת מבחני הסמכה לטוענים רבניים.

בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-65 מיליוני ₪, הנובע מתקצוב דיינים שטרם נבחרו היות והועדה למינוי דיינים טרם התכנסה וכן מפרויקטים מתמשכים של המשרד בתחומים שונים.

התקשרויות מהותיות

אין.

50. הטלויזיה החינוכית הישראלית (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
2050	טלויזיה חינוכית	א	(25.9)	218.6	(9.3)	135.5	62.0%	57.8
			(25.9)	218.6	(9.3)	135.5	88.4%	57.8

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
5.1%	10.4%	(8.6%)	30.2%	3.7%	126	120	109	119	91	88

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
92	193	132	(30)	101

(*) ביום 14 באוגוסט 2018, על פי חוק השידור הציבורי תשע"ד-2014, יופסקו שידורי הטלויזיה החינוכית הישראלית ופעילותה, יומחו החוזים להפקות קנויות עליהן חתמה, ויועברו זכויות הקניין הרוחני לתאגיד השידור הישראלי.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הנושאים הבאים:

- (1) תשלומי שכר לעובדים.
 - (2) הפקות ורכש תכניות בענייני חינוך, תרבות, מדע וטכנולוגיה, תקשורת ועוד.
 - (3) הוצאות שידור - דמי הפצת שידורים המשולמים על פי תקנות הרשות השנייה לטלויזיה ורדיו התשע"ג-2012 והוצאות שימוש בתשתיות טכנולוגיות, זכויות יוצרים ועוד.
 - (4) תחזוקה ופיתוח מערכות הפקה ושידור והצטיידות טכנולוגית.
- בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-83 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות שביצען צפוי בשנת התקציב העוקבת.

התקשרויות מהותיות

אין.

51. המרכז למיפוי ישראל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
4302	שכר ותפעול	א	(3.4)	85.3	(2.3)	77.9	91.3%	6.9
4303	פעולות מיפוי	ב	(17.4)	87.0	(11.0)	35.4	40.6%	45.1
			(20.8)	172.3	(13.3)	113.3	65.8%	52.0
							99.4%	
							92.5%	
							95.9%	

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
1.9%	7.7%	(3.3%)	5.4%	1.8%	100	98	91	94	89	88

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
98	151	63	(9)	53

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר עבור עובדי מפי"י על כל מרכיביו, הוצאות שוטפות המיועדות לאחזקת המשרד והוצאות עבור מערכות מחשב.

ב. תחום פעולה זה מיועד להכנת תשתיות לאומיות, לרבות חלוקת הקרקע לגושים וחלקות לצורך רישום מקרקעין, קביעת מוצרי המיפוי הנדרשים לתמיכה בצרכים הממלכתיים, לתכנון, ביצוע ותחזוק מערכת המידע הגיאוגרפית הלאומית וכן מחקר ופיתוח בתחומים אלה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-52 מיליוני ₪, הנובע מחוסר ביצוע תקציבי במהלך השנה בשל עיכוב בהכנת מכרזים והתקשרויות.

התקשרויות מהותיות

אין.

52. מינהל המחקר למדעי האדמה והים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
3431	מינהל האדמה והים	א	(49.0)	154.1	(3.9)	66.4	56.9%	16.3
			(49.0)	154.1	(3.9)	66.4	56.9%	16.3

ביצוע רב שנתי (נטו)					שיעור שינוי				
2012	2013	2014	2015	2016	2017	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
79	71	88	88	78	84	(9.1%)	23.8%	(0.8%)	(11.4%)
									7.6%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
83	105	70	(47)	23

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות מינהל המחקר למדעי האדמה והים (להלן: "המינהל") שהוקם בשנת 2009 על פי החלטת ממשלה להסדרת פעילות שני מכונים ואגף במסגרת המינהל: מכון חקר הימים והאגמים, המכון למדעי האדמה (המכון הגיאולוגי) והאגף הסייסמולוגי של המכון הגיאופיזי שעתידי להיות חלק מהמכון הגיאולוגי. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-66 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מתת ביצוע בהכנסה המיועדת כתוצאה מעודף תיקצוב הכנסות מיועדות.

התקשרויות מהותיות

אין.

53. רשות השירות הלאומי אזרחי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
3660	מנהלת השירות	א	-	147.1	-	114.6	77.9%	36.8
			-	147.1	-	114.6	77.9%	36.8

ביצוע רב שנתי (נטו)					שיעור שינוי				
2012	2013	2014	2015	2016	2017	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
-	-	93	115	98	115	***	***	24.6%	(14.9%)
									16.7%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
156	147	61	(70)	(9)

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותה של רשות השירות הלאומי אזרחי, אשר הוקמה כיחידת סמך במשרד ראש הממשלה ומהווה את הגוף הממשלתי המרכזי תחתיו את כלל הטיפול בנושא השירות הלאומי-אזרחי במדינת ישראל וכן לצורך מימון תקנים של מתנדבי השירות מכלל המגזרים והקבוצות בחברה: יהודים ובני מיעוטים, דתיים, חילוניים וחרדים, בנות ובנים, נוער בסיכון ובעלי צרכים מיוחדים ותקנים במשרדי ממשלה שונים הפועלים באמצעות מכרז הרשות.

התקשרויות מהותיות

תקני שירות לאומי התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 422 מיליוני ₪, עם זכאים שונים לצורך מימון תקני שירות לאומי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 172 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.

54. מטה החשב"ל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות		
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע	אחוז לשנים הבאות
0551	משרד האוצר ראשי	א	(16.3)	98.1	(16.1)	36.7	62.6%	33.5	96.7%
1301	הוצאות שונות	ב	-	508.6	-	211.8	41.6%	155.0	72.1%
1613	מיגון אוכלוסיה - סופת חול	ג	-	77.9	-	43.1	44.7%	-	44.7%
1616	מרכיבי ביטחון	ד	-	363.2	-	312.4	86.0%	-	86.0%
1617	רשות חירום לאומית		-	240.0	-	98.5	59.0%	-	59.0%
2711	השתתפות אוצר המדינה לפי חוק	ה	-	30,598.9	-	30,598.9	100.0%	-	100.0%
2712	תשלומי העברה במימון אוצר המדינה	ו	-	9,344.7	-	9,344.7	100.0%	-	100.0%
2713	השתתפות בהוצאות מינהל	ז	-	343.3	-	337.9	98.4%	-	98.4%
3101	הוצאות ביטחון שונות		(278.0)	8,111.5	(294.6)	(16.6)	100.2%	-	100.2%
3501	הועדה לאנרגיה אטומית		-	149.8	-	147.8	98.7%	-	98.7%
3830	המדען הראשי		-	11.6	-	(3.0)	125.9%	-	125.9%
3840	עידוד המגזר העסקי	ח	-	53.3	-	48.6	91.2%	4.7	100.0%
4505	מלוות פנים	ט	-	31,326.7	-	32,065.8	102.4%	-	102.4%
4506	מלוות חוץ	י	-	5,694.0	-	5,083.0	89.3%	-	89.3%
4601	חוק חיילים משוחררים	יא	-	2,234.1	-	2,217.3	99.2%	-	99.2%
5110	פרויקטי משרד הביטחון	יב	(2,833.4)	2,834.9	(944.4)	1,782.5	37.1%	-	37.1%
7002	בנייה חדשה		-	32.0	-	32.0	0.0%	-	0.0%
8301	השקעות במפעלי הממשלה	יג	(1,400.0)	1,412.3	(451.3)	900.9	36.2%	-	36.2%
8305	השקעות בטכנולוגיות ומחשוב	יד	-	1,164.9	-	181.6	84.4%	181.6	100.0%
8306	השקעות בחברות	טו	(15.6)	92.6	(15.6)	33.9	63.4%	33.9	100.0%
8307	מימון תוכניות הבראה - גופים במשבר	טז	-	147.7	-	126.7	14.2%	126.7	100.0%
8405	מלוות פנים	יז	-	94,082.9	-	95,128.6	101.1%	-	101.1%
8406	מלוות חוץ	יח	-	5,459.0	-	397.4	92.7%	-	92.7%
	אחרים		-	48.9	-	23.8	51.3%	4.3	60.1%
			(4,543.3)	194,430.9	(1,722.0)	2,840.2	98.5%	539.7	98.8%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
12.9%	18.6%	(17.5%)	3.4%	(2.3%)	189,869	168,233	141,822	171,861	166,286	170,238

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
195,469	189,888	19,264	(24,845)	(5,581)

- א. תחום פעולה זה מיועד לתפעול שרותי מטה שונים של החשב הכללי.
- ב. תחום פעולה זה מיועד למימון נושאים ייחודיים, כגון: מימון הכוח הרב לאומי בסיני, מימון פעילות הפרטת הבנקים במסגרת פעילות חברת נכסים מ.י בע"מ, הוצאות מס הכנסה וביטוח לאומי בגין שווי ההטבות הגלומות בהלוואות מסובסדות לעובדי המדינה, הוצאות בגין ניהול ותפעול מערך הלוואות המדינה, הוצאות בגין הצטרפות מדינת ישראל לארגון ה-OECD והעברות למשרדי ממשלה בגין הסכמים שונים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-297 מיליוני ₪, הנובע מביצוע פרויקטים מתמשכים בהיקף של 155 מיליוני ₪ שתקופת הביצוע במזומן הינה מעבר לשנת התקציב, סכום זה שורין בהתייבויות.
- ג. תחום פעולה זה מיועד למימון הפעילות של פיקוד העורף.
- ד. תחום פעולה זה מיועד למימון מרכיבי ביטחון שונים במסגרת פיקוד העורף. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-51 מיליוני ₪, הנובע מביצוע פרויקטים מתמשכים, שתקופת הביצוע במזומן הינה מעבר לשנת התקציב.
- ה. תחום פעולה זה מיועד למימון חלקה של המדינה בתשלומים למוסד לביטוח לאומי עבור פעולות המבוצעות בהתאם לסעיף 32 לחוק הביטוח הלאומי.
- ו. תחום פעולה זה מיועד למימון העברות המדינה למוסד לביטוח לאומי עבור פעולות המחויבות מכוח חוקים שאינם חוק הביטוח הלאומי ואשר מבוצעות על ידי המוסד לביטוח לאומי במימון המדינה, כגון: חוק הפוליו, תשלום הבטחת הכנסה, תשלום לנפגעי פעולות איבה ומענקי לימוד למשפחות ברוכות ילדים. בנוסף, התחום יועד למימון הסכמים של הממשלה עם המוסד לביטוח לאומי, כגון: תשלום קצבת ניידות, תשלומי גמלאות סיעוד, נכות וזקנה לאוכלוסיות שאינן זכאיות מתוקף חוק הביטוח הלאומי ומימון הקמת מצבות לגלמודים.
- ז. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות הממשלה בגין עלויות המינהל והתפעול של המוסד לביטוח הלאומי.
- ח. תחום פעולה זה מיועד למימון סיוע בערבות מדינה לעסקים קטנים ובינוניים באמצעות העמדת אשראי, ולהעמדת הלוואות לסיוע להקמת עסקים חדשים או להרחבת עסקים קיימים. מרבית הפעילות מתבצעת באמצעות הסכמים עם המערכת הבנקאית.
- ט. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי ריבית והצמדה בגין הלוואות שהמדינה נטלה או גיוסי הון שהמדינה ביצעה בשוק המקומי בשקלים. בתחום פעולה זה קיימת חריגה בתקציב המזומנים בסך של כ-739 מיליוני ₪, הנובעת מאי התאמת התקציב על שינויי לתקציב בפועל.
- י. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי ריבית והפרשי שער בגין הלוואות שהמדינה נטלה או גיוסי הון שהמדינה ביצעה במטבע חוץ. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-611 מיליוני ₪, הנובע מאי התאמת התקציב על שינויי לתקציב בפועל.
- יא. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי מענק שחרור, תשלומי פקדון, מענקים וקרן לסיוע נוסף (קרן לכיסוי מלגות לימודים ומכונות קדם אקדמיות) לחיילים משוחררים.
- יב. תחום פעולה זה מיועד למימון העברות למשרד הביטחון ומשרדים נוספים בגין פרויקטי שוה"מ 3, מעבר מחנות צה"ל לנגב, אמ"ן ותקשוב. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-1,783 מיליוני ₪, הנובע מביצוע פרויקטים מתמשכים, שתקופת הביצוע במזומן הינה מעבר לשנת התקציב.
- יג. תחום פעולה זה מיועד להשתתפות המדינה בהלוואות לעובדי המדינה ולעובדי ההוראה באמצעות הבנקים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-901 מיליוני ₪, הנובע מביצוע פרויקטים מתמשכים, שתקופת הביצוע במזומן הינה מעבר לשנת התקציב.
- יד. תחום פעולה זה מיועד למימון הרפורמה ברשות השידור וחברת דואר ישראל במסגרת מימון המדינה בשינויים מבניים ותוכנית הבראה בגופים אלו. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-182 מיליוני ₪.
- טו. תחום פעולה זה מיועד למימון הסכמי מימון והפרטה עם תע"ש מערכות.
- טז. תחום פעולה זה מיועד למימון חלקה של מדינת ישראל בהסכמי ההשקעה בבנק הבין-אמריקני לפיתוח ובבנק

האסייתי להשקעה בתשתיות כפי שמפורט בביאור על התקשרויות מהותיות להלן. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-127 מיליוני ₪, הנובע מביצוע פרויקטים מתמשכים, שתקופת הביצוע במזומן הינה מעבר לשנת התקציב.

יז. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי קרן של הלוואות שהמדינה נטלה או גיוסי הון שהמדינה ביצעה בשוק המקומי בשקלים. בתחום פעולה זה קיימת חריגה בתקציב המזומנים בסך של כ-1,046 מיליוני ₪, הנובעת מאי התאמת התקציב על שינויי לתקציב בפועל.

יח. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי קרן הלוואות שהמדינה נטלה או גיוסי הון שהמדינה ביצעה במטבע חוץ. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-397 מיליוני ₪, הנובע מאי התאמת התקציב על שינויי לתקציב בפועל.

התקשרויות מהותיות

קרנות מנוף לסיוע לחברות ישראליות
התקשרות משנת 2009 בהיקף של כ-1,125 מיליוני ₪, עם קרנות השקעה בשיתוף המגזר הפרטי לצורך התמודדות עם משבר האשראי העולמי. על מנת לסייע לחברות ישראליות למחזר את חובן בשוק האשראי החוץ בנקאי, בין יתר צעדי הממשלה, הוקמו בשנת 2009 שלוש קרנות השקעה בשיתוף המגזר הפרטי. ההתחייבות הכוללת להשקעה בשלוש הקרנות יחדיו הינה בהיקף של כ-4.5 מיליארדי ₪, כאשר רבע מסכום זה מנוס באמצעות התחייבות הממשלה והיתר באמצעות גיוס הון מהגופים המוסדיים בישראל. במסגרת הסכם השותפות עם קרנות המנוף, מבטיחה הממשלה תשואה מינימאלית ליתר השותפים בקרנות, ואף משתפת אותם בחלק מרווחיה. להלן פירוט ההתקשרויות עם הקרנות וההשקעות שבוצעו על ידן:

- קרן בראשית - הסכם שותפות מחודש מרץ 2009, במסגרתו ביצעה הקרן השקעות בהיקף של כ-1.64 מיליארדי ₪. חלקה של המדינה בתשלומי הקרן ליום 31 בדצמבר 2017 הינו כ-405 מיליוני ₪.

- קרן אוריגו - הסכם שותפות מחודש מאי 2009, במסגרתו ביצעה הקרן השקעות בהיקף של כ-970 מיליוני ₪. חלקה של המדינה בתשלומי הקרן ליום 31 בדצמבר 2017 הינו כ-240 מיליוני ₪.

- קרן KCPS - הסכם שותפות מחודש מאי 2009, במסגרתו ביצעה הקרן השקעות בהיקף של כ-996 מיליוני ₪. חלקה של המדינה בתשלומי הקרן ליום 31 בדצמבר 2017 הינו כ-237 מיליוני ₪.

יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-243 מיליוני ₪.

האיגוד הבינלאומי לפיתוח (IDA)
התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ-186 מיליוני ₪, לצורך סיוע למדינות העניות ביותר מטעם הבנק העולמי, באמצעות הלוואות בריבית נמוכה (או אפסית) ומענקים לתוכניות התרומות לצמיחה כלכלית, צמצום אי השוויון ומסייעות לשפר את תנאי החיים של האזרחים. בשנת 1960 נוסד האיגוד הבינלאומי לפיתוח (IDA). הארגון הוא אחד ממקורות הסיוע הגדולים בעולם ל-77 המדינות העניות ביותר (39 מהן באפריקה). המימון מגיע באמצעות העברת כספים מהבנק העולמי ובאמצעות תרומות מהמדינות החברות בו. העברת התרומות מתבצעת באמצעות סבבי גיוס כספים מדי שלוש שנים. כוח ההצבעה של ישראל בארגון הוא 0.27% ובין השנים 2000-2015 העבירה ישראל תרומות ל-IDA בסדר גודל של כ-250 מיליוני ₪. בתאריך 27 בדצמבר 2015, חתמו מנכ"ל משרד האוצר והחשבת הכללית דאז על מסמך ההצטרפות לסבב גיוס הכספים השבעה-עשר (IDA-17). במסגרת סבב זה, סוכם כי ישראל תתרום כ-93 מיליוני ₪, על פני השנים 2015-2023. יתרת ההתקשרות נכון ליום 31 בדצמבר 2017 עומדת על כ-61.52 מיליוני ₪. בתאריך 20 בדצמבר 2017 הודיעה ישראל באופן רשמי על הצטרפותה לסבב גיוס הכספים השמונה-עשר (IDA18). במסגרת סבב זה, סוכם כי ישראל תתרום כ-93 מיליוני ₪ על פני השנים 2018-2026. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-155 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

הבנק האסייתי להשקעה בתשתיות
התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ-516 מיליוני ₪, לצורך השקעה בפרויקטי תשתית במדינות אסיה ואוקיאניה ותרומה לפיתוח האזור. ביום 31 במרץ 2015 חתם ראש הממשלה בנימין נתניהו, אשר כיהן באותה תקופה כשר האוצר בפועל, על מכתב בקשת ההצטרפות לבנק האסייתי להשקעות בתשתיות (להלן - "הבנק האסייתי"), פרי יוזמתו של נשיא סין. בכך הצטרף ישראל ל-56 מדינות אחרות המייסדות את בנק זה. חברותה של מדינת ישראל בבנק תפתח הזדמנויות להשתלבות חברות ישראליות בפרויקטים שונים בתחום התשתיות, אשר ימומנו על-ידי הבנק. כמו כן, הבנק האסייתי עתיד להוות גוף משלים לבנק העולמי ולבנק האסייתי לפיתוח Asian Development Bank. הונו הרשום והמונפק של הבנק יעמוד על 100 מיליארדי דולר ארה"ב. ההון הנפרע של הבנק יעמוד על כ-20 מיליארדי דולר ארה"ב. על פי הסכם ההקמה שנחתם בסוף חודש יוני 2015 בבייג'ינג, תעשה חלוקת ההון בין המדינות

החברות בבנק באופן יחסי לגודל של כלכלת המדינות. על פי יחס זה, חלקה של ישראל יעמוד על כ- 750 מיליוני דולר ארה"ב המהווה כ- 0.75% מהון הבנק. ההון הנפרע עומד על 150 מיליוני דולר ארה"ב שאותם יש להעביר לבנק בתשלומים שווים על פני חמש שנים החל מחודש ינואר 2016 עת אישרה מדינת ישראל את אמנת הבנק. נכון ליום 31 בדצמבר 2016 הועברו 90 מיליוני דולר ארה"ב בגין השנים 2015-2017. יתרת התחייבות המדינה עומדת נכון ל-31 בדצמבר 2017 על 60 מיליוני דולר ארה"ב והיא צפויה להסתיים עם סיום העברת חלקה של המדינה בהשקעה כאמור. בנוסף, מתוך סך של 750 מיליוני דולר ארה"ב כ- 600 מיליוני דולר ארה"ב הם בגדר הון מונפק שאינו לפירעון (Callable Capital) באירוע כשל בבנק. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 231 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

קציר ים המלח

ההתקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 760 מיליוני ₪, עם מפעלי ים המלח לצורך עצירת עליית מפלס ים המלח. כתוצאה משקיעת המלח כחלק מתהליך הייצור של מפעלי ים המלח, מפלס מי הים בבריכה הדרומית (בריכה 5) באזור עין בוקק עולה בכל שנה בכ- 20 ס"מ ומאיים להציף את בתי המלון וכביש 90. על מנת לעצור את עליית המפלס הוחלט על ביצוע פרויקט של קציר המלח על ידי חברת מפעלי ים המלח. ההחלטה על ביצוע הפרויקט עוגנה בהסכם שנחתם בין אגף החשב הכללי לבין חברת מפעלי ים המלח בהמשך להחלטת ממשלה 4060 מיום 1 בינואר 2012. בהתאם להסכם הקציר חברת מפעלי ים המלח, מלבד ביצוע הפרויקט, תממן לפחות 80% מעלותו אשר נאמדה על כ- 3.8 מיליארדי ₪ מהוון בריבית של 7% וצמוד למדד חודש אוקטובר 2010. המדינה תישא לכל היותר בעלות של 760 מיליוני ₪ מהוון בריבית של 7% וצמוד למדד חודש אוקטובר 2010 (החל מ- 1 בינואר 2012). נכון ליום 31 בדצמבר 2017 שילמה המדינה סכום של כ- 32 מיליוני ₪ בגין הסכם זה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 728 מיליוני ₪.

יישום חוק השידור הציבורי

ההתקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 1,945 מיליוני ₪, עם רשות השידור ותאגיד השידור הציבורי לצורך מימון עלויות כונס הנכסים הרשמי לפירוק רשות השידור והעברת תקצוב להקמת תאגיד השידור הציבורי. ביום 11.8.2014 פורסם חוק השידור הציבורי התשע"ד-2014. בהתאם לחוק, תיסגר רשות השידור במתכונתה הנוכחית, ובמקומה יוקם תאגיד שידור ציבורי חדש. כונס הנכסים הרשמי מונה לתפקיד פירוק הרשות. בהתאם לחוק ביום 15.5.2017 חל יום התחילה שבו הופסקו השידורים על ידי רשות השידור הקיימת, הסתיימה העסקת עובדי רשות השידור והחלו שידורים על ידי תאגיד השידור הציבורי הישראלי "כאן". בהתאם לחוק, משרד האוצר נדרש לממן את העלויות של כונס הנכסים הרשמי לצורך פירוק רשות השידור. יתרת העלות המוערכת לפירוק רשות השידור הכוללת עלויות פרישת עובדים וכיסוי הגירעונות השוטפים הינה כ- 100 מיליון ₪. בנוסף לכך, התחייב משרד האוצר להעביר לתאגיד השידור הציבורי סכום של עד 350 מיליון ₪ לצורך הקמתו. יתרת התחייבות משרד האוצר לתאגיד השידור הציבורי נאמדת בכ- 125 מיליון ₪. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 225 מיליוני ₪.

הסכם מימון עם חברת דואר ישראל

ההתקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 477 מיליוני ₪, לצורך טיפול בקשיים הכלכליים והתפעוליים של חברת דואר ישראל (להלן - "החברה"). בהמשך להסכם הרפורמה וההבראה שנחתם בין החברה לבין העובדים, וכחלק מהתוכנית העסקית שגובשה לצורך הבראת החברה ואושרה על ידי משרד האוצר, נחתם בין הממשלה לחברה הסכם למימון הוצאות הפרישה העודפות של עובדי החברה בשנים 2015-2018. יצוין כי הכספים מועברים לחברה כהשקעת בעלים. במסגרת ההסכם התחייבה המדינה לממן הוצאות של פרישת עובדים בסכום של עד 477 מיליוני ₪ ולפי אבני דרך שהוגדרו בהסכם. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 126 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2018.

הסכם למימון פרישת עובדים במכון התקנים

ההתקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 300 מיליוני ₪, עם מכון התקנים לצורך מימון הוצאות פרישה. במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו- 2018), התשע"ז-2016, נעשו שינויים מבניים בענף התקינה בישראל אשר כתוצאה מהם אמור להיפתח שוק התקינה בהדרגה לתחרות במהלך השנים 2017-2021. לנוכח פתיחת שוק התקינה לתחרות והצפי לפגיעה בהכנסות של מכון התקנים בשנים הבאות, סוכם כי המכון יבצע מהלכי התייעלות וצמצום מצבת כוח האדם החל משנת 2017. כתנאי לפתיחת שוק התקינה לתחרות הסכימה הממשלה להשתתף בעלויות הפרישה של עד 300 עובדים במכון התקנים, כאשר מספר העובדים יקבע בהתאם להיקף הירידה בהכנסות של המכון בפועל. לצורך כך נחתם ביום 3.12.2017 בין החשב הכללי לבין מכון התקנים הסכם למימון הוצאות הפרישה. העלות הכוללת של ההסכם תלויה בהיקף פרישת העובדים במכון ומוערכת בסכום של כ- 300 מיליון ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

**פרויקטים בשיתוף
המגזר הפרטי**

ממשלת ישראל, באמצעות החשב הכללי, מובילה פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי אשר הובילו לשיפור ולצמיחה משמעותית בפיתוח תשתיות במדינת ישראל ובתחומים נוספים. במסגרת זו, ניתן למנות פרויקטים של מתקני התפלה, פרויקטי תחבורה שונים ופרויקטים בתחום האנרגיה הסולארית. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 בביאור 11 לדוחות הכספיים - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי.

55. הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו
4053	בטיחות בדרכים	א	-	127.9	-	84.5	-	43.5
			-	127.9	-	84.5	-	43.5

ביצוע רב שנתי (נטו)					שיעור שינוי				
2012	2013	2014	2015	2016	2017	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
186	151	97	135	91	84	(18.8%)	(36.0%)	39.7%	(32.3%)
						(7.6%)			

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
207	128	50	(129)	(79)

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילויות הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, לרבות תשלום שכר עובדים ומימון פעולות בטיחות שונות כגון: מידע, סקרים ומחקרים, פעולות בטיחות ברשויות המקומיות, פעולות הסברה ותגבור שופטי תעבורה. יצוין כי פעילות הרשות לבטיחות בדרכים כוללת גם השתתפות במימון פעילות במשטרת ישראל בתחום אכיפת התנועה, במשרד החינוך בתחום החינוך התעבורתי ובהנהלת בתי המשפט בתקצוב שופטי תעבורה.

התקשרויות מהותיות

אין.

56. משרד התקשורת

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו
3911	מנהל	א	(20.6)	118.0	(12.0)	76.4	(12.0)	41.6
			(20.6)	118.0	(12.0)	76.4	(12.0)	41.6

ביצוע רב שנתי (נטו)					שיעור שינוי				
2012	2013	2014	2015	2016	2017	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
77	58	95	84	66	64	(25.4%)	64.3%	(11.4%)	(21.9%)
						(2.1%)			

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
70	97	40	(12)	27

א. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר לעובדים, ביצוע שירותי ייעוץ בתחומים שונים, פעולות פיקוח על חברות התקשורת, תמיכה בשידורים לציבור וניהול ספקטרום התדרים של מדינת ישראל.

התקשרויות מהותיות

אין.

57. נתיב

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
0459	לשכת הקשר נתיב		-	89.5	-	65.9	73.6%	23.6
			-	89.5	-	65.9	73.6%	23.6
			-	89.5	-	65.9	73.6%	23.6

ביצוע רב שנתי (נטו)					שיעור שינוי				
2012	2013	2014	2015	2016	2017	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
79	72	76	66	69	66	(8.6%)	5.2%	(12.5%)	3.3%
									(3.9%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
60	90	34	(4)	30

נתיב מהווה יחידת סמך של משרד ראש הממשלה, שיעודה העיקרי הוא לפעול בקרב יהודים וזכאי עלייה במדינות ברית המועצות לשעבר, על מנת לעודד ולסייע לעלייתם למדינת ישראל ולחזק את זיקתם לישראל, לציונות וליהדות.

התקשרויות מהותיות

אין.

58. המדפיס הממשלתי

תחום פעולה	תיאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
		הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
8901	המדפיס הממשלתי	-	80.8	-	42.1	52.1%	-
8989	הכנסות המדפיס	(83.4)	-	(63.3)	-	***	-
	אחרים	-	8.6	-	-	0.0%	-
		(83.4)	89.4	(63.3)	42.1	47.1%	-

המדפיס הממשלתי הינו גוף המהווה יחידת סמך במשרד האוצר, הפועל כ"מפעל עסקי", על פי סעיף 8 לחוק יסודות התקציב. יעדיו הינם ביצוע הדפסות עבור משרדי הממשלה ויעוץ מקצועי בנושא דפוס. המדפיס אינו מתוקצב ומאזן את הוצאותיו מהכנסות הנובעות מייצור והפקת עבודות דפוס עבור משרדי הממשלה בשני תחומים:

- פעילות יצרנית – ביצוע עבודות שירותי דפוס, כגון: הנפקת דרכונים, תעודות זהות, בולים, אגרות דואר אוויר, גלויות דואר, שטרות מבוללים, שיקים, הדפסת בחינות בגרות, מבחני משרד העבודה, דוחות סודיים שונים וכן שירותי הדפסות כלליות שונות עבור משרדי הממשלה השונים.
- פעילות לא יצרנית – מכרזים לביצוע עבודות עבור משרדי הממשלה השונים באמצעות גורמים פרטיים ותיאום ביניהם, במטרה לנצל את היתרונות לגודל של הממשלה בביצוע עבודות הדפוס ע"י השוק הפרטי, ייעוץ ובקרה מקצועית בתחום הדפוס למשרדים על העבודות המופקות בבתי הדפוס הפרטיים עבור משרדי הממשלה.

התקשרויות מהותיות

אין.

59. מינהל הרכב הממשלתי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע
0551	משרד האוצר ראשי	א	76.2	(51.0)	(77.4)	(49.9)	153.6	***
			76.2	(51.0)	(77.4)	(49.9)	153.6	***
			86.6%				143.4	86.6%

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות ניהול צי הרכב הממשלתי, תחזוקה, רכישת רכב חדש, חידוש רכב ישן ותשלומי חכירה בגין רכבים שבחכירה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-154 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות לסוף השנה.

התקשרויות מהותיות

רכישת כלי רכב עבור משרדי הממשלה
התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 96 מיליוני ₪, עם ספקים שונים לצורך רכישת והחלפת כלי רכב עבור כל משרדי הממשלה ויחידות הסמך. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 96 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2019.

60. לשכת נשיא המדינה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	הפרש ברוטו	אחוז ביצוע
0151	נשיא המדינה ומוסדותיו	א	67.6	(2.7)	59.7	(2.6)	7.9	88.3%
			67.6	(2.7)	59.7	(2.6)	7.9	88.3%
			99.7%				7.7	99.7%

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
0.9%	(7.4%)	9.0%	17.4%	(4.9%)	57	57	61	56	48	50

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
52	65	19	(6)	13

א. תחום פעולה זה מיועד למימון מקום מושבו ופעולותיו של נשיא המדינה במשכן הנשיא בירושלים, אירוח טקסים ממלכתיים רשמיים ואחרים בארץ, ביקורים ממלכתיים רשמיים ואחרים בחו"ל ופעילות מגוונת וענפה במשכן הנשיא ומחוצה לו המבטאת את הקשר המיוחד של הנשיא, עם מוסדות ואזרחי מדינת ישראל, בהתאם להשקפת עולמו. נתח השכר מהווה כ-30 מיליון ₪ מסך התקציב.

התקשרויות מהותיות

אין.

61. הרשות לשירותים ציבוריים חשמל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
5430	רשות החשמל	א	-	54.6	-	32.8	60.1%	13.9
			-	54.6	-	32.8	60.1%	13.9

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
23.4%	(3.6%)	(11.6%)	39.1%	19.5%	33	27	28	31	22	19

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
44	55	14	(4)	11

מטרת הרשות לשירותים ציבוריים חשמל הינה להסדיר ולפקח על מתן שירותים ציבוריים בתחום החשמל. תפקידי הרשות מוגדרים בחוק משק החשמל, התשנ"ו-1996 (סעיף 30), וכוללים שלושה תחומי פעילות עיקריים: קביעת תעריפים ודרכי עדכון, קביעת אמות מידה לרמה, לטיב ולאיכות השירות שנותן בעל רישיון ספק שירות חיוני (להלן: "אמות המידה") ופיקוח על מילוי חובותיו על פי אמות המידה וכן מתן רישיונות ופיקוח על מילוי הוראות שנקבעו ברישיונות. רשות החשמל פועלת באמצעות מליאת הרשות, המורכבת מיו"ר הרשות, משני נציגי משרדי הממשלה ומשני נציגי הציבור, כולם בעלי מומחיות בתחומי מקצוע שווים הנוגעים למשק החשמל.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר, תפעול ותשלום ליועצים.

התקשרויות מהותיות

אין.

62. רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	אחוז ביצוע	אחוז לשנים הבאות
5436	רשות שוק ההון	א	54.6	(15.5)	47.2	(15.5)	86.4%	7.3
			54.6	(15.5)	47.2	(15.5)	99.8%	7.3

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)				
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013
***	***	***	***	***	32	-	-	-	-

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
31	39	10	(2)	8

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תקציבה הכולל של רשות שוק ההון ומכיל תקציב שכר ותקציב הוצאות לביצוע רכש, שירותים ותפעול (תקציב קניות).

התקשרויות מהותיות

אין.

63. נמל חדרה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	אחוז ביצוע	אחוז לשנים הבאות
9510	הוצאות	א	42.0	-	30.0	-	71.4%	-
9572	הכנסות נמל חדרה		-	(42.0)	-	(30.1)	***	-
			42.0	(42.0)	30.0	(30.1)	71.4%	-

נתוני ביצוע רב שנתיים

מוצגים במסגרת משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (ראה ביאור 4 לדוחות ביצוע התקציב).

נמל חדרה הינו יחידת סמך ממשלתית באחריות משרד התחבורה והבטיחות בדרכים הפועלת כ"מפעל עסקי", על פי סעיף 8 לחוק יסודות התקציב.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הפעלת גוררות, הוצאות תפעוליות והוצאות משרדיות של היחידה. עיקר הכנסותיו של נמל חדרה מקורן באגרות רציף ואגרות נוספות.

התקשרויות מהותיות

אין.

64. ועדת הבחירות המרכזית (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינויי		ביצוע		התחייבויות	
			הכנסה מיועדת	ברוטו	הכנסה מיועדת	ברוטו	אחוז ביצוע	לשנים הבאות
1420	הוצאות הבחירות לכנסת	א	-	32.1	-	18.5	57.6%	11.6
			-	32.1	-	18.5	93.8%	11.6

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2017/2016	2016/2015	2015/2014	2014/2013	2013/2012	2017	2016	2015	2014	2013	2012
23.5%	(92.8%)	1428.1%	(92.1%)	488.9%	19	15	207	14	172	29

שינויים בחוק התקציב לשנת 2017 (נטו)				
תקציב מקורי	תקציב על שינויי	הגדלה	הפחתה	השינוי נטו
20	32	15	(3)	12

(*) ועדת הכספים של הכנסת תקבע את תקציב ועדות הבחירות על פי הצעת ועדת הבחירות (עפ"י סעיף 134 לחוק הבחירות לכנסת).

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותה השוטפת של ועדת הבחירות המרכזית, הנדרשת להיות ערוכה ומוכנה לבחירות בכל עת. התקציב מיועד למימון רכישת ציוד לבחירות, שדרוג ופיתוח המערכות הממוחשבות, הוצאות אחזקת המרכז הלוגיסטי, תשלומי שכר ועוד.

התקשרויות מהותיות

אין.

חלק ד'

מידע נוסף

כללי

ממשלת ישראל מפרסמת נתונים כספיים על פעילויותיה במספר רבדים וזאת במטרה לאפשר לקוראי הדוחות הכספיים לבחון טוב יותר את פעילות הממשלה. מטרת חלק זה היא לספק לציבור קוראי הדוחות מידע שימושי נוסף, שהינו גם מידע כלכלי ואקטוארי, במטרה להגביר את שקיפות ונאותות הדיווח ולספק נקודת מבט נוספת ומעמיקה יותר על סוגיות משמעותיות הנוגעות לניהול הדיווח הכספי של הממשלה. הדוחות הכספיים המאוחדים של הממשלה (הכוללים נתונים של ממשלת ישראל, חברות ממשלתיות מאוחדות ותאגידים סטטוטוריים מאוחדים), הנערכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים שחלק זה מצורף אליהם, משקפים את מצבה הכספי ואת הביצוע הכספי של הממשלה והישויות המאוחדות על ידה למועד הדיווח ולתקופה שהסתיימה באותו מועד. מידע שוטף בנוגע לפעילות הממשלה מפורסם במסגרת הצעת תקציב המאושרת על ידי הכנסת, בדיווחים על ביצוע התקציב ובמידע נוסף שנכלל בפרסומים הנמסרים לציבור ולמקבלי החלטות מעת לעת.

בעקבות אימוץ דוח הוועדה לשינוי כלכלי-חברתי בראשות פרופסור מנואל טרכטנברג, החליטה הממשלה ביום 25 בדצמבר 2011¹¹ על הקמת צוות לגיבוש תוכנית אופרטיבית לשיפור עבודת המטה ויכולות תכנון וביצוע של משרדי הממשלה - 'ועדת המשילות'.

במסגרת עבודת ועדת המשילות (להלן "הוועדה"), שהמלצותיה התקבלו על ידי הממשלה בתאריך 30 ביוני 2013¹² ניתנה התייחסות לאחד הנושאים המהותיים - מעקב אחר התחייבויות תקציביות עתידיות. על פי הוועדה, "במנגנון הקיים כיום, סדרי העדיפויות התקציביות של הממשלה נקבעים פעם אחת במהלך השנה, וזאת בעת העברת תקציב המדינה. עם זאת, נכון להיום, אין מנגנון המסכם ומשקף את ההתחייבויות העתידיות, כך שלהתחייבויות שמעבר לשנת התקציב אין "מחיר" מוחשי. דהיינו, אין צורך למצוא מקורות באופן מיידי לתקצוב החלטות שהשפעתן על התקציב בשנים הבאות."

הצעת הוועדה: "לפיכך נדרש מנגנון יוצר שקיפות במנגנון התקציב השוטף הנוכחי, באופן שיאפשר למקבלי החלטות להביא בחשבון את ההשלכות העתידיות על התקציב, וזאת בשים לב למספר עקרונות מהותיים:

א. אחריות פיסקלית – בהינתן מידע זה, יינתן למקבלי החלטות תמונת המסגרות המוגדרת מראש במגבלת ההוצאה כך שהממשלה תוכל להחליט על סדרי עדיפויות במקרה והיא מבקשת לקבל החלטה שהשלכותיה התקציביות חורגות ממגבלות התקציב בשנים הבאות.

ב. שקיפות – הגברת השקיפות בכל הנוגע לצבר ההתחייבויות העתידיות בכל עת, תאפשר למשרדים ולממשלה להטמיע כראוי את עלות הדרישות התקציביות שהם מחליטים. משרד האוצר יהיה אחראי לספק נתונים מדויקים וארוכי טווח ככל הניתן אודות ההתחייבויות התקציביות של הממשלה, וזאת בכל מועד שבו מתקבלת החלטה תקציבית.

ג. פיקוח ובקרה – על מנת שהתהליך כולו יתכנס וייהנה מאמינות גבוהה, יש למסד את מנגנונים של פיקוח ובקרה על השחקנים השונים.

ד. קביעת מסגרת תקציב רב-שנתית – אשר תשמש לבקרה על התחייבויות תקציביות עתידיות בממשלה ובכנסת במסגרת זו, תוגדר מסגרת תקציבית לשלוש שנים נוספות מעבר לתקציב בהתאם לכללי ההוצאה והגירעון, ובהתחשב בתחזיות צמיחה ומדיניות מס (צפי הכנסות).

ה. עדכון תמונה תקציבית מלאה לאורך השנה ('נומרטור') על ידי אגף התקציבים במשרד האוצר – הנוגעת לטייסיים האוטומטיים בשלוש השנים הקרובות. הנתונים יכללו את כלל ההתחייבויות הנובעות מהחלטות ממשלה, חקיקה פרטית, פסיקה, הסכמי שכר, סיכומים תקציבים והתחייבויות אחרות. מטבע הדברים מובן כ"איכות" התמונה תרד עם ההתקדמות בשנים שכן היא תלויה במשתנים רבים שהאפשרות לחזותם מוגבלת¹³.

¹¹ החלטת ממשלה מס. 4028 משנת 2011

¹² מתוך החלטת ממשלה מס. 482 משנת 2013

¹³ מתוך דוח הצוות לשיפור עבודת המטה ויכולות הביצוע של משרדי הממשלה

קיימות פיסקלית

א. פרסומים מקצועיים בנושא קיימות פיסקלית ארוכת טווח

נושא הקיימות הפיסקלית לא נסתר מעיני החשבונאות בעולם והתייחסות ענפה לכך ניתנה, למשל, בתקן חשבונאות ממשלתי אמריקני מס' 36 (SFFAS36) - Reporting Comprehensive Long Term Fiscal Projections for the U.S. Government. תקן זה עוסק בהרחבה בנושא, ובין היתר מתווה את הכללים להכנת תחשיב קיימות פיסקלית. התחשיב המוכן על ידי האחראים על נושא התקציב כולל תרחישים בדבר ההכנסות וההוצאות הממשלתיות בעתיד וכן את הגירעון. בתחזיות ישנם פרמטרים רבים, ביניהם: שינויים דמוגרפיים, שערי ריבית, אחוזי צמיחה וכו'. בהתאם לתחזיות אלה נאמד הגירעון המצטבר כאחוז מהתמ"ג בתרחישים השונים, וכן מוצג ניתוח רגישות בפני מקבלי החלטות על מנת שיוכלו להיערך מבעוד מועד.

בחודש יולי 2013 פרסמה הוועדה הבין-לאומית לתקני חשבונאות בין-לאומיים למגזר הציבורי (IPSASB) הנחיה ליישום Reporting on the Long-Term Sustainability of an Entity's Finances (דיווח בדבר יציבות פיננסית ארוכת טווח של ישות). הנחיה זו עוסקת בהרחבה בנושא, ומתווה הוראות לדיווח על היציבות הפיסקלית לטווח ארוך של ישות במגזר הציבורי. ההנחיה מספקת מידע על ההשפעות של המדיניות השוטפת של ישות והחלטות במועד הדיווח על תזרימי המזומנים העתידיים של הישות ומידע נלווה בדוחות הכספיים.

במסגרת הדיווח בדבר היציבות הפיסקלית לזמן ארוך של ישות, ניתן מידע על תזרימי המזומנים החזויים הקשורים לאספקת מוצרים ושירותים ותוכניות המעניקות הטבות סוציאליות. לצורך ההערכות של היציבות הפיסקלית לזמן ארוך נעשה שימוש במידע פיננסי ומידע לא פיננסי לגבי תנאים כלכליים ותנאים דמוגרפיים עתידיים, על בסיס הנחות לגבי מגמות מקומיות וגלובליות (יצרנות, תחרותיות כלכלית, שינויים צפויים במשתנים דמוגרפיים). ההנחיה מפרטת את העקרונות, השיטות והפרמטרים לחישוב וכן ניתוחי רגישות, כדי לאפשר למשתמשים להבין את ההשפעה של שינויים בהנחות כלכליות ודמוגרפיות.

מידע זה יאפשר למשתמשים להעריך היבטים שונים של היציבות הפיסקלית ארוכת הטווח של ישות, לרבות המהות והיקף הסיכונים הפיננסיים שהישות ניצבת בפניהם.

מקובל כי המידע הכלול בדוחות על "הקיימות הפיסקלית" נערך ומחושב על ידי גופים העוסקים בתכנון התקציבי.

ב. נומרטור

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016), התשע"ו 2015, תוקן חוק יסודות התקציב – תיקון מס' 49. במסגרת התיקון נקבע בסעיף 40א. (א) לחוק התקציב כי "הממשלה תכין תוכנית תקציב תלת-שנתית, על פי הצעת שר האוצר, שתונח על שולחן הכנסת בכל שנה יחד עם הצעת חוק התקציב השנתי, ותכלול לגבי כל אחת מהשנים הנכללות בתוכנית, בין השאר, את המידע שלהלן:

- סכום ההוצאה הממשלתית הצפויה לאותה שנה, נטו, לרבות מתן אשראי, ולמעט החזר חובות קרן, בלבד שאינו החזר חובות כאמור למוסד לביטוח לאומי (בסעיף זה – תחזית ההוצאות).
- תחזית הכנסות המדינה הצפויות לאותה שנה.
- תחזית הגירעון הכולל הצפוי בתקציב המדינה בלא מתן אשראי לאותה שנה (בסעיף זה – תחזית הגירעון)".

תחזית לשנים 2017 - 2018¹⁴

לצד הצעת חוק התקציב השנתי לשנים 2017 ו-2018 מגישה הממשלה לאישור הכנסת את הצעת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) הכוללת את שינויי המדיניות בתקציב המדינה הדורשים שינויי חקיקה, לרבות צעדי התאמה פיסקליים בהוצאה ובהכנסה, וכן את הצעת חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018) הכוללת את שינויי החקיקה הנדרשים ליישום הרפורמות המרכזיות של הממשלה לשנים 2017-2018.

פרטים נוספים ניתן למצוא במערכת "פיסקלי-דיגיטלי" באתר האינטרנטי של משרד האוצר שכתובתו

<https://public.tableau.com/profile/mof.budget>

¹⁴ מתוך אתר משרד האוצר

ג. התחייבויות ארוכות טווח

(1) הדוחות הכספיים כוללים מקבץ של מידע בנוגע להתחייבויות הממשלה בראייה ארוכת טווח. המידע המוצג הינו בנושא התחייבויות בתחום חברתי מכוח חוק המוסד לביטוח לאומי, מחויבות כלפי ניצולי שואה, בנושא פנסיה תקציבית בחלוקה לפי מגזרים, בנושא התקשרויות מהותיות של משרדי ממשלה ובנושא מאפיינים של החוב הממשלתי.

(2) חלק מהמידע הנוסף הינו מידע שהופק בסיוע אקטוארים, והמטרה המרכזית הינה להציג תזרים מזומנים עתידי ארוך טווח בגין חלק מההתחייבויות העיקריות של הממשלה. דיווח זה מבוסס על ההנחה הבסיסית כי מדיניות הממשל הקיימת לא תשתנה בצורה משמעותית בטווח הארוך. יש לציין כי מידע אקטוארי מבוסס על מידע שהתקבל מהגורמים המטפלים בכל תחום וכן על הנחות אקטואריות אשר כל שינוי באחד מהפרמטרים בכוחו להשפיע על המידע המוצג.

(3) יחד עם זאת, המידע החזוי הנ"ל עשוי להוות, בעבור מקבלי החלטות וקובעי המדיניות, תשתית אמפירית לצורך קבלת החלטות פרוספקטיביות שלהן יהיו השלכות אורך ורוחב על המדיניות הפיסקלית של מדינת ישראל. כן המידע יאפשר מתן ביטוי כספי או "מחיר" להחלטות הממשלה והשפעתן על כלל אזרחי המדינה בהווה ובעתיד, בטווח הקצר ובטווח הארוך.

1. התחייבויות בתחום חברתי

התחייבויות הממשלה בתחום חברתי הן רבות ומקיפות, החל מהתחייבויות על פי חוק המוסד לביטוח לאומי, ועד התחייבויות במסגרת שירותי הבריאות, הרווחה הקליטה ועוד. להלן דוגמאות מהמוסד לביטוח לאומי ומהרשות לזכויות ניצולי השואה למחויבויות אלה של המדינה בתחום חברתי:

א. המוסד לביטוח לאומי

(1) כללי

בחודש ינואר 2017 פורסם "דוח אקטוארי מלא" (להלן: "הדוח") ליום 31 בדצמבר 2013 על ידי המנהל הכללי של המוסד לביטוח לאומי (להלן: "המל"ל"). דוח זה אמור להיות מוגש אחת לשלוש שנים.

הדוח מספק הערכה למצבו הפיננסי ארוך הטווח של המל"ל, וליכולתו להמשיך ולשלם בצורה יציבה ועקבית את הקצבאות בעתיד. זאת בהינתן מערכת הכללים לגבי התקבולים והתשלומים כפי שמוגדרים בחוק כיום, ובהתחשב בסביבה הדמוגרפית והכלכלית הצפויה.

הדוח מהווה כלי בסיסי בתכנון פיננסי של המל"ל ובשמירה על יציבותו הפיננסית לאורך זמן וכן הוא בוחן וצופה אם תתאפשר היכולת לממן את תשלומי הקצבאות תחת תנאי החוק הקיימים. הדוח עוסק בענפי הביטוח בלבד ואינו עוסק בפעילות המל"ל לפי סעיף 9 לחוק המל"ל או בפעילות המל"ל בנושא דמי ביטוח בריאות.

הדוח כולל את שינויי החקיקה בעקבות חוק ההסדרים 2015 - 2016, ואינו כולל את השפעת שינויי החקיקה בעקבות חוק ההסדרים¹⁵ 2017 - 2018. כמו כן, הדוח מבוסס על גיל פרישה לנשים העולה בהדרגה עד גיל 64, זאת בהתאם לתיקון חוק גיל פרישה משנת 2011, עלייה שהייתה אמורה להחל בינואר 2017. הדוח אינו כולל את השפעת ההחלטה, שהתקבלה לקראת סוף שנת 2016, לדחות את תחילת תחולתו של התיקון לחוק לאוגוסט 2017.¹⁶

נוסף על כך התבסס הדוח על מספר הנחות עבודה דמוגרפיות וכלכליות:

הנחות דמוגרפיות: תחזית גידול האוכלוסייה. הדוח מבוסס על אוכלוסיית מדינת ישראל ביום 31 בדצמבר 2013 ותחזית התפתחות אוכלוסיית המדינה ל-75 השנים הבאות. התחזית מבוססת על הנחות הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (הלמ"ס) לגבי ילודה, תמותה והגירה.

הנחות כלכליות: עיקר ההנחות הכלכליות הן גידול ריאלי שנתי בשכר, הנחת העבודה בדוח היא גידול ריאלי בשכר של 0.5% בכל אחת משנות התחזית. הנחה זו, אשר נלקחה ממחקר שנערך על ידי מנהל המחקר והתכנון במל"ל, מביאה בחשבון ניכוי גידול השכר הריאלי הנובע משינויים דמוגרפיים.

שיעור משלמי דמי ביטוח מעבודה – שיעור משלמי דמי ביטוח מעבודה לפי עיסוק (שכירים/עצמאים), מין וגיל נלקחו ממסד הנתונים של המל"ל כפי שדווחו באמצעות המעסיקים בעבור שנת 2014.

התחזית לגידול בשיעורי התעסוקה – מנהל המחקר והתכנון במל"ל ערך חישוב תחזית לשיעורי התעסוקה. התחזית הותאמה לצורך הכנסתה למודל האקטוארי, וזאת משום שהמודל האקטוארי מתחשב הן באוכלוסיות המשלמות דמי ביטוח (קרי שכירים/עצמאים/משלמי המינימום), והן באוכלוסיות הפטורות מתשלום דמי ביטוח, ובאינטראקציה בין שתי אוכלוסיות אלה.

התפלגות שכר – התפלגות השכר לפי עיסוק (שכירים/עצמאים), מין וגיל נלקחה ממסד הנתונים של המל"ל על אודות משלמי דמי ביטוח לשנת 2014. ההנחה היא שהתפלגות השכר בשנה זו תישמר לאורך כל שנות התחזית, והגידול הריאלי בשכר ישפיע על גובה השכר בשנים העתידיות. הדוח שפורסם הינו דוח אקטוארי ולא דוח חשבונאי הערוך בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים. כמו כן, הדוח ערוך ומחושב בעבור המל"ל ולא בראיית ממשלת ישראל בכללותה ועל כן הדוח אינו מתייחס ואינו מציג את הנתונים הבאים:

- א. השפעה אפשרית על תקציב המדינה ועל גירעון בתקציב המדינה.
- ב. מקורות מימון נוספים חיצוניים לממשלה בכללותה, מעבר לדמי ביטוח לאומי.
- ג. השפעה אפשרית על הגרעון החשבונאי של המל"ל בנפרד, ושל ממשלת ישראל בכללותה.

¹⁵ פרסום החוק ברשומות היה בתאריך 29.12.2016 בשלב זה אין לנו יכולת להעריך את ההשפעה על התוצאות והמסקנות של הדוח בגין נושא זה.

¹⁶ לא צפויה השפעה מהותית על התוצאות והמסקנות העיקריות של הדוח בגין נושא זה.

ד. סכומים בגין ענפי פעילות שבהם המל"ל משמש כצינור בלבד, כגון תשלומי מילואים הממומנים על ידי משרד הביטחון, גביית דמי ביטוח בריאות והעברתם למערכת הבריאות (בגין קופות החולים), השלמת הכנסה וגמלאות המשולמות על ידי משרד האוצר בהתאם לסעיף 9א לחוק המל"ל.

כמקובל במדינות מערביות, המודל של הדוח משקף תחזיות לתקופה של 75 שנים בעבור כלל האוכלוסייה שעשויה להיות זכאית בתקופה זו לקבלת קצבאות המשולמות על ידי המל"ל, וכן מפרט את מקורות המימון לתשלום של קצבאות אלה.

(2) תחזית התקבולים פחות התשלומים של המל"ל

הדוח מציג את ההפרש בין התקבולים לתשלומים של המל"ל על פני השנים בהתאם לנתוני העבר ולפי התחזית (במיליארד ₪, במחירי 2013). על פי הדוח ישנה קפיצת עודף שתתרחש בשנת 2016, אשר נובעת בעיקרה מחוק ההסדרים 2015 - 2016 שכלל שינויים שצפויים להגדיל את התקבולים של המל"ל כתוצאה מהגדלת ההשתתפות של אוצר המדינה. על אף שחוק ההסדרים 2015 - 2016 שיפר את מצבו הפיננסי של המל"ל, השיפור אינו פותר את הבעיה הפיננסית שצפויה בטווח הארוך. העודף שנוצר כתוצאה מחוק ההסדרים צפוי לקטון מדי שנה מיום תחילת החוק ואילך.

על פי תחזית הדוח, בשנת 2026 צפוי המל"ל לעבור למצב גירעוני הולך וגדל:

- בשנת 2026 התקבולים של המל"ל צפויים להפוך להיות נמוכים מהתשלומים.
- בשנת 2027 רמת הכיסוי הכוללת של המל"ל צפויה לרדת מתחת לקו האדום - כלומר מתחת לרמת הכיסוי הכוללת המינימלית לקיימות פיננסית¹⁷.
- על פי הדוח של המל"ל, בשנת 2045 תתרוקן הקרן וללא מימון נוסף לא יהיה המל"ל מסוגל לשלם את מלוא התחייבויותיו על פי החוק.

על פי המודל הסכומים שהאוצר מעביר למל"ל באופן שוטף (שיפוי אוצר והקצבות אוצר) ילכו ויגדלו, ועד 2035 יכפילו את עצמם (ב-2014 - כ- 18,603 מיליארד ₪, ב-2035 - כ- 39,386 מיליארד ₪). יש להביא בחשבון שגידול זה עדיין לא מביא לכיסוי הגירעון ההולך והגדל על פי המודל החל משנת 2026. כשמתחילים את ההתפתחות בחישוב בין התקבולים השוטפים ללא תקבולים בגין ריבית, רואים כי הגירעון יגדל בהדרגה לסך של כ- 30 מיליארד בשנת 2045. יש לציין כי בשנת 2016 על פי המודל יורד הגירעון לסך של 78 מיליון ₪, קפיצת העודף הזו נובעת, כאמור, מחוק ההסדרים 2015 - 2016 שכלל שינויים שצפויים להגדיל את התקבולים של המל"ל כתוצאה מהגדלת ההשתתפות של אוצר המדינה. לאחר מכן הגירעון ממשיך לגדול בהדרגה.

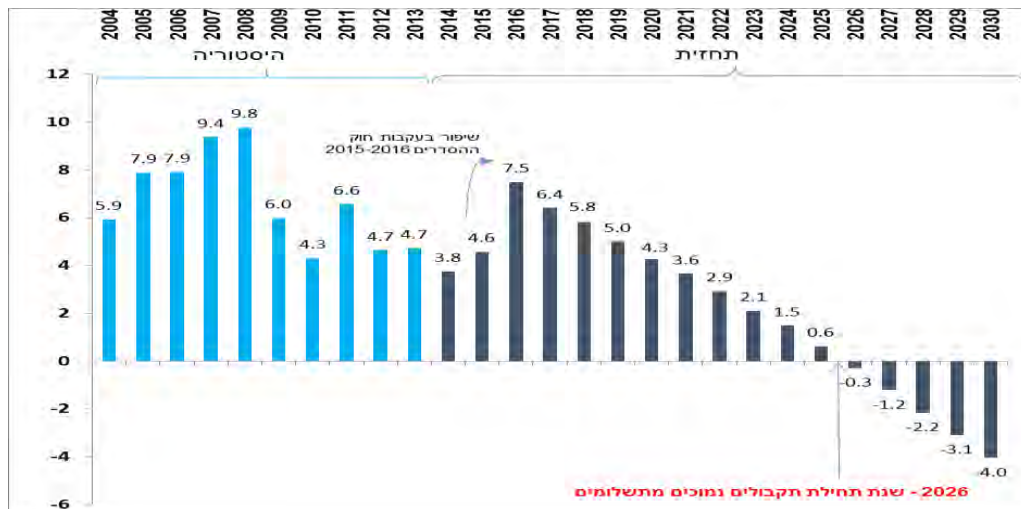
(3) להלן מידע מתוך הדוח התלת - שנתי

א. תחזית התקבולים, התשלומים והקרן של המל"ל במיליארדי ₪ (מחירי 2013):

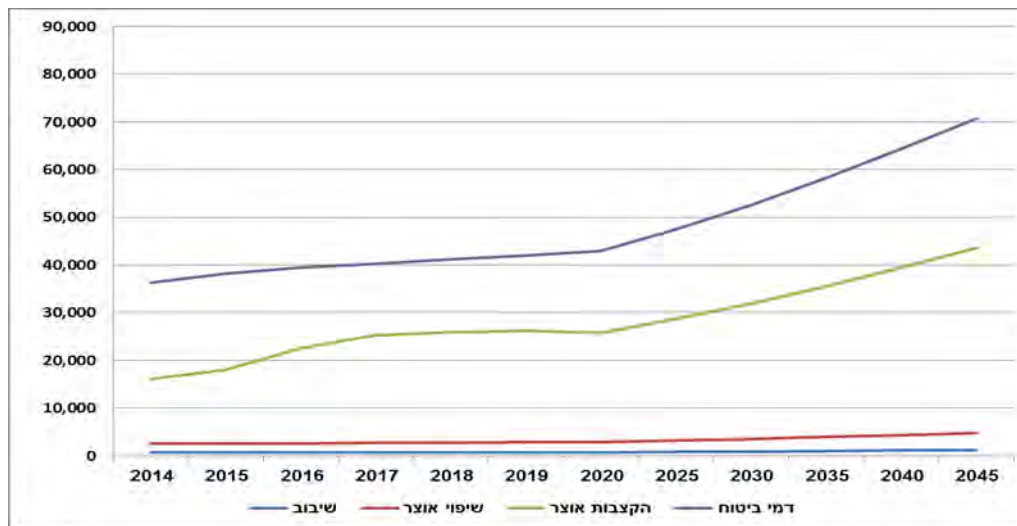

¹⁷ במל"ל הוגדר מדד "רמת הכיסוי" שהוא היחס בין יתרת הקרן בסוף השנה לתשלומים במשך השנה רמת הכיסוי הוגדרה לכל ענף ביטוח בנפרד, וכדי לבחון את הקיימות הפיננסית של המל"ל בכללותו חושבה "רמת הכיסוי הכוללת" של כל ענפי ביטוח יחד. רמת הכיסוי הכוללת המינימלית לקיימות פיננסית כפי שהוגדרה עומדת על כ- 2.5 שנים.

ב. תחזית תקבולים (דמי ביטוח, הקצבות האוצר וריבית על הקרן) פחות תשלומים (קצבאות והוצאות הנהלה וכלליות) במיליארדי ₪ (מחירי 2013):

ג. התפלגות ותחזית תקבולים שוטפים של מל"ל מדמי ביטוח ומימון האוצר (במיליוני ₪):

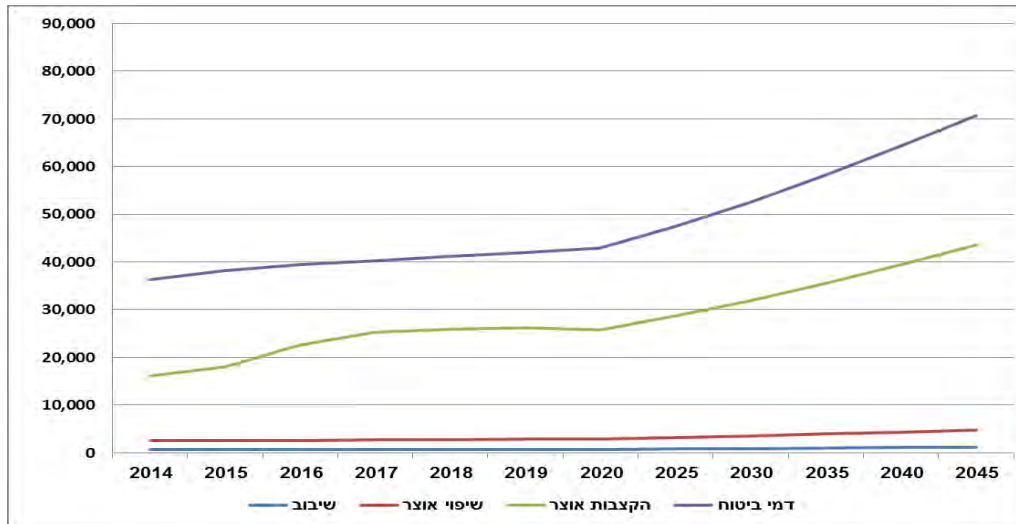

סכומים, שמשרד האוצר מעביר באופן שוטף מתקציב המדינה למל"ל (בגין השתתפות בענפים, שיפוי ללא תשלומי ריבית על הקרן), הינם לפני מתן ביטוי לסכומים נוספים שיידרשו לפי דוח המל"ל לכיסוי הגירעון התזרימי הצפוי ולגדול עם השנים. בשנת 2016, כ- 60% מהתקבולים מבוססים על דמי ביטוח הנגבים מתושבי המדינה, ומעסיקים, וכ- 38% ממומן על ידי משרד האוצר (הכנסה נוספת לא מהותית – שיבובים מול חברות ביטוח וגורמים אחרים).

ד. תשלומי המל"ל

אומדן תשלומי המל"ל העיקריים הינם בגין קצבאות ומענקים שהמהותיים שבהם הם זקנה ושארית, נכות כללית, נפגעי עבודה, סיעוד, אימהות וילדים, נפגעי תאונות, פשיטת רגל ואבטלה. למל"ל תשלומים נוספים מכוח סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי וכן הוצאות מנהליות, תפעוליות ועלויות פנסיה בגין עובדי המל"ל.

התפלגות ותחזית תשלומים לפי ענפים (במיליוני ₪):

מהגרף שלעיל ניתן לראות כיצד חלוקת סך כל התשלומים בין הענפים משתנה בין השנים 2014 ו-2045. חלקם של התשלומים בענפי זקנה ושארית ובמיוחד בענף הסיעוד, גדלים על חשבון שאר הענפים. שינוי זה משקף את הגידול באוכלוסייה המבוגרת. השינוי בחלקו של ענף סיעוד בסך התשלומים צפוי להכפיל את עצמו מ-7.3% בשנת 2014 ל-14.5% בשנת 2045 (להלן בלוח).

שנה	זקנה ושארית	נכות כללית	נפגעי עבודה	סיעוד	ילדים	אימהות	אחר	סה"כ
2014	39.50%	20.80%	7.60%	7.30%	7.80%	10.80%	6.20%	100%
2045	43.50%	15.40%	5.80%	14.50%	7.40%	9.30%	4.10%	100%

תשלומי משרד האוצר למל"ל על פני השנים:

תשלומי האוצר למל"ל על פני השנים הינם סכומים המועברים באופן שוטף (בגין השתתפות בענפים ובגין שיפוי ללא תשלומי הריבית על הקרן). הלוח שלהלן כולל סימולציה של גובה ההשתתפות בתוספת הסכומים שלפי הדוח יידרשו לכיסוי הגירעון התזרימי של המל"ל (במיליוני ₪):

שנה	השתתפות האוצר	שיפוי	סך כל התקבולים	גירעון/עודף תזרימי	סך הכל
2016	22,559	2,658	25,217	78	25,295
2020	25,805	2,894	28,699	3,465	32,164
2025	28,724	3,206	31,930	7,489	39,419
2030	31,872	3,550	35,422	12,277	47,699
2035	35,459	3,927	39,386	17,673	57,059
2040	39,390	4,326	43,716	24,011	67,727
2045	43,580	4,752	48,332	30,151	78,483

ה. השוואת התוצאות בדוח הנוכחי לדוח הקודם ולתוצאות בפועל

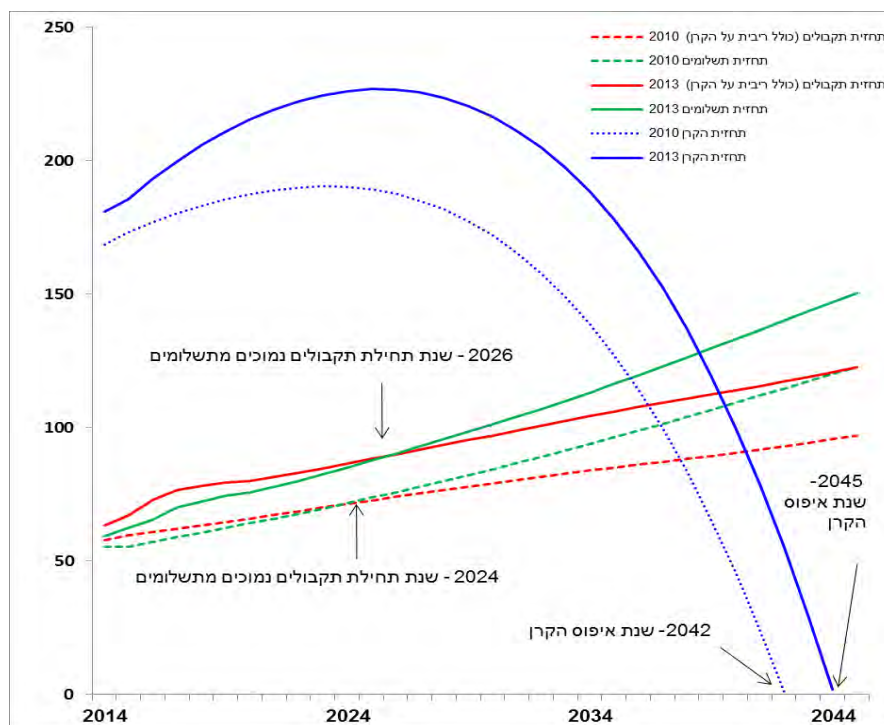
נערכה השוואה בין תוצאות דו"ח זה לבין הדוח המלא הקודם לתאריך 31 בדצמבר 2010. בתקופה שבין פרסום הדוח הקודם לפרסום הדוח הנוכחי חלו שינויים באוכלוסייה ובחשיבה שהשפיעו הן על התשלומים והן על התקבולים של המל"ל. בתקופה זו בוצעו מספר פעולות לצורך חיזוק הקיימות הפיננסית של המל"ל, ובפרט בחוק ההסדרים 2015 - 2016. הדוח הביא בחשבון את שינויי החשיבה שהיו מאז הדוח הקודם ועד חוק ההסדרים 2015 - 2016 (כולל).

חוק ההסדרים 2015 - 2016 כלל, בין היתר את הסעיפים האלה:

- מימון מענקי אשפוז וריפוי על-ידי האוצר.
- כיסוי גירעון באבטלה על ידי המל"ל.
- הגדלת קצבאות ילדים וחיסכון לכל ילד, ושינוי תקצוב האוצר בהתאם.
- הקצבת אוצר חדשה בגין מקדם דמוגרפי בזקנה, שאירים וסיעוד.
- פישוט מודל תקצוב האוצר.

שינויים נוספים בחוק הביטוח הלאומי כללו, בין היתר, הרחבת זכאות בקצבאות לשירותים מיוחדים וילדים נכים.

השוואת תחזית התקבולים, התשלומים והקרן בין הדוח הנוכחי לדוח הקודם (במיליארדי ₪, במחירי 2013):

הגרף שלעיל מציג השוואה בין תחזית התקבולים, התשלומים, והקרן שבדוח הנוכחי לדוח הקודם (במיליארדי ₪, במחירי 2013). כפי שניתן לראות בגרף שלעיל, נקודת האיזון בין התשלומים לתקבולים, קרי, הנקודה שבה התשלומים מתחילים להיות גבוהים מהתקבולים (והקרן מתחילה לרדת) נדחתה בשנתיים (משנת 2024 לשנת 2026). הצפי לשנת איפוס הקרן נדחתה בשלוש שנים (משנת 2042 לשנת 2045).

ב. דוח על המידע הנוסף – אקטואריה ברשות לזכויות ניצולי השואה

1. כללי

הרשות לזכויות ניצולי השואה (להלן: "הרשות"), משמשת כזרוע של מדינת ישראל לתשלום גמלאות עבור ניצולי שואה. נכון לשנת 2017 הרשות משרתת כ- 219 אלף ניצולים (בשנת 2016 כ- 213 אלף ניצולים) העומדים בתנאים (להלן: "הזכאים") של החוקים הבאים:

- (א) חוק נכי רדיפות הנאצים התשי"ז - 1957;
- (ב) חוק נכי המלחמה בנאצים התשי"ד - 1954;
- (ג) חוק ההטבות לניצולי שואה, התשס"ז - 2007.

2. אוכלוסיית הזכאים

האוכלוסיות העיקריות שאותן משרתת הרשות מתוקף החקיקה שלעיל הן אלה:

(א) **נכי רדיפות הנאצים** - מי שלקה בנכות מחמת מחלה, החמרת מחלה או חבלה, ואשר אילולא הנאמר בהסכם השילומים בין מדינת ישראל לבין הרפובליקה הפדרלית של גרמניה מיום כ' באלול תשי"ב (10 בספטמבר 1952) ובמכתב מס' 1א' שבו, היה זכאי בגלל נכותו לתגמול, קצבה או פיצוי אחר מאת הרפובליקה הפדרלית של גרמניה וזאת בלבד שעלה לישראל לפני 1 באוקטובר 1953, וביום 1 באפריל 1957 היה, ולאחר מכן נשאר, אזרח ותושב ישראל, ודרגת נכותו אינה פחותה מ- 25%. ניצולים אלה זכאים לתגמול חודשי בהתאם לדרגת נכותם, וכן לשורה של הטבות נלוות נוספות.

(ב) **נכי המלחמה בנאצים** - מי שהוכרו לפי חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954. בהתאם ללשון החוק, נכה המלחמה בנאצים הוא מי שלקה בנכות (המוגדרת בחוק כחבלה, מחלה או החמרת מחלה) בתקופת שירות מלחמתי בצבא אחת ממעצמות הברית או באחת היחידות שלחמו במחתרת (פרטיזנים), במלחמת העולם השנייה, בתקופת השירות ועקב אותו שירות. נכים אלה זכאים לתגמול חודשי בהתאם לדרגת נכותם ולהטבות נוספות.

(ג) **חוק ההטבות** - חוק ההטבות מקנה קצבה ו/או הטבות לשתי קבוצות עיקריות:

1) ניצולי שואה שזכאים לקצבה חודשית - מדובר בניצולים הנמנים על המעגל הראשון למאורעות השואה, כלומר - ניצולי שואה יוצאי מחנות וגטאות ומי שהוכרו על ידי קרן סעיף 2 של ועידת התביעות, שלא הוכרו כנכי חוק רדיפות הנאצים (בכלל זה מדובר בניצולי שואה שעלו לישראל לאחר 1 באוקטובר 1953, כך שבהסכם השילומים לא שללו את זכותם לתבוע בשל נכותם את הרפובליקה של גרמניה). ניצולים אלה זכאים לקצבה חודשית ולהטבות נוספות, ורואים אותם כאילו הם נכים הזכאים לתגמולים לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, לכל דבר ועניין.

2) ניצולי שואה שאינם מקבלים קצבה חודשית בשל רדיפות הנאצים מישראל או מכל גורם אחר (מגרמניה, ממדינת חוץ אחרת או מוועידת התביעות). ניצולים אלה זכאים למענק הטבות שנתי בגובה 3,960 ₪ (בדומה לשנת 2016) ולהטבות נוספות.

3. פירוט הזכאות

הזכאים מקבלים החזרים וסיוע באופן ישיר או דרך ספק בתחומים הבאים: ציוד רפואי, טיפול רפואי על סוגיו השונים, הבראה רגילה ו/או עם טיפולים במרחצאות מרפא, הטבות ומענקים במסגרת שיקום ורווחה, תשלום לרופאים אשר ישנה התקשרות עימם, תמיכה למוסדות ציבור ולגופים שמעניקים סיוע פרטני לניצולי השואה ועוד.

4. תיקוני חקיקה

ביום 3 בדצמבר 2015 נחתמה על ידי שר האוצר החלטה מנהלית, אשר במסגרתה יהיו זכאים למענק הטבות שנתי ופטור מדמי השתתפות עצמית ברכישת תרופות יוצאי עירק, אשר חוו את אירועי הפרהוד, ויוצאי מרוקו ואלג'יריה, אשר סבלו הגבלות בתחומי חיים שונים במסגרת שלטון וישי בתקופה הרלוונטית. כמו כן מי שביצע עבודה בכפייה, על פי צו שלטוני שהוצא נגד יהודים, במשך תקופה רצופה ומשמעותית, והיה צפוי לעונש לולא ביצע אותה, ואשר אילולא עלה לאחר 1 באוקטובר 1953 היה זכאי לתגמולים לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, יהיה זכאי לסיוע בשווי התגמולים וההטבות הניתנים לפי חוק נכי רדיפות הנאצים. בחודש מאי 2016 הורחבה ההחלטה והוחלה גם על ילדים שהתלוו להוריהם לעבודות כפייה והיו נתונים תחת אותם התנאים.

ביום 7 באפריל 2016 פורסם ברשומות חוק נכי רדיפות הנאצים (תיקון מס' 22), התשע"ו-2016. מדובר בתיקון חקיקה שמגביל את שכר הטרחה שמשלמים ניצולי שואה לעורכי דין וגורמי טיפול.

התיקון מבקש, בין היתר, לסייע לניצולי שואה שמקבלים קצבאות חודשיות או מענקים שנתיים מכוח החלטה מנהלית שקיבלה המדינה, וליצור הלימה בין הטרחה המועטה שקיימת בהליך המנהלי, לבין השכר שנגבה על ידי עורכי דין וגורמי טיפול. כמו כן, החוק מבקש לוודא כי הניצול נתן הסמכה מפורשת לעורך הדין לייצגו בהליך המנהלי, שהינו הליך נפרד ושונה מההליך המשפטי, ולוודא כי הוא מבין את כל ההשלכות והמשמעויות של הליך זה.

ביום 2 בנובמבר 2016 פורסם ברשומות חוק הטבות לניצולי שואה (תיקון מס' 8), התשע"ז-2016, שבמסגרתו בוטל הניכוי של הקצבה, המשולמת על ידי קרן סעיף 2 של ועידת התביעות, מתגמול לפי הכנסה או מתגמול מוגדל לפי הכנסה המשולם על ידי הרשות.

ביום 29 בדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016. במסגרת החוק האמור הועלה באופן אוטומטי סכום המענק השנתי המשולם לזכאים לפי סעיף 4 לחוק הטבות לניצולי שואה לסך של 3,960 ₪. יצוין כי בהתאם להחלטת שר האוצר, הועלה באופן זהה גם המענק המשולם לפי ההחלטה המנהלית של שר האוצר מיום 3 בדצמבר 2015 ליוצאי עירק, מרוקו ואלג'יריה.

כמו כן, בהתאם לסעיף 158 לחוק האמור תוקן חוק נכי רדיפות הנאצים (תיקון מס' 19), התשע"ד-2014, באופן שהתווספה הוראת מעבר המסדירה את זכאותם של בני זוג של נכי רדיפות הנאצים ונכי המלחמה בנאצים שקיבלו תגמול בחייהם, ונפטרו קודם ליום 1 ביוני 2011 לתשלום מענק רבעוני בסך 2,500 ₪, וזאת החל מיום 1 בינואר 2017.

בעקבות פסק דין של בית המשפט העליון מיום 16 לנובמבר 2017 הוחל ההסדר האמור של המענק הרבעוני גם על בני זוג ניצולים שהוכרו בחייהם לפי חוק הטבות לניצולי שואה, תשס"ז-2007, והלכו לעולמם לפני 1 ביוני 2011.

ביום 26 בדצמבר 2017 אושר בכנסת תיקון לחוק הטבות לניצולי שואה, ובמסגרתו הרשות משלמת החל משנת 2018 ואילך, באופן קבוע, מענק שנתי לנזקקים במקום המענקים שהיו משולמים בעבר על ידי החברה להשבת רכוש נכסי נספי השואה. המענק הינו שנתי ועומד על סך של 11,000 ₪. המענק משולם במלואו בחודש ינואר של כל שנה. הזכאים למענק הם מקבלי תגמול לפי הכנסה מהרשות (תגמול לנזקק, פחות מ-50% נכות), ניצולים שמקבלים מהרשות תגמול חודשי והם גם מקבלי הבטחת הכנסה, וניצולים שמקבלים קצבה מגרמניה או ממדינת חוץ אחרת תגמול חודשי, והם גם מקבלי הבטחת הכנסה.

5. ההתחייבות

ההתחייבות האקטוארית מתייחסת לאוכלוסייה סגורה של ניצולי השואה הקיימים או שאיריהם המקבלים תגמול, בלי להביא בחשבון מצטרפים חדשים עתידיים אפשריים. כמו כן, החישוב האקטוארי התבסס על הנחות אקטואריות, שתואמות הדדית ולא מוטות¹⁸, בכפוף למגבלות הנתונים שעל בסיסן בוצע התחשיב.

ההתחייבויות האקטואריות של ממשלת ישראל, הנובעות מתשלומי הגמלאות על פי החוקים שצוינו לעיל בגין תשלומי תגמולים לאוכלוסיית ניצולי השואה הזכאים ליום 31 בדצמבר 2017, מסתכמות בכ- 43.1 מיליארד ₪ (כ- 40.5 מיליארד ₪ ליום 31 בדצמבר 2016), ובגין הטבות אחרות המסתכמות בכ- 9.7 מיליארד ₪ (כ- 9 מיליארד ₪ ליום 31 בדצמבר 2016).

6. תיאור הנתונים שהתקבלו

החישוב האקטוארי בוצע על נתונים פרטניים של אוכלוסיית ניצולי השואה חלקם ליום 30 בספטמבר 2017 וחלקם לאחר ליום 31 בדצמבר 2017 (להלן: "מועדי החתך"). החישוב הביא בחשבון פרמטרים אישיים כגון מצב משפחתי, משך התשלום (חד-פעמי או מתמשך), אחוז הקצבה, סוג הגמלה: נכות, נכות מיוחדת, תוספות למיניהן, ניכויים וקיזוזים, מענק, טיפולים רפואיים ואחזקת טלפון.

7. עיקרי שיטת חישוב ההתחייבות

7.1. החישוב נערך לכל ניצול ואלמ/נה באופן פרטני כשהוא מהוון.

7.2. ריבית ההיוון והנחות אקטואריות.

בחישוב ההתחייבות הובאו בחשבון הפרמטרים וההנחות האלה:

(א) ריבית ההיוון: שיעורי ריבית להיוון מתבססים על עקום תשואה של אג"ח ממשלתיות צמודות מדד המחירים לצרכן נכון לסוף חודש דצמבר 2017.

(ב) הנחות פיננסיות: שיעורי אינפלציה חזויים, שיעור הגידול השנתי בתשלומים בגין הטבות אחרות (שאינן תגמולים), שיעור השינוי השנתי במדד הסקטור הציבורי הקהילתי, שיעור השינוי השנתי בסכומי המינימום של תגמולים חודשיים, תוספת עתידית שנתית באחוז הנכות.

(ג) הנחות דמוגרפיות: שיעור התמותה (לוחות תמותה), מצב משפחתי.

8. תחזית טווח ארוך לשנים 2018 - 2054 של ההתחייבות האקטוארית:

לוח - תחזית תשלומים שנתיים לא מהוון (במיליוני ₪):

שנה	תשלום חזוי	שנה	תשלום חזוי
2018	4,815	2037	681
2019	4,572	2038	560
2020	4,331	2039	455
2021	4,091	2040	365
2022	3,840	2041	291
2023	3,594	2042	230
2024	3,367	2043	180
2025	3,131	2044	139
2026	2,896	2045	107
2027	2,651	2046	82
2028	2,409	2047	62
2029	2,174	2048	47
2030	1,942	2049	35
2031	1,760	2050	26
2032	1,544	2051	19
2033	1,340	2052	14
2034	1,150	2053	10
2035	976	2054	7
2036	820	2055 והלאה	19

2. פנסיה תקציבית (ללא פנסיית גישור)

בהמשך לפירוט שניתן בחלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל ביאור 18 - התחייבויות בגין זכויות עובדים ובחלק ב'3 - דוחות כספיים סולו ממשלת ישראל מידע נוסף 8 - התחייבויות בגין זכויות עובדים, מצורף בזאת פירוט נוסף של החבות לתשלומי הקצבה במסגרת הסדרי הפנסיה התקציבית.

הפירוט הנוסף הינו לשמונה אוכלוסיות – גמלאי מערכת הביטחון (ללא פנסיית גישור): גמלאי הוראה; גמלאי מדינה (מערכת הבריאות, שופטים ודיינים, נבחרי ציבור, ביקורת המדינה והיתר) וגמלאי משטרה ושבי"ס, וכולל את המידע הבא¹⁹:

- שכר חציוני וממוצע (למעט מערכת הביטחון).
- התפלגות מקבלי הקצבה (למעט מערכת הביטחון).
- רשימת עשרים מקבלי הקצבות הגבוהות²⁰.

המידע מבוסס על תשלומי הקצבה ברוטו לחודש דצמבר 2017, כולל קצבאות ששולמו לשארים. החבות האמורה אינה כוללת את החבויות האלה:

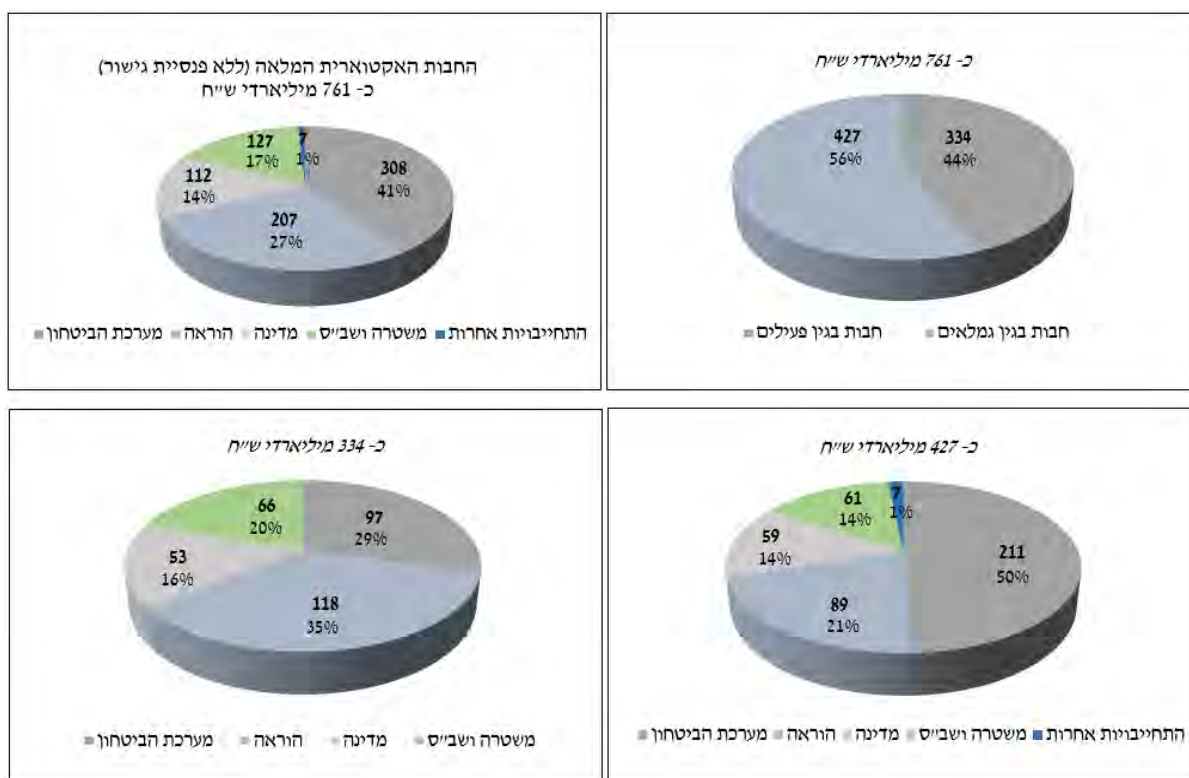
- (א) **פנסיית גישור בצה"ל** - עד מועד פרסום הדוח הכספי, טרם נקבעו תקנות לחישוב פנסיית הגישור של משרתי הקבע בפנסיה צוברת, לרבות הכלל כי קצבת פנסיית הגישור לא תעלה על קצבת הפנסיה התקציבית הרעיונית של משרת הקבע וזאת כחלק מיישום עקרונות הסיכום התקציבי לתקציב הביטחון לשנים 2015 - 2020. כמו כן, לא קיימת תמימות דעים לגבי יישום מודל הקבע החדש ששינה את גיל הפרישה וישנה את אופן ניהול כ"א והשכר בצבא, שינויים שישפיעו מהותית על עלויות פנסיית הגישור. לאחר שייקבעו התקנות ותאומת היתכנות יישום מודל הקבע החדש ע"י משרד האוצר, ניתן יהיה לבצע הנחות לצורך הערכה ראשונית של החבות בגין פנסיית הגישור של משרתי הקבע.
- (ב) **פנסיית גישור לעובדים נוספים בגופי ביטחון נוספים** - התחייבויות לתשלום פנסיית גישור לעובדים המבוטחים בפנסיה צוברת בתקופת הפרישה המוקדמת ועד ההגעה לגיל הפרישה הקבוע בחוק. טרם הוסדרו התקנות ליישום פנסיית הגישור לגופים אלה כפי שנקבע בהסכמות.
- (ג) **היוון עתידי אפשרי** - קבלת חלק מהקצבה במועד הפרישה כסכום הוני.

לאור האמור לעיל, חישוב החבות בגין הפנסיה התקציבית במערכת הביטחון הינה חלקית ואינה מייצגת את מלוא החבות.

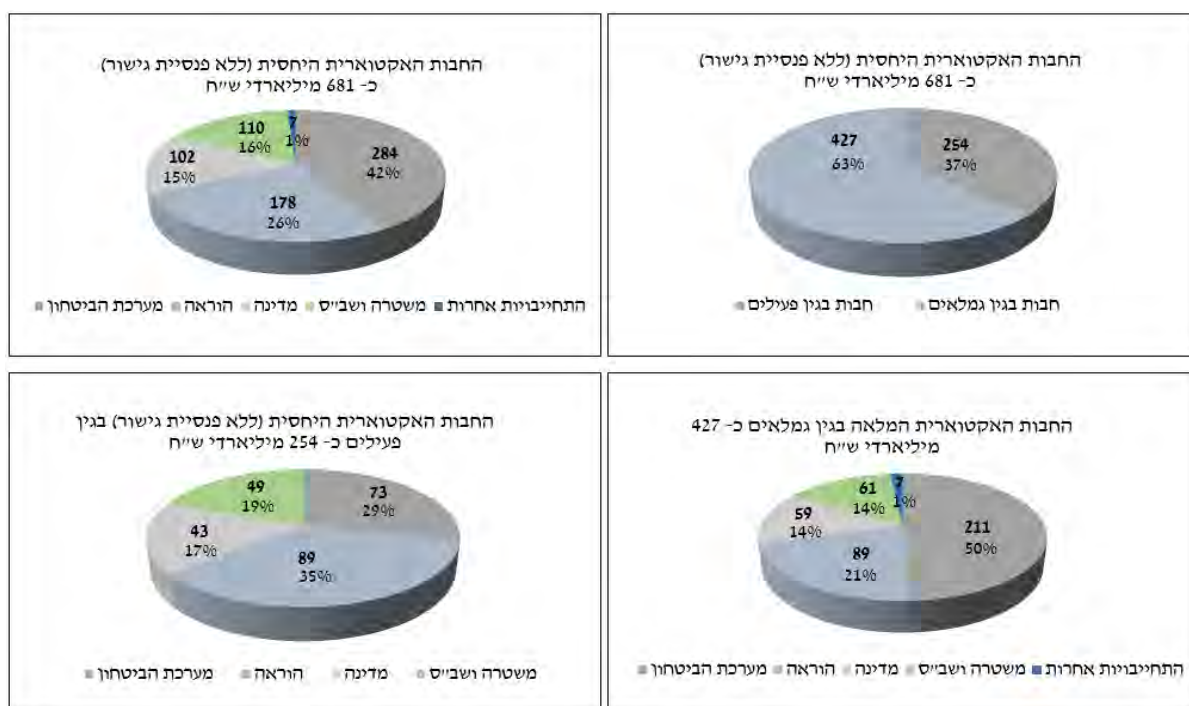
¹⁹ הנתונים אינם כוללים תשלומים שנתיים אם היו (לדוגמה: הבראה).

²⁰ במקרים בהם הגמלאי היוון חלק מהקצבה, נעשה שימוש בקצבה המלאה ללא הפחתת היוון.

להלן התפלגות החבות האקטוארית **המלאה** לפי חתך של עובדים פעילים וגמלאים של המדינה ושל מערכת הביטחון (כולל שאירים הזכאים לגמלה על פי חוק):

להלן התפלגות החבות האקטוארית **היחסית** לפי חתך של עובדים פעילים וגמלאים של המדינה ושל מערכת הביטחון (כולל שאירים הזכאים לגמלה על פי חוק):

א. גמלאי מערכת הביטחון (ללא פנסיית גישור)*

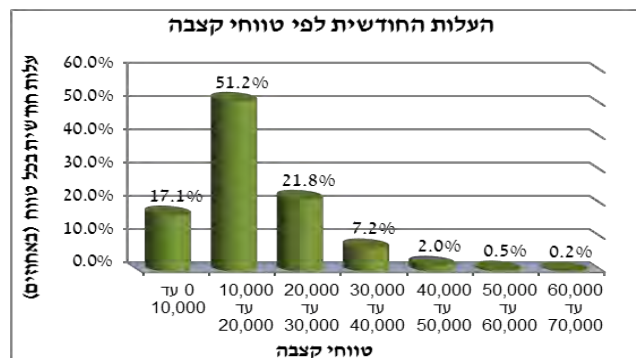
31 בדצמבר			
מספר זכאים		חבות במיליוני ₪	
2016	2017	2016	2017
(*)	(*)	200,434	210,958

(*) נתון מסווג.

- נתוני קצבאות כולל שארים ונכות ששולמו בחודש דצמבר 2017 לגמלאי מערכת הביטחון מאחר שלא ניתן להציג את ממוצע מקבלי הגמלה, מובא הפירוט הבא:

אחוז הגמלאים הזכאים מסך כלל הגמלאים	
נתוני דצמבר 2017 ב- ₪	
8,322	25% מהגמלאים מקבלים מתחת
12,348	50% מהגמלאים מקבלים מעל
17,146	25% מהגמלאים מקבלים מעל

טווחי הקצבה	סכום ששולם בחודש דצמבר 2017 באלפי ₪	עלות חודשית בכל טווח ב- %
0 עד 10,000	119,466	17.1%
10,000 עד 20,000	358,297	51.2%
20,000 עד 30,000	152,582	21.8%
30,000 עד 40,000	50,275	7.2%
40,000 עד 50,000	13,781	2.0%
50,000 עד 60,000	3,570	0.5%
60,000 עד 70,000	1,281	0.2%
סך הכל	100%	

- 20 הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2017

דירוג שכר	קצבה ₪	דירוג שכר	קצבה ₪
1 מערכת הביטחון	69,691	11 מערכת הביטחון	64,056
2 מערכת הביטחון	67,673	12 מערכת הביטחון	63,419
3 מערכת הביטחון	66,727	13 מערכת הביטחון	62,901
4 מערכת הביטחון	66,134	14 מערכת הביטחון	62,812
5 מערכת הביטחון	65,781	15 מערכת הביטחון	62,523
6 מערכת הביטחון	65,095	16 מערכת הביטחון	61,630
7 מערכת הביטחון	64,859	17 מערכת הביטחון	61,343
8 מערכת הביטחון	64,755	18 מערכת הביטחון	61,223
9 מערכת הביטחון	64,404	19 מערכת הביטחון	61,215
10 מערכת הביטחון	64,146	20 מערכת הביטחון	60,586

*ראה הערות שוליים מספר 19-20

ב. גמלאי הוראה*

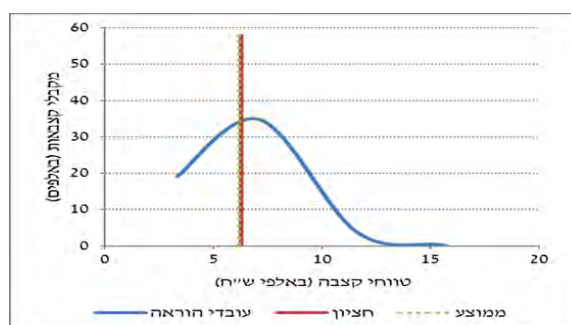
31 בדצמבר			
מספר זכאים		חבות במיליוני ₪	
2016	2017	2016	2017
56,035	57,844	83,381	88,726

- נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר לגמלאי הוראה ב- ₪

2016	2017	
6,173	6,209	ממוצע
6,209	6,254	חציון

- התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר ב- ₪

טווחי הקצבה	מספר מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
5,000-0	19,177	64,319
10,000-5,000	34,797	248,680
15,000-10,000	3,726	43,290
20,000-15,000	210	3,285
סה"כ		359,574

- 20 הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2017:

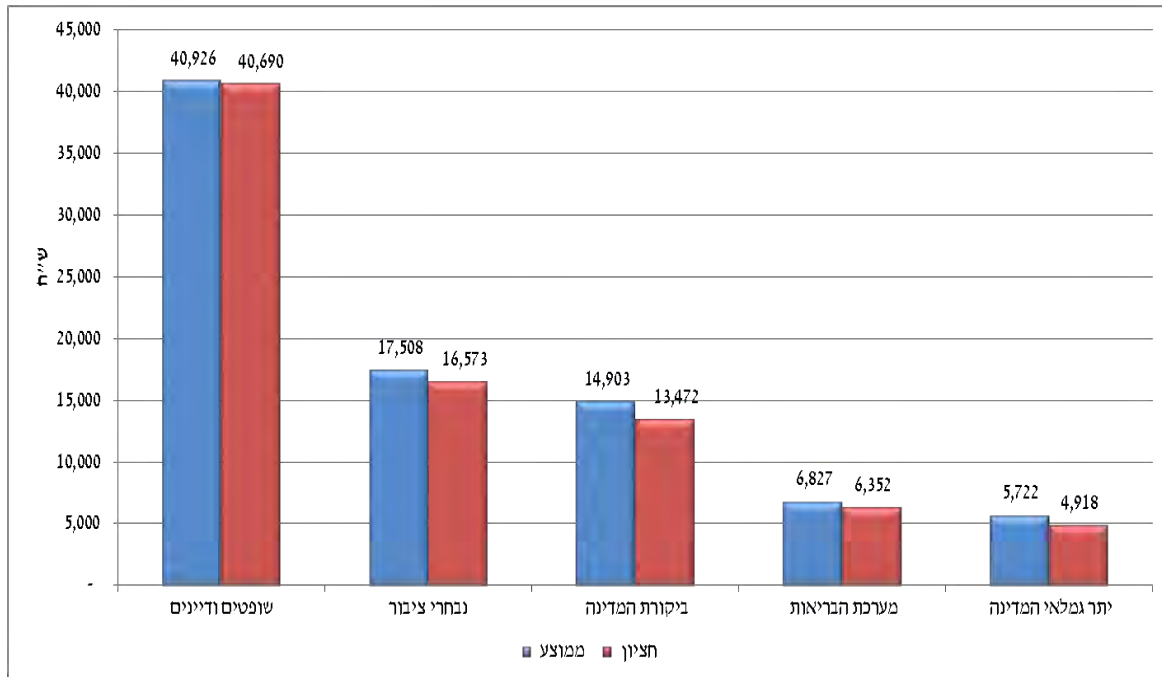
דירוג שכר	קצבה ₪	דירוג שכר	קצבה ₪
1 עובדי הוראה	17,196	11 עובדי הוראה**	16,730
2 עובדי הוראה	16,871	12 עובדי הוראה**	16,730
3 עובדי הוראה	16,782	13 עובדי הוראה**	16,730
4 עובדי הוראה	16,755	14 עובדי הוראה**	16,730
5 עובדי הוראה**	16,730	15 עובדי הוראה**	16,730
6 עובדי הוראה**	16,730	16 עובדי הוראה**	16,730
7 עובדי הוראה**	16,730	17 עובדי הוראה**	16,730
8 עובדי הוראה**	16,730	18 עובדי הוראה**	16,730
9 עובדי הוראה**	16,730	19 עובדי הוראה**	16,730
10 עובדי הוראה**	16,730	20 עובדי הוראה**	16,730

*ראה הערות שוליים מספר 19-20
**עובדים בעלי מאפיינים זהים.

ג. גמלאי המדינה*

31 בדצמבר			
מספר זכאים		חבות במיליוני ₪	
2016	2017	2016	2017
43,897	45,788	56,958	59,224

להלן נתוני ממוצע וחציון הקצבאות ב- ₪ ששולמו בחודש דצמבר 2017, ברמת תתי- הקבוצות הכלולות תחת אוכלוסיית גמלאי המדינה:

*ראה הערות שוליים מספר 19-20

להלן פירוט בגין חמש תתי- הקבוצות שנכללות תחת אוכלוסיית גמלאי המדינה:

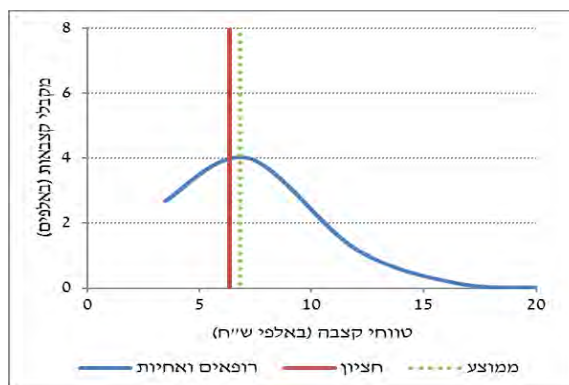
(1) גמלאי מערכת הבריאות ללא מנהל ומשק

- נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר לגמלאים – רופאים, אחיות ופרא-רפואיים ב- ₪

	2016	2017
ממוצע	6,769	6,827
חציון	6,319	6,352

- התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר ב- ₪

טווחי הקצבה	מספר מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
5,000-0	2,686	9,326
10,000-5,000	4,005	28,700
15,000-10,000	1,192	14,283
20,000-15,000	150	2,468
25,000-20,000	5	101
		54,879

- 20 הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2017

דירוג שכר	קצבה ₪	דירוג שכר	קצבה ₪
1 רופאים	21,090	11 אחים ואחיות	18,833
2 אחים ואחיות	20,183	12 אחים ואחיות	18,712
3 רופאים	20,102	13 רופאים	18,565
4 אחים ואחיות	20,042	14 אחים ואחיות	18,530
5 רופאים	20,023	15 רופאים	18,408
6 רופאים	19,603	16 רופאים	18,408
7 אחים ואחיות	19,235	17 רופאים	18,393
8 אחים ואחיות	19,165	18 רופאים	18,388
9 רופאים	19,078	19 אחים ואחיות	18,364
10 אחים ואחיות	18,907	20 רופאים	18,289

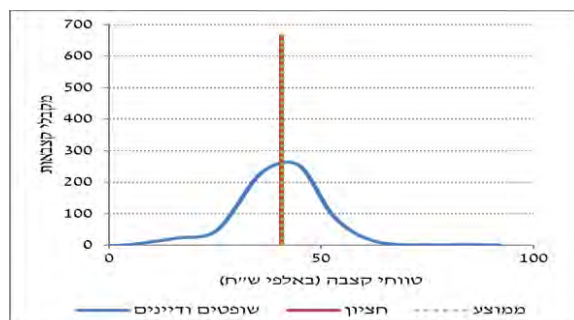
(2) גמלאי השופטים והדיינים

- נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר לגמלאי השופטים והדיינים ב- 2017

	2016	2017
ממוצע	40,041	40,926
חציון	40,033	40,690

- התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר ב- 2017

טווחי הקצבה	מספר מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
10,000-0	2	9
20,000-10,000	23	369
30,000-20,000	49	1,253
40,000-30,000	232	8,374
50,000-40,000	255	11,418
60,000-50,000	88	4,689
70,000-60,000	12	756
80,000-70,000	2	153
90,000-80,000	3	252
100,000-90,000	1	92
סה"כ		27,365

- 20 הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2017

דירוג שכר	קצבה ₪	דירוג שכר	קצבה ₪
1 שופטים *	91,978	11 שופטים	63,647
2 שופטים *	85,199	12 שופטים	63,421
3 שופטים *	84,584	13 שופטים	63,164
4 שופטים *	81,899	14 שופטים	62,563
5 שופטים *	76,905	15 שופטים	61,356
6 שופטים *	75,679	16 שופטים	60,868
7 שופטים	66,151	17 שופטים	60,599
8 שופטים	65,081	18 שופטים	60,299
9 שופטים	64,411	19 שופטים *	59,860
10 שופטים	64,391	20 שופטים	59,822

* שופט הזכאי למספר קצבאות או צבירת זכויות מוגדלת בגין מספר תפקידים בשירות הציבורי (בחלק מהמקרים הוצגה סכימה של קצבאות, ובחלק מהמקרים הזכויות לקצבה נובעות מרצף זכויות או מזכאות לקצבה הגבוהה מבין השתיים).

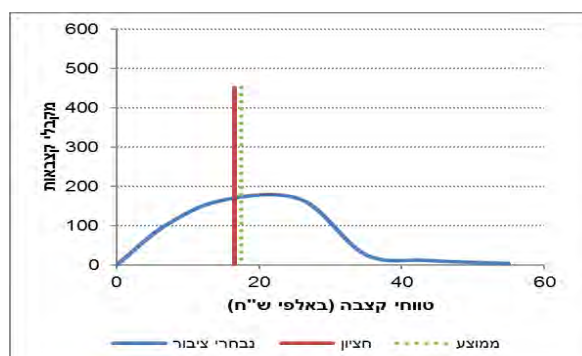
(3) גמלאי נבחר ציבור

- נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר לגמלאים נבחר ציבור ב- 2017

	2016	2017
ממוצע	18,795	17,508
חציון	16,318	16,573

- התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר ב- 2017

טווחי הקצבה	מספר מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
0-10,000	98	651
10,000-20,000	164	2,424
20,000-30,000	166	4,285
30,000-40,000	26	907
40,000-50,000	11	480
50,000-60,000	3	165
סה"כ		8,912

- 20 הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2017:

דירוג שכר	קצבה ₪	דירוג שכר	קצבה ₪
1 נבחר ציבור *	56,086	11 נבחר ציבור *	43,823
2 נבחר ציבור	55,665	12 נבחר ציבור *	43,822
3 נבחר ציבור *	53,229	13 נבחר ציבור *	43,441
4 נבחר ציבור *	46,424	14 נבחר ציבור *	43,297
5 נבחר ציבור *	44,445	15 נבחר ציבור *	43,275
6 נבחר ציבור *	44,198	16 נבחר ציבור *	43,275
7 נבחר ציבור *	43,989	17 נבחר ציבור *	42,936
8 נבחר ציבור *	43,989	18 נבחר ציבור	42,475
9 נבחר ציבור *	43,989	19 נבחר ציבור *	42,199
10 נבחר ציבור *	43,989	20 נבחר ציבור *	41,867

* נבחר ציבור הזכאי למספר קצבאות או צבירת זכויות מוגדלת בגין מספר תפקידים, במקרים אלו הוצגה סכימת הקצבאות.

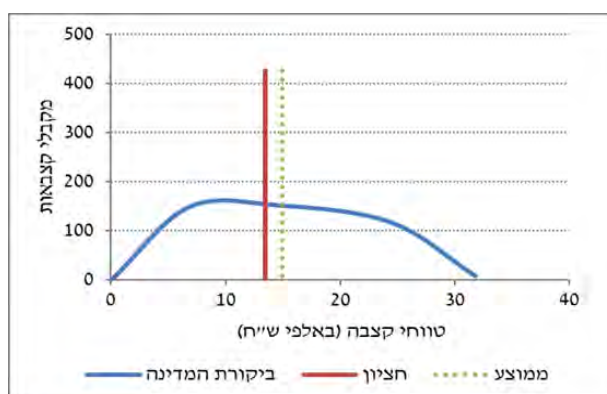
(4) גמלאי ביקורת המדינה

- נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר לגמלאי ביקורת המדינה ב- 2016

	2016	2017
ממוצע	14,864	14,903
חציון	13,484	13,472

- התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר ב- 2016

טווחי הקצבה	מספר מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
10,000-0	148	1,004
20,000-10,000	152	2,199
30,000-20,000	118	2,875
40,000-30,000	9	286
סה"כ		6,364

- 20 הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2017

דירוג שכר	קצבה ₪	דירוג שכר	קצבה ₪
1	32,249	11	29,153
2	31,971	12	28,869
3	31,971	13	28,780
4	31,971	14	28,751
5	31,971	15	28,751
6	31,971	16	28,751
7	31,971	17	28,751
8	31,136	18	28,507
9	30,829	19	28,507
10	29,675	20	28,507

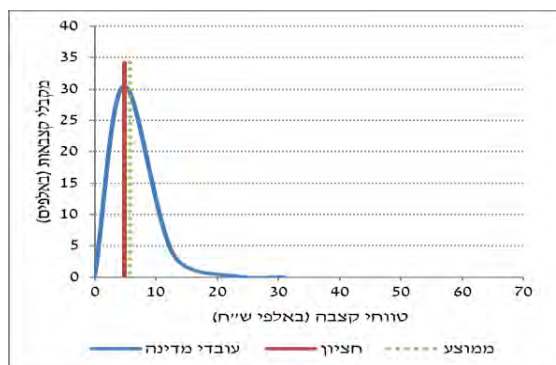
(5) יתר גמלאי המדינה

- נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר ליתר גמלאי המדינה ב- 19

	2016	2017
ממוצע	5,668	5,722
חציון	4,857	4,918

- התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר ב- 19

טווחי הקצבה	מספר מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
10,000-0	30,472	145,629
20,000-10,000	3,600	46,357
30,000-20,000	168	3,874
40,000-30,000	2	62
סה"כ		195,922

- 20 הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2017

דירוג שכר	קצבה 19	דירוג שכר	קצבה 19
1 חוזה אישי - מנהלים כלליים ומקביליהם	31,328	11 חוזה אישי - מנהלים כלליים ומקביליהם	27,668
2 משפטנים	30,398	12 חוזה אישי - מנהלים כלליים ומקביליהם	27,581
3 משפטנים	28,940	13 חוזה אישי - מנהלים כלליים ומקביליהם	26,799
4 מח"ר	28,556	14 חוזה אישי - מנהלים כלליים ומקביליהם	26,731
5 חוזה אישי - מנהלים כלליים ומקביליהם	28,138	15 חוזה אישי - מנהלים כלליים ומקביליהם	26,609
6 חוזה אישי - מנהלים כלליים ומקביליהם	28,138	16 חוזה אישי - מנהלים כלליים ומקביליהם	26,609
7 חוזה אישי - מנהלים כלליים ומקביליהם	28,138	17 חוזה אישי - מנהלים כלליים ומקביליהם	26,609
8 חוזה אישי - מנהלים כלליים ומקביליהם	28,138	18 חוזה אישי - מנהלים כלליים ומקביליהם	26,609
9 חוזה אישי - מנהלים כלליים ומקביליהם	27,942	19 חוזה אישי - מנהלים כלליים ומקביליהם	26,609
10 חוזה אישי - מנהלים כלליים ומקביליהם	27,804	20 חוזה אישי - מנהלים כלליים ומקביליהם	26,609

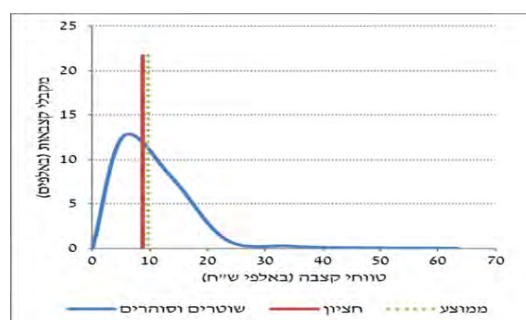
ד. גמלאי משטרה ושב"ס*

31 בדצמבר			
מספר זכאים		חבות במיליוני ₪	
2016	2017	2016	2017
21,508	21,849	57,594	61,015

- נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר 2017 לשוטרים וסוהרים בגמלאות:

	2016	2017
ממוצע	9,589	9,731
חציון	8,457	8,711

- התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר ב - ₪

- 20 הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2017

קצבה ₪	דירוג שכר	קצבה ₪	דירוג שכר
56,079	11 משפטנים	65,342	1 שופטים
55,695	12 משפטנים	63,710	2 שופטים
55,408	13 שופטים	62,360	3 שופטים
55,327	14 משפטנים	61,875	4 שופטים
54,257	15 שופטים	59,867	5 שופטים
52,318	16 שופטים	59,853	6 שופטים
52,247	17 מהנדסים	59,237	7 שופטים
51,142	18 משפטנים	58,855	8 שופטים
49,325	19 שופטים	58,788	9 שופטים
48,823	20 רופאים	57,912	10 שופטים

*ראה הערות שוליים מספר 19-20

אחריות הגורמים המעורבים בתהליך קביעת קצבת הפנסיה התקציבית באוכלוסיות השונות:

תהליך אישור הקצבה (פנסיה תקציבית)			אוכלוסייה
גוף מאשר תנאי הפרישה	ממונה על הגמלאות*	גוף משלם	
נציבות שירות המדינה	אגף החשב הכללי**	אגף החשב הכללי**	עובדי הוראה
נציבות שירות המדינה	אגף החשב הכללי**	אגף החשב הכללי**	עובדי מדינה לרבות מערכת הבריאות וביקורת המדינה
הנהלת בתי המשפט	הנהלת בתי המשפט	אגף החשב הכללי	נושאי משרה שיפוטית
כנסת	כנסת	כנסת	ח"כים***
אגף החשב הכללי**	אגף החשב הכללי**	אגף החשב הכללי**	שרי ממשלה*** ²¹
אגף החשב הכללי**	אגף החשב הכללי**	אגף החשב הכללי**	נשיא**
גופי הביטחון	אגף החשב הכללי**	גופי הביטחון	גופי הביטחון (למעט צה"ל)
צה"ל	צה"ל	צה"ל	צה"ל
משטרה / שב"ס	אגף החשב הכללי**	משטרה / שב"ס	משטרה ושב"ס

*הממונה על הגמלאות – מופקד על בחינת תנאי הפרישה, בחינת זכויות הפורש ואישור הגמלה.

**מנהלת הגמלאות במשרד האוצר.

*** ח"כים, שרי ממשלה ונשיא – תנאי הפרישה מעוגנים בקובץ חיקוקים והחלטות בדבר משכורות וגמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון.

- בגופים שבהם אגף החשב הכללי הוא הממונה על הגמלאות ו/או הגוף המשלם את תשלום הקצבה, קיימים תהליכי עבודה המאפשרים בקרה וסקיפות על תשלומי הקצבה.
- החלטת ממשלה 4088 קבעה כי תתבצע שקיפות ובקרה על השכר והגמלאות של צה"ל באמצעות מטה השכר שבאגף החשב הכללי. בעקבות החלטת הממשלה, נחתם הסכם עם צה"ל לצורך הסדרת מערך בקרה אפקטיבי בפיקוח מטה השכר באגף החשב הכללי. בימים אלה, מתקיים שיח מתקדם עם צה"ל לגבי בניית מחסן נתונים במשרד האוצר לצורכי בקרה על השכר והגמלאות בצה"ל. טרם ניתן לקבוע את איכות הנתונים ואפקטיביות הבקרה הדרושה.

²¹ שר שכיחן גם כח"כ, מקבל שתי קצבאות משני גופים. קצבתו כשר נקבעת ומשולמת באגף החשב הכללי וקצבתו כח"כ נקבעת ומשולמת בכנסת.

פירוט הזכויות לחישוב האחוז מהשכר הקובע המשמש לקביעת קצבת הפנסיה התקציבית באוכלוסיות השונות:

אוכלוסייה	צבירת זכויות פנסיוניות לתשלום קצבה (פנסיה תקציבית)		
	תוספות פרישה	% צבירה לשנה (משרה מלאה)	
	דרגה אישית בפרישה	תוספת אחוזית לקצבה	% צבירה מקסימלי מהמשכורת הקובעת לקצבה
עובדי הוראה	במקרה חריג בהתאם לתקשי"ר**	בהתאם לתקשי"ר**	2% לשנה
עובדי מדינה לרבות בריאות וביקורת המדינה	לפי הסכם קיבוצי ובהתאם לתקשי"ר**	בהתאם לתקשי"ר**	2% לשנה
נושאי משרה שיפוטית	-	-	עד 7% לשנה ²²
ח"כים*	-	-	2% לשנה
שרי ממשלה*	-	-	2% לשנה
נשיא*	-	-	70%
גופי ביטחון	לפי הסכם קיבוצי ובהתאם לתקשי"ר**	קיים נוהל פנימי בארגונים	2% לשנה
צה"ל	החלטת רמטכ"ל	נוהל הגדלות רמטכ"ל	2% לשנה
משטרה ושב"ס	-	פקודת משטרה / שב"ס	2% לשנה
	70%		70%+2% לכל שנה בשירות חובה
	70%		70%+2% לכל שנה בשירות חובה
	70%		70%+2% לכל שנה בשירות חובה
	70%		70%+2% לכל שנה בשירות חובה

* ח"כים, שרי ממשלה ונשיא – תנאי הפרישה מעוגנים בקובץ חיקוקים והחלטות בדבר משכורות וגמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון.

** קיימים קריטריונים מפורטים בסעיף 85 לתקשי"ר.

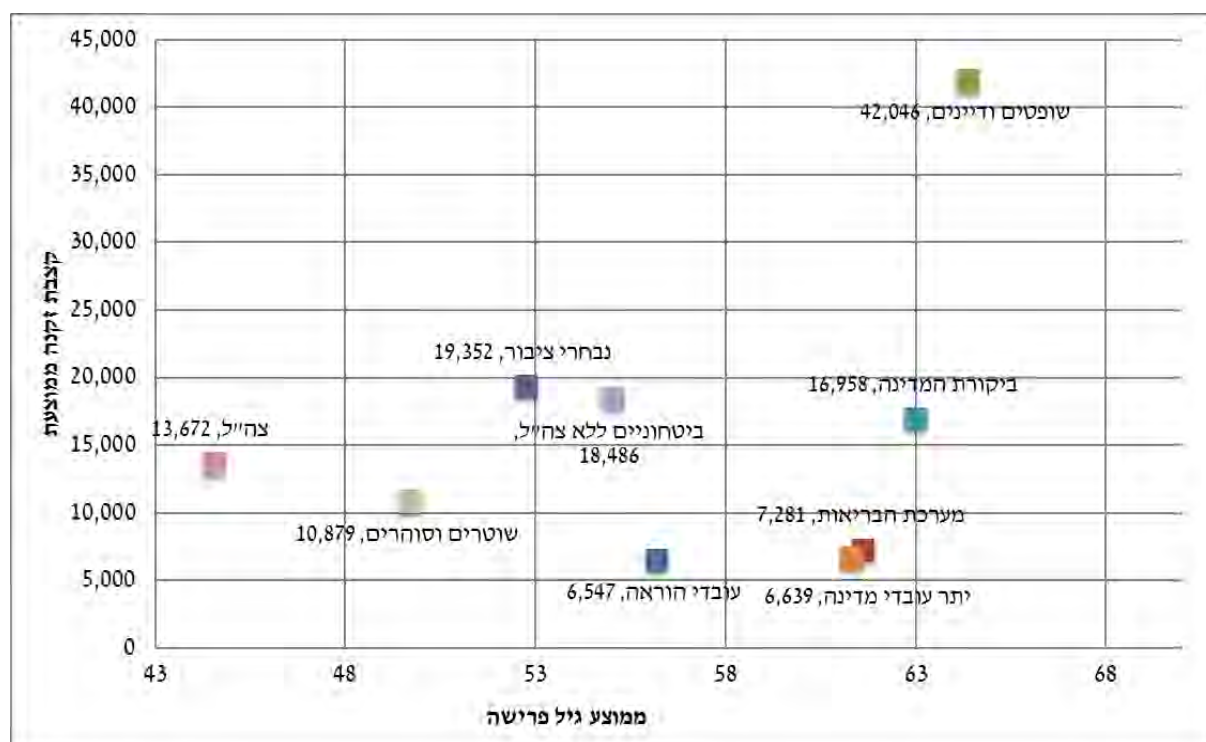
²² בהתאם לכללים הבאים:

- (א) אם כיהן לא יותר מ-5 שנים – 7% לשנה.
 (ב) אם כיהן למעלה מ-5 שנים אך לא יותר מ-8 שנים – 50% מהמשכורת הקובעת.
 (ג) אם כיהן למעלה מ-8 שנים – 50% מהמשכורת קובעת ועוד 3% לכל שנת כהונה שכיהן בה למעלה מ-8 שנים.

מאפייני קצבאות הזקנה לכלל הגמלאים (ללא שארים ונכות) בחלוקה לאוכלוסיות השונות שפרשו עד ליום 31 בדצמבר 2017:

אוכלוסייה	ממוצע גיל פרישה	מספר מקבלי קצבאות הזקנה	קצבת זקנה ממוצעת	קצבת זקנה חציונית	ממוצע הקצבה כאחוז מהשכר הקובע
עובדי הוראה	56	48,563	6,547	6,589	54%
מערכת הבריאות	62	6,275	7,281	6,886	52%
שופטים ודיינים	64	494	42,046	41,701	68%
נבחרי ציבור	53	309	19,352	17,947	52%
ביקורת המדינה	63	305	16,958	17,357	62%
יתר עובדי מדינה	61	23,448	6,639	5,858	55%
ביטחוניים ללא צה"ל	55	***	18,486	18,205	62%
צה"ל	44	***	13,672	12,491	54%
שוטרים וסוהרים	50	16,973	10,879	10,059	60%

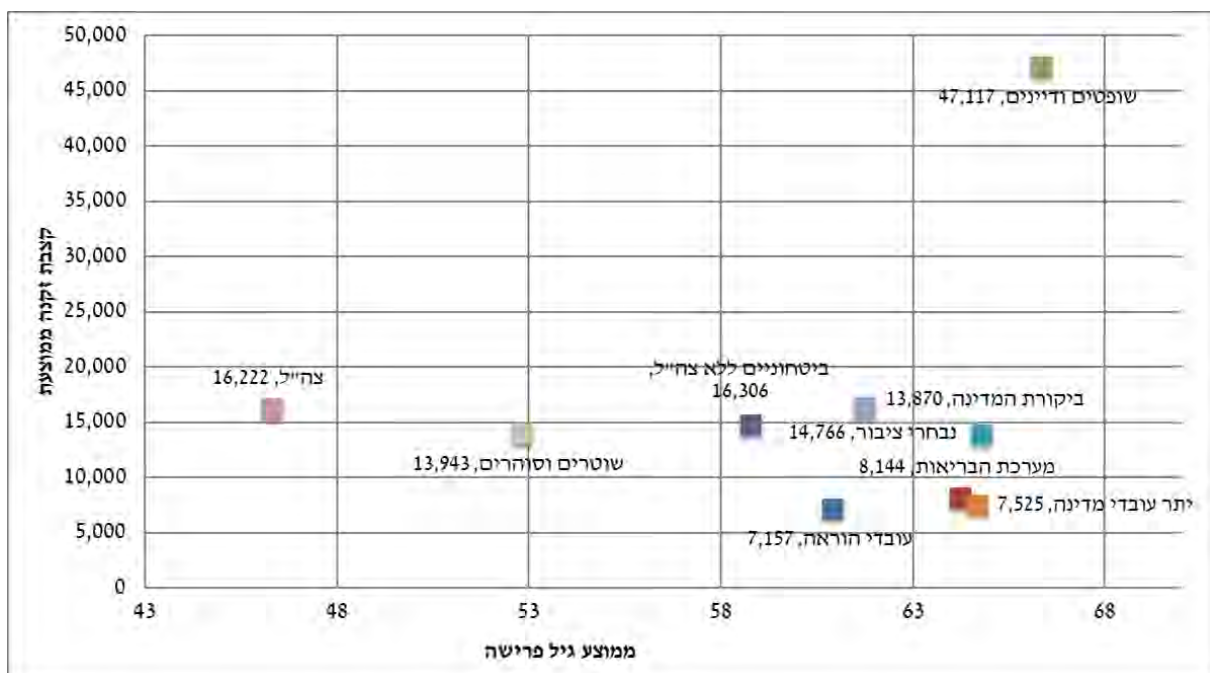
*נתון מסווג

מאפייני קצבאות הזקנה לגמלאים (ללא שארים ונכות) בחלוקה לאוכלוסיות השונות שפרשו לגמלאות בשנת 2017:

אוכלוסייה	ממוצע גיל פרישה	מספר מקבלי קצבאות הזקנה	קצבת זקנה ממוצעת	קצבת זקנה חציונית	ממוצע הקצבה כאחוז מהשכר הקובע
עובדי הוראה	61	2,307	7,157	7,383	56%
מערכת הבריאות	64	387	8,144	7,667	54%
שופטים ודיינים	66	24	47,117	46,828	70%
נבחרי ציבור	59	2	14,766	14,766	73%
ביקורת המדינה	65	14	13,870	10,912	60%
יתר עובדי מדינה	65	906	7,525	6,522	58%
ביטחוניים ללא צה"ל	62	***	16,306	14,591	56%
צה"ל	46	***	16,222	14,578	61%
שוטרים וסוהרים	53	684	13,943	12,803	66%

*נתון מסווג

תזרים נומינלי צפוי בגין ההתחייבות המלאה לפנסיה תקציבית בניכוי 2% דמי ניהול פנסיה תקציבית (במיליארדי ₪)

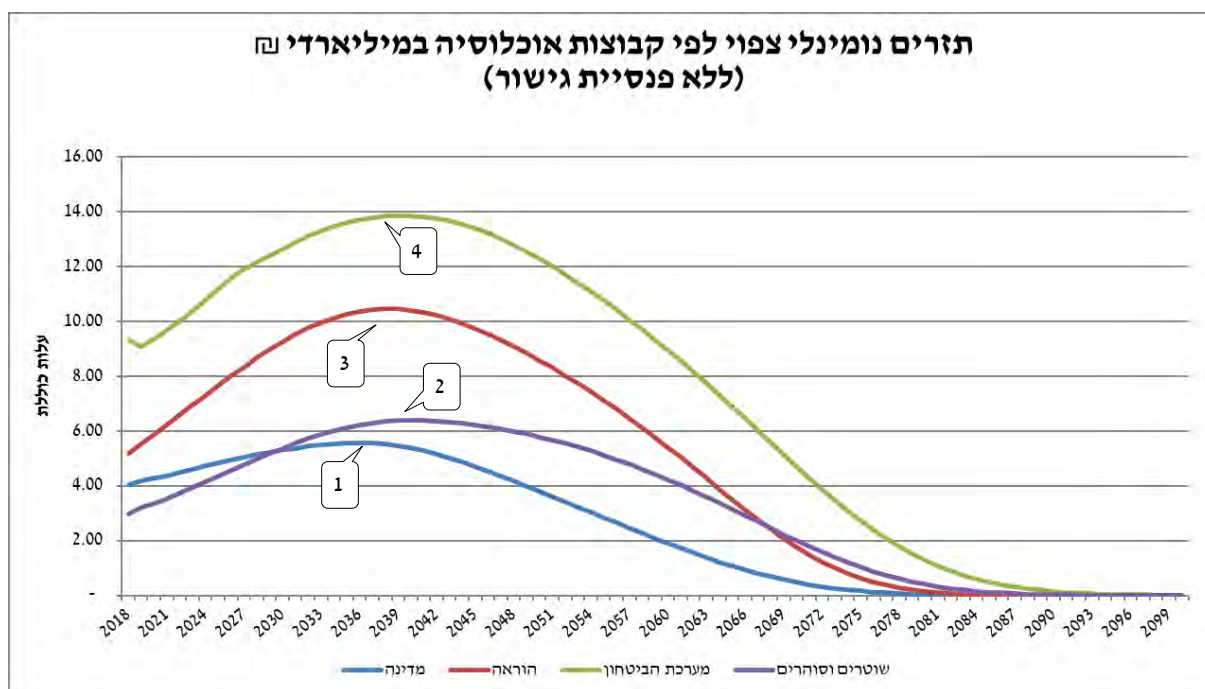
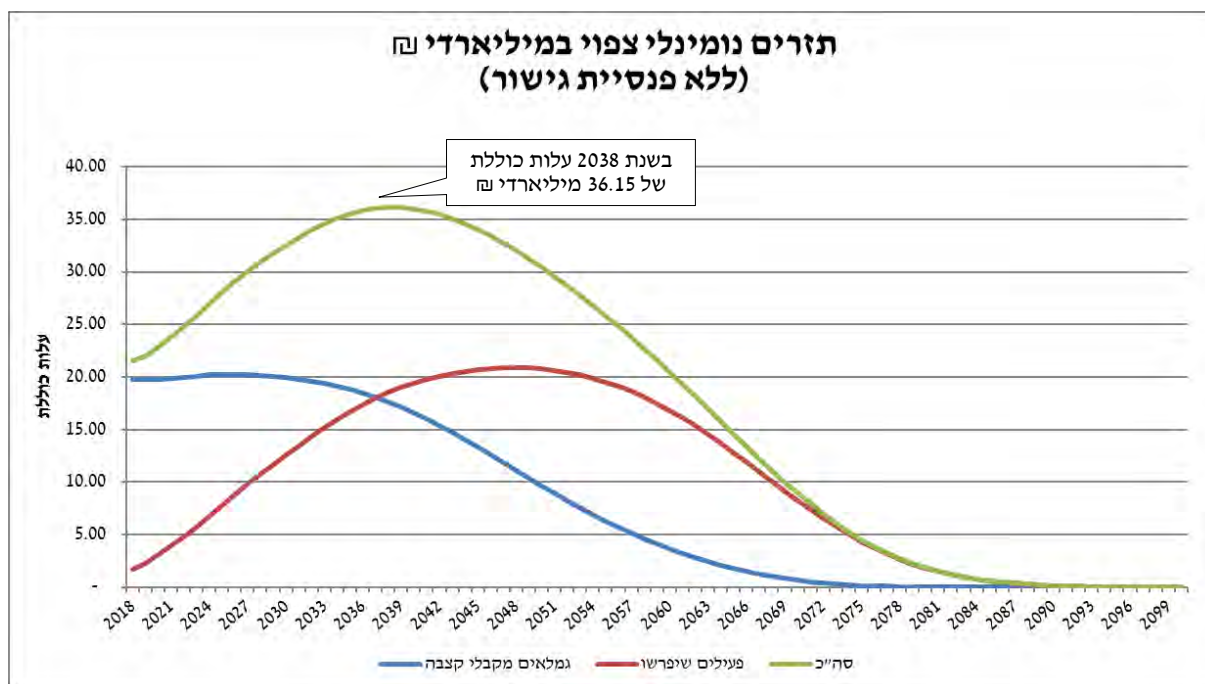
שנה	גמלאים מקבלי קצבה	פעילים שיפרשו	סה"כ	שנה	גמלאים מקבלי קצבה	פעילים שיפרשו	סה"כ
2060	3.63	16.83	20.46	2018	19.79	1.73	21.52
2061	3.20	16.12	19.32	2019	19.76	2.24	22.00
2062	2.80	15.36	18.16	2020	19.77	3.07	22.84
2063	2.42	14.55	16.97	2021	19.84	3.92	23.76
2064	2.08	13.70	15.78	2022	19.98	4.82	24.80
2065	1.77	12.82	14.59	2023	20.09	5.75	25.84
2066	1.50	11.92	13.42	2024	20.19	6.73	26.92
2067	1.25	11.00	12.25	2025	20.25	7.76	28.01
2068	1.03	10.08	11.11	2026	20.26	8.80	29.06
2069	0.84	9.17	10.01	2027	20.24	9.81	30.05
2070	0.67	8.27	8.94	2028	20.18	10.74	30.92
2071	0.53	7.40	7.93	2029	20.09	11.64	31.73
2072	0.42	6.56	6.98	2030	19.97	12.56	32.53
2073	0.32	5.77	6.09	2031	19.82	13.49	33.31
2074	0.24	5.03	5.27	2032	19.63	14.39	34.02
2075	0.18	4.35	4.53	2033	19.40	15.21	34.61
2076	0.13	3.73	3.86	2034	19.13	15.98	35.11
2077	0.09	3.16	3.25	2035	18.82	16.68	35.50
2078	0.07	2.66	2.73	2036	18.47	17.36	35.83
2079	0.05	2.22	2.27	2037	18.07	17.98	36.05
2080	0.03	1.83	1.86	2038	17.62	18.53	36.15
2081	0.02	1.50	1.52	2039	17.13	19.00	36.13
2082	0.01	1.22	1.23	2040	16.59	19.41	36.00
2083	0.01	0.99	1.00	2041	16.01	19.76	35.77
2084	0.01	0.79	0.80	2042	15.39	20.08	35.47
2085	0.00	0.63	0.63	2043	14.73	20.34	35.07
2086	0.00	0.50	0.50	2044	14.05	20.54	34.59
2087	0.00	0.39	0.39	2045	13.34	20.69	34.03
2088	0.00	0.30	0.30	2046	12.61	20.80	33.41
2089	0.00	0.24	0.24	2047	11.87	20.87	32.74
2090	0.00	0.18	0.18	2048	11.13	20.89	32.02
2091	0.00	0.14	0.14	2049	10.39	20.85	31.24
2092	0.00	0.10	0.10	2050	9.66	20.77	30.43
2093	0.00	0.08	0.08	2051	8.94	20.64	29.58
2094	0.00	0.06	0.06	2052	8.24	20.45	28.69
2095	0.00	0.04	0.04	2053	7.56	20.20	27.76
2096	0.00	0.03	0.03	2054	6.91	19.90	26.81
2097	0.00	0.02	0.02	2055	6.29	19.54	25.83
2098	0.00	0.01	0.01	2056	5.69	19.11	24.80
2099	0.00	0.01	0.01	2057	5.13	18.63	23.76
2100	0.00	0.00	0.00	2058	4.60	18.09	22.69
				2059	4.10	17.49	21.59

נתונים אלה אינם כוללים את נתוני פנסיית הגישור בגופי הביטחון לרבות צה"ל ולכן אומדן ההתחייבות בגופים אלה חלקי.

תזרים נומינלי צפוי בגין ההתחייבות המלאה לפנסיה תקציבית בניכוי 2% דמי ניהול פנסיה תקציבית (במיליארדי ₪)

שנה	מדינה	הוראה	שוטרים וסוהרים	מערכת ביטחון	שנה	מדינה	הוראה	שוטרים וסוהרים	מערכת ביטחון
2018	4.06	5.19	2.97	9.31	2060	1.90	5.40	4.23	8.94
2019	4.18	5.53	3.20	9.09	2061	1.72	5.03	4.02	8.55
2020	4.26	5.87	3.36	9.35	2062	1.55	4.65	3.81	8.14
2021	4.37	6.21	3.54	9.65	2063	1.38	4.27	3.60	7.73
2022	4.49	6.58	3.73	10.01	2064	1.22	3.88	3.37	7.31
2023	4.60	6.94	3.93	10.37	2065	1.07	3.50	3.15	6.88
2024	4.72	7.30	4.14	10.77	2066	0.93	3.12	2.92	6.44
2025	4.84	7.65	4.35	11.18	2067	0.80	2.76	2.68	6.01
2026	4.94	7.99	4.56	11.57	2068	0.68	2.41	2.45	5.57
2027	5.04	8.33	4.77	11.90	2069	0.57	2.07	2.23	5.13
2028	5.14	8.66	4.97	12.15	2070	0.48	1.76	2.00	4.70
2029	5.22	8.96	5.17	12.38	2071	0.39	1.48	1.78	4.28
2030	5.30	9.25	5.36	12.62	2072	0.32	1.22	1.58	3.86
2031	5.36	9.51	5.55	12.88	2073	0.25	0.99	1.38	3.46
2032	5.44	9.75	5.71	13.11	2074	0.20	0.80	1.20	3.08
2033	5.49	9.96	5.86	13.30	2075	0.16	0.63	1.03	2.72
2034	5.53	10.13	6.00	13.45	2076	0.12	0.49	0.87	2.38
2035	5.55	10.26	6.11	13.58	2077	0.09	0.37	0.73	2.07
2036	5.56	10.37	6.21	13.69	2078	0.07	0.28	0.61	1.78
2037	5.55	10.43	6.29	13.78	2079	0.05	0.20	0.50	1.52
2038	5.51	10.46	6.35	13.83	2080	0.04	0.15	0.40	1.28
2039	5.46	10.45	6.38	13.85	2081	0.02	0.10	0.32	1.07
2040	5.37	10.40	6.38	13.84	2082	0.02	0.07	0.26	0.89
2041	5.27	10.32	6.37	13.81	2083	0.01	0.05	0.20	0.74
2042	5.15	10.21	6.34	13.75	2084	0.01	0.03	0.16	0.60
2043	5.01	10.08	6.31	13.66	2085	0.01	0.02	0.12	0.49
2044	4.86	9.92	6.27	13.54	2086	0.00	0.01	0.09	0.39
2045	4.70	9.74	6.21	13.38	2087	0.00	0.01	0.07	0.31
2046	4.53	9.53	6.15	13.21	2088	0.00	0.01	0.05	0.25
2047	4.35	9.31	6.07	13.01	2089	0.00	0.00	0.04	0.20
2048	4.17	9.08	5.98	12.79	2090	0.00	0.00	0.03	0.15
2049	3.98	8.83	5.89	12.54	2091	0.00	0.00	0.02	0.12
2050	3.80	8.58	5.78	12.27	2092	0.00	0.00	0.01	0.09
2051	3.61	8.31	5.67	12.00	2093	0.00	0.00	0.01	0.07
2052	3.41	8.02	5.54	11.71	2094	0.00	0.00	0.01	0.05
2053	3.22	7.73	5.41	11.40	2095	0.00	0.00	0.00	0.04
2054	3.03	7.43	5.26	11.08	2096	0.00	0.00	0.00	0.03
2055	2.84	7.12	5.11	10.75	2097	0.00	0.00	0.00	0.02
2056	2.65	6.79	4.95	10.41	2098	0.00	0.00	0.00	0.01
2057	2.46	6.46	4.78	10.06	2099	0.00	0.00	0.00	0.01
2058	2.27	6.12	4.61	9.70	2100	0.00	0.00	0.00	0.00
2059	2.08	5.76	4.42	9.32					

נתונים אלה אינם כוללים את נתוני פנסיית הגישור בגופי הביטחון לרבות צה"ל ולכן אומדן ההתחייבות בגופים אלה חלקי.

1. בשנת 2036 יהיה סה"כ התזרים הצפוי בעבור אוכלוסיית עובדי המדינה כ- 5.56 מיליארד ₪.
2. בשנים 2039 - 2040 יהיה סה"כ התזרים הצפוי בעבור אוכלוסיית המשטרה ושירות בתי הסוהר יהיה כ- 6.38 מיליארד ₪.
3. בשנת 2038 יהיה סה"כ התזרים הצפוי בעבור אוכלוסיית ההוראה כ- 10.46 מיליארד ₪.
4. בשנת 2039 יהיה סה"כ התזרים הצפוי בעבור אוכלוסיית מערכת הביטחון כ- 13.85 מיליארד ₪.

התזרים הנומינלי הצפוי לתשלומים לפנסיה תקציבית (ללא פנסיית גישור) ביחס לתוצר

הנחות העבודה שנלקחו במסגרת ביצוע הבדיקה הן אלה:

1. תחזית תוצר, תרחיש בסיס - צמיחה נומינלית²³ בשנת 2018 - 4.1% (צמיחה ריאלית ו-0.9% מחירי תוצר), צמיחה נומינלית בשנת 2019 - 4.7% (צמיחה ריאלית ו-1.6% מחירי תוצר), צמיחה נומינלית בשנת 2020 - 4.3% (צמיחה ריאלית ו-1.3% מחירי תוצר), צמיחה נומינלית בשנת 2021 - 4.5% (צמיחה ריאלית ו-1.6% מחירי תוצר), החל משנת 2022 - 4.9% (צמיחה ריאלית²⁴ ו-2.2% מחירי תוצר).
2. ההצמדה למדד בוצעה בהתאם לתחזית השנתית בשינוי מדד המחירים לצרכן של אגף הכלכלן הראשי במשרד האוצר, לפיה השינוי בשנים 2018-2021 יעמדו על 0.7%, 1.1%, 1.3% ו-1.6% בהתאמה. החל משנת 2022 ואילך הונח כי השינוי במדד המחירים לצרכן יהיה במסגרת יעד האינפלציה השנתי ויסתכם ב-2% לשנה.

עיקר התחייבויות המדינה לפנסיה, כולל ארבע קבוצות עיקריות שהשינוי העתידי הצפוי בהן פועל בכיוונים מנוגדים:

1. תשלומי הפנסיה התקציבית.
2. תמיכה בקרנות הפנסיה הוותיקות.
3. פנסיית הגישור.
4. סבסוד הריבית באג"ח מיועדות.

מבדיקת היחס בין התזרים הנומינלי של חבות הפנסיה התקציבית לבין התוצר הנומינלי, עולה כי שיאו של היחס נמצא בשנת 2018 ועומד על כ-1.64% תוצר. יחס זה צפוי לקטון לאור הגידול בתוצר הנומינלי הגבוה מהגידול הנומינלי בתשלום הפנסיה התקציבית. בשנת 2038 שבה התזרים הנומינלי הינו מקסימלי, היחס בין התזרים הנומינלי של חבות הפנסיה התקציבית לבין התוצר הנומינלי צפוי לעמוד על כ-1%. **יחד עם זאת יש לזכור כי מדובר בהתחייבות חלקית בלבד שאיננה כוללת את פנסיית הגישור ועל כן לא ניתן להסיק מסקנות ממספרים אלה.**

חישובים אלה אינם כוללים את התמיכה הישירה בקרנות הפנסיה הוותיקות והנפקת איגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח, ולכן מדובר באומדנים חלקיים בלבד.

²³ בהתאם לניחוח של הכלכלן הראשי ועל בסיס עבודה שבוצעה לצורך הכנת הנומרטור לשנים 2018-2021

²⁴ הנחת צמיחה ריאלית ארוכת טווח בהתאם להנחות הכלכלן הראשי (בין 2.5%-3%)

3. פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי

חטיבת הפרויקטים באגף החשב הכללי במשרד האוצר ובחברה הממשלתית ענבל, אחראית על ייזום וקידום של פרויקטים המבוצעים בשיתוף המגזר הפרטי (להלן: "פרויקטי P.P.P. (Public Private Partnership). קידום הפרויקטים המבוצעים כיום בחטיבה הם בעיקרם בתחומי התחבורה, המים, האנרגיה, הבינוי והסביבה. קידום הפרויקטים נעשה באמצעות ועדות מכרזים בין-משרדיות. לחטיבת הפרויקטים יש הכלים המקצועיים להובלת הפרויקטים האמורים תוך מתן מענה מקצועי לכל היבטי הפרויקט. ההיבטים כוללים בדיקות היתכנות; חלוקה נכונה של הסיכונים בפרויקט; הכנת מסמכי מכרזים וניהולם; הובלת תהליך הסגירה הפיננסית מטעם המדינה; הוצאה לפועל של המכרזים; ליווי ובדיקה של יישום ההסכמים ושותפות בחשיבה אסטרטגית עם המשרד הממשלתי המעורב.

מזה כשני עשורים מבוצעים במדינת ישראל פרויקטים באמצעות מודל ה-P.P.P. מדובר בפרויקטים עתירי השקעה אשר הקמתם, מימנם ותפעולם בשילוב המגזר הפרטי מתאפשרת בזכות המודל. מאפייני מודל ה-P.P.P. כוללים התקשרות בין המדינה לזכיין הפרטי לטובת הקמת תשתית ציבורית ותפעולה. הנכסים ונשוא השירות הינם בבחינת שירות ציבורי עם תועלות משקיות והזכיין אחראי על תכנון, מימון, הקמה, תפעול ותחזוקה של הפרויקטים לתקופה קצובה (לרוב 25 - 30 שנה) תחת הסכם זיכיון. הגדרת התפוקות ורמת השירותים מוכתבת ונאכפת על ידי המדינה. בתום הסכם הזיכיון, מועברים הפרויקטים למדינה ללא תמורה וברמה תפעולית טובה (למעט פרויקטי B.O.O שבהם הנכס נשאר בבעלות הזכיין בסיום תקופת ההסכם). חלוקת סיכונים נכונה בין המגזר הפרטי למגזר הציבורי מאפשרת לכל צד לקבל על עצמו את הסיכונים אותם ביכולתו לנהל בצורה הטובה ביותר.

יתרונות פרויקטי ה-PPP: שיפור רמת השירות למדינה ולאזרח; קיצור לוחות הזמנים; סינרגיה בין תכנון והקמת הפרויקט להפעלתו; פתרון מימון אלטרנטיבי באמצעות גופי מימון שונים; חיסכון בעלויות על פני חיי הפרויקט; יצירת צמיחה ללא גידול בגירעון הממשלתי לטווח הקצר; הגברת התחרות במשק; אופטימיזציה בחלוקת הסיכונים; יישום שיטות וטכנולוגיות מתקדמות (בין לאומית ו/או מקומיות) ומקסום יתרונות הסקטור הפרטי בהקמת פרויקטים ותפעולם תוך השגת Value for Money ועמידה ביעדים לאומיים.

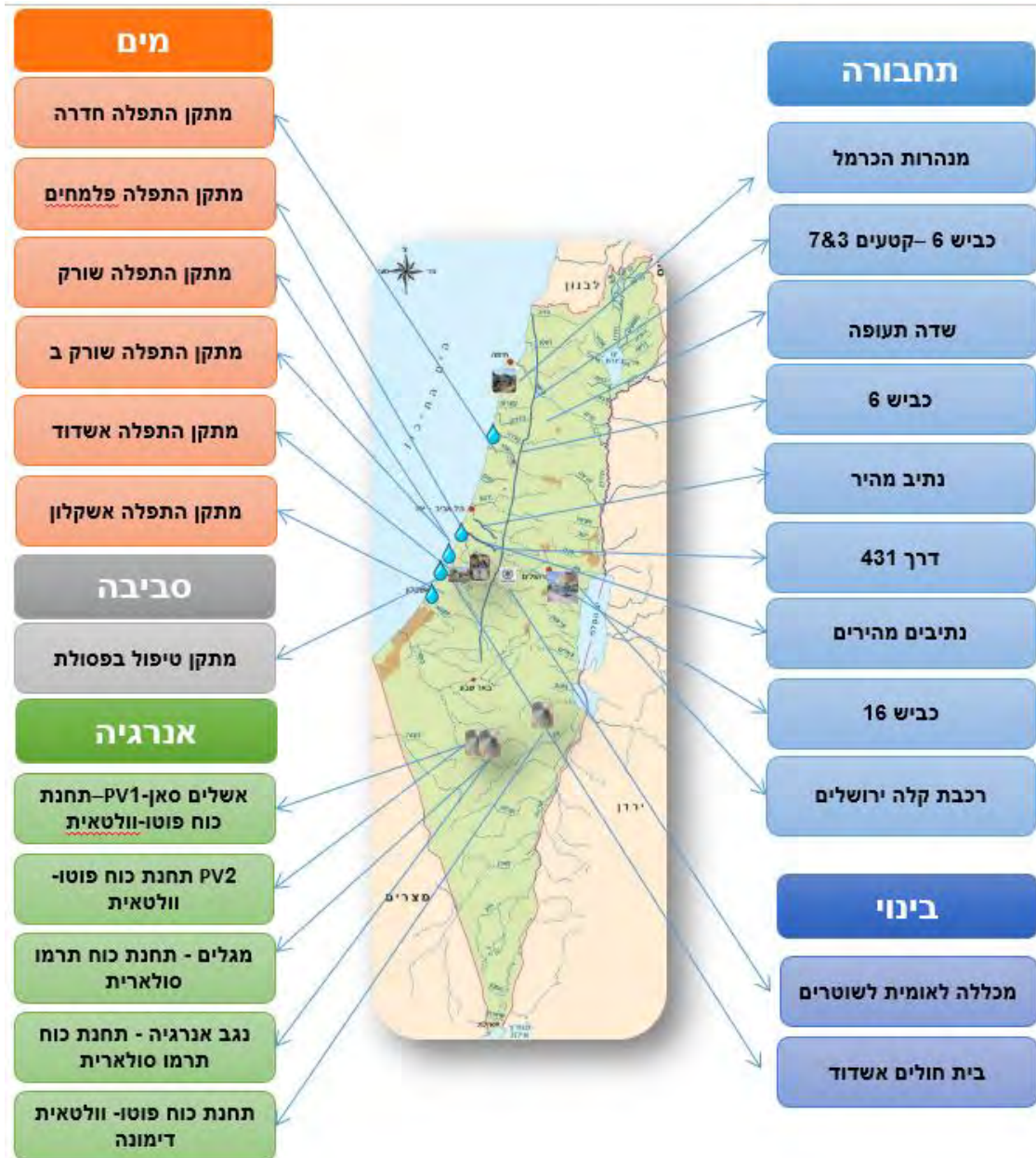
קריטריונים מובילים לבחירת פרויקטים לביצוע בשיטת P.P.P. כוללים, בין השאר, קיומה של כדאיות כלכלית למשק; היכולת להעביר סיכונים מרכזיים למגזר הפרטי; קיום מרכיבי הפעלה ותחזוקה משמעותיים; גמישות בתכנון ומקום לחדשנות על פי מתודולוגיה מובנית.

קידום הפרויקטים משתלב עם מדיניות הממשלה להשקעה בתשתיות ועם התכנית האסטרטגית הרב שנתית שמקדם החשב הכללי לביצוע פרויקטי תשתיות לאומיים אשר חלקם יבוצע בשיתוף עם המגזר הפרטי.

היקף ההשקעה הכולל בפרויקטי PPP בישראל אשר תהליך הקמתם הסתיים עומד עד כה על למעלה מ- 30 מיליארדי ₪. פרויקטים נוספים בהיקף של כ- 14 מיליארדי ₪ נמצאים בשלבי קידום זמינות, מכרז או בשלבי הקמה.

מפת פרויקטי PPP

הפרויקטים והיקפי ההשקעה המקודמים כיום על-ידי חטיבת הפרויקטים על פי תחומים

א. פרויקטים בניהול חטיבת הפרויקטים

תחבורה

תחום התחבורה כולל את הפרויקטים הבאים: רכבת קלה י-ם; נתיב מהיר בכניסה ת"א; כביש חוצה ישראל; חוצה ישראל הצפוני (קטעים 3 ו-7); כביש 431; מנהרות הכרמל; שדה תעופה בין לאומי משלים לנתב"ג; כביש 16 ונתיבים מהירים נוספים בגוש דן – בהיקף כולל של כ-22 מיליארדי ₪; פרויקטי רכבת קלה י-ם; הנתיב המהיר לת"א; כביש חוצה ישראל; כביש 431 ומנהרות הכרמל נמצאים בתקופת התפעול. פרויקטי התחבורה מהווים כ-70% מכלל השקעות המדינה בפרויקטים שמבוצעים על ידי החטיבה.

פרויקטים בתקופת הקמה/גיבוש:

- חוצה ישראל קטעים 3 ו-7 - הפרויקט בשלב ההקמה. הסכם הזיכיון נחתם בפברואר 2014 וסגירה פיננסית הושלמה באוגוסט 2015. סיום ההקמה צפוי במחצית השנייה של 2018.
- כביש 16 - כביש גישה נוסף לירושלים מכיוון מערב המחבר בין כביש מס' 1 לשדרות מנחם בגין (ממוצא למחלף בייט - אזור בית החולים שערי צדק). בשנת 2015 הוקמה ועדת מכרזים. צפי לחתימת הסכם עם זוכה במכרז: במחצית השנייה של שנת 2018.
- נתיבים מהירים בגוש דן - בשנת 2015 הוקמה ועדת מכרזים לטובת פרויקט הנתיבים מהירים בגוש דן להקמת מערך נתיבים מהירים וחניוני 'חנה וסע' סביב מטרופולין גוש דן. מסמכי המיון המוקדם פורסמו באוגוסט 2016, וכל שש הקבוצות אשר ניגשו להליך נמצאו מתאימות להגיש הצעה במכרז. מסמכי המכרז עתידים להתפרסם במחצית השנייה של 2018.
- רכבת קלה ירושלים - הרחבת הקו הקיים ובניית קו נוסף - הקו הירוק הוא הקו השני ברשת התחבורה הציבורית בירושלים המבוססת על רכבת קלה. הקו הירוק יחבר את שכונת גילה שבדרום העיר לשכונת הגבעה הצרפתית בצפונה, ויחבר בין שני הקמפוסים של האוניברסיטה העברית, מרכזי התעסוקה הגדולים של תלפיות, השכונות הגדולות בעיר ומוקדי הפנאי הגדולים. אורך הקו החדש הינו כ-19 קילומטרים ולאורכו ממוקמות 36 תחנות נוסעים. הקו צפוי לפעול בשנת 2023, והוא ישיק לקו האדום בכניסה לעיר, בתחנת בנייני האומה. שלב המיון המוקדם הסתיים בהצלחה. המכרז לפרויקט צפוי להתפרסם ברבעון השני של שנת 2018.
- שדה תעופה משלים לנתב"ג - באוקטובר 2014 החליטה הממשלה כי יוקם שדה תעופה אזרחי לטיסות בין לאומיות כשדה תעופה משלים לנתב"ג, אשר יוקם ויופעל באמצעות המגזר הפרטי, וכי המיקום המועדף הוא אזור רמת דוד. החלטה זו לא גרעה מסמכויות מוסדות התכנון לערוך בחינת חלופות למיקום השדה. בהתאם לכך, קבעה המועצה הארצית לתכנון ובנייה בחודש דצמבר 2017 כי יוכנו תוכניות מפורטות לשד"ת משלים גם בנבטים וגם ברמת דוד. מנהלת שדה התעופה בחברת נתיבי ישראל וועדת המכרזים הבין-משרדית פועלות לפרסום מכרז לבחירת גוף ייעוץ בין לאומי שילווה את המדינה בפרויקט, ולקידום התוכניות הסטטוטוריות האמורות.

מים

- מתקני התפלת מי-ים פעילים - תחום התפלת מי הים כולל חמישה מתקני התפלת מי-ים פעילים - אשקלון, פלמחים, חדרה, שורק ואשדוד בהיקף השקעה כולל של כ-7.5 מיליארדי ₪. כושר ההתפלה השנתי המצטבר במתקנים הוא 585 מיליוני קוב מים בשנה – יותר מ-70% מתצרוכת מי השתייה הביתית במדינת ישראל.
- "פרויקט שורק ב'" – מתקן התפלת מי-ים נוסף שיוקם בשורק. המתקן יתפיל בין 150 ל-200 מיליון קוב מים בשנה. מסמכי המיון המוקדם פורסמו ברבעון השני של שנת 2018.
- פרויקט תע"ש רמת השרון - פרויקט להקמת מתקן לטיפול במי תהום מזוהמים במתחם תע"ש רמה"ש. בנובמבר 2016 הוקמה ועדת מכרזים בין-משרדית. בינואר 2017 פורסם הליך RFI (בקשה לקבלת מידע) אשר התשובות לו נתקבלו במאי 2017. הפרויקט נמצא בשלב בחינת חלופות שונות למיקום מתקן הטיפול, מול גורמי התכנון.

אנרגיה

בהתאם להחלטות ממשלה מספר 2390 מיום 23 במרס 2007 ומספר 3338 מיום 27 במרץ 2008, והחלטת ממשלה מספר 2117 מיום 22 באוקטובר 2014, מקדמת ועדת המכרזים הבין - משרדית המשותפת למשרד האוצר, למשרד התשתיות הלאומיות האנרגיה והמים, לרשות החשמל ולחברת ענבל מכרזים להקמתן של ארבע תחנות כוח מאנרגיית השמש באזור אשלים שבנגב: שתי תחנות כוח בטכנולוגיה תרמו-סולרית בהיקף של עד 121 מגה-וואט כל אחת ושתי תחנות כוח בטכנולוגיה פוטו-וולטאית בהיקף של עד 30 ו-40

מגה-וואט, על גבי שטח המשתרע על כ-10,000 דונם. ההיקף הכולל של הפרויקטים הינו מעל ל- 7 מיליארדי ₪.

- תחנת כוח תרמו-סולרית "PLOT A" – התחנה צפויה להתחיל לפעול לקראת תום שנת 2018. במרס 2009 פורסמו מסמכי המכרז, ובספטמבר 2013 נחתם הסכם הזיכיון עם הזוכה במכרז. הסגירה הפיננסית הושלמה ביולי 2015, ולאחר מכן החלה תקופת ההקמה.
- תחנת כוח תרמו-סולארית "PLOT B" – התחנה צפויה להתחיל לפעול לקראת תום שנת 2018. במרס 2009 פורסמו מסמכי המכרז, ובדצמבר 2012 נחתם הסכם הזיכיון עם הזוכה במכרז. הסגירה הפיננסית הושלמה ביוני 2014, ולאחר מכן החלה תקופת ההקמה.
- תחנת כוח פוטו-וולטאית – "PV1" – התחנה החלה לפעול בדצמבר 2017. במרס 2009 פורסמו מסמכי המכרז, ובאפריל 2012 נחתם הסכם הזיכיון עם הזוכה במכרז. הסגירה הפיננסית הושלמה בדצמבר 2013.
- תחנת כוח פוטו-וולטאית – "PV2" – ברבעון הראשון של שנת 2015 הוקמה ועדת מכרזים לטובת קידום מכרז P.P.P למימון, הקמה ותפעול של מתקן PV נוסף במתחם אשלים. בספטמבר 2016 פורסמה הודעה על המציעים שעברו את הליך המיון המוקדם, ובפברואר 2017 פורסמו מסמכי המכרז.
- PV דימונה – בספטמבר 2016 הוקמה ועדת מכרזים לטובת הקמת תחנות כוח פוטו-וולטאית בדרום הארץ באזור העיר דימונה. שטח כלל הפרויקטים הצפויים לקום במתחם מוערך בכ- 6,000 דונם. הפרויקטים צפויים להפיק כ- 500 מגה וואט בשנה. כרגע נמצא הפרויקט בהליך אישור סטטוטורי.

בינוי

פרויקטי הבינוי כוללים את המכללה הלאומית לשוטרים ואת בית החולים באשדוד - בהיקף כולל של כ- 1.7 מיליארד ₪.

- פרויקט המכללה הלאומית לשוטרים - המכללה הלאומית לשוטרים נמצאת באזור בית שמש ומשתרעת על פני 230 דונם. הפרויקט כולל הקמה, אחזקה ותפעול של המכללה נוסף על מתן שירותי הסעדה והדרכה, והינו מהמתקדמים בעולם. איחוד מערך ההכשרות של משטרת ישראל תחת קורת גג אחת מאפשר איגום משאבים וחיסכון בעלויות לצד טיוב וסנכרון ההכשרות ושימוש באמצעי הדרכה מעשיים ובטכנולוגיה מתקדמת, ובכך משפר משמעותית את מערך ההכשרה וההדרכה של משטרת ישראל. הפרויקט החל לפעול בינואר 2015.
- בית החולים אשדוד - פרויקט להקמת בית חולים ציבורי בעיר אשדוד. הפרויקט מבוצע בשיטת B.O.O כך שבתום תקופת הזיכיון יישאר הפרויקט בבעלות הזכיי. בית החולים כולל 300 מיטות ואת כלל תמהיל המחלקות הדרושות עבור בית חולים ציבורי - חדר מיון, חדרי ניתוח, מעבדות, מחלקות פנימיות, יולדות וכו'. בית החולים החל לפעול בסוף שנת 2017.

סביבה

- מתקן טיפול בפסולת עירונית - מתקן טיפול בפסולת עירונית אורגנית בשיטות מתקדמות והפקת "אנרגיה ירוקה" – בחודש אפריל 2018 נבחר זוכה במכרז. המתקן צפוי להתחיל לפעול בשנת 2021.

ב. פרויקטים בניהול אחר

מנהל הדיור/מנהלת הבינוי/חטיבת נכסים

מנהלת הבינוי מבצעת פרויקטי בינוי רחבי היקף בפריסה ארצית.

פעילות הליבה של המנהלת כוללת בניית קריות ממשלה ובתי משפט (עד כה נבנו באמצעות המנהלת 560,000 מ"ר של בתי משפט וקריות ממשלה).

היקף הבניה המצטבר מסתכם בבניית מאות אלפי מ"ר ובסכום של מיליארדי שקלים המשולמים ליזם על בסיס רבעוני לאורך תקופת ההתקשרות (טווחי ההתקשרות - 20-25 שנה).

כיום המנהלת מקדמת מספר פרויקטים רחבי היקף הנמצאים בשלבים שונים: תכנון, טרום מכרז/מכרז וביצוע.

פרויקטים בשלבי סיום

- ג'ירי 2- מבנה משרדים בשטח כולל של 63,200 מ"ר ;
- המכון הגאולוגי- 20,000 מ"ר.

פרויקטים בביצוע

- בניין משרד המשפטים, ירושלים- כ- 64,000 מ"ר ;
- קריה מחוזית ירושלים- 76,000 מ"ר ;
- קריה מחוזית נצרת עילית- 45,000 מ"ר ;
- בית המשפט חדרה- 14,000 מ"ר ;
- בית המשפט בת-ים- 21,000 מ"ר.

פרויקטים בתהליכי מכרז

- קריית הממשלה נתניה- 14,000 מ"ר ;
- בית משפט טבריה- 3,700 מ"ר ;
- בית משפט צפת- 2,500 מ"ר ;
- שיפוץ בית משפט תל אביב- 27,000 מ"ר ;
- קריית ממשלה כפר סבא- 14,000 מ"ר ;
- קריה נפתית עפולה- 7,000 מ"ר ;
- בית משפט עפולה- 1,700 מ"ר.

קריית ההדרכה של צה"ל בנגב

קריית ההדרכה בנגב על שם האלוף אריאל שרון היא הקריה הראשונה המוקמת במסגרת מעבר צה"ל דרומה. הקריה היא קמפוס הדרכת המאחד בתוכו שבעה בתי ספר תומכי לחימה.

הפרויקט בוצע בשיטת PFI למימון, תכנון, הקמה, תפעול ואחזקה של קריית ההדרכה (עיר הבה"דים) של צה"ל בנגב. תקופת הזיכיון הינה 25 שנה. הפרויקט אוכלס בשנת 2016. במהלך תקופת ההפעלה זכאי הזכיון לתשלומים דו-חודשיים קבועים מהמשרד ולתשלומים משתנים בעבור הסעדה, שהייה והוצאות מסוימות נוספות.

4. התקשרויות מהותיות

תקציב המדינה משקף את תוכנית העבודה של משרדי הממשלה ונחשב לאחד מהתהליכים המשפיעים והחשובים ביותר על עבודת הממשלה, שכן במסגרתו מפורטות משימותיה של הממשלה באופן תכליתי ומחייב, כפי שנגזר ממדיניותה וממטרותיה. התקשרויות הממשלה לטווח ארוך עם גורמי חוץ (שיתרתן למועד הדיווח עולה על 50 מיליוני ₪, או 100 מיליוני ₪ במערכת הביטחון או שנדרש לפרסמן בכפוף לקריטריונים אחרים) מהוות מרכיב משמעותי בעבודת המשרדים. להלן מידע בדבר התקשרויות מהותיות כפי שנמסרו על ידי משרדי הממשלה והכלולות במסגרת חלק ג' - דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2017 נכון ליום 31 בדצמבר 2017 במיליוני ₪:

משרד	סכום התקשרות	יתרת התקשרות
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	175,638	118,608
מערכת הביטחון	79,801	57,810
משרד הבינוי והשיכון	21,680	16,756
מינהל הדיור הממשלתי	13,246	8,898
משרד הבריאות	12,849	3,137
משרד העלייה והקליטה	7,609	1,578
הרשות הממשלתית למים ולביוב	6,310	3,047
רשות מקרקעי ישראל	6,291	5,420
מטה החשכ"ל	5,309	2,008
משרד הכלכלה והתעשייה	2,641	1,624
משטרת ישראל	2,613	2,289
משרד ראש הממשלה	2,412	1,741
משרד החינוך	2,136	1,943
המשרד להגנת הסביבה	1,755	1,007
משרד התיירות	1,289	681
המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי	1,100	998
הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב	1,094	820
משרד החקלאות ופיתוח הכפר	825	550
המשרד לביטחון פנים	683	531
הרשות לשירות לאומי - אזרחי	422	172
רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול	390	180
הכנסת	372	211
רשות המסים בישראל	291	164
משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים	213	213
רשות לחדשנות	186	106
מינהל התכנון	158	100
נמל חדרה	150	125
מינהל הרכב הממשלתי	96	96
משרד האוצר	87	72
סך הכל	347,559	230,812

5. החוב הממשלתי²⁵

יעדים ומדיניות בניהול החוב

פעילות יחידת ניהול החוב מתרכזת במימון פעילות הממשלה, תוך שירות מטרות ארוכות טווח בניהול החוב.

מדיניות זו, הנקבעת על-ידי החשב הכללי, מתייחסת הן לשיקולי המדינה כריבון - הפועל לתמיכה ולפיתוח שוק איגרות החוב הממשלתיות, והן לשיקולי המדינה כמנפיק - הפועל להקטנת עלויות הגיוס. היקף גיוס החוב והמדיניות לניהולו משפיעים באופן ישיר על שיעור החוב הממשלתי מהתוצר ועל נטל הריבית בתקציב המדינה. תכנון אסטרטגי ארוך טווח ושמירה על מדיניות גיוסים יציבה ועקבית מסייעים בניהול יעיל של החוב הממשלתי ובהגברת השקיפות והוודאות בניהולו מול שחקנים ופעילים בשוק ההון בארץ ובעולם.

מדיניות ניהול הסיכונים בחוב הממשלתי

ניהול הסיכונים של החוב הממשלתי מתמקד בניהול הסיכונים הפיננסיים בהתאם לרמת הסיכון הנקבעת באמצעות מדדים כמותיים ותוך התייחסות לעלויות מזעור הסיכונים.

דירוג האשראי של מדינת ישראל

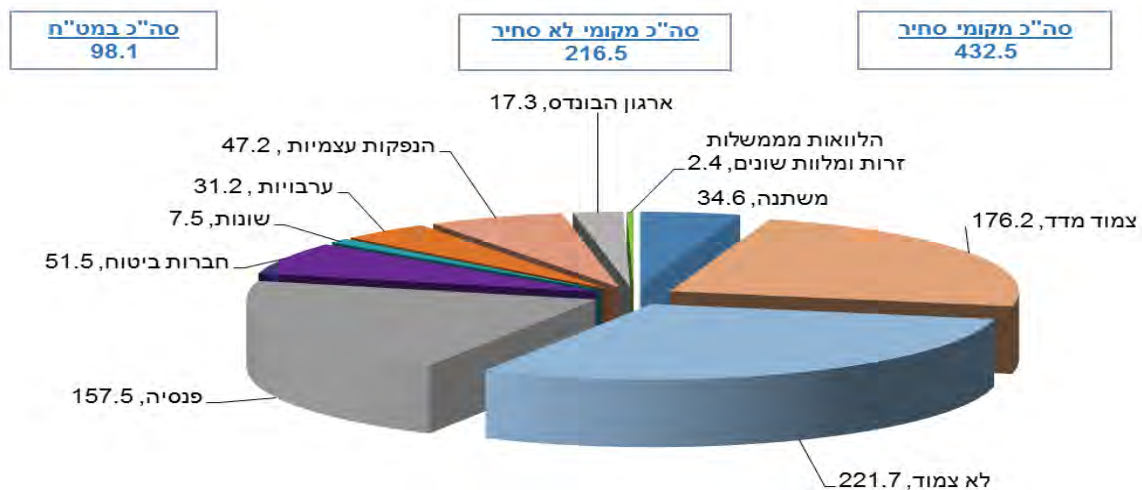
דירוג האשראי הוא אומדן רמת הסיכון הגלום בהשקעה ויכולתו של המנפיק לעמוד בהתחייבויותיו.

בתהליך של קביעת דירוג האשראי של מדינה, חברות הדירוג בוחנות פרמטרים רבים לפי כמה קטגוריות, ובהן סיכון פוליטי, יציבות פיסקאלית, גמישות פיסקאלית, יציבות מוניטרית ויציבות חיצונית. כל פרמטר נמדד באופן השוואתי למדינות בעלות דירוג דומה – "קבוצת הייחוס". קבוצת הייחוס של ישראל כוללת בעיקר כלכלות בסדר גודל בינוני, רובן מדינות פריפריה אירופיות כגון פולין, אסטוניה, צ'כיה, סלובקיה, סלובניה, צ'ילה, דרום קוריאה ועוד (לפירוט נוסף ראה בדוח יחידת החוב הממשלתי המלא לשנת 2017).

החוב הממשלתי

החוב הממשלתי גדל בשנת 2017 בכ- 0.9% ועמד על כ- 747.1 מיליארדי ₪, לעומת כ- 740.8 מיליארדי ₪ בשנת 2016. עיקר ההסבר לגידול הנומינלי בחוב הממשלתי מקורו בגיוס נטו לא סחיר. מנגד, ירידת שער הדולר תרמה לקיטון ביתרת החוב הממשלתי.

תרשים 1 - מבנה החוב הממשלתי בסוף שנת 2017 (במיליארדי ₪)

²⁵ מתוך דוח החוב הממשלתי 2017 תשע"ח

<http://mof.gov.il/AG/FinancingAndCredit/GovernmentDebtIndices/Pages/AnnualDebtReport.aspx>

רגישות החוב הממשלתי לגורמי שוק

בלוח 1 שלהלן מוצגת הרגישות של החוב הממשלתי ויחס חוב-תוצר לגורמי סיכון עיקריים, כגון מדד המחירים לצרכן ושינוי בשערי החליפין של מטבעות זרים, נכון לסוף שנת 2017.

לוח 1 - הרגישות של החוב הממשלתי ויחס חוב-תוצר לגורמי סיכון עיקריים

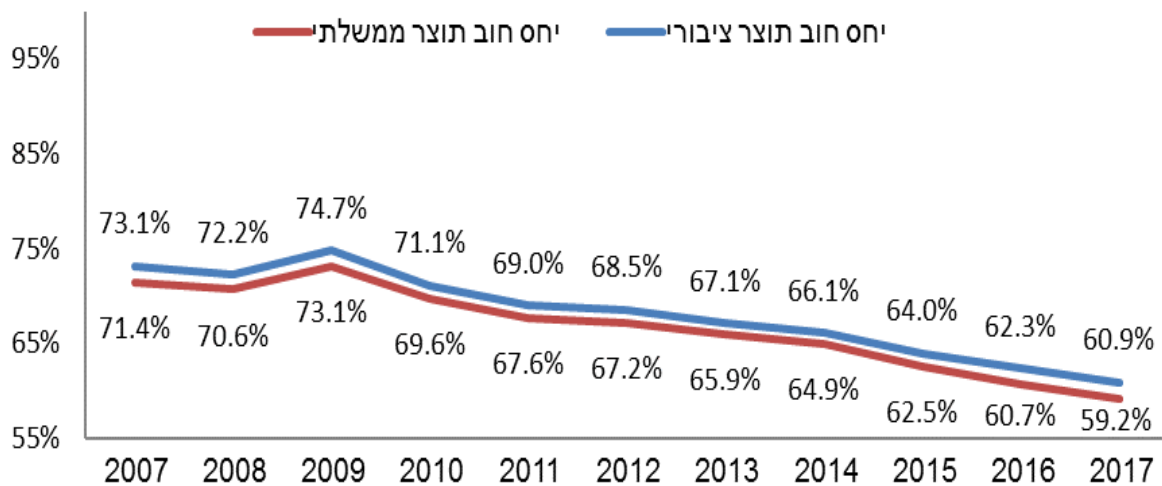
שינוי בחוב הממשלתי (מיליוני ₪)	שינוי יחס חוב תוצר ממשלתי (אחוזי תוצר)	
3,927	0.31%	עלייה מצטברת במדד המחירים לצרכן ביחידת אחוז
663	0.05%	עלייה בשע"ח דולר-שקל ביחידת אחוז
183	0.01%	עלייה בשע"ח אירו-שקל ביחידת אחוז

יחס החוב לתוצר

יחס החוב לתוצר הוא סמן מרכזי בקביעת דירוג האשראי וביציבותה הפיננסית של המדינה.

המשך המגמה של הקטנת יחס החוב לתוצר הוא תוצאה ישירה של המדיניות הכלכלית, ומחזק את חוסנה הפיננסי של המדינה, בייחוד לאור העלייה המשמעותית ביחס זה במדינות המפותחות, כפי שמשתקף בתרשימים 2 ו-3 שלהלן.

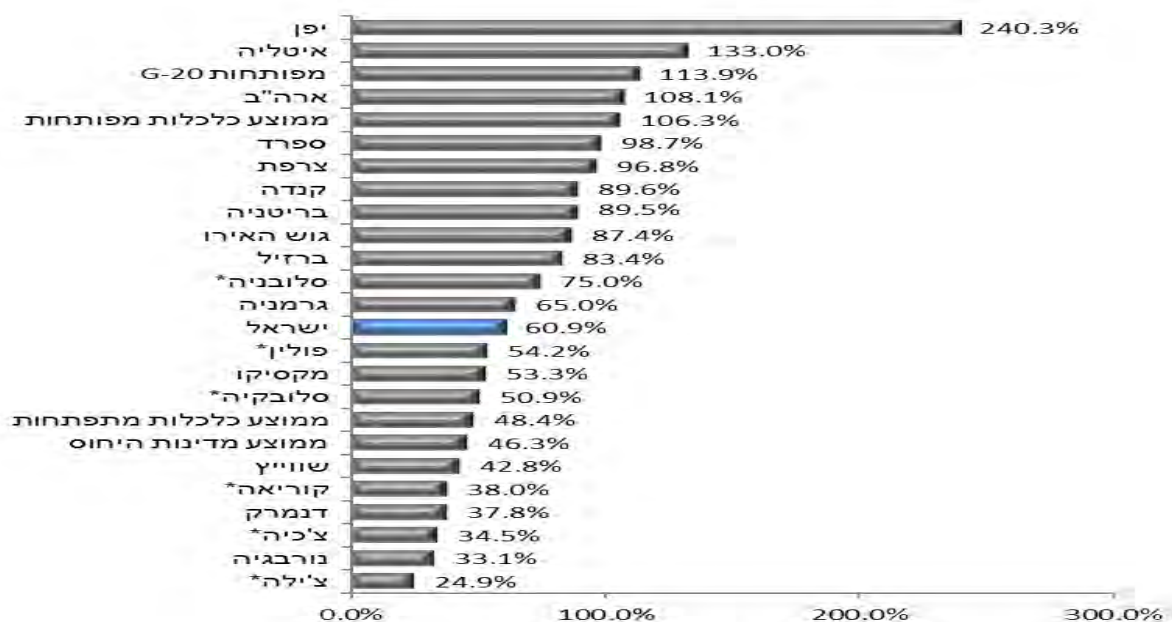
תרשים 2- יחס החוב הממשלתי והציבורי מהתוצר בשנים 2007-2017 (באחוזים)²⁶

יחס החוב הציבורי (כולל חובות הרשויות המקומיות) קטן ב- 1.4% ועמד על 60.9% לעומת 62.3% אשתקד, יחס החוב הממשלתי קטן ב- 1.5% ועמד על 59.2%, לעומת 60.7% אשתקד.

²⁶ מקור: משרד האוצר ובנק ישראל, תוצר מקומי גולמי בשנת 2017 בהתאם לחשבונות לאומיים של הלמ"ס, מחודש פברואר 2018.

תרשים 3 - יחס החוב הציבורי מהתמ"ג בשנת 2017²⁷

תרשים 4 - שינוי ביחס החוב הציבורי לתוצר בין השנים 2016 ו-2017

* מדינות ייחוס.

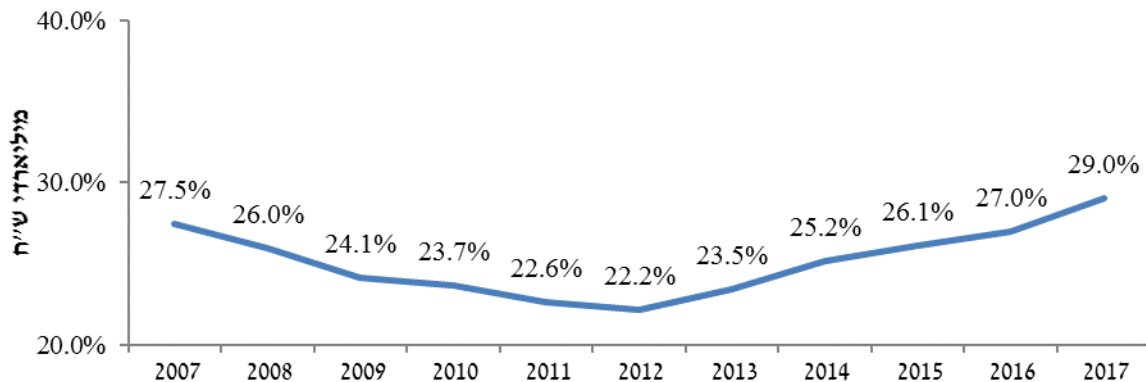
²⁷ מקור: ישראל – משרד האוצר ובנק ישראל, תוצר בשנת 2017 בהתאם לחשבוניות לאומיים של הלמ"ס, תוצר גולמי גולמי בשנת 2017 בהתאם לחשבוניות לאומיים של הלמ"ס מיום פברואר 2018. יתר המדינות – Fiscal Monitor, 2017 – October.

סובסידיה לקרנות הפנסיה

איגרות חוב מיועדות לקרנות הפנסיה – מגמות מרכזיות ואומדן להיקף הסבסוד

כחלק מהרפורמה בקרנות הפנסיה בשנת 2003 ונוכח גירעונות אקטואריים בחלק מקרנות הפנסיה הוותיקות, הוחלט²⁸ על עדכון תקרת ההשקעה של קרנות פנסיה הוותיקות והחדשות באגרות חוב מיועדות ל- 30%²⁹ מהשווי המשווער של נכסי הקרן. כמו כן הוחלט כי בעתיד יונפקו לכל קרנות הפנסיה איגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" הנושאות קופון אפקטיבי של 4.86% לשנה, זאת במקום איגרות חוב מסוג "מירון" הנושאות קופון אפקטיבי של 5.58% לשנה. שינוי המגבלה על השקעות קרנות הפנסיה לרמה של 30% הביא להפסקת הנפקת אג"ח מסוג ערד בשנת 2004 ולהנפקות בהיקפים נמוכים בשנים 2005 - 2008.

תרשים 5 – שיעור החוב הלא סחיר מסך החוב הממשלתי

אומדן להיקף הסבסוד באגרות חוב מיועדות לקרנות הפנסיה נכון לסוף שנת 2017

מתודולוגיה

תרחיש מרכזי - אמידת הסבסוד בהנפקת איגרות חוב מיועדות לקרנות הפנסיה בוצע בשיטת Bottom Up. האומדן הינו תוצאה של מכפלת היקף ההנפקות בכל שנה בפער התשואות שבין איגרות חוב מיועדות לקרנות הפנסיה (הנושאות קופון של 5.58% וקופון של 4.86%) לתשואות אגרת חוב ממשלתית צמודה בעלת מח"מ זהה. בעבור השנים 2006 - 2017 בוצע שימוש בהיקף ההנפקות ברמה חודשית (144 הנפקות) על בסיס המערכות התפעוליות של משרד האוצר. בעבור השנים 1995 - 2005 בוצע שימוש בהיקף ההנפקות ברמה שנתית הן עבור איגרות חוב מסוג מירון והן בעבור איגרות חוב מסוג ערד בהתאם לנתוני הנפקות שהתקבלו מבנק ישראל. בסיס הנתונים לחישוב תשואות השוק נלקח מתוך מאגר של בנק ישראל המציג את תשואות איגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד עבור תקופות שונות לפדיון.

תוצאות התרחיש המרכזי

טבלה 1 שלהלן מציגה את היקף הסבסוד על הנפקת איגרות חוב מיועדות לקרנות הפנסיה בהתאם לאומדן המרכזי נכון לסוף שנת 2017.

טבלה 1 – היקף הסבסוד בהנפקת איגרות חוב מיועדות לקרנות הפנסיה נכון לסוף שנת 2017

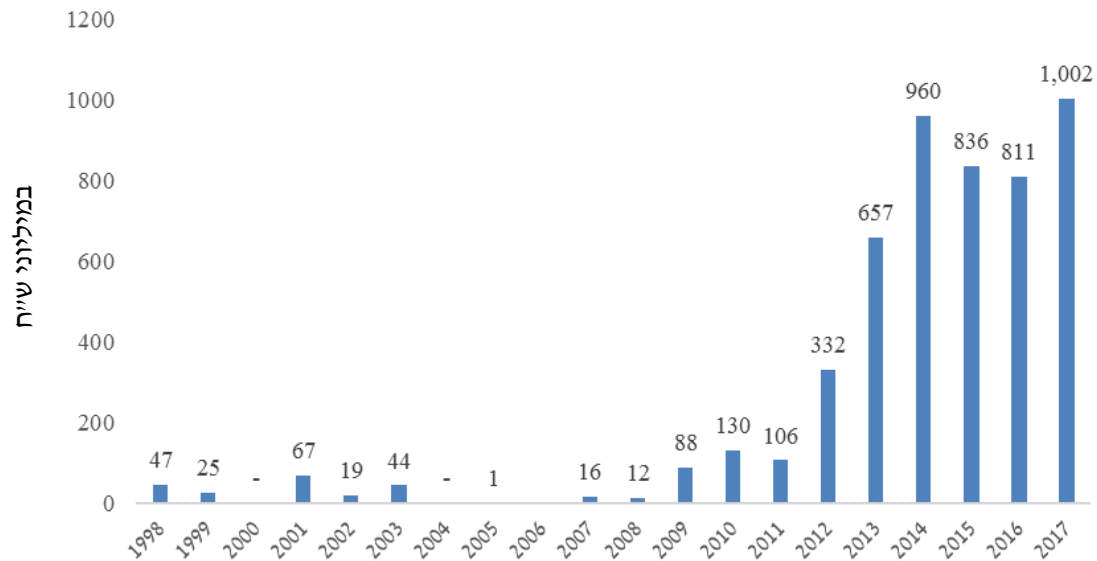
מיליוני ₪	תרחיש מרכזי
סך הסבסוד	5,168

היקף הוצאות הריבית בגין החוב הלא סחיר בשנת 2017 הסתכם בכ- 10 מיליארדי ₪, מתוכן כ-7 מיליארדי ₪ עבור אג"ח מיועדות לקרנות הפנסיה. היקף הסבסוד לקרנות הפנסיה לסוף שנת 2017 עומד על כ- 5.1 מיליארדי ₪ ולכן מהווה סבסוד של כ- 73% מתשלומי הריבית על איגרות אלה, זאת לעומת סבסוד של כ- 65% בשנה שעברה.

²⁸ תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מספר 3) התשס"ג-2003.

²⁹ לעומת לפחות 93% בקרנות פנסיה וותיקות ו- 70% בקרנות פנסיה חדשות.

תרשים 6 – היקף הסבסוד השוטף בכל שנה החל משנת 1998 ועד 2017

סובסידיה לחברות הביטוח

איגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח

מדינת ישראל מנפיקה איגרות חוב לפי חוק המילווה (חברות ביטוח) התשכ"ג-1962. המטרה העיקרית של איגרות החוב הינה לאפשר לחברות הביטוח לקיים כיסוי ביטוחי לפוליסות ביטוח חיים שהונפקו בשנים 1962 – 1991. קיימים עשרה סוגים של מלוות (קרן א' עד י') עם ריביות הנעות בין 4% ל- 6.2% וטווחי הנפקה הנעים בין 10 ל- 25 שנים. כיום נותרו שבע חברות ביטוח אשר מנהלות את הקרנות.

אומדן להיקף הסבסוד באיגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח נכון לסוף שנת 2017 מתודולוגיה

המתודולוגיה דומה לזו בחישוב איגרות החוב המיועדות לקרנות הפנסיה - תרחיש מרכזי ובו אמידת הסבסוד בהנפקת איגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח בשיטת Bottom Up. האומדן הינו תוצאה של מכפלת היקף ההנפקות בכל שנה בפער התשואות שבין איגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח (התשואות קופונים של 4% ל- 6.2%) לתשואות איגרת חוב ממשלתית צמודה בעלת מח"מ זהה.

תוצאות התרחיש המרכזי

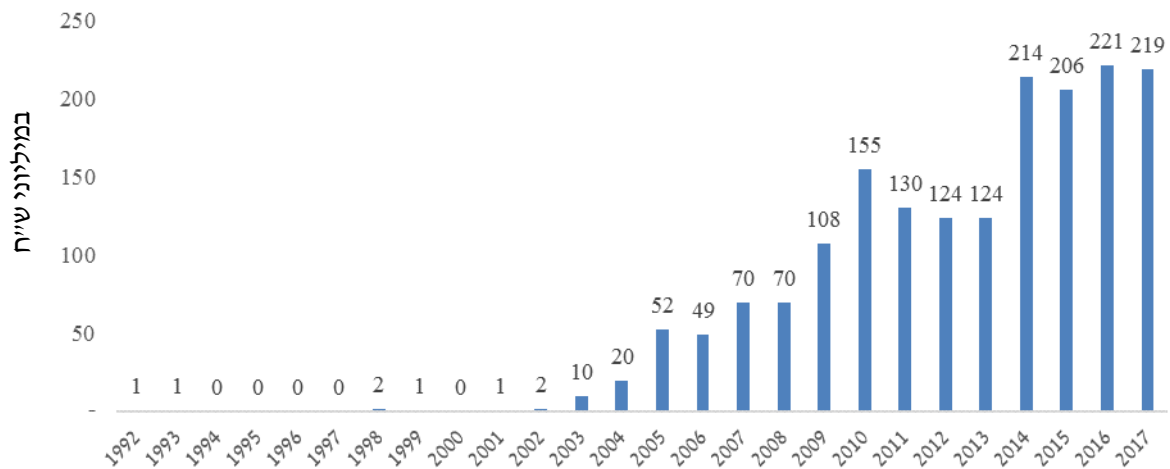
טבלה 2 שלהלן מציגה את היקף הסבסוד על הנפקת איגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח בהתאם לאומדן המרכזי נכון לסוף שנת 2017.

טבלה 2 – היקף הסבסוד בהנפקת איגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח נכון לסוף שנת 2017

מיליוני ₪	תרחיש מרכזי
סך הסבסוד	1,690

תרשים 7 מציג פריסה של סך הסבסוד לפי שנים, ניתן לראות כי גם בהנפקת איגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח ישנה עלייה בהיקף הסבסוד בשנים האחרונות, זאת בעיקר לאור הירידה בתשואות איגרות חוב ממשלתיות סחירות.

תרשים 7 – היקף הסבסוד השוטף בכל שנה החל משנת 1992 ועד 2017

סיכום תוצאות

טבלה 3 מסכמת את תוצאות האומדנים לשנת 2017 וכוללת השוואה לשנים 2014, 2015 ו-2016. ניתן לראות גידול באומדן היקף הסבסוד בגובה של כ-1 מיליארדי ₪ בכל שנה משנת 2014.

טבלה 3 – היקף הסבסוד בהנפקת איגרות חוב מיועדות בשנים 2014 - 2017

מיליוני ₪	2017	2016	2015	2014
קרנות הפנסיה	5,168	4,260	3,503	2,732
חברות הביטוח	1,690	1,519	1,324	1,136
סך הסבסוד	6,858	5,779	4,827	3,868

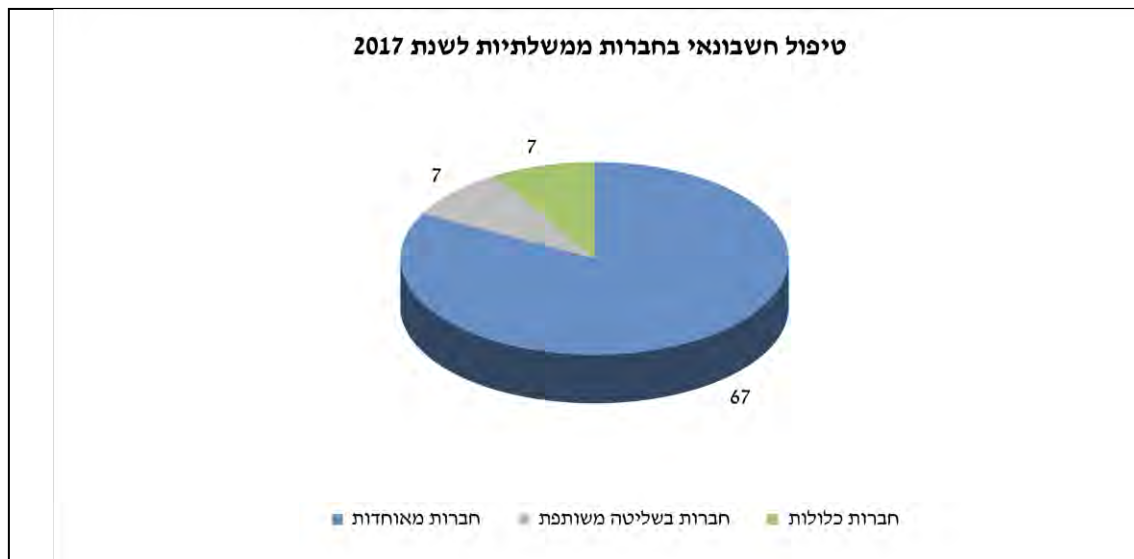
תוצאות בדיקות הסבירות וניתוחי רגישות ניתן למצוא בדוח השנתי של היחידה לניהול החוב באגף החשב הכללי לשנת 2017.

6. החברות הממשלתיות

השקעה בחברות ממשלתיות

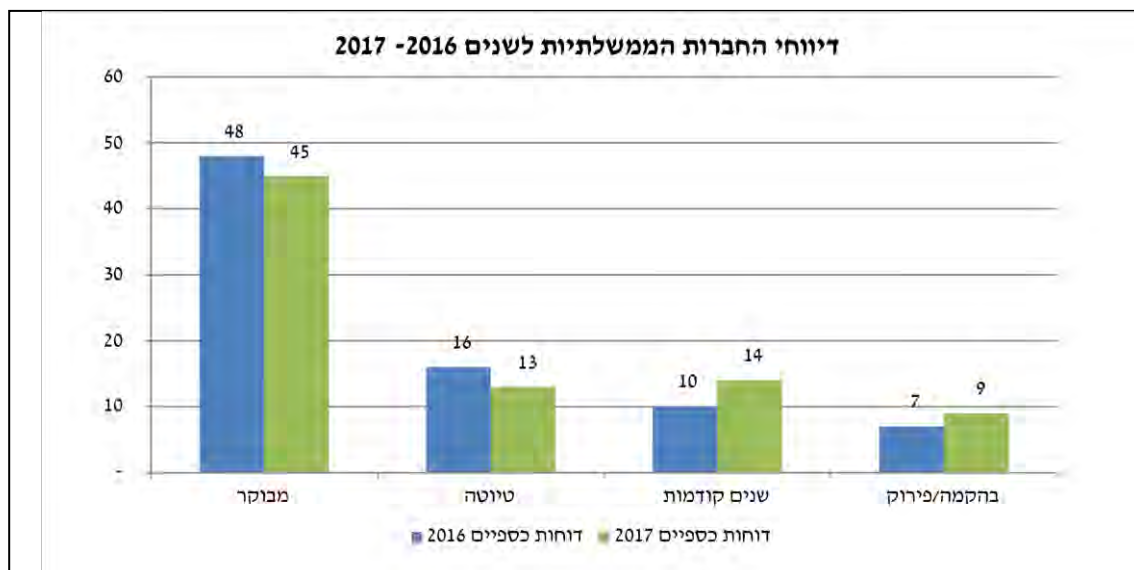
ממשלת ישראל פועלת לקידום מדיניותה הכלכלית חברתית גם בדרך של השקעה בחברות ממשלתיות וחברות מעורבות, כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן: "החברות ממשלתיות"). לפעילות החברות הממשלתיות השפעה משמעותית על המשק ועל אספקת השירותים השונים הניתנים לציבור בתחומי התשתית, הבינוי, החשמל, המים ועוד. הפיקוח על החברות הממשלתיות נתון בידי רשות החברות הממשלתיות אשר נוסף על כך גם מייעצת לחברות, לוועדות שרים ולמשרדי הממשלה בניהול עסקי החברות, ועוסקת בכל הקשור להפרטות, פירוקים והקמת חברות ממשלתיות חדשות. רשות החברות העבירה מידע לגבי 81 חברות ממשלתיות, אשר המהותיות שבהן הן: חברת החשמל לישראל בע"מ, ההתעשייה האווירית לישראל בע"מ, מקורות חברת המים בע"מ, ההתעשייה הצבאית לישראל, רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ, חברות הנמל ורכבת ישראל בע"מ.

להלן חלוקת החברות הממשלתיות לפי הטיפול החשבונאי בהן:

הנתונים הכספיים של החברות הממשלתיות שנכללו בדוחות הכספיים מתבססים על דוחותיהם הכספיים המבוקרים של החברות הממשלתיות לאותו מועד. במקרים שבהם לא התקבלו דוחות כספיים מבוקרים במועד, מתבססים דוחות אלה על טיוטות דוחות כספיים לאותו מועד או על דוחות כספיים מבוקרים/טיוטות לתקופות מוקדמות יותר, לפירוט ראה נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל ב חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל.

להלן דיווחי החברות הממשלתיות לשנים 2016 – 2017:

להלן התנועה בהשקעת ממשלת ישראל בחברות הממשלתיות בשנת 2017 (במיליוני ₪)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	שינויים אחרים	דיבידנד ב	חלק ברווח (הפסד) ב	עלייה בהיקף ההשקעה א	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016	
41,659	(1,777)	(126)	5,707	216	37,639	תשתיות
1,042	(681)	(36)	(1,712)	-	3,471	ביטחון וביטחון פנים
1,734	50	-	38	14	1,632	חינוך, בריאות, חברה ורווחה
(5,430)	(79)	(2)	(580)	-	(4,769)	ממשל ומנהל
39,005	(2,487)	(164)	3,453	230	37,973	סך הכל

א. תשתיות - כולל את השקעת המדינה בחברת דואר ישראל בע"מ בסכום של 55 מיליוני ₪ ובחברת מקורות בע"מ בסך של 161 מיליוני ₪.

חינוך, בריאות, חברה ורווחה - מורכב מהשקעת המדינה בפארק אריאל שרון בסך של כ-14 מיליוני ₪.

ב. להלן פירוט נתוני חלק המדינה ברווח/הפסד של החברות הממשלתיות ודיבידנדים שהוכרזו על ידם בשנת 2017:

חלק ברווח (הפסד)	דיבידנד	
תשתיות		
(42)	-	רכבת ישראל בע"מ
4,733	-	חברת החשמל לישראל בע"מ
362	-	חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ
80	-	נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ
209	23	חברת נמל אשדוד בע"מ
53	100	תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ
160	-	מקורות חברת המים בע"מ
96	-	חברת נמל חיפה בע"מ
13	-	חברת דואר ישראל בע"מ
40	3	אחר
5,707	126	סך הכל תשתיות
ביטחון וביטחון פנים		
446	20	רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ
292	16	התעשייה האווירית לישראל בע"מ
(2,453)	-	נצר השרון בע"מ
3	-	אחר
(1,712)	36	סך הכל ביטחון וביטחון פנים
חינוך, בריאות, חברה ורווחה		
6	-	קרן קיסריה אדמונד בנימין דה רוטישילד
32	-	אחר
38	-	סך הכל חינוך, בריאות, חברה ורווחה
ממשל ומנהל		
(593)	-	בנק החקלאות לישראל בע"מ
13	2	אחר
(580)	2	סך הכל ממשל ומנהל
3,453	164	סך הכל

חברות ממשלתיות - הפרטות

א. כללי

מטרת פרק זה היא לספק לציבור קוראי הדוחות הכספיים סקירה על פעולות ההפרטה שרשות החברות הממשלתיות הגישה לממשלה לשנים הבאות, פעולות שרשות החברות ביצעה במהלך שנת 2017 ושעתידה לבצע בעתיד בהתאם להחלטות ממשלה מס' חכ/42 ואחרות (ראה פירוט להלן).

הדוחות הכספיים המאוחדים של המדינה, שחלק זה מצורף אליהם, משקפים את מצבה הכספי ואת הביצוע הכספי של המדינה והישויות המאוחדות על ידה, למועד הדיווח ולתקופה שהסתיימה באותו מועד. מידע שוטף בנוגע לפעילות הממשלה מפורסם במסגרת פרסומים הנמסרים לציבור ולמקבלי ההחלטות מעת לעת. להפרטות אלה השפעה על נכסי המדינה כפי שמוצגים בדוחות. לאור התמשכות הליכי ההפרטה על-פני שנים לא ניתן ביטוי בדוחות הכספיים להליכים אלו על פי תקן דיווח כספי בין-לאומי IFRS 5 בנושא נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה. הביטוי בדוח הכספי להפרטות יינתן בשנת הדיווח שבה מברצעות ההפרטות בפועל.

תהליכי ההפרטה כוללים מספר החלטות ממשלה שהמרכזית שבהן (במהלך השנים האחרונות) הינה החלטת ממשלה מספר חכ/42 של ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה (קבינט חברתי-כלכלי), אשר התקבלה ביום 5 באוקטובר 2014. עיקר ההחלטה הינו תוכנית רב-שנתית להנפקת מיעוט של חברות ממשלתיות (להלן: "תוכנית ההנפקות"). ההחלטה קיבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 19 באוקטובר 2014. בהתאם להחלטה זו, החלה רשות החברות בבניית תשתית להנפקות וההערכות לביצוע תוכנית הנפקות, לרבות גיבוש תוכנית עבודה מפורטת, תיקוף התוכניות האסטרטגיות של החברה ומיפוי פרטני של החברות המיועדות להנפקה בשנים 2015 - 2017.

תוכנית ההנפקות כוללת שתי דרכי פעולה כמפורט להלן:

(1) בחברות ממשלתיות שבהן למדינה אינטרס בשמירה על שליטה ממשלתית לטווח הארוך, יימכרו חלק מאחזקות המדינה באמצעות הצעה לציבור, לבד או בשילוב עם גיוס הון לחברה, בדרך של הנפקת ניירות ערך לציבור על פי תשקיף בבורסה לניירות ערך בתל אביב, בשיעור כולל שבין 25% - 49% בדילול מלא מהון המניות של החברות (להלן: "הנפקת מיעוט"), כך שגרעין השליטה יישאר בידי מדינת ישראל.

(2) בחברות ממשלתיות שבהן למדינה לא קיים אינטרס בשמירה על שליטה ממשלתית לטווח הארוך, תיערך הפרטה באמצעות הנפקה או בדרך של מכירה פרטית או בשילוב של כל אחת מהדרכים כאמור.

להלן רשימת החברות אשר נכללות במסגרת תוכנית ההנפקות:

- (א) התעשייה הצבאית לישראל
- (ב) חברת נמל אשדוד בע"מ
- (ג) נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ
- (ד) חברת דואר ישראל בע"מ
- (ה) אוצר מפעלי ים בע"מ
- (ו) החברה לפיתוח יפו העתיקה בע"מ
- (ז) אתרים, חברה לפיתוח אתרי תיירות בת"א-יפו בע"מ
- (ח) חלמיש חברה ממשלתית עירונית לדיור לשיקום ולהתחדשות שכונות בת"א יפו בע"מ
- (ט) התעשייה האווירית לישראל בע"מ
- (י) מקורות חברה המים בע"מ
- (יא) החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ
- (יב) חברת נמל חיפה בע"מ
- (יג) רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ
- (יד) חברת החשמל לישראל בע"מ

כמו כן החלטת ממשלה מספר חכ/42 כוללת התייחסות לעניין חברת רכבת ישראל בע"מ – יוקם צוות בין-משרדי בהשתתפות גורמי המדינה הנוגעים בדבר, אשר יבחן את מבנה הענף ואת היתכנות ביצוע ההנפקה.

ב. תמצית הליך ההפרטה בחברות הממשלתיות:

(1) התעשייה הצבאית לישראל

ביום 28 באוגוסט 2005 קיבלה ועדת השרים לענייני הפרטה (להלן: "הוועדה") החלטה בדבר הפרטת התעשייה הצבאית לישראל (להלן: "החברה" או "תעש" או "נצר השרון בע"מ") ואופן ביצועה. בעקבות חילוקי דעות שנתגלו בין גורמי ממשלה, גורמי הסתדרות, הנהלת החברה והעובדים, התנהלו לאורך השנים משאים ומתנים סביב מתווה מודל ההפרטה.

בהתאם למסמך ההחלטה הנ"ל, נקבע כי הפרטת החברה תבוצע בהתאם להחלטת ועדת השרים לענייני הפרטה מספר מח/2 מיום 23 בדצמבר 2013, אשר עודכנה ביום 16 במאי 2014, לפיה הוחלט בשלב ראשון, על פיצול והעברת הפעילות העסקית של החברה לחברה ממשלתית חדשה (להלן: "תעש מערכות") ועל הקמת חברה ממשלתית חדשה נוספת בשם תומר בע"מ (להלן: "תומר"). זאת לצורך פעילות ההנעה והעברת הנכסים וההתחייבויות הקשורים בפעילות ההנעה של תעש מערכות לחברה זו, ובשלב שני, הפרטת תעש מערכות.

כמו כן, ביום 12 באוגוסט 2003 התקבלה בוועדת שרים לענייני הפרטה ההחלטה למכור את כל אחזקות המדינה ותעש בחברת עשות אשקלון תעשיות בע"מ (להלן: "עשות") כמקשה אחת. חברת עשות הינה חברת בת של תעש המחזיקה (יחד עם מדינת ישראל) ב- 85% ממניותיה, ומתוקף כך הינה חברת בת ממשלתית הכפופה לחוק החברות הממשלתיות.

הכנת החברה להפרטה כללה בין היתר את הצעדים הבאים:

מימון פרישה מיידית של 1,170 עובדים. ביום 9 באפריל 2014, כצעד ראשון ליישום הליך ההפרטה, נחתמו הסכמים קיבוציים המסדירים סוגיות הקשורות להבראת החברה ולהפרטתה וביניהן: פרישה מיידית של כ- 1,200 עובדים, הסדרים מול גימלאי החברה ופרישה של כ- 950 עובדים לאחר ההפרטה.

ביום 23 באפריל 2014 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את מתווה הפרטת החברה בהתאם להחלטת הממשלה, את צו שמירת האינטרסים החיוניים של המדינה בחברה ואת השקעת המדינה בחברה בסך של כ- 2,480 מיליוני ₪. בהמשך לאישור זה, החלה פרישתם המיידית של 1,170 עובדים כאמור. נכון לחודש אפריל 2015 פרשו מתעש כ-800 עובדים.

חתימה על דוחות כספיים

כחלק מהכנת החברה להעברת פעילותה העסקית לחברה הממשלתית החדשה כאמור, ביום 22 בספטמבר 2014 חתמה החברה על דוחות כספיים מבוקרים לשנים 2010-2012, לאחר 12 שנים שבהם לא היו לחברה דוחות כספיים מבוקרים. בהמשך, חתמה החברה על דוחות כספיים מבוקרים לשנים 2013 - 2017.

פינוי מקרקעין החברה ואיכות הסביבה

במסגרת ההפרטה הוחלט על פינוי וטיהור מתחמי תעש והעברת הפעילות דרומה, במטרה לשחרר את הקרקע לטובת בנייה למגורים ולשימושים נוספים:

- גיבוש הסכם וקידום הסדרה סטטוטורית של מתחמי תעש.
- גיבוש הסדר לחלוקת אחריות בנושא איכות הסביבה על בסיס סקרים סביבתיים.
- קידום העתקת מתחם טירת הכרמל למתחם חלופי.
- הסדרת המעבר של תעש מערכות לנגב.

לצורך עמידה ביעדים אלה נחתם בשנת 2015 הסכם תקציבי בהיקף של כ- 1,500 מיליוני ₪ בין אגף התקציבים במשרד האוצר לבין רשות מקרקעי ישראל, בהתאם להחלטה מס' מח/2 של ועדת שרים לענייני הפרטה מיום 23 בדצמבר 2013, בדבר אבני דרך לתשלום עלויות הבינוי, ההעסקה והפינוי של מפעלי תעש מרמת השרון לרמת בקע. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-1,500 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

תביעות עתידיות

בהתאם להסכמות בין המדינה והחברה, ישמשו חלק מכספי התמורה של הפרטת החברה, את חברת נצר השרון (תעש השירות) לטובת התחייבויות העומדות כנגדה.

מימון החברה לאחר מועד ההפרטה

בהתאם להסכמות בין המדינה והחברה, נקבע כי המדינה תישא בעלויות התפעול של נצר השרון (תעש השירות) בשנים הבאות.

תמורה למדינה

לאחר מספר חודשים של משא ומתן, הגיע משרד האוצר להסכמה עם חברת אלביט על מכירת חברת תעש מערכות. במסגרת המשא ומתן נקבע כי אלביט מערכות תשלם סכום של 1,800 מיליון ש"ח ועוד 100 מיליון ש"ח בהתאם לביצועי תעש מערכות עד לשנת 2026.

העסקה כפופה לאישורים נוספים בטרם תושלם.

(2) חברת נמל אשדוד בע"מ

ביום 9 בספטמבר 2009 קבעה ועדת השרים לענייני הפרטה (להלן: "הוועדה") מתווה לתוכנית ההפרטה של חברת נמל אשדוד בע"מ (להלן: "החברה") וחברות הנמל האחרות. בהתאם למתווה, השלב הראשון יבוצע החל מיום 17 בפברואר 2010, בדרך של הצעת מכר לציבור של מניות המדינה בחברות, לחוד או בשילוב עם גיוס הון לחברות, עד לשיעור של 15% מהון המניות המונפק של כל חברה.

השלב השני יבוצע לאחר 17 בפברואר 2011, בדרך של הצעת מכר לציבור של מניות המדינה בחברות, לחוד או בשילוב עם גיוס הון לחברות ו/או הנפקות למשקיעים מוסדיים, ובלבד שאחזקות המדינה בכל חברה לא יפחתו מ- 51% מהון המניות המונפק של החברות.

בשלב השלישי, יתמכר יתרת אחזקות המדינה בכל אחת מהחברות או תדולל במכירה פרטית באחת הדרכים המפורטות בשלב השני, החל מיום 17 בפברואר 2020. בהתאם לתוכנית הרב-שנתית שאושרה בממשלה, נקבע כי במהלך שנת 2015 יקודם מהלך ההפרטה של החברה, תוך בחינת האפשרות להקדים את לוחות הזמנים למכירת יתרת אחזקות המדינה בחברה (השלב השלישי כמפורט לעיל).

במהלך שנת 2015 הכריזה חברת נמלי ישראל על בחירת שתי חברות לבניית נמלים חדשים באשדוד ובחיפה.

ביום 28 במאי 2015 הכריזה חברת נמלי ישראל על בחירת שתי חברות הפעלה בין-לאומיות להפעלת הנמלים החדשים דלעיל. חברות הפעלה אלה צפויות להתחיל לפעול בשנת 2021 ולהתחרות באופן ישיר בחברות הנמל. כיום, נמצאת המדינה במו"מ בחסות בית הדין הארצי לעבודה עם נציגות העובדים בחברות הנמל, הנוגע לפיתוח חברות הנמל בעתיד, אגב התחרות הצפויה להיפתח.

במהלך שנת 2017 הונחו החברות על ידי שר התחבורה והבטיחות בדרכים לגבש תוכנית התייעלות וכן תוכנית פרישה.

(3) נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

במסגרת התוכנית הרב-שנתית, נקבע כי בשנת 2015 יקודם המהלך להנפקת המיעוט של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ.

במסגרת ההיערכות ליישום הנפקת החברה מסרה רשות החברות כי גובשה על ידי החברה, בשיתוף רשות החברות, טיוטת תשקיף המוכנה להגשה לרשות ני"ע, וכן נבחן מבנה הענף ואופן ביצוע ההפרטה על ידי הצוותים המקצועיים במשרד האוצר ומשרד האנרגיה. המלצות הגורמים המקצועיים הוגשו לצורך קבלת החלטה בדבר מתווה הפרטת החברה.

נכון למועד פרסום הדוח, תוכנית ההנפקות בנוגע לחברת נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ נמצאת בתהליך וטרם הגיעה לכדי מימוש.

(4) חברת דואר ישראל בע"מ

ביום 2 ביולי 2018 החליטה ועדת שרים לענייני הפרטה כי הנפקת המיעוט של חברת דואר ישראל בע"מ (להלן: "החברה") תתבצע בשני שלבים:

(א) בשלב הראשון יוצעו 20% ממניות החברה למשקיע אסטרטגי.

(ב) בשלב השני תפעל הרשות למכירה של מניות נוספות בחברה, כך ששיעור החזקותיה של המדינה בחברה לא יפחת מ- 60%. המכירה תתבצע תוך שנתיים לאחר השלמת המכירה הפרטית כאמור, בדרך של הצעה/הצעות לציבור על פי תשקיף, אחת או יותר, שתכלול הצעת מכר של המדינה ו/או גיוס הון לחברה בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

בשנת 2013 הציגה הנהלת החברה תוכנית הבראה לחברה. לאחר משא ומתן מתמשך בין מדינת ישראל, חברת דואר ישראל בע"מ והסתדרות העובדים הכללית החדשה, נחתם במרס 2015 הסכם קיבוצי בין החברה, המדינה והסתדרות העובדים הכללית החדשה. במסגרת ההסכם הקיבוצי הוחלט, בין היתר, על מכירה של עד ל- 40% מאחזקות המדינה בחברת דואר ישראל בע"מ כאמור לעיל.

חברת בנק הדואר בע"מ

בתאריך 31 ביולי 2012 פורסם ברשומות חוק הדואר (תיקון מספר 11), התשע"ב – 2012 (להלן: "תיקון מס' 11"). תיקון מס' 11 לחוק הדואר קובע שורה של הוראות שיחילו עקרונות של ממשל תאגידי על בנק הדואר, יאפשרו את הרחבת תחומי הפעילות והשירותים שהוא מעניק לציבור, ויסדירו את הפיקוח והבקרה על פעילותו.

בתיקון האמור נקבע כי תיעשה הפרדה מבנית מלאה בין חברת הדואר לבין חברת בנק הדואר. חברת בנק הדואר תמשיך להיות חברה בת בבעלות מלאה של חברת הדואר. לחברת בנק הדואר ימונה דירקטוריון, והיא תוכל להעסיק עובדים ולהיות בעלת נכסים. חברת בנק הדואר תפעל על פי היתר למתן השירותים הכספיים שיינתן לה ע"י שר התקשורת בהסכמת שר האוצר. בהיתר זה ייכללו גם השירותים הכספיים הבסיסיים שחברת בנק הדואר תהיה חייבת לספקם לכלל הציבור במדינה כולה.

עד מועד הפקת הדוח הכספי טרם מולאו כל התנאים לצורכי מימוש ההפרדה.

(5) חברות שבהן למדינה אחזקות משותפות עם עיריית תל אביב-יפו

מדינת ישראל ועיריית תל אביב-יפו החזיקו באחזקות משותפות בשמונה חברות, ביניהן: אוצר מפעלי ים בע"מ ("אוצר מפעלי ים"), אתרים בחוף תל אביב חברה לפיתוח אתרי תיירות בתל – אביב – יפו בע"מ ("אתרים"), החברה לפיתוח יפו העתיקה בע"מ ("החברה לפיתוח יפו"), חלמיש חברה ממשלתית עירונית לדיור שיקום ולהתחדשות בתל אביב יפו בע"מ ("חלמיש") וחברת נתיבי איילון בע"מ ("נתיבי איילון"). החברות הוחזקו בחלקים שונים על ידי המדינה ועיריית תל אביב.

ביום 1 ביוני 2014 החליטה ועדת שרים לענייני הפרטה (מח/5) להעביר את אחזקות המדינה בהון המניות ו/או באמצעי השליטה ו/או להעביר את הפעילות, בבת אחת או בהדרגה, בחברות חלמיש, אוצר מפעלי ים, אתרים והחברה לפיתוח יפו ולהסמיך את הרשות לבצע או לפעול לביצוע כל הפעולות הדרושות, לדעתה, לצורך ביצוע החלטה זו.

ביום 22 למאי 2014 החליטה הממשלה (החלטה מס. 1613), במסגרת הפרדת האחזקות עם העירייה לרכוש את אחזקות העירייה בחברת נתיבי איילון. עלות רכישת מניות העירייה בחברה תופחת מתמורת המכר שתנבע מהעסקה הכוללת.

ביום 22 לאוקטובר 2015 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את העסקה, למעט בכל הנוגע לחברת חלמיש.

בחודש דצמבר 2015 חתמו המדינה והעירייה על ההסכם העיקרי של עסקת הפרדת האחזקות, לאחר קבלת האישורים הנדרשים מטעם המדינה.

ביום 15 ביוני 2016 הושלמה העסקה בין המדינה, העירייה וחברת אתרים. מניות המדינה בחברות אתרים, אוצר מפעלי ים והחברה לפיתוח יפו הועברו לעירייה ולחברת אתרים, ומניות העירייה בחברת נתיבי איילון הועברו למדינה. תמורות המדינה בגין העסקה (בגין הפרטה בלבד ללא מיסוי) בלבד הינן כ-245 מיליון ₪.

כחלק מהעסקה, הוכללה בהסכם עם עיריית תל-אביב – יפו, אופציה התקפה למשך 36 חודשים, לפיה אם יתקבלו האישורים הנדרשים (אישור ועדת הכספים של הכנסת, אישור החשב הכללי לפטור ממכרז ואישור הוועדה למכירת מניות המדינה), יימכרו מניותיה של המדינה בחברת אולם נחמני 4 בע"מ ("נחמני") וחברת בניין הבימה בע"מ ("בניין הבימה") לעירייה, בחודש ינואר 2018 התכנסה הוועדה למכירת מניות המדינה באולם נחמני ואישרה את מכירת החברה.

(6) התעשייה האווירית לישראל בע"מ

במסגרת התוכנית הרב-שנתית, נקבע כי בשנת 2016 יקודם המהלך להנפקת המיעוט של התעשייה האווירית לישראל בע"מ. נכון למועד כתיבת הדוח, מהלך הנפקת המיעוט של החברה טרם בוצע.

(7) מקורות חברת המים בע"מ

במסגרת התוכנית הרב-שנתית, נקבע כי בשנת 2016 יקודם המהלך להנפקת המיעוט של מקורות חברת המים בע"מ.

התקיימו דיונים בדבר מבנה הענף, רגולציה ואופן ביצוע ההפרטה על ידי הצוותים המקצועיים במשרד האוצר ומשרד האנרגיה. לאחר הסדרת מבנה הענף והרגולציה החלה על החברה, ניתן יהיה ליישם את הנפקת החברה בהתאם להחלטת הממשלה. נכון למועד כתיבת הדוח, מהלך הנפקת המיעוט של החברה טרם בוצע.

במהלך השנים 2015 - 2017 גייסה החברה אג"ח מוסדי בהיקף של כ-2,000 מיליון ₪ לפי החלוקה הבאה: 2015 - כ-500 מיליון ₪, 2016 - כ-1,000 מיליון ₪, 2017 - כ-500 מיליון ₪.

(8) החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ

במסגרת התוכנית הרב-שנתית, נקבע כי בשנת 2016 יקודם המהלך להנפקת המיעוט של החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ בשיעור של עד 49% מהון המניות של החברה.

(9) חברת נמל חיפה בע"מ

במסגרת דיונים בין רשות החברות, המשרד להגנת הסביבה והחברה, הוחלט בשלב זה שלאור מצבה העסקי של החברה אין היתכנות ליישום הנפקת החברה במועדים שנקבעו והחלטת מושהית עד להתבהרות מצבה של החברה. נכון למועד כתיבת הדוח, מהלך הנפקת המיעוט של החברה טרם בוצע.

בהתאם לתוכנית הרב-שנתית נקבע כי הפרטת חברת נמל חיפה בע"מ תבצע בהתאם להחלטת ועדת השרים לענייני הפרטה מס' מח/4 מיום 9 בספטמבר 2009 (ראה פירוט בפסקה ב' (2) לעיל תחת חברת נמל אשדוד בע"מ), במהלך שנת 2016. לקראת סוף שנת 2015 הנחתה רשות החברות הממשלתיות את חברת נמל חיפה להיערך להליך הנפקה דומה לזה של נמל אשדוד.

במהלך שנת 2017 הונחו החברות על ידי שר התחבורה והבטיחות בדרכים לגבש תוכנית התייעלות וכן תוכנית פרישה.

(10) רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ

במסגרת התוכנית הרב-שנתית, נקבע כי בשנת 2017 יקודם המהלך להנפקת המיעוט של רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ.

(11) חברת החשמל לישראל בע"מ

במסגרת התוכנית הרב-שנתית, נקבע כי בשנת 2017 יקודם המהלך להנפקת המיעוט של חברת החשמל לישראל בע"מ.

בכפוף להחלטת הממשלה על ביצוע שינוי מבני בחברה, תבוצע הנפקת מיעוט בשיעור כולל של עד 25% מהון המניות של החברה בדילול מלא.

(12) רכבת ישראל בע"מ

כאמור לעיל, במסגרת החלטת ממשלה מספר חכ/42, נקבע כי יוקם צוות בין-משרדי בהשתתפות גורמי המדינה הנוגעים בדבר, אשר יבחן את מבנה הענף והיתכנות ביצוע ההנפקה. המלצות הצוות יוגשו לממשלה והצעת הממשלה, אם תידרש, תוגש לוועדת השרים לענייני הפרטה.

ביום 18 במרס 2015 השלימה רכבת ישראל בע"מ (להלן: "החברה") הנפקת אג"ח סחירות בהיקף כספי כולל של כ- 1 מיליארד ₪. האג"ח הונפקו בשתי סדרות בריבית קבועה, ובריבית צמודת מדד. ההנפקה מעוגנת בהסכם המסגרת לפיתוח והפעלת רכבת ישראל שנחתם ביוני 2014, והכספים שגויסו ישמשו להשקעה בפיתוח תשתיות הרכבת. ההנפקה באה לאחר חתימת התוספת להסכם המקורי ביום 25 בפברואר 2015 בין החברה לממשלה, ובו הוסדרה מערכת הקשרים בין הצדדים.

(13) המכון הישראלי ליין בע"מ

במסגרת החלטת ממשלה מס. 2606 משנת 1997 הוחלט להטיל על רשות החברות לבחון דרכים להפסקת מעורבות המדינה במכון הישראלי ליין. רשות החברות בחנה את הנושא, אך הדבר לא הבשיל לכדי החלטת ממשלה.

לאור ממצאיו של הממונה על התקינה, נערך שימוע לחברה בחודש יוני 2012, אשר בעקבותיו הוחלט כי לא יינתן אישור המסתמך על בדיקות המכון לצורך הנפקת רישיונות יבוא החל מיום 31.10.2012.

בהמשך להחלטת ממשלה מס. 2606 משנת 1997 הוחלט בהתאם להוראות סעיף 14(א) ו-14(א)(3) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, להביא לפירוק מרצון של מכון היין הישראלי.

לאחר תום הליכי הפירוק, תיקבע, במסגרת החלטת ממשלה נוספת, המטרה הציבורית שלה ייועדו עודפי כספי החברה, אם יותרו.

כיום החברה מצויה במתווה של קבלת אישורי משרד הכלכלה והתעשייה לביצוע בדיקות יבוא, כתנאי לכניסתו של נאמן לחברה במקומם של היקבים. זאת עד למציאת צד שלישי לרכישת המניות. הנאמן טרם נכנס לתפקידו באופן פורמלי.

ג. תקבולי הפרטות

בשנת 2017 לא התקבלו תקבולי הפרטות. יש לציין כי מטה החשכ"ל לא כלל בתכנון הגירעון למימון ויחס חוב תוצר את ההכנסות מהפרטה שתוכננו כאמור לעיל, וזאת מטעמי שמרנות.

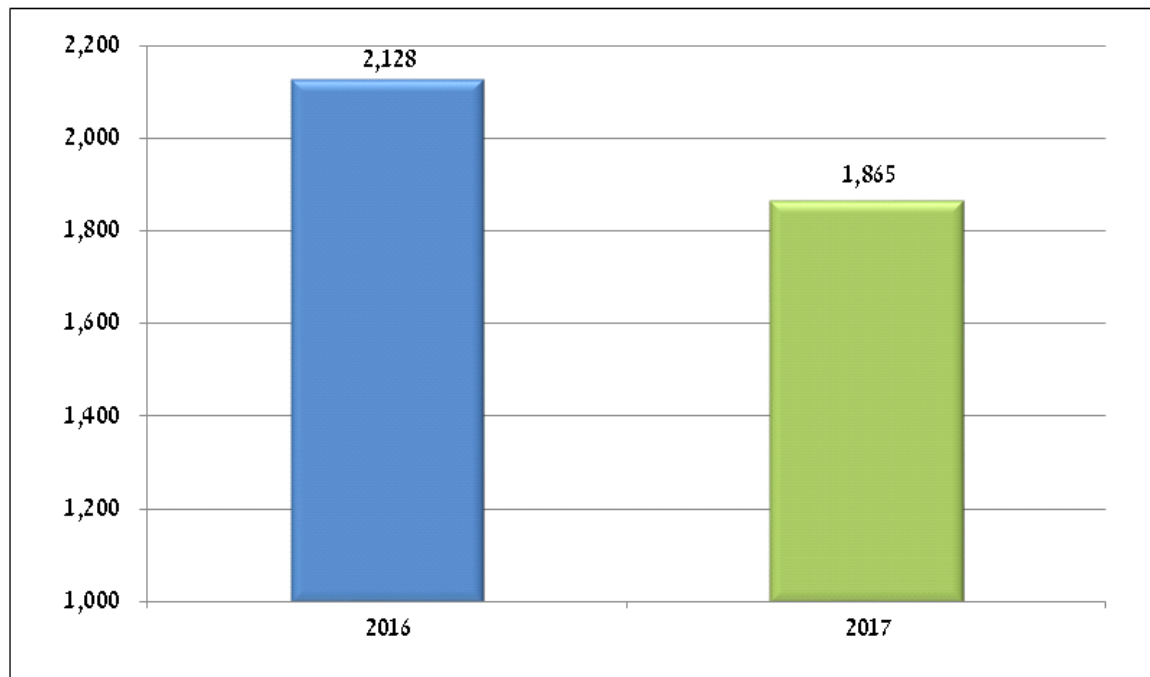
7. הכנסות מתמלוגים

למדינה קיימת זכות לתקבולים או להטבות כלכליות אחרות בגין תמלוגים, הנובעת הן ממתן זיכיונות ורישיונות לזכיינים והן מסיוע בתוכניות מו"פ שנתמכות על ידי המדען הראשי ברשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית (להלן: "הסדרי תמלוגים"). הסדרי תמלוגים אלה יכולים להיות מכוח חוק, תקנות, החלטות מנהליות, הסכמים, הסדרים וכו' היכולים להשתנות מעת לעת. ההכנסות מתמלוגים נובעות בעיקרן ממתן זיכיונות בגין הפקת משאבי טבע (כדוגמת הפקת נפט וגז טבעי, כריית אשלג, פוספטים, חצץ וחול) ומתוכניות מו"פ שנתמכו על ידי המדען הראשי. התמלוגים שלהם זכאית הממשלה נגזרים בעיקר מנוסחת תמלוגים הקבועה בהסדר ספציפי, או מתמלוגים הנגזרים כאחוז מההכנסות (לעיתים בניכוי הוצאות מסוימות), בגין מכירות של המשאבים או מוצרי הפיתוח על ידי הישויות הנתמכות לצדדים שלישיים. לרוב, ההכנסות מתמלוגים במשרדי הממשלה השונים אינן נפרסות ליניארית, ואחוז התמלוגים המשולם על ידי הישויות השונות, נגזר מרווחי או ממכירותיה של הישות לתקופה מסוימת.

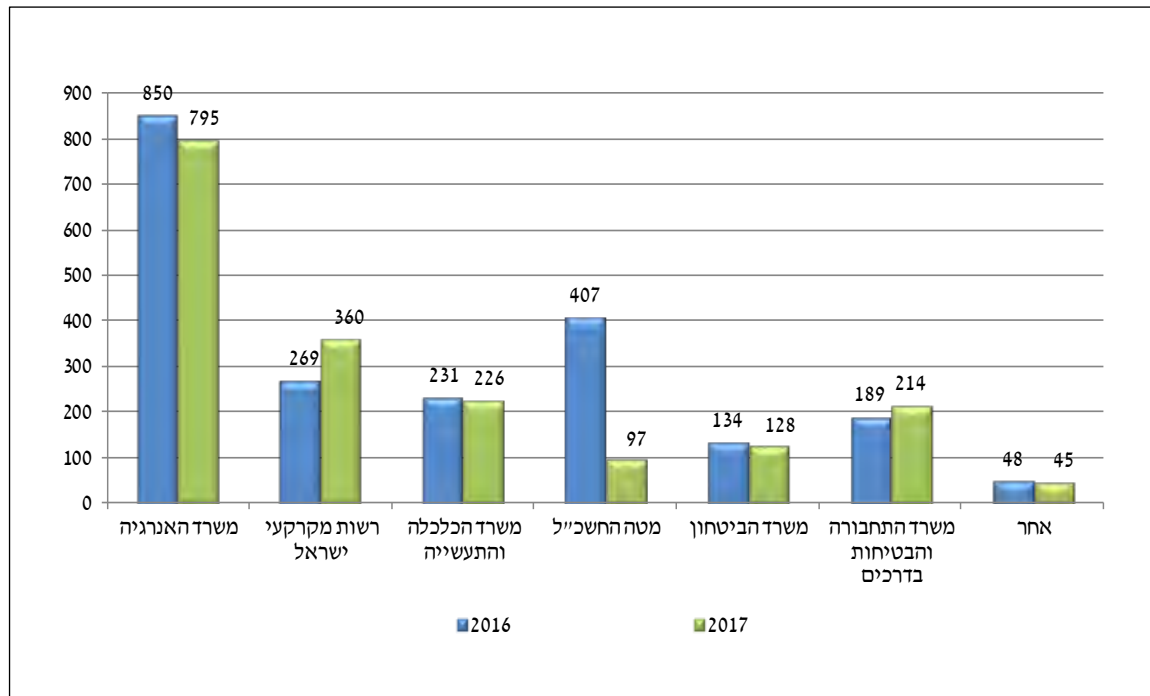
במסגרת הפיקוח על כספי התמלוגים פורסמה בשנת 2014 הוראת תכ"ס בדבר "הכנסות מתמלוגים – רישום דיווח ובקרה".

יש לציין, כי בהתאם למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל, תמלוגים הנובעים מסיוע בתוכניות מו"פ, אינם נכללים בדוחות הכספיים במסגרת הכנסות מתמלוגים אלא במסגרת סעיף חייבים בגין תמלוגים, כהקטנת הנכס (ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 9/א) - חייבים בגין תמלוגים בדוחות הכספיים).

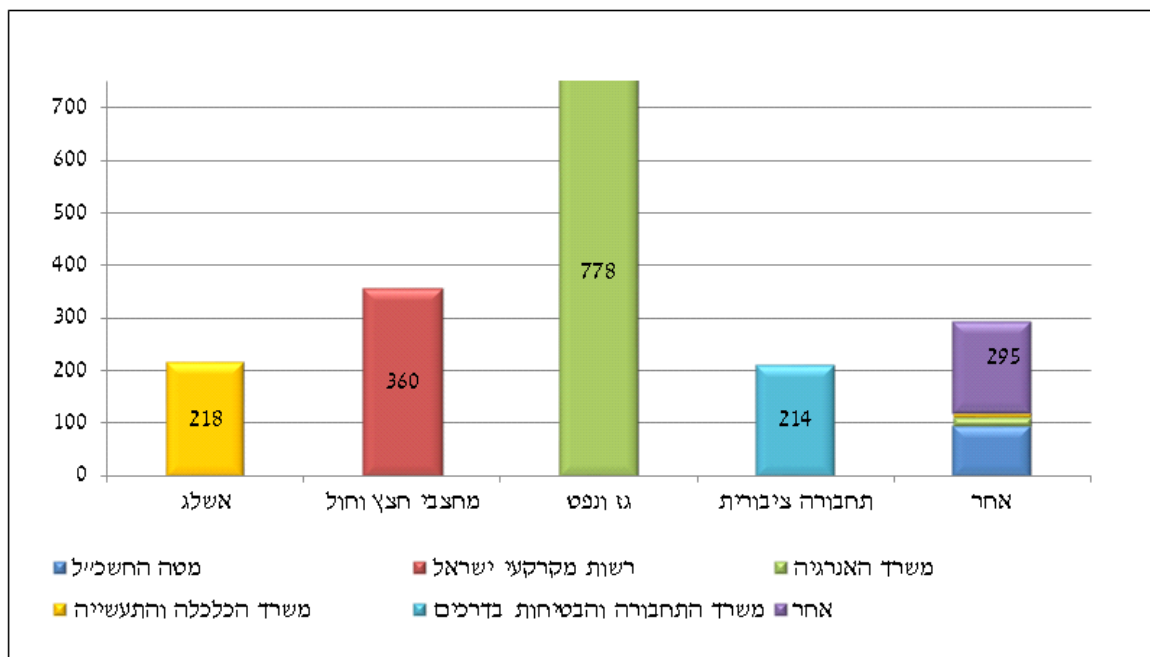
תרשים 1 – השוואה שנתית - הכנסות הממשלה מתמלוגים בשנים 2016 - 2017 במיליוני ₪

תרשים 2 – השוואה בין - משרדית - הכנסות הממשלה מתמלוגים בשנים 2016 - 2017 במיליוני ₪

תרשים 3 – פירוט מקורות התמלוגים - הכנסות הממשלה מתמלוגים בשנת 2017 במיליוני ₪

להלן ניתוח עיקר השינויים ביחס לשנה קודמת

הכנסות הממשלה מתמלוגים בשנת 2017 קטנו בכ- 263 מיליוני ₪ (כ- 12%) בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע בעיקר בשל נתונים אלה:

- **משרד האנרגיה** - ההכנסות מתמלוגים בספרי משרד האנרגיה לשנת 2017 קטנו בכ- 55 מיליוני ₪ לעומת התקופה המקבילה אשתקד.
להלן פירוט ההכנסות מתמלוגים לפי סוג לשנים 2016 ו- 2017 (במיליוני ₪):

מאגר	מקור	2017	2016	קיטון
קבוצת מרי B (חזקת אשקלון+נועה)	גז	-	2	(2)
שדה תמר (חזקת תמר)	גז	778	820	(42)
רותם אמפרט	פוספטים	17	23	(6)
מאגרים מגד, חלץ וערד	נפט	-	5	(5)
סך הכל		795	850	(55)

- **רשות מקרקעי ישראל** - ההכנסות מתמלוגים בספרי רשות מקרקעי ישראל בשנת 2017 גדלו בכ- 91 מיליוני ₪ לעומת התקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מעלייה בהכנסות מתמלוגים בגין מכירת עודפי עפר.
- **משרד התחבורה והבטיחות בדרכים** - ההכנסות מתמלוגים בספרי משרד התחבורה והבטיחות בדרכים בשנת 2017 גדלו בכ- 25 מיליוני ₪ לעומת התקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מקבלת תמלוגים מחברות לתחבורה ציבורית בעבור זיכיונות חדשים.
- **מטה החשכ"ל** - ההכנסות מתמלוגים בספרי מטה החשכ"ל בשנת 2017 קטנו בכ- 310 מיליוני ₪ לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע בעיקרו מהכנסות ריבית והצמדה בגין תשלום תמלוגי אשלג בחסר שהתקבלו בשנים קודמות³⁰. לפירוט ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 26 - הכנסות מעסקאות חליפין.
- **משרד הכלכלה והתעשייה** - ההכנסות מתמלוגים בספרי משרד הכלכלה והתעשייה בשנת 2017 קטנו בכ- 5 מיליוני ₪ לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע מירידה בתמלוגים המתקבלים ממפעלי ים המלח.

³⁰ לאור פסק הבוררות שילמה חברת מפעלי ים המלח בע"מ למדינה בשנים 2014 - 2017 סכום של כ- 900 מיליוני ₪ בעבור תמלוגים בחסר עבור השנים 2000 - 2015 כולל תשלומי ריבית והצמדה.

8. פרק הדיור - תוכניות הממשלה בתחום הדיור

רקע

על מנת להתמודד עם עליית מחירי הדיור בישראל, ממשלת ישראל נוקטת מספר רב של צעדים וזאת באמצעות גיוסם של כלל הגופים הרלוונטיים להתמודדות עם הנושא. בין הגופים: משרד האוצר על אגפיו השונים (הכוללים את מטה הדיור, אגף התקציבים ואגף החשב הכללי), רשות מקרקעי ישראל, משרד הבינוי והשיכון ומינהל התכנון. בין יוזמות הממשלה ניתן למנות יוזמות אלה: הקמת מטה הדיור במשרד האוצר וועדת הרשאות התכנון והפיתוח הפועלת תחתיו; העברת רשות מקרקעי ישראל ומנהל התכנון למשרד האוצר; עריכת הסכמי גג עם רשויות מקומיות; תוכנית "מחיר למשתכן"; כינון שוק לדיור להשכרה לטווח ארוך והקמת החברה הממשלתית "דירה להשכיר"; סיכום תקציבי להעברת בסיסי צה"ל לנגב (החלטת ממשלה 3161) וסיכום תקציבי שוה"ם 3; תוכנית "נתיב לדירה"; טיהור קרקעות מזוהמות והכשרתן לבנייה; אישור מכסות עובדים זרים לענף הבנייה; תיקון 101 לחוק התכנון והבנייה לרבות חיזוק הוועדות המקומיות והרפורמה ברישוי; הקמת הותמ"ל (ועדה לתכנון מתחמים מועדפים לדיור); העלאת מס רכישה למשקיעים; הורדת הריביות בהלוואות לזכאי משרד הבינוי והשיכון; הקמת קרן המע"מ הממשלתית; מכרזי "תכנן ובנה" ועוד.

להלן פירוט בדבר פרויקטים מרכזיים בשנים 2014 - 2017 ולאחר תאריך המאזן:

- א. הסכמי גג בין המדינה לרשויות המקומיות
- ב. תוכנית "מחיר למשתכן"
- ג. ערבויות מדינה בפרויקטי מחיר למשתכן
- ד. פעילות חברת דירה להשכיר ותוכנית "השכר ומהר"
- ה. פינוי מחנות צה"ל מאזורי ביקוש - סיכומים תקציביים להעברת בסיסי צה"ל לנגב
- ו. סיכומים תקציביים לתוכניות "נתיב לדירה" 1 ו-2
- ז. הסכם חזית הים חיפה
- ח. הסכם זרוע ביצוע החברה לשירותי איכות סביבה
- ט. תמריץ הדיור - תמרוץ רשויות מקומיות למתן היתרי בנייה
- י. מכרז שיווק "תכנן ובנה"
- יא. קרן המע"מ הממשלתית להחזר סכום בגובה מע"מ לרוכשי דירות
- יב. דיור ציבורי לגיל הזהב - הקמת יחידות דיור באמצעות הסוכנות היהודית
- יג. הסכם התחדשות עירונית עם חברת עמידר
- יד. הרפורמה בהלוואות לדיור לזכאים
- טו. תוכנית למתן הלוואות ליוצאי אתיופיה בתנאים מיוחדים
- טז. הסכם גיוס חוב עמידר (לאחר תאריך המאזן)
- יז. חוק הדיור הציבורי (לאחר תאריך המאזן)

מקור הנתונים שיוצגו בפרק זה:

הנתונים המפורטים בפרק זה, העוסקים בהיבטים כספיים ותקציביים, הופקו ממערכות המידע של היחידות המקצועיות הרלוונטיות ובהן: רשות מקרקעי ישראל, משרד הבינוי והשיכון, משרד הפנים, המשרד להגנת הסביבה, חברת דירה להשכיר (להלן - **היחידות המקצועיות**).

הנתונים הכמותיים על היקפי יחידות הדיור ונתוני הביצוע המפורטים בפרק זה נלקחו מדוחותיהם הכספיים של משרדי הממשלה הרלוונטיים ומדוחות נוספים אשר מפורסמים על ידי היחידות המקצועיות. הגילוי הכספי הניתן במסגרת פרק זה ועיבוד הנתונים לצורכי הצגה אינם מבוקרים ואין לראותם כחלק מהדוחות הכספיים של ממשלת ישראל.

א. הסכמי גג בין המדינה לרשויות המקומיות

הסכמי גג הינם הסכמים הנחתמים בין המדינה, באמצעות רשות מקרקעי ישראל ומשרד הבינוי והשיכון, לבין רשויות מקומיות. ההסכמים נערכים בהתאם להחלטות ממשלה והחלטות מועצת מקרקעי ישראל. מטרת ההסכמים הינה להגדיל את יכולת הממשלה לשווק יחידות דיור בהיקף נרחב ובטווח זמן קצר ברשות המקומית שעימה נערך ההסכם, ובכך להרחיב את היצע הדיור בכללותו.

הסכמי הגג נועדו להתמודד עם מגוון חסמי שיווק ופיתוח, המקשים על בניית יחידות דיור חדשות, ועם קשיי הרשויות המקומיות בהתמודדות עם גידול ניכר במספר תושביהן בזמן קצר. במסגרת ההסכמים, ובהתאם להחלטות המועצה, תקציבי הפיתוח שנגבים בעת שיווק יחידות הדיור נותנים מענה רחב מבעבר לפיתוח תשתיות, בינוי מוסדות ציבור ושיקום התשתיות במרקם הוותיק (תקציב ישן מול חדש). כמו כן, המדינה מתחייבת להעמיד קדמי מימון ולפעול להסרת חסמים תכנוניים נלווים. הרשות המקומית, מצידה, מחויבת לשיתוף פעולה, אחראית לפיתוח התשתיות, ונדרשת לפעול לזירוז הבנייה, בין השאר באמצעות התחייבות למתן היתרי בנייה בזמן קצוב ומהיר.

במסגרת הסכמי הגג מועברים סכומי כסף ניכרים מהמדינה לרשויות המקומיות, דבר המצריך פיקוח ובקרה על מעבר הכספים והשימוש בהם. **אגף החשב הכללי, באמצעות חטיבת מקרקעין ופנים וחשבונות רשות מקרקעי ישראל ומשרד הבינוי והשיכון, פועל לשיפור הסטנדרטיזציה של ההסכמים ולעריכת ביקורות כספיות, וזאת במטרה לוודא ביצוע תקין של המרכיבים הכספיים בהסכמים.**

המדיניות לחתימת הסכמי הגג, כמו גם התנאים לחתימת ההסכמים ואופן ביצועם, נקבעו בהחלטות קבינט הדיור שבהמשך אושרו כהחלטות ממשלה וכן בהחלטות מועצת מקרקעי ישראל.

מכסת יחידות הדיור בהסכמי הגג – באוקטובר 2013 נתקבלה החלטת ממשלה מס' 768 (דר/29) בדבר חתימת הסכמי גג עם ארבע רשויות מקומיות. באפריל 2014 נתקבלה החלטה מס' 1535 (דר/46) המרחיבה אפשרות זו לכלל הרשויות, אך מגבילה את כמות הסכמי הגג ל-100,000 יחידות דיור. בינואר 2016 נתקבלה החלטה מס' 1028 (דר/45) המגדילה מכסה זו עד ל-175,000 יחידות דיור בגין הסכמים שייחתמו עד לסוף שנת 2017. בינואר 2017 התקבלה החלטה מס' 2337 (דר/129) המגדילה למכסה של 150,000 יחידות דיור בשנים 2016-2017, ועד ל-250,000 יחידות דיור בסה"כ. באוגוסט 2017 נתקבלה החלטת ממשלה מס' 2997 (דר/146) המגדילה את המכסה ב-75 אלף יחידות דיור בסה"כ. בדצמבר 2017 נתקבלה החלטת ממשלה מס' 3260 (דר/167) המגדילה את המכסה עד ל-375,000 יחידות דיור בגין הסכמים שייחתמו בין השנים 2016 - 2018. במסגרת החלטות הממשלה השונות אושרו סך של 475,000 יחידות דיור בין השנים 2013 - 2018. מתוך מכסה זו, נוצלו במצטבר כ-72.08% נכון ליום 31 בדצמבר 2017, וכ-77.87% במצטבר נכון ליום 31 במרס 2018.

תנאי הסף לחתימת הסכם גג – בהתאם להחלטת מועצת מקרקעי ישראל מס' 1439 מיום 24 בספטמבר 2015, תנאי לחתימת הסכם גג הוא כי בתחומי הרשות המקומית קיימות לפחות 5,000 יחידות דיור זמינות לשיווק. יחידות דיור אשר לגביהן קיימות תוכניות מפורטות שמכוחן ניתן להוציא היתרי בנייה, או תוכניות כאמור אשר צפויות להיות מאושרות על ידי מוסדות התכנון המוסמכים לכך, וזאת תוך לא יותר מ-18 חודשים ממועד חתימת הסכם הגג. כמו כן, תתחייב הרשות המקומית לאפשר שיווק קרקע בתחומה בקצב שלא יפחת מ-2,000 יחידות דיור לשנה.

בחודש אוגוסט 2017 אישר הקבינט את הצעת שר הבינוי והשיכון להקצות עד 10 אלפי ש"ח ליחיד כהעמקת סבסוד לערים שבהן ייחתם הסכם גג בפריפריה. נכון לשנת הדיווח ההחלטה יושמה בעיר דימונה בלבד.

החלטות הממשלה, החלטות קבינט הדיור והחלטות מועצת מקרקעי ישראל האחרונה מפורטות ב**נספח א'** לפרק זה.

להלן סקירת הסכמי הגג שנחתמו עד כה:

עד כה נחתמו עשרים ושמונה הסכמי גג לבניית 369,862 יחידות דיור בסה"כ (לא כולל אקוויולנט בגין שטחי מסחר ותעסוקה, וכן לא כולל יחידות למלונאות), ומתוכן 342,365 יחידות דיור במסגרת עשרים וחמישה ההסכמים שנחתמו עד ליום 31 בדצמבר 2017 ו-27,497 יחידות דיור במסגרת שלושה הסכמים נוספים שנחתמו לאחר תאריך המאזן.

עד לתאריך המאזן אושרו מכוח עשרים וחמישה ההסכמים אומדני תקציבים בהיקף של 25,232 מיליוני ₪ לפיתוח 116,626 יחידות דיור לרבות יחידות דיור מוגן, כ-2,859,125 מ"ר למסחר, משרדים ותעסוקה וכ-3,600 יחידות דיור למלונאות.

כן, בתקופה שלאחר תאריך המאזן ועד ליום 31 במרס 2018, אושרו מכוח שלושת הסכמי הגג הנוספים אומדני תקציבים בהיקף של 662 מיליוני ₪, לפיתוח 9,263 יחידות דיור.

החל משנת 2015, תקציבי הפיתוח מאושרים במסגרת פעילות ועדת הרשאות תכנון ופיתוח היושבת במשרד האוצר. בראש הוועדה עומד יו"ר מטה הדיר הלאומי במשרד האוצר, ובה חברים נציגי אגף התקציבים, אגף החשב הכללי, רשות מקרקעי ישראל, מינהל התכנון ומשרד הבינוי והשיכון. נציין כי עד לשנת 2015 (מועד הקמת הוועדה), אושרו תקציבי הפיתוח בוועדות הפרויקטים של רשות מקרקעי ישראל ומשרד הבינוי והשיכון.

תקציבים אלה הינם במסגרת התקשרויות עם הרשויות המקומיות וייעודם הינו ביצוע עבודות תשתית ופיתוח הממומנות מערך הקרקע. ביצוע העבודות הינו באחריותן של הרשויות המקומיות (למעט הסכמי הגג שנחתמו עם הערים ראש העין ובית שמש, המבוצעים ישירות ע"י משרד הבינוי והשיכון).

להלן פירוט הסכמי הגג שנחתמו ונתונים כספיים עיקריים:

1. עד ליום 31 בדצמבר 2017:

1.1 הסכמי גג שנחתמו באמצעות משרד הבינוי והשיכון:

- **עיריית ראש העין:** בשנת 2014 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית כ-13,696 יחידות דיור (כולל שווה ערך מסחר ומשרדים). עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים בסך של 2,447 מיליוני ₪ לפיתוח 11,022 יחידות דיור (כולל שווה ערך מסחר ומשרדים, בהתאם למתודולוגיית הרישום שהייתה נהוגה בעת חתימת ההסכם), וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 327 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית באר שבע:** בשנת 2015 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית כ-18,140 יחידות דיור למגורים וכ-131,880 מ"ר למסחר ומשרדים. עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של 2,171 מיליוני ₪ בגין 10,043 יחידות דיור למגורים ו-131,880 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 457 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית טירת הכרמל:** בשנת 2016 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 8,024 יחידות דיור למגורים וכ-256,320 מ"ר למסחר ומשרדים. עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים בסך של 596 מיליוני ₪ לפיתוח 2,077 יחידות דיור למגורים וכ-118,080 מ"ר למסחר ותעסוקה, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ-92 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית בית שמש:** בשנת 2016 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 13,007 יחידות דיור למגורים וכ-698,760 מ"ר למסחר ומשרדים. עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים בסך של 4,149 מיליוני ₪ לפיתוח 12,407 יחידות דיור למגורים וכ-157,560 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 652 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית עכו:** בשנת הדוח נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 11,986 יחידות דיור למגורים וכ-675,840 מ"ר למסחר ומשרדים. עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים בסך של 1,605 מיליוני ₪ לפיתוח 9,263 יחידות דיור למגורים ו-75,840 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ-130 מיליוני ₪. לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית לוד:** בשנת הדוח נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 17,090 יחידות דיור למגורים וכ-1,279,080 מ"ר למסחר ומשרדים. עד ליום 31 בדצמבר 2017 לא אושרו אומדני תקציבים ולא נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה. לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

- **עיריית אשדוד:** בשנת הדוח נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 30,046 יחידות דיור למגורים ו-809,160 מ"ר תעשייה ומסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2017 לא אושרו אומדני תקציבים, ולא נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה. לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית דימונה:** בשנת הדוח נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 25,733 יחידות דיור ו-613,320 מ"ר תעשייה ומסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2017 לא אושרו אומדני תקציבים, ולא נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה. לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית מגדל העמק:** בשנת הדוח נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 5,217 יחידות דיור ו-54,840 מ"ר תעשייה ומסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים בסך של 429 מיליוני ₪ לפיתוח 1,991 יחידות דיור למגורים וכ-54,840 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ-105 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית נהריה:** בשנת הדוח נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 8,063 יחידות דיור ו-245,640 מ"ר תעשייה ומסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים בסך של 143 מיליוני ₪ לפיתוח 875 יחידות דיור למגורים וכ-42,840 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 7 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

1.2. הסכמי גג שנחתמו באמצעות רשות מקרקעי ישראל:

- **עיריית קריית גת:** התקשרות משנת 2014 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח בפרויקט "כרמי גת", לבניית 6,442 יחידות דיור למגורים. עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של 916 מיליוני ₪ בגין 6,442 יחידות דיור למגורים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 467 מיליוני ₪. הפרויקט צפוי להסתיים בשנת 2019.
- **עיריית מודיעין-מכבים-רעות:** התקשרות משנת 2014 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 12,634 יחידות דיור למגורים. עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים בסך של 1,801 מיליוני ₪ לפיתוח 7,992 יחידות דיור ו-340 אלף מ"ר שטחי תעסוקה, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 575 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית קריית ביאליק:** התקשרות משנת 2014 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 7,253 יחידות דיור למגורים. עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של 1,199 מיליוני ₪ לפיתוח 4,573 יחידות דיור למגורים ו-14,487 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 842 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית ראשון לציון:** התקשרות משנת 2014 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 18,361 יחידות דיור למגורים ו-446 אלפי מ"ר שטחי תעסוקה. עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של 1,487 מיליוני ₪ לפיתוח 6,016 יחידות דיור למגורים, 400 יחידות דיור לדיור מוגן ו-365,000 מ"ר למסחר, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 438 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית רמלה:** התקשרות משנת 2015 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 7,945 יחידות דיור למגורים ו-237,000 מ"ר שטחי מסחר ותעסוקה. עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של 504 מיליוני ₪ לפיתוח 5,248 יחידות דיור למגורים ו-236,028 מ"ר שטחי מסחר, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 121 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית אשקלון:** התקשרות משנת 2015 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 32,167 יחידות דיור למגורים. עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של 2,976 מיליוני ₪ לפיתוח 17,992 יחידות דיור למגורים, 1,400 יחידות מלונאות ו-720,504 מ"ר שטחי מסחר, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 480 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

- **עיריית הרצליה:** התקשרות משנת 2016 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 7,443 יחידות דיור למגורים (מתוכן 7,184 יחידות דיור בניהול רשות מקרקעי ישראל, מהן 313 יחיד דיור מוגן) ו-277,492 מ"ר למסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של 600 מיליוני ₪ לפיתוח 2,943 יחידות דיור (מתוכן 2,684 יחידות דיור בניהול רמ"י) וכ-204,622 מ"ר מסחר ותעסוקה, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 253 מיליון ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית נתניה:** התקשרות משנת 2016 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 12,700 יחידות דיור למגורים ו-1,100 יחידות מלונאות ו-1,778,000 מ"ר למסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של 443 מיליון ₪ לפיתוח 1,393 יחידות דיור, 412 יחידות דיור לדיר מוגן ו-149 אלפי מ"ר לשטחי מסחר, ונרשמו התחייבויות בסך של 125 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית יבנה:** התקשרות משנת 2016 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 12,699 יחידות דיור למגורים ו-331,000 מ"ר לשטחי מסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של 700 מיליוני ₪ לפיתוח 2,307 יחידות דיור למגורים ו-48,650 מ"ר שטחי מסחר, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 211 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית עפולה:** התקשרות משנת 2016 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 11,084 יחידות דיור למגורים ו-289,000 מ"ר לשטחי מסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של 215 מיליוני ₪ לפיתוח 2,169 יחידות דיור למגורים ו-2,100 מ"ר שטחי מסחר, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 112 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית אילת:** בשנת הדיווח נחתמה התקשרות במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 18,372 יחידות דיור, 6,930 יחידות מלונאות ו-178,880 מ"ר למסחר ותעסוקה. עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של 243 מיליון ₪ לפיתוח 2,200 יחידות מלונאות ונרשמו התחייבויות בסך של כ-44 מיליוני ₪. לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית אור יהודה:** בשנת הדיווח נחתמה התקשרות במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 5,020 יחידות דיור ו-1,140,000 מ"ר שטחי תעסוקה. עד ליום 31 בדצמבר 2017 לא אושרו אומדני תקציבים לפיתוח ונרשמו התחייבויות בסך של כ-91 מיליוני ₪. לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית אופקים:** בשנת הדיווח נחתמה התקשרות במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 14,446 יחידות דיור. עד ליום 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים בסך של 565 מיליון ₪ לפיתוח 2,416 יחידות דיור ו-111,440 מ"ר בגין שטחי תעסוקה, מסחר, תעשייה ומעונות, ונרשמו התחייבויות בסך של כ-199 מיליוני ₪. לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית באר יעקב:** בשנת הדיווח נחתמה התקשרות במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 11,653 יחידות דיור ו-540,239 מ"ר שטחי מסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2017 לא אושרו אומדני תקציבים לפיתוח ונרשמו התחייבויות בסך של 33 מיליון ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית נתיבות:** בשנת הדיווח נחתמה התקשרות במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 13,403 יחידות דיור. עד 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים בסך של 1,379 מיליוני ₪ לפיתוח 8,604 יחידות דיור, 300 יחידות דיור מוגן ו-86,254 מ"ר לשטחי תעסוקה ומסחר, ונרשמו התחייבויות בסך של 68 מיליון ₪.

הסכם אסטרטגי שנחתם באמצעות רשות מקרקעי ישראל:

- **עיריית מעלות תרשיחא:** בשנת הדיווח נחתם הסכם אסטרטגי בין עיריית מעלות תרשיחא לבין רשות מקרקעי ישראל לבניית 6,206 יחידות דיור (מתוכם חלק רשות מקרקעי ישראל 5,589 יחידות דיור) ו-277,777 מ"ר לתעסוקה, מסחר ותיירות. עד 31 בדצמבר 2017 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ-76 מיליוני ₪ לפיתוח 233 יחידות דיור ו-500 מ"ר שטחי מסחר. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

2. אירועים לאחר תאריך המאזן ועד ליום 31 במרס 2018:

2.1. הסכמי גג שנחתמו באמצעות משרד הבינוי והשיכון:

- **עיריית שדרות :** בחודש מרס 2018 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 6,352 יחידות דיור ו-454,320 מ"ר תעשייה ומסחר. לאחר תאריך המאזן אושרו אומדני תקציבים בסך של 662 מיליוני ₪ לפיתוח 603 יחידות דיור למגורים וכ-41,520 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 207 מיליוני ₪.
- **עיריית אלעד :** בחודש מרס 2018 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 5,522 יחידות דיור ו-1,627,080 מ"ר תעשייה ומסחר. לא אושרו אומדני תקציבים, ולא נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה. לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

2.2. הסכמי גג שנחתמו באמצעות רשות מקרקעי ישראל:

- **עיריית חיפה :** לאחר תאריך המאזן נחתמה התקשרות בין רשות מקרקעי ישראל לעיריית חיפה במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 15,623 יחידות דיור. בתקופה שלאחר תאריך המאזן ועד 31 במרס 2018 לא אושרו אומדני תקציבים, ונרשמו התחייבויות בסך של 20 מיליון ₪. לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

היקפי יחידות הדיור המפורטים לעיל אינם כוללים תוספת "תקנת שבס" (תקנה המאפשרת תוספת דירות מגורים בשיעור של עד 30% בלא תוספת זכויות בנייה), ואינם כוללים תוספת יחידות דיור בהתחדשות עירונית.

להלן פירוט באשר לאופן הרישום הכספי בהסכמי הגג:

- תשתיות צמודות – תשתיות המצויות בשטח התוכנית או התוכניות שעליהן חל הסכם הגג, ומשרתות את אותן התוכניות בלבד.** מדובר בעבודות פיתוח קרקע המשרתות אתר אחד בלבד, ומבוצעות על מנת לאפשר מסירת קרקעות ליזמים הרוכשים את הקרקע ואת אכלוסן. פיתוח הקרקע כולל את העבודות האלה: עבודות סלילה, תיעול, ניקוז, מים, ביוב ושטחים ציבוריים פתוחים, לרבות עבודות עפר, קירות תמך, חשמל ותקשורת, העתקת תשתיות ופינוי פסולת. עבודות פיתוח אלה נרשמות, כפי שנרשמו בעבר, בתקציב רשות מקרקעי ישראל.
- תשתיות-על – תשתיות המשרתות את כלל תחום התוכנית או התוכניות שעליהן חל הסכם הגג, ולא מתחם מסוים בלבד בתחום התוכנית או התוכניות האמורות.** עבודות פיתוח אלה נרשמות, כפי שנרשמו בעבר, בתקציב רשות מקרקעי ישראל.
- תשתיות תחבורתיות – תשתיות תחבורה כגון מחלפים ועורקי תחבורה ראשיים, אשר מצויות, כולן או חלקן, מחוץ לגבולות התוכנית או התוכניות שעליהן חל הסכם הגג, ואשר הקמתן הינה תנאי לקידום התוכנית או התוכניות.** מדובר בפרויקטים תחבורתיים שאינם בתחום אחריות הפיתוח של הרשות המקומית. חלקן של העבודות נרשם כהוצאות בתקציב המדינה, וחלקן נרשם, כפי שנרשם בעבר, בתקציב רשות מקרקעי ישראל.
- מוסדות ציבור רשות – השתתפות המדינה בעלות הקמת מוסדות ציבור רשות (כגון מעונות יום, בתי תפילה, מקוואות, מתני"סים, מגרשי ספורט).** ההשתתפות נקבעת בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל, ונרשמת, כפי שנרשמה בעבר, בתקציב רשות מקרקעי ישראל.
- ישן מול חדש – השתתפות המדינה בעלות שדרוג תשתיות בשכונות שהוקמו 15 שנים טרם מועד השיווק של יחידות הדיור החדשות, ובלבד שמדובר ביישובים שהוקמו 28 שנים טרם מועד השיווק האמור.** ההשתתפות נקבעת בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל, ונרשמת, כפי שנרשמה בעבר, בתקציב רשות מקרקעי ישראל.
- מוסדות ציבור חובה – השתתפות המדינה בהקמת מוסדות ציבור חובה (גנים ובתי ספר) שניתנת בהתאם לפרוגרמת משרד החינוך.** השתתפות זו ניתנת במסגרת תקציב המדינה, ואינה כלולה בתקציבי הסכמי הגג. הוצאות אלה נרשמות כהוצאה בתקציב המדינה. נוסף על כך, ובהתאם להחלטת מועצת מקרקעי ישראל, ניתנת לרשות המקומית אפשרות להסיט עד 50% מהשתתפות בעבור מוסדות ציבור רשות כאמור לעיל, לטובת מימון הקמת מוסדות ציבור חובה.

ב. תוכנית "מחיר למשתכן"

בחודש יולי 2015 אישרה הממשלה בהחלטותיה מס' 315 (דר/מס' 203) ו-13 (דר/מס' 203) את תוכנית מחיר למשתכן במתכונתה החדשה, הכוללת מתווה הנחות בקרקע, העמדת מענקים לרוכשים וסבסוד פיתוח בבנייה רוויה. בהחלטות נקבע כי מועצת מקרקעי ישראל תקבע את העקרונות לקביעת ערך הקרקע לצורך מתן ההנחות, ובהמשך לכך עקרונות אלה עוגנו במסגרת מספר החלטות מועצת מקרקעי ישראל. החלטות הממשלה, החלטות קבינט הדיוור והחלטות מועצת מקרקעי ישראל האחרונה מפורטות בנספח א'.

התוכנית נמנית עם תוכניות הדגל של ממשלת ישראל בתחום הדיוור. לפי התוכנית, בלימת עליית מחירי הדיוור תהיה הן במישרין - באמצעות שיווק רחב היקף של דירות במחיר מוזל והורדת נטל עלות הדיוור בעבור חסרי דירה, והן בעקיפין - באמצעות יצירת אמון בקרב הציבור ביכולת הממשלה להביא לפתרון הבעיה, ובכונות הצעדים שאותם היא נוקטת.

מדובר בתוכנית לשיווק יחידות דיוור בבנייה רוויה במחיר מופחת לזכאי משרד הבינוי והשיכון, שהינם זוגות או יחידים מעל גיל 35, שהוכרו כחסרי דירה. בהתאם לכללי התוכנית, יוכלו הזכאים להשתתף בהגרלות לרכישת דירה במחיר מופחת במתחמים ששווקו במסגרת זו, תוך הקצאת חלק מהדירות בעדיפות לבני מקום. יצוין כי מאז סוף שנת 2015, רובן המכריע של הקרקעות במדינת ישראל משווקות במתכונת זו.

במכרזי מחיר למשתכן מחיר הקרקע ליזם קבוע מראש, ומגלם הנחה מערך הקרקע לפי שומה. יצוין כי בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל היום הקובע לשווי ערך הקרקע בכל השומות שצורפו ושיצורפו במכרזי מחיר למשתכן הינו 1 ביוני 2015.

על מנת להבטיח כי ההנחה תקבל ביטוי במחיר הדירה לרוכש, היזם נדרש לבנות את הדירות בהתאם למפרט קבוע מראש. התחרות בין היזמים במכרז הינה על המחיר הנמוך ביותר למ"ר דירתי. ממחיר זה נגזר, בהתאם למנגנון קבוע מראש, מחיר הדירה הסופי לרוכש, וזאת כמכפלה של הצעת היזם הזוכה בגודלה של הדירה במ"ר, עם משקלות שונים לשטח דירה עיקרי, מרפסת/גינה, מחסן וחניה.

כמו כן, במתחמים שבהם ערכי הקרקע נמוכים, מלבד ההנחה ממחיר הקרקע לפי השומה, כפי שנקבע בהחלטות מועצת מקרקעי ישראל 1508 מיום 17 במאי 2017, הממשלה מעניקה ליזמים גם תוספת סבסוד עלויות ופיתוח, וכן מעמידה מענקים מותנים לרוכשים, כמפורט להלן:

ערך קרקע ממוצע ליחידת דיוור בעיר (ללא פיתוח) בהתאם לשומת השמאי הממשלתי	פחות מ- 50,000 ₪	50,001 - 100,000 ₪	100,001 - 150,000 ₪	150,001 ₪ ומעלה
הנחה ממחיר הקרקע	80% הנחה	80% הנחה	80% הנחה	120,000 ₪
תוספת סבסוד פיתוח (מעבר לסבסוד הניתן לפי אזורי עדיפות לאומית)	40,000 ₪	40,000 ₪	-	-
מענק מותנה לרוכשים	60,000 ₪	40,000 ₪	-	-

לצורך הבטחת מטרת ההטבה, זכאי, הרוכש דירה במסגרת מכרזי מחיר למשתכן, אינו רשאי למכור או להעביר את זכויותיו בדירה לצד ג' עד לאחר תום חמש שנים ממועד קבלת החזקה בדירה, אולם הוא יהיה רשאי להשכירה למטרת מגורים. הפרת מגבלה זו צפויה להיות כרוכה בתשלום פיצוי למדינה ובהחזר המענקים המותנים, אם ניתנו.

היקף השיווקים בתוכנית:

החל מחודש אוקטובר 2015, מועד הזכייה במכרז מחיר למשתכן הראשון, ועד ליום 31 במרס 2018, שווקו בהצלחה (נבחרו יזמים זוכים במכרזים) כ-48,670 יחידות דיוור במסגרת תוכנית מחיר למשתכן במתכונתה החדשה.

החל מחודש אוקטובר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016, שווקו בהצלחה 23,454 יחידות דיוור.

בתאריך המאזן, שווקו בהצלחה 21,759 יחידות דיוור.

לאחר תאריך המאזן ועד ליום 31 במרס 2018, שווקו בהצלחה 3,457 יחידות דיוור.

נכון ליום 31 במרס 2018, בסך הכל פורסמו מכרזים לשיווק 80,442 יחידות דיוור, לרבות מכרזים שבהם טרם נבחרו זוכים.

אומדן ההכנסות וההנחות מקרקע:

הבהרה: יזמים הזוכים במכרזים נדרשים לשלם 15% מן התמורה בעבור הקרקע בתוך 60 ימים ממועד הזכייה, ואת יתרת הסכום עד לתום 180 ימים ממועד הזכייה. במהלך שנת הדיווח שונו מועדי התשלום מ-180 ימים ל-90 ימים. בהתאם למתודולוגיית הרישום הכספי של רשות מקרקעי ישראל, מלוא גובה ההנחה בקרקע נרשמת כבר במועד קבלת התשלום הראשון מן הזוכה.

בגין שיווקי תוכנית מחיר למשתכן, שלגביהם התקבלו הכנסות מקרקע בשנת הדוח, עמדה ההכנסה משיווקים אלה על סך של כ-5,114 מיליוני ₪. אומדן ההכנסות מערך הקרקע בגין ההנחות בקרקע בשנת הדוח עומד על כ-2,339 מיליוני ₪. בהמשך להבהרה לעיל, יצוין כי לגבי חלק מן המכרזים שבגינם התקבל תקבול ראשון בשנת הדוח ומלוא ההנחה נרשמה בשנת הדוח, התקבלו חלק מן ההכנסות לאחר תאריך המאזן.

ההכנסות משיווקים במסגרת תוכנית מחיר למשתכן שבהם התקבל התשלום הראשון מן הזוכה לאחר תאריך המאזן ועד ליום 31 במרס 2018, לרבות הכנסות שעתידות להתקבל במהלך החודשים הקרובים, עתידות לעמוד על סך של 164 מיליוני ₪ במצטבר. בגין שיווקים אלה נרשמו הנחות בקרקע כאמור לעיל בהיקף של כ-214 מיליוני ₪.

בהמשך להבהרה שלעיל, יובהר כי בעבור חלק מן המכרזים שפורסמו לאחר תאריך המאזן התקבל תקבול ראשון, ולכן כבר נרשמה מלוא ההנחה, אולם טרם התקבלו מלוא ההכנסות.

מתודולוגיית אומדן ההנחות מקרקע ורישומן:

גובה ההנחה בקרקע חושב כהפרש שבין 91% ממחיר הקרקע לפי שומה של השמאי הממשלתי, לבין התשלום ששילם היזם בפועל כפי שנקבע בחוברת המכרז. רישום ההנחה במלואה נרשם בספרי רשות מקרקעי ישראל ביום שבו משלם הזוכה את התשלום הראשון לרשות מקרקעי ישראל.

הגרלות לבחירת זכאים:

הליך בחירת הזכאים מתבצע על ידי משרד הבינוי והשיכון ובאחריותו, באמצעות מערכת ממוחשבת מאובטחת ייעודית לרישום והגרלה ובפיקוח רואה חשבון חיצוני. לאחר סיום הליך בחירת הזכאים, מופנים הזוכים ליזמים לצורך בחירת דירתם.

עד ליום 31 בדצמבר 2016 הוקצו 5,639 יחידות דיור לזכאים ב-42 הגרלות. עד סוף שנת הדוח הוקצו כ-43,961 יחידות דיור לזכאים ב-417 הגרלות. עד סוף שנת הדוח נסגרו מכרזי מחיר למשתכן, ונבחרו קבלנים בכ-51,100 יחידות דיור הממוקמות ב-52 רשויות מקומיות ברחבי הארץ. כ-88,755 זכאים נרשמו להגרלה כלשהי עד סוף שנת הדוח מתוך 114,464 זכאים.

סבסוד פיתוח ומענקי רוכשים:

להלן נתוני הזכאות לסבסוד פיתוח ומענקי רוכשים במסגרת תוכנית מחיר למשתכן נכון למועד המאזן, וממועד המאזן ועד ליום 31 במרס 2018 (הנתונים במצטבר במיליוני ₪), בגין מכרזים ששווקו בהצלחה, בחלוקה לפי השנה שבה נסגר המכרז ונבחר יזם זוכה. יצוין כי כל הנתונים שבטבלה שלהלן משקפים אומדני התחייבויות בגין מכרזים אלה בהתאם לכללי תוכנית מחיר למשתכן, ולא ביצוע בפועל:

תיאור	עד 31 בדצמבר 2015	במהלך שנת 2016	במהלך שנת 2017	לאחר תאריך המאזן ועד ליום 31 במרס 2018	עד 31 במרס 2018
תוספת סבסוד	31	231	289	59	610
מענקי רוכשים	40	297	323	89	749

רשות מקרקעי ישראל חייבה בשנים 2016 - 2017 את תקציב המדינה בסך 88 מיליוני ₪ בגין מימון סבסוד פיתוח תוכנית מחיר למשתכן ובסך 160 מיליוני ₪ בגין סבסוד פיתוח אזורי עדיפות לאומית. יובהר כי מעבר לסבסוד המוצג לעיל, חלק מהיישובים מקבלים סבסוד נוסף בגין השתייכות לאזור עדיפות לאומית על פי התנאים המפורטים בהחלטת ממשלה מספר 1527 מיום 13 ביוני 2016.

משפרי דיר:

בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל מספר 1442, 1479, 1508 ומספר 1518, נקבע כי ניתן למכור דירות, אשר לא נרכשו במסגרת הגרלות הזכאים, לחסרי דירה או למשפרי דיר. משפר דיר כהגדרתו בהחלטת המועצה הינו בעל דירה אשר מתחייב למכור את דירתו תוך 12 חודשים לאחר קבלת הדירה שבה זכה. עד ליום 31 ביוני 2018 נפתחו 17 הגרלות המשך למשפרי דיר, הכוללות סך של 549 יחידות דיר ביישובים: דימונה, חריש, ירוחם, מעלות תרשיחא, קריית שמונה ורכסים. בהגרלות אלה זכו 32 משפרי דיר. נוסף על כך, ביום 7 במאי 2018 התקבלה החלטת ממשלה מספר 3836 (דר/201) המאפשרת מתן מענקים למשפרי דיר לדירות שנותרו בערים אשר זכאיות למענק, בהתאם לכללים שנקבעו בתוכנית מחיר למשתכן.

ג. ערבויות מדינה בפרויקטי מחיר למשתכן

חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה-1974 (להלן - **החוק**), קובע חמש חלופות לשם הבטחת זכויותיהם של רוכשי דירות. שתיים מהחלופות, ערבות בנקאית וביטוח אצל מבטח³¹, ניתנות כאשר ישנו גוף פיננסי (בנק או מבטח, בהתאמה) אשר מלווה את הקמת הפרויקט. בחודשים הראשונים להפעלת תוכנית מחיר למשתכן, שבמהלכם שווקו כ-7,100 יחידות דיר במסגרת התוכנית³², לא כללו תנאי המכרזים דרישה מהקבלן הזוכה להבטיח את זכויות הרוכשים באמצעות חלופה מסוימת מבין החלופות שמאפשר החוק³³. לכן, חלק מן הקבלנים אשר זכו במכרזי מחיר למשתכן במהלך התקופה בחרו שלא לקבל ליווי פיננסי לפרויקט הבנייה שאותו התחייבו לבנות, והבטיחו את השקעותיהם של רוכשי הדירות בפרויקט באמצעות רישום הערות אזהרה על שמם³⁴.

אף על פי שרישום הערת אזהרה מהווה חלופה אפשרית על פי החוק, סירבו בנקים למשכנתאות להעמיד הלוואות משכנתה לרוכשי דירות בפרויקטים בהיעדר בטוחה מסוג ערבות בנקאית או ביטוח עד להגעת הפרויקט לשלבים מתקדמים. כך שנוצר פער בין מועד העמדת המשכנתאות הצפוי לבין המועדים שבהם נדרשים הרוכשים להעביר את התשלומים לקבלן.

על מנת לפתור בעיה זו ולאפשר לרוכשי דירות בפרויקטים לקבל הלוואה לרכישת דירה, הוחלט על העמדת ערבות מדינה לבנקים בגין משכנתאות שיעמידו לרוכשים, אשר תתממש במקרה שבו הקבלן לא יוכל להשלים את הפרויקט. במקביל, הוקם מנגנון לפיקוח הנדסי ופיננסי על הפרויקט באמצעות החברה הממשלתית "דירה להשכיר", וזאת על מנת לנטר ולצמצם את חשיפת המדינה לחיולט הערבות, ולאפשר לה להיכנס במידת הצורך לנעלי הקבלן המצוי בכשל ולהשלים את הקמת הפרויקט. יש לציין כי תוחלת הסיכון בערבויות אלה תוקצבה ונרשמה כהוצאה בתקציב המדינה.

נכון ליום 31 בדצמבר 2016 הועמדו ערבויות לארבעה פרויקטים בערים עפולה ולוד, בהיקף של 560 יחידות דיר, בהיקף ערבות מדינה בסך של 550 מיליון ₪. מסגרות הערבות לפרויקטים אלה אושרו על ידי ועדת הכספים של הכנסת כנדרש לפי חוק ערבויות מטעם המדינה תשי"ח-1958, ביום 23 במאי 2016.

נכון ליום 31 בדצמבר 2017 הועמדו במצטבר ערבויות לחמישה עשר פרויקטים בערים עפולה, לוד, קריית מוצקין, מעלות תרשיחא, אופקים ודימונה בהיקף של 1,980 יחידות דיר, בהיקף ערבות מדינה בסך של 1,646 מיליון ₪. מסגרות הערבות לפרויקטים אלה אושרו על ידי ועדת הכספים של הכנסת כנדרש לפי חוק ערבויות מטעם המדינה תשי"ח-1958, בתאריכים 23 במאי 2016, 11 בספטמבר 2016, 2 בינואר 2017 ו-25 ביולי 2017.

נכון ליום 31 במרס 2018 הועמדו במצטבר ערבויות לשישה עשר פרויקטים בערים עפולה, לוד, קריית מוצקין, אופקים, מעלות תרשיחא, דימונה ומגדל העמק בהיקף של 2,106 יחידות דיר, בהיקף ערבות מדינה בסך של 1,737 מיליון ₪. מסגרות הערבות לפרויקטים אלה אושרו בימים 23 במאי 2016, 11 בספטמבר 2016, 2 בינואר 2017 וב-25 ביולי 2017. סך יתרת המשכנתאות הבלתי מסולקת שהועמדה עד ליום זה עומדת על 470 מיליון ₪. מספר הפרויקטים הכולל שבהם צפויה להינתן ערבות מדינה נאמד בכ-26 פרויקטים ברחבי הארץ, בהיקף של 3,054 יחידות דיר במצטבר, ובמסגרת ערבות מצטברת של כ-2.8 מיליארד ₪.

³¹ סעיפים 2(1) ו-2(2) לחוק.

³² האומדנים להיקף יחידות הדיר במסמך זה אינם מביאים בחשבון תוספת יחידות דיר בגין ההקלה הידועה כ"תקנת שבס".

³³ לאחר גילוי הבעיה, התווספה למכרזים דרישה להעמדת ערבות בנקאית או ביטוח על ידי הקבלן.

³⁴ הדבר ניתן לביצוע במתחמים בהם קיימת פרצלציה, כלומר חלוקה של המקרקעין עליו נבנה הפרויקט לתת חלקות.

ד. פעילות חברת "דירה להשכיר" ותוכנית "השכר ומהר"

בחודש אוקטובר 2013 אישרה הממשלה בהחלטותיה מס' 770, ומס' 796 להקים חברה ממשלתית אשר תהיה אמונה על קידום הכנת תוכניות לדיור וקידום תחום הדיור להשכרה ארוכת טווח, במסגרת הפרויקט הלאומי לדיור. לאור זאת, הוקמה בשנת 2014 החברת הממשלתית דירה להשכיר, אשר הוכרזה כזרוע ביצוע של משרד האוצר ע"י צוות המנכ"לים ביום 21 ביוני 2015. ביום 21 בנובמבר 2016 אושרו עקרונות הסכם המסגרת המתוקנים עם החברה ע"י הקבינט החברתי-כלכלי, וביום 9 בפברואר 2017 נחתם הסכם המסגרת המסדיר את פעילותה.

בכל הקשור לפרויקטי השכירות, באה החברה בנעלי ועדת המכרזים הבין-משרדית לדיור להשכרה לטווח ארוך שבראשה עומד נציג אגף החשב הכללי (להלן – **ועדת המכרזים**), וממשיכה לנהל מכרזים ולשווק פרויקטים על בסיס המודל שגיבשה ועדת המכרזים. זאת במטרה לפתח את שוק השכירות בישראל בכלל, ולבסס שוק דיור להשכרה לטווח ארוך בפרט. החברה אחראית גם לפיקוח ולבקרה על הזוכים במכרזים אלה לאורך כל תקופת ההשכרה.

להלן עיקרי המודל:

1. איתור ושיווק מתחמים מתאימים שישווקו במכרז קרקע ללא מחיר מינימום (להלן - **הפרויקט**). למדינה אפשרות להעניק לזים, בחלק מהפרויקטים, רשתות הגנה פיננסיות בתמהיל משתנה: הגנה על ריבית בסיס לטווח ארוך, הגנה על שכר דירה מינימלי, או הגנה על הערך המינימלי של הפרויקט.
2. שיווק מתחמי השכירות מתבצע בהתאם להחלטת מועצת מקרקעי ישראל מס' 1466 מיום 18 באפריל 2016, הקובעת מסלול ייחודי להקצאת קרקע לבניית דירות להשכרה.
3. 25% מהדירות יושכרו לזכאים במחיר מוזל של 80% ממחיר השוק (לפי שומה למ"ר), ויתר הדירות יושכרו במחירי שוק. משך השכירות ע"י שוכר מסוים, לרבות אופציות, יוגבל לעשר שנים, ולאחריהן באפשרות השוכר לחתום מחדש על חוזה להשכרת הדירה, ותינתן לו זכות ליציאה מדי שנה. על אף האמור לעיל, בשיווק מתחמים הנכללים בתוכניות סטטוטוריות שאושרו על ידי הותמ"ל עומד שיעור הדירות במחיר מוזל המיועדות להשכרה לזכאים על 50% מסך יחידות הדיור במתחם.
4. לאחר עשרים שנות השכרה יוכל היזם למכור את הדירות בשוק החופשי. בחלק מהמכרזים תקופת ההשכרה קצרה יותר בהתאם להיתכנות הכלכלית של הפרויקט.
5. כל הדירות ייבנו לפי מפרט טכני מינימלי אחיד, וגודלן של הדירות שיושכרו במחיר מוזל לא יעלה על 100 מ"ר. הדירות שבמחיר מוזל יחולקו בשיעור זהה בין כל בנייני הפרויקט. במסגרת המכרז נקבע מפרט תחזוקה ושירות מחייב, והיזם אחראי לקיים אותו לכל אורך תקופת ההשכרה, תוך הפקדת ערבויות להבטחת התחייבויותיו.

להלן נתוני שיווקי קרקע במתכונת מכרזי דיור להשכרה לטווח ארוך שבהם נבחרו זוכים בשנת 2016:

תיאור	תל אביב (גדנ"ע)	ירושלים (אלנבי)	ראשון לציון	סה"כ
היזם הזוכה	אשטרום	שיכון ובינוי	אזורים	
מועד הזכייה	28.01.16	04.09.16	25.12.16	
סכום זכייה (מיליוני ₪)	121.5	66	49	236.5
מספר יחידות דיור במכרז	350	279	180	809
מספר יחידות דיור להשכרה במכרז	350	279	180	809
מספר יחידות דיור להשכרה אחרי שבס	370	333	216	919
אומדן לאובדן הכנסות מקרקע (מיליוני ₪)	קרקע בחכירת חברת חלמיש ³⁵	136	56	192

להלן נתוני שיווקי קרקע במתכונת מכרזי דיור להשכרה לטווח ארוך שבהם נבחרו זוכים בשנת הדוח:

תיאור	תל אביב (המשתלה)	ירושלים (הדסה הקטנה)	אור יהודה (פרדס בחיסכון)	חולון (תל גיבורים)	סה"כ
היזם הזוכה	אשטרום	אשטרום	אזורים	מגורית ומנרב	
מועד הזכייה	11.05.17	17.08.17	2.11.17	11.09.17	
סכום זכייה (מיליוני ₪)	165.5	176.6	76.146	18.4	436.646
מספר יחידות דיור במכרז	136	450	284	42	912
מספר יחידות דיור להשכרה במכרז	136	338	284	42	800
מספר יחידות דיור להשכרה אחרי שבס	136*	338*	284*	42*	800*

* טרם התקבל היתר בנייה ולפיכך מס' יחידות הדיור אינו כולל שבס.

³⁵ חברת חלמיש הינה חברה ממשלתית-עירונית לדיור לשיקום ולהתחדשות שכונות בתל אביב-יפו בע"מ.

החל מראשית התוכנית בשנת 2013 ועד ליום 31 במרס 2018 פורסמו ונבחרו זוכים בארבעה עשר מכרזי דיוור להשכרה לטווח ארוך. להלן נתונים מצטברים אודות מכרזים אלה, מחולקים לשנים בהתאם למועד ההכרזה על הזוכה במכרז:

שיוך לשנים – לפי מועד ההכרזה על זוכה במכרז	במצטבר עד יום 31 בדצמבר 2015	במהלך שנת 2016 בלבד	במהלך שנת 2017 בלבד	במצטבר עד יום 31 בדצמבר 2017	במהלך שנת 2018 עד ליום 31 במרס 2018
מספר מכרזים	3	3	4	10	4
שמות מכרזים/ערים	חיפה, הרצליה, רמת השרון	תל אביב (הגדני"ע), ירושלים (אלנבי), ראשון לציון	תל אביב (המשתלה), ירושלים (הדסה הקטנה), אור יהודה (פרדס בחיסכון), חולון (תל גיבורים)	חיפה, הרצליה, רמת השרון, תל אביב2,2, ירושלים2,2, ראשון לציון, אור יהודה, חולון	שוהם, באר יעקב, ראשון לציון, ירושלים
סה"כ יח"ד במכרזים	729	809	912	2450	607
מתוכן, סה"כ יח"ד להשכרה	645	809	800	2212	607
סה"כ יח"ד להשכרה כולל שבס	738	883	*800	*2068	607
אומדן לאובדן הכנסות מקרקע	355.9	192	-	-	-

* מס' יח"ד כולל שבס מתייחס למתחמים שלגביהם ניתן היתר בנייה.

להלן פירוט מכרזים שפורסמו בתקופת המאזן אך טרם נסגרו או שהזוכה בהם נבחר לאחר תאריך המאזן:

שם הפרויקט	מיקום הפרויקט	מספר יח"ד במכרז	מתוכן יח"ד להשכרה	תאריך פרסום מכרז	תאריך סגירת המכרז	שם חברה זוכה
שה"ס כ"א	שוהם	234	234	31.08.17	11.01.18	אפריקה ישראל מגורים בע"מ + אפריקה ישראל נכסים בע"מ
מלחה	ירושלים	79	79	31.08.17	03.01.18	מגוריט ישראל בע"מ + מנרב אחזקות בע"מ
רמלה מכבי	רמלה	300	200	26.10.17	-	-
קדמת ראשון	ראשון לציון	60	60	26.10.17	22.01.18	מגוריט ישראל בע"מ + מנרב אחזקות בע"מ
מתחם יב	באר יעקב	234	234	26.11.17	12.03.18	מגוריט ישראל בע"מ + מנרב אחזקות בע"מ

להלן פירוט מכרזים שפורסמו לאחר תאריך המאזן ועד ליום 31 במרס 2018 :

שם הפרויקט	מיקום הפרויקט	מספר יח"ד במכרז	מתוכן יח"ד להשכרה	תאריך פרסום מכרז	תאריך סגירת המכרז	שם חברה זוכה
כרמי גת	קריית גת	246	246	29.01.18	-	-
רמת רבין	כרמיאל	176	132	13.03.18	-	-
מ-7	אשקלון	246	246	28.03.18	-	-
מכבי יפו	תל אביב	180	180	28.03.18	-	-

אומדן אובדן ההכנסות בגין מכרזים שפורסמו החל מיום 1 בינואר 2017 ועד לתאריך המאזן טרם חושב. אומדני אובדן ההכנסות מקרקע חושבו על ידי נציג רשות מקרקעי ישראל בוועדת המכרזים, כהפרש שבין שווי הקרקע למכירה למגורים על פי שומה לבין סכום הזכייה במכרז.

תוכנית "השכר ומהר":

פעילות נוספת של החברה בתחום הדיור להשכרה הינה תוכנית "השכר ומהר". התוכנית אושרה בהחלטת ממשלה מס' 2196 (דר/57) מיום 3 בנובמבר 2014 שעניינה פיתוח שוק שכירות מוסדי בישראל.

במסגרת התוכנית תפעל החברה לרכישת פרויקטים שלמים למגורים בשלבי תכנון ובנייה שונים. החברה תשלם את הפרויקטים, תאכלסם בשוכרים, ולאחר השלמת אכלוס הפרויקט תפעל למכירת הפרויקטים כנכסים מניבים לגופים מוסדיים וקרנות ריט. מכירת הנכס תתבצע באופן שיחייב את הרוכש להשכיר את הפרויקט לתקופה של חמש עשרה שנים.

הרכישה תתבצע באמצעות הלוואת בעלים ממדינת ישראל בשיעור של עד 65%, ויתרת סכום הרכישה תמומן באמצעות גורמים מממנים חיצוניים.

התכנית נועדה להרחיב את הקמת הפרויקטים להשכרה ארוכת טווח גם לקרקעות פרטיות ולהניע את פעילות הגופים המוסדיים בענף.

במסגרת פעילות החברה ליישום התכנית ערכה החברה "פיילוט" ראשוני במסגרתו נחתם ביום 26 בנובמבר 2017 הסכם לרכישת פרויקט הכולל 109 יחידות דיור בשכונת נווה שאנן בחיפה תוך חתימה על הסכם מימון מול גורם מממן. לפרויקט זה ניתן היתר בנייה בחודש פברואר 2018 והחלה הקמתו.

ביום 27 במרץ 2018 פרסמה החברה הליך פומבי לרכישת פרויקטים נוספים במסגרת תכנית זו, בהיקף של כ-700 יחידות דיור נוספות בכל אזורי הביקוש ברחבי הארץ. ההצעות שהתקבלו נבדקות בימים אלה

מעונות סטודנטים:

פעילות מרכזית נוספת בתחום הינה הקמת מעונות סטודנטים, בהיקף מתוכנן של כ-20,000 מיטות. ביום 26 בדצמבר 2016 פרסמה החברה, ביחד עם משרד האוצר ועל דעת הות"ת, קול קורא להגשת בקשות לקבלת סיוע בהקמת מעונות סטודנטים עבור מוסדות להשכלה גבוהה המוכרים ע"י המל"ג ורשויות מקומיות בהיקף של 86.6 מיליוני ש"ח³⁶. במסגרת הקול קורא זכו תשעה מוסדות ורשויות מקומיות וזאת בהתאם להתפלגות הבאה:

- מוסדות להשכלה גבוהה – אוניברסיטת בן גוריון (שני פרויקטים), אוניברסיטת תל אביב, אוניברסיטת בר אילן והטכניון.
- רשויות מקומיות – עיריית נתניה, עיריית ראשון לציון, עיריית גבעת שמואל³⁷ ומועצה מקומית קצרין.

כתוצאה מהענקת הסיוע צפוי שיתווספו כ-2,600 מיטות לסטודנטים.

³⁶ ההיקף התקציבי לקול הקורא גדל בכ- 6 מיליוני ש"ח.

³⁷ לאחר קבלת מכתב הזכייה ביקשה עיריית גבעת שמואל לבטל את זכייתה בקול הקורא

בהתאם להחלטה מס' 1493 של מועצת מקרקעי ישראל מיום 9 בנובמבר 2016, באחריות דירה להשכיר להוות גורם מתכלל לנושא מעונות הסטודנטים וריכוז כל חוות הדעת הנדרשות עבור רשות מקרקעי ישראל בכל הנוגע להקצאת קרקע הן במכרז פומבי והן בפטור ממכרז, ובין היתר: מתן חו"ד עבור בדיקת סטנדרט בניית המעונות ודרך תפעולם בהתאם למודל שיוצג לחברה ע"י היום (מוסד להשכלה גבוהה/רשות מקומית); בדיקת הפרוגרמה הראשונית למעונות בתאום עם הוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת) והמועצה להשכלה גבוהה (מל"ג); פיקוח ובקרה על אופן הקמת המעונות ומחירי השכירות; מתן חו"ד לעניין גובה דמי השכירות; ביצוע תיאומים ככל הנדרש למול רשות מקרקעי ישראל, המועצה להשכלה גבוהה וגורמי התכנון.

פעילויות נוספות של החברה בתחומי התכנון והפיתוח:

במסגרת פרסום קול קורא לקבלת סיוע כספי לקידום תכנון מגורים על קרקעות פרטיות במגזר הכללי וביישובי מיעוטים זכו שמונה ערים ורשויות מקומיות בסך הכל וזאת בהתאם להתפלגות הבאה:

- מגזר כללי- רחובות, גני תקוה, ירושלים ועכו.
- מגזר מיעוטים – שפרעם, ראמה, כפר קאסם וטורעאן.

במסגרת הקול הקורא, יתוקצבו ויקודמו על ידי החברה תכניות שונות של קרקעות פרטיות מרובות בעלים, בהיקף של כ-15,000 יחידות דיור חדשות.

כמו כן, החברה מובילה תכנון סטטוטורי לעשרות אלפי יחידות דיור בהתאם להרשאות לתכנון המתקבלות מן הוועדה לתכנון ופיתוח וכן בהכרזות של הוועדה הארצית לתכנון ולבנייה של מתחמים מועדפים לדיור (להלן - **הותמ"ל**), בדומה ולצד רשות מקרקעי ישראל ומשרד הבינוי והשיכון. במסגרת זו, החברה פועלת לאיתור מתחמי קרקע לתכנון ולפיתוח ולקידום תכנון סטטוטורי במתחמים ובמגרשים, לרבות תכנון בקרקע פרטית מרובת בעלים בכלל וביישובי מיעוטים בפרט, וכן מקדמת תכניות במסגרת הותמ"ל.

בתחום הפיתוח, החברה עוסקת בניהול פיתוח המתחמים שבאחריותה, לרבות בקרה על גופי פיתוח. כמו כן, החברה הייתה שותפה לגיבוש הסכם הגג שנחתם בין משרד הבינוי והשיכון לבין עיריית לוד לגבי נמסר מידע בחלק העוסק בהסכמי הגג.

ה. פינוי מחנות צה"ל מאזורי ביקוש - סיכומים תקציביים להעברת בסיסי צה"ל לנגב

בהתאם להחלטת ממשלה 3161, בשנת 2012 חתמו אגף התקציבים במשרד האוצר, משרד הביטחון, רשות מקרקעי ישראל ומשרד ראש הממשלה על סיכום תקציבי פינוי מחנות אמ"ן ותקשוב לנגב, ובשנת 2016 חתמו על סיכום תקציבי נוסף לפינוי מחנות צה"ל מאזורי ביקוש (שוה"ם 3).

פינוי המחנות ישחרר עתודות קרקע חשובות בלב אזורי הביקוש, לצורך בנייה למגורים. על קרקעות אלו מתוכננות להיבנות כ-60,000 יחידות דיור וכן שטחי מסחר ותעסוקה נרחבים.

אומדן היקף הסיכום התקציבי לפינוי מחנות אמ"ן ותקשוב הינו כ-7,830 מיליוני ₪ (כולל 298 מיליוני ₪ ששולמו כהוצאה תקציבית טרם נחתם הסכם שוה"ם 3 ושיטת הרישום השתנתה) ולשוה"ם 3 כ-18,578 מיליוני ₪. לסכומים אלו יתווספו הפרשי הצמדה ככתוב בהסכמים.

נכון לתאריך המאזן יתרת ההתקשרות לפינוי מחנות אמ"ן ותקשוב הינה היא כ-6,201 מיליוני ₪, ולסיכום שוה"ם 3 היתרה הינה כ-12,773 מיליוני ₪. שני סיכומים אלה צפויים להסתיים בשנת 2043.

לצד סיכום תקציבי שוה"ם 3 ישנם סיכומים תקציביים תומכים נלווים, וביניהם סיכומים אלה:

- הסדר בין רשות מקרקעי ישראל לבין אגף התקציבים במשרד האוצר, המסדיר את חובת התשלום של רשות מקרקעי ישראל למשרד הביטחון בכל שנה, בגיבוי תקציבי של אגף התקציבים במקרה של פער תזרימי.
- גיבוי תזרימי לרשות מקרקעי ישראל לעבודות טיהור המים והקרקע, שיבוצעו במימון משרד הביטחון.
- "מחוללי שיווק": מהלכי פינוי משלימים שיבוצעו ע"י משרד הביטחון, במטרה להגדיל את יכולות השיווק של רשות מקרקעי ישראל ולתמוך בהן.
- ממשלת ישראל אישרה החרגת פרויקטים אלה ממגבלת העסקת עובדים זרים בענף הבנייה למגורים בלבד.

הסיכום התקציבי שנחתם בין אגף התקציבים במשרד האוצר, משרד הביטחון, רשות מקרקעי ישראל ומשרד ראש הממשלה קבע אבני דרך לתשלום בגין פינוי הקרקע על ידי משרד הביטחון. ביצוע הבינוי החלופי על ידי

משרד הביטחון נעשה בקצב שאינו זהה ללוחות הזמנים של הפינני. תוצאת עובדה זו היא שהעברת הכספים מרשות מקרקעי ישראל נעשית לפי אבני דרך בקצב מהיר יותר מאשר ביצוע ההוצאה על ידי משרד הביטחון. על מנת לסנכרן בין העברת הכספים לבין ביצוע העבודות נפתחה בחשב הכללי קרן חוץ- תקציבית שבה הופקדו בשנת 2017 סך של כ-2.2 מיליארד ₪, סך המהווה את ההפרש בין העברות רשות מקרקעי ישראל בהתאם לאבני הדרך בסכום של 3,251 מיליון ₪ לבין ההוצאות בפועל שביצע משרד הביטחון בשנת 2017 שעמדו על 1,052 מיליון ₪ (סך של 945 מיליון ₪ נרשם כהוצאה מיועדת, וסך של 107 מיליון ₪ נרשם כהוצאה). הרישום בוצע בהתאם לעקרונות שסוכמו בין אגף התקציבים ואגף החשב הכללי במשרד האוצר במטרה לאפשר את קיומן ואת רישומן הנאות של עסקאות רשות מקרקעי ישראל עם גופים ממשלתיים, כפי שאושרו ע"י הממשלה ותוקצבו בחוק התקציב.

ו. סיכומים תקציביים לתוכניות "נתיב לדירה" 1 ו-2

בשנים 2013 - 2014 נחתמו שני סיכומים תקציביים בין אגף התקציבים במשרד האוצר, רשות מקרקעי ישראל, משרד הבינוי והשיכון, ומשרד התחבורה והבטיחות בדרכים, למימוש ומימון פרויקטים תחבורתיים, במטרה למצוא פתרונות תחבורה ולהסיר חסמים המעכבים שיווק יחידות דיור. כל פרויקט מנוהל, מקודם ומתוקצב בנפרד. הסיכום התקציבי הראשון, שנחתם בשנת 2013, כולל תשעה פרויקטים, שעלותם נאמדת בכ-2,304 מיליון ₪. הסיכום התקציבי השני כולל 41 פרויקטים נוספים, שעלותם נאמדת בכ-4,349 מיליון ₪.

הפרויקטים האמורים הינם תחבורתיים בעיקרם, וכוללים הקמת מחלפים והפרדות מפלסיות, סלילה ושדרוג כבישים, הקמת תחנות רכבת, שיקוע מסילות, שדרוג והסדרת צמתים ועוד. הסיכומים התקציביים מסדירים את רשימת הפרויקטים שיבוצעו, אומדני העלויות, לוחות הזמנים לביצוע, זהות הגורם המבצע, מקורות המימון והעמדת קדמי מימון. השתתפות משרד הבינוי והשיכון ורשות מקרקעי ישראל במימון הפרויקטים תלויה בזהות הגוף האחראי על הפיתוח, וקדמי מימון, אם נדרשים, מועמדים על ידי משרדים אלה. הצדדים רשאים לשנות את תמהיל הפרויקטים שהם מממנים, ובלבד ששיעור ההשתתפות הכללית בסך הפרויקטים של כל אחד מהגורמים לא ישתנה.

שם פרויקט	מס' פרויקטים	אומדן להיקף ההתקשרות הכולל (מיליוני ₪)	השתתפות משרד הבינוי והשיכון (מיליוני ₪)	השתתפות רשות מקרקעי ישראל (מיליוני ₪)	תקצוב משרד התחבורה (מיליוני ₪)
הסכם נתיב לדירה 1 משנת 2013	9	2,304	50	706.6	1,547.4
הסכם נתיב לדירה 2 משנת 2014	41	4,349.3	582.6	1,885.2	1,881.5
סה"כ	50	6,653.3	632.6	2,591.8	3,428.9

בשנת הדוח רשות מקרקעי ישראל העבירה כ-185 מיליון ₪ למשרד התחבורה סכום זה נרשם כהוצאה. סה"כ שולמו מתחילת ההסכם ועד ליום 31 בדצמבר 2017 כ-278 מיליון ₪.

ז. הסכם חזית הים חיפה

התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ-1.3 מיליארד ₪, כאשר 500 מיליוני ₪ ימומנו על ידי משרד התחבורה ו-800 מיליוני ₪ על ידי רשות מקרקעי ישראל עם עיריית חיפה ומשרד האוצר לצורך הסבת שטח המערבי של נמל חיפה לחזית ים עירונית. יתרת ההתקשרות של רשות מקרקעי ישראל ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ-800 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

ח. הסכם זרוע ביצוע החברה לשירותי איכות סביבה

בהמשך למדיניות הממשלה להגדלת היצע הדיור, הכריז קבינט הדיור על החברה לשירותי איכות הסביבה (להלן: "החברה") כזרוע ביצוע בתחומי הניהול, לצורך ניהול פרויקטי שיקום קרקעות המיועדות לבנייה, מגורים ולתעסוקה.

במסגרת זו החברה מנהלת את פרויקטי שיקום הקרקעות שיפנו או פונו ממחנות צה"ל וממפעלי תע"ש, וכן כל שיקום קרקעות שגורמי המדינה מעוניינים לקדם. כמו כן, החברה משמשת כזרוע לביצוע פעולות שיקום ישירות בתחומים שבהם הינה בעלת בלעדיות, והן פעילויות הליבה של החברה.

ביום 17 בנובמבר 2015 אישר צוות המנכ"לים, בהתאם לתקנה 3 לחוק חובת מכרזים, את החברה כזרוע ביצוע, ולאחר מכן בוצעה הכרזת קבינט הדיור האמורה. בעקבות אישור זה התקשר המשרד להגנת הסביבה (להלן: "המשרד"), ביום 12 באפריל 2016 עם החברה בהסכם לתקופה מקסימלית של 15 שנה (התקשרות ל-5 שנים עם שתי אופציות להארכה של חמש שנים כל אחת). בהסכם זה נקבעה לחברה תמורה של דמי ניהול מתוך תקציב הפרויקט.

עלויות שיקום הקרקעות ישולמו על ידי המשרד להגנת הסביבה במימון מתקציבי רשות מקרקעי ישראל, וזאת כחלק מעלויות הפיתוח של כל אתר ואתר. עלויות השיקום לכל אתר ישתנו בהתאם לרמת הזיהום ורמת השיקום הנדרשת. ההערכה על פי תוכניות העבודה לעלויות השיקום הכוללות היא בסך של 1 מיליארד ₪.

ועדת היגוי בראשות משותפת של מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה ונציג חשכ"ל, המונה נציגים מאגף תקציבים במשרד האוצר, רשות מקרקעי ישראל ומשרד הביטחון, אמונה על ניהול ואישור פעילות השיקום של החברה במהלך תקופת ההתקשרות. בשנת 2016 אישרה הוועדה התחלת פעילות בחמישה מתחמים. במהלך שנת 2017 השלימה החברה טיפול בחמשת המתחמים בשטח כולל של כ-950 דונם. הפעילות כללה ביצוע סקרים מקדימים וביצוע סקרי סיכונים וטיפול בקרקע (ככל שנדרשו). כמו כן, במהלך שנת 2017 החלה החברה פעילות בעשרה מתחמים נוספים, שעיקרה ביצוע סקרים מקדימים וסקרי סיכונים לצורך אפיון הזיהומים במתחמים אלה וקביעת אופי המשך הטיפול בקרקע. לצורך פעילות זו אושרו לחברה התחייבויות בסך של כ-120 מיליון ₪, כאשר ההתחייבות העיקרית הינה בגין רכס עתלית (52 מיליון ₪), אשר בו שלב הטיפול בקרקע קרוב לסיום. ביוני 2017 אושר תקציב בסך של כ-150 מיליון ₪ בעבור שיקום אתר לסילוק פסולת בנתניה (אס"פ נתניה), במרס 2018 נבחר ספק לביצוע עבודות השיקום הנ"ל. במהלך שנת 2018 החלה החברה טיפול בארבעה אתרים נוספים אשר כולל ביצוע סקרים מקדימים וסקרי סיכונים לצורך אפיון וקביעת המשך הטיפול הנדרש.

בהתאם לאמור בהחלטת ממשלה מספר 2392 מיום 4 בינואר 2015, עלויות שיקום הקרקעות יתוקצבו כקדם מימון מתקציב רשות מקרקעי ישראל כחלק מעלויות הפיתוח בכל אתר ואתר.

רשות מקרקעי ישראל תקזז את עלויות שיקום מחנות צה"ל המתפנים מחלקו של משרד הביטחון בשווי הקרקעות המתפנות, בהתאם להחלטת ממשלה מספר 3161 מיום 17 באפריל 2011.

עלויות השיקום לכל אתר ישתנו בהתאם לרמת הזיהום ורמת השיקום הנדרשת, ויאושרו לכל פרויקט פרטני לאחר הכנת תוכנית שיקום.

נדגיש כי ללא ניקוי הקרקע אין היתכנות לשיווק הקרקעות, ועל כן הוצאה זו נרשמת, כבעבר, בתקציב רשות מקרקעי ישראל, שכן היא רלוונטית וקשורה קשר אינהרנטי ליכולת לשווק את הקרקע.

ט. תמריץ הדיור – תמרוץ רשויות מקומיות למתן היתרי בנייה

ביום 3 באפריל 2014 אימצה הממשלה את החלטה מס' 44/דר של ועדת השרים לענייני דיור ונתנה לה תוקף של החלטת ממשלה שמספרה 1533. החלטת הממשלה מס' 1533 הנחתה את שרי הפנים והאוצר להפעיל תוכנית שמטרתה לתמרוץ רשויות מקומיות להוציא היתרי בנייה ליחידות דיור חדשות.

החלטת ממשלה 1533 קובעת את התנאים למתן תמריץ דיור לרשויות מקומיות:

- מספר יחידות הדיור בתחומי הרשות המקומית שהוענקו להן היתרי הבנייה במהלך שנת הכספים שנבחרת עומד על 200 יחידות דיור או יותר.
- בשנת הכספים הנבחרת חל גידול של 10% לפחות במספר יחידות הדיור בתחומי הרשות המקומית שלהן הוענקו היתרי הבנייה לעומת הממוצע השנתי של יחידות דיור שהוענקו להן היתרים בתחומי הרשות המקומית בשנים 2010 עד 2012.
- המענק יינתן רק בעד יחידת דיור שניתן לה היתר שמעבר לממוצע השנתי של יחידות הדיור שניתנו להן היתרים בשנים 2010-2012, כדלהלן:
 - 0 שיעור גידול של עד 50% יזכה במענק בסך 7,000 ₪ ליחידת דיור, ולמענק מוגדל בסך 10,000 ₪ אם מדובר ביחידת דיור בהתחדשות עירונית;
 - 0 שיעור גידול מעל ל-50% יזכה במענק בסך 9,000 ₪ ליחידת דיור, ולמענק מוגדל בסך 12,000 ₪ אם מדובר ביחידת דיור בהתחדשות עירונית;
 - 0 בהתקיים תנאים מסוימים חלף התנאים הנ"ל, רשות, שנחתם עימה הסכם גג, תהיה זכאית לקבל מענק מוגדל בסך של 10,000 ₪ ליחידת דיור (שאינה בהתחדשות עירונית).
- התמריץ יינתן עד למקסימום של 12,000 יחידות דיור בכל שנה לכלל הרשויות המקומיות.

ביצוע ההחלטה:

- בשנת 2015 ניתנו מענקים בגין היתרים שניתנו בשנת 2014 ל-28 רשויות מקומיות, בגין 11,361 יחידות דיור ועוד 225 יחידות דיור בהסכמי גג. סך המענקים שניתנו בשנה זו עמד על כ-105.3 מיליוני ₪.
- בשנת 2016 ניתנו מענקים בגין היתרים שניתנו בשנת 2015 ל-36 רשויות מקומיות, בגין 17,156 יחידות דיור ועוד 225 יחידות דיור. מכיוון שמדובר במספר יחידות דיור העולה על המכסה שנקבעה בהחלטת הממשלה בוצע נרמול לפי 12,000 יחידות דיור. סך המענקים שניתנו בשנה זו עמד על כ-112.1 מיליוני ₪.
- בשנת 2017 ניתנו מענקים בגין היתרים שניתנו בשנת 2016 ל-38 רשויות מקומיות, בגין 18,705 יחידות דיור ועוד 496 יחידות דיור. מכיוון שמדובר במספר יחידות דיור העולה על המכסה שנקבעה בהחלטת הממשלה בוצע נרמול לפי 12,000 יחידות דיור. סך המענקים שניתנו בשנה זו עמד על כ-116.5 מיליוני ₪.

י. מכרז שיווק "תכנן ובנה"

בהתאם להחלטת ממשלה מספר 1320 מיום 24 במרס 2016, יפרסמו משרד הבינוי והשיכון ורשות מקרקעי ישראל מכרזים למכירת זכויות במקרקעין לצורך בנייה למגורים, אשר במסגרתם יחויבו הזוכים לבצע מטלות תכנון, ביצוע והקמה של מתחם המגורים, לרבות מבני המגורים, עבודות הפיתוח, וכן מבני ציבור רשות ומבני ציבור חובה הכלולים בשטח התוכנית (להלן תכנן ובנה).

מכרז תכנן ובנה, נועד לזרז ולייעל את תהליך הקמת שכונה הכוללת היקף משמעותי של יחידות דיור, וזאת תוך שמירה על סטנדרט בנייה איכותי ותוך עידוד שיתופי פעולה בין יזמים ישראלים לזרים לצורך יישום ידע וטכנולוגיות בנייה מתקדמות.

הקמת השכונה בכללותה, לרבות מבני הציבור רשות ומבני ציבור חובה, על ידי יזם אחד, תאפשר את הקטנת החיכוך והכפילויות בין הגורם המפתח הציבורי לבין הגורם המבצע הפרטי, ובהתאם, תאפשר את קידום הבנייה תוך קיצור לוחות הזמנים. על מנת להבטיח את הסטנדרט הנדרש נקבעו בתנאי המכרז מפרטים ואפיונים לכלל העבודות.

במסגרת מכרז תכנן ובנה תשווק קרקע ביעוד מגורים או מסחר, אשר קיימות לגביה תוכנית או תוכניות, שמכוון ניתן להוציא היתרי בנייה לבניית 1,000 יחידות דיור לכל הפחות, ואשר לפחות 60% מהשטחים הכלולים בה מיועדים בעיקרם למגורים.

ככלל, הדירות במכרז תכנן ובנה ישווקו במסלול מחיר למשתכן.

בשנת 2017 שווק מתחם אחד, שכונת אור המזרח בחרש (1,196 יחידות דיור), במתכונת תכנון ובנה על ידי משרד הבינוי והשיכון. בשנים הבאות, על פי החלטת המועצה, ישווקו לפחות ארבעה מתחמים בשנה בשיטת תכנון ובנה.

בחודש דצמבר 2017 זכה יזם במכרז. בתאריך 8 בפברואר 2018 חתם משרד הבינוי עם היזם על חוזה הבנייה. החברה החלה בפעולות חישוף בחודש פברואר 2018, והחלה לעבוד על תוכנית בינוי והיתרים.

יא. קרן המע"מ הממשלתית להחזר סכום בגובה מע"מ לרוכשי דירות (אירוע לאחר תאריך המאזן)

קרן המע"מ הינה קרן ממשלתית המנוהלת בחטיבת מקרקעין ופנים באגף החשב הכללי, שמטרתה השבת סכומים בגובה מרכיב המע"מ לקוני דירות. זאת עם מימוש בטוחות אשר הועמדו על ידי תאגיד בנקאי או מבטח לבקשת מוכר, בהתקיים נסיבות מימוש בטוחות.

ביום 30 במרס 2017 פורסם ברשומות תיקון מס' 9 לחוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה-1974 (להלן – החוק). לפי סעיף 2ג3.ג) לחוק, הוטל על החשב הכללי להקים קרן שמטרתה השבת סכומים בגובה רכיב המע"מ לקוני דירות בעת מימוש בטוחות, כאמור בהוראות החוק (להלן – הקרן או קרן המע"מ).

במרבית פרויקטי הבנייה החדשה למגורים, היזם מוכר את הדירות לקונים עוד בטרם הושלם תהליך הבנייה, וגובה את תמורת הרכישה לשיעורין. על מנת להגן על רוכשי דירות מפני אירוע של כשל שעלול להביא לכך שהיזם לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו, להשלים את הבנייה ולמסור את הדירה לרוכשים העלולים לאבד את חסכוניהם ולהיוותר ללא דירה, קבע המחוקק כי המוכר מחויב להעניק לקונה אחת מתוך חמישה סוגים של בטוחות, וכן הטיל מגבלות על קצב שחרור הכספים למוכר.

שתיים מן הבטוחות הן בטוחות פיננסיות – ערבות בנקאית ע"י תאגיד בנקאי לפי סעיף 12(1) לחוק, או פוליסת ביטוח ע"י מבטח לפי סעיף 22(2) לחוק (להלן – הבטוחות הפיננסיות). בגין רובן המכריע של העסקאות ניתנת לרוכש בטוחה פיננסית. במצב הקיים, גובה הבטוחה הינו כגובה מלוא הסכומים ששילם הקונה עד אותה עת.

לאחר התיקון האחרון לחוק, בהתקיים הנסיבות המוגדרות בחוק כאירוע של מימוש בטוחה, יידרש התאגיד הבנקאי או המבטח להשיב לקונה את הכספים ששילם ללא רכיב המע"מ (מכוח הבטוחה הפיננסית), בעוד שהמדינה תידרש להשיב את רכיב המע"מ לקונה, באמצעות קרן ייעודית שתוקם לשם כך. השבת רכיב המע"מ לקונה תיעשה באמצעות התאגיד הבנקאי או המבטח (להלן – תאגיד מלווה) שהעמיד את הבטוחה הפיננסית.

הקרן הוקמה ביום 30 באפריל 2017 והוראותיה חלות לגבי פרויקט בנייה או בניין שחוזי המכר לגבי כל הדירות הכלולות בו נכרתו החל מיום 14 במאי 2017 ואילך.

הקרן הוקמה כקרן-חוץ תקציבית באגף החשב הכללי במשרד האוצר ורשומה בספרי החשב הכללי.

עד לתאריך המאזן התקציב השנתי הנדרש עמד על 26 מיליון ₪ וכרית ההון הנדרשת הייתה 338 מיליון ₪. לאור עלייה בכמות הדירות בבנייה בפועל ובעקבות עלייה במחיר דירה חדשה ממוצעת, עלתה תוחלת הסיכון של הקרן (תקציב נדרש) וכרית ההון (הפסד בלתי צפוי). נכון ל-2018 תוחלת הסיכון של הקרן הינה 29.5 מיליון ₪, וכרית ההון לשנת 2018 הינה 398 מיליון ₪, וזאת בהתאם לאומדן החשיפה העדכני.

יב. דיור ציבורי לגיל הזהב - הקמת יחידות דיור באמצעות הסוכנות היהודית

בחודש דצמבר 2015 נחתם הסכם בין משרד הבינוי והשיכון לבין הסוכנות היהודית להקמתן של 2,650 יחידות דיור בבתי גיל הזהב המיועדות לקשישים הזכאים לדיור ציבורי. יחידות הדיור יוקמו באמצעות חברת עמיגור על גבי או בסמוך לבתי הדיור הקיימים המיועדים לגיל הזהב ושייכים לסוכנות היהודית. הרחבת מבנים קיימים תיעשה בעיקרה על גבי קרקעות חומות³⁸ שבהן לסוכנות ישנן זכויות חכירה. הסכם זה משרת מטרה ציבורית חשובה ומאפשר מתן מענה מהיר למספר רב של זכאים לדיור ציבורי הממתינים לקבלת דירה, שכן דירת גיל זהב המתאכלסת מובילה למעשה לפינויה של דירת מגורים אחרת המתאימה למשפחה. לפיכך, הקמת הדירות על קרקעות שבעלותן הסוכנות מאפשרת את הגדלת היצע הדיור בישראל, ובפרט כשמדובר בקרקעות חומות, שכן מדובר בבניית יחידות דיור ייעודיות שלא על גבי קרקע המיועדת למגורים.

המדינה והסוכנות היהודית יישאו בעלויות ההקמה בחלקים שווים, ובלבד שחלקה של המדינה לא יעלה על 200,000 ₪ ליחידת דיור. הקמת הדירות ואכלוסן צפויים להסתיים בשנת 2020. ההסכם נחתם לתקופה של עשרים שנות השכרה, עם זכות ברירה השמורה למדינה להארכת ההתקשרות בשתי תקופות נוספות, בנות עשר שנים כל אחת. המדינה תישא במרבית שכר הדירה, בסך של 1,500 ש"ח בחודש פר יחידות דיור במשך 20 השנים הראשונות, ובתקופות האופציה יפחת סכום זה ויעמוד על 1,000 ש"ח בחודש. גודל הדירות יעמוד על כ-40 מ"ר בממוצע.

מכיוון שמדובר בהתקשרות ארוכת שנים, שבמהלכן צפוי בלאי טבעי ניכר של הנכסים שהכרחי לטפל בו על מנת שהדירות יוכלו לשמש למגורים גם בתקופת האופציה, נקבע כי הסוכנות תקצה סך של 90 מיליוני ₪ מתוך דמי השכירות שיתקבלו אצלה בתקופת האכלוס בעבור "שיפוץ עמוק" של הדירות. זאת מעבר לעלות תחזוקה שוטפת בהיקף של כ-6 מיליוני ₪ בשנה.

ההסכם קובע כי רווחי הסוכנות מן הפרויקט, ככל שיהיו, יושקעו בחזרה בנכסי הדיור הציבורי שבניהול הסוכנות לרבות בשיפוצם ובהרחבת מלאי הדיור הציבורי באמצעות הקמה או רכישה של יחידות דיור נוספות.

סך ההוצאה במשרד הבינוי והשיכון בגין ההתקשרות לעשרים שנה נאמדת בכ-1,484 מיליוני ₪ (מהם כ-530 מיליוני ₪ בגין עלויות הקמה וכ-954 מיליוני ₪ בגין תשלום שכר דירה), ולעשרים שנות האופציה בכ-795 מיליוני ₪ נוספים, במחירי סוף שנת 2015. במהלך שנת 2016 החלה הסוכנות בביצוע הפרויקטים ברחוב דרך השלום בתל אביב וברחוב לימור באשקלון, שבמסגרתם ייבנו 101 ו-327 יחידות דיור בהתאמה. במהלך שנת 2017 התקבל היתר לפרויקט באשדוד במסגרתו יבנו 58 יחידות דיור. בשנת הדוח שילם משרד הבינוי והשיכון סך של כ-15 מיליוני ₪ לסוכנות היהודית במסגרת ההתקשרות. לאחר תאריך המאזן ועד ליום 31 במרס 2018 לא בוצעו תשלומים.

סכומים אלה יתוקצבו בתקציב המדינה תחת סעיף תקציבי משרד הבינוי והשיכון.

בשנת 2016 הוציא משרד הבינוי והשיכון לסוכנות היהודית הזמנה בסך של 530 מיליוני ₪ לצורך תכנון ובנייה של יחידות הדיור בתל אביב, הרצליה, רחובות, נתניה, אשדוד, אשקלון, באר שבע, בת ים, ירושלים, נתניה, קריית אתא, קריית ים וקריית גת.

יג. הסכם התחדשות עירונית עם חברת עמידר

החלטת ממשלה מס' 2127 מיום 27 באוקטובר 2014 קבעה עקרונות הסכם מסגרת בין משרד הבינוי והשיכון לבין חברת עמידר לביצוע פעולות בתחום הדיור הציבורי ובבתי גיל הזהב, וכן פעולות בתחום ההתחדשות העירונית הן בדיור הציבורי והן ביישובים שנקבעו כבעלי עדיפות לאומית או באתרים בעלי חשיבות לאומית. ביום 11 בספטמבר 2016 אושרו ע"י ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה עקרונות הסכם המסגרת המתוקן. על רקע זה חתם המשרד ביום 15 בספטמבר 2016 על הסכם עם חברת עמידר על מנת שתפעל בתוכניות להתחדשות עירונית ביישובים שונים ברחבי הארץ, לרבות ביישובים שבהם לא קיימת כדאיות כלכלית לביצוע. מטרת ההסכם העיקרית הינה חיזוק מבנים בפריפריה, הן הגיאוגרפית והן החברתית, שאין בהם כדאיות כלכלית. זאת באמצעות ביצוע פרויקטים רווחיים של התחדשות עירונית במבנים שבהם יש רוב שוכרים של הדיור הציבורי.

בהתאם להסכם קיבלה חברת עמידר על עצמה לבצע פרויקטים להתחדשות עירונית בבניינים שבהם ככלל, למעלה מ-50% מהדירות הינן דירות של הדיור הציבורי, הן פרויקטים בעלי כדאיות כלכלית והן פרויקטים

³⁸ קרקע חומה – מקרקעין המיועד לצרכי ציבור, כפי שאלה מוגדרים בחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965, פרק א', סעיף 188

שאינם בעלי כדאיות כלכלית. החברה תקים קרן התחדשות עירונית אשר תפעל כמשק כספי סגור. רווחים המתקבלים בקרן מפרויקטים בעלי כדאיות כלכלית ישמשו לביצוע פרויקטים שאינם בעלי כדאיות כלכלית, או לרכש דירות דיור ציבורי בהתאם להסכמות של המשרד עם עמידר.

הדירות הנוספות שייבנו מתוקף זכויות הבנייה הנוספות שיוקנו לעמידר בפרויקטים לא יהיו דירות דיור ציבורי, ויימכרו על ידי עמידר בשוק החופשי. זאת בכפוף לזכות ראשונים של המשרד, שעם מימושה ייתכן שחלק מהדירות החדשות (עד 25%) יירכשו לטובת דיור ציבורי, הכל בהתאם להחלטת המשרד. במסגרת ההסכם החברה צפויה לבנות כ- 300 יחידות דיור בפרויקטי תמ"א 38 וכ- 1,600 יחידות דיור בפרויקטי פינני בינוי.

יד. הרפורמה בהלוואות לדיור לזכאים

מדינת ישראל מעמידה לזכאים חסרי דיור הלוואות ומענקים לרכישת דירה, בהתאם לחוק הלוואות לדיור, תשנ"ב-1992 והחלטות הממשלה. להוציא מענקים ותוכניות סיוע ייחודיות, בתוכניות הסיוע העיקריות כל ההלוואות ניתנות לפי אותו המנגנון, שבו הניקוד וסוג התוכנית קובעים את גודל ההלוואה.

לכל חסר דיור נקבע ניקוד, בהתאם לקריטריונים, כאשר גובה ההלוואה עולה עם הניקוד. ישנן תוכניות המאפשרות לקבל הלוואה מוגדלת. תוכניות אלה מיועדות לאוכלוסיות ספציפיות או ליישובים ולצורות התיישבות מסוימות. גובה ההלוואה בתוכניות הסטנדרטיות נע בין 60 - 220 אלפי ש"ח, ועומד על כ-93 אלפי ש"ח בממוצע. כל ההלוואות נושאות ריבית קבועה הצמודה למדד המחירים לצרכן.

ביום 30 בנובמבר 2015 פורסם ברשומות תיקון מס' 13 לחוק הלוואות לדיור, התשנ"ב-1992, וזאת במסגרת אישור חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016). בעקבות התיקון לחוק נערכו בשנת 2016 מספר שינויים משמעותיים בתחום הלוואות הזכאות, ואלה הם:

1. הורדת סף הניקוד המינימלי המאפשר ליטול הלוואת זכאות מ-1,000 נק' ל-599 נק'.
2. נוספה אפשרות לבחור בין מספר תקופות הלוואה הנעות בין 5 שנים ל-30 שנים.
3. קביעת מנגנון חדש של ריבית מופחתת – במרבית תוכניות הסיוע מנגנון הריבית הנהוג עד כה קבע שההלוואות לזכאים יועמדו בריבית קבועה צמודה בשיעור אחיד לכלל הלווים ולכל תקופת הלוואה. בעקבות הרפורמה נקבע כי שיעור הריבית ייקבע בהתאם לתקופת ההלוואה שבחר הלווה, ויהיה נמוך ב-0.5% מהריבית הממוצעת על הלוואות לדיור בריבית קבועה במגזר צמוד מדד בהתאם לפרסום החודשי האחרון של בנק ישראל, תוך המרת ריבית אפקטיבית לנומינלית, ובכל מקרה לא יותר מ-3%.
4. כמו כן, נקבע מנגנון המגביל את כמות ההלוואות היכולות להינתן בריבית מופחתת. כל הלוואה מעבר למגבלה תועמד בריבית הממוצעת ולא יותר מ-3%.

שינויים אלה הביאו לגידול בביקוש להלוואות אלה. נכון ליום 31 בדצמבר 2015 מימשו 2,210 זכאים את זכאותם לקבלת הלוואות לדיור בהיקף כספי של 207 מיליון ש"ח. נכון ליום 31 בדצמבר 2016 מימשו 3,193 זכאים את זכאותם לקבלת הלוואות לדיור בהיקף כספי של 289 מיליון ש"ח. נכון לתאריך המאזן מימשו 7,538 זכאים את זכאותם לקבלת הלוואות ומענקים לרכישת דירה בהיקף כספי של 930 מיליון ש"ח. נתוני ביצוע הלוואות זכאות כוללים הן הלוואות תקציביות והן הלוואות בנק מסובסדות, אך אינם כוללים מענקים.

טו. תוכנית למתן הלוואות ליוצאי אתיופיה בתנאים מיוחדים

ביום 5 בינואר 2017 התקבלה החלטת ממשלה מספר 2253 (אתפ/15), שבה נקבעה, בין השאר, תוכנית חדשה בתחום ההלוואות לדיור ליוצאי אתיופיה, במטרה לקדם את שילובם המיטבי בחברה הישראלית.

במסגרת התוכנית החדשה, יהיו משפחות יוצאי אתיופיה זכאיות להלוואה לדיור בסך של 600,000 ש"ח, לתקופה של 25 שנה, שתוחזר בהחזרים חודשיים, בתנאים המפורטים להלן:

1. בעשר השנים הראשונות סכום ההלוואה יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן, ללא ריבית חוזית (שיעור הריבית יעמוד על 0%);
2. החל מהשנה האחת עשרה ועד לתום תקופת ההלוואה, סכום ההלוואה יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן, וכן יישא ריבית חוזית בשיעור של 2% לשנה.

יצוין כי מספר משפחות יוצאי אתיופיה הזכאיות לקבלת הסיוע מכוח תוכנית זו יוגבל ל-200 בשנה למשך ארבע שנות התוכנית, בין השנים 2017 - 2020. בסה"כ צפויות להינתן הלוואות בהיקף של כ-480 מיליוני ₪. עקב מגבלת מספר המממשים, בין הנרשמים לתוכנית נערכת הגרלה לצורך קביעת רשימת הזכאים.

בהגרלה שנערכה בשנת 2017 השתתפו 3,520 נרשמים. בסבב א' נכללו 250 הזוכים במקומות הראשונים, ומהם 187 כבר מימשו את זכאותם מכוח התוכנית וחתמו על הסכמי הלוואה בשנת הדוח, ו-13 נוספים קיבלו אורכה עקב זכייתם בדירה בתוכנית מחיר למשתכן.

סבב ב' מכוח הגרלת 2017 החל ביום 23 בנובמבר 2017, ובמסגרתו קיבלו 70 הזוכים במקומות הבאים אישור לממש את זכאותם. יצוין כי בשנת 2018 החלה הרשמה לצורך עריכת הגרלה חדשה.

טז. הסכם גיוס חוב עמידר

בהמשך להחלטת ועדת שרים לענייני חברה וכלכלה (קבינט חברתי- כלכלי) מס' חכ/70 מיום 17 יולי 2017, בדבר תיקון עקרונות הסכם מסגרת בין המשרד לעמידר לצורך ביצוע רכש של דירות לדיור הציבורי בהיקף של 1 מיליארד ₪ שיתבצע באמצעות גיוס חוב סחיר של עמידר, חתמה המדינה עם חברת עמידר ביום 14 בדצמבר 2017 הסכם גיוס חוב. להלן עיקרי ההסכם המוצע:

1. עמידר תגייס סך של עד 1 מיליארד ₪ באמצעות הנפקת איגרות חוב סחירות. תנאי גיוס החוב והוצאות ההנפקה יאושרו מראש ובכתב על ידי החשב הכללי, הממונה על התקציבים והמשרד.
 2. גיוס החוב יבוצע עד סוף שנת 2018 ותקופת החזר החוב תהיה עשר שנים ממועד הגיוס.
 3. המדינה תעביר לחברה תשלומים התואמים את לוח הסילוקין של החזר איגרות החוב, לטובת תשלומי החברה למחזיקי האג"ח.
 4. כספי גיוס החוב ישמשו לרכישת דירות למאגר הדיור הציבורי, לרבות עמלות החברה והוצאות בקשר לרכישה, וכן לכיסוי הוצאות ההנפקה והריבית.
 5. רכישת הדירות תבוצע על ידי החברה עד סוף שנת 2019.
- לאחר תאריך המאזן גייסה החברה את הכספים בריבית 1.45%.

יז. חוק הדיור הציבורי (זכויות רכישה), התשנ"ט-1998

ביום 31 בדצמבר 2017 פג תוקפו של חוק הדיור הציבורי (זכויות רכישה), התשנ"ט-1998. מטרת החוק היא לאפשר לזכאי לרכוש את הדירה הציבורית שבה הוא מתגורר במחיר ובתנאים טובים יותר מתנאי השוק, וזאת בהתאם לקריטריונים שמפורטים בחוק.

ביום 11 במרס 2018 הוארך החוק בחמש שנים נוספות החל מיום 1 בינואר 2018. עד כה מתוקף החוק נמכרו לזכאים כ-7,400 דירות.

נספח א' - החלטות ממשלה, קבינט הדיור ומועצת מקרקעי ישראל בנושא הסכמי הגג ותוכנית מחיר למשתכן במתכונת החדשה

נושא	שם ההחלטה	סוג ההחלטה	מספר ההחלטה	מועד קבלת ההחלטה	היכן ניתן למצוא את ההחלטה
גג הסכמי	הסכמי גג עם רשויות מקומיות לטובת הסרת חסמי שיווק ופיתוח	החלטת ממשלה	768	09.10.2013	באתר משרד ראש הממשלה
		החלטת קבינט	29/דר	29.09.2013	
	הסכמי גג עם רשויות מקומיות לטובת הסרת חסמי שיווק ופיתוח - תיקון החלטת ממשלה	החלטת ממשלה	1535	03.04.2014	
		החלטת קבינט	46/דר	24.03.2014	
	חתימת הסכמי גג עם רשויות מקומיות בשנים 2016 - 2017	החלטת ממשלה	1028	21.01.2016	
		החלטת קבינט	45/דר	04.01.2016	
	חתימת הסכמי גג עם רשויות מקומיות בשנים 2016 - 2017 - תיקון החלטת ממשלה	החלטת ממשלה	2337	26.01.2017	
		החלטת קבינט	129/דר	09.01.2017	
	עקרונות להסכמי גג עם רשויות מקומיות לצורך הסרת חסמי שיווק ופיתוח	החלטת מועצת מקרקעי ישראל	1509	10.05.2017	באתר רשות מקרקעי ישראל
	חתימת הסכמי גג עם רשויות מקומיות בשנים 2016 - 2017 - תיקון החלטת ממשלה	החלטת ממשלה	2997	14.08.2017	באתר משרד ראש הממשלה
		החלטת קבינט	146/דר	31.08.2017	
	חתימת הסכמי גג עם רשויות מקומיות בשנים 2016 - 2018 - תיקון החלטת ממשלה	החלטת ממשלה	3260	15.12.2017	
		החלטת קבינט	167/דר	30.11.2017	
מחיר למשתכן	תכנית למתן הנחות בקרקע, מענקים וסבסוד פיתוח בבנייה רוויה	החלטת ממשלה	315	30.07.2015	באתר משרד ראש הממשלה
		החלטת קבינט	23/דר	13.07.2015	
	הרחבת התכנית לדיור במחיר מופחת	החלטת ממשלה	203	09.07.2015	
		החלטת קבינט	13/דר	22.06.2015	
	תכנית למתן הנחות בקרקע, מענקים וסבסוד פיתוח בבנייה רוויה	החלטת ממשלה	2145	08.12.2016	
		החלטת קבינט	115/דר	28.11.2016	
	דיור בהישג יד ("מחיר למשתכן")	החלטת מועצת מקרקעי ישראל	1508	17.05.2017	באתר רשות מקרקעי ישראל
	הרחבת התכנית לדיור במחיר מופחת - תיקון החלטת ממשלה	החלטת ממשלה	3500	01.02.2018	באתר משרד ראש הממשלה
		החלטת קבינט	181/דר	15.01.2018	

מדינת ישראל

משרד האוצר

החשב הכללי